

Derleme Sözlüğü'ndeki Tarımla İlgili Sözcüklerin Sınıflandırılması

Yüksek Lisans Tezi

Murat YILDIRIM

Eskişehir 2025

**DERLEME SÖZLÜĞÜ'NDEKİ TARIMLA İLGİLİ SÖZCÜKLERİN
SINIFLANDIRILMASI**

Murat YILDIRIM
YÜKSEK LİSANS TEZİ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
YENİ TÜRK DİLİ BİLİM DALI

Danışman: Prof. Dr. Hülya PİLANCI

Anadolu Üniversitesi
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Şubat 2025

Eskişehir

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI

Murat YILDIRIM'ın “Derleme Sözlüğü’ndeki Tarımla İlgili Sözcüklerin Sınıflandırılması” başlıklı tezi/...../2025 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından değerlendirilerek “Anadolu Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği’nin ilgili maddeleri uyarınca, yapılan Tez Savunma Sonucunda başarılı bulunarak, jürimiz tarafından oy birliği ile Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

	<u>Ünvanı Adı Soyadı</u>	<u>İmza</u>
Üye (Tez Danışmanı) :		
Üye :		
Üye :		
Üye :		
Üye :		

.....

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürü

ÖZET

DERLEME SÖZLÜĞÜ'NDEKİ TARIMLA İLGİLİ SÖZCÜKLERİN SINIFLANDIRILMASI

Murat YILDIRIM

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

Yeni Türk Dili

Anadolu Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Şubat 2025

Danışman: Prof. Dr. Hülya PİLANCI

“Derleme Sözlüğü’ndeki Tarımla İlgili Sözcüklerin Sınıflandırılması” adlı çalışmamızda Derleme Sözlüğü’nde bulunan tarımla ilgili sözcükler bulunarak, kendi içinde dört bölüme ayrıldı. Birinci bölüm tarımla ilgili fiiller, kendi içinde fiiller ve birleşik fiiller olmak üzere sınıflandırılıp kullanım yöreleri gösterildi. İkinci bölümde tarımla ilgili isimler, kendi içinde sınıflandırılıp kullanım yöreleri gösterildi. Üçüncü bölümde tarımla ilgili fiilimsiler, kendi içinde sınıflandırılıp kullanım yöreleri gösterildi. Dördüncü bölümde ise yazılışları ve anlamları aynı olan tarımla ilgili yabancı sözcüklerin hangi dilden dilimize geldiği ve kullanım yöreleri gösterildi. Sonuç bölümünde elde edilen veriler sayısallaştırılarak çıkarımlarda bulunuldu.

Anahtar Sözcükler: Derleme Sözlüğü, Tarım, Fiil, İsim, Yabancı Sözcükler

ABSTRACT

CLASSIFICATION OF AGRICULTURE RELATED WORDS IN THE COMPILATION DICTIONARY

Murat YILDIRIM

Department of Turkish Language and Literature

Programme in New Turkish Language

Graduate School of Anadolu University, February 2025

Supervisor: Prof.Dr. Hülya PİLANCI

In our study titled “Classification of Words Related to Agriculture in the Compilation Dictionary”, the words related to agriculture in the Compilation Dictionary were found and divided into four sections. In the first section, the verbs related to agriculture were classified as verbs and compound verbs and their usage regions were shown. In the second section, the nouns related to agriculture were classified and their usage areas were shown. In the third section, the verbal nouns related to agriculture were classified and their usage areas were shown. In the fourth section, the languages from which foreign words related to agriculture, whose spelling and meaning are the same in our language, come from and the regions where they are used are shown. In the conclusion section, the obtained data were digitized and inferences were made.

Keywords: Compilation Dictionary, Agriculture, Verb, Noun, Foreign Words

ÖNSÖZ

“Derleme Sözlüğü’ndeki Tarımla İlgili Sözcüklerin Sınıflandırılması” adlı tez çalışmamda Derleme Sözlüğü’ndeki 12 cilt incelenmiş, bulunan tarımla ilgili sözcükler sınıflandırılmıştır. Yapmış olduğum çalışma Giriş, 4 Ana bölüm, Sonuç ve Kaynakça başlıklarından oluşmaktadır.

Birinci bölümde tarımla ilgili fiiller ve birleşik fiiller gösterilmiştir. Birleşik fiiller: Ağaç, Bağ, Bitki, Ceviz, Ekin, Filiz, Harman, Meyve, Mısır, Ot, Olgunlaşmak, Sebze, Tahıl, Tarla, Tütün, Ürün, Tarım Aletleri, Tarım Hastalıkları şeklinde sınıflandırılmıştır.

İkinci bölümde tarımla ilgili isimler: Ağaç, Tarım Aletleri, Bitki, Baklagiller, Ceviz, Tarımda Çalışan İşçiler, Ekin, Hasat ile Harman, Tarım Hastalıkları, Meyve, Ot, Saman, Sanayi Bitkileri, Sebzeler, Sulama, Tahıl, Tarıma Zarar Veren Böcekler, Toprak, Turfanda, Turunçgiller, Ölçü, Ürün, Ürünlerin Saklandığı Yerler, Yağ Bitkileri, Yer, Yeşillikler, Zaman, Tarımla İlgili Söz şeklinde sınıflandırılmıştır.

Üçüncü bölümde tarımla ilgili fiilimsiler: Ağaç, Bağ, Bitki, Ceviz, Ekin, Fide Dikmek, Filizlenmek, Harman, Meyve, Mısır, Ot, Olgunlaşmak, Pamuk, Sebze, Sulamak, Tahıl, Tarla, Tohum, Tomurcuklanmak, Toprak, Tütün, Ürün, Fiilimsi Ekleriyle İsimleşmiş Tarımla İlgili Sözcükler şeklinde sınıflandırılmıştır.

Dördüncü bölümde ise Derleme Sözlüğü’nde tarımla ilgili yazılışları ve anlamları aynı olan yabancı tarım sözcükleri sözlüklerden kontrol edilerek ait oldukları dillere göre Arapça, Bulgarca, Ermenice, Farsça, İngilizce, İtalyanca, Rusça, Rumca şeklinde sınıflandırılmıştır.

Sonuç bölümünde incelenen sözcüklerle ilgili veriler sayısallaştırılarak çıkarımlarda bulunulmuştur.

“Derleme Sözlüğü’ndeki Tarımla İlgili Sözcüklerin Sınıflandırılması” adlı bu çalışma alandaki yapılacak olan diğer çalışmalara ayrıntılı ve önemli katkılar sunmayı amaçlamaktadır.

Çalışmam boyunca derin bilgi ve tecrübeleriyle her daim desteğini esirgemeyen Prof. Dr. Hülya PİLANCI’ya teşekkürlerimi sunuyorum.

Murat YILDIRIM

Eskişehir 2025

....../....../20....

ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ

Derleme Sözlüğü’ndeki Tarımla İlgili Sözcüklerin Sınıflandırılması başlıklı bu tezin bana ait, özgün bir çalışma olduğunu; çalışmamın hazırlık, veri toplama, analiz ve bilgilerin sunumu olmak üzere tüm aşamalarında bilimsel etik ilke ve kurallara uygun davrandığımı; bu çalışma kapsamında elde edilen tüm veri ve bilgiler için kaynak gösterdiğimi ve bu kaynaklara kaynakçada yer verdiğimi; bu çalışmamın Anadolu Üniversitesi tarafından kullanılan “bilimsel intihal tespit programı”yla tarandığını ve hiçbir şekilde “intihal içermediğini” beyan ederim. Herhangi bir zamanda, çalışmamla ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçları kabul ettiğimi bildiririm.

Bu çalışmada etik kurul izni gerekmediğinden herhangi bir etik kurul izni alınmamıştır.

Murat YILDIRIM

....../....../20....

ÜRETKEN YAPAY ZEKÂ KULLANIM BEYANI

Bu tezi hazırlarken (ChatGPT, Gemini, DALL-E vb.) üretken yapay zekâ programlarından destek almadığımı beyan ederim. Tezin hazırlığı aşamasında üretken yapay zekâ programlarından (örneğin çeviri, bilimsel makale vb.) destek almadım.

Herhangi bir zamanda, çalışmamla ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçları kabul ettiğimi bildiririm.

Murat YILDIRIM

İÇİNDEKİLER

BAŞLIK SAYFASI	i
JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI.....	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT.....	iv
ÖNSÖZ	v
ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ.....	vi
ÜRETKEN YAPAY ZEKÂ KULLANIM BEYANI.....	vii
İÇİNDEKİLER	viii
TABLolar DİZİNİ	xxiii
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ.....	xxiv
GİRİŞ	1
BİRİNCİ BÖLÜM	
1 FİİLLER	6
1.2 Birleşik Fiil.....	8
1.2.1 Ağaç	8
1.2.2 Bağ	9
1.2.3 Bitki	10
1.2.4 Ceviz	11
1.2.5 Ekin	12
1.2.6 Filiz	13
1.2.7 Harman	13
1.2.8 Meyve	14
1.2.9 Mısır	17
1.2.10 Ot	17
1.2.11 Olgunlaşmak.....	18

1.2.12 Sebze.....	18
1.2.13 Tahıl.....	18
1.2.14 Tarla	19
1.2.15 Tütün	23
1.2.16 Ürün.....	23
1.2.17 Tarım Hastalıkları	24

İKİNCİ BÖLÜM

2 İSİMLER	28
2.1 Ağaç	28
2.1.1 Akasya Ağacı	28
2.1.2 Ardıç Ağacı	28
2.1.3 Aşılanmış Ağaç	29
2.1.4 Aşısız Meyve Ağacı.....	29
2.1.5 Bodur Ağacı.....	29
2.1.6 Böğürtlen Ağacı.....	30
2.1.7 Budanmış Ağaç.....	30
2.1.8 Büyük Ağaç.....	30
2.1.9 Büyümemiş Ağaç.....	30
2.1.10 Çam Ağacı.....	31
2.1.11 Çatal Ağacı.....	32
2.1.12 Çınar Ağacı.....	33
2.1.13 Çitlembik Ağacı.....	33
2.1.14 Çürümüş Ağaç.....	34
2.1.15 Dalılı Budaklı Ağaç	34
2.1.16 Dalsız Budaksız Ağaç.....	35
2.1.17 Dikenli Ağaç.....	36

2.1.18 Dişbudak Ağacı	36
2.1.19 Dut Ağacı	37
2.1.20 Eğri Ağaç	37
2.1.21 Faydalı Ağaç	37
2.1.22 Gürgen Ağacı.....	40
2.1.23 İhlamur Ağacı.....	41
2.1.24 İncir Ağacı	41
2.1.25 Karaağaç	41
2.1.26 Kavak Ağacı.....	42
2.1.27 Kayın Ağacı	42
2.1.28 Kiraz Ağacı	42
2.1.29 Kocayemiş Ağacı	43
2.1.30 Kokulu Ağaç	43
2.1.31 Köknar Ağacı.....	43
2.1.32 Kuru Ağaç.....	44
2.1.33 Meşe Ağacı.....	45
2.1.34 Meyveleri Olan Ağaç	46
2.1.35 Meyvesi Yenmeyen Ağaç	47
2.1.36 Meyvesiz Ağaç	47
2.1.37 Mürver Ağacı.....	47
2.1.38 Palamut Ağacı	48
2.1.39 Söğüt Ağacı	48
2.1.40 Suda Yetişen Ağaç.....	49
2.1.41 Şimşir Ağacı.....	49
2.1.42 Yabani Ağaç.....	49
2.1.43 Yaşlanmış Ağaç	51

2.1.44 Zakkum Ağacı	51
2.1.45 Diğer Ağaçlar.....	51
2.1.46. Ağaçların Parçalarıyla İlgili Sözcükler	55
2.1.46.1 Ağaç Dalı	55
2.1.46.2 Ağaç Kökü.....	58
2.1.46.3 Ağaç Dikeni.....	58
2.1.46.4 Ağaç Aşısı	58
2.1.46.5 Ağaç Fidanı	58
2.1.46.6 Ağaç Parçaları	58
2.1.46.7 Ağaç Yaprığı	58
2.1.46.8 Ağacın Bakımı	59
2.1.46.9 Ağacın Meyvesi.....	59
2.1.46.10 Ağaç Doruğu	59
2.1.46.11 Ağaç Altındaki İnce Zar	60
2.1.46.12 Ağaç Kabuğu	60
2.1.46.13 Ağacın İşe Yaramayan Kısım	60
2.2 Tarım Aletleri	60
2.2.1 Bağ Bıçağı	60
2.2.2 Bel	61
2.2.3 Bostan Korkuluğu	62
2.2.4 Çapa.....	62
2.2.5 Değnek.....	64
2.2.6 Kalbur	65
2.2.7 Küfe	65
2.2.8 Merdiven	66
2.2.9 Orak.....	66
2.2.10 Pulluk	67
2.2.11 Saban.....	68

2.2.12 Sap	69
2.2.13 Sepet	69
2.2.14 Sırık	70
2.2.15 Sopa	71
2.2.16 Tarım Aracı	72
2.2.17 Tarım Aygıtı	79
2.2.18 Tırmık	80
2.2.19 Tırpan.....	81
2.2.20 Yaba.....	82
2.2.21 Diğer Tarım Aleti.....	82
2.3 Bitki.....	93
2.3.1 Aşılınmış Bitki	93
2.3.2 Burçak Bitki.....	93
2.3.3 Çiçekler Açan Bitki.....	94
2.3.4 Çöven Bitkisi.....	96
2.3.5 Devetabanı Bitkisi	97
2.3.6 Dikenli Bitki.....	97
2.3.7 Ebegömeçi	99
2.3.8 Ekşimsi Bitki.....	99
2.3.9 Enginar Bitki	100
2.3.10 Faydalı Bitki	100
2.3.11 Hindiba.....	102
2.3.12 İlaç Yapımında Kullanılan Bitki	103
2.3.13 Karamuk Bitkisi.....	105
2.3.14 Kendiliğinden Biten Bitki.....	105
2.3.15 Kokulu Bitki	106

2.3.16 Labada.....	107
2.3.17 Mantar Denilen Bitki.....	108
2.3.18 Meyvesi Olan Bitki.....	109
2.3.19 Patates	109
2.3.20 Süs Bitkisi.....	111
2.3.21 Ŗalgam Bitkisi.....	111
2.3.22 Yabani Bitki.....	111
2.3.23 Yapraklı Bitki.....	113
2.3.24 Yenilen Bitki	117
2.3.25 Zararlı Bitki.....	124
2.3.26 Zehirli Bitki	125
2.3.27 Bir ŖeŖit Bitki.....	125
2.4 Baklagiller	138
2.4.1 Bakla.....	138
2.4.2 Bezelye.....	139
2.4.3 KeŖiboynuzu	141
2.4.4 Kuru Fasulye	141
2.4.5 Mercimek	142
2.4.6 Nohut.....	142
2.5 Ceviz	143
2.6 Tarımda ŖalıŖan İŖŖi.....	147
2.7 Ekin.....	152
2.7.1 Ekin	152
2.7.2 Ekin Bağlamı	159
2.7.3 Ekin BaŖaėı	160
2.7.4 Ekin Demeti	160

2.7.5 Ekin Kılıntıları	160
2.7.6 Ekin Sapı.....	160
2.7.7 Ekin Yığını.....	161
2.7.8 Ekinle İlgili Durum Bildiren	162
2.8 Hasat ile Harman.....	163
2.9 Tarım Hastalıkları.....	164
2.10 Meyve.....	168
2.10.1 Ardiç	168
2.10.2 Armut	168
2.10.3 Alıç	176
2.10.4 Anason	176
2.10.5 Ayva	177
2.10.6 Badem.....	177
2.10.7 Böğürtlen	178
2.10.8 Çıtlık Meyvesi	180
2.10.9 Çilek	180
2.10.10 Çitlembik Meyvesi	180
2.10.11 Dikenli Çalı Meyvesi	181
2.10.12 Dut	181
2.10.13 Elma	182
2.10.13.1 Yer Elması	187
2.10.14 Erik.....	188
2.10.15 Fındık	193
2.10.16 Havuç	194
2.10.17 Hurma	197
2.10.18 Hünnap	197

2.10.19	İğde	197
2.10.20	İncir	197
2.10.21	Kara Çalı Diken Meyvesi	202
2.10.22	Karpuz	202
2.10.23	Kavun	204
2.10.24	Kayısı	208
2.10.25	Kestane	209
2.10.26	Kızılcık	209
2.10.27	Kiraz	210
2.10.28	Kuşburnu Meyvesi	212
2.10.29	Nar	212
2.10.30	Sakız Ağacı Meyvesi	212
2.10.31	Sandal Ağacı Meyvesi	212
2.10.32	Şeftali	212
2.10.33	Üzüm	213
2.10.34	Vişne	237
2.10.35	Yabani Gül Meyvesi	237
2.10.36	Yaban Mersini	237
2.10.37	Yemiş	237
2.10.38	Zerdali	238
2.10.39	Meyve ile İlgili Durumlar	238
2.10.39.1	Çürümüş Meyve	238
2.10.39.2	Ham Meyve	239
2.10.39.3	Olgunlaşmış Meyve	243
2.10.39.4	Yabani Meyve	244
2.10.39.5	Diğer Meyve İsimleri Meyve	245
2.11	Nadas	253

2.12 Ot.....	255
2.12.1 Ayrık Otu	255
2.12.2 Baldıran Otu	255
2.12.3 Çayırotu	256
2.12.4 Çiçekli Ot	256
2.12.5 Çörek Otu	258
2.12.6 Dikenli Ot	258
2.12.7 Eğrelti Otu	262
2.12.8 Esrar Otu	262
2.12.9 Faydalı Otlar	262
2.12.10 Geniş Yapraklı Otlar	267
2.12.11 Hardal Otu	269
2.12.12 Hayvanlara Yedirilen Otlar	269
2.12.13 Isırgan Otu	271
2.12.14 Kır Otu	272
2.12.15 Kokulu Ot	273
2.12.16 Kuşkonmaz Otu	275
2.12.17 Kurumuş Ot	275
2.12.18 Ot Kökü.....	276
2.12.19 Ökse Otu	276
2.12.20 Renkli Ot	277
2.12.21 Sabun Otu	278
2.12.22 Sakız Otu	278
2.12.23 Sulak Yerlerde Yetişen Ot	278
2.12.24 Süpürge Otu	279
2.12.25 Semiz Otu	279

2.12.26 Şifalı Ot	281
2.12.27 Yabani Ot	284
2.12.28 Yenilen Ot	288
2.12.29 Yonca	298
2.12.30 Zararlı Ot	300
2.12.31 Zehirli Ot	302
2.12.32 Karışık Ot	302
2.13 Saman	315
2.14 Sanayi Bitkileri	317
2.14.1 Çay	317
2.14.2 Haşhaş	317
2.14.3 Kenevir	317
2.14.4 Pamuk	318
2.14.5 Şeker Pancarı	318
2.14.6 Tütün	321
2.15 Sebzeler.....	322
2.15.1 Bamya.....	322
2.15.2 Biber	323
2.15.3 Domates	324
2.15.4 Fasulye.....	327
2.15.5 Hıyar.....	331
2.15.6 Ispanak	333
2.15.7 Kabak	334
2.15.8 Karnabahar	335
2.15.9 Mantar.....	335
2.15.10 Patlıcan.....	340

2.15.11	Pırasa.....	341
2.15.12	Sarımsak	341
2.15.13	Soğan	342
2.15.14	Sebze	345
2.15.15	Turp.....	347
2.16	Sulama	347
2.17	Tahıl	349
2.17.1	Arpa.....	349
2.17.2	Buğday.....	351
2.17.3	Çavdar.....	368
2.17.4	Hububat	368
2.17.5	Mısır	368
2.17.5.1	Mısır	368
2.17.5.2	Mısır Sapı	372
2.17.5.3	Mısır Tanesi	372
2.17.5.4	Mısır Püskülü	374
2.17.5.5	Mısır Yığını.....	374
2.17.5.6	Mısır Koçanı	374
2.17.5.7	Mısır Yaprağı	378
2.17.6	Prinç	379
2.17.7	Yulaf	379
2.17.8	Tahıl.....	380
2.18	Tarıma Zarar Veren Böcek.....	387
2.19	Toprak.....	389
2.20	Turfanda.....	404
2.21	Turunçgiller	404
2.21.1	Limon	404

2.21.2 Mandalina	405
2.21.3 Portakal	405
2.21.4 Turunç	405
2.22 Ölçü	405
2.23 Ürün	412
2.24 Ürünlerin Saklandığı Yer	414
2.24.1 Ambar	414
2.24.2 Kiler	416
2.24.3 Samanlık	417
2.25 Yağ Bitkileri	418
2.25.1 Ayçiçeği	418
2.25.2 Susam	419
2.25.3 Soya Fasulyesi	419
2.25.4 Zeytin	420
2.26 Yer.....	420
2.26.1 Bağ.....	420
2.26.2 Bahçe	421
2.26.3 Bağ Kulübesi	423
2.26.4 Fidanlık	425
2.26.5 Fundalık	425
2.26.6 Tarla	426
2.26.6.1 Ekilen Tarla	426
2.26.6.2 Ekilmemiş Tarla	428
2.26.6.3 Ormandan Açılan Tarla	429
2.26.6.4 Sulak Tarla	430
2.26.6.5 Sürülmüş Tarla.....	431
2.26.6.6 Sürülmemiş Tarla.....	434

2.26.6.7 Verimli Tarla	435
2.26.6.8 Verimsiz Tarla	436
2.26.6.9 Tarla Sınırı.....	438
2.26.6.10 Diğer Tarla.....	439
2.26.7 Karışık Yer	445
2.27 Yeşillikler	451
2.27.1 Börülce	451
2.27.2 Dere Otu	452
2.27.3 Kereviz	452
2.27.4 Lahana	453
2.27.5 Maydonoz	454
2.27.6 Marul	455
2.27.7 Nane	455
2.27.8 Pazı	456
2.28 Zaman	456
2.29 Diğerleri: Tohum, Gübre, Filiz, Kaktüs, Koza, Kök, Kütük, Tomurcuk, Yaprak	460
2.29.1 Başak	460
2.29.2 Dal	460
2.29.3 Çalı	461
2.29.4 Diken	462
2.29.5 Fidan	464
2.29.6 Fide	466
2.29.7 Filiz	467
2.29.8 Gübre	473
2.29.9 Kaktüs	475

2.29.10 Koza	476
2.29.11 Kök	476
2.29.12 Kütük.....	479
2.29.13 Tomurcuk	479
2.29.14 Tohum	481
2.29.15 Yaprak	489
2.30 Tarımla İlgili Söz	490

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3 FİİLİMSİLER.....	508
3.1 Ağaç.....	508
3.2 Bağ.....	515
3.3 Bitki.....	516
3.4 Ceviz.....	519
3.5 Ekin	519
3.6 Fide Dikmek	523
3.7 Filizlenmek	523
3.8 Harman	524
3.9 Meyve	525
3.10 Mısır	531
3.11 Ot	533
3.12 Olgunlaşmak	533
3.13 Pamuk	534
3.14 Sebze.....	534
3.15 Sulamak	536
3.16 Tahıl	536
3.17 Tarla.....	540

3.18 Tohum.....	543
3.19 Tomurcuklanmak	544
3.20 Toprak.....	545
3.21 Tütün.....	547
3.22 Ürün	547
3.23 Fiilimsi Ekleriyle İsimleşmiş Tarımla İlgili Sözcükler.....	552
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	
4 DERLEME SÖZLÜĞÜNDE TARIMLA İLGİLİ YAZILIŞLARI VE ANLAMLARI AYNI OLAN YABANCI SÖZCÜKLER.....	558
BEŞİNCİ BÖLÜM	
5 SONUÇ	572
KAYNAKÇA	585
EKLER	
ÖZGEÇMİŞ	

TABLÖLAR DİZİNİ

Sayfa

Tablo 1.1.1 Zaman ve Kiplerle Çekimlenmiş Fillerin İsim (Ad) Olarak Kullanıldığı Sözcükler	8
Tablo 1.2 Tarımla İlgili Birleşik Fiiller	25
Tablo 2.1 Tarımla İlgili İsimler	491
Tablo 2.2 İkileme	495
Tablo 2.3 İsim+Fiil+Fiilimsi Eki	496
Tablo 2.4 Takısız İsim Tamlaması	497
Tablo 2.5 İki Kelimeden Fazla Oluşan Tamlamalar	497
Tablo 2.6 Belirtisiz İsim Tamlaması	498
Tablo 2.7 İki Kelime	502
Tablo 2.8 Sıfat Tamlaması	503
Tablo 2.9 İsnat Grubu	507
Tablo 2.10 Edatla Oluşan Sözcükler	507
Tablo 3.1 Tarımla İlgili Fiilimsilerin Yapısı	548
Tablo 3.2 Fiilimsi Ekleriyle İsimleşmiş (Adlaşmış) Sözcükler	557
Tablo 4.1 Arapça Sözcükler	558
Tablo 4.2 Bulgarca Sözcükler	561
Tablo 4.3 Ermenice Sözcükler	562
Tablo 4.4 Farsça Sözcükler	564
Tablo 4.5 İngilizce Sözcükler	568
Tablo 4.6 İtalyanca Sözcükler	568
Tablo 4.7 Rusça Sözcükler	569
Tablo 4.8 Rumca Sözcükler	569

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

İl Adları Kısaltmaları

Ada. : Adana	Gaz. : Gaziantep	Or. : Ordu
Af. : Afyonkarahisar	Gr. : Giresun	Sel. : Selanik
Ama. : Amasya	Gm. : Gümüşhane	Rz. : Rize
Ank. : Ankara	Hat. : Hatay	Sk. : Sakarya
Ant. : Antalya	Isp. : Isparta	Sm. : Samsun
Ar. : Artvin	İç. : İçel	Sn. : Sinop
Ay. : Aydın	İst. : İstanbul	Sv. : Sivas
Ba. : Balıkesir	İz. : İzmir	Tk. : Tekirdağ
Bil. : Bilecik	Kr. : Kars	To. : Tokat
Bt. : Bitlis	Ks. : Kastamonu	Tr. : Trabzon
Bo. : Bolu	Ky. : Kayseri	Tn. : Tunceli
Brd. : Burdur	Krk. : Kırklareli	Ur. : Urfa
Brs. : Bursa	Krş. : Kırşehir	Uş. : Uşak
Çkl. : Çankkale	Kc. : Kocaeli	Vn. : Van
Çkr. : Çankırı	Kn. : Konya	Yz. : Yozgat
Çr. : Çorum	Kü. : Kütahya	Zn. : Zonguldak
Dz. : Denizli	Ml. : Malatya	Osm. : Osmaniye
Dy. : Diyarbakır	Mn. : Manisa	Ker. : Kerkük
Ed : Edirne	Mr. : Maraş	Bul. : Bulgaristan
El. : Elazığ	Mğ. : Muğla	Bay. : Bayburt
Ezc. : Erzincan	Mş. : Muş	Iğ. : Iğdır
Ezm. : Erzurum	Nş. : Nevşehir	Rom. : Romanya
Es. : Eskişehir	Nğ. : Niğde	Azer. : Azerbeycan
		Kıb. : Kıbrıs

Diğer

s. : Sayfa

c. : Cilt

GTS : Güncel Türkçe Sözlük (sözlük.gov.tr)

ES : Etimoloji Sözlüğü (sözlük.gov.tr)

TDK : Türk Dil Kurumu

Üniv. : Üniversite

SBE : Sosyal Bilimler Enstitüsü

LEE : Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

DS : Derleme Sözlüğü

Giriş

Toplumlar için tarımla uğraşmak yerleşik hayata geçildiğinin en önemli göstergelerinden biridir. Tarihte konar göçer bir hayat tarzı olduğu bilinen Türklerin en önemli geçim ve beslenme kaynağı hayvancılıktı. Bu nedenle de hayvanları için uygun ve verimli olduğundan yazın yaylalara, kışın kışlaklara göçerlerdi. Bu hayat tarzı Türklerin tamamen göçebe bir hayat sürdürdükleri fikrini ortaya çıkarmıştır. Bu fikir doğrultusunda yerleşik hayatın bir göstergesi olan tarımla uğraşmadıkları düşünülmüştür (Kaya, 2022, s. 1462). Ancak, arkeolojik bulgular bilgileri değiştirmiş, Türklerin tarihi süreç içinde hayvancılığın yanı sıra tarımla da uğraştıkları bilgilerine ulaşılmıştır. Bu gelişme Türkoloji alanında çalışan araştırmacıların da ilgisini çekmiş ve dil alanında da önemli çalışmalar yapılmıştır. (Baykara, 1997, Daher 1970; Eren 1979, 2004; Zieme 1974, 1975, 1980; Rybatzki 2001; Gül, 2004, 2008, 2009; Stachowski 2008).

Türkler hayatlarını, tarih boyunca yaşadıkları her coğrafyanın şartlarına göre şekillendirmiş; bir yandan iklim ve bitki örtüsüne en uygun şekilde uyum sağlamaya çalışırken bir yandan da iklim ve bitki örtüsünden olabildiğince yararlanmaya çalışmıştır. Seienga bölgesinde Göktürklerle ait kurganlarda kürek ve pulluklara rastlandığı bilinmektedir (Korkut, 2019, s. 167). Göktürkler döneminde kullanıldığı anlaşılan ve yüksek bir teknik bilgi ile yapıldığı anlaşılan, 100 kilometreye yakın olan Tötü kanallarını, 1935'te Ruslar da kullanmaya karar vermiştir (Kafesoğlu, 1998, s. 327). Göktürk metinlerinin içeriğinde her ne kadar tarımdan çok fazla söz edilmese de *tang* (ekin) ve *tarlag* (tarla) sözcüklerinin söz varlığında bulunuyor olması, tarım kültürünün Türklerin hayatındaki yerinin eskiliğine işaret etmektedir. Uygurların, Orhun Nehri kıyısındaiken Maniheizm'i kabul edip et yemeyi bıraktıklarında tarımla uğraşmaya başladığı ileri sürülebilir (Korkut, 2019, s. 167). Her ne kadar Türklerin tarım kültürünün izleri, arkeolojik bilgi ve bulgularla sürülebilse de dile dair ayrıntılı verileri Kaşgarlı Mahmud'un Divanı'nda bulmaktayız (Kafesoğlu, 1998, s. 327).

Yapılan çalışmalarda Eski Türkçe döneminde kullanılan tarıma ilişkin sözcüklerin günümüzde, Anadolu ağızlarında hem doğrudan hem de bazı ses ve şekil değişimleriyle kullanıldığı tespit edilmiştir.

Tarımla ilgili sözcüklere ilişkin olarak alan yazında çok sayıda çalışma bulunmaktadır.

Bu çalışmaların bir kısmı, tarımla ilgi olarak Anadolu’da kullanılan sözcükleri ele alırken; bir kısmı da tarımın bir alanındaki sözcükleri ya da belli bölgelere ilişkin sözcükleri ele almıştır. Çalışmalara çoğunlukla Anadolu Ağızları, Derleme Sözlüğü ve Tarama Sözlüğü kaynaklık etmiştir.

Erenbaş Pehlivan (2023) “Tarihî ve Çağdaş Türk Lehçelerinde Tarım ve Hayvancılık Terminolojisi Üzerine Türkiye’de Yapılmış Çalışmalar” başlıklı incelemesinde tarihi süreç içinde tarıma ilişkin olarak Türkiye’de yapılan çalışmaları belirlemiştir.

Erenbaş Pehlivan (2023)’ın Atmaca (2018)’dan aktardığı bilgilere göre Türkler’de tarım faaliyetleri ile ilgili doğrudan yapılmış ilk çalışma, N. A. Demçenko’nun 2003 yılında Rusça-Gagauz Türkçesi ile yazdığı “XX. yy. ilk yarısında Besarabya ve Ukrayna’nın Güneyinde Gagauz ve Bulgarların Tarımsal Aletleri” adlı çalışmadır. Umâr Daher’in 1970 yılında Helksinki’de yayımladığı Agricultura Anatolica adlı eser de Anadolu’daki Türk tarımı ile ilgili olarak önemli bir başvuru kaynağı olarak kabul edilir. Hasan Eren “Türklerde Ekinciliğin Gelişmesine Katkıları” başlıklı makalesinde D. E. Eremeev’in “Türklerin ekinciliği Anadolu’da öğrenmiş oldukları” görüşüne karşı çıkmıştır (Eren 1979, ss. 2- 3). Buddhist ve Manihest çevreye ait belge ve eserlerin okunmasıyla tarıma ilişkin Türkçe sözcüklerle ilgili daha çok bilgi ortaya çıkarılmıştır. Bu konuda özellikle Peter Zieme’nin önemli makaleleri bulunmaktadır. Ayrıca Simone-Christiane Raschmann, Wolker Rybatzki de bu konuda önemli çalışmalar yapmıştır. Tarihte Türklerin ekonomisinde hayvancılığın yeri ve hayvancılıkla ilgili bilgiler Türk tarihi ile ilgili kitapların bölümlerinde bulunmaktadır. Ancak dilbilimsel açıdan hayvancılık terimleri ile ilgili çalışmalar henüz daha yenidir (Erenbaş Pehlivan, 2023, s. 29).

Okçu (2015) yüksek lisans tezinde Türkiye Türkçesi Ağızlarında derlenmiş tarım sözcüklerini; Gül (2004) doktora tezinde Eski Türk tarım terimlerini incelemiştir. Bayram (2007) makalesinde Divan şiirinde tarımsal ürünleri; Demiroğlu (2011) makalesinde İtil Bulgarlarında tarım aletlerini; Yıldırım ve Çiftçi (2012) makalesinde Dîvânü Lugâti’t-Türk’te yer alan alet-eşya adlarını; Gül (2016) makalesinde Eski Türkçe tarıyıcı “tarımcı, ekinci” adını; Korkut (2019) makalesinde Tarama Sözlüğü’nde geçen tarım adlarını; Yastı (2019) makalesinde Derleme Sözlüğü’nde geçen “saban” ile ilgili kelimeleri; Kaya (2022) makalesinde Eski Türkçe tarım terimlerinin Anadolu Ağızlarındaki durumunu incelemiştir.

Gül (2009) bildirisinde Eski Türk tarım terimlerinin metaforik kullanımlarını Atmaca

(2018) bildirisinde Antalya'nın Elmalı ilçesinin köylerinde kullanılan tarım alet isimlerini; Maşkaraoğlu (2020) bildirisinde Kırım Tatar Türkçesindeki tarım terimleri ele almışlardır.

Yavaş (2016) İç Anadolu Bölgesi Ağızlarında Ev, Mutfak, Tarım ve Hayvancılık Terimleri Sözlüğü başlıklı yüksek lisans tezinde; Tuğluk (2022) Ege Bölgesi İlleri Ağızlarında Yer Alan Tarım ve Hayvancılıkla İlgili Araç Gereç Adları Üzerine Tematik Bir Sınıflandırma başlıklı makalesinde; Tuğluk (2022) Doğu Anadolu Bölgesi İlleri Ağızlarında Yer Alan Tarım ve Hayvancılıkla İlgili Araç Gereç Adları Üzerine Tematik Bir Sınıflandırma başlıklı makalesinde; tarımla ilgili Türkçe sözcükleri de çalışmalarına dahil etmişlerdir.

Tarıma ilişkin Türkçe sözcükleri, Derleme sözlüğü tanıklığı ile incelediğimiz bu çalışmada, mevcut çalışmalardan daha ayrıntılı olmaya gayret edilmiş, tarıma, elde edilen ürünlere, kullanılan araçlara ilişkin tüm sözcüklerin tespit edilerek sınıflandırılmasına çalışılmıştır. Veriler Türk Dil Kurumu (TDK) çevrimiçi Derleme Sözlüğü'nden alınmış sözcüklerin yanına terimin kullanıldığı il isimleri parantez içinde verilmiştir. Kelimelerin anlamları sözlük.gov.tr. adresindeki sözlüklerden de kontrol edilmiştir. Ayrıca tarımla ilgili yabancı sözcükler de alıntılandığı dillerdeki anlamlarıyla karşılaştırmalı olarak ele alınmıştır. Aşağıda Derleme Sözlüğü üzerine yapılan tezler yer almaktadır:

1. KOTCİOĞLU N. (2024). *Derleme sözlüğü'nde miktar zarfları* [Yüksek Lisans Tezi, Sinop Üni. LEE Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı]. YÖK Tez Merkezi.
2. BALIBEY N. (2023). *Derleme sözlüğü'nde yer alan halk kültürü unsurları* [Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üni. SBE Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Ana Bilim Dalı]. YÖK Tez Merkezi.
3. DOĞAN Z. (2022). *Derleme sözlüğü'ndeki oyun ve oyunla ilgili kavram alanları* [Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üni. SBE Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Ana Bilim Dalı]. YÖK Tez Merkezi.
4. BALCI M. (2022). *Derleme sözlüğü'ndeki tek veriler* [Yüksek Lisans Tezi, Bayburt Üni. LEE Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı]. YÖK Tez Merkezi.

5. ÇAKMAK H. (2022). *Derleme sözlüğü'ndeki düğün adetleri, gelenekleri ve eğlenceleri ile ilgili adlandırmalar* [Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üni. SBE Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Ana Bilim Dalı]. YÖK Tez Merkezi.
6. GÜLEÇOĞLU M. (2022). *Derleme sözlüğü'nde hayvan adlarının söz varlığı* [Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üni. SBE Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı]. YÖK Tez Merkezi.
7. GÜNGÖR Y. (2022). *Derleme sözlüğü'nde kadın giyim kuşamının söz varlığı* [Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üni. SBE Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı]. YÖK Tez Merkezi.
8. ÖZKUL Z. (2022). *Derleme sözlüğü'nde maddi kültür unsurlarına dair sözcüklerin incelenmesi* [Yüksek Lisans Tezi, Niğde Ömer Halisdemir Üni. SBE Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı]. YÖK Tez Merkezi.
9. KARABULUT B. (2022). *Derleme sözlüğü'ndeki giyim kuşam adları* [Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üni. SBE Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Ana Bilim Dalı]. YÖK Tez Merkezi.
10. DEĞER P. (2022). *Derleme sözlüğü'ndeki ticaret ile ilgili kavramlar* [Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üni. SBE Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı]. YÖK Tez Merkezi.
11. YILMAZ A. (2022). *Derleme sözlüğü'ndeki türkçe zooloji (Hayvan Bilimi) Terimleri* [Yüksek Lisans Tezi, Çağ Üni. SBE Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı]. YÖK Tez Merkezi.
12. ÇEÇEN E. (2020). *Derleme sözlüğü'nde mekan adları* [Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üni. SBE Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Ana Bilim Dalı]. YÖK Tez Merkezi.
13. OKÇU C. (2015). *Türkiye türkçesi ağızlarında derlenmiş tarım sözcükleri* [Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üni. SBE Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı]. YÖK Tez Merkezi.
14. MUTLU E. (2013). *Derleme sözlüğü'nde kuş adları* [Yüksek Lisans Tezi, Yozgat Bozok Üni. SBE Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı]. YÖK Tez Merkezi.

15. ALKAYA Y. (2004). *Derleme sözlüğü'ndeki bitki adları* [Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üni. SBE Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı]. YÖK Tez Merkezi.

BİRİNCİ BÖLÜM

1 FİİLLER

TDK Güncel Sözlükte fiil ‘Bir kılışı, bir oluşu veya bir durumu anlatan, zaman ve kiplerle çekimlenebilen, -ma- ekiyle olumsuz biçimi yapılabilen kelime türü; eylem.’olarak tanımlanmaktadır. Derleme Sözlüğü’ndeki yapısında tek fiil bulunan tarımla ilgili sözcüklerden örnekler aşağıda gösterilmiştir:

elleş: “Komşunun komşuya tarla işlerinde yardım etmesi.” (DS-V:1721) (-Krk.-Tk.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,22.18)

köperle: “Suyu tarlaya çevirme.” (DS-VIII:2961) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023, 22.11)

TDK Güncel Sözlükte fiil ‘Bir kılışı, bir oluşu veya bir durumu anlatan, zaman ve kiplerle çekimlenebilen, -ma- ekiyle olumsuz biçimi yapılabilen kelime türü; eylem.’olarak tanımlanmaktadır. Aşağıda Derleme Sözlüğü’nde zaman ve kiplerle çekimlenmiş fiillerin isim (ad) olarak kullanıldığı sözcüklerden örnekler aşağıda gösterilmiştir:

çalı basmaz: “Kara kılçıklı buğday.” (DS-III:1054) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023, 09.10)

dala sıçtı: “Çok çabuk olgunlaşıp kendiliğinden düşen ve dallara çarpıp patlayan bir cins sarı erik.” (DS-IV:1338) (-Bo.-Çr.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.09)

dal bastı [dalbasan]: “Bir çeşit iri, aşılı kiraz.” (DS-IV:1340) (-Zn.-To.-Sm.-Or.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,11.57)

gün döndü: “Bir cins mantar.” (DS-VI:2227) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.04.02.2024,14.43)

güzlek görmez: “Güneş görmeden kurutulan iyi cins sayılmayan tütün.” (DS-VI:2244) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.42)

hak götüre: “Saman kaldırmaya yarayan büyük yaba: *Samanı yerden kaldırırken hakgötüre kırıldı.*” (DS-VII:2253) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.36)

ilk çıktı: “Turfanda.” (DS-VII:2529) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.13)

göçer: “3. Tarlada çalışan işçiler.” (DS-VI:2120) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023, 20.51)

gün doğdu [gün döndü]: “Ayçiçeği.” (DS-VI:2153) (-Isp.-Ay.-Sk.-Bo.-Zn.)
(sözlük.gov.tr.14.03.2023,08.48)

[gündöndü] (-Mğ.)

görmez: “Tütünün güneş görmeyen, dip, dip üstü ve birinci ana tütün yaprakları: *Her yıl görmeze ortalama otuz kuruş verilir.*” (DS-VI:2162) (-Sm.)
(sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.31)

kokar: “Mürver ağacı.” (DS-VIII:2904) (-Mn.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,13.07)

kokar (II): “Domates.” (DS-VIII:2904) (-Mn.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.33)

sakal oynatmaz: “1. Yumuşak ve sulu yiyecek: *Dişine göredir, sakal oynatmaz, yi şu armutlardan.*” (DS-X:3517) (-Yz.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,10.54)

sakal oynatmaz: “2. Top çekirdekli güzel kokulu bir çeşit kavun.” (DS-X:3517) (-Yz.)
(sözlük.gov.tr.16.01.2023,11.00)

şara varmaz: “Tadı az, pek aranmayan bir çeşit üzüm.” (DS-X:3748) (-Nğ.)
(sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.11)

uçmuş: “Kar, yağmur etkisiyle çukurlaşmış, çökmüş gevşek toprak.” (DS-X:4022)
(-Es.-Sk.-To.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,11.33)

üşümü: “Donmuş (sebze,meyve için).” (DS-XI:4078)
(-Sm.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.24)

yılan gelmez: “Kökünden yakı yapılan bir ot.” (DS-XI:4265)
(-Ant.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,11.19)

biter: “Tohum.” (DS-XII:4461) (-Sv.-Ky.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,10.00)

doldu: “İki gaz tenekesi tahıl alan bir ölçek.” (DS-XII:4487) (-Brd.)
(sözlük.gov.tr.02.02.2023,15.29)

kara sevmiş: “Buğday tanelerini karartan bir çeşit mantar hastalığı.” (DS-XII:4534)
(-Ker.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.27)

Aşağıda Derleme Sözlüğü'nde zaman ve kiplerle çekimlenmiş fiillerin isim (ad) olarak kullanıldığı sözcükler aşağıda tablo 1.1.1'de gösterilmiştir:

Tablo 1.1.1

Zaman ve Kiplerle Çekimlenmiş Fiillerin İsim (Ad) Olarak Kullanıldığı Sözcükler

biter	göçer	hak götüre	şara varmaz
çalı basmaz	görmez	İlkçıktı	uçmuş
dala sıçtı	gün doğdu	kara sevmiş	üşümüş
dal bastı	gün döndü	kokar (I) (II)	yılan gelmez
doldu	güzlek görmez	sakal oynatmaz (I) (II)	

1.2 Birleşik Fiil

TDK Güncel Sözlükte birleşik fiil: “Birden fazla kelimedden oluşarak yeni bir kavramı karşılayan fiil; mürekkep fiil: reddetmek, tedavi etmek, namaz kılmak, naz eylemek, içivermek, öleyazmak, kokusu çıkmak, hoşla gitmek, etekleri zil çalmak vb.” olarak tanımlanmaktadır. Yaptığımız incelemede *açmak, aktarmak, almak, atmak, bağlamak, bastırmak, bırakma, biçmek, binmek, bozmak, bükmek, çalmak, çekme, çekmek, çekilmek, çepelemek, çevirmek, çıkmak, çıkarmak, çizmek, çırpma, dağıtmak, davranmak, depmek, dikmek, dolmak, dökmek, dövmek, durmak, düşmek, düşürmek, düzmek, eğilmek, ekmek, etmek, galmak, gaymak, geçmek, gelme, gelmek, gitmek, görmek, kalmak, karmak, kazmak, kesmek, kırmak, kızdırma, kovalama, kovmak, koymak, salmak, savurmak, sermek, olmak, toplamak, vermek, vurmak, yağmak, yapmak, yarmak, yatmak, yatırmak, yolmak, yürümek* fiillerinin bu işlevde kullanıldığı görülmüştür.

Aşağıda Derleme Sözlüğü'nde yapısında isim+fiil bulunan tarımla ilgili sözcükler aşağıda gösterilmiştir:

1.2.1 Ağaç

cıbada kalmak (I): “Ağaç, yaprağını dökerek çıplak kalmak.” (DS-III:888) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,22.13)

com etmek: “Budamak.” (DS-III:997) (-Ur.) (sözlük.gov.tr.10.01.2023,22.30)

gağırırvermek: “Ağaç dalını ek yerinden ayırmak: *İncir ağacının dalını gağırırvermiş.*”

(DS-VI:1893) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,11.26)

kışt etmek (I): “İlkbaharda ağaçların kuru dallarını ayırmak.” (DS-VIII:2846) (-Bt.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,11.34)

pesenk yağmak: “Soğuk nedeniyle ağaçların bitkilerin üstü kırç olmak.” (DS-IX:3433) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.10)

pevent etmek (I): “Ağaçları aşılama.” (DS-IX:3437) (-Bt.) (sözlük.gov.tr.08.01.2023,22.48)

pice karmak: “Ağaçların dibinden süren filizler, piçler kesilmek.” (DS-IX:3451) (-Uş.-Kü.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,22.50)

put etmek: “Ağacın dalını gövdeye yakın yerinden kesmek.” (DS-IX:3493) (-El.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.20)

su yürümek [su yürümek]: “Ağaçlar yeşermek, canlanmak: *Ağaçlara su yürüdü, bahçesi olanlara iş çıktı yiniden.*” (DS-X:3703) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,22.38)

suyu çekilmek: “Ağaçların yeşermesi dal budak salması durmak: *Suyu çekildi gayrı ağaçların budaya bilirsın.*” (DS-X:3704) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,22.39)

timar etmek (I): “Ağaçları budamak, kesmek.” (DS-X:3933) (-Sm.-Ama.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,23.03)

yalak açmak: “3. Ağaç diplerine su gitmesi için küçük yollar açmak.” (DS-XI:4136) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.08.01.2023,22.50)

1.2.2 Bağ

bağ çırpma: “Bağ budamak.” (DS-II:476) (-Brd.-Çkl.-Zn.-To.-Dy.-Sv.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,11.48)

bağ depmek: “Bağ bellemek.” (DS-II:477) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,11.49)

çelen çevirmek: “Bağ karıkları kazılmadan önce, kıyıdaki bağ kütüklerinin dibini çevre kazmak: *Gazma ırgatları biğez çeleñ çevirdilermiydi işi kolaylaşmış sayarlar.*” (DS-III:1120) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.25)

çibık kızdırma: “Kesilen bağ çabuklarının köklendirilmesi: *Çibıkları kızdırmayı bıraktım.*” (DS-III:1157) (-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.39)

kander etmek: “Bağ, bostan bozmak.” (DS-VIII:2620) (-Bt.)
(sözlük.gov.tr.30.12.2022, 10.53)

natır çalmak: “Bağ budarken asma çubuğunu budanacak yerin beş on göz üstünden budamak.” (DS-IX:3242) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,22.53)

sünet etmek [sünetlemek (I)]: “Yeni dikilen bağın gereksiz sürgünlerini ilk kez budamak.” (DS-X:3715) (-Kırş.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,23.01)

üzüm bozmak: “Bağ bozmak, üzüm toplamak.” (DS-XI:4086) (-Nğ.)
(sözlük.gov.tr.24.01.2023,21.25)

yalak açmak: “1. Bağ kütüklerinin dibini açmak.” (DS-XI:4136) (-Çkl.)
(sözlük.gov.tr.08.01.2023,22.57)

yoz etmek: “Filiz kırmak (bağcılıkta).” (DS-XI:4303) (-İz.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023, 21.26)

bağ depmek: “Bağ bellemek.” (DS-XII:4440) (-Ama.-Af.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022, 15.35)

kol koymak: “Üzüm teveklerini budarken kimi dallarını kesmemek.” (DS-XII:4564) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,23.05)

1.2.3 Bitki

ağız vermek: “Bitkilerin köküne toprak doldurmak.” (DS-I:100) (-Or.)
(sözlük.gov.tr.02.12.2023,18.31)

devek atmak: “Fasulye, kabak, sarmaşık gibi bitkiler filiz vermek, kol atmak.”
(DS-IV:1442) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.05.12.2023,22.11)

doran atmak: “Mısır bitkisi çiçek vermek.” (DS-IV:1563) (-Gr.)
(sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.51)

döle yatmak: “Sebze, bostan gibi bitkiler döl vermeye başlamak.” (DS-IV:1579)
(-Ama.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,14.00)

megellik olmak: “Bitkiler çapalanacak duruma gelmek.” (DS-IX:3149) (-Gm.)
(sözlük.gov.tr.11.01.2023,23.18)

mıgala binmek: “Bitki, ağaç meyve vermeye başlamak.” (DS-IX:3179) (-Kü.-Gaz.)
(sözlük.gov.tr.09.01.2023,21.00)

soğlaz olmak: “İçi boşalıp kabuğu kalmak (soğan,sarımsak vb.).” (DS-X:3654) (-Kü.-Mr.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,21.58)

siros etmek: “Bitki büyümemek, hastalanmak.” (DS-X:3646) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,21.57)

suya gelmek: “Bitkiler sulanacak duruma gelmek.” (DS-X:3703) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.52)

tav olmak (IV): “Bitki ürün veremeyecek kadar gür yetişmek.” (DS-X:3847) (-El.-Ml.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,14.00)

tefi geçmek: “Bitkilerin çağı geçmek, tavı geçmek: *Bizim çayır garanfillerinin tefi geçti.*” (DS-X:3898) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,14.01)

toruk vurmak: “Yaprakların iyi yetişmesi için tütün bitkisinin ucundaki tohumları kırmak.” (DS-X:3970) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.25)

baş düzmek [->başsak düzmek]: “3. Bitki olgunlaşmak.” (DS-XII:4447) (-Af.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.59)

kendi gelme: “Ekmeden, kendi kendine, doğal olarak biten: *Bizim kendi gelmeden 100 teneke çıktı.*” (DS-XII:4544) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,09.20)

kol çekmek: “Ağaç, asma vb. bitkilerin sürgünlerini ip geçirerek istenen yere bağlamak.” (DS-XII:4564) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.27)

vağan olmağ: “Bitki vb. susuzluktan kurumak.” (DS-XII:4801) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.57)

1.2.4 Ceviz

fol etmek: “Ceviz, fındık vb.yemişleri kabuklarından ayıklamak.” (DS-V:1875) (-Or.-Gr.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,11.23)

govof etmek: “Cevizin yeşil kabuğunu soymak.” (DS-VI:2110) (-El.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,22.04)

kaval olmak: “Cevizin yeşil kabuğu çıkmak.” (DS-VIII:2686) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.23)

1.2.5 Ekin

bağcık atmak: “Biçilen ekini demet yapmak.” (DS-II:476) (-İz.) (sözlük.gov.tr. 24.01.2024,11.47)

boğuma kalmak: “Boy vermek, topraktan kalkmak (ekin).” (DS-II:730) (-Kc.-Ml.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,09.31)

cor etmek (I): “Ekin biçmek.” (DS-III:1001) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,16.00)

dene dökmek: “Taneleri çok olmak, çok tane vermek: *Ekinler boya gakmış,dane dökmedikten gilli neye yarar.*” (DS-IV:1421) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.42)

dürü düşürmek: “Ekin biçen bir adam bir gidişte biçtiği sapları düzgün bir şekilde sıralamak.” (DS-IV:1636) (-To.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,14.24)

firezine ekmek: “Ekin biçildikten sonra tarlayı sürdürüp tekrar ekmek.” (DS-V:1869) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,22.22)

gevişe gitmek: “Orakla ekin biçerken yarış yapmak: *Haydin bir gevişe gidelim.*” (DS-VI:2012) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,22.23)

gümül yapmak: “Biçilmiş ekinleri yığmak.” (DS-VI:2223) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.37)

hopala biçmek: “Orakla çabuk çabuk ekin biçmek.” (DS-VII:2404) (-To.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.15)

hoza biçmek: “Tırpanla değişik bir biçimde ekin biçmek.” (DS-VII:2424) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.19)

kehan etmek [kehan yapmak]: “Sebze ve ekinin içindeki yabancı otları temizlemek.” (DS-VIII:2720) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,23.44)

kelleye davranmak: “Başakları olgunlaşmak.” (DS-VIII:2734) (-Sv.) (sözlük.gov.tr. 11.02.2024,17.38)

kırp etmek: “Ekin biçilirken tarlaya dökülen başakları toplamak.” (DS-VIII:2835) (-Bt.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,21.13)

kıvrıza karmak: “Tarlaya ekilen tohum derine düşerek ya da gübre parçaları altında kalarak yükselip çıkamadığından sararmak.” (DS-VIII:2853) (-Ba.) (sözlük.gov.tr. 23.01.2023,21.44)

kursağa binmek: “Ekin başak tutmaya başlamak.” (DS-VIII:3009) (-Çr.) (sözlük.gov.tr. 11.02.2024,18.12)

sap çekme: “Biçilen ekini harman yerine götürme işi.” (DS-X:3540) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,23.16)

şahra çekmek: “Ekin demetlerini harman yerine taşımak.” (DS-X:3735) (-El.-Gaz.-Hat.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,23.17)

tavşan kovalama: “Yelden dalgalanmak (Ekin için): *Bizim ekin tavşan kovalıyor.*” (DS-X:3848) (-Dz.-Çkl.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.38)

yedin olmak: “Ekin çiçeklenme sırasında yağmur yağması nedeniyle başaklanmamak.” (DS-XI:4221) (-İz.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,20.59)

zağal olmak (II): “Ekin kökü kuruda kalmak.” (DS-XI:4341) (-El.) (sözlük.gov.tr. 22.01.2023,21.56)

başşak düzmek: “1. Baş vermek.” (DS-XII:4448) (-Sv.-Ank.) (sözlük.gov.tr. 09.01.2023,20.55)

başşak düzmek: “2. Ekin başak vermeye başlamak.” (DS-XII:4448) (-Çr.-Sv.-Ank.) (sözlük.gov.tr.21.01.2024,21.16)

başsağ etme: “Başak toplama, biriktirmek.” (DS-XII:4448) (-Af.) (sözlük.gov.tr. 04.01.2022,14.45)

şahra çekmek: “Ekin bağlamalarını tarladan harmana taşımak.” (DS-XII:4717) (-Ker.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,23.18)

tapul etmek: “Biçilmiş ekin ve otlardan küçük yığınlar yapmak.” (DS-XII:4739) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,22.16)

1.2.6 Filiz

don vurmak: “Yeni filizlenmiş bitkileri soğuk çalmak.” (DS-IV:1562) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.51)

1.2.7 Harman

çağma dövmek: “Harman dövmek.” (DS-III:1037) (-İz.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023, 20.54)

çatma kovmak: “Harman dövmek.” (DS-III:1092) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023, 20.55)

çatma çekmek: “Sapı, harmanın etrafına yaymak.” (DS-III:1092) (-Dz.) (sözlük.gov.tr. 24.01.2023,22.25)

çeş çıkarmak: “Harman savurmak: *Bugün beş tane çeş çıkardık.*” (DS-III:1148) (-Af.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,20.57)

tınar etmek: “Harmanı savurmak için toplamak, yığmak.” (DS-X:3914) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.23)

tınaz atmak: “Harmanda toplanmış. samanla karışık ekini yaba ile savurarak tahılı samandan ayırmak.” (DS-X:3914) (-Krk.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.24)

1.2.8 Meyve

ala düşmek: “Üzümlere ben düşmek, üzüm ermeye başlamak.” (DS-I:176) (-Af.-Isp.-Brd.-Dz.-İz.-Ba.-Kü.-Zn.-Sm.-To.-Sv.-Ky.-Kn.-İç.-Ant.-Mğ.) (sözlük.gov.tr. 23.01.2024, 09.44)

ben düşmek: “Meyve, en çok üzüm olgunlaşmaya başlamak: *Üzümlere ben düştü.*” (DS-II:627) (-Ay.-Isp.-Brd.-Dz.-İz.-Mn.-Ba.-Çkl.-Brs.-Kü.-Es.-Ks.-Çkr.-Çr.-Sn.-Ama.-To.-Gm.-Rz.-Ar.-Gaz.-Mr.-Sv.-Nğ.-Kn.-İç.-Ant.-Mğ.-Ed.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024, 11.18)

çakıla galmak: “Meyve çok bol olmak: *Bu yıl meyveler çakıla galdı.*” (DS-III:1043) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.22)

çeci durmak: “Bir meyveyi veya kuru sebzeyi kabuğundan ayırmak: *Cevizleri çec ederek sandıklara doldurduk.*” (DS-III:1102) (-Gr.-Sv.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022, 10.42)

çeş etmek: “Kabuğundan ayırmak: *Fındığı çeşetdim.*” (DS-III:1148) (-Dz.-Tr.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,10.47)

dutu toplamak: “Meyveyi, örselenmemesi için elle kopararak toplamak.” (DS-IV:1612) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,14.18)

filize yatmak: “Karpuz teveği bir iki karış uzunluğunda boy vermek.” (DS-V:1866) (-Dz.-İz.-Ba.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,21.52)

gavel olmak: “Kabaklıgiller ve baklagillerin bitki ve meyvesi kurumak.” (DS-VI:1938) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.50)

gebert olmak: “Üzüm, incir vb. meyveler kurumaya yüz tutmak: *Bizim bağın kara üzümünün çoğu gebert oldu.*” (DS-VI:1956) (-Gaz.-Kıb.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023, 21.51)

göz açmak: “İlkbaharda üzüm kütüklerinin dibini açmak.” (DS-VI:2175) (-Yz.-Ky.-Nş.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,10.53)

gün görmek: “Meyve olgunlaşmak.” (DS-VI:2229) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024, 15.37)

ham çalmak: “Meyve tam olmamak: *Şeftali ham çalmış.*” (DS-VII:2266) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.40)

ırs dolmak: “Olgunlaşmak: *İğdeler ırs dolmuş.*” (DS-VII:2487) (-Brd.) (sözlük.gov.tr. 22.01.2023, 22.46)

kal olmak: “Ham olmak.” (DS-VIII:2610) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,20.52)

keş yatırmak: “Asma dallarını yere gömerek köklendirmek.” (DS-VIII:2773) (-İç.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.40)

kısır almak: “Asmaların üzüm vermeyecek filizlerini yolmak.” (DS-VIII:2841) (-El.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,22.46)

kök bozması: “Bakımsızlıktan üzüm kütüğünün ince köklerinin kuruyup verimsizleşmesi.” (DS-VIII:2951) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.53)

lakadan geçmek: “Meyve çürüyüp cıvıklaşmak.” (DS-IX:3059) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr. 21.02.2024,12.04)

malamıncolmak: “Çok olgunluk nedeniyle ezilmek (erik, armut, kiraz vb. meyveler).” (DS-IX:3111) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,16.30)

mılh olmak: “Çok olgunluktan çürümeye yüz tutmak (meyve için).” (DS-IX:3183) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.38)

mıllımıcır olmak: “Ezilerek karmakarışık olmak: *Meyveler hep mıllımıcır olmuş.*” (DS-IX:3184) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.10.01.2023,22.16)

mıncığı çıkmak [mırkı çıkmak]: “Ezilerek içi dışına çıkmak (çok olgun meyveler

için).” (DS-IX:3184) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.10.01.2023,22.18)

mirc olmak: “Meyve çok olgunluktan sonra pırtlar duruma gelmek.” (DS-IX:3202) (-İç.) (sözlük.gov.tr.10.01.2023,22.18)

nişan düşmek: “Meyveler kızarmaya olgunlaşmaya başlamak.” (DS-IX:3252) (-Ezc.-Tn.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.51)

nubar etmek: “Turfanda sebze ya da meyve ilk kez yemek.” (DS-IX:3256) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,22:30)

oñ bihmeg: “Çok bol ürün vermek: *Bu yıl zerdaliler oñ bihti.*” (DS-IX:3282) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,23.26)

sergen olakalmak: “Yere serilmek: *Meyveler ağacın altına sergen olakılmıştır.*” (DS-X:3588) (-İç.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,21.45)

seri sermek: “Meyveleri kurutmak için güneşe doğru sermek.” (DS-X:3589) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,21.45)

tuğmek olmak: “Armut, erik vb. meyveler hevenk durumunda olmak.” (DS-X:3986) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.58)

virile galmak: “Çok bitmek, bol bol yetişmek: *Meyveler virile galmış.*” (DS-XI:4106) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.58)

yalak açmak: “2. Meyve ağaçlarının dibi açmak.” (DS-XI:4136) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.08.01.2023,22.57)

yüz etmek (III): “Kavun, karpuz toplarken irisini ayırmak.” (DS-XI:4336) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,13.50)

ak düşmek: “Meyvelerde ilk olgunlaşma belirtisi başlamak: *Kireze ak düşmüş, yaz gelüyo gâli.*” (DS-XII:4411) (-Af.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.25)

ala düşmek: “Meyveler olmaya başlamak.” (DS-XII:4411) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.26)

baş düzmek [->başşak düzmek]: “2. Meyve olgunlaşmak.” (DS-XII:4447) (-Af.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.59)

kıf kıf eğilmek: “Meyvenin çokluğundan dallar sarmak, eğilmek.” (DS-XII:4551) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,22.03)

rasat olmak: “Meyve olgunlaşmak, erginleşmek.” (DS-XII:4656) (-Mn.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,23.04)

üşük vurma: “Don vurma (meyve, sebze için).” (DS-XII:4797) (-Gm.) (sözlük.gov.tr. 15.01.2023,22.53)

1.2.9 Mısır

gundak bağlamak: “Mısır bitkisi koçan tutmak.” (DS-VI:2195) (-Kn.) (sözlük.gov.tr. 19.01.2023,22.40)

kehan etmek: “Mısır bahçesi, tarlada yabancı otları ayıklamak.” (DS-XII:4542) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,13.55)

1.2.10 Ot

alafa çıkmak: “Ot biçmeye gitmek: *Yarın köyce kalafa çıkılacak.*” (DS-I:184) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,11.30)

anız biçmek, anız biçmek: “1. Ekin biçildikten sonra, tarlada kalan saplarla, aralarında kalan otları biçmek.” (DS-I:272) (-Uş.-Bo.-İç.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,13.20)

anız biçmek, anız biçmek: “2. Tarla kenarındaki hendek ark ve yol gibi yerlerdeki otları biçmek, yolmak.” (DS-I:272) (-Dz.-Ay.-Çkl.-Çkr.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,13.22)

burma bükme: “Yonca çayır gibi otları yaşken bükerek kurutup, kışa hazırlamak.” (DS-II:801) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,10.45)

hozan bağlamak: “Tarlayı bakımsızlıktan yabani ot kaplamak.” (DS-VII:2425) (-Or.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,11.10)

kâhan etmek: “Tarlanın zararlı otlarını temizlemek.” (DS-VIII:2597) (-El.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,09.05)

purnat etmek: “Biçilmiş otları düzenli bir biçimde yığın yapmak: *Biçilen otları purnat ettim.*” (DS-IX:3488) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,22.12)

post etmek (II): “Tırpanla biçilmiş otları tırmıkla toplamak.” (DS-IX:3472) (-Bt.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,21.17)

tapıl etmek: “Biçilen ot ya da ekini bağlam yapmak için öbek öbek yapmak.” (DS-X:3825) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,22.13)

yolma yolmak: “Ot, ekin yolmak.” (DS-XI:4291) (-Kr.-Mr.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023, 11.29)

1.2.11 Olgunlaşmak

dalbudah salmağ: “Dal budak salmak, çok çabuk genişlemek.” (DS-IV:1340) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.29)

1.2.12 Sebze

avar etmek: “Sebze dikmek.” (DS-I:377) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.24)

boğaz verme: “Sebzeleri çapalama.” (DS-II:728) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024, 11.39)

çoraz bağlamak: “Sebze ve meyve dallarında herhangi bir sebeple ur olmak.” (DS-III:1271) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,23.10)

çörterip durmak: “Tarlada soğan ve sebze yeni yeşillenmek.” (DS-III:1294) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,14.53)

güvem olmak: “Fazla gübre yüzünden sebze dal budak salmak, birdenbire büyümek.” (DS-VI:2240) (-Or.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.40)

köken atmak: “Sebze fideleri dal budak salmak.” (DS-VIII:2952) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr. 24.01.2023,21.55)

1.2.13 Tahıl

ceç görmek [cer görmek]: “1. Buğday yığınının harmanda ölçmek.” (DS-III:874) (-Es.) (sözlük.gov.tr. 22.01.2023,23.07)

ceç görmek: “1. Buğday yığınının harmanda ölçmek.” (DS-III:874) (-Es.) (sözlük.gov.tr. 28.01.2024,20.50)

ceç görmek [cer görmek]: “2. Aşar zamanı, vergi memuru, harmanda kalan tahılı ölçtürüp kaldırılmasına izin vermek.” (DS-III:874) (-Nş.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023, 23.07)

çec etmek [cec etmek-2]: “Samanından ayrılmış taneleri kalburdan geçirerek yığmak.” (DS-III:1102) (-Sv.-Ada.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,22.26)

ceç etmek [cec etmek-1,çej etmek]: “İri samandan buğday ayırmak.” (DS-III:1105)

(-El.-Ml.-Kn.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,10.45)

kelle çekmek: “Biçilmiş buğday destelerinden tohum için iyi başakları seçmek.” (DS-VIII:2734) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,10.53)

kör almak: “Tahıl sürme hastalığı olmak.” (DS-VIII:2962) (-El.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,22.53)

pançak salmak: “Arpa, buğday vb. ürünler köklenmek kök salmak.” (DS-IX:3390) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.41)

som savurmak: “Dövülmüş harmanda, samanla karışık buğdayı savurmak.” (DS-X:3655) (-Sn.-Sm.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.16)

sütül etmek: “Sertleşmemiş buğday başağını aleve tutup kavurmak.” (DS-X:3728) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.07)

tınar atmak: “Harmanda toplanmış samanla karışık ekini yaba ile savurarak tahılı samandan ayırmak.” (DS-X:3914) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,10.53)

namlı yarmak: “Taneyi samandan ayırmak.” (DS-XII:4603) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,13.59)

1.2.14 Tarla

ala bastırmak: “Tarlada kuru kalan yerleri yeniden sulamak.” (DS-I:173) (-İç.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,09.38)

âmaret etmek: “Tarla, bağ ve bahçeleri ot,çalı gibi yabancı bitkilerden temizlemek.” (DS-I:237) (-Ur.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.00)

bor bırakma: “Tarlayı sürüp boş bırakma.” (DS-II:739) (-Ur.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024, 09.32)

cereye vermek: “Tarlayı ekilen tohum kadar ücretle kiraya vermek: *Benim tarlayı Ahmet’e cereye verdim.*” (DS-III:885) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.22)

cılgar olmak: “Su, tarlayı kaplamak.” (DS-III:911) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023, 21.03)

cız çekmek: “Sabanla tarlanın etrafını bir defa dolaşmak: *Tepe tarlaya bu gün cız çektim.*” (DS-III:946) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.53)

çapurculuk etmek: “Tarla açmak için ormanları yakmak.” (DS-III:1079) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,22.10)

çepi çepelemek: “Soğan tarlalarında soğan aralarını küçük bir çapa ile karıştırmak.” (DS-III:1143) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,23.12)

çil yarmak: “Tohum yeşerip, filizlenmek.” (DS-III:1221) (-Or.) (sözlük.gov.tr.04.01.2023,14.50)

darbız etmek [darbızlamak]: “Tarlayı sulamak.” (DS-IV:1368) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,22.16)

dartma çekmek: “Dartma denilen kürekle,bostan ve tarlalarda su yolu açmak.” (DS-IV:1373) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.08.01.2023,22.50)

ditdirivermek: “Tarlayı gelişigüzel sürmek: *Tarlanın orasından burasından ditdirip bırakıverdiler.*” (DS-IV:1525) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.37)

evlek kırmak: “Sürülecek tarlayı eşit parçalara ayırmak.” (DS-V:1811) (-Isp.-Ay.-Mr.-Ky.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,11.15)

eyha yapmak: “Tarlayı gübrelemek, verimli hale getirmek.” (DS-V:1821) (-Or.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,10.53)

ferk etmek: “Tarlayı bir yıl boş bırakmak.” (DS-V:1847) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.02)

fosa bırakmak: “Tarlanın sürülmesini en nemsiz olduğu zamana bırakmak.” (DS-V:1877) (-El.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.03)

garık çekmek: “Tarlada çapa ile ark açmak.” (DS-VI:1926) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.08.01.2023,22.47)

gever çalmak: “Tarla ve bostanları sulamakta kullanılan suyun akış yolunu değiştirmek.” (DS-VI:2010) (-Krş.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,20.51)

gölen etmek: “Tarlayı kuvvetlendirmek için bol su salıvererek göllendirmek.” (DS-VI:2142) (-Nş.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.48)

gönen etmek [gönenlemek,gönenmek (II)]: “Tarlayı sulamak.” (DS-VI:2154) (-Nğ.-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,22.17)

gönen almak [gönenmek (II)]: “Bol yağmur nedeniyle toprak doyarak bir yıl verimli

olacak duruma gelmek.” (DS-VI:2154) (-Kn.-Ada.-Kıb.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023, 23.20)

güre olmak: “Toprak ekilecek duruma gelmek.” (DS-VI:2236) (-Ky.) (sözlük.gov.tr. 06.02.2024,15.39)

ham gaymak: “Toprağı sabanla iyi sürememek: *Tarla eyle mi sürülür, yazuh hep ham gaymış.*” (DS-VII:2267) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.41)

hasıl etmek: “Toprağı iyi işlemek.” (DS-VII:2299) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024, 13.48)

herk etmek: “2. Tarlayı ilk kez sürmek.” (DS-VII:2346) (-Or.-Krş.) (sözlük.gov.tr. 07.02.2024,13.57)

herk aktarmak: “Tarlayı sürmek, toprağı altüst etmek.” (DS-VII:2346) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.56)

kāhan etmek: “Tarlanın zararlı otlarını temizlemek.” (DS-VIII:2597) (-El.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,23.42)

keân yapmak: “Toprağı çapalamak: *Tarlayı keân yapacağım.*” (DS-VIII:2713) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.41)

kelemeye bırakmak: “Tarlayı birkaç yıl dinlenmeye bırakmak.” (DS-VIII:2728) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.04)

kol almak (II): “Bir kişi mısır tarlasında bir sıra yer çapalamak.” (DS-VIII:2907) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,23.17)

koşum kovmak: “Ortaklar bir tarlayı sıra ile sürmek.” (DS-VIII:2935) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.10)

kör dikmek: “Bitmeyen sebze tohumlarının, yerine yeniden dikmek.” (DS-VIII:2963) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,22.40)

kud kesmek: “Tarlada çalışan iki kişiden biri yarışmak için çok çalışarak ötekinin yolunu kesmek.” (DS-VIII:2990) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.19)

mağı geçmek: “Tavı geçmek.” (DS-IX:3103) (-To.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,16.29)

mangıfına vermek: “Tarlayı ürün karşılığında kiraya vermek.” (DS-IX:3121) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.23)

mazıl kalmak: “Tarla sürülmeden kalmak.” (DS-IX:3145) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr. 22.01.2023,22.05)

öre yürümek: “Sebzeler tohuma kaçmak: *Bizim turplar öre yürümüŖ.*” (DS-IX:3346) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,21.00)

poçğ etmek: “Sürülen tarlayı düzeltmek.” (DS-IX:3465) (-Rz.) (sözlük.gov.tr. 18.01.2023,22.03)

saban verme: “Tarlayı üçüncü kez sürme.” (DS-X:3507) (-Sv.) (sözlük.gov.tr. 23.01.2023,22.55)

suyunu almak: “Bitkiler suya kanmak, gereksindiğı oranda su almak: *Bu ağaçlar suyunu alamıyorlar, önlerine köstek yapmalı.*” (DS-X:3704) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr. 23.01.2023,22.26)

taban etmek: “Yağmurdan sonra, belllenmiş toprak üstünde ağır merdane gezdirecek sertleşmiş toprağı parçalamak, ezmek: *Hiç taban edilmeden toprak sürölür mü?*” (DS-X:3797) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,22.35)

tarlasını almak: “Tarlayı sürdükten sonra bir yıl ekmayerek dinlendirmek: *Tarlayı bu yıl ektirmedim, varsın tarlasını alsın.*” (DS-X:3834) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023, 22.07)

tava gelmek (II): “Toprak sürülecek duruma gelmek.” (DS-X:3845) (-Isp.-Brd.-Sv.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,23.23)

tavı kaçmak: “Toprak nemi azalıp ekime elverişsiz duruma gelmek.” (DS-X:3846) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,23.24)

tav olmak (III): “Toprak ekilmeye elverişli durumda olmak.” (DS-X:3847) (-Dz.-Ay.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,21.45)

telbis etmek: “Tarlayı sulamak ekilebilecek duruma getirmek.” (DS-X:3868) (-Ağ.-El.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,22.09)

terbiz etmek: “Ekilmeden önce kurumuş tarlayı sulamak.” (DS-X:3888) (-Ama.-Ky.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,22.27)

velen etmek: “Bir yıl sonra ekilecek tarlayı sürüp hazırlamak.” (DS-XI:4094) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,23.04)

yarıya vermek: “Toprağını, çıkan ürünün yarısını almak koşuluyla başkasının ekimine bırakmak.” (DS-XI:4186) (-Krs.-Gaz.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,22.21)

yüz bozmak (I): “Ekilen ve ekilmeyen tarlayı çatal sabanla bir kez sürmek.” (DS-XI:4335) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,23.11)

zibil dağıtmak [zibillemek (I)]: “Gübrelemek.” (DS-XI:4385) (-Ar.-El.-Sv.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,10.53)

anız bozmak: “Anızlı tarlayı sürmek.” (DS-XII:4419) (-Af.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024, 09.50)

bël depmëk: “Bel ile toprağı kazmak.” (DS-XII:4452) (-Af.) (sözlük.gov.tr. 22.01.2023,21.09)

kirizme yapmak: “Tarlayı ağaç dikmek için kazmak, temizleyerek hazırlamak.” (DS-XII:4560) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.10)

talak kazmak: “2. İri toprak parçalarını çapayla ezmek.” (DS-XII:4735) (-Or.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,22.38)

üçdemire vurmak: “Tarlayı üç kez ekmek.” (DS-XII:4791) (-Kr.) (sözlük.gov.tr. 23.01.2023,23.15)

1.2.15 Tütün

iğne atmak (I): “Tütün yapraklarının koparılması işine son vermek.” (DS-VII:2512) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,23.04)

özü kuru olmak: “Tütün yaprağı poyraz nedeniyle olgunlaşmadan kurumak.” (DS-IX:3373) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.54)

sivriç atmak: “Tütün dikmek.” (DS-X:3649) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.40)

tütün çizmek: “Taze tütün yapraklarını ipe dizmek.” (DS-X:4016) (-Bo.) (sözlük.gov.tr. 15.01.2023,22.51)

1.2.16 Ürün

dene vermek (II): “Ürün vermek: *Bizim tarla epey dene verdi.*” (DS-IV:1422) (-Af.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.40)

evin bağlamak: “Ürün tanelenmek, tane bağlamak, olgunlaşmak.” (DS-V:1807) (-Kn.)

(sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.35)

gırf olmak: “Ürün işe yaramaz hale gelmek yok olmak, mahvolmak.” (DS-VI:2055) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,16.22)

hırt etmek: “Ürünleri çimlendirmek.” (DS-VII:2371) (-İst.) (sözlük.gov.tr. 07.02.2024, 14.04)

hızan etmek: “Ürünün tozunu savurmak.” (DS-VII:2382) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr. 07.02.2024,14.06)

mongar etmek: “Harmandaki sapları yaba ile alt üst etmek.” (DS-IX:3209) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,23.00)

yarılığa vermek: “Ürünün yarısını anlaşılarak ortakçıya vermek.” (DS-XI:4183) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,22.20)

gabala vermek: “Ürünün gelirini paylaşmak koşuluyla tarlasını, bağını toprağını işletmek için biriyle anlaşmak.” (DS-XII:4506) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023, 22.22)

1.2.17 Tarım Hastalıkları

ağ vurmak: “Karpuz yaprağı bir çeşit bitki hastalığı ile buruşup kurumak.” (DS-I:116) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,11.06)

Tablo 1.2.1’de tarımla ilgili birleşik fiiller aşağıda gösterilmektedir.

Tablo 1.2.1

Derleme Sözlüğü’ndeki Tarımla İlgili Birleşik Fiiller

ağ vurmak	çeş etmek	gün görmek	koşum kovmak
ağız vermek	çeş çıkarmak	güre olmak	kök bozması
ak düşmek	çibık kızdırma	güvem olmak	kör dikmek
ala bastırmak	çil yarmak	göz açmak	kud kesmek
ala düşmek (I) (II)	çoraz bağlamak	ham çalmak	kursağa binmek
alafa çıkmak	çörterip durmak	ham gaymak	lakadan geçmek
âmaret etmek	dalbudah salmağ	hasıl etmek	mağı geçmek
anız biçmek (I) (II)	dartma çekmek	herk etmek	malamıncolmak
avar etmek	darbız etmek	herk aktarmak	mangıfına vermek
anız bozmak	dene dökmek	hırt etmek	mazıl kalmak
bağ çırpma	dene vermek	hızan etmek	megellik olmak
bağ depmek (I) (II)	devek atmak	hopala biçmek	mıgala binmek
bağcık atmak	ditdirivermek	hozan bağlamak	mıllımcır olmak
baş düzmek (I) (II)	don vurmak	hoza biçmek	mıllı olmak
başşak düzmek (I) (II)	doran atmak	ırıs dolmak	mıncığı çıkmak
başsağ etme	döle yatmak	iğne atmak	mirc olmak
běl depmek	dutu toplamak	kâhan etmek (I) (II)	mongar etmek
ben düşmek	dürü düşürmek	kal olmak	namlı yarmak
boğaz verme	evlek kırmak	kander etmek	natır çalmak
boğuma kalmak	evin bağlamak	kaval olmak	nişan düşmek

bor bırakma	eyha yapmak	keân yapmak	nubar etmek
burma bükme	ferk etmek	kehan etmek (I) (II)	öre yürümek
ceç görmek (I) (II)	filize yatmak	kelle çekmek	özü kuru olmak
cereye vermek	firezine ekme	kelleye davranmak	pançak salmak
cıbada kalmak	fol etmek	kelemeye bırakmak	pesenk yağmak
cılgar olmak	fosa bırakmak	kendi gelme	pevent etmek (I)
cız çekmek	gabala vermek	keş yatırmak	pice karmak
com etmek	gağırıvermek	kıf kıf eğilmek	poçğetmek
cor etmek	garık çekmek	kırp etmek	post etmek
çağma dövme	gavel olmak	kısır almak	purnat etmek
çakıla galmak	gebert olmak	kışt etmek	put etmek
çapurculuk etmek	gever çalmak	kıvrıza karmak	rasat olmak
çatma çekmek	gevişe gitmek	kirizme yapmak	saban verme
çatma kovmak	gırf olmak	kol almak (II)	sap çekme
çeci durmak	govof etmek	kol çekmek	sergen olakalmak
çec etmek	gölen etmek	kol koymak	seri sermek
çeç etmek	gönen almak	koşum kovmak	siros etmek
çeç görmek	gönen etmek	kök bozması	sivriç atmak
çelen çevirmek	gundak bağlamak	köken atmak	soğlaz olmak
çepi çepelemek (I) (II)	gümül yapmak	kör almak	su yörümek

[Tablo 1.2.1 (Devam) Derleme Sözlüğü'ndeki Tarımla İlgili Birleşik Fiiller]

suya gelmek	tapul etmek	tınaz atmak	virile galmak
suyu çekilmek	tarlasını almak	tınar etmek	yalak açmak (I) (II) (III)
suyunu almak	tav olmak (I) (II)	timar etmek	yarılığa vermek
sünet etmek	tava gelmek	toruk vurmak	yarıya vermek
sütül etmek	tavı kaçmak	tuğmek olmak	yedin olmak
şahra çekmek	tavşan kovalama	tütün çizmek	yolma yolmak
üçdemire vurmak	tefi geçmek	üşük vurmağ	yoş etmek
taban etmek	telbis etmek	üzüm bozmak	yüz bozmak
talak kazmak	terbiz etmek	vağın olmağ	yüz etmek
tapıl etmek	tınar atmak	velen etmek	zağal olmak
			zibil dağıtmak

2 İSİMLER

TDK Güncel Sözlükte ‘İsim:Ad’ şeklinde tanımlanmaktadır.’Ad: Bir kimseyi, bir şeyi anlatmaya, tanımlamaya, açıklamaya, bildirmeye yarayan söz; isim, nam.’tanımı yer almaktadır. Aşağıda Derleme Sözlüğü’ndeki tanımla ilgili isimler sınıflandırılmıştır:

2.1 Ağaç

2.1.1 Akasya Ağacı

çaltı: “4. Akasya ağacı.” (DS-III:1062) (-İst.-Or.-Ba.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.10)

gıral ağacı: “Akasya ağacı.” (DS-VI:2052) (-Yz.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.30)

endiriz: “Akasya ağacı.” (DS-XII:4496) (-Yz.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,09.06)

2.1.2 Ardıç Ağacı

çekmer: “Ardıç cinsinden bir ağaç: *Bu yıl çekmer çok verdi.*” (DS-III:1116) (-To.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,21.48)

çirti: “Dikenli ardıç ağacı.” (DS-III:1238) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,21.48)

çortu (III): “Yabani ardıç ağacı.” (DS-III:1273) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.03)

ardıç burucu: “Ardıç üzümü, ardıçlarda biten küçük kırmızı meyva.” (DS-I:304) (-Bil.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.04)

cicamık: “Ardıç ağacı ve meyvesi.” (DS-III:957) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,15.46)

dikencik: “Ufak dikenleri olan, ardıça benzeyen bir çeşit ağaç.” (DS-IV:1486) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,15.46)

gilik (I) [gibik]: “2. Dikenli ardıç.” (DS-VI:2077) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.31)

gilik (I) [gibik]: “1. Çam, meşe, ardıç vb. ağaçların meyveleri.” (DS-VI:2077) (-Af.-İsp.-Sv.-Kn.-Ant.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.31)

guya (I): “Bodur ardıç ağacı.” (DS-VI:2203) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,15.48)

kanlak (I): “Kurumuş ardıç ağacı.” (DS-VIII:2625) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.42)

pazı (III): “2. Kısa boylu ardıç ağacı.” (DS-IX:3417) (-To.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,

12.29)

2.1.3 Aşılanmış Ağaç

dımışkı: “3. Aşılı, yabanî olmayan ağaç.” (DS-IV:1461) (-Kıb.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.19)

ehil (II): “Aşılanmış meyve ağacı.” (DS-V:1690) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023, 11.44)

yalgın (II): “Aşı kalemiyle olmaya ve aşılamaya elverişli ağaç, çiçek.” (DS-XI:4143) (-İst.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,15.56)

2.1.4 Aşısız Meyve Ağacı

bük elması: “Boy 50 cm. ve meyvesi tatsız olan bir çeşit elma ağacı.” (DS-II:817) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,12.00)

keçem: “Aşısız elma ağacı.” (DS-VIII:2715) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.44)

2.1.5 Bodur Ağacı

aci cehre: “Bahçe kenarlarında yetişen ve üzümünden küçük, siyah meyvası olan bodur bir ağaç.” (DS-I:54) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,10.19)

arcı ağaç: “Kırlarda bulunan bodur bir çeşit ağaç olup yaprakları oğlaklara yedirilir.” (DS-I:302) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.02)

karkalak: “Fundalıkta yetişen, gövdesinin içi yumuşak, ceviz büyüklüğünde meyvesi olan bir çeşit bodur ağaç.” (DS-VIII:2664) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.27)

kazmaç: “Kış, yaz yapraklarını dökmeyen, dağlarda yetişen bodur ağaç.” (DS-VIII:2713) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.44)

kelçe: “Yaprakları dökülmüş bodur ağaç, çalı.” (DS-VIII:2725) (-Af.-Dz) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.46)

sarı ağı: “Sarı, çiçekli ve yaprakları ağılı, bodur bir çeşit ağaç.” (DS-X:3544) (-Or.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.02)

yaprak (II): “Bodur meşe ağacı.” (DS-XI:4179) (-İç.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.13)

kelez (I): “3. Bodur ağaç.” (DS-XII:4543) (-Brd.-Ed.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,21.20)

koful: “1. Bodur ağaç.” (DS-XII:4563) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,09.22)

2.1.6 Böğürtlen Ağacı

ciğarı: “Kırmızı tohumları olan, böğürtlene benzeyen bir çeşit ağaç.” (DS-III:962) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,21.02)

dağdağan: “Böğürtlen ağacı.” (DS-IV:1321) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,12.47)

orman: “Böğürtlen ağacı.” (DS-IX:3288) (-Dz.-Ant.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.47)

2.1.7 Budanmış Ağaç

ıladanaz: “Budanmış ağaç.” (DS-VII:2464) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.34)

kandak (VIII): “Budanmış ağaç.” (DS-VIII:2620) (-Tk.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.34)

pot (II) [->potuk (II)-5]: “Budanmış ağaç.” (DS-IX:3473) (-El.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.35)

2.1.8 Büyük Ağaç

gaaruk (I): “Yaşlı, büyük ağaç.” (DS-VI:1881) (-Or.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.48)

gabaç: “İri gövdeli büyük ağaç.” (DS-VI:1882) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.46)

gayruk: “Büyük ağaç.” (DS-VI:1947) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.11)

kabankuç [kabeç]: “Büyük, iri ağaç.” (DS-VIII:2582) (-Mn.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.49)

karanıt: “Geniş yapraklı, uzun boylu bir ağaç.” (DS-VIII:2651) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.46)

saldan: “Kızılımsı renkte büyük bir ağaç.” (DS-X:3523) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.50)

2.1.9 Büyümemiş Ağaç

acı ayıt: “Kırlarda ve tarlalarda kendiliğinden biten ve hoş kokulu pembe çiçekleri olan küçük ağaç, hayıt.” (DS-I:45) (-Mn.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,09.47)

çomra: “Bodur, büyümemiş ağaç.” (DS-III:1266) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,09.52)

çoturuz: “Büyümemiş dal veya ağaç.” (DS-III:1275) (-Af.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,09.52)

kırza: “1. Büyümemiş ağaç.” (DS-VIII:2839) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.53)

kocasan (I): “Büyüyemeyen, gelişmeyen ağaç.” (DS-VIII:2892) (-Ng.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,09.52)

mecek (I): “Kısa boylu, büyümemiş (ağaç,insan ya da hayvan).” (DS-IX:3147) (-Çr.-Ng.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,09.52)

tubeş: “Büyümemiş ufak kalmış (ağaç için): *Tubeş ağacın meyvesi olmaz.*” (DS-X:3985) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,15.53)

kırtıl: “Gelişmesi büyümesi durmuş ağaç.” (DS-XII:4556) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,09.52)

2.1.10 Çam Ağacı

çidar: “Çam ağacı.” (DS-III:1158) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,21.37)

çınar: “Çam ağacı.” (DS-III:1179) (-İç.) (sözlük.gov.tr.26.01.2024,21.50)

çom (III): “Çam.” (DS-III:1265) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.19)

ekır: “Çam ağacına benzeyen zehirli bir çeşit ağaç.” (DS-V:1694) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,09.28)

finiker: “Çıralı çam ağacı.” (DS-V:1867) (-Brd.-Dz.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.19)

gamalak (I): “Bir cins çam ağacı.” (DS-VI:1905) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.53)

gattran[->gattran]: “Kara çam.” (DS-VI:1936) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.52)

giya: “Çamgillerden bir çeşit ağaç.” (DS-VI:2086) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.25)

hıtır (I): “Çam ağacı.” (DS-VII:2380) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.05)

hodar: “Kurumuş ve çıra haline gelmiş çam ağacı.” (DS-VII:2392) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.10)

kabuğu kalın: “Çam ağacı.” (DS-VIII:2584) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.54)

kalabak (IV): “Çam ağacı.” (DS-VIII:2607) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.54)

kamalak: “Sarı katran çıkarılan bir çeşit çam ağacı.” (DS-VIII:2612) (-İst.-Mr.-Ada.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.11)

ledin: “Kök nar denilen çam cinsinden ağaç, salon çamı.” (DS-IX:3070) (-İç.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.15)

narat (I): “Çam ağacı.” (DS-IX:3239) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.52)

naz: “Çam ağacı.” (DS-IX:3242) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.52)

oklan: “1. İnce çam ağacı.” (DS-IX:3275) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.52)

olduruk (II): “İnce, genç çam ağacı.” (DS-IX:3277) (-Brs.-Bil.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.55)

pıta (I): “1. Çam ağacı.” (DS-IX:3448) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.16.02.2024,16.26)

sakız (II): “Çam ağacı.” (DS-X:3519) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.16.02.2024,16.26)

sancı otu: “Bir çeşit bodur çam.” (DS-X:3535) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.55)

toruk (I) [toruk (I)-1]: “Yeni yetişen çam ağacı, fidan.” (DS-X:3970) (-İz.-Ar.-Hat.-Ky.-Ada.-İç.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,10.00)

2.1.11 Çatal Ağaç

cağ (VI): “1. Kağının yan taraflarına yükün düşmemesi için konulan ağaçlar.” (DS-III:843) (-Çr.-Sm.-Ama.-To.-Gm.-Ezc.-Er.-Sv.-Ky.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,15.13)

cağ (VI): “2. Ekin taşımaya yarayan kızakların altına konulan çatal ağaçlar.” (DS-III:843) (-Or.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,15.13)

cıdal: “Tarandıktan sonra eğrilmek üzere olan yünleri tutmaya yarayan çatallı ağaç.” (DS-III:896) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,20.55)

çöyken: “Kuşburnu toplamaya yarayan çatal ağaç.” (DS-III:1299) (-To.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.28)

deryen: “Dirgen denilen çatallı ağaç.” (DS-IV:1436) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.12)

gırvat: “Öküz arabasının önüne takılan çatal ağaç.” (DS-VI:2053) (-Es.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,15:17)

şahra: “1. İki taraflı çatal ağaç.” (DS-XII:4717) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,21.25)

yaba: “Tınaz savurmaya yarayan tahtadan büyük çatal ağaç.” (DS-XII:4807)

(-Yz.-Ant.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,15.18)

2.1.12 Çınar Ağacı

çaymığ: “Çınar ağacı.” (DS-III:1098) (-Tk.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.20)

çaynuğ: “Çınar ağacı.” (DS-III:1098) (-Tk.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.21)

çilbirtir: “Çınar ağacı.” (DS-III:1214) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.26.01.2024,23.00)

çuhar: “Çınar ağacı.” (DS-III:1258) (-İst.-Kn.) (sözlük.gov.tr.26.01.2024,23.01)

gavak: “2. Çınar ağacı.” (DS-VI:1937) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.23)

kafak: “Çınar.” (DS-VIII:2591) (-İç.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.23)

piladan: “Çınar ağacı.” (DS-IX:1939) (-İç.) (sözlük.gov.tr.16.02.2024,16.33)

gocacık (II): “Meşeliklerde bulunan çınar ağacının yapraklarına benzer bir ağaç.” (DS-VI:2089) (-İç.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.33)

2.1.13 Çitlembik Ağacı

çıtlanbuğ: “Çitlembik ağacı.” (DS-III:1196) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,21.40)

çitemik (I): “1. Çitlembik ağacı.” (DS-III:1242) (-Brd.-Mr.-Ant.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.26.01.2024,23.25)

dağdağan: “1. Çitlembik ağacı ve meyvesi.” (DS-IV:1324) (-Ama.-Ezc.-El.-Vn.-Dy.-Ur.-Gaz.-Mr.-Hat.-Ky.-Nğ.-Ada.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.36)

dağdağan: “2. Kömürü çok kuvvetli olan bir ağaç.” (DS-IV:1324) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.36)

dağdağan: “3. Çitlembik, ağacı iğde ve diğer ağaçların dallarından yapılan nazarlık.” (DS-IV:1324) (-Kr.-Ank.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.36)

digdigan: “Çitlembik ağacı.” (DS-IV:1482) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.37)

doğum: “Çitlembik ağacı ve meyvesi.” (DS-IV:1539) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.40)

menengiş: “Çitlembik, sakız ağacı.” (DS-IX:3161) (-Hat.-Ky.-Kn.-Ada.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.17)

2.1.14 Çürümüş Ağaç

ardak: “1. Çürümüş, çürümeye yüz tutmuş ağaç.” (DS-I:303) (-Sk.-Ks.-Çr.-Sn.-To.-Yz.) (sözlük.gov.tr.21.01.2024,09.00)

posurga: “Yere devrilip çürümüş ağaç.” (DS-IX:3473) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023, 13.02)

tonga (I): “1. Kurumuş ağaç gövdesi.” (DS-X:3959) (-Mn.) (sözlük.gov.tr. 24.01.2023, 13.03)

ankşama: “Çürümeye yüz tutan ağaç.” (DS-XII:4419) (-Tn.) (sözlük.gov.tr. 19.01.2024, 09.00)

2.1.15 Dallı Budaklı Ağaç

çalak (VIII) [->çalağan (III)]: “Dallı budaklı ağaç.” (DS-III:1049) (-Or.) (sözlük.gov.tr. 24.01.2023,09.38)

çingilli (VII): “Dalları sık ağaç: *İncir ağaçları çok çingilli kesmeli.*” (DS-III:1182) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,09.41)

çorallı (I): “Çok dallı budaklı ağaç.” (DS-III:1270) (-Dz.-Sn.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023, 09.42)

gereviç: “Bağ ve bahçelerin sınırlarına konulan dallı budaklı ağaç.” (DS-VI:2000) (-İç.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,09.43)

gülbah: “Dal budak salmış ağaç.” (DS-VI:2217) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024, 15.35)

ışıldı: “Çalı cinsinden sivri yapraklı bir ağaç.” (DS-VII:2495) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,09.43)

lülüt: “Çitlembik ağacının meyvesi.” (DS-IX:3095) (-To.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024, 12.56)

potur (III): “Budaklı ağaç.” (DS-IX:3476) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr. 24.01.2023,09.43)

puta (I): “2. Budak, budaklı ağaç.” (DS-IX:3492) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023, 10.49)

sakızlık: “1. Çitlembik de denilen, mercimek büyüklüğünde meyveleri burukça, fıstık

tadında bir çeşit sakız ağacı.” (DS-X:3519) (-Isp.-Dz.-Ay.-Es.-Kc.-Ama.-To.-Gr.-Tr.-Kn.-Ada.-Ant.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.48)

talvarlı: “Yanlarından dal budak salarak genişlemiş (ağaç için).” (DS-X:3816) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,09.38)

zıpziylan: “Budaksız ağaç ada.” (DS-XI:4375) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.53)

saçaklı ağaç: “Dallı budaklı ağaç.” (DS-XII:4659) (-Krs.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,09.45)

2.1.16 Dalsız Budaksız Ağaç

çon (III): “1. Dalsız, budaksız ağaç gövdesi.” (DS-III:1267) (-Gaz.-Ky.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.27)

çon (III): “2. Ağaç gövdesinde meydana gelen ur ve yumrular.” (DS-III:1267) (-Yz.-İç.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.27)

çomtuk: “Çok dallandırılmamış bir tip asma ağacı.” (DS-III:1267) (-Brd.-Dz.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.28)

daylan (II): “Dalsız, budaksız, uzayan ağaç.” (DS-IV:1389) (-Sm.-Ada.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.28)

dinğış: “Dalsız, budaksız ağaç.” (DS-IV:1507) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.34)

gabur: “Fazla dallanıp budaklanmayan bir cins orman ağacı: *Kestiğim gaburlarla evin önüne çit ördüm.*” (DS-VI:1886) (-Krk.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.02)

kabaş (II): “Dalsız, budaksız ağaç.” (DS-VIII:2582) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.28)

kemcik (I): “Dalsız, budaksız, yapraksız ağaç.” (DS-VIII:2736) (-Krş.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.28)

saylam: “Dalsız, budaksız ağaç.” (DS-X:3560) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.31)

sıylan, sıylân (I) [sıvlân]: “Düzgün, dalsız budaksız ağaç.” (DS-X:3626) (-Or.-Ada.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.31)

silyan: “Ağacın budaksız, düz yanı.” (DS-X:3636) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.28)

2.1.17 Dikenli Ağaç

alaca ceher: “Meyvası yenmeyen bodur ve dikenli bir ağaç.” (DS-I:178) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,09.26)

çağıltı (II): “Diken ağacı.” (DS-III:845) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,15.18)

cingen dikenli: “Dikenli bir çeşit ağaç.” (DS-III:979) (-To.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,15.21)

çactı: “Funda cinsinden, dikenli, sert bir çeşit ağaç.” (DS-III:1031) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.03)

çöğür (I): “1. Dikenli ağaç.” (DS-III:1280) (-Af.-Isp.-Brd.-Dz.-Ay.-Çkl.-Kü.-Es.-Ks.-Çkr.-Sn.-Ezc.-El.-Ml.-Sv.-Ky.-Nş.-Kn.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,15.22)

gökçe (VII): “Taşlık alanda yetişen, yaprakları küçük ve dikenli bir çeşit ağaç.” (DS-VI:2135) (-Kc.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,15.25)

ilmen (II): “2. Bir çeşit dikenli ağaç.” (DS-VII:2533) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,15.18)

karaçaltı [karacan (I)]: “Bağ kenarlarına çit olarak dikilen, koyu kırmızı nohut büyüklüğünde meyveleri olan dikenli bir ağaç.” (DS-VIII:2640) (-Ama.-Hat.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,15.28)

karayantak: “Tarla ve ormanlarda görülen, kalın kökleri salan dikenli bir ağaç.” (DS-VIII:2654) (-İst.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,15.28)

kırkat: “Kırmızı ya da kestane rengi meyveleri olan, muşmulaya benzer küçük dikenli ağaç.” (DS VIII:2828) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,15.29)

kara çalı: “Dikenli ağaç.” (DS-XII:4533) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,15.30)

2.1.18 Dişbudak Ağacı

dadel: “Dişbudak ağacı.” (DS-IV:1319) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,12.45)

ipni: “Dişbudak ağacı.” (DS-VII:2546) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.37)

kars: “Dişbudak ağacı.” (DS-VIII:2667) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.00)

lek (II): “Dişbudak ağacı.” (DS-IX:3070) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.18)

suvarmlık: “Dişbudak ağacı.” (DS-X:3702) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.27)

2.1.19 Dut Ağacı

demirli (II): “Büyük dut ağacı.” (DS-IV:1418) (-Brs.)
(sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.40)

balkıza: “Yarısı kırmızı, yarısı beyaz veya karışık olarak meyve veren dut ağacı: *Yiyilecek dut balkızadır.*” (DS-II:508) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,13.50)

ger pelidi: “Dut dalı gibi dalları olan bir çeşit ağacın peliti.” (DS-VI:2006) (-İç.)
(sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.40)

2.1.20 Eğri Ağaç

ehenk (III): “Saban demirinin takıldığı eğri eğri ağaç.” (DS-V:1689) (-Or.)
(sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.41)

enyek: “Saban demirinin takıldığı eğri ağaç.” (DS-V:1762) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.41)

iyef: “Boyunduruğu saban okuna bağlayan eğri ağaç.” (DS-VII:2573) (-Dz.-Mğ.-Ed.)
(sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.42)

kandırif [kandırırif,kandiref]: “Sabanı boyunduruğa bağlayan “u” biçiminde kayış ya da eğri ağaç.” (DS-VIII:2621) (-Gm.-Ezc.-Ağ.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.42)

kedevle: “Sabanın önündeki eğri ağaç parça.” (DS-VIII:2717) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.43)

ökçe (I) [ökse (II)]: “1. Saban demirinin geçtiği eğri ağaç parçası.” (DS-IX:3325)
(-Af.-İsp.-Brd.-Dz.-Kü.-Ank.-Sv.-Krş.-Nğ.-Kn.-Ada.-İç.-Ant.)
(sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.44)

2.1.21 Faydalı Ağaç

ağca ağaç: “Beyaz gövdeli, parlak ve dayanıklı kerestesi olan bir ağaç.” (DS-I:86)
(-Çr.-To.-Or.-Gr.-Ezc.-Sv.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,10.54)

anis: “Yaprağından ve meyvasından yem olarak faydalanılan bir çeşit ağaç.”
(DS-I:273) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.29)

arnut: “Tavan tahtası yerine konulan kalın ağaçlar.” (DS-I:329) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.10)

ayıt: “Agnus Castus, küçük, ince yapraklı, kokulu, mor, mavi çiçekli, düzgün dallarından sepet örülen, halk indinde kutsal sayılan bir ağaç.” (DS-I:421) (-Dz.-Mn.-Ba.-Çkl.-Gm.-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.37)

balaman ağacı: “Değirmenin çark topunun çevresine çakılan ve iği sıkıştırmaya yarayan ağaç.” (DS-II:498) (-Krş.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,13.44)

ballı baba: “Boynuz gibi meyvesi olan ve tanelerinden tesbih de yapılan ağaç.” (DS-II:509) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,13.51)

bor ağacı: “Nohut yaprağı gibi yuvarlak yapraklı, sarı çiçek açan ve meyvesi çocuklar tarafından patlatılarak oynanan bir ağaç.” (DS-II:737) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024, 11.42)

cenegi: “Yüksek yerlerde yetişip yaprakları hayvanlara yedirilen bir cins ağaç.” (DS-III:881) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,15.37)

cerik ağacı: “Su kenarında yetişen, yedi sekiz metre yükselen ve kömüründen barut yapılan bir cins ağaç.” (DS-III:886) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,15.38)

çöte (I): “3. Harmanda hububat temizlenirken kalbur veya gözer altına konulan ağaç.” (DS-III:1296) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.28.02.2023,19.49)

demrek: “Kalın ağaç, çatıda kullanılan en kuvvetli ve kalın ana ağaç.” (DS-IV:1419) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.08)

ekenek [ekelge-1,ekerge,ekilge-1] [->ekecek]: “Saban demirinin geçirildiği ağaç.” (DS-V:1694) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,13.10)

ense koca: “Sabanın ökçesiyle okunu birbirine bağlayan ve kılık ile ökçe arasına takılan 40-50 cm. uzunluğunda ağaç.” (DS-V:1760) (-Mr.-İç.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023, 13.11)

ernek: “Saban demirlerinin geçtiği ağaç.” (DS-V:1775) (-Rz.) (sözlük.gov.tr. 24.01.2023,13.11)

gulak (I): “Sabanın iki kenarına çiziyi açmak için konan ağaç parçası.” (DS-VI:2191) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,13.10)

hayıt: “Sıcak bölgelerde yetişen, kırmızı çiçekli, yaprağı zeytin yaprağına benzeyen, dallarından sepet yapılan bir çeşit ağaç.” (DS-VII:2317) (-Isp.-Dz.-Ay.-İz.-Mn.-Ba.-

Ama.-Kn.-Ada.-İç.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.51)

iskaf: “Liflerini dövmek için kendirin asıldığı ağaç.” (DS-VII:2429) (-İz.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,13.09)

iğef: “Saban okunu boyunduruğa bağlayan ağaç halka.” (DS-VII:2509) (-Af.-Brd.-Dz.-Kn.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,13.09)

kamilder: “Dövenle boyunduruğu birbirine bağlayan ağaç.” (DS-VIII:2616) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,13.08)

kelebek ağacı: “Hafif müzik araçları yapımında kullanılan, lifleri düzgün bir ağaç.” (DS-VIII:2726) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.47)

kılapa (I): “Hatılların üzerine vurulan yarım metre uzunluğundaki ağaçlar.” (DS-VIII:2793) (-Ed.) (sözlük.gov.tr.29.01.2023,21.57)

mabrum: “Damlara konulan kirişlerden daha kalın ve uzun, dört köşeli ağaç.” (DS-IX:3097) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,15.42)

kötürge (III): “Tarlada ya da bahçede ateş yakıldığında maşa yerine kullanılan ağaç parçası.” (DS-VIII:2982) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,15.42)

lifar: “Dağda yetişen, saçma büyüklüğündeki meyveleri yenilebilen, küçük bir ağaç.” (DS-IX:3078) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.28)

merhep: “Baston yapmaya elverişli, fıstıkgillerden bir ağaç.” (DS-IX:3169) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.23)

mezlā: “Dağlarda yetişen, uzun kerestesinden yapılarda yararlanılan bir çeşit ağaç.” (DS-IX:3177) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.45)

mındar: “Ağaç masura yapmakta kullanılan, ortası yumuşak bir çeşit ağaç.” (DS-IX:3185) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.28)

öğcek: “Sap arabasının ekin taşınırken ön tarafına dikine konulan ağaç.” (DS-IX:3313) (-Ezc.-Sv.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,15.44)

ökre: “Bükülmüş yünü sarmaya yarayan ağaç.” (DS-IX:3326) (-Sm.-Tr.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,15.44)

parana: “Asmaların dibine dikilen ağaç, sırık.” (DS-IX:3395) (-Çkl.-İst.-Kn.-Ant.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,15.45)

sivriç [siviç]: “Tütün ve sebze fideleri dikek için kullanılan ucu sivri ağaç.” (DS-X:3649) (-Sn.-Sm.-Gr.-Sv.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,15.48)

şahra ağacı [şahrik]: “Ekin saplarını taşımak için semer üstüne takılan ağaç.” (DS-X:3735) (-El.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,15.50)

şur (III): “Sabanın elle tutulan bölümünün tutturulduğu dik ağaçlar.” (DS-X:3794) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,15.51)

tac: “Tahıl denklerini,çuvallarını damgalamak için çeşitli biçimlerde oyularak yapılmış ağaç.” (DS-X:3798) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,15.54)

tossak: “İşlenmeye elverişli kaşık yapılabilen bir çeşit ağaç: *Bir tossak bal, birkaç kaşık yapalım.*” (DS-X:3973) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,15.52)

zenzeleğ: “Leylak çiçeğine benzer çiçek açan, top top tohumlu, tahtası marangozluğa elverişli bir ağaç.” (DS-XI:4360) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.47)

kazgılıç: “Bitki kökü çıkarmaya yarayan ucu sivri ağaç parçası.” (DS-XII:4541) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,15.57)

olu: “Ekin ya da odun yüklü arabaya bağlanan ipleri germekte kullanılan ağaç parçası.” (DS-XII:4612) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,15.43)

2.1.22 Gürgen Ağacı

ayı fıstığı: “Gürgen meyvası.” (DS-I:416) (-To.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.36)

gaber: “Gürgen ağacı.” (DS-VI:1885) (-Çkl.-İst.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.50)

gökçe ağaç: “1. Gürgen ağacı.” (DS-VI:2136) (-Zn.-Ks.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.52)

gülger: “Gürgen ağacı.” (DS-VI:2219) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.54)

isirin (I): “Gürgen ağacı.” (DS-VII:2555) (-To.-Ezc.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.51)

kayın (I): “Gürgen.” (DS-VIII:2700) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.37)

küyner: “2. Gürgen ağacı.” (DS-VIII:3056) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,19.07)

pebik: “Gürgen benzer bir ağaç.” (DS-IX:3418) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.52)

2.1.23 İhlamur Ağacı

fambur: “İhlamur.” (DS-V:1833) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,16.03)

felenbur: “İhlamur.” (DS-V:1841) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,16.03)

ilamur [illamur]: “İhlamur.” (DS-VII:2517) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,11.10)

olhamur: “İhlamur.” (DS-IX:3277) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,16.03)

sipela: “İhlamur ağacı.” (DS-X:3644) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.59)

süngüllük: “İhlamur ağacı.” (DS-X:3715) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.59)

süynük: “İhlamur ağacı.” (DS-X:3729) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.59)

tilye: “İhlamur.” (DS-X:3932) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.59)

uhlamur: “İhlamur.” (DS-XI:4031) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.11)

vayıyo: “İhlamura benzeyen daha ufak boyda bir ağaç.” (DS-XI:4093) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,13.02)

filambur: “İhlamur ağacı.” (DS-XII:4503) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,09.08)

2.1.24 İncir Ağacı

hilik (I): “İncir ağacı.” (DS-VII:2384) (-Dz.-Ay.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.07)

iliske: “Erkek incir ağacının meyvesi.” (DS-VII:2526) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.35)

incirlik: “İncir ağacı.” (DS-VII:2539) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.36)

2.1.25 Karaağaç

böci: “Yüksek yerlerde yetişen, karaağaca benzer bir ağaç.” (DS-II:755) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.51)

gağaç: “Karaağaç.” (DS-VI:1893) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.05)

garageç: “Karaağaç.” (DS-VI:1918) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,12.33)

gargeç: “Karaağaç.” (DS-VI:1923) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,12.35)

karageç: “Karaağaç.” (DS-VIII:2643) (-İz) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.20)

lüzi: “Karaağaç.” (DS-IX:3096) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.57)

2.1.26 Kavak ağacı

akca kavak: “Gövdesi ve yaprakları kavağa benzeyen bir çeşit ağaç, beyaz kavak.” (DS-I:146) (-Ay.-Kü.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,11.09)

arañi (II): “Kavak ağacı.” (DS-I:298) (-Af.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.00)

dekavun: “Servi, kavak ağacı.” (DS-IV:1406) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.03)

karağvak: “Bir cins kavak ağacı.” (DS-VIII:2644) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.41)

pırpıl kavak: “Yaprakları küçük, beyaz ve parlak olan kavak ağacı.” (DS-IX:3443) (-İst.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.42)

selmi: “Servi ağacı.” (DS-X:3577) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.46)

toz ağacı: “Kavak ağacı.” (DS-X:3976) (-Ed.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.37)

2.1.27 Kayın Ağacı

gökçe ağaç: “2. Kayın ağacı.” (DS-VI:2136) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.53)

banraz: “Kayın ağacı.” (DS-II:522) (-Gaz.-Mr.-Ada.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.01)

isirik [->isik (I)]: “Kayın ağacı.” (DS-VII:2555) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.38)

işgil (II): “Saban ya da pullukta öküzün boyunduruğunda asılı olan, ince zincire çakılan ağaç.” (DS-VII:2562) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.38)

2.1.28 Kiraz Ağacı

endirez [endürüz]: “Kiraz ağacı.” (DS-V:1747) (-Ama.-To.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.45)

hocalar yemişi: “Taşlık yerde yetişen, kırmızı kiraza benzer meyveleri olan bir çeşit küçük ağaç.” (DS-VII:2390) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.10)

iremeki: “Çekirdekten yetişen kiraz ağacı.” (DS-VII:2548) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.37)

keçi kirazı: “Kiraza benzer küçük meyveleri olan bir ağaç.” (DS-VIII:2716) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.46)

2.1.29 Kocayemiş Ağacı

davulgu: “Kocayemiş ağacı ve meyvesi.” (DS-IV:1382) (-İz.-Ba.-Çkl.-Brs.-Ed.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,20.41)

harnıp: “Kocayemiş ağacı ve meyvesi.” (DS-VII:2293) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.46)

kocaman yemişi: “Kocayemiş.” (DS-VIII:2892) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.59)

piğretin: “Kocayemiş.” (DS-IX:3452) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.16.02.2024,16.31)

piredin: “Kocayemiş.” (DS-IX:3458) (-İst.-Ks.) (sözlük.gov.tr.16.02.2024,16.36)

2.1.30 Kokulu Ağaç

gelin güldüren: “Portagillerden güzel kokulu bir ağaç.” (DS-VI:1980) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.27)

ındız: “Yaylalarda yetişen güzel kokulu bir çeşit ağaç.” (DS-VII:2477) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.27)

iğcik (II): “Yaprakları söğüt dalına benzeyen güzel kokulu çiçekleri olan bir ağaç.” (DS-VII:2509) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.27)

meneş (IV): “Saçma tanesi büyüklüğündeki meyvelerinden kokulu ve tatlı sakız çıkan bir çeşit ağaç.” (DS-IX:3161) (-İsp.-Dz.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,16.13)

pamukluk: “Ormanlarda yetişen, yaz kış yapraklarını dökmeyen, yabangülüne benzer, çiçekleri güzel kokulu bir çeşit küçük ağaç.” (DS-IX:3389) (-Dz.-Ay.-Ank.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.33)

2.1.31 Köknar Ağacı

dişi doruk: “Sakız ağacı, köknar çamı.” (DS-IV:1524) (Gr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.36)

gavruk: “1. Ormanda kendiliğinden kuruyup, çürümüş ve işe yaramaz hale gelmiş ağaç.” (DS-VI:1940) (-Or.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.25)

gavruk: “2. Büyük köknar ağacı.” (DS-VI:1940) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.25)

iledanaz [iledin]: “Kök nar ağacı.” (DS-VII:2519) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023, 12.26)

kük nar: “Kök nar ağacı.” (DS-VIII:3026) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,11.26)

küt ner: “Siyah çam kök nar.” (DS-VIII:3054) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,19.04)

bozağ a: “Kök nar.” (DS-XII:4463) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,09.03)

iledin: “Kök nar ağacı.” (DS-XII:4523) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,09.18)

2.1.32 Kuru Ağ a

ardak: “2. Kesilmeden yerinde kurumuş ağ a.” (DS-I:303) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.03)

ayagan: “Kurumuş ağ a.” (DS-I:397) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.31)

ayanguru: “Kendiliğ inden yerinde kurumuş ağ a.” (DS-I:407) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.32)

calaz (I): “5. Kuru ağ a, dal, yaprak.” (DS-III:850) (-To.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023, 13.11)

ç ı t ı n g ı: “Kuru ağ a veya ç alı dalları.” (DS-III:1194) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023, 09.46)

ç orlu (II): “Kurumaya yüz tutmuş ihtiyar ağ a.” (DS-III:1272) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,09.46)

ferek (I): “1. Asma çubuklarını bağlamak için dibine dikilen kuru ağ a, hendek.” (DS-V:1844) (-Brd.-Dz.-Ks.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.19)

gavuk (I): “İç i oyulup kurutulmuş ağ a.” (DS-VI:1941) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.26)

señ (I): “İyi kurumamış, nemli (ağ a, meyve vb.).” (DS-X:3580) (-Nğ.-Ada.-İç.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,15.47)

sengin: “Az kurumuş, nemli ağ a.” (DS-X:3582) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024, 15.49)

soyuk (I): “Kendi kendine kuruyan ağ a.” (DS-X:3671) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,15.49)

yelek (III): “Dalı budağı kesilmiş kuru ağaç.” (DS-XI:4232) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,13.02)

kasak: “Kuru ağaç.” (DS-XII:4536) (-Af.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,09.19)

masar: “1. Kuru ağaç.” (DS-XII:4587) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,11.55)

mazırık: “Kuru ağaç.” (DS-XII:4589) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,11.56)

2.1.33 Meşe Ağacı

azad: “Mezarlıklarda bulunan meşe ağacı.” (DS-I:434) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.38)

ballica: “3. Meşe ağacı.” (DS-II:509) (-İst.-Tk.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,13.52)

çört (III): “Meşe ağacına benzeyen bir çeşit ağaç.” (DS-III:1293) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,13.52)

egerti: “İri yapraklı meşe ağacı.” (DS-V:1672) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,13.52)

germaşa: “Bir çeşit meşe ağacı.” (DS-VI:2005) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.38)

isrin: “Bir çeşit meşe ağacı.” (DS-VII:2559) (-Çr.-To.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.26)

istiriç: “Bir çeşit meşe.” (DS-VII:2561) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.27)

istriç: “Meşe ağacı gibi odunundan faydalanılan, gürgen ağacından küçük bir çeşit ağaç.” (DS-VII:2561) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.28)

kabağaç [kabağ-2,kabaç (I)-2,kabağaç]: “Kalın gövdeli meşe ağacı.” (DS-VIII:2577) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.39)

kabaç: “Kalın gövdeli meşe ağacı.” (DS-VIII:2577) (-Bil.-Mr.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.01)

katağaç: “Meşe ağacı.” (DS-VIII:2681) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.30)

kızıl pelit: “Kızıl meşe: *Kızıl pelidin odunu köz döker.*” (DS-VIII:2866) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.10.02.2024,10.25)

kobar: “Meşe ağacı.” (DS-VIII:2890) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.39)

kubar (III): “Meşe ağacı.” (DS-VIII:2987) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.40)

kuzgut: “Çok sert ve düzgün bir çeşit meşe.” (DS-VIII:3022) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.40)

malyar: “1. Yaylalarda yetişen bir çeşit meşe.” (DS-IX:3114) (-Af.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.07)

mazı (II) [mazu (II)]: “Meşe ağacı ve meyvesi.” (DS-IX:3145) (-Af.-Isp.-Brd.-Dz.-Ay.-Ba.-Sk.-Çkr.-El.-Ml.-Mr.-Hat.-Nğ.-Kn.-Ada.-İç.-Ant.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.40)

pazı (III): “1. Meşe ağacının meyvesi, palamut.” (DS-IX:3417) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.28)

piynar [pınar-2,piner]: “Yaprakları dikenli bir çeşit meşe, pırnal.” (DS-IX:3464) (-Isp.-Dz.-Ay.-Mn.-Ba.-Kn.-Ada.-İç.-Ant.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.41)

kabaāç: “Meşe ağacı.” (DS-XII:4527) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.49)

2.1.34 Meyveleri Olan Ağaç

andiraz: “Kiraz aşılana, acı kabuklu, küçük meyvalı bir ağaç.” (DS-I:262) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.28)

cümbez: “Tropik bölgelerde yetişen incire benzer meyveleri olan bir ağaç.” (DS-III:1027) (-Kıb.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,15.47)

davıga: “Yaprakları oval olan, meyvesi yenilen bir ağaç.” (DS-IV:1379) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.00)

gelin yemişi: “2. Ayva ağacına benzeyen çiçekleri mor renkli fasulyeye benzeyen meyve veren bir çeşit ağaç.” (DS-VI:1982) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,15.46)

germişek: “Kırmızı meyvesi olan ince köklü bir çeşit ağaç.” (DS-VI:2005) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,15.49)

gızamık: “Küçük kırmızı meyvesi olan bir çeşit ağaç.” (DS-VI:2069) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.20)

hartlak: “Ceviz ağacına benzeyen kırmızı renkte, kırmızı meyvesi olan bir çeşit ağaç.” (DS-VII:2296) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.47)

onkun: “Çok meyve veren (ağaç).” (DS-IX:3283) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,15.49)

patlak aşısı: “Ağaç köklerinden çıkan sürgünlere aşı yapılarak yetiştirilen meyve ağacı.” (DS-IX:3411) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,13.05)

yüklü (II): “Meyvesi bol (ağaç için).” (DS-XI:4328) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023, 12.50)

akçaç: “Nohut büyüklüğünde, sarı meyveli bir çeşit ağaç.” (DS-XII:4410) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.00)

2.1.35 Meyvesi Yenmeyen Ağaç

çöpür (VI): “Kırlarda yetişen meyvesiz bir çeşit ağaç.” (DS-III:1291) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,09.47)

darahlık (IV): “1. Dut ağacına benzeyen fakat meyve vermeyen bir orman ağacı.” (DS-IV:1367) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,09.48)

darahlık (IV): “3. İğne yapraklı bir ağaç.” (DS-IV:1367) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,09.48)

gerz (III) [->gers (II)]: “Bakımsız, meyve vermeyen ağaç.” (DS-VI:2007) (-Bil.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,09.48)

siyeç (I) [siğçeç,siyec,siyenç]: “2. Bahçe ve bağ çevresine dikilen söğüt, kavak vb. meyvesiz ağaçlar.” (DS-X:3650) (-Krş.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,09.48)

2.1.36 Meyvesiz Ağaç

hatlap: “Meyve vermeyen bir çeşit ağaç.” (DS-VII:2306) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.49)

yoz (II): “Meyvesiz ağaç.” (DS-XI:4302) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.50)

zangalak (II): “Baharda küçük, kokulu çiçekler açan meyvesiz bir ağaç.” (DS-XI:4347) (-Kıb.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.49)

2.1.37 Mürver Ağacı

batlangaz: “Mürver ağacı.” (DS-II:571) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.13)

çıtlamık: “Bir çeşit mürver ağacı.” (DS-III:1196) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024, 21.40)

gerimşek (II): “Mürver ağacı.” (DS-VI:2002) (-To.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,13.05)

kımcırık: “Mürver ağacı.” (DS-VIII:2802) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,13.06)

mısmıl ağacı: “Mürver ağacı.” (DS-IX:3191) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.14.02.2024,21.40)

mindiraç: “Mürver ağacı.” (DS-IX:3200) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.14.02.2024,21.50)

patlangaç (I): “Mürver ağacı.” (DS-IX:3411) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,13.08)

patlangıç (II): “Mürver ağacı.” (DS-IX:3412) (-Yz.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,15.10)

melesir: “Mürver ağacı.” (DS-IX:3156) (-Ur.) (sözlük.gov.tr.14.02.2024,16.42)

mellengeç [->melengiç]: “Mürver ağacı.” (DS-IX:3158) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.45)

purtlak: “Mürver ağacı.” (DS-IX:3488) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.46)

yalangoz: “1. Mürver ağacı.” (DS-XI:4139) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.04)

2.1.38 Palamut Ağacı

cevk [->cerrek (I)-1]: “Palamut ağacı.” (DS-III:887) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,15.40)

dal (XI): “1. Ağaç: *Bağımızda beş dal erik var.*” (DS-IV:1333) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.39)

dal (XI): “2. Palamut ağacı.” (DS-IV:1333) (-İz.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.39)

düdek: “4. Meşe ve çam palamutu.” (DS-IV:1616) (-Or.-Gr.-Sv.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,14.22)

kılık (IV): “1. Palamut ağacı.” (DS-VIII:2798) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.52)

kobak (I): “1. Palamut ağacının ya da karaçalının yemişi.” (DS-VIII:2889) (-Uş.-İz.-Mn.-Ba.-Çkl.-Kü.-Bil.-Sv.-Ed.-Krk.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.22)

kabağaç [->kabağaç]: “Palamut ağacı.” (DS-XII:4527) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.48)

2.1.39 Söğüt Ağacı

azor: “Söğüte benzer bir çeşit ağaç.” (DS-I:443) (-Tn.) (sözlük.gov.tr.21.01.2024,09.00)

cerk (I): “Söğüt.” (DS-III:886) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,15.39)

ılgın (I) [ılgın (II),ilgin]: “Dere ve çay kenarlarında biten sepet, örmeye yarayan bir çeşit söğüt ağacı.” (DS-VII:2468) (-Isp.-Brd.-Dz.-Ay.-Mn.-Brs.-Ba.-Çkl.-Brs.-Mr.-Sv.-Yz.-Ky.-Kn.-İç.-Ant.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,15.39)

söğürt: “Söğüt ağacı.” (DS-X:3675) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.18)

sövüt: “Söğüt ağacı.” (DS-X:3682) (-Bo.-Zn.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.20)

söysek: “Bir çeşit, söğüt ağacı.” (DS-X:3684) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.21)

şevit: “Söğüt.” (DS-X:3764) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,15.50)

viyole: “Söğüt ağacı.” (DS-XII:4806) (-Tn.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.00)

2.1.40 Suda Yetişen Ağaç

ayvaganı: “Beyaz çiçek açan, dere kenarlarında yetişen bir çeşit ağaç.” (DS-I:433) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.37)

sipi (III): “Su kıyılarında yetişen bir çeşit ağaç.” (DS-X:3644) (-To.-Kn.) (sözlük.gov.tr. 24.01.2023,15.48)

yalagoz (II): “Suda yetişen dayanıklı bir ağaç çeşidi.” (DS-XI:4133) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,15.55)

yalangoz: “2. Aylandız da denilen, suda yetişen, kerestelik bir ağaç.” (DS-XI:4139) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.05)

yılgın (I): “1. Sulak yerlerde, kendiliğinden biten bir ağaç.” (DS-XI:4269) (-Çr.-Ama.-To.-Gr.-Mr.-Hat.-Ml.-Sv.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.38)

2.1.41 Şimşir Ağacı

arangi: “Şimşir ağacı.” (DS-I:298) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.00)

cımcır: “Şimşir ağacı.” (DS-III:917) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,15.41)

daraklık (IV): “2. Bir çeşit şimşir.” (DS-IV:1367) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,09.48)

kayık yanı: “Kayığın altına konulan eğri ardıç ya da şimşir ağaç.” (DS-VIII:2700) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.36)

2.1.42 Yabani Ağaç

acı: “1. Aşısız fidan, yabani ağaç.” (DS-I:44) (-Dz.-Brs.-Kc.-Zn.-Çkr.-Ar.)

(sözlük.gov.tr.22.01.2024,09.45)

bitlican: “Kırmızı yemişli bir yabancı ağaç.” (DS-II:711) (-İst.)
(sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.35)

cef: “Mercimek büyüklüğünde meyve veren yabancı bir cins ağaç.” (DS-III:874)
(-Gr.-Sv.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,15.31)

cehri (I) [cehni,cehre (I),çehri]: “Ufak boncuk şeklinde meyveleri olan ve boya yapmakta kullanılan yabancı ağaç.” (DS-III:876) (-Ama.-Kr.-Sv.-Yz.-Krş.)
(sözlük.gov.tr.23.01.2023,15.32)

cır (I): “Yabancı meyva ağacı.” (DS-III:925) (-İğ.-Kr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,15.34)

delce (II) [deli] [->delice (V)]: “Yabanî, aşılammamış zeytin ağacı sürgünü, yabancı ağaç.” (DS-IV:1408) (-Ay.-Ba.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,17.01)

delice (III): “1. Yabanî, aşılammamış zeytin ağacı sürgünü, yabancı ağaç.” (DS-IV:1411)
(-Ay.-İz.-Mn.-Ba.-Kc.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.00)

dıgdak: “Bir çeşit yabancı ağaç meyvesi.” (DS-IV:1451) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.18)

germeşük: “Sepet yapmakta kullanılan bir çeşit yabancı ağaç.” (DS-VI:2005) (-To.)
(sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.13)

gıranbuğ: “Ekşimsi yaprakları olan bir çeşit yabancı ağaç.” (DS-VI:2053) (-Ezc.)
(sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.17)

gozlak: “Çalıya benzer yabancı bir ağaç.” (DS-VI:2113) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,15.34)

kurmut: “2. Kırmızı, küçük, çekirdekli meyveleri olan bir yaban ağacı.”
(DS-VIII:3008) (-Çr.-To.-Sv.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.26)

ögüm: “İnce dallarından sepet örülen, yapraksız bir çeşit yabancı ağaç.” (DS-IX:3319)
(-To.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,15.36)

sülsülük: “Küçük, al meyveli bir çeşit yabancı ağaç.” (DS-XII:4710) (-Ml.)
(sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.00)

2.1.43 Yaşlanmış Ağaç

dabak (II): “1. Yaşlanmış ağaç.” (DS-IV:1312) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023, 11.35)

dabak (II): “2. Dalları kesilmiş ağaç gövdesi.” (DS-IV:1312) (-Ama.-To.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023, 11.35)

güdül (VIII): “1. Kuru, yaşlı ağaç.” (DS-VI:2214) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023, 11.35)

kara koca (II): “Büyümeden yaşlanan, kavruk ağaç.” (DS-VIII:2647) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023, 11.36)

karankaz: “Yaşlı ağaç.” (DS-VIII:2651) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023, 11.36)

kır serdarı (I): “Yaşlı ağaç.” (DS-VIII:2836) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024, 17.52)

2.1.44 Zakkum Ağacı

acı ağaç: “1. Zakkum ağacı.” (DS-I:45) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024, 09.46)

ayıngeç: “Zakkum ağacı.” (DS-I:419) (-Ay.-İz.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024, 11.37)

kanağacı: “Zakkum ağacı.” (DS-VIII:2617) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024, 14.14)

2.1.45 Diğer Ağaçlar

abanız: “Yaş ağaç.” (DS-I:8) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024, 09.36)

antrağna: “Meyvası ve gövde kabuğu kırmızı renkli bir çeşit ağaç.” (DS-I:281) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024, 11.31)

avaç: “Ağaç.” (DS-I:374) (-Dz.-Bo.-Zn.-To.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024, 11.21)

avşam: “Beyaz çiçekli kısa bir ağaç.” (DS-I:394) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024, 11.30)

cıpcıvlak (II) [->cıbr (II) -1]: “1. [cıbircilhar] 2. Yaprığı, dalı dökülmüş çıplak kalmış ağaç.” (DS-III:924) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023, 15.41)

cıvlağ: “Uzun ve gövdeli ağaç.” (DS-III:944) (-İç.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023, 15.46)

ciladan: “Uzun ağaç.” (DS-III:964) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024, 21.05)

çakırğa: “Mazı ağacı.” (DS-III:1044) (-Es.-Bo.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024, 16.04)

çelik: “İğde ağacı.” (DS-III:1122) (-Zn.-Ml.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.28)

çet: “Ormanlarda büyük ağaçlar arasında yetişen gövdesi ve dalları elastikî bir cins küçük ağaç.” (DS-III:1149) (-Or.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.35)

çöğür (I): “3. Ahlat ağacı.” (DS-III:1280) (-Brd.-Dz.-Ay.-Ba.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,15.23)

çöğürtmeç: “Kuvvetlendirmek için tepesi kesilmiş ağaç.” (DS-III:1281) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,13.08)

çökür (I) [->çöğür (III)]: “Ağacın kesiti.” (DS-III:1282) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,13.07)

darahlıh: “Bir çeşit sert ağaç.” (DS-IV:1366) (-To.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,12.54)

ırhak [ırhah]: “Leylak ağacı.” (DS-IV:1445) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.36)

diydıklı: “Çok ufak ahlat çeşidi.” (DS-IV:1475) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.24)

dimmit: “Meyvesi erken olgunlaşan ağaç.” (DS-IV:1500) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.32)

endirek ağacı: “Kabuğu ve meyvesi kırmızı olan yaprağı ayva yaprağına benzeyip yaz kış dökülmeyen bir çeşit ağaç.” (DS-V:1747) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.45)

eyef: “Kağnı ya da saban oklarını boyunduruğa bağlayan halka biçiminde bükülmüş ince ağaç.” (DS-V:1820) (-Af.-Uş.-Isp.-Brd.-Dz.-Ay.-İz.-Mn.-Gr.-Ml.-Sv.-Kn.-İç.-Ant.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,11.46)

gambak: “Tepesi kesilmiş veya kırılmış ağaç.” (DS-VI:1905) (-Or.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,13.07)

gamalak (I): “Katran ağacı.” (DS-VI:1905) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.08)

gıravart: “Üzüm ağacı, çubuk.” (DS-VI:2053) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.30)

gilik (I) [gibik]: “3. Tarlalarda çitlerin tutturulduğu bir çeşit orman ağacı.” (DS-VI:2077) (-İç.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.31)

hambeles: “Mersin ağacının meyvesi.” (DS-VII:2265) (-Rz.-Hat.-Ada.-İç.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.39)

holoz: “Mor, beyaz ve sarı çiçek açan, bir metre boyunda ağaç.” (DS-VII:2392) (-Sv.)

(sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.12)

höğüş (I): “Yaş ağaç.” (DS-VII:2424) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.20)

hunk: “Günlük ağacı.” (DS-VII:2443) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,15.03)

devrinti: “Leylak ağacı.” (DS-VII:2485) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.36)

kamberiz: “Karamık ağacı.” (DS-VIII:2614) (-Yz.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.12)

kara ağır: “Yapraklarını dökmeyen, mor çiçek açan bir çeşit ağaç.” (DS-VIII:2637) (-Or.-Gr.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.43)

kara kayın: “Yemişli ağaç.” (DS-VIII:2646) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.43)

kara kurut: “Karaardıç ağacı.” (DS-VIII:2648) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.22)

karaoğ: “Döven ile boyunduruk arasındaki uzun ağaç.” (DS-VIII:2651) (-Ama.) (sözlük.gov.tr. 24.01.2023,13.08)

karecan: “İyi cins kereste elde edilen, sert ve siyah kabuklu bir ağaç.” (DS-VIII:2657) (-Yz.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.22)

katran ağacı: “Yapıda kullanılan çok sağlam bir ağaç.” (DS-VIII:2685) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.32)

kavak ağaç: “Erik kavağı, elma kavağı.” (DS-VIII:2686) (-Kn.) (sözlük.gov.tr. 13.02.2024,14.33)

kertme terek: “Armut ağacı.” (DS-VIII:2759) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,12.13)

kezel ağaç: “Kızılağaç.” (DS-VIII:2780) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.46)

kök ağaç: “Kerestesi sert olan bir çeşit ağaç.” (DS-VIII:2951) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,15.41)

köner: “Çamfıstığı ağacı ve meyvesi.” (DS-VIII:2959) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr. 24.01.2023,15.41)

kürüş (I): “Bir çeşit ağaç.” (DS-VIII:3047) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,18.59)

marseni: “Kuşburnu ağacı.” (DS-IX:3130) (-El.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.12)

nehtel: “Defne ağacı.” (DS-IX:3244) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.50)

ocak (V): “Bir yerde toplu olarak bulunan fındık ağaçları.” (DS-IX:3262) (-Or.-Gr.-Tr.)

(sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.46)

oğaz: “Üvez ağacı ve meyvesi.” (DS-IX:3267) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023, 12.47)

ozor: “Ateşte biraz tutulduktan sonra bükülebilen lifleri yumuşak ve dayanıklı bir çeşit ağaç.” (DS-IX:3306) (-Bt.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,15.43)

övez (III): “Üvez ağacı ve meyvesi.” (DS-IX:3363) (-Brs.-Bil.-Kc.-Sm.-Ama.-Gaz.-Ank.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,13.04)

özüllük: “İçi özlü bir çeşit ağaç.” (DS-IX:3373) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,15.45)

patlangıç (I): “1. İçi boş dallarından mekik yapılan küçük yapraklı bir ağaç.” (DS-IX:3412) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,15.46)

sazak (V): “Mersin ağacı: *Sazak ağacından odun olmaz.*” (DS-X:3562) (-Isp.-Brd.-Ant.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,20.40)

sulfata ağacı: “Okalıptüs ağacı.” (DS-X:3691) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.22)

şifi (I) [->şıfan (II)]: “Fidan, genç ağaç.” (DS-X:3776) (-Or.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023, 10.54)

taflan: “Karayemiş de denilen üzüm büyüklüğünde meyvesi olan bir çeşit ağaç.” (DS-X:3798) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,15.51)

tahnal: “Yabanıl taflan ağacı, karayemiş.” (DS-X:3801) (-Zn.-Sm.-Or.-Ar.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.00)

tamli: “Fındık ağacı.” (DS-X:3818) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.54)

tenhel ağacı: “Defne ağacı.” (DS-X:3880) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.13)

tesbihlik: “Ayıfındığı ağacı.” (DS-X:3896) (-Brs.-İst.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024, 15.20)

tokurcu (I): “Damların kıyılarına konan yassı ağaç.” (DS-X:3950) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,21.01)

tuki: “Bir çeşit ağaç.” (DS-X:3987) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,15.53)

tepsi (I): “Dağlarda yetişen, fındık biçiminde meyvesi su ile köpüren bir çeşit ağaç.” (DS-X:3887) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,15.52)

uri: “Bir ağaç çeşidi.” (DS-XI:4041) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,15.54)

ürge (II): “Bir ağaç çeşidi.” (DS-XI:4069) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,15.55)

yalancı keçi: “Erguvan ağacı ve çiçeği.” (DS-XI:4139) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.03)

yeğen aşısı: “Bir çeşit kayısı ağacı.” (DS-XI:4223) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.51)

yekin (II): “Kızılağaç.” (DS-XI:4229) (-Or.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.23)

zamharık: “Ağaç gövdelerinin özündeki liflerin ayrılması.” (DS-XI:4346) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.36)

zingit: “Yabanıl armut ağacı.” (DS-XI:4389) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.49)

zov: “Uzun ve ince ağaç.” (DS-XI:4392) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.53)

doruk: “Ladin ağacı.” (DS-XII:4487) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,09.05)

kilik: “Bir çeşit ağaç.” (DS-XII:4559) (-İç.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,09.21)

mürdün: “Büyük ağaç küskü.” (DS-XII:4601) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,09.33)

şifi [->şıfan (II)]: “Fidan, genç ağaç.” (DS-XII:4726) (-Or.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,13.12)

2.1. 46 Ağaçların Parçalarıyla İlgili Diğer Sözcükler

2.1. 46.1 Ağaç Dalı

cığ (I): “Genç, küçük ağaç dalları.” (DS-III:898) (-Ml.-Sv.-Kn.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,16.36)

cindal (II) [cindalı]: “Ağacın en yüksek ve ince dalı.” (DS-III:977) (-Bo.-Ml.-Sv.-Ky.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,16.36)

çaltak (I): “Ağaç çatalı, budaklı dal.” (DS-III:1062) (-Dz.-İst.-Gaz.-Hat.-Ky.-Ada.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,16.37)

çelpik (II): “Ağacın yeni çıkmış dalları.” (DS-III:1126) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,16.37)

çımışkı: “Ağaçtan koparılmış ince uzun dal parçası.” (DS-III:1176) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,16.39)

çıtılgı (I): “Söğüt ve kavak ağaçlarının ince dalları.” (DS-III:1193) (-Isp.-Dz.-Kü.-Nş.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,16.39)

çomar: “Bir ağacın büyümeyip de mantar bağlamış dalı.” (DS-III:1265) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,21.57)

çotanak: “Üzerinde ikiden fazla fındık bulunan dal.” (DS-III:1274) (-Sm.-Gr.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,16.39)

dılpik: “Ağaçların ince dallarının uçları: *Meyve ağacın dılpiklerinde olur.*” (DS-IV:1458) (-El.-Ml.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,16.40)

faşoma: “Çardak, çit vb.yapılırken kullanılan yaprakları kesilmiş ağaç dalları.” (DS-V:1839) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,16:40)

fişirek: “Taze söğüt dalı.” (DS-V:1873) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,16.41)

guşguş dalı: “Ağacın en yüksek dalı.” (DS-VI:2202) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023, 16.41)

karacak: “Ağacın kurumaya başlamış dalları: *Karacaklarını ayıkla.*” (DS-VIII:2639) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,16.41)

karakol (I): “Asmanın dibindeki eski dallar.” (DS-VIII:2647) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,16.42)

kazal: “4. Kesilmiş ve kurumuş yapraklı dal.” (DS-VIII:2710) (-Krk.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,18.19)

mıkıklı: “Çürümüş ağaçlardan çıkarılan çıralı budak.” (DS-IX:3182) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,16.43)

moda (I): “Kök salması için toprağa dikilen kavak dalı.” (DS-IX:3207) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,16.43)

mol (III): “2. Ağaçların ince dalları.” (DS-IX:3208) (-Ezc.-Tn.-Ml.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,16.44)

naşal (IV): “Yapraksız ince ağaç dalı.” (DS-IX:3241) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023, 16.44)

öznek: “Ağacın çatallandığı yer.” (DS-IX:3373) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,16.45)

palı: “Ağaç dalı.” (DS-IX:3386) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,16.45)

pardı (IV): “1. Yaşken kesilmiş meşe dalı.” (DS-IX:3395) (-Es.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,16.46)

pardı (IV): “2. Değnek ince ağaç dalı.” (DS-IX:3395) (-Ba.-Brs.-İst.-Ed.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,16.46)

parmak kurusu: “1. Budanıp da sürmeyen üzüm çubuğu.” (DS-IX:3397) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,09.57)

parparçalı: “Ardıç ağacının dalları.” (DS-IX:3398) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,09.57)

purcuk: “Çok yapraklı ince dal.” (DS-IX:3487) (-Brs.) (sözlük.gov.tr. 26.01.2023,09.58)

pusurak: “Ağaçların ince dalları.” (DS-IX:3491) (-Es.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,09.59)

pürç (I): “1. Ağaçların ince dalları.” (DS-IX:3496) (-Nş.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.01)

pürçük (I): “1. Dal, budak.” (DS-IX:3496) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.19)

pürlek: “Çok kurumuş ağaç dalı.” (DS-IX:3498) (-Mr.-Ada.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023, 10.19)

pürlü (I): “Sık yapraklı, ince dallı (söğüt kavak vb. ağaçlar).” (DS-IX:3498) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.23)

sürükkü: “Çiftçinin tohum ekerken tohumları kapatmak için arkasına taktığı yaş ağaç dalı.” (DS-X:3723) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.19)

şiv (II): “İnce ağaç dalı.” (DS-X:3788) (-To.-Kr.-Bt.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.24)

yayasa: “1. Ağacın toprağa yayılan dalı.” (DS-XI:4209) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.24)

yelenti: “Kesilmiş ağaç dalı: *Çarşıdan bir yük yelenti aldım.*” (DS-XI:4233) (-Af.-Isp.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.25)

şivrak: “Fasulye, kabak vb. bitkilerin yaprak ve dalları.” (DS-XII:4726) (-Gr.)

(sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.00)

2.1.46.2 Ağaç Kökü

kaşak (II): “Ağaç kökü.” (DS-VIII:2678) (-Ada.-İç.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.28)

kaşşak (III): “Ağaç kökü.” (DS-VIII: 2681) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.29)

zibek (II): “Ağaç kökü.” (DS-XI:4384) (-To.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.26)

2.1.46.3 Ağaç Dikeni

şüllem: “Hurma ağacı dikeni.” (DS-XII:4730) (-Ker.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.26)

çör (V): “Yabani ahlatın dikeni.” (DS-III:1291) (-Uş.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.26)

2.1.46.4 Ağaç Aşısı

kara boru: “İlkbaharda yapılan bir çeşit ağaç aşısı.” (DS-VIII:2638) (-Krş.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.49)

2.1.46.5 Ağaç Fidanı

torlak (IV): “İyi gelişmiş ağaç fidanı.” (DS-XI:3968) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.27)

toru (I): “Yeni yetişen çam ağacı, fidan.” (DS-XI:3970) (-Isp.-Brd.-İz.-Mn.-Ng.-Kn.-Ada.-İç.-Ant.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.27)

tüle (III): “Çam fidanı.” (DS-XI:4006) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.28)

2.1.46.6 Ağaç Parçaları

cordık: “Ağaçtan kesilen küçük parçalar.” (DS-III:1001) (-Tn.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.28)

çoğül: “Ağaç budağı.” (DS-III:1258) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,21.56)

2.1.46.7 Ağaç Yapağı

baralak: “Yeni çıkan meşe yapağı.” (DS-II:524) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.03)

çam pürü: “Kurumuş çam yapağı.” (DS-III:1065) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.29)

don (III): “Ağaçların yapraklanması.” (DS-IV:1558) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024, 13.50)

kıtl (II): “Kuru ağaç yaprağı.” (DS-VIII:2847) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.29)

molah: “Ağaçların yeni süren filiz ya da yaprakları.” (DS-IX:3208) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.29)

sergab: “Üzüm dolu sepetin ağzını kapatmakta kullanılan söğüt vb. ağaçlarının dal ve yaprakları.” (DS-XII:4684) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.30)

2.1.46.8 Ağacın Bakımı

timar (I): “Ağaç bakımı (budama,belleme vb.).” (DS-X:3933) (-Çkl.-Kc.-Sm.-Gaz.-Mr.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.31)

2.1.46.9 Ağacın Meyvesi

çıtımık (II): “Sakız ağacının meyvesi.” (DS-III:1193) (-Mr.-Ada.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.31)

kadık: “Kozalak, çam meyvesi.” (DS-VIII:2590) (-Ks.-Sn.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023, 10.32)

moduş: “Ağaçların ilk yaprak açmaya başlamış durumu.” (DS-IX:3208) (-Or.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.32)

mozak (IV): “1. Çam kozası.” (DS-IX:3211) (-Bo.-İç.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.33)

mozak (IV): “2. Meşe ağacının meyvesi, palamut.” (DS-IX:3211) (-Kü.-Kc.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.33)

mumuç: “Meşe ağacının meyvesi, palamut.” (DS-IX:3219) (-Gr.-Sv.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.34)

tozalak: “Çam ağacı meyvesi, kozalak.” (DS-X:3977) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.35)

2.1.46.10 Ağaç Doruğu

gağılık: “Ağaç doruğu.” (DS-VI:1893) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.40)

2.1.46.11 Ağaç Altındaki İnce Zar

ihka: “İhlamur ağacının altındaki ince zar.” (DS-VII:2460) (-İst.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.40)

özek (VI) [özeyh]: “1. Ağacın bitkinin içi özü.” (DS-IX:3370) (-To.-Ar.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.42)

2.1.46.12 Ağaç Kabuğu

kabalak (III) [->kobak (I)-1]: “Çam ağacının soyulmuş kabuğu.” (DS-VIII:2580) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.44)

kandal (III): “Dikenli, yaprakları zeytin yaprağına benzer, kırmızı, tatlı meyveleri olan bir çalı.” (DS-VIII:2620) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.49)

2.1.46.13 Ağacın İşe Yaramayan Kısım

keskeldek: “Kesilen ağacın işe yaramayan kısmı.” (DS-VIII:2765) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.49)

puturak (II): “Kırılan ağaç dallarının ağaçta kalan parçaları.” (DS-IX:3493) (-Ng.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.19)

2.2 Tarım Aletleri

2.2.1 Bağ Bıçağı

ados: “Asma ve meyva ağaçlarını budamak için demir veya çelikten yapılmış ucu eğri bıçak.” (DS-I:68) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,10.22)

cip kesen: “Bağ bıçağı.” (DS-III:983) (-İz.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,21.10)

çizek (I): “1. Sabanın okuna takılan toprağı kesmeğe yarayan bıçak.” (DS-III:1252) (-Or.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.15)

dahra: “Bir çeşit budama bıçağı, tahra.” (DS-IV:1329) (-Af.-Isp.-Dz.-Kü.-Es.-Çkr.-Çr.-Sn.-Ama.-Tr.-Gm.-Gaz.-Mr.-Hat.-Ank.-Ng.-Kn.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.36)

gırık: “1. Bağ budamaya yarayan bıçak.” (DS-VI:2057) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.18)

hört hört: “Bağ çırpısı.” (DS-VII:2435) (-Dy.-El.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.45)

ıçkı [içki]: “Ağaç kesmeye yarayan iki saplı testereli bıçak.” (DS-VII:2455) (-Sk.-İst.)

(sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.00)

kavcar (II): “30-40 cm.uzunluğunda kemik saplı çalı budak kesmeye yarayan bıçak.” (DS-VIII:2688) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.11)

kıygıç: “Bağ bıçağı.” (DS-VIII:2855) (-İz.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.36)

kirik (VI): “Bağ budama bıçağı.” (DS-VIII:2877) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.38)

narik: “Budama bıçağı, bıçkı.” (DS-IX:3240) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,16.01)

siğil (I): “Kalın kütük kesmekte kullanılan ağaç ya da demir kama.” (DS-X:3631) (-Kü.-Ks.-Ank.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,16.41)

şip kesen: “Bağ testeresi.” (DS-X:3783) (-İz.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.23)

tara (I): “1. Bağ budamaya ya da ağaç kesmeye yarayan eğri bir çeşit bıçak.” (DS-X:3830) (-Ay.-Mn.-Ba.-Çkl.-Es.-Ank.-Mğ.-Ed.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.30)

zobcuk: “Ağaç kabuklarını kaldırmak için kullanılan tahta bıçak.” (DS-XI:4391) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.44)

bağ bışgısı: “İnce dişili eğik uçlu bağ bıçağı.” (DS-XII:4439) (-Af.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.45)

bığcı: “Ağaç testeresi.” (DS-XII:4457) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.49)

bıçkı: “Bıçkı.” (DS-XII:4457) (-Af.-İsp.-Brd.-Dz.-Ay.-Bil.-Kc.-Bo.-İst.-Çr.-Ks.-Tr.-Ar.-El.-Mr.-Sv.-Ky.-İç.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.50)

2.2.2 Bel

bel demerü: “Toprağı sürmeye yarayan tarım aleti, bel.” (DS-II:608) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,09.24)

dikel: “2. Bel denilen tarım aracı.” (DS-IV:1485) (-İz.-Gr.-Krk.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.27)

dürü (II): “1. Bel denilen tarım aracı.” (DS-IV:1636) (-Mn.-Ba.-Kü.-Es.-Kc.-Gr.-Sv.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,14.23)

dürü (II): “2. Çapa şeklinde çatal bel.” (DS-IV:1636) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,14.24)

hampalı bel: “Bel, kürek.” (DS-VII:2268) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.42)

2.2.3 Bostan Korkuluğu

çadırğa [çadıtma,çadurğa]: “Asmanın çubuklarını yüksekte tutmak için ağaçtan yapılmış korkuluk, gölgelik.” (DS-III:1032) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.25)

gorhhuluğ: “Bostan ve bağlara kuşların zarar vermemeleri için dikilen korkuluk.” (DS-VI:2105) (-El.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.41)

ho yok: “Bostan korkuluğu.” (DS-VII:2423) (-Yz.-Krş.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.19)

ho yuk: “1. Bostan korkuluğu.” (DS-VII:2423) (-İz.-Bil.-Es.-Çr.-Gaz.-Mr.-Hat.-Sv.-Krş.-Nş.-Kn.-Ada.-İç.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.19)

höyük: “Bostan bahçe ya da dağ tepelerine hayvanları ürkütmek için yapılan korkuluk.” (DS-VII:2440) (-İz.-İst.-Mr.-Sv.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.50)

korkucak: “Bostan korkuluğu.” (DS-VIII:2926) (-Bo.-Ezm.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.04)

kuşkovan: “Kuşları korkutmak için bahçelere konulan korkuluk.” (DS-VIII:3016) (-Ker.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.29)

oyuk: “Bostan korkuluğu.” (DS-IX:3303) (-Isp. -Mn.-Çkl. -Zn.-Or.-Gr.-Kn -Mğ.-Ed.-Rz.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.07)

2.2.4 Çapa

bodam (II): “Küçük çapa.” (DS-II:717) (-İç.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.36)

çaga: “Çapa.” (DS-III:1033) (-To.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.27)

çağa (III): “Çapa.” (DS-III:1034) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.28)

çepin: “Küçük çapa.” (DS-III:1143) (-Ay.-Çkl.-Brs.-Ba.-Bil.-Es.-Çkr.-Çr.-Ank.-Ed.-Krk.-Tk.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.59)

çörttek(II) [->çörten (I)]: “İki taraflı küçük çapa.” (DS-III:1293) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.21)

çöte (I): “6. Sebzelerin arasındaki otları temizlemek için kullanılan küçük çapa.” (DS-III:1296) (-Zn.-Çkr.-Ank.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.00)

dikel: “3. Çapa.” (DS-IV:1485) (-Mn.-Çkl.-İst.-Gr.-Sv.-Kn.-Ed.-Tk.)
(sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.28)

dikkel: “Bağ çapası.” (DS-IV:1488) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.29)

gelberi: “2. Ağzı enli çapa.” (DS-VI:1972) (-İsp.-Dz.-Çr.-Tr.-Mş.-Ant.-Mğ.-Kıb.)
(sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.23)

iğuş: “Küçük çapa.” (DS-VII:2509) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.54)

iskelit: “Küçük çapa.” (DS-VII:2556) (-Nğ.-Kn.-Ant.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.57)

kahnıç: “Küçük çapa.” (DS-VIII:2598) (-Gaz.-Mr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.00)

kehni: “Küçük çapa.” (DS-VIII:2722) (-Mr.-Nğ.-İç.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.19)

kepni: “Küçük çapa, kazma.” (DS-VIII:2750) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.46)

kirkâ: “İki taraflı çapa.” (DS-VIII:2879) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.41)

kirpidin: “Bahçelerde sebze diplerine çapalamakta kullanılan bir ağzı kesere benzer, öbür ağzı sivri demir araç, çapa.” (DS-VIII:2881) (-Ky.-Nğ.-Ed.)
(sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.42)

kopaç: “İnce ve dar ağızlı bir çeşit çapa.” (DS-VIII:2919) (-Sv.)
(sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.01)

kulbik: “Çapa.” (DS-VIII:2995) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.50)

kürbe (II): “İki ağızlı küçük çapa.” (DS-VIII:3042) (-Ed.)
(sözlük.gov.tr.11.02.2024,18.59)

mâl (III): “Bir tarım aracı, çapa.” (DS-IX:3107) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.03)

makal: “Bir tarım aracı, çapa.” (DS-IX:3107) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.53)

meğel (I): “Çapa.” (DS-IX:3150) (-Çr.-Sn.-Sm.-Ama.-To.Gr.-Kr.-Yz.)
(sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.57)

örük: “Çapa.” (DS-IX:3346) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,16.03)

sancak (III) [->sancah]: “Çapa.” (DS-X:3535) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,16.24)

tırna kop: “Kazma, çapa: *Tırnakopun sapı kırıldı.*” (DS-X:3923) (-Bil.-İst.-Ezm.-Krk.)
(sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.48)

tirbitli: “Çiçek çapası.” (DS-X:3937) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.51)

tirpit: “Küçük çapa.” (DS-X:3939) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.54)

kehân: “Mısır tarlasına yapılan birinci çapa.” (DS-XII:4542) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.58)

külbe (II): “Tek ağaçlı çapa.” (DS-XII:4576) (-El.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,19.04)

maal: “Çapa.” (DS-XII:4582) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,19.04)

meel: “Çapa.” (DS-XII:4589) (-Or.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,19.04)

meğel (I): “Tek ağızlı küçük kazma, çapa.” (DS-XII:4589) (-Çr.-Or.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,19.04)

tekücek: “Küçük çapa.” (DS-XII:4748) (-To.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.07)

2.2.5 Değnek

cılha (II): “Samanla taneleri ayırmakta kullanılan deynek.” (DS-III:911) (-Af.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.11)

comak (II) [->comât]: “Fasulye tanelemek için kullanılan ucu topuzlu değnek.” (DS-III:996) (-Çr.-Tr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.19)

çilgirdi (II): “Pamuk atmağa yarar değnek.” (DS-III:1217) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.14)

çöte (I): “Orakla biçilen ekinleri toplamakta kullanılan ucu eğri değnek.” (DS-III:1296) (-Af.-Isp.-Brd.-Dz.-Mn.-Kü.-Kn.-Ant.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.00)

girağu: “Ucu çengelli, bahçe ve tarla temizlemekte kullanılan uzun saplı değnek.” (DS-VI:2079) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,12.38)

keğük: “Meyve toplamaya yarayan ucu eğri değnek.” (DS-VIII:2720) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.18)

kiskiç [kiskis (II)]: “Çiğdem çıkarmaya yarar, sivri uçlu değnek.” (DS-VIII:2884) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.43)

pollik: “Ağaçların üstündeki meyveleri düşürmek için atılan değnek.” (DS-IX:3467) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,16.11)

salmaca: “Taneli ürünleri kabuğundan ayırmak için kullanılan iki parça değnek.”

(DS-X:3528) (-Or.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,16.23)

tolaka (III): “Ağaçtan meyve düşürmeye yarayan değnek.” (DS-X:3952) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.58)

2.2.6 Kalbur

çalhar (I): “İri gözenekli kalbur.” (DS-III:1053) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.31)

çalkağı: “Pamuk kozasını temizlemekte kullanılan en seyrek kalbur.” (DS-III:1056) (-Dz.-İz.-Mn.-Ba.-Gaz.-İç.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.32)

çalkay: “Mısır kalburu.” (DS-III:1058) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.36)

çenevir: “Arpa, buğday ve çavdar gibi hububatı elemeye yarayan seyrek kalbur.” (DS-III:1137) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.00)

daşgözer: “Arpa ve buğdayı samandan ayırmaya yarayan büyük delikli kalbur: *Bizim arpa daşgözerisiz dedi, getisen.*” (DS-IV:1376) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.39)

gön (II): “Harmanda kullanılan büyük kalbur.” (DS-VI:2152) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.44)

gözer: “Buğday, toprak vb. şeyler elene iri gözlü büyük kalbur.” (DS-VI:2180) (-Isp.-Brd.-Dz.-İz.-Mn.-Ba.-Çkl.-Kü.-Es.-Kc.-Bo.-Zn.-Ks.-Çkr.-Çr.-Sn.-Sm.-Ama.-To.-Or.-Gr.-Gm.-Ezc.-Mr.-Sv.-Ank.-Krş.-Ky.-Ng.-Kn.-Ada.-İç.-Krk.-Tk.-Kıb.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.50)

halbur: “Kalbur.” (DS-VII:2259) (-El.) (sözlük.gov.tr.10.02.2025,19.25)

közer: “Dövülmüş buğday ve saman elemeye yarayan iri gözlü kalbur.” (DS-VIII:2981) (-Ba.-Sv.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.48)

taşlık (II): “Harmanda kullanılan iri gözlü kalbur.” (DS-X:3841) (-To.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.36)

buğda güzeli: “Bir çeşit kalbur.” (DS-XII:4465) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.53)

2.2.7 Küfe

taylık: “Üzüm küfesi.” (DS-X:3853) (-Ur.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.37)

zambık (I): “1. Üzüm gübre taşımak için, tahtadan yapılmış çuval kapaklı küfe.” (DS-XI:4345) (-Nş.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.30)

şinavat: “Üzüm taşınan tahtadan yapılmış bir çeşit küfe.” (DS-XII:4726) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,19.28)

2.2.8 Merdiven

arbacan: “Meyva toplamak için kullanılan üç ayaklı merdiven.” (DS-I:301) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.02)

ayakçalık: “2. Meyva toplamaya yarıyan üç ayaklı merdiven.” (DS-I:402) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.32)

çapı (I): “Meyve toplamaya yarayan merdiven.” (DS-III:1075) (-Çr.-Tr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.40)

dağan (II): “Meyve toplamaya yarayan üç ayaklı ya da tek ayaklı uzun merdiven.” (DS-IV:1322) (-Kü.-Kn.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.35)

kevür [köprü (I),köpür]: “Ağaçtan ağaca geçmekte kullanılan merdiven.” (DS-VIII:2777) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.30)

2.2.9 Orak

gavrama: “Ekin biçmeye yarayan orak.” (DS-VI:1940) (-Isp.-Dz.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,12.37)

girinti (IV): “Ağaç dallarını kesmeye yarayan, orağa benzer bir araç.” (DS-VI:2084) (-Or.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.38)

halıç: “Arpaları biçmeye yarayan küçük orak.” (DS-VII:2260) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.37)

kaluç: “Orak, küçük orak.” (DS-VIII:2611) (-İst.-Ama.-To.-Gr.-Sv.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.02)

kavrama (I): “1. Küçük el orağı.” (DS-VIII:2691) (-Isp.-Çkl.-Dz.-Bil.-İst.-Ank.-Ky.-Ant.-Ed.-Krk.-Tk.) (sözlük.gov.tr.29.01.2023,21.53)

kerenti: “2. İki ağızlı orak.” (DS-VIII:2753) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.25)

kırık (XIII): “Ot, çalı biçmek için kullanılan küçük orak.” (DS-VIII:2824) (-Ağ.)

(sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.33)

koca orak: “Erkeklerin kullandıkları bir çeşit orak.” (DS-VIII:2892) (-Ada.)
(sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.44)

omak: “Orak.” (DS-IX:3279) (-İst.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.58)

orek: “Orak.” (DS-IX:3288) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.00)

tahra: “2. Orak.” (DS-X:3802) (-Zn.-Ama.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.25)

yıldırım orağı: “Boylu ve kalın ekini biçmekte kullanılan orak.” (DS-XI:4267) (-Ks.)
(sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.19)

yülebi: “Diken kesmede kullanılan orağa benzer araç.” (DS-XI:4329) (-Kc.)
(sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.28)

kavrama: “1. Orak.” (DS-XII:4538) (-İsp.-Çkl.-Dz.-Bil.-İst.-Ank.-Ky.-Ant.-Ed.-Krk.-Tk.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,22.17)

kerenti: “2. İki ağızlı orak.” (DS-XII:4546) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,19.00)

pırnat (II): “1. Ekini elle yolarken kullanılan araç, el orağı.” (DS-XII:4646)
(-Ezm.-Mr.-Krş.-Nğ.-Kn.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,12.18)

pırnat (II): “2. Kısa saplı orak.” (DS-XII:4646) (-Ezc.)
(sözlük.gov.tr.23.01.2023,12.18)

pırnat (II): “Ekini elle yolarken kullanılan araç, el orağı.” (DS-XII:4646) (-Ezm.-Mr.-Krş.-Nğ.-Kn.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,12.18)

2.2.10 Pulluk

cılga (III) [cılğa (II)]: “1. Küçük pulluk.” (DS-III:910) (-Gm.-Ezc.-Ar.)
(sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.10)

cilhar (III): “Küçük pulluk.” (DS-III:966) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.16)

dönerce: “Tek demirli basit pulluk.” (DS-IV:1584) (-Es.-Dz.)
(sözlük.gov.tr.30.01.2024, 14.04)

dönmece: “Ağaçtan yapılmış pulluk.” (DS-IV:1586) (-Ba.-Çkl.-Brs.-Ed.-Krk.)
(sözlük.gov.tr.30.01.2024,14.06)

gutun: “Pulluk.” (DS-VI:2203) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.50)

pahara: “Ağaçtan yapılmış pulluk.” (DS-IX:3380) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023, 16.06)

puluḥ: “Pulluk.” (DS-IX:3485) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,16.12)

disik: “Pulluk.” (DS-XII:4486) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,09.04)

2.2.11 Saban

arna: “Saban.” (DS-I:329) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.08)

cılga (III) [cılğa (II)]: “2. Saban.” (DS-III:910) (-Zn.-Ar.-Kr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023, 12.10)

cılga (III) [->cılga (I)]: “Tahta sabanın kanatsız ilk şekli.” (DS-III:965) (-Zn.-Ar.-Kr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.15)

çırçel: “Çift sürülen saban.” (DS-III:1186) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.07)

engez (I): “2. Saban.” (DS-V:1753) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.08)

fibe: “Saban.” (DS-V:1863) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,09.15)

harol: “Buğdayı düzgün bir çizgi üzerine ekmeye yarayan, arkasında iki uzun tahtası olan saban.” (DS-VII:2293) (-Bt.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.46)

haru: “2. Saban.” (DS-VII:2297) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.47)

kalacük: “Bir tarım aracı, saban.” (DS-VIII:2607) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023, 15.01)

kayıt (III): “Çift, saban.” (DS-VIII:2702) (-Gaz.-Ada.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023, 15.14)

kuşlu: “Bir çeşit ağaç saban.” (DS-VIII:3016) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,18.45)

küllük (VIII): “Çift sabanı.” (DS-VIII:3031) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,18.55)

memleki: “Küçük saban.” (DS-IX:3159) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.15)

tiringala: “Saban.” (DS-X:3938) (-İz.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.53)

üçdemirli: “Üçgen biçiminde saban.” (DS-XI:4056) (-Es.-Sv.-Ada.-İç.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.04)

yapassaban: “Düz yerde kullanılan eğri saban.” (DS-XI:4176) (-Or.)

(sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.12)

kayıt (I): “Saban.” (DS-XII:4540) (-İç.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.57)

ökçe: “Saban.” (DS-XII:4622) (-İç.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,19.11)

yapaz: “Toprağı derin kazan bir çeşit saban.” (DS-XII:4814) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,19.32)

2.2.12 Sap

ellik altı: “Ekin biçerken bir elin aldığı kadar toplanan sap.” (DS-V:1724) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.03)

soğan taşığı [soğan erkeği]: “Soğanın ortasından çıkan ve tohumu taşıyan sap.” (DS-X:3654) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,16.48)

şahna (II): “3. Harmanda çevreye yığılan sap.” (DS-X:3735) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.13)

2.2.13 Sepet

cebere: “Saman, gübre taşımak için koltuk altında veya sırtta taşınan küçük sepet.” (DS-III:872) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.09)

çacoman: “Fındık çalisından yapılan, yaprak taşımakta kullanılan büyük sepet.” (DS-III:1031) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.24)

çavlu: “Meyve toplamak için bezden yapılmış sepet.” (DS-III:1094) (-El.-Ml.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.44)

çeki (XIII): “Meyve ve sebze koymak için kullanılan kuru kamıştan örülmüş büyük bir sepet.” (DS-III:1112) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.51)

çepik (II): “Meyve konulan sepet.” (DS-III:1143) (-Bay.-Gm.-Ar.-Kr.-Ezm.-Vn.-Sv.-Ada.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.58)

çörte (II): “Fındık toplanan sepet.” (DS-III:1293) (-Or.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.24)

çöte (II): “1. Fındık toplanan sepet.” (DS-III:1296) (-Or.-Gr.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.00)

çöte: “Fındık sepeti.” (DS-III:1296) (-Or.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.00)

dek sepedi: “At ve eŖeęin iki yanına yüklenen ve içine yumurta, üzüm vs. konulan sepet.” (DS-IV:1407) (-Mę.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.04)

derik (III): “ z m toplamaya yarayan sepet.” (DS-IV:1434) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.45)

gezgere [->ge gere]: “Saman taşımaya yarayan sepet.” (DS-VI:2023) (-To.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.32)

heğ: “Meyve ya da sebze taşımaya yarayan büyük sepet, k fe.” (DS-VII:2329) (-Ay.- kl.-Ks.- r.-Ama.-Or.-Sv.-Ank.-Krş.-Ky.-Nş.-Nę.-Ada.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.53)

hek: “Meyve ya da sebze taşımaya yarayan büyük sepet, k fe.” (DS-VII:2329) (-Ur.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.54)

teme i: “Yaprak taşımak için yapılan bir çeşit sepet.” (DS-X:3874) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.41)

tereteli: “Dalından  z m almaya yarayan uzun sepet.” (DS-X:3890) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.46)

terteli: “Meyve toplamaya yarayan koni biçiminde sepet.” (DS-X:3895) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.47)

tiyeter: “ z m sepeti.” (DS-X:3942) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.55)

yatık (III): “1. Büyük  z m sepeti.” (DS-XI:4200) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.14)

zığı: “Tahıl koymaya yarayan büyük sepet.” (DS-XI:4366) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.41)

kavsana: “ nce tahtalardan yapılan üzüm sepeti.” (DS-XII:4538) (- r.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.55)

kulaklı: “Mersin ağacı çubuklarından örülmüş tahıl yıkamakta kullanılan büyük sepet.” (DS-XII:4571) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,19.03)

2.2.14 Sırık

cimbirt (II): “Ağaçların yüksek dallarından meyve koparmaya yarayan ucu çatalı sırık.” (DS-III: 968) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.17)

egmecek: “Ağaç dallarını eğmek için kullanılan ucu eğri sırık.” (DS-V:1673) (-Ks.-Ml.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.56)

ged (I): “Tarlada biçilen otları bir yere toplamak için kullanılan iki uzun sırık.” (DS-VI:1964) (-Kr.-Ar.-Sv.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.21)

gerevi: “Meyveleri çekmeye yarayan ucu çatal sırık.” (DS-VI:2000) (-Sn.-Sm.-Gr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.27)

gevuk: “Meyve toplamaya yarayan ucu eğri sırık.” (DS-VI:2014) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.31)

göndel (II): “Samanı karıştırmaya yarayan sırık.” (DS-VI:2152) (-Or.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.45)

kiriş sırığı: “Bağ ya da çoban kulübesinin ortasındaki delikli sırık.” (DS-VIII:2878) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.40)

parthı: “Bitkilerin sarılması için toprağa dikilen sırık.” (DS-IX:3402) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,16.08)

şahar (I): “Sarılarak uzayan bitkilere dayalı dar sırık.” (DS-X:3734) (-Ar.-Kr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.12)

tapık: “Ağaçtan ceviz düşürmeye yarayan uzun sırık.” (DS-X:3824) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.29)

tartı (I): “1. Harmandaki yığınları çekmeye ya da dağıtmaya ucu çengelli uzun sırık.” (DS-X:3835) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.33)

2.2.15 Sopa

çilte: “3. Mısır kuruduktan sonra koçanlarından tanelerini ayırmak için kullanılan sopa.” (DS-III:1220) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,21.45)

conç gağaç: “Meyve toplamaya yarayan ve ucu çatallı ucunda torba bulunan sopa.” (DS-III:998) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.20)

çırpak (I): “Ağaçları çırpmak için kullanılan sopa.” (DS-III:1188) (-İz.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.10)

çoğmer: “Çıkılamayacak ince dalları aşağı çekip meyvelerini toplamaya yarayan ağaç dalından yapılmış çengelli sopa.” (DS-III:1257) (-To.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.23)

gıdal (II): “Uzak dallardan meyve toplamaya yarayan uzun sopa.” (DS-VI:2031) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.33)

girebi [girebe,girebu]: “Meyve çekmeye yarayan ucu çengelli sopa.” (DS-VI:2080) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.36)

karağı (I): “1. Ağaçtan meyve toplamakta kullanılan ucu eğri sopa.” (DS-VIII:2644) (-Af.-Mr.-Hat.-Ada.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.09)

kazgıç: “Bitki kökü çıkarmaya yarayan ucu sivriltilmiş sopa.” (DS-VIII:2711) (-Ama.-Çkr.-Sv.-Ky.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.16)

maçı: “2. Mısırları tanelemek için kullanılan şımşır sopa.” (DS-IX:3100) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.00)

solak (II): “Meyve düşürmek için ağaca atılan sopa.” (DS-X:3660) (-Bo.-Ks.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.00)

solanga: “Meyve düşürmek için ağaca atılan kısa sopa.” (DS-X:3660) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.00)

toğaç: “Fasulye hasadında kullanılan kalın ve uzun sopa.” (DS-X:3943) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.56)

2.2.16 Tarım Aracı

arnat (II): “2. Tınazı yığarken kullanılan, iki tekerlekli, geniş tahtalı bir çeşit araba.” (DS-I:329) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.10)

batas: “Harman makinesi.” (DS-II:574) (-Ed.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.13)

buranya: “Tarlayı sürmek için kullanılan alet.” (DS-II:794) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.56)

cemberek (II): “Pulluğu çekmek için biri büyük, diğeri küçük olmak üzere iki tekerlekli basit demir araba.” (DS-III:879) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.10)

cıyrık [cıyrık]: “Pamuktan tohumları ayıran makine, çırcır.” (DS-III:945) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.15)

cöte [->çöte -1]: “Mısır tanelemekte kullanılan çubuktan örülmüş araç.” (DS-III:1008) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.22)

çalkar (II) [çalkay-2]: “Pamuk kozalarını ayıklayan makine.” (DS-III:1058) (-Ay.)
(sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.35)

çalkay: “Pamuk kozalarını ayıklayan makina.” (DS-III:1058) (-Ba.)
(sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.37)

çanak para: “Üzüm sıkmağa yarayan araç.” (DS-III:1067) (-Çkl.)
(sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.11)

çergel: “Bir tarafı öküzleri sürmek, diğer tarafı saman temizlemek için yapılan araç.”
(DS-III:1146) (-İst.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.59)

çirkık: “Pamuğun tohumunu ayırmak için kullanılan ağaçtan yapılmış araç.”
(DS-III:1187) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.08)

çita: “Bir tarafı çapa, bir tarafı tırmık olarak tarlada kullanılan bir araç.” (DS-III:1192)
(-Ed.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.13)

çikricak: “Pamuğu tohumundan ayıran araç.” (DS-III:1212) (-Ank.)
(sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.12)

çit arabası: “Saman taşımakta kullanılan araba.” (DS-III:1241) (-Kc.)
(sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.19)

debgu: “Ucunda 25-30 cm uzunluğunda demir bulunan ve bağcılıkta kullanılan saplı bir tarım aracı.” (DS-IV:1394) (-To.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.40)

depçe [depme (II)-1]: “Bel denilen tarım aracı.” (DS-IV:1426) (-Ada.)
(sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.44)

dergi (I) [deren]: “Tırmık denilen tarım aracı.” (DS-IV:1433) (-Isp.-Brd.-İz.-Çkr.-Ada.-Ant.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.42)

efsecek: “Tahılın toprak ve taşlarını ayıklamaya yarayan tahta kalınlığında ve daire biçiminde ağaçtan yontularak yapılan bir araç.” (DS-V:1670) (-Gr.-Ama.-Gaz.)
(sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.52)

egan: “Ekini harmana yaymak için kullanılan bir araç.” (DS-V:1672) (-Bay.-Gm.)
(sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.55)

ellik: “Ekin biçerken sol elin parmaklarına geçirilen, eldiven şeklinde tahtadan yapılan bir araç.” (DS-V:1723) (-Uş.-Brd.-Ba.-Çkl.-Brs.-Bo.-Sk.-Çr.-Sn.-Sm.-Ama.-Or.-Gm.-

Sv.-Nğ.-Kn.-Ky.-İç.-Ant.-Mğ.-Ed.-Krk.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.02)

elma eşeği: “Ağacın yüksek yerlerindeki elmayı almaya yarayan üç ayaklı bir araç.” (DS-V:1725) (-To.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.04)

el orağı: “Ürünü el ile yolarken kullanılan araç.” (DS-V:1726) (-Af.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.05)

enedut: “Ekin demetlerini arabaya koymak için kullanılan bir araç.” (DS-V:1747) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.07)

eyricek: “Ot ve tahıl demetlerini bağlamaya yarayan ot bağıny yapmakta kullanılan araç.” (DS-V:1826) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.09)

eyri demir: “Çalı kesmeğe yarayan bir çeşit araç.” (DS-V:1826) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.10)

gabdo [->gabda]: “Harman toplamaya yarayan, öküze koşularak kullanılan bir çeşit tahta tarım aracı.” (DS-VI:1885) (-Kr) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.13)

garraf: “Harmanda saman toplamaya yarar tarım aracı.” (DS-VI:1929) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.15)

gazgıç (II): “Topraktan bitki kökleri vb. şeyleri çıkarmaya yarayan sivri uçlu değnek ya da madeni araç.” (DS-VI:1954) (-Bo.-Sv.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.20)

gehre: “Bir tarım aracı, döven.” (DS-VI:1971) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.25)

gelberi: “3. Tarla ve harman döküntülerini toplayan fındık yığını yapmaya yarayan bir araç.” (DS-VI:1972) (-Gr.-Tr.-Gaz.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.24)

gıdal (II): “Ağaçtan meyve toplamaya yarayan bir çeşit araç.” (DS-VI:2031) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.33)

gova (II): “Çift sürülürken öndeki öküzlerin zincirini sabana bağlayan ağaçtan bir araç.” (DS-VI:2109) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.43)

götürge (I): “1. Öğütülecek buğdayı değirmen teknesinden taşın altına yavaş yavaş döken araç.” (DS-VI:2166) (-Sv.-Ank.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.48)

götürge (I): “2. Değirmen taşını kaldırmak ve indirmek için kullanılan ağaçtan yapılmış bir çeşit ayar aracı.” (DS-VI:2166) (-Ks.-Ank.-Ky.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.49)

hap kapan: “Elma, armut, ayva vb. meyveleri toplamak için ucuna sırık çakılmış avuç biçiminde ağaç araç.” (DS-VII:2280) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.44)

harp hapan: “Armut toplamak için kullanılan çatallı ağaç.” (DS-VII:2294) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.46)

harp kokan sırığı: “Meyve toplamaya yarayan üç çatallı ağaç.” (DS-VII:2294) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.46)

hebük: “Harmanda samanı bir araya toplamaya yarayan araç, sıyırğa.” (DS-VII:2324) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.53)

hel: “Harman sıyırması.” (DS-VII:2330) (-Or.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.54)

hepük: “Harmanda sapları toplamaya yarayan bir tarım aracı, sıyırğa.” (DS-VII:2342) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.55)

irendire: “Kabak vb. sebzeleri ince parçalara ayırmaya yarayan araç: *Şu kabağı irendirele de ot ekmeği yapalım.*” (DS-VII:2548) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.55)

iyef: “Ot, sap, çalı bağlamlarının iplerini sıklaştırmakta kullanılan araç.” (DS-VII:2573) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,10.48)

kabda: “Harmanda tahılı toplayan araç, sıyırğa.” (DS-VIII:2582) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.00)

kapu: “Harmanda tahıl toplamaya yarayan hayvanla çekilen kapı büyüklüğünde bir araç, sıyırğa.” (DS-VIII:2636) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.06)

karağı (I): “2. Bahçelerde küçük hendekler açmaya yarayan bir bahçıvan aracı.” (DS-VIII:2644) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.10)

kavrama (I): “2. Ekin kaldırmaya yarayan araç.” (DS-VIII:2691) (-Uş.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.13)

kazaç: “Harmanda sap toplamaya yarayan ucu eğri, ağaç araç.” (DS-VIII:2709) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.15)

kazık arabası: “Buğday demetlerini taşımak için yapılan basit araba.” (DS-VIII:2712) (-Kc.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.17)

kerendil: “Çim biçmeye yarayan araç.” (DS-VIII:2753) (-Tr.)

(sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.30)

kubdan: “Harman toplamaya yarayan araç.” (DS-VIII:2988) (-Ezc.)
(sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.49)

kürdenk: “Harmanda yığını yaymakta kullanılan ucu çengelli, uzun saplı araç.”
(DS-VIII:3043) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.42)

kürenk: “Harmanda ekin saplarını çekip dağıtmaya yarayan ucu eğri tarım aracı.”
(DS-VIII:3045) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.43)

kürütgü: “Saman toplamaya yarayan tahta araç.” (DS-VIII:3049) (-Nş.-Ada.)
(sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.45)

labaltı: “Tahtadan yapılmış, uzun saplı ve beş çatallı, harman savurmaya yarayan bir tarım aracı.” (DS-IX:3057) (-Af.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.00)

lagmeder: “Harmanda sapları yaymaya yarayan ucu çatallı bir tarım aracı, diren.”
(DS-IX:3058) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.02)

leyden: “Orak biçiminde olup, ağız kısmı kemikten, sapı ağaçtan yapılan ve ot bağlarını bükmeye yarayan araç.” (DS-IX:3075) (-Ezm.-Tk.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.22)

manıç: “Saman çekmek için kullanılan tahtadan yapılmış tarım aracı.” (DS-IX:3122)
(-Dz.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.56)

mergiz: “Sürülmüş tarlaları iki, üç metre genişliğinde uzun parçalara ayırmak için üç kişinin kullandığı uzun saplı araç.” (DS-IX:3169) (-İğ.-Kr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023, 15.58)

örs: “Tırpan bilemeye yarayan araç.” (DS-IX:3349) (-Kr.-Sv.)
(sözlük.gov.tr.09.02.2023,16.04)

piz alacağı: “Ağaç zambakını toplamak için çividen yapılan bir araç.” (DS-IX:3464)
(-Ml.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,16.09)

salk: “Üzüm vb. meyvelerin suyunu çıkarmaya yarayan araç.” (DS-X:3526) (-Ay.-El.)
(sözlük.gov.tr.09.02.2023,16.21)

sapakal: “Pulluğun çamurunu temizlemeye yarayan araç.” (DS-X:3539) (-Kr.)
(sözlük.gov.tr.09.02.2023,16.25)

saskavi: “Bostan sulamak için ağaçtan yapılan bir çeşit kürek biçiminde araç.”

(DS-X:3549) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,16.28)

seli: “Harman savurmakta kullanılan dört dişli araç, bir çeşit yaba.” (DS-X:3576) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.12)

senik (III): “İki çatallı harman savurmakta kullanılan bir araç.” (DS-X:3582) (-To.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,16.31)

sıyırğı (I): “Harmanda sap toplamaya yarayan bir çeşit araç.” (DS-X:3624) (-Ba.-Çkl.-Brs.-Kc.-Bo.-Sn.-Sm.-Ama.-To.-Gr.-Sv.-Yz.-Nş.-Ky.-İç.-Krk.-To.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,16.36)

silecek (II): “Tahıl ölçeğinin doldurulduktan sonra ağzını silmeye yarayan düz tahta ya da demir araç.” (DS-X:3633) (-Gm.-Ezc.-Sv.-İç.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,16.43)

silgi (II) [silgi]: “Saman toplamaya yarayan bir araç.” (DS-X:3634) (-Nğ.-Ed.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,16.44)

sucuk (III): “Ağacın yeşil dalından yapılan su fişkırtmaya yarayan bir araç.” (DS-X:3687) (-Ks.-Or.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.03)

süreğçeç (III): “Harman toplamaya yarayan tahta araç: *Süreğçeçleri alın da harman toplıyalım.*” (DS-X:3718) (-Krk.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.04)

sürge (I): “Sürülmüş tarlanın keseklerini kırmaya düzeltmeye yarayan ağaç araç.” (DS-X:3719) (-Bo.-Ant.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.05)

şahra: “2. Ekini harman yerine götürmeye yarayan araç.” (DS-X:3735) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.14)

tapa (II): “Tohum ekildikten sonra tarlayı düzeltmeye yarayan yassı ağaç araç, sürgü.” (DS-X:3822) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.50)

tarak (IV): “Tarla ekildikten sonra tohumu örtmeye yarayan dişli araç.” (DS-X:3831) (-Kc.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.32)

tekide: “Üzüm ezmeye yarayan sal biçiminde ağaç araç.” (DS-X:3865) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.39)

yay (III): “Pamuk atmada kullanılan, yay biçiminde bir araç.” (DS-XI:4208) (-Nğ.-İç.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.19)

yavi (III): “Ot ve saman kaldırmak için kullanılan çatal biçiminde tarım aracı.”

(DS-XI:4205) (-Azer.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.16)

belkanat: “Harmanda kullanılan bir çeşit araç.” (DS-XII:4453) (-Krş.)
(sözlük.gov.tr.21.01.2024,21.18)

benganat: “Ekin saplarını arabaya atmakta kullanılan iki ya da üçü dişli ağaç araç.”
(DS-XII:4454) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.48)

ellik (II): “Ekin biçerken elin üç parmağına geçirilen tahta araç.” (DS-XII:4494)
(-Uş.-Brd.-Ba.-Çkl.-Brs.-Kc.-Bo.-Sk.-Çr.-Sn.-Sm.-Ama.-Or.-Gm.-Hat.-Sv.-Ky.-Nğ.-
Kn.-Ada.-İç.-Ant.-Mğ.-Ed.-Krk.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.11)

gabda: “Harmanda tahılı toplamaya yarayan araç, sıyırğı.” (DS-XII:4506) (-Kr.)
(sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.51)

gelberi: “Harmanda kullanılan bir araç.” (DS-XII:4507) (-Ezm.-Kn.-Vn.-Mğ.)
(sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.52)

gıdal: “Ağaçtan meyve toplamaya yarayan bir çeşit araç.” (DS-XII:4508) (-Rz.)
(sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.53)

kasnak: “Gübreye biçim veren çember biçiminde araç.” (DS-XII:4537) (-Af.)
(sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.56)

kirinti (I): “Tırpana benzer ot kesmekte kullanılan bir araç.” (DS-XII:4560) (-Or.-Gr.)
(sözlük.gov.tr.09.02.2023,19.00)

küsküç: “Bitki kökü çıkarmakta toprağı kazmakta kullanılan ağaç ya da demir araç.”
(DS-XII:4578) (-Sv.-Ky.-Nş.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,19.10)

selevgü: “Saman taşınan ağaç parmaklıklı araç.” (DS-XII:4681) (-Ks.)
(sözlük.gov.tr.09.02.2023,19.15)

sıyırğı: “Harmanda sap toplamaya yarayan bir çeşit araç.” (DS-XII:4693)
(-Ba.-Çkl.-Brs.-Kc.-Düz.-Bo.-Sn.-Sm.-Ama.-To.-Gr.-Sv.-Yz.-Nş.-Ky.-İç.-Krk.-To.)
(sözlük.gov.tr.09.02.2023,19.21)

silecek (I): “Tahıl doldurulan ölçeğin ağzının silmekte kullanılan araç.” (DS-XII:4696)
(-Gm.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,19.22)

şete: “Fidan dikmek, tohum ekmek için çukur açmaya yarayan bir çeşit araç.”
(DS-XII:4723) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,19.26)

şırana: “İçinde üzüm ezilen tahta araç.” (DS-XII:4725) (-Kn.)
(sözlük.gov.tr.09.02.2023,19.27)

tarak (II): “Başak toplamakta kullanılan bir çeşit dişli araç.” (DS-XII:4739) (-Brd.)
(sözlük.gov.tr.09.02.2023,19.31)

şahra: “2. Ekini harman yerine götürmeye yarayan araç.” (DS-XII:4717) (-Gaz.)
(sözlük.gov.tr.30.01.2023,21.25)

2.2.17 Tarım Aygıtı

arnat (II): “1. Tahılı harmanda bir araya toplamaya yarayan aygıt, sıyırğı.” (DS-I:329)
(-Ar.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.10)

barmahlıh: “Harman istif etme ve karıştırmada kullanılan aygıt, yaba.” (DS-II:534)
(-Ml.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.08)

cahcahana: “Mısır tarlalarını domuzdan korumak için kullanılan ve gürültü yapan aygıt.” (DS-III:846) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.07)

cakcakı [->cekcek (II)]: “Değirmende buğdayın bittiğini haber veren bir aygıt.”
(DS-III:848) (-Ar.-Mr.-Gaz.-Hat.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.08)

catal: “Ekin sapı kaldırmakta kullanılan bir tarım aygıtı.” (DS-III:864) (-Nğ.)
(sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.09)

çağçağ: “Değirmende tanenin düzenli dökülüp öğünmesinin sağlayan aygıt.”
(DS-III:1035) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.29)

çekenek: “Harmanı tınaz yapmak için, toplamakta kullanılan ağaçtan yapılmış basit bir aygıt.” (DS-III:1110) (-İç.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.47)

çekgi: “Harmanda sapları yaymak için kullanılan bir çatallı aygıt.” (DS-III:1111) (-Isp.)
(sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.49)

çekmel: “Harman sürerken ekinleri düğenin altına getiren çengelli bir tarım aygıtı.”
(DS-III:1115) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.55)

çizgi (I) [cızgı (I),çizgi (I),çizgiç]: “1. Biçilen ekinlerin başaklarını toplamaya yarayan tırmığa benzer bir çeşit aygıt.” (DS-III:1252) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.17)

çizgi (I) [cızgı (I), çizgi (I), çizgiç]: “2. Haşhaş sütünü çıkarmak için kullanılan aygıt.”
(DS-III:1252) (-Af.-Isp.-Brd.-Dz.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.18)

 orlu (II): “El ile toplanmayan meyveleri zedelededen toplamaya yarayan aygıt.” (DS-III:1272) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.20)

delgi  [delgi demiri]: “Ucu sivri demirli, ağaçtan tutacak yeri olan ve tütün dikmeye yarayan aygıt.” (DS-IV:1410) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.41)

demcek: “ z m s kmaya yarayan bir çeşit aygıt.” (DS-IV:1415) (- z.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.46)

dodanak: “Ekin kaldırmaya yarayan     atall  tahta tarım aygıt .” (DS-IV:1534) (-N .) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.40)

gerrap: “Harman y  maya yarayan basit bir aygıt.” (DS-VI:2006) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.30)

sürünge: “1. [s nge] 2. Tarlalarda s rg leme i ini yapan aygıt, ayalama aygıt .” (DS-X:3724) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.09)

   : “Saptan saman yapan aygıt.” (DS-X:3766) (- st.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.19)

tink (II): “Tahıl, pirinç  eltiklerinin kabuklarını çıkarmakta kullanılan aygıt.” (DS-X:3935) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.50)

2.2.18 Tırmık

cırmık (I): “Tırmık.” (DS-III:986) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.18)

 izgi: “Tırmık.” (DS-III:991) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.35)

 ekmen (III): “Tırmık.” (DS-III:1116) (-Ank.) (s zl k.gov.tr.09.02.2023,12.56)

daban (IV): “S rg , tırmık.” (DS-IV:1313) (-Bo.-Ks.- kr.-Ank.) (s zl k.gov.tr.30.01.2024,12.42)

di lice: “2. Yedi ya da dokuz di li tırmık.” (DS-IV:1525) (-Brs.-Ada.-Ed.) (s zl k.gov.tr.30.01.2024,13.37)

dize: “Tahta tırmık.” (DS-IV:1530) (- kl.) (s zl k.gov.tr.30.01.2024,13.39)

gaygana (III): “Bah ivan tırmı ı.” (DS-VI:1945) (-Es.) (s zl k.gov.tr.09.02.2023,14.18)

gelberi: “1. Tırmık.” (DS-VI:1972) (-Af.-Ba.-To.-Gr.-Tr.-Rz.-Ezm.-Ur.-Sv.-Ant.) (s zl k.gov.tr.09.02.2023,14.22)

göndem (I): “Buğday, arpa başaklarını toplamakta kullanılan tırmık.” (DS-VI:2152) (-Or.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.46)

itek: “Tarla tırağı, tırmık.” (DS-VII:2567) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.31)

keşan: “Tırmık.” (DS-VIII:2757) (-Ks.-Sn.-Sm.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.45)

manger: “Tahta tırmık.” (DS-IX:3121) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.55)

ok (IV): “Bir tarım aracı, tırmık.” (DS-IX:3274) (-Uş.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,16.01)

ok (IV): “1. Bir tarım aracı, tırmık.” (DS-IX:3274) (-Uş.) (sözlük.gov.tr.27.01.2023, 15.14)

sürgü (I): “2. Tırmık.” (DS-X:3719) (-Sm.-Krk.-Kıb.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.07)

barana (II): “Büyük demir tırmık.” (DS-XII:4444) (-Af.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023, 18.46)

borana: “Tırmık.” (DS-XII:4462) (-Af.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,09.02)

borana: “Tırmık.” (DS-XII:4463) (-Es.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.51)

dergi: “Tırmık (tarım aracı).” (DS-XII:4484) (-Isp.-Brd.-İz.-Çkr.-Ada.-Ant.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.50)

2.2.19 Tırpan

çalgı: “Tırpan.” (DS-III:1051) (-İst.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.05)

çalkı (II): “Tırpan.” (DS-III:1058) (-İst.-To.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.38)

gerenti: “Küçük tırpan.” (DS-VI:1999) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.26)

gorsa: “Tırpan.” (DS-VI:2105) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.45)

gözebi [gazebi]: “Tırpan.” (DS-VI:2177) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.50)

[gazebi]: (-İz.)

kerenti: “1. Tırpan.” (DS-VIII:2753) (-Ama.-Tr.-Rz.-Kr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023, 15.24)

kirinti (II): “Otları biçmeye yarayan orak, tırpan (vb.aracılar).” (DS-VIII:2878) (-Or.-Gr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.39)

merendi: “Çeltik biçmek için kullanılan küçük tırpan.” (DS-IX:3167) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.58)

özcüm: “Tırpan.” (DS-IX:3369) (-Dy.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,16.05)

kerenti: “Tırpan.” (DS-XII:4546) (-Ama.-Tr.-Rz.-Kr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.59)

2.2.20 Yaba

arazut: “Harmanda kullanılan yaba.” (DS-I:301) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.38)

hap kaldıran: “Büyük yaba.” (DS-VII:2280) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.43)

harmandal: “Yaba.” (DS-VII:2293) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.45)

kırbačka: “Harmanda saman çıkarmak için kullanılan bir çeşit araç, yaba.” (DS-VIII:2817) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.32)

2.2.21 Diğer Tarım Aleti

cılkı (IV): “Harmanda saman ile taneyi ayırmak için her ikisi arasına uzatılan ağaç.” (DS-III:913) (-Af.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.12)

cırcır (III) [çirçir (II)] [->carcur (II)]: “Pamuk kozalarının pamuğunu ve çekirdeğini birbirinden ayıran çıkırık.” (DS-III:927) (-Brs.-Bo.-İst.-Ks.-Gr.-Ama.-Ar.-El.-Ml.-Ur.-Sv.-Kn.-Ant.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.14)

culuylu: “Diken taşımağa yarayan dirgen.” (DS-III:1014) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.23)

çafili kürek: “Gübre yığınlarını eşlemeğe yarayan ucu tırmıklı kürek.” (DS-III:1033) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.26)

çakırdak (II) [çakırdaka]: “Ürünleri hayvanlardan korumak için yapılan rüzgar etkisiyle dönerken ses çıkaran çark.” (DS-III:1044) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.30)

çalkak (I): “Tahıl elemeğe yarayan alet.” (DS-III:1056) (-Uş.-Dz.-İz.-Ba.-Çkl.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.33)

çalkap (II) [çalkop]: “Çalı kesmekte kullanılan demir, testere.” (DS-III:1058) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.34)

çamçaka: “Değirmenin buğday deposundan tanelerin akmasını ayarlayan alet.” (DS-III:1064) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.39)

çeç küreği: “Harmanda taneler için kullanılan kürek.” (DS-III:1105) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.45)

çekdirik: “Harmanlarda saman toplamak için kullanılan tahta sürgü, sıyrığı.” (DS-III:1108) (-Dz.-Brs.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.46)

çeki (XI): “Ekin ve ot çekmek için ucu çengelli ağaç.” (DS-III:1112) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.50)

çekin (II): “Bağ çubuklarının açılmak üzere bulunan gözlerini bitten korumak için kullanılan ökse.” (DS-III:1113) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.52)

çektirik: “Dövülmüş harmanı bir yere toplamak için kullanılan tahta sürgü.” (DS-III:1116) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.57)

çelt: “Üzerinde meyve kurutulan çalıdan örülmüş büyük sele: *Yeni dokuttuğum çelti gördün mü?*” (DS-III:1126) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.01)

çığ (III): “Kağnıdan saman dökülmemesi için tahtalardan yapılmış çit.” (DS-III:1159) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.06)

çiçe: “Gübre taşımak için yapılmış etrafı kapalı kızak.” (DS-III:1231) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.12)

çirmik [çirmit]: “Bahçelerin sulanmasında kullanılan suyun geçmesi için duvar altından açılan delik.” (DS-III:1236) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.25)

çizek (I): “2. Toprağı devirmeye yarayan pulluk kulağı.” (DS-III:1252) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.16)

çom (II) [çomruk (I)-2,çon (III)-4]: “4. Ağaçtan meyve düşürmek için yapılmış çubuk.” (DS-III:1265) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.19)

çönge (III): “Tahta kullanan adamın başakları toplamak için ayağı ile taşıdığı çalı.” (DS-III:1288) (-İz.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.30)

çöte (II): “2. Koçanlı mısırı koymaya yarayan çubuktan örme silo.” (DS-III:1296) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.00)

çödürge (II): “Övendirinin ucuna takılan ve savanı temizlemeye yarayan demir.”

(DS-III:1297) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.22)

dal (XII): “Tohumluk olarak ayrılan mısırların birbirine bağlanmasıyla yapılan iki metrelik örgü.” (DS-IV:1333) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.37)

damacan: “2. Keçi dersinden yapılmış, tahıl saklamaya yarayan kap.” (DS-IV:1348) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,12.16)

dartı (II) [dartma-2]: “1. Harmanda sapları indirmeye yaymaya yarayan ucu çatallı uzun ağaç, dirgen.” (DS-IV:1373) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.38)

depki (I): “Çeltikçilerin su yollarının çamurunu atmak için kullandıkları bir çeşit kürek.” (DS-IV:1430) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.47)

eek: “Sapanın toprağı işleyen parçası.” (DS-V:1666) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.51)

eğenk [->eğek (I)-3]: “Saban ökçesi.” (DS-V:1676) (-Ezm.-Hat.-Sv.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.58)

eldeç: “Bulgur, mısır, buğday gibi tahılları dövmekte kullanılan taş ya da ağaçtan yapılmış dibek tokmağı.” (DS-V:1707) (-Or.-Gr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.00)

eldeğirmeni: “Buğday, mısır gibi tahılların bulgur kıvamında öğütülmesine yarayan ve elle çevrilen değirmen.” (DS-V:1707) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.01)

emeç (V): “Saban demirinin geniş yeri.” (DS-V:1732) (-İst.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.06)

evsecek [evsecik,evsek]: “Tahılın taşlarını ayıklamakta kullanılan budaksız ağaçtan yapılmış az kenarlı tepsi.” (DS-V:1814) (-Ba.-Bo.-Ks.-Çr.-Sm.-Or.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.09)

filize (I): “Ağaçları sürüyerek çekmek için çalkan demir halka.” (DS-V:1866) (-Kn.-İç.-Ant.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.12)

garagol (II): “Bir veya iki senelik bağ çubuğu.” (DS-VI:1918) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.16)

gargı kamışı: “Dikilerek yetiştirilen, sepet örmeye yarayan kamış.” (DS-VI:1924) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.17)

gazaacı: “Çiftçilerin pulluk demirinden çamur ve toprağı kazıdıkları bir alet.”

(DS-VI:1952) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.19)

germeşoy: “Öküz sürmede, tarla tapanı yapmada kullanılan yumuşak çubuk.” (DS-VI:2005) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.28)

geroc: “Meyveleri toplark en yüksekteki dalları yaklaştırmakta kullanılan ucu eğri çubuk.” (DS-VI:2006) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.29)

gevcen: “Ağaçtan meyve toplamaya yarayan ucu çatallı değnek.” (DS-VI:2008) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.31)

gevir: “Kestane ormanında ağaçtan ağaca geçmeye yarayan iskele.” (DS-VI:2012) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,14.08)

gıyı: “Tarla ve bostanları korumak için çevresine çakılan kazık, engel: *Tarlalarımıza gıyı tutamadığımızdan hayvanlar ekinlerimize giriyor.*” (DS-VI:2066) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.34)

gilevat: “Üzüm çubuklarını yüksekte tutmak için yapılan ağaç iskele: *Çubuğu gilevada aldım.*” (DS-VI:2076) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.30)

girebi [girebe,girebu]: “Küçük otsu bitkileri kesmeye yarayan ucu kanca gibi bir çeşit küçük balta.” (DS-VI:2080) (-Kc.-Sm.-Ama.-To.-Gr.-Tr.-Sv.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.35)

girve: “Meyve toplamaya yarayan bir çeşit çubuk.” (DS-VI:2085) (-Or.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.39)

goda (II): “Harman yerinde açılan çukura saman ya da tahıl konulup üzeri samanla kapatıldıktan sonra çamurla sıvanıp yaza saklama.” (DS-VI:2091) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.40)

gori: “Saman taşımaya yarayan araba ve kağınlara konan çul, örtü.” (DS-VI:2105) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.42)

görebi: [->kürebi]: “Çalı kesmek için kullanılan ucu eğri balta.” (DS-VI:2158) (-Zn.-Ks.-Çr.-Ama.-To.-Sv.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.47)

hartı (I): “Harmanda taneleri toplamaya yarayan sıyırğa.” (DS-VII:2296) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.47)

hızkal (I): “Gübre, toprak vb. şeyler taşınan teskere.” (DS-VII:2381) (-Ağ.)

(sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.07)

hila: “Tahıl kurutmaya ya da ağaçtan meyve silkelemeye yarayan büyük çarşaf.” (DS-VII:2381) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.07)

iteği: “Tahıl kurutmaya yarayan yün battaniye, kilim.” (DS-VII:2567) (-Dz.-Ky.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.58)

kanat (IV): “Sap ve saman dökülmemesi için kanının yanına konulan tahtalar.” (DS-VIII:2618) (-Isp.-Brd.-Kü.-Brs.-Ant.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.02)

kapak (V): “Tarlayı sürmeye başlamadan önce sabanla ya da pullukla ayrılan bölümlerden biri.” (DS-VIII:2629) (-Krk.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.03)

kapurcak: “Tahıl konmak için yapılan kapaklı tahta kutu.” (DS-VIII:2636) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.07)

kemlik (II): “Ekin demetlerini bağlamak için saplardan yapılan bağ.” (DS-VIII:2739) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.20)

kengerhan: “Kenger otunu çıkarmak için kullanılan ince demir.” (DS-VIII:2743) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.21)

keş karığı: “Harmanda kullanılan ağaç kürek.” (DS-VIII:2772) (-İst.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.28)

keş küreği: “Buğday savurmakta kullanılan ağaç kürek.” (DS-VIII:2772) (-Sk.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.29)

kevük (I): “1. Meyve toplamak için dalları eymeye yarayan ucu çengelli ağaç.” (DS-VIII:2777) (-Ks.-Sn.-Sm.-Ama.-Or.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.17)

kızak (II): “Buğday sapı, ekin ve odun çekmek için ağaçtan yapılmış tekerleksiz bir çeşit taşıt.” (DS-VIII:2860) (-Isp.-Dz.-Ay.-Sk.-Tk.-Sv.-Ank.-Ant.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.37)

kukul (VII): “Meyve toplamaya yarayan ince gözenekli ağ, torba.” (DS-VIII:2992) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.49)

madraba [madrif]: “Ürün kaldırma zamanı sap, gübre taşımaya yarayan iki tekerlikli araba.” (DS-IX:3102) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.50)

mahsere: “Dövmelik buğdayın kepeğini çıkaran taşın döndüğü yer.” (DS-IX:3106)

(-Ml.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.52)

maşere daşı: “Buğday yarması yapmaya yarayan ilkel değirmende, dikey bir direğin çevresinde dönen büyük ve yuvarlak taş.” (DS-IX:3106) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.53)

mese: “Havuç, turp vb. toprak altındaki sebzeleri çıkarmak için kullanılan sivri uçlu uzun demir.” (DS-IX:3171) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.58)

meşik (II) [meşük (I)]: “Ekin çuvalı.” (DS-IX:3173) (-İz.-Gr.-Ar.-Ezm.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.58)

misillik: “Mısır torbası.” (DS-IX:3203) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.55)

naliya [malyan,nalya]: “Mısır dövmek için,dört direk üstüne yapılmış küçük ve döşemesi aralıklı tezgah.” (DS-IX:3235) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,16.00)

oturak (XIII): “Asmaları yükseğe kaldırmak için yapılan ağaç iskele, çardak.” (DS-IX:3296) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,16.02)

puştanbar: “Tahılın değirmen taşına dökülmesini sağlayan taşın ortasındaki bölüm.” (DS-IX:3492) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,16.12)

puylu [puyru]: “Saban demirinin iki yanında bulunan ve toprağı devirmeyi yarayan, kanat gibi yassı tahta, saban kulağı.” (DS-IX:3493) (-Brs.-Çkl.-Bil.-Es.-İst.-Ada.-İç.-Ed.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,16.13)

pülçek: “Sebzelerde tohumları sopa bağlayan püsküller.” (DS-IX:3494) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,16.14)

sağbalta: “Düzgün ağaç yontmak için kullanılan balta.” (DS-X:3513) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,16.15)

sahreç: “Erik pestili yaparken eriğin çekirdeğini çıkarmaya yarayan elek.” (DS-X:3516) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,16.16)

sal (VI): “Üzüm ezmeye yarayan büyük tahta ya da taştan oyulmuş tekne.” (DS-X:3521) (-Gaz.-Mr.-Ky.-Ada.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,16.19)

sapan kulağı [sapan ökçesi]: “Sabanın çizgi açan ucu, demiri.” (DS-X:3540) (-Bil.-Sk.-Ng.-Kn.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,16.26)

seç küreği: “Buğdayı samanından ayırmak için kullanılan kürek.” (DS-X:3564)

(-Düz.-Bo.-İst.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,16.29)

selen direği: “Biçilmiş sapları taşımakta kullanılan deste arabasına iki başındaki uzun direk.” (DS-X:3575) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,16.31)

sıkanak: “Tahtadan yapılmış, içinde üzüm sıkılan ayaklı tekne.” (DS-X:3604) (-İz.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,16.34)

sımatara: “Tarla ekerken iki ucundan iple bele bağlanan içine tohum konan çuval.” (DS-X:3608) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,16.35)

sıyırğı (I): “2. Gübre atmaya yarayan büyük kürek.” (DS-X:3624) (-Es.-Kc.-Ks.-Çr.-Sn.-Sm.-Ama.-Gr.-Gaz.-Hat.-Sv.-Yz.-Ank.-Ky.-Kn.-Ada.-Ed.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,16.37)

sinabat: “İçinde üzüm çiğnemeye yarayan oluk.” (DS-X:3637) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,16.45)

sirece: “Gübre taşımaya yarayan hasır çuval.” (DS-X:3645) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,16.46)

sogu: “Küçük, buğday döveceği.” (DS-X:3654) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,16.47)

soku (I) [sohu,sohur,soka (III),sokkı,sokku,soko (II),sokueli,solgu,solku]: “1. Tahıl dövmeye yarayan büyük taş dibek.” (DS-X:3659) (-Af.-İz.-Çkl.-Bo.-Sk.-Zn.-Çr.-Sm.-Sn.-Ama.-To.-Tn.-El.Mr.-Gaz.-Hat.-Sv.-Yz.-Krş.-Ank.-Ky.-Nğ.-Nş.-Kn.-Ada.-Ed.-Ker.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,16.49)

som vurmak: “Dövülmüş harmanda buğdayla saman arasında konulan sırık.” (DS-X:3663) (-Sn.-Sm.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.00)

soya çivisi: “Saban okunu bağlayan aracın önüne çakılan ağaç çivisi.” (DS-X:3668) (-Ada.-İç.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.02)

sürgü (I): “1. Ekilen tohumu örtmeye ya da tarladaki büyük toprak parçalarını.” (DS-X:3719) (-Uş.-Isp.-Brd.-Dz.-Ba.-Çkl.-Bo.-Sn.-Sm.-Gaz.-Sv.-Ky.-İç.-Krk.-Kıb.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.06)

sürgü tahtası: “Dövülmüş ekini toplamak ve samanı harman alanında bir yere taşımak için kullanılan tahta.” (DS-X:3721) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.07)

sürme gergef: “Tahta rayşar üstünde yatay olarak uzatılan bir çeşit portatif tütün

kurutma aygıtı, aynalı gergef.” (DS-X:3721) (-Düz.-Bo.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023, 17.08)

sürtek daşı [sürtmek taşı]: “Haşhaş, tuz vb. şeyleri ezmeye yarayan iki taştan oluşan el değirmeni.” (DS-X:3722) (-İsp.-İç.-Ant.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.09)

sürüt (II): “Buğday değirmeni.” (DS-X:3724) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.10)

süzgü: “Fide sulamak için tenekeden yapılan süzgeç.” (DS-X:3730) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.11)

şait: “Harman savrulurken taneyle samanı ayırmak için dikilen değnek.” (DS-X:3735) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.15)

şakşakı (V): “Ekin biçilirken çok sap almak için ek takılan ağaç ellik.” (DS-X:3738) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.16)

şarapana: “Üzüm çiğnenen tekne.” (DS-X:3748) (-Brs.-Es.-Nğ.-Ant.) (sözlük.gov.tr. 09.02.2023,17.17)

şeytan takırtağı: “Değirmen taşına mısır düşürmeye yarayan özel tahta.” (DS-X:3765) (-Or.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.18)

şirahne: “İçinde üzüm çiğnenen taş tekne.” (DS-X:3771) (-Krş.) (sözlük.gov.tr. 09.02.2023,17.20)

şilif: “Gübre taşımakta kullanılan çul torba.” (DS-X:3777) (-Ur.) (sözlük.gov.tr. 21.02.2024,14.31)

şinavat (I): “İçinde üzüm ezilen tekne.” (DS-X:3779) (-Ama.-To.) (sözlük.gov.tr. 09.02.2023,17.21)

şiniyer: “Tahıl elemekte kullanılan elek.” (DS-X:3780) (-Brd.) (sözlük.gov.tr. 09.02.2023,17.22)

şirelik (I): “Üzüm ya da dut suyunun süzmeye yarayan oluklu tekne.” (DS-X:3784) (-Ml.-Sv.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.24)

tartı (I): “2. Sürülmüş tarlayı düzeltmeye yarayan tahta sürgü.” (DS-X:3835) (-İst.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.34)

taş gözeri: “Tahılın taşını ayıklamaya yarayan büyük delikli çukur.” (DS-X:3840) (-To.-Ar.-Ezc.-Sv.-Ky.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.35)

tebur [tebür]: “Tahıl ayıklamaya yarayan tahta yayvan tepsi.” (DS-X:3856) (-Tr.-Ml.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.38)

tekirgen: “Üzüm suyunu arıtmaya yarayan büyük tekne.” (DS-X:3865) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.40)

tepecek: “Üzüm ezilen ağaç ya da taş tekne.” (DS-X:3881) (-İz.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.43)

tepir: “Buğday bulgur vb.tahılları elemeye yarayan ağaçtan yapılmış büyük elek.” (DS-X:3884) (-Or.-Ezm.-Ezc.-Dy.-Ml.-Ur.-Gaz.-Kn.-Ada.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.44)

teпки (I): “Bel denilen tarım aracının ayakla basılan tahta bölümü, ayaklık.” (DS-X:3885) (-Isp.-Dz.-Ama.-Nğ.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.46)

tink (II): “Tahılın kabuğunu yumuşatarak ayırmaya yarayan değirmen.” (DS-X:3935) (-Sm.-Ama.-Tr.-Gaz.-Mr.-Ada.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.49)

tirempe: “Arabaya yüklenilen ekin bağlamalarını sıkıştırmak için kullanılan uzun küskü.” (DS-X:3937) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,17.52)

tosbağa (II): “Bağ kapılarında kullanılan ağaç kilit.” (DS-X:3972) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.00)

tug (I): “Sabanın ok ve eğerini tutturmak için takılan halka.” (DS-X:3986) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.00)

tutak (I): “Saban eyerinin elle tutulan yeri.” (DS-X:3998) (-Çkl.-Es.-Ks.-Çkr.-Sn.-Sm.-To.-Gm.-Ezc.-El.-Gaz.-Ank.-Nş.-Ky.-Krş.-Krk.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.02)

tütün iynesi: “Tütün yaprağını ipe dizmeye yarayan iğne.” (DS-X:4016) (-Düz.-Bol.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.03)

virni: “Sabanın eğri oku.” (DS-XI:4106) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.06)

vizik (II): “Sabanda toprağı derin kazmaya engel olan ağaç çivi.” (DS-XI:4106) (-To.-Ky.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.07)

voz: “Tarladan tahıl getirmek için arabanın üstüne konulan parmaklıklılı ağaçtan bir gereç.” (DS-XI:4107) (-To.-Ezc.-Ky.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.07)

vurgu (II): “Ağaç delmede kullanılan gereç.” (DS-XI:4108) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.

09.02.2023,18.08)

yaappaa: “Çiftçilerin giydikleri çizmeye benzer konçlu ayakkabı.” (DS-XI:4110) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.09)

yaba: “Tınazı savurmaya yarayan tahtadan yapılmış büyük çatal.” (DS-XI:4110) (-Ay.-Ba.-Ks.-To.-Gm.-Rz.-Ar.-Kr.-Sv.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.10)

yalkı (X): “Tarlaya gübre taşınan hasır ya da kenevirden örülen heybe.” (DS-XI:4147) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.11)

yasman: “Çiftçinin tarlaya su götürmekte kullandığı dibi geniş ağzı dar ağaç kap.” (DS-XI:4195) (-Rom.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.12)

yaşık (II): “Meyve sandığı.” (DS-XI:4197) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.13)

yatık (III): “2. Taze söğüt dallarından örülmüş sele.” (DS-XI:4200) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.15)

yeşik: “Meyve sandığı.” (DS-XI:4255) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.18)

yılgı (II) [->yılkı (I) -1]: “Harman yerini çiğneyip düzeltmekte kullanılan taş merdane.” (DS-XI:4268) (-İz.-Tk.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.20)

yırtnak: “Tarla sulamak için açılan kanal.” (DS-XI:4275) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.21)

yıvgı (I): “Olgun harmanı tınaz yapmak için toplamaya yarayan tahta gereç.” (DS-XI:4275) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.22)

yıvgı (II): “Harman yerini düzeltmede kullanılan taş silindir.” (DS-XI:4275) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.23)

yogalok: “Çeltik harmanında kullanılan taş silindir.” (DS-XI:4285) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.24)

yivi taşı: “Harman yerini düzeltmede kullanılan taş silindir.” (DS-XI:4283) (-İst.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.24)

yurç: “Buğday konulan büyük çadır bezi, hurç.” (DS-XI:4321) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.26)

yuvalak (III): “Princin sapından tanelerini ayırmak için kullanılan gereç.”

(DS-XI:4324) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.27)

zagal (I) [zagal kazması]: “Bağ, bahçe tarla işlerinde kullanılan küçük kazma.” (DS-XI:4340) (-Tr.-Gm.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.29)

[zagal kazması]: (-Tr.)

zambık (I): “2. Sazdan örülmüş ağzı geniş sele.” (DS-XI:4345) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.31)

zarnak: “Fasulyenin sarıldığı çubuk.” (DS-XI:4350) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.34)

zılgar (II): “Sabanlarda kullanılan ayar zinciri ya da ipi.” (DS-XI:4367) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.42)

bozlak (I): “Çeltiği ikinci kez dövmekte kullanılan bir çeşit tokmak.” (DS-XII:4463) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.52)

burgaç: “Meyve toplamaya yarayan çatal ağaç.” (DS-XII:4466) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.54)

devlup: “Buğdayın dövüldüğü yer, minder.” (DS-XII:4484) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.49)

dikeç: “Dalların altına konulan destek.” (DS-XII:4485) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.34)

koturmaç: “Kadınların tarlada kullandıkları önlük.” (DS-XII:4567) (-Ker.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,19.02)

kürebi: “Diken çalı kesmekle kullanılan bir çeşit balta.” (DS-XII:4577) (-Kc.-İst.-Zn.-Ama.-Tk.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,19.05)

padime: “Tarlada çalışırken giyilen kaba deriden çizme.” (DS-XII:4651) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,19.12)

salgan: “1. Tahıl yıkamak için derenin çukur yerine yerleştirilen çul, kilim.” (DS-XII:4665) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.28.02.2023,19.46)

seklem (I): “70-90 kg tahıl alabilen yün ya da kıl çuval.” (DS-XII:4680) (-Sv.-İç.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,19.14)

serek (II): “Meyve kurutmak için sergenlerin bulunduğu yapı.” (DS-XII:4684) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,19.16)

serend: “İri taneli nesneleri elemeye yarayan bir çeşit kap.” (DS-XII:4684) (-Ker.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,19.18)

sergü: “Ekin sürmek için kullanılan hasır, kilim vb. yaygı.” (DS-XII:4684) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,19.19)

sevuç: “Pulluklarda toprağı diklemesine kesen kama biçiminde demir.” (DS-XII:4686) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,19.21)

simatora: “Tahıl ekerken bele bağlanıp içine tohum konulan bir çeşit cep.” (DS-XII:4696) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,19.22)

soku (I): “Tahıl dövmeye yarayan taş dibek.” (DS-XII:4701) (-Af.-İz.-Çkl.-Bo.-Sk.-Zn.-Çr.-Sm.-Sn.-Ama.-To.-Tn.-El.-Mr.-Gaz.-Hat.-Sv.-Yz.-Krş.-Ank.-Ky.-Nğ.-Nş.-Kn.-Ada.-Ed.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,19.23)

süsğü: “Tütün fidelerini sulamak için kullanılan tenekeye takılan süzgeç.” (DS-XII:4715) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,19.24)

taban (I): “Tohum ekildikten sonra toprağı düzeltmeye yarayan ağaç merdane.” (DS-XII:4730) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,19.29)

2.3 Bitki

2.3.1 Aşılanmış Bitki

aşılak: “Aşılanmış bitki.” (DS-I:354) (-Isp.-Ks.-Ml.-Gaz.-Mr.-Yz.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,19.07)

aşlak: “1. Aşılı fidan, aşı yapılmış bitki.” (DS-I:359) (-Uş.-Çkl.-Zn.-Ks.-Çr.-Mr.-Sv.-Yz.-Ank.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,19.08)

2.3.2 Burçak Bitki

furçak: “Burçak.” (DS-V:1879) (-İç.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,13.34)

keçi tırnağı: “Sarı burçak.” (DS-VIII:2716) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,13.34)

purçak (I): “Burçak bitkisi.” (DS-IX:3487) (-Dz.-Ay.-Ks.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.57)

2.3.3 Çiçekler Açan Bitki

ahır otu: “Papatyaya benzeyen sarı çiçekli bir bitki. ” (DS-I:130) (-İç.) (sözlük.gov.tr. 02.12.2023,18.33)

aliökrüz: “Çiğdeme benzer, beyaz çiçekli bitki.” (DS-I:222) (-Yz.) (sözlük.gov.tr. 03.12.2023,18.47)

ceylan çiçeği: “Yaprağı beş köşeli olup, pembe çiçek açan bir bitki.” (DS-III:888) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,22.36)

cırtgaz [cırttangaz]: “Ekilmeyen tarlalarda yetişen geniş yapraklı hatmi çiçeğine benzeyen çiçekler açan bir bitki.” (DS-III:938) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.00)

çocuk nefesi: “İnce, ufak yapraklı, ilkbaharda minik, kokusuz, beyaz çiçek açan bitki.” (DS-III:1255) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,23.00)

dana kıran: “1. İlkbaharda biten sarı çiçekli bir bitki, çiğdem.” (DS-IV:1356) (-Gm.-Ağ.) (sözlük.gov.tr.05.12.2023,21.58)

geçi sakalı: “Mızraksı ve çizgili yapraklı çiçekleri mavi ya da mor renkte olan bir bitki.” (DS-VI: 1963) (-Sm.) (sözlük.gov.tr. 27.01.2023, 15.29)

hatun döşeği: “Kozta tarlasında yetişen küçük beyaz çiçekli bir çeşit bitkisi.” (DS-VII:2306) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,10.43)

ıspata: “Yaprakları ay çiçeğinkine gibi olan, sarı ya da beyaz çiçekli bir çeşit bitki.” (DS-VII:2493) (-İç.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,12.19)

kabarcık: “Soğan köklü, parlak yeşil yapraklı, beyaz çiçek açan bir bitki.” (DS-VIII:2581) (-İç.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,12.27)

karaçam: “Sarı çiçekli, baklagillerden bir bitki.” (DS-VIII:2640) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr. 07.12.2023,12.35)

kara kazancık: “Gelincik çiçeği ve bitkisi.” (DS-VIII:2646) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,12.38)

katır daşyağı: “Çiğdem gibi ve beyaz çiçek açan soğan köklü bir çeşit bitki.” (DS-VIII:2683) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,12.48)

kekrek [keklik otu]: “Eflatun çiçek açan bir bitki.” (DS-VIII:2724) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.01)

kelemlı otu: “Tarlalarda biten, mor çiçekler açan bir bitki.” (DS-VIII:2728) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.03)

leylek ayağı: “Kuruyunca incecik sapları kendi üzerinde kıvrılan saat çiçeğı bitkisi.” (DS-IX:3075) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.14)

meke (V): “1. Mısır bitkisi ve tanesi.” (DS-IX:3152) (-Isp.-Kr.-Mr.-Kn.-Ada.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.18)

mitik: “Yıldız çiçeğı ve bitkisi.” (DS-IX:3204) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.21)

pamuklıyan otu: “Pamuk gibi çiçekleri olan bir kır bitkisi.” (DS-IX:3389) (-İst.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.41)

pırçalık: “Mayısta yetişen, sarı çiçekli çiğdeme benzer bir bitki.” (DS-IX:3441) (-Krş.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.57)

sığır kuyruğı: “1. Boyu bir metre uzayan sarı çiçek açan geniş yapraklı bir çeşit bitki.” (DS-X:3603) (-Af.-Çkl.-Mr.-Sv.-Kn.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.05)

sıtma otu: “Bileşikgillerden, sarı çiçekli, acı köklü, küçük bir bitki.” (DS-X:3621) (-İz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.45)

siyek (VI): “Kırmız ya da sarı çiçek açan bir çeşit bitki.” (DS-X:3650) (-İç.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.07)

süleymencik (II): “Kırmızı çiçekli yumru köklü bir bitki.” (DS-X:3708) (-İç.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.06)

süslühanım çiçeğı: “Yaz, kış küçük kırmızı çiçekler açan bir bitki.” (DS-X:3725) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.30)

şak şak (VI): “1. Sarı çiçekli bir bitki.” (DS-X:3738) (-To.-Es.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,11.16)

şirite: “İlkbaharda açan ak, küçük çiçekli bir bitki.” (DS-X:3784) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.08)

takımcık: “Çardak genişliğinde yayılabilen, ak çiçek açan bir çeşit bitki: *Takımcıklar bütün ağacı sardı.*” (DS-X:3808) (-İz.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.01)

tepenik: “Yumuşak toprakta yetişen, pembe çiçekli bir bitki.” (DS-X:3883) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.16)

tilki kuyruğu (I): “1. Kırmızı çiçek açan bir bitki.” (DS-X:3932) (-İst.-Tr.-Krk.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.09)

tilki kuyruğu (I): “2. İnce dikenli mavi çiçekli bir bitki.” (DS-X:3932) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.09)

ürkeğen otu: “Mavi çiçekli bir kır bitkisi.” (DS-XI:4069) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.14)

yavraz: “Sarı çiçekli bir kır bitkisi.” (DS-XI:4205) (-Dz.-Es.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,14.11)

yayla güzeli: “Boncuk gibi, küçük, kırmızı çiçekli, katmer yapraklı bir bitki.” (DS-XI:4212) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.21)

yılan bıçağı: “Genellikle mezarlıklarda, kayalık yerlerde biten enli, uzun parlak yapraklı, ortasında mor çiçeği bulunan bir bitki.” (DS-XI:4264) (-Isp.-Ay.-İz.-Mn.-Kn.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.38)

yılgın otu: “Çok işlenmiş, dinlendirilmemiş toprakta biten mavi çiçekli bir bitki.” (DS-XI:4269) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.40)

zamzak (I): “Mısır, domates, kavun, karpuz gibi bitkilere sarılarak büyüyen ve mavi çiçekler açan bir asalak bitki.” (DS-XI:4346) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.13)

mananuh: “Tarlalarda biten, sarı çiçekli bir çeşit bitki.” (DS-XII:4585) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,14.26)

topalak: “1. Kökü ufak ve salkım biçiminde yumrulardan oluşan, yazın darı ve bostan tarlalarında biten, çiğdeme benzer bir çeşit bitki.” (DS-XII:4768) (-Ay.-Isp.-İz.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,14.38)

zekgum: “Ağılı bir çeşit bitki, zakkum.” (DS-XII:4831) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.00)

2.3.4 Çöven Bitkisi

domuşuk: “2. Çöven denilen bitki.” (DS-IV:1555) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.06.12.2023,16.30)

domuz ağırşığı: “2. Çöven denilen bitki.” (DS-IV:1555) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.49)

2.3.5 Devetabanı Bitkisi

abem dedem: “Devetabanı denilen yumrulu bir ot.” (DS-I:17) (-Bil.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,09.01)

kıvrımca: “Toprak altında bulunan fındık büyüklüğünde bir ot kökü, devetabanı.” (DS-VIII:2853) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,13.23)

madık: “2. Devetabanı bitkisi.” (DS-IX:3101) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.16)

mircilik: “Devetabanı bitkisi.” (DS-IX:3202) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.36)

2.3.6 Dikenli Bitki

ağcağız: “Yaprakları beyaz benekli bir diken.” (DS-I:86) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,10.55)

anaç tiken: “Bir iki metre yüksekliğinde dikenli bir bitki.” (DS-I:247) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,18.53)

arap baturağı: “Yüksek, kısa dallı, dikenli bir yaz bitkisi.” (DS-I:298) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,18.55)

cadı şimşiri: “Yaprakları daima yeşil, ufak, sivri dikenli bir bitki.” (DS-III:840) (-Kc.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,11.11)

çahır tiken: “Toptop sarı çiçekleri olan büyük dikenli bir bitki.” (DS-III:1040) (-Gm.-Sv.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,22.43)

deste çürüden: “Ekin tarlalarında yetişen yabanî bir bitki.” (DS-IV:1437) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.05.12.2023,22.06)

div div: “Dikenli bir bitki.” (DS-IV:1526) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.05.12.2023,22.25)

domuz bıtırğa: “Uçları iğne gibi dikenli bir çeşit bitki.” (DS-IV:1555) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,12.26)

eşek kengeri [eşek kangalı]: “Kökü tatlı dalları dikenli bir bitki.” (DS-V:1789) (-El.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,11.13)

firez: “1. Bir çeşit dikenli bitki.” (DS-V:1869) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.00)

gengel: “İlkbaharda yetişen bir ya da iki metre boyunda olan, gövde özü yenilen, dikenli bir çeşit bitki, deve diken, eşek diken.” (DS-VI:1991) (-Brd.-Ed.)

(sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.12)

gındık (I): “Kurutulup yakacak olarak kullanılan bir çeşit dikenli keven bitkisi.” (DS-VI:2049) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,11.13)

gova (II): “Hasır örmeye yarayan ırmaklarda yetişen ucu dikenli bitki.” (DS-VI:2109) (-Ay.-Ank.-İç.) (sözlük.gov.tr.27.02.2023,19.55)

gön (III): “Develerin yediği ve kitre denilen bir çeşit zamk yapılan dikenli bir bitki.” (DS-VI:2152) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.27.02.2023,19.56)

guşgonmaz: “Bir çeşit dikenli bitki.” (DS-VI:2202) (-Kr.-El.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,10.20)

gül yasır: “Yabanî güle benzer dikenli meyveleri olan bir bitki.” (DS-VI: 2221) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,10.22)

hamur kesen: “Dikenli yabanî bir çeşit bitki.” (DS-VII:2270) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,10.27)

kadıbaş tiken: “Küre biçiminde, uçlarına doğru gittikçe morumsu renkte olan dikenli bir bitki.” (DS-VIII:2590) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,12.29)

karamık: “Saçma büyüklüğünde meyveleri olan dikenli bir bitki, çalı.” (DS-VIII:2650) (-Isp.-Brd.-Dz.-İz.-Mn.-Ba.-Çkl.-Brs.-Esk.-To.-Rz.-Mr.-Sv.-Ank.-Ky.-Nğ.-Kn.-İç.-Ant.-Mğ.-Krk.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,12.41)

kurulgan: “Kalkan dikenli de denilen uzun saplı, küçük kırmızı çiçekler açan, dikenli bir bitki.” (DS-VIII:3012) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.10)

sıçan dikenli: “Bir çeşit dikenli bitki.” (DS-X:3600) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,11.14)

tomsuk (III): “Bataklıklarda yetişen ucu dikenli ve buğday sapına benzer yaprakları olan bir bitki.” (DS-XI:3957) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,11.14)

firez: “1. Bir çeşit dikenli bitki.” (DS-XII:4504) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.28.02.2023,20.02)

tırmık: “Bir çeşit dikenli bitki.” (DS-XII:4766) (-İç.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.11)

zelderi dikenli: “Bir çeşit dikenli bitki.” (DS-XII:4832) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,11.14)

2.3.7 Ebegömece

ebe gömece: “Kendi kendine yetişen, yemeği yapılan bir çeşit ot, ebegömece.” (DS-V:1634) (-Isp.-Brd.-Ba.-Bo.-Sm.-To.-İç.-Ant.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.01)

ebem ekmeği: “Ebegömeceye benzeyen bir bitki.” (DS-V:1654) (-Çkr.-Ank.-Kn.) (sözlük.gov.tr.06.12.2023,16.27)

gaba (V): “Ebegömece bitkisi.” (DS-VI:1881) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,09.45)

göbelek (V): “2. Ebegömeceye benzeyen ve yemeği yapılan bir çeşit bitki.” (DS-VI:2116) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,10.13)

hamaylık: “Ebegömece.” (DS-VII:2264) (-Dz.-Ks.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.38)

kaba: “2. Ebegömece.” (DS-VIII:2577) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.00)

karagöz (I): “1. Ebegömece.” (DS-VIII:2643) (-Mn.-İz.-Bil.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.21)

kuş ekmeği: “1. Ebegömece.” (DS-VIII:3015) (-Es.-İst.-To.-Ağ.-Bt.-Sv.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,15:27)

malaşa: “Ebegömece.” (DS-IX:3111) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.04)

moloş [moloşa]: “1. Ebegömece.” (DS-IX:3208) (-Gm.-Rz.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,09.20)

paçık: “Ebegömece.” (DS-IX:3376) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.31)

pençer: “Ebegömece.” (DS-IX:3425) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.41)

tebük: “Ebegömece.” (DS-X:3856) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.09)

uslu ebekömece: “Ebegömece.” (DS-XI:4043) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.38)

2.3.8 Ekşimsi Bitki

at gulağı: “Kuzukulağına benzeyen, biraz geniş yapraklı, ekşimsi bir bitki.” (DS-I:368) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,19.11)

çoban ekmeği: “Dağlarda yetişen, ekşimsi, katmerli içi çok sulu bir bitki.” (DS-III:1254) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,22.58)

dibitatlı: “Ekşilice denilen bitkinin kökü.” (DS-IV:1480) (-Kıb.) (sözlük.gov.tr.05.12.2023,22.16)

2.3.9 Enginar

gangal (XIII): “3. Yabani enginar.” (DS-VI:1911) (-Isp.-Dz.-Sv.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,10.07)

kafkarıt: “Enginar: *İki okka kafkarıt ver.*” (DS-VIII:2592) (-Kıb.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.13)

2.3.10 Faydalı Bitki

baladız: “3. Çalılar arasında yetişen, yakacak olarak kullanılan bir bitki.” (DS-II:497) (-Af.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,20.26)

balsara: “1. Bilhassa meşe ağacında görülen bir çeşit yapışkan parazit bitki (arılar bu bitkiden bal alırlar).” (DS-II:511) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,20.32)

balestik: “Ele sürünce sabun gibi köpüren bir çeşit bitki.” (DS-II:615) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.02.12.2023,20.48)

buvur sakızı: “Tütsü olarak kullanılan, günlük de denilen bir bitki.” (DS-II:807) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,22.30)

catıra: “Yakacak olarak kullanılan bir dağ bitkisi.” (DS-III:864) (-Ker.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,22.34)

cehri (I) [cehni,cehre (I),çehri]: “Boyası için yetiştirilen bir çeşit bitki.” (DS-III:876) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,15.34)

cimbiz: “Kuruduktan sonra gövdesi kürdan gibi kullanılan bitki.” (DS-III:968) (-İç.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,22.40)

davşan topu: “Yumru köklü, salep yapılan bir çeşit bitki.” (DS-IV:1382) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.05.12.2023,22.00)

deli bağ: “2. Bağ kenarlarında kendiliğinden biten, top top beyaz çiçekli ve uzun dalları eğilip bükülebilen, bağ çubuklarını bağlamakta kullanılan bir bitki.” (DS-IV:1410) (-Kc.) (sözlük.gov.tr.05.12.2023,22.05)

dişice: “Otundan faydalanmak için ekilen darı, akdarı gibi bitkiler.” (DS-IV:1523) (-El.) (sözlük.gov.tr.05.12.2023,22.24)

fink: “2. Baklagillerden hayvan yemi olarak yetiştirilen bir bitki, fiğ.” (DS-V:1877) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,09.43)

gavcar (II): “Çok hafif ve lifli olan sapından şişe tıpası yapılan bir çeşit bitki.” (DS-VI:1938) (-Kıb.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,16.18)

govan sakızı: “Kökünden sakız yapılan bir bitki.” (DS-VI:2109) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,10.02)

gökdün: “Beziryağı çıkarılan bir çeşit bitki.” (DS-VI:2137) (-Yz.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,10.13)

ısbıt: “Dolma yapılan geniş yapraklı bir bitki.” (DS-VII:2489) (-Ks.-Sn.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,12.18)

ızgın: “1. Bezir yağı çıkarılan bitki.” (DS-VII:2499) (-Sv.-Yz.-Ank.-Ky.-Nğ.-Kn.) (sözlük.gov.tr.27.01.2023,15.22)

kaplıngaba keleş: “Ekin tarlalarında yetişen afyon büyüklüğünde meyvesi olan bir bitki.” (DS-VIII:2635) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,12.33)

kara kovuk: “Su kıyılarında yetişen maydonozgillerden, böbrek taşı düşürmek için suyu içilen bir bitki.” (DS-VIII:2647) (-Kc.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.18)

kurt kulağı: “2. Yaprakları tüylü, kökündeki süten sakız yapılan bir çeşit bitki.” (DS-VIII:3010) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.08)

lapaza (II): “Yaprakları uzun ve enli bir bitki.” (DS-IX:3065) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.13)

pafit: “Asmaya benzer, sepet yapmakta kullanılan bir çeşit bitki.” (DS-IX:3377) (-Ed.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.55)

paflak: “Akan kanı durdurmak için kullanılan bir çeşit bitki.” (DS-IX:3378) (-İst.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.27)

poy [poyotu]: “Tohumları kırmızı bibere benzeyen ve karabiberle karıştırılarak pastırma çemeninde kullanılan bir bitki.” (DS-IX:3476) (-Nğ.-Krk.-Tk.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.55)

sakız otu: “Büyük ve tüylü yapraklı, kökünden sakız alınan bir bitki.” (DS-X:3520) (-Isp.-Brd.-Bo.-Krk.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.47)

sığır tiken: “Sığırlarda yağ yapan bir çeşit bitki.” (DS-X:3604) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.04)

söh sökü: “Çoğunlukla pınar başlarında ve sulak yerlerde biten, kara boya yapımında kullanılan bir çeşit bitki.” (DS-X:3675) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.49)

şalgaba: “Kumluk, kayalık yerde yetişen, yumru köklü, pembe, sarı çiçekli, em yapmakta ve kauçuk elde etmekte yararlanılan bir bitki.” (DS-X:3739) (-İç.-Ant.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.55)

tozak: “3. Tozları süpürmeye yarayan ince dallı bir bitki.” (DS-X:3976) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.38)

zalot: “Süpürge yapılan bitki.” (DS-XI:4345) (-Or.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.28)

aspir: “Tohumundan yağ çıkarılan bir bitki, Carthamus tinctoria compositae.” (DS-XII:4425) (-Esk.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,14.18)

darı: “3. Mısıra benzeyen, tohumundan un yapılan bir bitki.” (DS-XII:4483) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,10.29)

2.3.11 Hindiba

çatlankoz: “Bir cins yabanî ot, hindiba.” (DS-III:1091) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.15)

çukur: “Yeşil ve taze iken yenen salatası yapılan ot, hindiba.” (DS-III:1302) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,22.04)

deste bozan: “Hindiba.” (DS-IV:1436) (-Kc.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.13)

ezzeze: “Çayırılarda olan karahindiba bitkisi.” (DS-V:1830) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.34)

gerdama: “Hindiba.” (DS-VI:1995) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,09.59)

güeyk: “Hindiba.” (DS-VI:2215) (-İst.) (sözlük.gov.tr.04.02.2024,10.55)

güneyik: “Hindiba.” (DS-VI:2229) (-Isp.-Kn.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.04.02.2024,14.50)

güzdede: “Hindiba.” (DS-VI:2243) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.04.02.2024,15.15)

karagavuk: “Hindiba.” (DS-VIII:2643) (-Isp.-Dz.-Ay.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.19)

könik: “Hindiba.” (DS-VIII:2959) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.10.02.2024,21.30)

kuşkuş (II): “Hindiba.” (DS-VIII:3016) (-Mr.-Yz.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,18.43)

pambılpa: “Yabanıl hindiba.” (DS-IX:3388) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.32)

pepe kuş: “Hindibaya benzer bir ot.” (DS-IX:3427) (-El.-Ml.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.43)

sakızlık: “2. Hindiba.” (DS-X:3519) (-Af.-Isp.-Çkr.-Kn.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024, 15.49)

2.3.12 İlaç Yapımında Kullanılan Bitki

acı yavşan: “Yavşan otu, veronica denilen ve kaynamış suyu ağrılara ilâç olarak kullanılan bir bitki.” (DS-I:54) (-Uş.-Isp.-Brd.-Kü.-Es.-Hat.-Kn.-Ant.-İç.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,14.31)

apar yavşanı: “Beyaz çiçekli, boz renkte, yaprakları kuzu kulağı biçiminde ve çiçeğinden ilâç yapılan bir çeşit bitki.” (DS-I:285) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023, 18.54)

ankut tohumu: “Hayvanların öksürük ve sancısı için ilâç olarak kullanılan bir çeşit bitki tohumu.” (DS-I:274) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.02.12.2023,18.53)

bağa yaprağı: “1. Su kenarlarında biten ve geniş yaprakları iltihaplı yaraların tedavisinde kullanılan bir bitki.” (DS-II:475) (-Ama.-Gm.-Ar.-Kr.-Ezm.-Ezc.-Vn.-Bt.-Ur.-Ky.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,20.23)

batbit otu: “Küçük siyah torbacıklar içinde, kırmızı tohumları olan ve diş ağrılarına karşı ilâç olarak kullanılan bir bitki.” (DS-II:570) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023, 20.42)

bilisura: “Bazı yaraları iyileştirmekte kullanılan genişçe yapraklı bir bitki.” (DS-II:693) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.02.12.2023,20.55)

boğa tiken: “Çıban için ilâç olarak kullanılan bir bitki.” (DS-II:726) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,20.59)

çakıldak (I): “5. İlaç yapmakta kullanılan, zar içinde tohumları olan baklagillerden bir bitki, colutea arborescens.” (DS-III:1043) (-Ama.-Yz.) (sözlük.gov.tr.01.01.2025,22.45)

cırtlak (VIII) [çıtlık (II)]: “Bahçelerde yetişen, ilaç yapmakta kullanılan yapraksız yabani bir bitki.” (DS-III:939) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.14)

çöp içi: “Kocakarı ilacı yapmakta kullanılan bir çeşit bitki.” (DS-III:1289) (-Nğ.)

(sözlük.gov.tr.03.12.2023,23.03)

dingding kara: “Kök tarafında tüylü yaprakları olan, kırmızı açan çiçekleri yavaş yavaş mavi ve mor renk alan, kökü iltihaplı yaraların tedavisinde kullanılan bir bitki.” (DS-IV:1503) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.06.12.2023,16.30)

döğün otu: “Yara işletmekte kullanılan yapraksız, dut gibi taneleri olan bitki.” (DS-IV:1572) (-Es.) (sözlük.gov.tr.05.12.2023,22.27)

ebem bükme: “Hastaları iyileştirmekte kullanılan bir çeşit bitki.” (DS-V:1654) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.06.12.2023,14.39)

el düren: “Kaynatılıp ağrıyan yerlere, sıcak sıcak sarılmak suretiyle, halk arasında ilâç olarak kullanılan bir çeşit bitki.” (DS-V:1709) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.06.12.2023,16.37)

el kurtaran: “Kökü çövene benzeyen, eflâtun çiçekli, lapa yapılarak çibanları doldurmakda kullanılan bir çeşit bitki.” (DS-V:1719) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024, 09.37)

hamzan kökü: “Yağı ilâç olarak kullanılan, sarmaşığa benzeyen bir çeşit bitki.” (DS-VII:2270) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,10.27)

hap tutan: “Yaprakları kaynatılarak içilen ve bağırsak bozukluğu hastalığına iyi gelen bir çeşit bitki.” (DS-VII:2281) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,10.41)

hiri: “Öksürüğün tedavisinde kullanılan hatmi bitkisi.” (DS-VII:2388) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,10.45)

ilabada: “Sığırdili familyasından, çiçekleri hekimlikte kullanılan ve kökü kavruarak yenilen bir bitki.” (DS-VII:2517) (-İç.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,12.22)

karabacak: “1. Zatülcemp hastalığında kaynatılarak içilen maydanozgillerden bir bitki.” (DS-VIII:2637) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,12.34)

karın geveni: “Karın ağrısında kullanılan, dağlarda biten bir bitki.” (DS-VIII:2663) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,12.44)

kavut: “İlaç olarak kullanılan kaynatılmış çiçek ya da bitki kökü suyu.” (DS-VIII:2695) (-İz.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,12.48)

kaya üzümü [kayayğı]: “Kırlarda biten, meyvesi dövülerek yaralara sarılan bir çeşit bitki.” (DS-VIII:2698) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.27.01.2023,15.31)

keşkut: “Baharda dere kenarlarında biten, tohumu kaynatılarak hastalara içirilen bir çeşit bitki.” (DS-VIII:2772) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,12.55)

kığıştak: “Sinir hastalığının iyileştirilmesinde kullanılan, kaynatılarak suyu içilen bir çeşit bitki.” (DS-VIII:2790) (-Bil.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,12.57)

koyun kıran: “İlâç yapmakta kullanılan bir çeşit bitki, sarı kantargon.” (DS-VIII:2944) (-Çkl.-Kn.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.14)

köpek cevizi: “Tohumu baş ağrısı için koklanan bir çeşit bitki.” (DS-VIII:2960) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.27.01.2023,15.31)

pelüm [pelun]: “Halk hekimliğinde kullanılan bir bitki, pelin.” (DS-IX:3425) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.42)

[pelun]: (-Gr.)

mantuvar (I) [mantıvar,mantüvar]: “Kulak ağrısını geçirmek için kullanılan, çiçekleri güzel kokulu ve sarı renkli bir kır bitkisi.” (DS-IX:3126) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.27.01.2023,15.31)

mayıs çiçeği: “Çayırılarda biten, sarı çiçekli, yaraların iyileşmesi için yakı gibi kullanılan bir bitki.” (DS-IX:3141) (-Ağ.) (sözlük.gov.tr.27.01.2023,15.32)

pepük: “Sancı dindirmekle kullanılan bir çeşit bitki.” (DS-IX:3427) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.27.01.2023,15.29)

tarhın: “Hekimlikte kullanılan ıtırk bir bitki.” (DS-X:3833) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.27.01.2023,15.29)

tarak diken: “Ağrı ve sızıları gidermeye yarayan bir çeşit dikenli bitki.” (DS-X:3831) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.57)

tatüle: “Eflatün renkli çiçekleri tütüne karıştırılarak içilen ve basur hastalığına iyi gelen bir çeşit bitki.” (DS-X:3845) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.14)

2.3.13 Karamuk Bitkisi

orım: “Karamuk bitkisi.” (DS-IX:3288) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.36)

2.3.14 Kendiliğinden Biten Bitki

at yoncası: “Tarlalarda, yaylalarda kendiliğinden yetişen ince yapılı bir bitki.”

(DS-I:373) (-İç.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,19.14)

burçalık: “Yer elması biçiminde, siyah kabuklu ve kırlarda kendiliğinden yetişen bir bitki.” (DS-II:795) (-Dz.-Esk.-Gaz.-Mr.-Ky.-Krş.-Nğ.-Kn.) (sözlük.gov.tr.02.12.2023, 21.03)

datlı bilem: “Kırlarda, ırmak kıyılarında kendiliğinden biten tatlı meyveli bir bitki: *Datlı bilemler çoğaldı.*” (DS-IV:1378) (-To.) (sözlük.gov.tr.05.12.2023,21.59)

deşdi: “Ekilmeyip, toprağa kendiliğinden düşen tohumdan biten bitki.” (DS-IV:1437) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.42)

mayıs diken: “Kırlarda kendiliğinden biten, gülgillerden, çiçeğinin tomurcukları tespih tanesine benzeyen gövdesinin içi yumuşak öz ile dolu olan bitki.” (DS-IX:3141) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.43)

tomara: “Pazıya benzer, sapları pişirilerek yenen kendi kendine yetişen bir çeşit bitki.” (DS-X:3954) (-Gr.-Tr.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.44)

2.3.15 Kokulu Bitki

almacık: “2. Büyük yapraklı, sarı ve pis kokulu çiçekleri olan bir çeşit bitki.” (DS-I:227) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,18.50)

davşancık: “Kolay yanabilen, kuş yumurtası gibi meyvesi olan, kokulu bir bitki.” (DS-IV:1382) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.05.12.2023,22.00)

ersin: “Bir çeşit güzel kokulu bitki.” (DS-V:1777) (-Yz.) (sözlük.gov.tr.06.12.2023, 16.40)

fransola: “Güzel kokulu, beyaz renkli ve boru gibi çiçek açan bir bitki.” (DS-V:1879) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,09.44)

gevrecik: “Kayalık yerlerde yetişen kokulu bir çeşit bitki.” (DS-VI:2013) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,16.12)

gice çiçeği: “Akşama doğru koku veren, boz renkte çiçekleri olan bir çeşit bitki.” (DS-VI:2071) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,10.01)

kasnı: “Büyük yapraklı, gövdesi soyularak yenen, kokulu bir bitki.” (DS-VIII:2676) (-Gr.-Sv.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,12.47)

meleden: “Meşe köklerine sarılan güzel kokulu, sarmaşık gibi bir bitki.” (DS-IX:3154) (-İst.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,16.12)

osuruk çiçeği: “İlkbaharda kırlarda yetişen,beyaz çiçekli pis kokulu bir bitki.” (DS-IX:3291) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.36)

pamıklık: “İpek böceklerine yedirilen güzel kokulu bir dağ bitkisi.” (DS-IX:3388) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.16)

pohur (II): “Kabuğu yakıldığında güzel kokan bir bitki, mahlep.” (DS-IX:3467) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.17)

poruk (II): “2. Güle benzeyen çiçekleri mor renkli ve güzel kokulu bir kır bitkisi.” (DS-IX:3471) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.45)

tatıramba: “İsırgan otuna benzer yaprakları olan küçük ve ak çiçekli kaynatılarak içilen kokulu bir bitki.” (DS-X:3844) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.17)

tülüşah: “Çiçekleri eflatun renkli kokulu bir bitki.” (DS-X:4009) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.18)

türtü: “Çalı cinsinde yemişi olan bir bitki.” (DS-X:4014) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.18)

yumurca: “Anasonun arasında yetişen kokulu bir bitki.” (DS-XI:4317) (-Dz.-Brd.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,14.16)

topalak: “2. Kökü kokulu, ak çiçekli bir çeşit kır bitkisi.” (DS-XII:4768) (-Kc.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,14.39)

2.3.16 Labada

at kulak: “Labada da denilen yabani bir ot.” (DS-I:370) (-Es.-Kn.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,14.15)

evelek: “1. Yaprakları yenilebilen, tohumlarından da çay yapılan ısıpanağa benzeyen bir çeşit ot, labada.” (DS-V:1804) (-Esk.-Çr.-Sn.-Sm.-Or.-Gr.-Ar.-Ezm.-Ezc.-Ank.-Nğ.-Kn.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.32)

çalba: “1. Labada denilen bitki.” (DS-III:1050) (-Af.-Isp.-Mğ) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,22.45)

efelek (I): “Yaprakları yenilebilen, tohumlarından da çay yapılan ısıpanağa benzeyen bir

çeşit ot, labada.” (DS-V:1667) (-Af.-Dz.-Es.-İst.-To.-Sv.-Yz.-Ank.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,17.01)

ılbıda: “Sulak çayırlarda kendi kendine yetişen ve yaprakları sebze olarak yenen bir çeşit ot, labada.” (DS-VII:2464) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,11.35)

kaspancası: “Labadaya benzeyen bir ot.” (DS-VIII:2676) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.26)

kertilce: “Labada.” (DS-VIII:2757) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.44)

mancarlık: “İnce yapraklı, ince köklü bir çeşit labada.” (DS-IX:3118) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.09)

öfelek (III): “Labada bitkisi.” (DS-IX:3313) (-Sm.-Çkr.-Ank.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.32)

siğil otu: “Kalınca yaprakları çıban ve yarayı işletip iyileştirmekte kullanılan, labadaya benzer bir çeşit ot.” (DS-X:3631) (-Isp.-Dz.-Ba.-Ks.-Sm.-Or.-Gr.-Sv.-İç.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,09.21)

2.3.17 Mantar Denilen Bitki

ay eşela: “Dağlarda yetişen, mantara benzer, yuvarlak, kırmızı bir bitki: *Ay eşela yenmez.*” (DS-I:413) (-To.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,19.16)

dil buran: “2. Yerken insanın dilini yakan, mavimsi renkli bir çeşit mantar.” (DS-IV:1491) (-Kü.-Bo.-Tr.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.32)

eşekcuğa: “Mantar denilen bitki.” (DS-V:1789) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,16.10)

evcik kıran: “Çok zehirli, beyaz renkli bir çeşit mantar.” (DS-V:1801) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.35)

köğrek: “İlkbaharda dağlarda biten, 1-2 metre uzunluğunda, göbeği kuruyunca dik ve mantar gibi olan bir çeşit bitki.” (DS-VIII:2950) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.03)

pıslak (II): “Mantara benzer bir çeşit bitki.” (DS-IX:3447) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,16.10)

yer yaran: “Bir çeşit mantar.” (DS-XI:4254) (-Bo.-Çr.-Sn.-Ama.-Sv.-Ant.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.31)

2.3.18 Meyvesi Olan Bitki

kağmut: “Devetabanı yada İstanbul şalgamı denilen, turpgiller familyasından bir bitki ve meyvesi.” (DS-VIII:2595) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.27.01.2023,15.24)

kaplıngaba keleş: “Ekin tarlalarında yetişen afyon büyüklüğünde meyvesi olan bir bitki.” (DS-VIII:2635) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.27.01.2023,15.28)

kırlangıç (III) [kırlangeç]: “Portakal büyüklüğünde ve kavun biçiminde kokulu sarı ya da yeşil kabuklu meyvesi olan bir bitki.” (DS-VIII:2831) (-İz.-Ada.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.27.01.2023,15.24)

kumara: “Dağ çileğine benzer meyveleri olan bir bitki.” (DS-VIII:2999) (-İz.) (sözlük.gov.tr.27.01.2023,15.29)

2.3.19 Patates

apoti: “Patates.” (DS-I:289) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.20.01.2024,12.20)

baduka: “Patates.” (DS-II:471) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,11.43)

banadora: “2. Patates.” (DS-II:515) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,09.21)

domatça: “Patates.” (DS-IV:1550) (-Yz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.48)

gösdül (göstül): “Patates.” (DS-VI:2164) (-Or.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.37)

gucur (II): “Patates.” (DS-VI:2187) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.38)

gumpir: “Patates.” (DS-VI:2195) (-Af.-Isp.-K.-Sv.-Ank.-İç.-Ant.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.37)

gümpür [gümbür (II),gümpil,gümpir]: “Patates.” (DS-VI:2222) (-Çr.-Sv.-Yz.-Nş.) (sözlük.gov.tr.04.02.2024,14.10)

[gümbür (II)]: (-Çr.-Sv.-Ada.)

[gümpil]: (-Çr.)

[gümpir]: (-Nş.)

hartına [hartap]: “Patates.” (DS-VII:2296) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.47)

hompur: “Patates.” (DS-VII:2400) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.13)

höngül: “1. Patates.” (DS-VII:2433) (-Or.-Ml.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.35)

hözmür: “Patates.” (DS-VII:2440) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.55)

humpur: “Patates.” (DS-VII:2443) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,15.03)

hüzmün: “Patates.” (DS-VII:2453) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,15.15)

ırnık gordoş: “Bir çeşit patates.” (DS-VII:2488) (-To.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.38)

kozmur: “Patates.” (DS-VIII:2946) (-İst.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.38)

kumpil: “Patates.” (DS-VIII:3000) (-Af.-Ks.-Çr.-Mr.-Ank.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.39)

longur (IV): “Patates.” (DS-IX:3086) (Rumeli Göçmenleri.-Tr.-Rz.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.48)

malto: “Çok büyük bir çeşit patates.” (DS-IX:3114) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.39)

marsili: “Patates.” (DS-IX:3130) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.40)

mırgıl: “Patates.” (DS-IX:3186) (-Mn.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.40)

pahe: “Patates.” (DS-IX:3380) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.41)

patata: “Patates.” (DS-IX:3408) (-Ks.-Gaz.-Hat.-Krş.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.41)

patike (I) [patik (II),patika]: “Patates.” (DS-IX:3410) (-İsp.-Brd.-Zn.-Kn.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.41)

petez (I): “Patates ve yuvarlak meyvelerin küçüğü.” (DS-IX:3436) (-Or.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.42)

pıt pıt: “Patates (çocuk dilinde).” (DS-IX:3450) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.42)

pitana: “Patates.” (DS-IX:3463) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.42)

pünpürün: “Patates.” (DS-IX:3494) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.43)

tenbilik: “Patates.” (DS-X:3877) (-İst.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.43)

tomatça: “Patates.” (DS-X:3954) (-Yz.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.44)

ülübe: “Patates.” (DS-XI:4064) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.44)

yer elması: “1. Patates.” (DS-XI:4250) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.31)

yer yumurtası: “Patates.” (DS-XI:4254) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.45)

gompir: “Patates.” (DS-XII:4510) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.45)

hozmur: “Patates.” (DS-XII:4520) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.46)

kartol: “Patates.” (DS-XII:4536) (-Çr.-Ezm.-Ezc.-Ank.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.46)

komper: “Patates.” (DS-XII:4564) (-Mr.-Ada.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.46)

kostil: “Patates.” (DS-XII:4566) (-Bo.-Gr.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.46)

potat: “Patates.” (DS-XII:4652) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.47)

2.3.20 Süs Bitkisi

gabalak: “Süs bitkisi.” (DS-VI:1883) (-Or.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,17.11)

gartlı: “Süs için kullanılan, kabağa benzer yuvarlak bir bitki.” (DS-VI:1931) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,09.54)

komşu gezen: “Evde küçük alanlarda yetişen ve her tarafa kol atarak uzayan bir süs bitkisi.” (DS-VIII:2914) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.02)

sürmeli: “Pembe çiçeklerinin üzerinde koyu gri çizgiler bulunan bir süs bitkisi.” (DS-X:3722) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,18.24)

2.3.21 Şalgam Bitkisi

şalgam: “Şalgam.” (DS-X:3733) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.30.03.2023,20.15)

şalham: “Şalgam.” (DS-X:3739) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.30.03.2023,20.15)

şelem (I): “Şalgam.” (DS-X:3758) (-Mş.-Bt.-Dy.-Gaz.) (sözlük.gov.tr.19.02.2024,15.36)

yaman eyisi: “Şalgam.” (DS-XI:4153) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.20.02.2024,16.10)

2.3.22 Yabani Bitki

dağ baklası: “Ekin tarlalarında biten, fasulyeye benzer taneleri olan yabanî bir bitki.” (DS-IV:1323) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.05.12.2023,21.56)

dere kabalağı: “Su kenarlarında yetişen, yaprakları kabak yaprağına benzeyen yabancı bir bitki.” (DS-IV:1432) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.05.12.2023,22.05)

deveci bardağı: “Armut şeklinde meyvesi olan yabancı bir bitki.” (DS-IV:1441) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.05.12.2023,22.08)

deve gulak: “Su kenarlarında yetişen büyük yapraklı yabancı bir bitki.” (DS-IV:1441) (-İç.) (sözlük.gov.tr.05.12.2023,22.09)

develik: “3. Kışın başlayıp yaza kadar çiçek açan, yaprağı fena kokulu yabancı bir bitki.” (DS-IV:1442) (-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.05.12.2023,22.13)

deve topalağı: “Kırlarda yetişen, yer elması gibi yumru kökleri olan yabancı bir bitki.” (DS-IV:1442) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.05.12.2023,22.14)

dikencük: “Ceviz yaprağı büyüklüğündeki yapraklarının üzeri küçük dikenlerle örtülü bir çeşit yabancı bitki.” (DS-IV:1486) (-To.) (sözlük.gov.tr.05.12.2023,22.18)

domuz potulağı: “Yumru kökü yenilebilen yabancı bir bitki.” (DS-IV:1557) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.05.12.2023,22.26)

dutulga: “Buğday tarlalarında yetişen tohumu zehirli yabancı bir bitki.” (DS-IV:1613) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.05.12.2023,22.29)

düğlek: “5. Armut biçiminde, mor renkli, zehirli, yabancı bir bitki, ebucehil karpuzu.” (DS-IV:1621) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.05.12.2023,22.30)

dülek: “5. Armut gibi ve zehirli meyvesi olan yabancı bir bitki.” (DS-IV:1627) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,14.23)

eğşi kulak: “Kuzu kulağı denilen yeşil ve yabancı bir çeşit bitki.” (DS-V:1688) (-İz.-İç.) (sözlük.gov.tr.06.12.2023,16.34)

karı yaşı: “Sığırlara gaz sancısı veren, toprak altında kök salan bir yaban bitkisi.” (DS-VIII:2664) (-İz.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,12.45)

kaya kuruğu: “Ekşi, kara üzüm gibi meyveleri olan ,kayalık yerlerde biten bir yaban bitkisi.” (DS-VIII:2696) (-Ank.-Ant.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,12.49)

kaygana çiçeği: “Geniş, yuvarlak yapraklarının içinden çıkan filizlerin ucunda, sarı çiçek açan, özsuğu beyaz bir yaban bitkisi.” (DS-VIII:2699) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,12.50)

keşirlik otu: “Hoş kokulu, kökü yenilen bir çeşit yaban bitkisi.” (DS-VIII:2772) (-Mn.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.26)

ak [kışleyik]: “İspanağa benzer bir yaban bitkisi.” (DS-VIII:2845) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr. 26.01.2023,14.26)

öğün: “1. Yabanıl bitkilerin meyvesi.” (DS-IX:3320) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023, 13.23)

öleğez (I): “Patatese benzer kökü yenilen bir çeşit yabanıl bitki.” (DS-IX:3330) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.33)

pay yavşanı [pav yavşanı]: “Kırlarda yetişen ıslatılmış çiçeklerin ishalin iyileştirilmesinde kök ve saplarından elde edilen acı sarımsı suyu leke kir çıkarmakta kullanılan yabanıl bir bitki.” (DS-IX:3417) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.33)

telot: “Tel gibi ince dallı, yapraksız, bir çeşit yabanıl bitki.” (DS-XI:3872) (-To.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.33)

yabanifi: “Ekinlerin büyümesini önleyici fiğ otuna benzeyen bir çeşit yabanıl bitki.” (DS-XII:4807) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.33)

üzüm otu: “Güzel çiçekleri olan yabanıl bir bitki.” (DS-XI:4087) (-Isp.) (sözlük.gov.tr. 26.01.2023,14.33)

yelkovan otu: “Sardunyaya benzer yabanıl bir bitki.” (DS-XI:4236) (-Isp.-Sv.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.24)

burçalak: “1. Yer elması biçiminde, yumru gövdeli, kara kabuklu bir çeşit yaban bitkisi.” (DS-XII:4466) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,14.20)

merevcen: “Sürgünlerinden yemek yapılan dikenli bir çeşit yabanıl bitki.” (DS-XII:4592) (-Or.-Tr.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,14.26)

yandak: “Dikenli, tez üreyen bir çeşit yabanıl bitki.” (DS-XII:4812) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,14.42)

2.3.23 Yapraklı Bitki

akunduz: “Yaylalarda yetişen otsu gövdeli, geniş yapraklı, dalsız bitki.” (DS-I:164) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,09.32)

alahta: “Büyük yapraklı bir çeşit bitki.” (DS-I:189) (-Tr.)

(sözlük.gov.tr.02.12.2023,18.40)

alma yaprağı: “Enli yapraklı bir çeşit bitki.” (DS-I:228) (-İç.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,18.52)

baldırı kızıl: “Yaz kış yaprakları bulunan, boyu 30 cm. olan bir bitki.” (DS-II:502) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,20.27)

balestik: “Ele sürünce sabun gibi köpüren bir çeşit bitki.” (DS-II:615) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.02.12.2023,20.48)

bılka: “İri ve çizgili yapraklı bir kır bitkisi.” (DS-II:665) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.25)

bırçalık: “Yumru köklü, yaprakları ince bir bitki.” (DS-II:669) (-Brd.-Dz.-Esk.-Ank.-Sv.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,20.52)

buvur sakızı: “Tütsü olarak kullanılan, günlük de denilen bir bitki.” (DS-II:807) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,22.30)

coplak: “Geniş yapraklı bir bitki.” (DS-III:999) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,22.40)

davşan topu: “Yumru köklü, salep yapılan bir çeşit bitki.” (DS-IV:1382) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.05.12.2023,22.00)

debe daban: “Yumru köklü, kırmızı çiçekli, yuvarlak yapraklı bir bitki.” (DS-IV:1392) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.05.12.2023,22.01)

deli bağ: “2. Bağ kenarlarında kendiliğinden biten, top top beyaz çiçekli ve uzun dalları eğilip bükülebilen, bağ çubuklarını bağlamakta kullanılan bir bitki.” (DS-IV:1410) (-Kc.) (sözlük.gov.tr.05.12.2023,22.05)

efil: “Çok küçük taze, körpe bitki yaprağı.” (DS-V:1668) (-Yz.) (sözlük.gov.tr.06.12.2023,16.29)

eğrelti (II): “1.Yeşil ve parçalı yapraklı bir çeşit bitki.” (DS-V:1682) (-İz.-Ks.-Rz.-Mr.-Ada.) (sözlük.gov.tr.06.12.2023,16.31)

eğsilik: “Yeşil köklü ve yuvarlak yapraklı mayhoş bir bitki.” (DS-V:1689) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.06.12.2023,16.35)

ekşimük: “Yeşil köklü ve yuvarlak yapraklı mayhoş bir bitki.” (DS-V:1700) (-To.-Gm.) (sözlük.gov.tr.06.12.2023,16.36)

el gurtaran: “İncinen ele lapa halinde sarılan, yaprağı ıtır yaprağına benzeyen bir çeşit bitki.” (DS-V:1714) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.06.12.2023,16.38)

ellik: “2. Geniş ve kalın yapraklı, sarı renkli, üzeri tüylü ve kabarık damarlı, ilkbaharda görülüp, yazın kaybolan bir bitki.” (DS-V:1724) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.06.12.2023, 16.39)

galabak: “Su kıyılarında yetişen yuvarlak büyük yapraklı bir bitki.” (DS-VI:1897) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,09.46)

gezel: “1. İp boyamaya yarayan bir çeşit çiçekli bitki kökü.” (DS-VI:2001) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,09.59)

govan sakızı: “Kökünden sakız yapılan bir bitki.” (DS-VI:2109) (-Brd.) (sözlük.gov.tr. 07.12.2023,10.02)

goyce: “Bazı ağaçların dallarında biten yeşil yapraklı bitki.” (DS-VI:2111) (-Ml.) (sözlük.gov.tr. 07.12.2023, 10.03)

gökdün: “Beziryağı çıkarılan bir çeşit bitki.” (DS-VI:2137) (-Yz.) (sözlük.gov.tr. 07.12.2023,10.13)

hamıza: “1. Kökünden çıkarılan sütü, karın ağrısı ve sıtmaya iyi gelen, karpuz yaprağına benzer yaprakları olan bir çeşit bitki.” (DS-VII:2267) (-Ank.) (sözlük.gov.tr. 07.12.2023,10.26)

ııldırık: “Sazlık yerlerde biten, geniş yapraklı, yeşil bir bitki.” (DS-I:2496) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,12.21)

kaplıngaba keleş: “Ekin tarlalarında yetişen afyon büyüklüğünde meyvesi olan bir bitki.” (DS-VIII:2635) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,12.33)

kara kovuk: “Su kıyılarında yetişen maydonozgillerden, böbrek taşı düşürmek için suyu içilen bir bitki.” (DS-VIII:2647) (-Kc.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.18)

kofurgalık: “Dağlarda yetişen ilkbaharda sarı çiçek açan ve harman süpürgesi yapılan bir çeşit bitki.” (DS-VIII:2900) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.55)

kurt kulağı: “2. Yaprakları tüylü, kökündeki süten sakız yapılan bir çeşit bitki.” (DS-VIII:3010) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.08)

melemir: “Buğday tarlalarında yetişen, kara ve acı tanelerinden bezir yağı çıkarılan bir

bitki.” (DS-IX:3155) (-Sv.-Ank.-Yz.-Nş.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.27.01.2023,15.24)

paŋit: “Asmaya benzer, sepet yapmakta kullanılan bir çeşit bitki.” (DS-IX:3377) (-Ed.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.55)

paŋlak: “Akan kanı durdurmak için kullanılan bir çeşit bitki.” (DS-IX:3378) (-İst.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.27)

sakız otu: “Büyük ve tüylü yapraklı, kökünden sakız alınan bir bitki.” (DS-X:3520) (-İsp.-Brd.-Bo.-Krk.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.47)

sığır tiken: “Sığırlarda yağ yapan bir çeşit bitki.” (DS-X:3604) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.04)

sincar: “El yapımında kullanılan bir bitki.” (DS-X:3610) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.56)

sırım (II): “Bataklık kıyılarında biten, sert yapraklı bir çeşit bitki.” (DS-X:3616) (-Dy.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.40)

söhsökü: “Çoğunlukla pınar başlarında ve sulak yerlerde biten, kara boya yapımında kullanılan bir çeşit bitki.” (DS-X:3675) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.49)

tozak: “3. Tozları süpürmeye yarayan ince dallı bir bitki.” (DS-X:3976) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.38)

biberiza: “Yaprağı bibere benzeyen, dere kıyılarında yetişen, balık avlamakta kullanılan bir çeşit bitki.” (DS-XII:4458) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,14.20)

burçalak: “2. Söğüt yaprağına benzer yapraklı bir çeşit bitki.” (DS-XII:4466) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,14.20)

burgaç: “Mercimeğe benzeyen, hayvan yemi olarak kullanılan bir çeşit bitki.” (DS-XII:4466) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,14.21)

evelik: “Sulu yerlerde yetişen, delikli gövdesi kenevire benzeyen, ince, uzun yapraklı, boyu bir metreyi geçmeyen bir çeşit bitki.” (DS-XII:4499) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,09.08)

siyircik: “Dallarından süpürge yapılan, kabuğu ip gibi liflenen bir çeşit bitki.” (DS-XII:4699) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,14.34)

pürlü yapraklı: “Yeşermiş dal, bitki için.” (DS-XII:4656) (-İç.) (sözlük.gov.tr.

30.01.2023,09.32)

sebzi: “Uzun, ince yapraklı bir çeşit bitki.” (DS-XII:4677) (-Kr.) (sözlük.gov.tr. 30.01.2023,09.32)

2.3.24 Yenilen Bitki

agganak: “Yaprağı tüylü, kesilen yerinden akan süttten sakız yapılan bir bitki.” (DS-I:76) (-İç.) (sözlük.gov.tr.02.12.2023,18.30)

ahdarı: “Beyaz, parlak ve kaygan tanelerinin kabuklarını ayırdıktan sonra çorbası ve yemeği yapılan bir bitki.” (DS-I:128) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.02.12.2023,18.32)

alabada: “Sulak ve verimli toprakta yetişen ve yaprağından dolma yapılan bir çeşit tohumlu bitki.” (DS-I:172) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.02.12.2023,18.35)

alabaş (II): “Yaprakları lahanaya benzeyen, kökü şalgamdan daha büyük olan ve yemeği yapılan bir çeşit bitki.” (DS-I:173) (-Çkl.-Brs.-İst.-Ks.-Kn.-Ed.-Krk.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,18.35)

ala pancar: “Baharda görülen ve yemeği yapılan bir çeşit bitki.” (DS-I:197) (-İç.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,18.42)

aldangeç (I): “İlkbaharda kırlarda yetişen ve patatesin küçüğüne benzeyen yenebilir bir çeşit bitki.” (DS-I:209) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,18.45)

allah ekmeği: “İlkbaharda, çokça yağmur sonu, taş ve kayalık yerlerde görülen mantar cinsinden, köksüz ve çocuklar tarafından yenen bir çeşit bitki.” (DS-I:223) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,18.50)

ardık: “Dağda yetişen, kılıç şeklindeki yaprakları hayvanlara yem olarak verilen bir çeşit bitki.” (DS-I:308) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,18.55)

arı çiçeği: “Kırlarda biten, gonca halinde toplu çiçekleri bulunan, koyunların severek yediği, arıların da bal topladığı bir çeşit bitki.” (DS-I:314) (-Brs.-Sv.-Kn.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,18.58)

asfur: “Bahçelerde yetiştirilen, sarı çiçekli, yemeklerde kullanılan bir bitki.” (DS-I:341) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,19.05)

bağala: “2. Yeşil yeşil yenen bir çeşit bitki.” (DS-II:473) (-Kü.) (sözlük.gov.tr. 03.12.2023,19.23)

balımışık: “Baharda yetişen ve yaprağından b6rek yapılan bir bitki.” (DS-II:505) (-İç.) (s6zl6k.gov.tr.03.12.2023,20.28)

b6rçekli: “2. Kırılarda yetişen, havuca benzeyen ve yenilebilen bir bitki.” (DS-II:825) (-Sv.) (s6zl6k.gov.tr.03.12.2023,22.30)

cırt atan (I): “3. Mayhoş tadı olan, yaprakları sarılarak yemek yapılan geniş yapraklı bitki.” (DS-III:937) (-Nğ.) (s6zl6k.gov.tr.26.01.2023,11.16)

comuş (II): “Kayalık yerlerde biten 6ç kulak ota benzeyen, yenilen bir bitki.” (DS-III:998) (-Bay.-Kr.) (s6zl6k.gov.tr.03.12.2023,23.03)

çağ (VII): “Yaprakları hayvanlara yedirilen bir bitki.” (DS-III:1033) (-Rz.) (s6zl6k.gov.tr.03.12.2023,23.03)

çalık: “Kırılarda biten, yumru k6k6 yenilen kırmızı 6içek ačan bir bitki.” (DS-III:1054) (-Esk.-To.-Sv.-Ank.-Krř.) (s6zl6k.gov.tr.03.12.2023,22.46)

çoban k6steği: “Karamama denilen bir bitki.” (DS-III:1255) (-İst.) (s6zl6k.gov.tr.03.12.2023,22.59)

ç6rt6k: “3. Pancargillerden k6k6 yenilen bir 6eşit bitki.” (DS-III:1295) (-Af.-Isp.-Brd.-Dz.) (s6zl6k.gov.tr.03.12.2023,23.03)

dadağ (II): “Yumruları yenilebilen tatlımsı bir bitki.” (DS-IV:1317) (-Sv.) (s6zl6k.gov.tr.05.12.2023,21.55)

dede kuleti: “Hayvanlar ve insanlar tarafından yenilebilen, yıldız biçiminde, yere yapışık olan bir bitki.” (DS-IV:1398) (-İç.) (s6zl6k.gov.tr.05.12.2023,22.02)

diken ucu: “Meyvelerinden sakıza 6z, yeni s6rg6nlerinden de turşu, yemek yapılan bir 6eşit bitki.” (DS-IV:1486) (-Sm.-Gr.) (s6zl6k.gov.tr.05.12.2023,22.17)

d6ye davanı: “Kabuğu soyularak yenilen, kekremsi tadı olan bir bitki.” (DS-IV:1642) (-Kr.) (s6zl6k.gov.tr.06.12.2023,16.30)

ebelik: “2. Uzunca yassı yapraklı, sapının dip tarafı kırmızı ve ekşi tatta, yenilebilen bir kır bitkisi.” (DS-V:1654) (-Hat.) (s6zl6k.gov.tr.06.12.2023,14.39)

enek memesi: “Uzun yapraklı, yumru k6k6 meyve gibi yenilen bir 6eşit bitki.” (DS-V:1749) (-Brd.) (s6zl6k.gov.tr.26.01.2023,14.43)

erem6k: “Olgunluk belirtileri (bitkiler i6in).” (DS-V:1766) (-Gm.) (s6zl6k.gov.tr.

26.01.2023,16.10)

eşek diken: “1. Kara lahanaya büyüklüğünde yapraklarında toplu iğne dikenleri bulunan ve eşeklere yedirilen bir bitki.” (DS-V:1789) (-Çkl.-Tr.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023, 14.43)

eşek helvası [eşek kalkanı]: “Enginara benzeyen bir çeşit bitki.” (DS-V:1789) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.43)

eşgun: “Dağlarda yetişen, yaprakları soyulan ortası yenen bir çeşit bitki.” (DS-V:1792) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.45)

eşkin [eşgin (II), eşkin (I)]: “Yaprakları soyularak özü yenen bir çeşit bitki.” (DS-V:1794) (-Ezc.-Mr.) (sözlük.gov.tr. 26.01.2023,14.45)

eşgice [eşkice]: “Kireçli topraklarda yetişen kökleri ve yaprakları ekşi bir bitki.” (DS-V:1791) (-El.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.46)

fotonak: “Kara lahanaya benzeyen, değirmi yapraklı ve yalnız çorbası yapılan bir bitki.” (DS-V:1878) (-Or.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,09.43)

galdirik: “Tüylü ve geniş yapraklı, kırmızı ve yeşil saplı yenen bir bitki: *Bu yıl galdirik turşusu yapmadım.*” (DS-VI:1899) (-Isp.-Or.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,09.47)

gelin parmağı: “8. Dağlarda kayaların arasında yetişen yenilebilen ucu kırmızı yıldız şeklinde olan bir çeşit bitki.” (DS-VI:1982) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.47)

gızlar yağlığı: “Geniş ve etli yapraklı, ince dikenli, kalın gövdesi soyulup yenilen bir çeşit bitki.” (DS-VI:2071) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,10.01)

gimi (II): “Eğrelti otuna benzer gövdesi yenen bir bitki.” (DS-VI:2078) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.47)

golağaz: “Patatese benzeyen yumru kökü birkaç kilo gelen ve yenilen,yaprakları fil kulağı bitkisinin yaprakları gibi olan bir çeşit bitki.” (DS-VI:2097) (-İç.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.47)

gödelek: “Yaprakları ve yumrusu pancara benzeyen ve yumrusu çiğ olarak yenen bir çeşit bitki.” (DS-VI:2124) (-İç.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,10.05)

gölegez: “Sulak yerlerde yetişen büyük yapraklı ve patates gibi, yenilen bir bitki.” (DS-VI:2141) (-İç.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,10.14)

göl kestanesi: “Yumru şeklinde olan, bataklıkta yetişen, yenilebilir bir bitki.” (DS-VI:2144) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,10.15)

gözenek (III): “Soğanı yenilen, çiğdeme benzer bir çeşit bitki.” (DS-VI:2179) (-Mr.-Sv.-Yz.-Krş.-Ky.-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.51)

guluncak: “Çayırларada biten, yaprakları parçaları olan ve yemeği yapılan bir bitki.” (DS-VI:2193) (-Or.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.51)

gurşeyik: “İlkbaharda bağ ve bahçelerde biten, kavrularak yemeği yapılan bir bitki.” (DS-VI:2200) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,10.19)

guzu gulağı [guzu kulağı]: “Kayalık ve fundalık yerlerde yetişen, ekşi yaprakları olan bir bitki.” (DS-VI:2204) (-Gm.-Yz.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.52)

ıldırangıç: “Dağlarda yetişen yenilebilir bir çeşit bitki.” (DS-VII:2465) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.52)

ilibadabi: “Marula benzer, yenilir bir çeşit bitki.” (DS-VII:2522) (-İç.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,12.24)

izmelece: “Dikenlerinden yemek yapılabilen bir çeşit bitki.” (DS-VII:2576) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,12.26)

kabbar: “Meyvesinden turşu yapılan dikenli bir bitki.” (DS-VIII:2582) (-Kıb.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,12.28)

kaldırık: “Yemeği yapılan bir cins bitki.” (DS-VIII:2609) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,12.30)

kara kavuk: “Çiğ yenen, salatası yapılan bir çeşit bitki.” (DS-VIII:2647) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,12.39)

karavlık: “Salatası yapılan, ıspanakgillerden bir çeşit bitki.” (DS-VIII:2654) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,12.42)

katır gulağı: “Yapraklarından dolma yapılan bir bitki.” (DS-VIII:2683) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.30)

kazan karası: “İlkbaharda kırlarda biten, yemeği yapılan bir bitki.” (DS-VIII:2710) (-Kr.-Sv.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.52)

kekilcen: “Teke sakalı da denilen, çiğ yenen bir kır bitkisi.” (DS-VIII:2723) (-Isp.)

(sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.44)

keleme keşir: “Kırlarda biten ve çorbaya konulan bir çeşit bitki.” (DS-VIII:2728) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.53)

kemçik (III) [->kepçük]: “Bayırlarda biten yenen bir çeşit bitki.” (DS-VIII:2737) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.54)

kersin: “Yemeklere konulan bir çeşit bitki.” (DS-VIII:2757) (-Bt.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.49)

kıcı (VI): “Tarlada biten ve yenilebilen bir cins bitki.” (DS-VIII:2782) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.54)

körtiken: “Kaba yapılı, gayet sık, bozumsu yeşil renkte ve çalı gibi dikenli bir çeşit bitki.” (DS-VIII:2918) (-İç.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.05)

koşkoz: “Yer altından çıkarılan ve yenilebilen bir çeşit bitki kökü.” (DS-VIII:2933) (-Kr.-Ezm.-Sv.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.02)

kösgüç: “Tarlalarda kendiliğinden yetişen, toprak altındaki güzel kokulu yumru kökü yenilebilen bir çeşit bitki.” (DS-VIII:2972) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,16.07)

kulumcak: “Yenilen bir çeşit yaban bitkisi.” (DS-VIII:2997) (-İst.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,18.10)

kurt kulağı: “1. Geniş yapraklı, kalın köklü yenilen bir bitki.” (DS-VIII:3010) (-To.-Mr.-Sv.-Yz.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.07)

kurugan: “Ekin içlerinde biten, yemeği yapılan bir bitki.” (DS-VIII:3011) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.09)

kuşkuş otu: “Yenilir bir çeşit yaban bitkisi.” (DS-VIII:3016) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,18.44)

lamsan: “Ekin tarlalarında kendiliğinden yetişen ve sığırlara yedirilen, havuca benzer yabani bir bitki.” (DS-IX:3062) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.09)

lover: “Bir metre uzunluğunda, yeşil ve büyük yapraklı, kokulu, tazeyken hayvanların yemediği bir bitki.” (DS-IX:3088) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.50)

nahtik: “Pancar yaprağına benzeyen ve yenilen bir kır bitkisi.” (DS-IX:3233) (-To.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.56)

namtik: “Çayırıldaki biten, kökü yenilen dikenli bir bitki.” (DS-IX:3238) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.56)

nivik [nevik]: “Ekşi katılarak yaprağından yemek yapılan bir çeşit yabancı bitki, domuz lahanası.” (DS-IX:3253) (-To.-Or.-Sv) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.57)

nünük (II) [nünük]: “İspanağa benzer ekşi ilk pişirilen bir çeşit bitki.” (DS-IX:3257) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.47)

ölağaz: “Sulak yerlerde yetişen, büyük yapraklı, patatese benzer, yenilen bir bitki.” (DS-IX:3328) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.25)

öyeliy: “Kurutulmuş yaprakları çorbaya konulan bir çeşit bitki.” (DS-IX:3364) (-Kr.-Bay.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,16.08)

paçkar: “Ormanlarda yetişen ve yaprakları hayvanlara yedirilen bir bitki.” (DS-IX:3376) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,16.09)

parlacık [parlacu]: “Sulak yerlerde yetişen ,sarı çiçekli geniş yapraklardan yemek yapılan bir çeşit bitki.” (DS-IX:3397) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.57)

patanak (IV) [->patak (V)]: “İspanağa benzer bir çeşit bitki.” (DS-IX:3408) (-Or.-Sv.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.57)

pocğı: “Yaprakları hayvanlara yedirilen bir orman bitkisi.” (DS-IX:3464) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.43)

sarrot: “Dağlardan toplanan, sütle pişirilerek yemeği yapılan bir çeşit ilkbahar bitkisi.” (DS-X:3548) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.47)

soy (I): “Baharda yetişen, uzun, silindir biçiminde, kabukları soyularak yenen bir bitki.” (DS-X:3668) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.48)

tarhın: “< Ar. tarhûn: çoklukla 'kesme' çorbasına katılan kokulu bir bitki.” (DS-X:3833) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.27.01.2023,15.33)

tel pancarı: “1. Kurutularak saklanıp kışın çorbası yapılan, ince yapraklı bir bitki.” (DS-X:3872) (-Ağ.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,14.02)

tirimit: “Fındık ağaçlarının dibinde yetişen yenilebilir bir çeşit bitki.” (DS-X:3938) (-Or.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,16.05)

tülü (III): “Toprak altında yetişen ak,yumru gövdesi yenilen ince yeşil yapraklı bir çeşit

bitki.” (DS-X:4008) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.47)

uşgun: “Salatası, turşusu, yemeği yapılan ve kıraç yerlerde yetişen otuz santim boyunda, ekşi bir bitki.” (DS-XI:4045) (-El.-Ml.-Dy.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,14.06)

uşrat: “Salatası yapılabilen, güzel kokulu bir kır bitkisi.” (DS-XI:4045) (-İst.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,14.07)

üfelek: “Labada,pazı gibi yaprağından dolma yapılan bir bitki.” (DS-XI:4058) (-Gr.-Ank.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,16.07)

ülüngür (III): “Kırlarda yetişen ve yemeği yapılan, pancara benzer bitki.” (DS-XI:4064) (-To.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,16.07)

ürçek: “Turşusu yapılan bir bitki.” (DS-XI:4067) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,16.07)

ürşek: “Turşusu yapılan bir bitki.” (DS-XI:4070) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,16.06)

yabani pancar: “Tazeyken kavrulup yemek yapılan bir bitki.” (DS-XI:4112) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,14.10)

yağlıcak (II): “Kırda yetişen, geniş yapraklı, köşeli gövdeli, çiğ yenilen bir bitki.” (DS-XI:4122) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.02)

zılbit [zılbit]: “Yemeği yapılan bir kır bitkisi.” (DS-XI:4367) (-Zn.-Sn.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,16.05)

zırmılank: “Asmaya benzer sürgünlerden yemek yapılan bir kır bitkisi.” (DS-XI:4378) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,16.06)

ak güneyik: “Kırlarda biten, yenilen, ak bir çeşit bitki.” (DS-XII:4411) (-Af.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,14.18)

kara kavuk: “Çiğ yenen, salatası yapılan bir çeşit bitki.” (DS-XII:4534) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,14.23)

tavşan topu: “Yumru köklü, salep yapılan bir çeşit bitki.” (DS-XII:4743) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,14.37)

topbuz: “Yuvarlak, dikenli çiçeğinin içi yenilen bir çeşit bitki.” (DS-XII:4769) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,14.40)

2.3.25 Zararlı Bitki

alah: “Tarladaki zararlı bitkiler: *Bu yıl tarlayı alah kaplamış.*” (DS-I:188) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,18.37)

büruç: “Armut ağacında bulunan asalak bir bitki.” (DS-II:828) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,22.30)

eşkit: “Bağ yapraklarına dolanan asalak bir bitki.” (DS-V:1794) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,16.10)

gökçe: “Çiçeğinden ökse yapılan ve ağaçlarda asalak olarak yaşayan ve kışın yaprağını dökmeyen bir bitki.” (DS-VI:2096) (-Sv.-Ank.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,10.02)

göğçe: “Ağaçlarda görülen ve asalak olarak da yaşayan bir bitki, ökse ot.” (DS-VI:2126) (-Or.-Mr.-Sv.-Ky.-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,10.08)

güvelek: “Ağaçlarda biten asalak bitki, burç.” (DS-VI:2240) (-Isp.-Nş.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,10.23)

ihnaz: “Ekin tarlalarında biten, karanfillerden çiçeği pembe mor renkli zararlı bir bitki.” (DS-VII:2461) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,16.18)

kökçe: “Ağaçların üstünde sürekli yeşil duran asalak bir bitki.” (DS-VIII:2951) (-Sm.-Ama.-Sv.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,16.10)

köy göçüren: “Ekin arasında görülen ve ürüne zarar veren bir çeşit dikenli bitki.” (DS-VIII:2983) (-Dz.-Brd.-Sv.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.06)

orum (V): “Ekinler arasında yetişen bir çeşit zararlı bitki.” (DS-IX:3290) (-Ezc.-Sv.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.22)

sikseya: “Yoncaya benzeyen asalak bir çeşit bitki.” (DS-X:3632) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,16.12)

şabla: “3. Ekine zararlı bir çeşit bitki.” (DS-X:3732) (-Kü.-Es.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.32)

şalgamcık: “Tahıla zarar veren tarla bitkisi.” (DS-X:3739) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.56)

ulama (III) [ulama yonca]: “Üzüm çubuklarından geçinen asalak bir bitki.” (DS-XI:4032) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.19)

pıtırak: “Ekinler arasında yetişen, dikenli tohumu giysilere, hayvan tüyelerine yapışan bir çeşit bitki.” (DS-XII:4647) (-Kr.-To.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,14.28)

pürçük: “2. Kimi ağaçlarda oluşan asalak bitki.” (DS-XII:4655) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,14.30)

2.3.26 Zehirli Bitki

avu: “2. Ormanların taşlık yerlerinde yetişen zehirli bitki.” (DS-I:394) (-Zn.-To.-Or.-Gr.-İç.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,19.15)

çakal çiytemi: “Zehirli çiçekli bir bitki.” (DS-III:1041) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,22.44)

çomağ: “Zehirli bir bitki.” (DS-III:1265) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,23.02)

yılan yastığı (I): “1. Sulak yerlerde yetişen, parlak geniş yapraklı, çam kozalağı biçiminde kırmızı tohumları olan zehirli bir bitki.” (DS-XI:4266) (-Ba.-Nğ.-Krk.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,14.13)

yidin: “Frenk üzümü iriliğinde meyvası olan zehirli bir bitki.” (DS-XI:4276) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,14.14)

zifin: “Sarı renkli, iri ve zehirli çiçeği olan bir fundalık bitkisi.” (DS-XI:4385) (-Tr.-Rz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.28)

patpat otu: “Küçük, yuvarlak meyveli, laleye benzer ak çiçek açan, uzun yapraklı, zehirli bir çeşit bitki.” (DS-XII:4640) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,14.27)

2.3.27 Bir Çeşit Bitki

ak kanat: “Ürün vermeyen mısır bitkisi.” (DS-I:155) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.02.12.2023,18.33)

akrap (III): “Kahveye benzer yemişleri olan bir çeşit bitki.” (DS-I:160) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.02.12.2023,18.34)

aloruh: “Otların üzerinde görülen, yeşil, vişneye benzer bir çeşit bitki.” (DS-I:229) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,18.52)

artlı: “Bol meyvalı ağaç, bitki.” (DS-I:336) (-Isp.-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,19.00)

aşur (I): “1. Bir çeşit bitki.” (DS-I:363) (-Af.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,19.10)

atıtfel: “Yaprakları fare kulağına benzeyen bir çeşit bitki.” (DS-I:370) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,19.12)

azvey: “Acı bir bitki, sarısabır.” (DS-I:443) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,19.20)

bağala: “1. Ekin arasında biten yuvarlak, siyah tohumlu bir çeşit bitki.” (DS-II:473) (-Af.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,19.23)

bakla çalısı: “Ekin tarlalarında yetişen, yeşil meyveli, baklagilllerden bir bitki.” (DS-II:495) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,20.25)

bakıldak: “1. Fasulye, nohut, bakla, bezelye, mercimek, yulaf, pirinç, susam gibi bitkilerin başakları.” (DS-II:492) (-Uş.-Isp.-Brs.-Esk.-Ank.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,20.25)

balkık: “Kavun, karpuz, kabak gibi meyve ve bitkilerin çürüğü.” (DS-II:507) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,20.30)

barık: “3. Bitkilerin çok olduğu yer.” (DS-II:532) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,20.35)

bartınya otu: “Mısır tarlalarında yetişen 30-35 cm.yüksekliğinde bitki.” (DS-II:535) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.02.12.2023,20.37)

batbat: “Yaprakları ağılı bir çeşit bitki.” (DS-II:569) (-Dy.-Ezc.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,20.40)

bavrik: “1. Fakir toprakta yetişmiş ve bakımsızlıktan bodur kalmış bitki.” (DS-II:574) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,20.45)

belemir: “2. Tohumları öğütölüp buğday ununa katıldığı zaman, hamuru esmer fakat lezzetli yapan bir çeşit bitki.” (DS-II:608) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.15)

biçinçizalkı: “Mart ayında göğeren bir çeşit ufacık bitki.” (DS-II:683) (-Ker.) (sözlük.gov.tr.02.12.2023,20.54)

birhamba: “Yaprağı yuvarlak,yumuşak ve alt tarafı tüylü bir bitki.” (DS-II:697) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.02.12.2023,20.55)

bitelge: “4. Bitki.” (DS-II:708) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,20.55)

bitken: “Çabuk büyüyen bitki.” (DS-II:708) (-Dz.-Kc.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023, 20.58)

boki: “Yaprağı söğüt yaprağı gibi çiçek ve yemişi mürver çiçeğine benzeyen bir metre boyunda, tarlalarda yetişen bir bitki.” (DS-II:732) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.02.12.2023, 21.00)

bollik: “Baklagillerden, çiçeği emildiğinde tatlımsı bir madde çıkaran bitki.” (DS-II:735) (-Af.) (sözlük.gov.tr.02.12.2023,21.01)

buğa boğa: “Yerden 5-10 cm. yükselen başı top ince bir bitki.” (DS-II:779) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.02.12.2023,21.02)

buvur sakızı: “Tütsü olarak kullanılan, günlük de denilen bir bitki.” (DS-II:807) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.59)

calba (calha): “2. Öküz kuyruğu bitkisi.” (DS-III:850) (-Esk.-Gaz.-Mr.-Yz.-Ank.-Ky.-Ant.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,22.33)

capliga: “İnce uzun, zayıf, yassı bitkiler için söylenir: *Capliga gibi bezelye.*” (DS-III:859) (-Dz.-Tr.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,11.15)

cegert (I): “Sonbaharda ekilen bitkilerin taze filizleri.” (DS-III:874) (-İst.-Gm.-Ezc.-Kr.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,11.14)

ceheri: “Yeşillik, bir cins bitki.” (DS-III:875) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,22.35)

celkek: “Koparıldığında süt çıkaran bir cins kır bitkisi.” (DS-III:878) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,11.16)

cirt atan (I): “2. Gelincik otuna benzer, başaklarından olgunlaşınca sıkıldığı zaman tohum ve su fışkıran bitki.” (DS-III:937) (-İsp.-Dz.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,11.16)

cızlayık: “Bir çeşit bitki.” (DS-III:951) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,22.39)

cıynak (IV): “2. Bitki köklerinin ince saçakları.” (DS-III:945) (-Or.-Gr.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.14)

çalkak: “Keten bitkisinin, lifi alındıktan sonra kalan artığı.” (DS-III:1056) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,22.47)

çardım çanak: “Baklagillerden bir bitki.” (DS-III:1081) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,22.48)

çavdarlık: “Çavdar bitkisi kadar büyüyen, başak verdiği halde tanesi olmayan çalı içlerinde yetişen bir çeşit bitki.” (DS-III:1093) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,23.49)

çekem: “1. Yeşil yapraklı, dikensiz, ateşe atıldığı zaman çıtır çıtır ses çıkaran bir bitki türü.” (DS-III:1110) (-Gm.-Ky.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,22.49)

çekkem: “Dövuıldığı zaman yapışkan olan bir bitki.” (DS-III:1114) (-Dy.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,22.50)

çımçıtılık: “Sakız çıkarılan bir bitki çeşidi.” (DS-III:1176) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,22.52)

çil (I): “Topraktan yeni çıkan bitki, ekin.” (DS-III:1213) (-Af.-Sn.-Sm.-Ama.-Or.-Tr.-Sv.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.15)

çipi: “1. Bataklık yerlerde veya pınar kenarlarında meydana gelen ot, yosun gibi bitkiler.” (DS-III:1232) (-Brs.-Kü.-Esk.-Çr.-Ama.-Ezm.-Ml.-Gaz.-Mr.-Hat.-Sv.-Yz.-Ank.-Ky.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,22.55)

çoban çırası: “1. Bataklık yerlerde veya pınar kenarlarında meydana gelen ot, yosun gibi bitkiler.” (DS-III:1254) (-Brs.-Kü.-Esk.-Çr.-Ama.-Ezm.-Ml.-Gaz.-Mr.-Hat.-Sv.-Yz.-Ank.-Ky.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,22.56)

dana daşak: “Tohumu tespih taneleri gibi olan bir çeşit bitki.” (DS-IV:1335) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,12.52)

damazlık: “Damızlık hayvan ya da bitki.” (DS-I:1350) (-Rz.-Ar.-Kr.-Tn.) (sözlük.gov.tr.05.12.2023,21.57)

daraklık otu: “Anasongillerden bir bitki: *Daraklık getir de dişimi kurcalayalım.*” (DS-IV:1367) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.06.12.2023,16.30)

değgin (II): “Soğuk vurmuş bitki, meyve: *Bo elma soğuk değgini.*” (DS-IV:1401) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.06.12.2023,16.30)

deke sakalı: “Dağlarda yetişen ve baldıran gibi kökü olan bir bitki.” (DS-IV:1407) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.05.12.2023,22.05)

delelik: “Cılız, iyi büyümemiş bitki.” (DS-IV:1408) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.05)

delce (II) [deli]: “Bir bitkinin kılçıklı olan tohumu, delice: *Buğday çok delceli.*”

(DS-IV:1408) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.06.12.2023,16.30)

devegülü: “Hatmi denilen bitki.” (DS-IV:1441) (-Dz.-Brd.-Kü.-Nş.-Kn.) (sözlük.gov.tr.05.12.2023,22.10)

diplitura: “Çoban çantası bitkisi.” (DS-IV:1511) (-Ed.) (sözlük.gov.tr.05.12.2023,22.22)

dirsek: “Buğday, arpa, mısır vb. bitkilerin saplarının sert kısımları.” (DS-IV:1519) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.36)

domuz ağırşığı: “1. Buhurumeryem denilen bitki.” (DS-IV:1555) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.49)

domuz lahanası: “Yılan yastığı denilen bitki.” (DS-IV:1556) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.06.12.2023,16.30)

düğün otu: “Yara işletmekte kullanılan yapraksız, dut gibi taneleri olan bitki.” (DS-IV:1572) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.53)

dönbaba: “Turnagagası bitkisi.” (DS-IV:1581) (-Çkr.-Krş.) (sözlük.gov.tr.05.12.2023,22.28)

efeng: “Mavi çiçek açan, ormanlarda bulunan bir çeşit bitki.” (DS-V:1668) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.06.12.2023,16.27)

efenk: “Kurutulup kışın hayvanlara verilen, bağla ya da karacaot denilen bir bitki.” (DS-V:1668) (-Dz.-Brd.-Ay.-İz.-Ba.-Brs.-Kü.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.06.12.2023,16.28)

efil efil: “1. Bitkilerin birdenbire büyüyerek dal budak salmasını anlatır.” (DS-V:1669) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.06.12.2023,16.30)

eğece (II): “Buğdaygiller familyasından bir çeşit kılçıklı bitki.” (DS-V:1682) (-Af.) (sözlük.gov.tr.06.12.2023,16.30)

eğrelti (II): “2. Kökü toprağın derin tabakalarında bulunan bitki.” (DS-V:1682) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.06.12.2023,16.31)

elmacık: “Bir çeşit bitki.” (DS-V:1725) (-Brd.-Mr.-Ank.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,09.38)

elma çalısı: “İri fındık kadar meyveleri olan, lezzetli, ada çayı da denilen bir bitki.” (DS-V:1725) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,09.38)

emecen: “Ballıbaba denilen bir çeşit bitki.” (DS-V:1731) (-Ks.-Çkr.) (sözlük.gov.tr. 01.02.2024,09.40)

endek: “İyi yetişmeyen hayvan ya da bitki.” (DS-V:1745) (-Kn.-Mğ.) (sözlük.gov.tr. 06.12.2023,16.38)

erez: “Delice otu da denilen buğday, arpa ile birlikte yetişen, sarhoşluk veren bir çeşit bitki.” (DS-V:1767) (-Kıb.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.00)

erinti (II): “Ağaç fidanlarının ya da yeni bitmek üzere olan bitkilerin kurumaya yüz tutması.” (DS-V:1777) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.06.12.2023,16.39)

fitire [fitirek]: “Yeni yeşermiş bitkiler.” (DS-V:1874) (-Kn.-İç.-Ant.) (sözlük.gov.tr. 27.01.2023,15.07)

fotanak: “Kara lahanaya benzeyen, değirmi yapraklı ve yalnız çorbası yapılan bir bitki.” (DS-V:1878) (-Or.) (sözlük.gov.tr. 01.02.2024, 09.08)

gagaç (III): “İçi boş olan kamış gibi bitkilerin gövdesi.” (DS-VI:1892) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.27.01.2023,15.07)

gamiş (II): “Sazlık ve bataklıklarda yetişen bir çeşit su bitkisi: *Gamiş biçmeye gideceğim.*” (DS-VI:1908) (-Isp.-Gz.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,09.48)

gara avu: “Ormanlarda yetişen ve taflana benzeyen bir bitki.” (DS-VI:1917) (-Or.-Gr.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,09.48)

gara yağı: “Sulak yerlerde ve ark kenarlarında yetişen bir bitki.” (DS-VI:1921) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,09.51)

garga külülü: “Baklagillere benzeyen ve çayırlarda yetişen bir çeşit bitki.” (DS-VI:1923) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,09.52)

gargın: “1. Gövdeleri fazla gelişip odunlaşmış bitkiler.” (DS-VI:1924) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,09.53)

gaşşak: “Kamış cinsinden bir bitki.” (DS-VI:1934) (-Ay.-İç.) (sözlük.gov.tr. 07.12.2023,09.55)

genegerçek: “1. Beziryağı çıkarılan bir çeşit bitki.” (DS-VI:1990) (-El.) (sözlük.gov.tr. 07.12.2023,09.57)

gerce: “Sarmaşık türünden bir çeşit bitki.” (DS-VI:1994) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.

06.02.2024,15.12)

geven hıcı: “Keven bitkisi zamkı.” (DS-VI:2009) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023, 09.59)

gırcın (II): “2. Tarlada harmandan sonra kalan kalın ve sert gövdeli yabancı bitkiler.” (DS-VI:2054) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,16.13)

gırçıl (I): “Dağlarda taşlık yerlerde yetişen buğdaygillerden bir bitki.” (DS-VI:2055) (-Gm.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,10.00)

gila buru: “Kırmızı yemişinden turşu yapılan sayvaniye ailesinden bir çeşit bitki.” (DS-VI:2075) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.22)

goyun gözü: “1. Papatya.” (DS-VI: 2111) (-İst.-Çkr.-Çr.-Sm.-To.-Or.-Gr.-Ml.-Mr.-Sv.-Yz.-Ky.-Ada.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,10.04)

göğa: “Kındıra ya da ayrık otu denen bir çeşit bitki kökü.” (DS-VI:2126) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,10.07)

göğerti: “Yeşillik, yeşerti (bitki için).” (DS-VI:2130) (-Ml.-Vn.) (sözlük.gov.tr. 07.12.2023,10.09)

gökbaş: “Tarlalarda yetişen, mavi çiçekli bir çeşit bitki, peygamber çiçeği.” (DS-VI:2135) (-Es.-Ezc.-Yz.-Ank.-Kn.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.30)

göngür: “Buğdaylar içinde biten siyah tohumlu bir bitki.” (DS-VI:2155) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,16.16)

görkem (II): “1. Uzun zaman yeşilliğini tazeliğini koruyan bitki.” (DS-VI:2161) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.36)

gövem (II) [->göveğen]: “Bitki yeşilliği.” (DS-VI:2168) (-Sn.) (sözlük.gov.tr. 26.01.2023,16.15)

göveri (I): “2. İlkbaharda ekilen bitkilerden yazın alınan ürün.” (DS-VI:2169) (-Mn.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,10.18)

gurt gulağı: “Kulak biçiminde meyveleri olan bir bitki.” (DS-VI:2201) (-El.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.00)

gül dibi: “2. Tarlalarda biten pancargillerden bir bitki.” (DS-VI:2217) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,10.21)

halevi: “Bir çeşit bitki.” (DS-VIII:2259) (-Bt.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,10.24)

halvan: “Bir çeşit bitki.” (DS-VII:2262) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.37)

helvan: “Bir çeşit bitki.” (DS-VII:2262) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,10.25)

hararot: “Ararot bitkisi.” (DS-VII:2281) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,10.42)

hasret çiçeği: “Damkоруğu bitkisi, senpervivum, crassulaceae.” (DS-VII:2300) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,10.42)

havaza: “Bir çeşit Akdeniz bölgesi bitkisi.” (DS-VII:2310) (-İç.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,10.43)

hel (V): “Zencefilgillerden, sıcak iklimli yerlerde yetişen ıtırılı bir bitki, kakule.” (DS-VII:2330) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,10.44)

hömbes: “Mersin bitkisi ve meyvesi.” (DS-VII:2432) (-İst.-Hat.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,10.45)

hübek: “Bitki yığılı.” (DS-VII:2447) (-Or.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,12.16)

ilan purçalı: “Kayalık yerlerde, taş oyuklarında biten, parlak yeşil renkli yaprakları ıspanağa benzeyen bir bitki.” (DS-VII:2518) (-İç.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,23.03)

ilevent: “Tohum tutmayan tohum vermeyen bitki.” (DS-VII:2521) (-To.) (sözlük.gov.tr.27.01.2023,15.24)

imam meselek: “Kırlarda yetişen havuca benzer bir çeşit bitki.” (DS-VII:2533) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,12.25)

iprom: “Ekinlerin arasında biten yulafa benzer bitki.” (DS-VII:2546) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.27.01.2023,15.24)

it hıyarı: “Kırlarda biten, meyvesi badem çağlası büyüklüğünde olan, dokununca yarılan bir çeşit bitki.” (DS-VII:2568) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.32)

kabalak (I): “1. Geniş etli, tüylü, kabak yaprakları biçiminde yaprakları olan, kırdı ya da su kenarlarında yetişen bir bitki.” (DS-VIII:2580) (-Bo.-Ks.-Çkr.-Sn.-Sm.-Ama.-To.-Or.-Sv.-Ank.-Ng.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.43)

kaful [kafil]: “Bağlanmadan bir yere toplanmış biçilmiş ekin bitki topluluğu.” (DS-VIII:2593) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.27.01.2023,15.24)

kalpak (III): “Baharda duvarlarda çıkan, etli yaprağı şapka gibi olan yumru köklü bir bitki.” (DS-VIII:2610) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.27.01.2023,15.24)

kandil otu: “Ballıbabagillerden bir bitki, ballo ta acetabulosa labiatae.” (DS-VIII:2621) (-İst.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,12.31)

kaplan boğan: “Bir çeşit bitki.” (DS-VIII:2634) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,12.32)

kara yanuh: “2. Susuzluktan cılız kalmış bitki.” (DS-VIII:2654) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.21)

kater: “İlkbaharda bitkilerin yaprak açma zamanı.” (DS-VIII:2682) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.29)

katır kuyruğu: “2. İpek böceğinin üzerinde kozasını sardığı bir bitki.” (DS-VIII:2683) (-İst.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.31)

kavuz (I): “3. Yaprakları dökülen bitki.” (DS-VIII:2695) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.28.02.2023,19.21)

kayış kıran: “Kökleri toprağın derinliklerine giden ve yoncaya benzeyen bir bitki.” (DS-VIII:2701) (-İst.-Gaz.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,12.51)

kaynana çiçeği: “Salep bitkisi.” (DS-VIII:2704) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,12.53)

keçi memesi: “Kökü bol nişastalı bir çeşit bitki.” (DS-VIII:2716) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,12.52)

kene ağaç [kene otu]: “Sütlegengillerden hintyağı çıkarılan bitki.” (DS-VIII:2742) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,12.54)

kerğaş: “Bir çeşit bitki.” (DS-VIII:2754) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.42)

kesme kanak: “Kökünden sakız çıkarılan bir bitki.” (DS-VIII:2767) (-İç.) (sözlük.gov.tr.07.01.2023,09.39)

kıkıcı: “Bir çeşit kır bitkisi.” (DS-VIII:2791) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.36)

kiriç: “Bir çeşit bitki.” (DS-VIII:2877) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.23)

kobuk (II): “Çayırlarda biten, yaprakları dikenli ve yassı, patatese benzeyen bir bitki.”

(DS-VIII:2890) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.55)

kocasan (I): “Yaşlanmış bitki.” (DS-VIII:2892) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.27.01.2023,15.08)

könçek (II): “Bitkinin kökündeki yavru kök ve saçakları.” (DS-VIII:2958) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.27.01.2023,15.08)

köpek menekşesi: “Sarmaşık türünden bir bitki.” (DS-VIII:2960) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.38)

kösküç (II): “Toprak altından çıkan,bitkinin yumru kökü.” (DS-VIII:2972) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.27.01.2023,15.12)

kurtuk (I): “Sığır kuyruğu bitkisi.” (DS-VIII:3011) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,18.13)

kuş ekmeği: “2. Bir ilkbahar bitkisi, madımak.” (DS-VIII:3015) (-Ama.-Ank.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.28)

kuş otu: “Buğdaygillerden küçük taneli bir bitki, kuş yemi.” (DS-VIII:3017) (-Krk.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.30)

kuzu dili: “Bir cins bitki.” (DS-VIII:3022) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.11)

leylek ayağı: “Kuruyunca incecik sapları kendi üzerinde kıvrılan saat çiçeği bitkisi.” (DS-IX:3075) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.23)

mançeya: “Taze mısır bitkisinin koçanı ile birlikte küçük parçalara bölünüp kurutulduktan sonra öğütülmüş durumu.” (DS-IX:3119) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.17)

mendili melek: “Birkaç renkli yaprakları çiçek gibi duran bir bitki.” (DS-IX:3160) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.19)

mercimelek: “Madımak bitkisi.” (DS-IX:3166) (-Krş.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.21)

miñkiriç: “Bir çeşit bitki.” (DS-IX:3201) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.20)

mumuzak: “Kırlarda biten dikenli bir bitkinin böğürtlene benzeyen kırmızı meyvesi.” (DS-IX:3219) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.22)

murdümük: “Bakladan küçük mercimekten büyük taneli bir bitki.” (DS-IX:3221)

(-Nğ.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.40)

ok (III): “Kalem gibi olan bitki gövdesi.” (DS-IX:3274) (-Krk.) (sözlük.gov.tr.27.01.2023,15.13)

oturak (VI): “Bir yerde küme biçiminde büyüyen bitki.” (DS-IX:3296) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.41)

öküzoğlan çiğdemi: “Afyon bitkisi.” (DS-IX:3327) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.24)

ölü soğanı: “Bitkiler, çiçekler,güneşten tazeliğini yitirerek pörsümek solmak.” (DS-IX:3334) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.27.01.2023,15.08)

palah: “1. İnce ve sert yapraklı sığırkuyruğu bitkisi.” (DS-IX:3382) (-Vn.-Ml.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.28)

pamuklıyan otu: “Pamuk gibi çiçekleri olan bir kır bitkisi.” (DS-IX:3389) (-İst.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.29)

patlangaç (III) [patlak (VII)]: “Tohumları patlatılan bitki.” (DS-IX:3412) (-Krk.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.41)

patlayık: “Ova ve dağlarda yerlerde yetişen bir bitki.” (DS-IX:3412) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.42)

poruk (II): “1. Katır tırnağı bitkisi.” (DS-IX:3471) (-Çkl.-İst.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.44)

pur (III): “1. Bitkinin yapraklı yeri.” (DS-IX:3487) (-Bt.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.46)

rezdene: “Maydanozgillerden baharlı bir bitki, rezene.” (DS-IX:3506) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.54)

salmanca: “Söğüt yaprağına benzeyen yapraklarının arkası beyaz bir çeşit bitki.” (DS-X:3529) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.49)

sarı sabır: “Yapraklarından acı madde çıkarılan bir çeşit bitki.” (DS-X:3546) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.45)

sedef otu: “Bir çeşit bitki.” (DS-X:3564) (-İst.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.23)

serce otu: “Bir çeşit bitki.” (DS-X:3586) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.24)

siğil otu: “Bir çeşit bitki.” (DS-X:3630) (-Sv.-Hat.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.22)

sipsi (III): “İlkbaharda sular içinde yetişen bir bitki.” (DS-X:3645) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.46)

sösük: “Bir çeşit bitki.” (DS-X:3681) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.19)

sugözeği otu: “Batakılıkta biten bir çeşit bitki.” (DS-X:3688) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.46)

sumar: “Olgunlaşmamış, yetişmemiş (meyve, bitki için).” (DS-X:3694) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.46)

suna (III): “Yaprakları ince maydanoza benzer bir bitki.” (DS-X:3695) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.47)

sülüş otu: “Bir çeşit bitki.” (DS-X:3708) (-İç) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.22)

sütlücen: “Bir çeşit ilkbahar bitkisi.” (DS-X:3727) (-Or.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.25)

şeytan pürü: “Sarp kayalarda biten,çam dalına benzer, iğneli bodur bir bitki.” (DS-X:3765) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.48)

tağ (I): “Kabak, karpuz, salatalık gibi bitkilerin gövdesi ve dalları.” (DS-X:3799) (-Vn.-Bt.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.48)

tamır: “Bitki kökü.” (DS-X:3817) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.41)

teğ (I) [teğ]: “2. Bitki dalları.” (DS-X:3859) (-İç.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.51)

tevek: “1. Kavun, karpuz kabak vb.bitkilerin dalları.” (DS-X:3901) (-İz.-To.-Es.-Çr.-Sn.-Ama.-Or.-Gr.-Tr.-Ar.-El.-Ml.-Sv.-Ank.-Krş.-Ky.-Nş.-Nğ.-İç.-Ant.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.52)

tevek: “11. Yaz kış yeşilliğini koruyan bir çeşit bitki.” (DS-X:3901) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.52)

tilki: “Yer altındaki su borularını tıkayan ince bitki kökleri.” (DS-X:3931) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,14.03)

tosgab otu: “Yaprak uçları yassı olan bir çeşit bitki.” (DS-X:3972) (-İç.) (sözlük.gov.tr.

30.01.2023,09.26)

ula otu: “At kuyruğu bitkisi.” (DS-XI:4033) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.22)

unnuca: “Toprak evlerin üstünde, hazıranda biten, yapraklarında un gibi bir madde olan bitki.” (DS-XI:4040) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,14.05)

ümmülük: “Bir bitki.” (DS-XI:4065) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.26)

ürdümük: “Bir bitki.” (DS-XI:4068) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.26)

vıccı vıccı: “Gelincik bitkisi.” (DS-XI:4098) (-Af.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.27)

yaban bacı: “Baklagillerden bir bitki.” (DS-XI:4112) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,14.09)

yandırız: “Mültüme de denilen bir bitki.” (DS-XI:4163) (-İç.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.09)

yarpız (III): “Kuzukulağı.” (DS-XI:4189) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.27)

yavısı (IV): “Göl ve akarsu kıyılarında yetişen bitkiler.” (DS-XI:4206) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,14.11)

yay oğu: “Öküz kuyruğu da denilen bir bitki.” (DS-XI:4214) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.22)

yeleşik: “Tatula da denen bir bitki.” (DS-XI:4233) (-Or.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,14.12)

yılan baklası: “Fiğe benzer bir bitki.” (DS-XI:4264) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,14.12)

yılan burçağı: “1. Yaban baklasına benzer bir bitki.” (DS-XI:4264) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.39)

yiñi bahar: “Taneleri karabiberden büyüyecek baharlı bir bitki, yerbahar.” (DS-XI:4278) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.28)

yorgan kaldıran: “Yere yapışık olarak, yıldız biçiminde biten bir bitki.” (DS-XI:4298) (-İç.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.40)

zagel (II): “Kış bitimiyle bahar arasında yeşeren bitkiler.” (DS-XI:4340) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.28)

zeyrek otu: “Keten bitkisi.” (DS-XI:4363) (-İst.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.29)

ayruk: “Ayrık, bir çeşit bitki.” (DS-XII:4436) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.21.01.2024,21.13)

eğrilcen otu: “İğneli tohumlu, bir çeşit kır bitkisi.” (DS-XII:4491) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr. 07.12.2023,14.22)

kabaldız diken: “Ekinler kaldırılırken dikenleri yuvarlanarak uçan bir çeşit bitki.” (DS-XII:4527) (-Yz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.30)

karacık: “Buğday tarlalarında biten yuvarlak kara tohumlu bir çeşit bitki.” (DS-XII:4533) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.30)

keklik ganağı: “Bir çeşit bitki.” (DS-XII:4542) (-İç.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,14.24)

koğa (II): “Çalılıklarda biten 50-70 cm.boyunda yapraksız, sivri bir çeşit bitki.” (DS-XII:4563) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,14.25)

melemir: “Kara, acı tohumlu bir çeşit bitki.” (DS-XII:4590) (-Mr.) (sözlük.gov.tr. 07.12.2023,14.26)

purunçalık: “Bir çeşit kır bitkisi.” (DS-XII:4654) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023, 14.29)

sarı kök: “Zencefilgillerden bir çeşit bitki, zerdeçal.” (DS-XII:4672) (-Ker.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,14.31)

şeytan keleş: “Cırtatanotu da denilen, sıkınca içinden su çıkan bir çeşit bitki.” (DS-XII:4724) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,14.36)

ulama otu: “Atkuyruğu bitkisi.” (DS-XII:4784) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023, 14.40)

yağlık: “Yer elmasına benzer, kayalık ve sert topraklarda biten, yumru köklü bir çeşit bitki.” (DS-XII:4808) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,14.41)

2.4 Baklagiller

2.4.1 Bakla

aptal baklası: “Bir çeşit bakla.” (DS-I:287) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.32)

at paklası: “Siyah, büyük bakla.” (DS-I:373) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.19)

bitli bakla: “Bakla.” (DS-II:711) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.35)

boduç (IV): “4. Bakla, taze bakla.” (DS-II:720) (-To.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.38)

camız baklası: “Yabanî bakla.” (DS-III:854) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,20.46)

dana baklası: “Kocabakla, içbakla, tane bakla.” (DS-IV:1355) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,09.04)

elifli bakla: “Bir çeşit bakla.” (DS-V:1716) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,09.00)

gedilcen [gedilgen]: “Yaprakları çalıya benzeyen dağlarda yetişen yaban baklası.” (DS-VI:1967) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,09.00)

gö bakla: “Taze bakla.” (DS-VI:2113) (-Yz.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,09.00)

göde bakla: “Bakla.” (DS-VI:2113) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,09.01)

göğ paħla: “Yeşil, taze bakla.” (DS-VI:2133) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,09.02)

kırk günlük: “Mayıs ayında çıkan ve kırk günde yetişen bir çeşit bakla.” (DS-VIII:2829) (-To.-Tr.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,09.04)

koca bakla: “Bir çeşit bakla.” (DS-VIII:2891) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,09.05)

lobiye: “Bakla.” (DS-IX:3081) (-To.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.40)

öküz baklası: “Karabakla.” (DS-IX:3328) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.09)

pağla: “Bakla.” (DS-IX:3379) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,09.01)

pakla: “Bakla.” (DS-IX:3380) (-Ay.-Hat.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,09.02)

pinpakla: “Bezelyeye benzeyen bir çeşit bakla.” (DS-IX:3456) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,09.05)

sıyırma pakla: “Taze kara pakla.” (DS-X:3625) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.10)

termiye (I): “Bir çeşit bakla yahudi baklası.” (DS-X:3893) (-Isp.-Kn.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.19)

tirmis: “Yabanıl bakla.” (DS-X:3939) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,09.00)

paħla: “Bakla.” (DS-XII:4633) (-İğ.-Kr.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,09.05)

2.4.2 Bezelye

ak fiy: “Bezelye.” (DS-I:149) (-Isp.-Ks.-Sm.-Nş.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,14.35)

alguş: “Bir çeşit iri bezelye.” (DS-I:214) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.13)

alkuş: “Bezelyeye benzer bir çeşit bitki.” (DS-I:223) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023, 18.48)

badut: “Bezelye, bakla, fasulye gibi sebzelerin salkımları.” (DS-II:471) (-Or.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,11.44)

bezene: “Bezelye.” (DS-II:651) (-Zn.-Or.-Gr.-Tr.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.22)

boduç (IV): “1. Yabanî bezelye.” (DS-II:720) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.37)

cemal böğrölces: “Bezelye.” (DS-III:879) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,20.50)

cılban: “1. Yabanî bezelye.” (DS-III:908) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,20.55)

culban: “Yabani bezelye, burçak.” (DS-III:1012) (-İst.-To.-Or.-Ur.-Mr.-Hat.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,09.54)

cülük (III): “Yabani bezelye.” (DS-III:1026) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,09.55)

ezine: “Bezelye.” (DS-V:1830) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,09.48)

feslek: “1. Bir çeşit bezelye.” (DS-V:1848) (-Sm.-Sn.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,09.12)

fin: “Yaban bezelyesi.” (DS-V:1866) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,09.55)

gil gil: “2. Bezelye.” (DS-VI:2077) (-Bt.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.56)

goğ pakla: “Bezelye.” (DS-VI:2095) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,09.56)

gülür (I) [gülül]: “Bezelye.” (DS-VI:2221) (-Tr.-Gm.) (sözlük.gov.tr.04.02.2024,11.25)

[gülül]: (-Vn.)

karğa külülü: “Buğday tarlalarında biten yaban bezelyesi.” (DS-VIII:2660) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,09.56)

kuş fesleği: “Yaban bezelyesi.” (DS-VIII:3015) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024, 18.41)

kürül: “Yaban bezelyesi.” (DS-VIII:3048) (-Or.-Gr.-Tr.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024, 19.00)

lâtır [latir,latur]: “2. Bezelye.” (DS-IX:3066) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.14)

maşık (II): “Bezelye.” (DS-IX:3134) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,09.57)

mürdük [mürdüme]: “Bezelye.” (DS-IX:3228) (-Brs.-Sk.-Bo.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,09.57)

mürdümük: “1. Bezelye.” (DS-IX:3229) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.38)

mürdümük: “2. Bezelye büyüklüğünde yabancı bir bitki.” (DS-IX:3229) (-Çkr.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.39)

piceli: “Bezelye.” (DS-IX:3451) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,09.58)

pik (I): “Bezelye.” (DS-IX:3452) (-Ezc.-Sv.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,09.58)

pissik paılası: “Yabancı bezelye.” (DS-IX:3461) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,09.58)

raka: “İçi bezelye, araka.” (DS-IX:3505) (-İz.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,09.59)

2.4.3 Keçiboynuzu

buynuz: “2. Keçiboynuzu.” (DS-II:808) (-Isp.-İç.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.59)

geçebuynuzu: “Keçiboynuzu.” (DS-VI:1960) (-İç.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,11.06)

geçeneş: “Yabancı keçi boynuzu.” (DS-VI:1961) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,11.06)

harmut (II): “Keçiboynuzu.” (DS-VII:2293) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.46)

melük: “Keçiboynuzu.” (DS-IX:3158) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,11.07)

2.4.4 Kuru Fasulye

böğölce: “Kuru fasulye.” (DS-II:765) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.52)

çiğit (III): “Kuru fasulye.” (DS-III:1210) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.43)

fasille: “2. Kuru fasulye.” (DS-V:1838) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,09.10)

kılık (VII): “Kuru fasulye.” (DS-VIII:2798) (-To.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.57)

mırdık: “Kuru fasulye.” (DS-IX:3186) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,13.02)

akböce: “Kuru fasulye ve yemeği.” (DS-XII:4410) (-Af.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.22)

ak bakla: “Beyaz, kuru fasulye.” (DS-XII:4410) (-İz.-Bo.-Es.-Zn.-Ks.-Çr.-Ama.-To.-Yz.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.21)

börölce: “Kuru fasulye.” (DS-XII:4464) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,13.16)

ülübü: “Kuru fasulye.” (DS-XII:4793) (-Ba.-Kn.-Ada.-İç.-Ant.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,13.19)

2.4.5 Mercimek

ahça mercimek: “İri mercimek.” (DS-I:117) (-Es.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,11.07)

burşak: “Mercimek.” (DS-II:801) (-Es.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.58)

cülbant: “Mercimek.” (DS-III:1026) (-İst.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.10)

fik: “Yabani mercimek.” (DS-V:1864) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.11)

heses: “Mercimek.” (DS-VII:2348) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.57)

köşne: “Mercimek.” (DS-VIII:2980) (-İst.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.12)

malhıta: “Kırılmış mercimek.” (DS-IX:3113) (-Gaz.-Mr.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.05)

meskenye: “Mercimek.” (DS-IX:3172) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.13)

mürdük [mürdüme]: “Mercimeğin büyüğü.” (DS-IX:3228) (-Bil.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.14)

niske: “Mercimek.” (DS-IX:3251) (-Tn.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.15)

para mercimek: “İri, yassı mercimek.” (DS-IX:3395) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.15)

yohna: “Ekilmiş nohut, mercimek vb.” (DS-XI:4287) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.16)

2.4.6 Nohut

çiyil (III): “Küçük taneli nohut.” (DS-III:1250) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.33)

feslek: “2. Nohut.” (DS-V:1848) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,09.14)

fillice: “Nohut.” (DS-V:1866) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.33)

kabak nohut: “İri nohut: *Kabak nohut leblebisi*.” (DS-VIII:2578) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.

29.03.2023,22.33)

mihaşer: “Kabuğu çıkarılmış ve parçalanmış nohut.” (DS-IX:3197) (-Ezc.-Ml.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.34)

nofut: “Nohut.” (DS-IX:3254) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.52)

seslek: “Nohut.” (DS-X:3592) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.54)

patlangıç (III): “Tane tutmamış nohut kapçığı.” (DS-IX:3412) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.35)

2.5 Ceviz

apırcak: “Yeşil kabuklu ceviz.” (DS-I:283) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.32)

areb kozu: “Kabuklu taze ceviz.” (DS-I:308) (-Ker.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.05)

avku: “Cevizin dış kabuğu.” (DS-I:387) (-Or.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.28)

cevüz: “Ceviz.” (DS-III:887) (-Sm.-To.-Or.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,20.52)

çoğabir [çoğlak]: “Yeşil kabuğu soyulmuş ceviz.” (DS-III:994) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.24)

çoğuz: “Ceviz.” (DS-III:995) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.35)

congabır: “Yeşil kabuğu soyulmuş ceviz.” (DS-III:998) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.25)

coz (VI): “Ceviz.” (DS-III:1004) (-To.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.26)

çıtın (I): “Çetin, sağlam içi güçlkle çıkan ceviz.” (DS-III:1194) (-Hat.-Kn.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.26)

dağdel: “Yaban cevizi.” (DS-IV:1325) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,12.49)

dehrem: “Olgunlaşmamış cevizin yeşil kabuğu.” (DS-IV:1406) (-Ker.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.27)

eşak: “Cevizin içindeki yenilmeyen kabuk kısmı.” (DS-V:1788) (-İç.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.27)

falsak (VI): “Ceviz, bakla, fasulye gibi şeylerin sıcaktan içlerinin bozulması.” (DS-V:1838) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.28)

favlak: “Yeşil kabuklu ceviz.” (DS-V:1840) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.29)

fındık cevizi: “Küçük, kabuğu ince, üzeri pütürsüz ve beyazımsı bir çeşit ceviz.” (DS-V:1853) (-Sm.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.29)

fodana: “Kırılınca içi bütün çıkan ceviz.” (DS-V:1875) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.30)

folu: “Yeşil kabuğundan ayrılmış ceviz.” (DS-V:1875) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.30)

gââl: “Yeşil kabuğundan çıkarılmış ceviz.” (DS-VI:1881) (-Çr.-Ant.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.00)

gavız: “İçi boş ceviz: *Verdiğin ceviz gavızmış.*” (DS-VI:1939) (-İç.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.31)

gaz (IV): “Ceviz.” (DS-VI:1952) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.31)

gevgille: “Çürük ceviz.” (DS-VI:2011) (-Sv.-Ant.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.31)

gıgof: “Olgunlaşmayan cevizin yeşil kabuğu.” (DS-VI:2036) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.31)

gılıf ceviz: “Yeşil kabuğundan kolay ayrılan, olgunlaşmamış ceviz: *Sizin köyde cevizler gılıf oluyor mu?*” (DS-VI:2042) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.32)

gılı (II): “Kabuklu ceviz.” (DS-VI:2042) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.33)

gılla (I): “Ceviz.” (DS-VI:2043) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.34)

gircot: “Kabuğundan zor yıkanan ceviz: *Cevizlerin hiç iyi çıkmıyor.*” (DS-VI:2054) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.34)

gogof: “Yeşil kabuğundan ayrılmış ceviz.” (DS-VI:2094) (-Ezc.-El.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.25)

goğuz: “Ceviz kabuğu.” (DS-VI:2095) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.35)

gongalak (III): “Büyük yumurta biçiminde ceviz.” (DS-VI:2101) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.36)

goz (II): “Ceviz.” (DS-VI:2112) (-Isp.-Ba.-Kr.-Tn.-Sv.-Ant.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.37)

guz (VI): “Ceviz.” (DS-VI:2204) (-Hak.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.37)

göylek: “Cevizi, iri taneli ceviz.” (DS-VI:2242) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024, 15.40)

ıncık (II): “Ceviz.” (DS-VII:2477) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.38)

kakali: “Ceviz.” (DS-VIII:2601) (-İst.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.10)

kakıl [kakkıl]: “Ceviz.” (DS-VIII:2602) (-İst.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.39)

kangıldah: “İçi boş ceviz.” (DS-VIII:2622) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.40)

kanzi (II): “Ceviz içi.” (DS-VIII:2628) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.41)

kapcuk (II): “Ceviz, badem ve fındığın iç kabuğu.” (DS-VIII:2631) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.42)

kaplıca burgaz: “Ceviz.” (DS-VIII:2634) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.43)

karga burun (II): “Uzunca ceviz.” (DS-VIII:2658) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023, 10.44)

karide: “Ceviz.” (DS-VIII:2664) (-Ba.-Brs.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.45)

kıdıt: “Kabuğundan kolayca ayrılmayan ceviz.” (DS-VIII:2788) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr. 15.03.2023,10.46)

kıkof: “Yeşil kabuğu soyulmuş taze ceviz.” (DS-VIII:2792) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr. 15.03.2023,10.47)

kili (II): “Kabuksuz ceviz.” (DS-VIII:2871) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.10.02.2024,10.30)

kok ceviz: “Kabuklu ceviz.” (DS-VIII:2905) (-İst.-Ml.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023, 10.48)

kokuş: “Tane ceviz yaprağı.” (DS-VIII:2906) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.49)

köveppe: “Olmadan ağacın dibine dökülen hastalıklı ceviz.” (DS-VIII:2982) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.50)

küfük: “İri çürük ceviz.” (DS-VIII:2991) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.51)

kuru takırdak [kuruşakşak]: “Ceviz.” (DS-VIII:3013) (-Ks.-Ank.) (sözlük.gov.tr. 15.03.2023,10.51)

[kuruşaksak]: (-Ank.)

marzalak (I): “Cevizin yeşil kabuğu.” (DS-IX:3130) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023, 10.52)

mavru (II): “Cevizin yeşil kabuğu.” (DS-IX:3138) (-Isp.-Dz.) (sözlük.gov.tr. 15.03.2023,10.53)

musabaḥ (II): “Kabukları kolay kırılan ceviz.” (DS-IX:3224) (-Vn.) (sözlük.gov.tr. 15.03.2023,10.54)

müşabaḥ: “İyi cins ceviz.” (DS-IX:3230) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.41)

ofuk: “Çürük ceviz.” (DS-IX:3266) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.54)

ozuk: “Taze cevizin üstündeki yeşil kabuk.” (DS-IX:3306) (-Bt.) (sözlük.gov.tr. 15.03.2023,10.55)

öşelek: “Yağı alınmış cevizin küspesi.” (DS-IX:3356) (-Brs.-Tk.) (sözlük.gov.tr. 15.03.2023,10.56)

patak (IV): “Ceviz için.” (DS-IX:3407) (-To.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.57)

pur (II): “2. Cevizin yeşil kabuğu.” (DS-IX:3487) (-Ezc.-Tn.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023, 10.58)

pürçek (III): “1. Fındık ve cevizlerde olan püskül biçimindeki erkeklik organı.” (DS-IX:3496) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.58)

soğula [soğulog,soğulaz (I),soğuleş]: “İçi olgunlaşmamış, taze ceviz, kestane vb.” (DS-X:3655) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.59)

sülük (I): “Cevizin erkeklik organı.” (DS-X:3708) (-Isp.-Dz.-Ay.-Ky.-Nğ.-Kn.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.59)

şakşakı (II) [->şakşak (II)]: “3. Ceviz.” (DS-IX:3738) (-Yz.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023, 12.10)

uğur (VI): “Ceviz ağacı.” (DS-XI:4030) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.00)

yalku: “Cevizin yeşil yaprağı.” (DS-XI:4147) (-Or.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.01)

yangak: “Ceviz.” (DS-XI:4164) (-El.-Sv.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.03)

zembili gozgoz: “Ceviz.” (DS-XI:4359) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.03)

mavru: “Yeşil kabuklu ceviz.” (DS-XII:4588) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.01)

tuğlak: “Ceviz.” (DS-XII:4773) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.16)

2.6 Tarımda Çalışan İşçi

afaracı: “1. Harman yerlerindeki hububat döküntülerini toplayan adam.” (DS-I:70) (-İz.-Gaz.-Mn.-Mr.-Hat.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,10.24)

afaracı: “2. Bağ, bahçe ve zeytinliklerde kalan döküntüyü toplayan adam.” (DS-I:70) (-Hat.) (sözlük.gov.tr. 22.01.2024, 10.25)

afaracı: “3. Harman işçisi.” (DS-I:70) (-Ml.-Gaz.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,10.25)

budakcı: “Bağ budayan.” (DS-II:778) (-Mn.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.54)

cıvar [cıva (I),cıvan,cuvar]: “Tarlalara su dağıtan bekçi.” (DS-III:942) (-Brd.-Dz.-Ay.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,20.35)

cin kuşluğu: “Çiftçilerin sabah erkenden toplanarak birbirlerinin işlerinde çalışmaları hali.” (DS-III:981) (-Dy.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,20.36)

cumru (I): “Çiftçi.” (DS-III:1016) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,20.36)

çıbıkçı (I): “Bağ kütüklerinin dibi kazılırken budamaları tutup, kırılmaktan koruyan işçi: *Çıbıkçı, gazıcılardan daha usta olmalı.*” (DS-III:1157) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr. 31.03.2023,20.36)

çırpıcı (II): “Zeytin toplama işçisi.” (DS-III:1189) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023, 20.36)

çövelek (I): “Köyde oturup da ekincilikle uğraşmayan kimse.” (DS-III:1298) (-Tn.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,20.36)

çüççü: “Çiftçi.” (DS-III:1306) (-To.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,20.37)

çütçü: “Çiftçi.” (DS-III:1309) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,22.07)

dalbaz (II): “Meyveleri toplamak için dalları gezen: *Ayşe çok dalbazdır.*” (DS-IV:1340) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,20.38)

damancı: “Bağ, bahçe ve tarlayı kiralayan.” (DS-IV:1350) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr. 31.03.2023,20.39)

derici: “Kestane toplayan işçi.” (DS-IV:1434) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,20.40)

destimenci: “Ekin bekçisi.” (DS-IV:1437) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,20.41)

düğenci: “1. Yalnız harman zamanı döven sürmek için tutulan çocuk.” (DS-IV:1620) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,14.22)

ekinci [ekinci]: “Çiftçi, ekinci.” (DS-V:1694) (-Ker.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,20.42)

el (VI): “1. Irgatın bir seferde biçtiği ekin bölüğü.” (DS-V:1702) (-İç.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,09:31)

elçi (II): “1. Amele başı.” (DS-V:1705) (-Hat.-Nğ.-Kn.-Ada.İç.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,20.43)

elçi (II): “2. Çiftliklerde çalıştırmak için amele toplayan (kimse).” (DS-V:1705) (-Hat.-Ada.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,20.44)

elçi (II): “3. Irgatın biçeceği ekin parçasını işaretleyen, ayıran (kimse).” (DS-V:1705) (-Nğ.-İç.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,20.45)

ellefci: “Buğday, arpa gibi tahılı kalburla temizleyen.” (DS-V:1720) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,14.05)

enar [enacı]: “Orak biçerken kılavuzluk eden adam, amelebaşı.” (DS-V:1743) (-Ay.-Mn.-Gr.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,20.45)

enekeç: “Tarla işlerinde birbirlerine yardım eden kimseler.” (DS-V:1749) (-Es.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,20.46)

enel: “2. Tarlada imece halinde çalışan işçilerin bir seferde çapaladıkları ya da biçtikleri kısım.” (DS-V:1749) (-Isp.-Brd.-Dz.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,09.43)

ener (I): “Bağ ya da tarla işlerinde her işçinin payına düşen iş.” (DS-V:1751) (-Brd.-Dz.-İz.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,20.46)

enlerci: “Ekin toplayacıların sağında ve başında duran adam.” (DS-V:1759) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,20.47)

evlekçi: “Tarlayı evleklere ayıran işçilerin başında duran adam.” (DS-V:1810) (-Çr.-Or.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,20.48)

eyleyici (I): “Buğdayı temizleyip kesmiğinden ayıran(kimse).” (DS-V:1823) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,20.49)

eynar: “2. Tarlada kalabalık iş yaparken kenarda çalışan (kimse).” (DS-V:1824) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,20.50)

eynelci: “Ekin biçilen tarlada işçiyi idare eden (kimse).” (DS-V:1825) (-Af.-Isp.-Dz.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,20.50)

gribci: “Amele, ırgat.” (DS-VI:2059) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,20.51)

güdeğer: “Tarlada ortak çalışma: *Tarlada güdeğer çalışalım.*” (DS-VI:2211) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,20.52)

göçergi: “Tarlayı biçerken ya da sürerken aynı yönde ilerleyen işçi.” (DS-VI:2121) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,20.53)

güz yüğüti: “Harman işi bitirmiş çiftçi.” (DS-VI:2244) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.43)

hadağ: “Çiftçilerin yanındaki yardımcı çocuk, yamak, çoban.” (DS-VII:2249) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,20.53)

havalacı: “Bağ, bahçe ve tarlalara gelen suyu yöneten adam.” (DS-VII:2308) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.49)

hon: “Ekin biçerken sıralanan işçi takımı, işçi bölüğü.” (DS-VII:2401) (-To.-Gr.-Gm.-Ar.-Ezc.-El.-Sv.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.14)

honcu: “1. Ekin biçen (kimse).” (DS-VII:2401) (-To.-El.-Ml.-Sv.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.14)

ırgat: “Irgat.” (DS-VII:2457) (-Gm.-Rz.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,20.54)

ırgal: “Amele, ırgat.” (DS-VII:2483) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,20.55)

ıspa [ıspaha]: “Toprak ürünlerinden vergi alan.” (DS-VII:2493) (-Sm.-Sn.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,20.56)

ileşber [ileşper]: “Çiftçi, rençper.” (DS-VII:2521) (-Isp.-İç.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,20.57)

ipci: “Tarlaların alanını ölçen, kadastro memuru: *Köye ipci geldi.*” (DS-VII:2545) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,20.58)

izcer: “1. Tarla işlerinde götürü olarak çalışan götürü alış verişi yapan.”

(DS-VIII:2580) (-Ama.-Hat.-Sv.-Nş.-Nğ.-İç.-Kıb.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,20.59)

kabalıcı: “1. Tarla işlerinde götürü olarak çalışan, götürü alış veriş yapan.” (DS-VIII:2580) (-Ama.-Hat.-Sv.-Mş.-Nğ.-İç.-Kıb.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.02)

kametçi: “Sebzeci.” (DS-VIII:2615) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.14)

kelete (VI): “Toprağı az olan çiftçi.” (DS-VIII:2731) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,20.59)

kerimtici: “Tırpancı.” (DS-VIII:2754) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.43)

kesi (I): “Ortaklık, yarıcılık: *Tarlayı kesiye verdim.*” (DS-VIII:2763) (-Ama.-Or.-Sv.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,21.00)

koruğu: “Kır, koru, tarla bekçisi.” (DS-VIII:2928) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.07)

kömüs: “Tarlalara su dağıtımını yöneten su bekçisi.” (DS-VIII:2957) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,21.00)

kulağı tozlu: “Çiftçi, işçi.” (DS-VIII:2993) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,18.09)

maçkal [macgal, maçigel]: “Sabanı, pulluğu yöneten (kimse).” (DS-IX:3100) (-Kr.-Ky.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,21.00)

manav (IV): “Bahçeleri sulama işini yöneten su dağıtma görevlisi.” (DS-IX:3117) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,21.01)

maraba: “1. Çiftçi.” (DS-IX:3127) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.11)

muşut: “Bahçe ve tarlalara suyu dağıtan (kimse).” (DS-IX:3225) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,21.01)

mürbe: “1. Toprağın ekilmek için yarıya verildiği adam, yarıcı.” (DS-IX:3229) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,21.02)

mürbe: “2. Toprağı olmayan çiftçi.” (DS-IX:3229) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,21.03)

ortakçı [ortak-3,ortakcı]: “Tarlayı, ürünü tarla sahibiyle yarı yarıya pay etmek üzere ekip biçen çiftçi.” (DS-IX:3289) (-Af.-Isp.-Brd.-Dz.-İz.-Mn.-Ba.-Es.-Çkr.-Sk.-Ama.-To.-Or.-Gaz.-Ank.-Ky.-Nğ.-Ant.-Krk.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,21.03)

öndel:1. [öncül-1]: “Ekin biçenlerin sağında giden ve biçmeyi önde götüren adam.” (DS-IX:3336) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,21.03)

pöçükçü: “Ekin biçerken tarlaların kıyısından giden (kimse).” (DS-IX:3478) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,21.04)

sapcı: “Harman zamanı çalıştırılan işçi.” (DS-X:3540) (-To.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023, 21.04)

savurucu: “Harman savuran kimse.” (DS-X:3556) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023, 21.05)

şahna [şahana]: “Harman bekçisi.” (DS-X:3734) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023, 21.05)

şirvan: “Çeltik tarlaların su dağıtım işine bakan kişi.” (DS-X:3785) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,21.06)

tarancı: “Çiftçi.” (DS-X:3832) (-To.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,21.06)

tepirici: “Kalburla tahılın taşını ayıklayan.” (DS-X:3884) (-Ur.) (sözlük.gov.tr. 09.02.2023,17.45)

vayış: “Bir işe birlikte girişen tarlayı ortak eken iki kişiden her biri.” (DS-XI:4093) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,21.07)

yabacılık: “İrgatlık, rençperlik.” (DS-XI:4110) (-İç.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,21.08)

yamağ, yamak (I): “Bağ, bahçe, tarlaların sulama işlerine bakan.” (DS-XI:4152) (-Mn.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,21.09)

yarıcı [yarucu]: “Tarlayı ekip, ürünün yarısını alan ortak.” (DS-XI:4183) (-Mn.-Ba.-Çkl.-Brs.-Kc.-Sk.-Zn.-Sm.-Gr.-Tr.-Rz.-Gaz.-Ky.-Nğ.-Ada.-Ant.-Krk.) (sözlük.gov.tr. 31.03.2023,21.10)

yarı yacı: “Ortakçı, tarlayı ekip ürünün yarısını alacak olan ortak.” (DS-XI:4186) (-Ar.-Hat.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,21.11)

yırgat: “İrgat.” (DS-XI:4273) (-Tn.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,21.12)

yimlikçi: “Harman vakti harmanları dolaşarak azar azar tahıl dilenen kimse.” (DS-XI:4278) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,21.13)

zevzeci: “Küçük soğan ıska yetiştiricisi.” (DS-XI:4363) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,21.14)

bağcı: “Ekin biçenlerin arkasında bağlam yapan işçi.” (DS-XII:4439) (-Af.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,21.15)

belci: “Bel ile toprak kazın işçi.” (DS-XII:4452) (-Af.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,21.16)

bélci: “Bel ile yapılan işlerde çalışan işçi.” (DS-XII:4452) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,21.17)

burcı: “Ekilmemiş taşıl sert toprağı işleyen süren kimse.” (DS-XII:4466) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,21.18)

ortakçı: “Ürüne ortak olmak koşuluyla tarlayı ekip biçen kimse.” (DS-XII:4615) (-Af.-Isp.-Brd.-Dz.-İz.-Mn.-Ba.-Es.-Çkr.-Sk.-Ama.-To.-Or.-Gaz.-Ank.-Sv.-Ky.-Nğ.-Ant.-Krk.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,21.19)

pandar: “Köy tarlaları bekçisi.” (DS-XII:4635) (-Bul.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,21.20)

reşber: “Çiftçi.” (DS-XII:4656) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,21.21)

şahna (I): “Tahıl vergisi toplayan görevli (eskiden).” (DS-XII:4717) (-Gm.-Ky.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,21.21)

2.7 Ekin

2.7.1 Ekin

akbaş: “4. Tane tutmamış ekin başağı.” (DS-I:142) (-Çr.-Ank.-Ky.-Kn.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,14.27)

alaz (I) [alazlık]: “1. Seyrek bitmiş ekin, ot, ağaç.” (DS-I:204) (-Af.-Es.-To.-El.-Gaz.-Hat.-Ank.-Krş.-Kn.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,11.45)

asıl: “Ekin.” (DS-I:343) (-Çkl) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.15)

badastan: “Döğende sürülmüş ekin.” (DS-II:463) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,11.35)

boğurtlak: “Başak tutmaya başlamış ekin.” (DS-II:731) (-Isp.-Sm.-Sn.-Gr.-Hat.-Ky.-

Ada.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.40)

calaz (I): “2. Sararmış ekin.” (DS-III:850) (-Sn.-Sm.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.11)

calaz (I): “3. Cılız ekin.” (DS-III:850) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.11)

celep (VI): “2. Tohumluk olamayacak zayıf ekin.” (DS-III:878) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.09.04.2023,20.00)

cılga (V): “Deste olarak dizilmiş ekin.” (DS-III:910) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.02)

çivil (VI): “2. Yazın ekilen ekin.” (DS-III:989) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.52)

çalgın (I): “Sıcak ve soğuktan gelişemeyerek cılız kalan ekin.” (DS-III:1052) (-Isp.-Brd.-Brs.-Kü.-Ar.-Gaz.-Hat.-Sv.-Ank.-Nğ.-Kn.-İç.-Ant.-Ed.-Krk.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.05)

çarpuhlu: “Cılız (ekin hk.).” (DS-III:1084) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.00)

çatırık (III): “Yeni çıkmış ekin.” (DS-III:1090) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.07)

çekert: “Yeşermiş güz ekini.” (DS-III:1110) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.08)

çicik (I): “Bir karış kadar yükselmiş ekin.” (DS-III:1203) (-Bo.-Ank.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.10)

çücük: “Ekin.” (DS-III:1306) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.11)

dem (I): “2. Kıraç tarlada yetişen ekin.” (DS-IV:1415) (-Kr.-Ker.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.12)

dém ekini: “Kıraç yerde yetişen ekin.” (DS-IV:1416) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.12)

dene baş: “Ekilir ekilmez üzerine kar yağın kişi ekini.” (DS-IV:1421) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.13)

deşey: “Tohumu toprağa atıldıktan sonra hiç sulanmadan yetişen ekin: *Yedi dönüm buğdayım var, ikisi sulu, beşideşey.*” (DS-IV:1439) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.14)

ekelge [ekerek] [->ekenek-1]: “Ekin.” (DS-V:1693) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.14)

enel: “1. Ekin biçilirken aynı boyda biçilen kısım.” (DS-V:1749) (-Dz.) (sözlük.gov.tr. 01.02.2024,09.43)

firez: “1. Ekin.” (DS-V:1869) (-To.-Isp.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.19)

firez: “2. Yeni çıkmaya başlamış ekin.” (DS-V:1869) (-Ada.) (sözlük.gov.tr. 28.01.2023,21.19)

gebece: “1. Başak vermeye başlayan ekin: *Ekin gebedeyken yağmur yağsa çok faydalı olur.*” (DS-VI:1955) (-Af.-Dz.-Ank.-Ant.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.22)

geçgel (III): “Ekilmesi ya da yetişmesi geç kalmış ekin.” (DS-VI:1961) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.27)

gelemle (II): “Yazın ekilmiş ekin.” (DS-VI:1975) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022, 10.53)

gelez (I): “İyi yetişmemiş, cılız kalmış ekin.” (DS-VI:1976) (-Mr.-Sv.-Ky.-Ada.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.28)

gelinti (II): “Kendi kendine biten ekin.” (DS-VI:1982) (-Ky.) (sözlük.gov.tr. 28.01.2023,21.29)

gıravı (II): “Büyümemiş, geri kalmış (ekin için): *Bizim ekin ilkin pek gökçekken yağmursuzluktan en gıran galdı.*” (DS-VI:2053) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023, 21.31)

goyun eyağı: “Ekin boyunun ne çok uzun ne de kısa olması hali.” (DS-VI:2110) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.32)

göcek (II): “Bir karış boyunda büyümüş ekin.” (DS-VI:2119) (-Isp.-Ml.-Gaz.-Mr.-Hat.-Sv.-Ky.-Ada.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.00)

göçek (III): “Ekinin çimlenmesi.” (DS-VI:2121) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023, 21.33)

göğem (IV): “Yapraklanmış ekin.” (DS-VI:2128) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023, 21.34)

görkem (II): “2. Ekinlerin içine kuş saklanacak kadar büyümüş hali.” (DS-VI:2161) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.36)

gövcek: “Ekin başak bağlayıncaya kadar olan yeşil hali.” (DS-VI:2166) (-Ky.)

(sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.38)

gövlez (III): “Tamamıyla sararmamış, yeşil (ekin için kullanılır): *Ekinler daha gövlez birkaç gün sonra yolmalı.*” (DS-VI:2170) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.37)

göz kaçığı (III): “Ekinin yeni başak halinde iken iç tutmamış olan taneleri.” (DS-VI:2182) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.40)

gubar (II): “İlk ekilen ekin.” (DS-VI:2185) (-Dy.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,12.39)

güzdüyh: “Güzün ekilen ekin.” (DS-VI:2242) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.41)

halıza: “4. Yeni yetişen ekin.” (DS-VII:2260) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,20.56)

halıza: “5. Otlak olarak ekilen ekin.” (DS-VII:2260) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,20.56)

hılt: “Harmanda tam saman haline gelmemiş ekin.” (DS-VII:2360) (-Ml.-Sv.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.03)

ılmık: “Yeni bitmiş, filizlenmiş ekin.” (DS-VII:2473) (-Mn.-Ky.-Nğ.-Kn.-Ada.-İç.-Kıb.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.41)

ıramas (I): “Tarlada yığın yapılan biçilmiş ekin.” (DS-VII:2481) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.42)

ıravık (II) [ıravak (II)]: “Biçilmiş ve demetlenmiş ekin.” (DS-VII:2482) (-Af.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.43)

ikinci güzlük: “Kasım ayından on gün sonra ekilen ekin.” (DS-VII:2515) (-İğ.-Ks.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.44)

ilk güzlük: “Kasım ayına otuz, kırk gün kala yapılan ekin.” (DS-VII:2529) (-Dz.-Ks.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.45)

kara yapıldak: “Başak tutmamış ekin.” (DS-VIII:2654) (-Çr.-Ank.-Ky.-Nş.) (sözlük.gov.tr.29.01.2023,21.52)

kargın (IX): “Yağmurdan yere yatmış ekin.” (DS-VIII:2660) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.29.01.2023,21.53)

kavrama (I): “Orakla biçilen bir tutam ekin.” (DS-VIII:2691) (-Dz.-Sn.-To.-Or.-Sv.-Ank.-Ky.) (sözlük.gov.tr.29.01.2023,21.53)

kedene (II): “Dökülen tahıldan kendi kendine biten ekin.” (DS-VIII:2717) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.29.01.2023,21.54)

kesik (VI): “Sudan, dondan ve çoraktan sararmış ekin.” (DS-VIII:2764) (-Dz.-Sv.-Ky.) (sözlük.gov.tr.29.01.2023,21.55)

kılacuk: “Çiçekken yenen bir çeşit ekin.” (DS-VIII:2792) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.29.01.2023,21.56)

kılapa (I): “İyi gelişmemiş ekin.” (DS-VIII:2793) (-İç.) (sözlük.gov.tr.29.01.2023,21.57)

kocasan (I): “Boya kalkmış, sararıp başak tutmamış ekin.” (DS-VIII:2892) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.29.01.2023,21.58)

koçek: “Bir karış boyunda büyümüş ekin.” (DS-VIII:2894) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.29.01.2023,22.00)

köçek: “2. Sonbaharda ekilmiş ekin.” (DS-VIII:2947) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.19)

mençe: “Ekin, ot demeti.” (DS-IX:3160) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,23.20)

namlı (I): “1. Biçilmiş ekin, ot demetleri sırası.” (DS-IX:3237) (-Af.-Ks.-Çkr.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.45)

oturum: “1. Harman yerindeki ekin demetlerinin yığımı.” (DS-IX:3298) (-Çr.-To.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.05)

ölek (I): “Ekin.” (DS-IX:3330) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.10)

pançaklı: “Yeni biten birkaç yapraklı ekin.” (DS-IX:3390) (-Sm.-Sn.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.33)

part (III): “2. Biçilmiş ekinin otuz demetinden yapılmış yığın.” (DS-IX:3401) (-Gm.-Ezm.-Ezc.-Vn.-Bt.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.38)

sakarık: “Topraktan yeni çıkan ekin.” (DS-X:3518) (-Isp.-Brd.) (sözlük.gov.tr.29.01.2023,22.08)

sânlak: “Başak tutmamış ekin.” (DS-X:3538) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.29.01.2023,22.12)

[saremin]: (-Isp)

seçim: “Biçilerek sürülmek için yere yayılan ekin,bir saçmalık ekin: *Bahçede iki seçim sap oldu.*” (DS-X:3564) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.29.01.2023,22.15)

sıllakap: “Biçilen tarlada kalan ekin kökleri.” (DS-X:3607) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.07)

sıyırğa (I): “1. Orakla bir vuruşta biçilen ekin.” (DS-X:3624) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.29.01.2023,22.20)

sıyırğa (III): “Orakla bir vuruşta biçilen ekin.” (DS-X:3624) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.29.01.2023,22.20)

sıyırğı (V) [sıyırma (II)-3]: “1. Orakla biçilen ekin.” (DS-X:3625) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.29.01.2023,22.22)

sıyırğı (V) [sıyırma(II)-3]: “2. İyi ekin.” (DS-X:3625) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.29.01.2023,22.22)

sıyırğı (V) [sıyırma (II)-3]: “3. Ekin tutamlarının bir doğrultuda biçilmesi: *Veli dayının sıyırğısı bl.*” (DS-X:3625) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.29.01.2023,22.22)

siğez: “Ekin.” (DS-X:3630) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.29.01.2023,22.24)

simele: “Biçilmiş birkaç tutam ekin.” (DS-X:3636) (-Tn.) (sözlük.gov.tr.29.01.2023,22.25)

sivrek: “Güzün ekilen ekin.” (DS-X:3649) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.29.01.2023,22.26)

sivrik: “Topraktan yeni çıkmış, yeşermiş ekin.” (DS-X:3649) (-Çkr.-Çr.-Sn.-Sm.-Ama.-Ank.) (sözlük.gov.tr.29.01.2023,22.30)

sokalak: “Çimlenmiş ekin.” (DS-X:3657) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.29.01.2023,22.31)

sokarık [soharık,sokarak,sokarı,sokrak (II)]: “Yeni çıkan ekin.” (DS-X:3658) (-Af.-Isp.-Brd.-Dz.-Ay.-İz.-Mn.-Kn.-Ant.) (sözlük.gov.tr.29.01.2023,22.32)

som (II): “Samanla karışık ekin yığını.” (DS-X:3661) (-Çr.-Sn.-Sm.-Ama.-Yz.) (sözlük.gov.tr.29.01.2023,22.33)

sonluk: “Şubatın 15’ine dek ekilen ekin.” (DS-X:3664) (-Dy.) (sözlük.gov.tr.29.01.2023,22.35)

şepil dirik: “Başaklanmaya yüz tutmuş ekin.” (DS-X:3761) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.

29.01.2023,22.40)

şikârta [şikâra]: “Küçük yere ekilen ekin.” (DS-X:3776) (-Ker.) (sözlük.gov.tr. 29.01.2023,22.35)

tek sivrik: “1. Cılız (gelişmemiş ekin için): *Sizin arpa teksivrik kalmış.*” (DS-X:3867) (-Ama.-Çr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,12.07)

tek sivrik: “Topraktan yeni çıkan ekin.” (DS-X:3867) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023, 12.07)

uçkur: “Hiç su verilmemiş ekin.” (DS-XI:4021) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023, 21.06)

yapâ: “Ekinin, toprak üstündeki bölümü.” (DS-XI:4175) (-Isp.) (sözlük.gov.tr. 21.02.2024,17.11)

yapıldak (II): “Boylanıp gelişmekte olan ekin.” (DS-XI: 4177) (-Yz.) (sözlük.gov.tr. 30.01.2023,21.08)

yassu (I): “Yığılıp dövenle sürülmeye hazırlanmış ekin.” (DS-XI:4195) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,21.08)

yatgın (V): “Hızlı yağmurdan yere yatmış ekin.” (DS-XI:4200) (-Ar.) (sözlük.gov.tr. 30.01.2023,21.09)

yatğun: “Yatmış (ekin için).” (DS-XI:4200) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,21.10)

yel çalığı [yel çakğı,yel çalgını]: “Fazla esen yel etkisiyle başağı cılız kalmış ekin.” (DS-XI:4231) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,21.12)

[yelçakğı]: (-Ky.)

[yelçalgını]: (-Ky.)

yemlik (VI): “Toprağı bürüyen tüm ekin.” (DS-XI:4243) (-Ank.) (sözlük.gov.tr. 30.01.2023,21.13)

yil algını: “Tane tutmayan ekin, dolmamış, cılız tane.” (DS-XI:4277) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,21.15)

yoluk (III): “Az ekin.” (DS-XI:4291) (-Es.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,21.15)

kavrama: “2. Orakla biçerken elle tutulan ekin tutamı.” (DS-XII:4538) (-Dz.-Sn.-To.-

Or.-Sv.-Ank.-Ky.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,22.15)

kelez (II): “Gelişmemiş kurumuş ekin.” (DS-XII:4543) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,21.20)

meli: “Ekin bağlamı.” (DS-XII:4591) (-Ker.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,09.29)

pırnat: “2. Orakçıların tarlada ekin biçmek için ayırdıkları bölümlerden her biri: *Herkes gendu pırnatınıçı hacah.*” (DS-XII:4646) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,12.18)

seten seyrek: “Baştan savma ekilmiş tek tük çıkan ekin.” (DS-XII:4685) (-Es.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,21.22)

şikerte: “Tarlanın küçük bölümünde dost için ekilen ekin.” (DS-XII:4726) (-Ker.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,21.26)

zingire baş: “Ekildiğinden boy atamamış ekin: *Bizim arpa bu yıl zengirebaş bitmiş.*” (DS-XII:4839) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,21.28)

zoğ (III): “Biçildiği yerde duran ot, ekin.” (DS-XII:4840) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,15.10)

2.7.2 Ekin Bağlamı

şehre: “Ekin bağlama.” (DS-X:3756) (-Ml.-Nş.-Nğ.-İç.) (sözlük.gov.tr.29.01.2023,22.38)

şerevle [şevle,şevre,şemel,şevik]: “Ekin bağlamı, tutam.” (DS-X:3763) (-Isp.-Kn.-Ant.) (sözlük.gov.tr.29.01.2023,22.42)

teste: “Orakla biçilen ekinlerden yapılan bağlam.” (DS-X:3897) (-Krş.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,21.00)

tokurcu (III): “Başları, aşağıya gelmek üzere dizilen ekin bağlamları.” (DS-X:3950) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,21.01)

gatar: “Ekin bağlamları.” (DS XII:4505) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,21.19)

pınnat: “Bir elin alabildiği ekin bağlamı, tutam.” (DS-XII:4646) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,12.07)

pırnat: “1. Biraraya getirilen ekin bağlamları.” (DS-XII:4646) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,12.18)

şahra: “Ekin bağlamı.” (DS-XII:4717) (-Ker.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,21.25)

tapıl (I): “Biçilen ot ya da ekin bağlamı.” (DS-XII:4738) (-Ama.-Ezm.-Vn.-Ky.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,14.18)

tongü: “Ekin bağlamı.” (DS-XII:4768) (-Nş.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.14)

2.7.3 Ekin Başağı

ekin kellesi: “Başak.” (DS-V:1695) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,09.29)

setik (IV): “Taneleri olgunlaşmamış ekin başağı: *Ekinler setiktir.*” (DS-X:3593) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.29.01.2023,22.15)

2.7.4 Ekin Demeti

cuğla: “Biçilmiş ekin demeti.” (DS-III:1010) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.04)

fiğen [fiğın]: “Ekin destelerinden yapılan yığın.” (DS-V:1864) (-Ks.-Çkr.-Ank.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.17)

firek (III): “Ekin saplarından yapılan deste.” (DS-V:1869) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.18)

göbelek (VIII): “Ekin demetleri yığını.” (DS-VI:2116) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,10.14)

kafkal (I): “Büyük ekin demeti.” (DS-VIII:2592) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.48)

pırnap: “Ekin destesi.” (DS-IX:3443) (-İç.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,12.17)

2.7.5 Ekin Kılıntıları

felk: “Ekin biçilirken her orak vuruşta orağın ağzından dökülen kısım.” (DS-V:1843) (-Isp.-Dz.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,15.26)

ferez: “Ekin biçildikten sonra tarlada kalan kısım.” (DS-V:1845) (-Sv.-Kn.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.16)

salmanta: “Sürülmüş harman toplandıktan sonra çevrede kalan ekin kılıntıları.” (DS-X:3529) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.29.01.2023,22.10)

2.7.6 Ekin Sapı

çılmık sap: “Tırpanla biçilen ekin sapı.” (DS-III:1174) (-Bo) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,

13.09)

kabak (VII): “Ekin sapı yığını.” (DS-VIII:2578) (-Krş.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023, 21.46)

kaladak: “Dövülmemiş ekin sapları.” (DS-VIII:2607) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.29.01.2023,21.50)

yaylı (II): “Harmanda dağıtılarak sürülen ekin sapları.” (DS-XI:4212) (-Çkr.-Ank.) (sözlük.gov.tr.20.01.2023,21.11)

şahra: “1. Ekin sapı yükü.” (DS-XII:4717) (-El.-Mr.-Gaz.-Hat.-Sv) (sözlük.gov.tr. 30.01.2023,21.25)

2.7.7 Ekin Yığını

çöte (III): “Ekin bağlarının üçü dördü, kök kısmı aşağıya, başak kısmı yukarıya getirilerek yapılan yığın.” (DS-III:1296) (-Or.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.10)

dıvrak: “Biçilen ekinleri, başakları içeriye gelmek üzere yerleştirerek yapılan yığın.” (DS-IV:1475) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.23)

dokurcun: “Çeşitli sayılardaki ekin demetlerinden yapılmış yığın.” (DS-IV:1541) (-İz.-Ba.-Kc.-Gaz.-Ed.-Krk.-Tk.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.42)

dömet: “Tarladaki ekin yığını, demet.” (DS-IV:1581) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024, 14.01)

gömül (I): “1. Biçilmiş ekin yığını.” (DS-VI:2151) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023, 21.35)

gümbül (I): “Biçilmiş ekin yığını.” (DS-VI:2221) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024, 15.36)

güyül: “Başaklar içeri kökler dışarı gelecek şekilde yığılmış ekin yığını.” (DS-VI:2242) (-Af.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.41)

heyder: “Ekin yığını.” (DS-VII:2352) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.01)

hoyder: “Biçilmiş ekin yığını.” (DS-VII:2422) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024, 14.19)

kalak (I): “Ekin yığını.” (DS-VIII:2608) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.29.01.2023,21.51)

partoz: “25-30 bağlamdan oluşan ekin yığını.” (DS-IX:3402) (-Bt.) (sözlük.gov.tr. 29.01.2023,22.05)

pulul: “Biçilmiş ama demet yapılmamış ot ve ekin yığını.” (DS-IX:3485) (-Ar.-Kr.-Ezm.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,11.07)

ramas (II) [rampas (II)]: “Ekin yığını.” (DS-IX:3505) (-Af.-Dz.) (sözlük.gov.tr. 29.01.2023,22.07)

tokurcun (I): “Başakları iç yana gelerek dokuz ya da on üç bağlamdan yapılmış ekin yığınları.” (DS-X:3951) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,21.02)

tukurcum: “Tarladaki küçük ekin bağlamı yığınları: *Belki yağmur yağar,demetleri tuburcum yapınız.*” (DS-X:3987) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,21.05)

tunaz: “Savrulacak duruma gelmiş ekin yığını.” (DS-X:3992) (-Krş.) (sözlük.gov.tr. 30.01.2023,21.04)

2.7.8 Ekinle İlgili Durum

eremük: “Ekinlerin içinde sararmış olanı.” (DS-V:1766) (-Gm.) (sözlük.gov.tr. 28.01.2023,21.15)

esrik (III): “Ekinlerin çok büyüyerek dik duramaz hale gelmesi.” (DS-V:1787) (-To.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.16)

firig (II): “Ekinlerin sararıp kurumadan önceki durumu.” (DS-V:1869) (-Tn.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.20)

gebez: “Yağmurların zamanında yağmamasından ekinlerin boylanamayarak kartlaşması.” (DS-VI:1957) (-Bil.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.26)

gılapa: “Ekinlerin zayıf ve güçsüz olduğunu anlatır: *Ekinler gılapa nasıl dirilecek bilmem.*” (DS-VI:2038) (-İç.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.30)

orakçılık: “Ekin biçme işi.” (DS-IX:3286) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,21.16)

pırnat (I): “Yan yana birkaç kişinin birlikte ekin biçme işlemi: *Gelin çocuklar pırnata gidelim.*” (DS-IX:3443) (-Nğ.-Gm.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,23.20)

söyke (III): “Ekinin yel etkisiyle yan yatmış durumu.” (DS-X:3683) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.29.01.2023,22.36)

susamlı (II): “Büyümüş, serpilmiş, gürbüz (ekin için): *Susamlı bir şahman.*” (DS-X:3700) (-Nş.) (sözlük.gov.tr.29.01.2023,22.37)

teksivrik: “2. Ekinin yeni bitmiş yeşermiş durumu: *Buğday yeni bitmiş yeşermiş durumu.*” (DS-X:3867) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,12.07)

tonge: “Biçilen ekinlerden yapılan tutam.” (DS-X:3959) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,21.03)

uğunduruk: “2. Yağmursuzluktan büyümemiş ekin.” (DS-XI:4029) (-To.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,18.26)

yapâ (II): “Ekinin, toprak üstündeki bölümü.” (DS-XI:4175) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,21.07)

2.8 Hasat ile Harman

ağça (II): “Yassı hububat.” (DS-I:86) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,10.55)

anuz: “Harman sonu.” (DS-I:281) (-Tk.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.01)

badaz: “Hububat kaldırıldıktan sonra harman yerinde kalan toprak, çöp ve samanla karışık taneler, harman döküntüsü.” (DS-II:464) (-Brd.-Dz.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,11.35)

badaz samanı: “Toprak damlı evlerin üstüne atılan, harman yerindeki tozlu saman.” (DS-II:464) (-Krş.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,11.36)

çelmek çelmek: “Harman savrulurken tanelerin üzerindeki çelmikleri yaba ile almak.” (DS-III:1125) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.08.01.2023,22.59)

çevrik: “Harman sonu kalıntısı.” (DS-III:1154) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,21.37)

çığ: “Harmandaki taneli hububatın bir araya toplanması.” (DS-III:1158) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,21.38)

çıtırman: “Hububatın biçildikten sonra yığılmış şekli.” (DS-III:1195) (-Sm.-Or.-Gm.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,21.39)

çörek: “Sürülmekte olan harman.” (DS-III:1292 (-Af.-İç.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,22.02)

dönek yeri: “Harman yeri.” (DS-IV:1583) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,14.03)

döşsek: “Döğölmek için harman yerine serilen ekin sapları.” (DS-IV:1591) (-Brd.-Çkr.-Sv.-Krş.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,14.11)

firat: “Daha ekinler biçilmeden yemeklik un yapmak için ilk olgunlaşan üründen yapılan harman.” (DS-V:1868) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.17)

garman: “Harman.” (DS-VI:1929) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,14.00)

gübelek (II): “Küçük harman yığını.” (DS-VI:2205) (-İz.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,14.01)

haman: “Harman.” (DS-VII:2263) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.38)

hırman: “Harman.” (DS-VII:2371) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.04)

kelete (II): “2. Küçük harman.” (DS-VIII:2730) (-Mr.-Ky.-Ada.) (sözlük.gov.tr.28.02.2023,19.26)

savrum: “Harman savurma işi.” (DS-X:3555) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.07)

tanas: “Harman yığını.” (DS-X:3819) (-Çkl.-Ada.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,14.01)

tı: “Savrulmuş harman tınazı.” (DS-X:3907) (-Mr.-Sv.-Krş.-Ada.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,14.02)

tınar: “Harman dövöldükten sonra savrulmak için yapılan yığın.” (DS-X:3914) (-Zn.-Ks.-Sn.-Sm.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,14.04)

tırka (IV): “Harman yerinde dövölmek için yapılan sap yığınları.” (DS-X:3921) (-Gaz.-Hat.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,14.05)

tinaz: “Savrulmamış harman yığını.” (DS-X:3934) (-Isp.-Kc.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,14.06)

2.9 Tarım Hastalıkları

akbaş: “7. Ekine tane tutturmayan bir bitki hastalığı.” (DS-I:142) (-Tr.-Ank.-Ant.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,14.27)

akdamar: “Tütün yapraklarında görölen bir çeşit hastalık.” (DS-I:146) (-İz.-Sm.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,14.33)

arpa kıran: “Arpaya zarar veren bir hastalık.” (DS-I:330) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.14)

banra: “Sebzeleri öldüren bir hastalık: *Soğanlara banra düşmüş.*” (DS-II:522) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.00)

burguç: “Ekinlere dadanan bir hastalık.” (DS-II:798) (-Mn.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024, 11.57)

çalgınlık [çalgınlık]: “Yağmur etkisiyle buğday ve meyvalarda olan hastalık.” (DS-III:1053) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.00)

dağaca: “Bir çeşit ekin hastalığı.” (DS-IV:1321) (-Uş.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023, 22.01)

garıca (II): “Ekinlerde kararma hastalığı.” (DS-VI:1925) (-Brd.) (sözlük.gov.tr. 28.03.2023,22.01)

geyiz (II): “Bağ, bostan ve pamuk tarlalarında görülen yaprakları buruşturan bir hastalık.” (DS-VI:2016) (-Mn.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.02)

gıncak: “Ekin saplarında belirip ürüne zarar veren bir çeşit hastalık.” (DS-VI:2046) (-Ank.-Isp.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.02)

göbelek (XI): “Meyve ağaçlarını kurutan bir çeşit hastalık.” (DS-VI:2116) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,10.16)

gör (II): “Tahıl hastalığı.” (DS-VI:2157) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.03)

hurgun: “Buğdaylara zarar veren bir çeşit hastalık.” (DS-VII:2444) (-Ba.-Bil.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,15.04)

karaca (III): “Bir çeşit buğday hastalığı.” (DS-VIII:2639) (-Brd.-Dz.-Çkl.-Ama.-Ar.-Vn.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.05)

karadavu: “Buğday başaklarında görülen, taneleri kömür gibi karartan bir hastalık, sürme hastalığı.” (DS-VIII:2642) (-Af.-Isp.-Çr.-Ama.-To.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023, 22.06)

karalıh: “Tanelerin içi kara tozla dolan bir çeşit tahıl hastalığı.” (DS-VIII:2649) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.06)

karamuk (I) [karambuk]: “3. Bir çeşit ekin hastalığı.” (DS-VIII:2651) (-Tk.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,22.07)

kara papağ: “Mısır bitkisinin üstünde siyahımsı kabarcıklar biçiminde beliren bir

hastalık.” (DS-VIII:2652) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.07)

karıva (I): “Rastık denilem tahıl hastalığı.” (DS-VIII:2663) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.08)

kevze: “Tahıl, üzüm ve meyve ağaçlarında görülen bir hastalık.” (DS-VIII:2778) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.10)

kıfır (II): “Üzüm salkımlarına gelen ve tanelerin dökülmesine neden olan bir çeşit hastalık.” (DS-VIII:2789) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.10)

kınacık [kınacuk (I)]: “Tahıl bitkileri çiçekleyken yağmurun çok yağması nedeniyle başakların arasında kalan damlaların oluşturduğu pas rengindeki hastalık.” (DS-VIII:2804) (-Af.-Ba.-Çkl.-Es.-Kc.-Ks.-Çkr.-Çr.-Ama.-To.-Gaz.-Mr.-Hat.-Sv.-Ank.-Ky.-Ng.-Nş.-Ada.-İç.-Krk.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.10)

kızılacak (I): “Tavsız toprağa ve mevsimsiz ekilen tohumdan çıkan ekinlerin tane tutmasına engel olan bir hastalık.” (DS-VIII:2863) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.10)

kızılalık (II): “Çok yağmur yağması nedeniyle olan ve başakların büyümesini engelleyen hastalık.” (DS-VIII:2864) (-Ng.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.11)

kızılık (I): “Başaklarda görülen ve kırmızı toz durumunda olan bir çeşit hastalık: *Ali'nin buğdayını kızılık harap etmiş.*” (DS-VIII:2866) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.11)

kön (II): “Buğday başaklarının kararmasına yol açan bitki hastalığı.” (DS-VIII:2958) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.13)

lok (IV): “Ekinlerin büyümesine ve başak tutmasına engel olan bir hastalık.” (DS-IX:3084) (-Tn.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.43)

masıra (I): “Bir çeşit üzüm hastalığı.” (DS-IX:3131) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.14)

mayıs basma: “Ekin saplarına sarılan otlar nedeniyle olan ve ekinleri kurutulan bir hastalık.” (DS-IX:3141) (-Sk.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.15)

mihra (II): “Yer elması, hıyar, karpuz vb.bitkileri sertleştiren tadını bozan hastalık.” (DS-IX:3198) (-Nş.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.17)

nesnes: “Ağaçları dallarından başlayarak kurutan bir hastalık.” (DS-IX:3247) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.18)

pasra: “Asma ve üzümlere zarar veren bir çeşit hastalık, külleme.” (DS-IX:3405) (-Ay.-Ada.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.19)

pornuz: “Asmalara zarar veren bir çeşit hastalık.” (DS-IX:3470) (-Ay.-İz.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.20)

rasık: “Buğday başaklarının kararmasına neden olan bir hastalık, rastık.” (DS-IX:3505) (-Es-Ed.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.20)

san (I) [sanğ (I)]: “1. Tahılların başak tutmamasına neden olan hastalık.” (DS-X:3534) (-Af.-Dz.-Brs.-Bil.-Bo.-Ks.-Ama.-To.-Ky.-Nğ.-Kn.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.20)

şeker başı: “Üzüm çubuklarında meyve ağaçlarında oluşan bir hastalık.” (DS-X:3757) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.21)

uç kurusu: “Meyve ağaçlarının dal uçlarını kurtaran bir hastalık.” (DS-XI:4022) (-Or.-Gr.-Tr.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.22)

ürka: “Yaz sıcağında birden yağın yağmurun etkisiyle sebzelerde ortaya çıkan hastalık.” (DS-XI:4069) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.23)

yabur (III): “Bağlarda külleme hastalığı.” (DS-XI:4113) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.24)

yarım kabakulak: “Tütünde görülen bir hastalık.” (DS-XI:4184) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.22.02.2024,12.26)

zenk (II): “Bağ ve meyveleri zarar veren külleme hastalığı.” (DS-XI:4360) (-Gaz.-Hat.-Ada.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.25)

ballı basıra: “Bitkilerde, genellikle asmalarda görülen bir hastalık.” (DS-XII:4442) (-Af.) (sözlük.gov.tr.21.01.2024,21.14)

basra: “Bağlardaki külleme hastalığı.” (DS-XII:4445) (-Uş.-Isp.-Brd.-Dz.-Ay.-İz.-Mn.-Ba.-Es.-Sk.-İç.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.26)

oğunduruk: “Bir çeşit ekin hastalığı.” (DS-XII:4610) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.28)

san (I): “Başak tutmaya engel olan bir çeşit tahıl hastalığı.” (DS-XII:4669) (-Af.-Dz.-

Brs.-Bil.-Bo.-Ks.-Ama.-To.-Ky.-Nğ.-Kn.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.29)

2.10 Meyve

2.10.1 Ardıç

arcıt: “Ardıç.” (DS-I:302) (-Af.-Brd.-İç.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.03)

ardeç: “Ardıç.” (DS-I:304) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.04)

arduç: “Ardıç.” (DS-I:307) (-Isp.-Bo.-Zn.-Ks.-Ama.-To.-Rz.-Tr.-Gm.-Ar.-Ezc.-Ml.-Sv.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.05)

çatlak: “1. Ardıç.” (DS-III:1091) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.14)

efin [efiyen-1]: “1. Ardıç meyvesi.” (DS-V:1669) (-Ks.-Gr.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,17.02)

evin (I): “8. Ardıç meyvesi.” (DS-V:1807) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,18.04)

geli (I): “Ardıç ağacının meyvesi.” (DS-VI:1977) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,10.33)

gılı gılı (I): “Ardıç ağacının meyvesi.” (DS-VI:2043) (-Af.-Dz.-Kü.-Bil.-Es.-Kc.-Bo.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.31)

micik (III): “Ardıç meyvesi.” (DS-IX:3197) (-Dz) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.32)

yağardıç: “Güzel kokulu yağlı bir ardıç çeşidi.” (DS-XI:4116) (-İç.-Isp.-Kn.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,10.34)

2.10.2 Armut

ak sulu: “Bir çeşit armut.” (DS-I:162) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,09.30)

ak şekeri: “Sarı renkli, tatlı bir çeşit armut.” (DS-I:162) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,09.31)

alfat: “Yabani armut, ahlat.” (DS-I:212) (-Brd.-İz.-Ba.-Brs.-Kc.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.12)

ali dede: “Güz armudu, küçük ve bir tarafı kırmızı armut.” (DS-I:222) (-Nş.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.14)

almut: “Armut.” (DS-I:228) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.17)

anger: “Bir çeşit armut.” (DS-I:264) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.28)

amez: “Bir çeşit güz armudu.” (DS-I:238) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.22)

ancap: “Bir çeşit yaban armudu.” (DS-I:255) (-Or.-Gr.-Sv.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.27)

argın: “Bir çeşit yabani armut.” (DS-I:311) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.05)

armut: “Armut.” (DS-I:328) (-Brd.-Kü.-Bo.-Kr.-Gaz.-Sv.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.07)

arpa armudu: “Arpa zamanı yetişen, sulu, yeşil renkli bir çeşit armut.” (DS-I:330) (-Gm.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.12)

aşendos: “Bir çeşit armut.” (DS-I:352) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.17)

ayı boğan: “Yenmesi zor, boğaz tıkayan bir çeşit armut.” (DS-I:416) (-Brs.-Bo.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.36)

bal bardağı: “1. Erken olgunlaşan, yeşil renkli, çok sulu ve tatlı bir çeşit armut.” (DS-II:500) (-Ama.-Çr.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,13.46)

ballica: “4. Bir çeşit armut.” (DS-II:509) (-Zn.-Sn.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,13.52)

banda: “1. Yabanî armut, ahlat.” (DS-II:517) (-Çr.-Ar.-Ezm.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,13.58)

bazik (I): “Yaban armudu, ahlat.” (DS-II:587) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,09.22)

boramut: “Pişmiş armut.” (DS-II:737) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.42)

bozalkat: “Ahlat, bir çeşit ufak armut.” (DS-II:749) (-To.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.45)

boz armut: “Dağ armudu.” (DS-II:749) (-Isp.-Kn.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.45)

bozdığan armudu: “Yazın olan iri, sarı ve iyi cins bir armut.” (DS-II:750) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,09.33)

cayrak (II): “Ağustosta yetişen bir çeşit sulu iri armut.” (DS-III:870) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,10.35)

celek (VII): “Elma, armut gibi meyvelerin yenmeyen çekirdek yuvaları.” (DS-III:877) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,10.38)

cenik (III): “Bir cins armut.” (DS-III:882) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,10.39)

cetlemük: “Bir çeşit armut.” (DS-III:887) (-Or.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,10.31)

cinci armudu: “Kışın olgunlaşan, sarı renkli ve dayanıklı bir çeşit armut.” (DS-III:976) (-Or.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,10.40)

çakal armudu: “Yaban armut.” (DS-III:1041) (-Mğ.-Ant.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,10.40)

çemiş (IV): “Ballanmış armut.” (DS-III:1129) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.30)

çekidek armudu: “Yaz ortasında yetişen çok çekirdekli küçük armut.” (DS-III:1112) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,10.31)

çiçhola: “Ortadan kesilerek dizilip, fırında kurutulmuş armut.” (DS-III:1204) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,21.40)

çövür: “Armut, ahlat.” (DS-III:1275) (-İz.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,10.49)

dağ armudu: “Yabani armut.” (DS-IV:1323) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,10.58)

daşlıca armut [daşık,daşşık]: “Yabani armut.” (DS-IV:1377) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,10.58)

değirmen armudu: “Yazın olgunlaşan ve yeşil renkli olan bir çeşit armut çeşidi.” (DS-IV:1401) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,11.00)

deli balta (II): “Uzun, sulu ve çok tatlı pekmezi yapılan bir çeşit armut.” (DS-IV:1410) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,10.53)

deste basan: “Erken olgunlaşan bir armut çeşidi.” (DS-IV:1436) (-Çkl.-Ank.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,11.01)

dığdığı: “Ahlatı yaban armudu.” (DS-IV:1452) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,11.02)

gak (I): “Yabani armut, ahlat.” (DS-VI:1895) (-Es.-İst.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,11.03)

gavut (III): “3. Yabani armut.” (DS-VI:1942) (-To.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,11.05)

gelin armutu: “Allı ve küçük bir çeşit armut.” (DS-VI:1979) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,11.06)

gışık: “Ekşi, bir çeşit armut.” (DS-VI:2062) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,11.28)

godri: “Bir çeşit yabani armut.” (DS-VI:2093) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,11.31)

gokçe: “Bir çeşit armut.” (DS-VI:2096) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.26)

göğ sulu: “Aşılı armut.” (DS-VI:2133) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,11.29)

gökçe (V): “Bir çeşit armut.” (DS-VI:2135) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,11.28)

gök sulu (I): “1. Sulu ve yeşil renkli bir çeşit armut.” (DS-VI:2139) (-Af.-Isp.-Brd.-Brs.-Sk.-Ks.-Çkr.-Çr.-Sm.-Ama.-To.-Sv.-Krş.-Ky.-Kn.-Ant.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,11.33)

gullabı: “Sulu, gevrek, kumlu bir çeşit armut.” (DS-VI:2192) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,11.34)

gup düşen: “Bir cins armut.” (DS-VI:2197) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,11.35)

gül armudu: “Kırmızı renkli bir çeşit armut.” (DS-VI:2217) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,11.35)

güllâbi: “İri ve tatlı bir çeşit armut.” (DS-VI:2219) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.04.02.2024,11.15)

güp düşen: “Bir çeşit iri armut.” (DS-VI:2233) (-To.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.04.02.2024,15.00)

hahlat: “Yabanıl armut.” (DS-VII:2252) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,20.55)

halfat: “Yabanî armut, ahlat.” (DS-VII:2254) (-Ba.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.37)

hebil: “Bir çeşit armut.” (DS-VII:2324) (-Or.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.53)

hermin: “Armut.” (DS-VII:2347) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.57)

hodayı armudu: “Yazın yetişen sulu armut.” (DS-VII:2392) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.11)

idiş (II): “Armut.” (DS-VII:2507) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,11.36)

iğdiş (I) [->iğdir (I)]: “Bir çeşit küçük armut.” (DS-VII:2509) (-Ks.-Çkr.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,11.37)

iğnesil: “Bir çeşit armut.” (DS-VII:2512) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,11.38)

kabak armudu: “Bir çeşit armut.” (DS-VIII:2578) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,

11.38)

kabuğu kalın: “2. Bir cins kış armudu.” (DS-VIII:2584) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.11)

kadın parmağı [kasın barmak]: “2. İnce, uzun, sulu yumuşak bir cins armut.” (DS-VIII:2590) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,11.39)

kambaz (I): “Armut.” (DS-VIII:2614) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.12)

kantar aşlama: “Bir cins armut.” (DS-VIII:2627) (-İst.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,11.28)

kara moru: “Bir çeşit armut.” (DS-VIII:2651) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,11.46)

kara tıköz: “Az tatlı, ekşimsi bir çeşit armut.” (DS-VIII:2653) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,12.07)

karçin (I): “Yaban armudu, ahlat.” (DS-VIII:2656) (-Bt.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,12.08)

karpuz armudu: “Büyük, sarı ve sulu, temmuzda olgunlaşan bir çeşit armut.” (DS-VIII: 2667) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,12.11)

kendi biten: “1. Yaban armudu.” (DS-VIII:2741) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,11.43)

kera (II): “Bir çeşit turfanda armut.” (DS-VIII:2751) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,12.11)

kertne: “Ahlat, yaban armudu.” (DS-VIII:2759) (-Es.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,12.14)

keşişyemez armudu: “Yeşil renkli, iyi bir çeşit yaz armudu.” (DS-VIII:2772) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,12.07)

keten göynek: “Bir çeşit armut.” (DS-VIII:2773) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,12.14)

kışık: “Ekşi, bir çeşit kışık armut.” (DS-VIII:2845) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.15)

kirez armudu: “Kiraz zamanı yetişen bir çeşit armut.” (DS-VIII:2877) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.16)

koca depen: “Sulu, kabukları ince ve küçük bir çeşit armut.” (DS-VIII:2891) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.10.02.2024,11.05)

koçaç (I): “Armut.” (DS-VIII:2893) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.17)

kokoz (II): “Yaban armudu.” (DS-VIII:2906) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.17)

kum armudu: “Sarı renkli bir yaz armudu.” (DS-VIII:2999) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.18)

kup düşen (I): “Bir çeşit yaz armudu.” (DS-VIII:3003) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.19)

kurmut: “1. Yaban armudu.” (DS-VIII:3008) (-Ada.-Ant.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.25)

lop armudu: “Yazın yetişen, sarı renkli ve sulu bir armut çeşidi.” (DS-IX:3087) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.49)

mekrik armudu: “Sarı renkli, küçük, yaz armudu.” (DS-IX:3153) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.20)

menendi armudu: “Yazın yetişen yeşil renkli, olgunlaştıkça sararan bir çeşit armut.” (DS-IX:3153) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.23)

mıgırık armudu: “Bir yanı açık sarı bir yanı kırmızı karanfil kokan içi kumlu bir çeşit armut.” (DS-IX:3180) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.24)

mıkırık: “Bir çeşit armut.” (DS-IX:3182) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.27)

mırmıt: “Armutun küçüğü.” (DS-IX:3188) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.24)

mışka: “Yaz armudu.” (DS-IX:3192) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.25)

miskice armut: “Yumurta biçiminde ve büyüklüğünde güzel kokulu bir çeşit armut.” (DS-IX:3192) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.26)

mişk armudu: “Yazın yetişen, sarı renkli küçük bir çeşit armut.” (DS-IX:3204) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.27)

mutrum: “Bir çeşit armut.” (DS-IX:3226) (Rumeli Göçmenleri,-İst.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.18)

nar armudu: “İri, kırmızı ve sarı renkli armut.” (DS-IX:3239) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.

09.01.2023,13.28)

ot armudu: “Otlar biçilirken olgunlaşan bir armut çeşidi.” (DS-IX:3293) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13:30)

oturak (IV): “Armutla ahlat arasında tadı ekşimsi bir armut çeşidi.” (DS-IX:3296) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.30)

ovaca: “Siyah renkli bir kış armudu, ahlat.” (DS-IX:3298) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.32)

ovaca: “Bir çeşit kara armut.” (DS-IX:3298) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.32)

potot (II): “Dutun olgunu.” (DS-IX:3474) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.04)

sakal ıslıyan: “Çok tatlı bir çeşit sulu armut.” (DS-X:3517) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.18)

saltapla: “Meyvesi tatlı aşılانmış bir çeşit armut.” (DS-X:3529) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.18)

sapı uzun: “Bir çeşit armut.” (DS-X:3541) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.35)

saplıca tinton: “Armut.” (DS-X:3541) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.18)

sap uzun: “Bir çeşit armut.” (DS-X:3542) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.35)

sarıca armut: “Sarı, yağlı ve sulu mayhoşumsu bir çeşit armut.” (DS-X:3545) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.18)

seke (IV): “Yuvarlak bir çeşit armut.” (DS-X:3567) (-To.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.10)

sinci (III): “Bir çeşit armut.” (DS-X:3638) (-Bt.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.18)

sire (II): “Armut gibi tatlı meyveler.” (DS-X:3645) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.37)

suluca armut: “Bir çeşit armut.” (DS-X:3692) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.38)

şalgam armudu: “Kışın yetişen yeşil renkli orta büyüklükte bir çeşit armut.” (DS-X:3739) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.38)

şekeri: “Çok tatlı ufak bir çeşit armut.” (DS-X:3757) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.18)

şomalop armudu: “Güz mevsiminde yetişen, tazeyken yeşil, olgunlaşınca kara bir çeşit armut.” (DS X:3790) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.40)

tahşut (II): “Dilim dilim kurutulmuş elma ya da armut.” (DS-X:3802) (-Zn.-Çr) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.41)

tavşan başı: “Bir çeşit büyük armut.” (DS-X:3848) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023, 13.41)

tekkeş (I): “Sulak yerlerde yetişen sulu, küçük bir çeşit armut.” (DS-X:3865) (-Ml.-Kn.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.41)

tekne göt: “Yassı, büyük çok sulu bir çeşit armut.” (DS-X:3866) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.42)

tel gömlek: “Büyük bir çeşit armut.” (DS-X:3870) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023, 13.42)

tuluk armudu: “Yazın yetişen sarı renkli bir çeşit armut.” (DS-X:3988) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.43)

ulunkuş: “Bir çeşit dağ armudu.” (DS-XI:4035) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023, 13.43)

uruñguç: “Bir armut çeşidi.” (DS-XI:4042) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.43)

uzun alma: “Armut.” (DS-XI:4053) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.44)

uzun sap: “Çok iri, saplı bir armut çeşidi.” (DS-XI:4054) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.44)

üşgündür: “Ufak armut.” (DS-XI:4073) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.45)

üşküdür: “Armut.” (DS-XI:4073) (-İst.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.45)

valay armudu: “Yumuşak, sarı renkli bir armut çeşidi.” (DS-XI:4089) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.46)

yaban armudu: “2. Yazın yetişen uzunca, sarı renkli bir armut çeşidi.” (DS-XI:4112) (-Gm.-Rz.-Sv.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.47)

yani kızıl: “Bir yanı kızarık yaz armudu çeşidi.” (DS-XI:4168) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.47)

yay armudu: “Erken olgunlaşan bir çeşit armut.” (DS-XI:4209) (-El.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.47)

ahlet: “Yaban armudu.” (DS-XII:4410) (-Af.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.00)

karadal: “Bir çeşit ekşi, sulu armut.” (DS-XII:4533) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.48)

küp düşen: “İri, ekşimiş, içi çabuk kararan bir çeşit armut.” (DS-XII:4577) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.49)

maman: “Göksulu armuduna benzeyen, iri bir çeşit armut.” (DS-XII:4584) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,09.25)

öküz göbeği: “Oval bir çeşit armut.” (DS-XII:4623) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.50)

sıçan ölüsü: “Kesilmeden tüm kurutulan armut.” (DS-XII:4687) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,13.51)

2.10.3 Alıç

ak alıç: “Dağlarda yetişen yabani ve dikenli bir ağacın meyvası, alıç.” (DS-I:137) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,11.09)

aldıç: “Alıç.” (DS-I:210) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.11)

aptal öldüren: “Küçük, yeşil renkli bir çeşit yaban alıcı.” (DS-I:291) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.33)

eloç: “Alıç.” (DS-V:1726) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,09.39)

gırgat (I): “Kırmızı meyvalı alıç ağacı.” (DS-VI:2056) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,09.40)

kızılak: “1. Gülgillerden alıç ağacı ve meyvesi.” (DS-VIII:2863) (-İç.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.36)

sürsülük: “Kırmızı alıç.” (DS-X:3722) (-El.-Ml.-Sv.) (sözlük.gov.tr.19.02.2024,12.43)

aluç: “Alıç.” (DS-XII:4417) (-Ks.-Ank.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,11.00)

2.10.4 Anason

anusun: “Anason.” (DS-I:281) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.32)

ezeltere: “Anason.” (DS-V:1828) (-Sv.-Nğ.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,09.48)

melötre: “Ağır kokulu bir çeşit yabancı anason.” (DS-IX:3158) (-İç.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,10.31)

mayana: “Anason.” (DS-IX:3140) (-Dy.-Ur.-Gaz.-Mr.) (sözlük.gov.tr.14.02.2024,16.26)

mesir otu: “Anason.” (DS-IX:3172) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.14.02.2024,21.24)

anasun: “Anoson.” (DS-XII:4418) (-Af.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,11.11)

yumurcak: “Anasona benzeyen bir çeşit bitki.” (DS-XII:4825) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,14.43)

2.10.5 Ayva

ava: “Ayva.” (DS-I:374) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.20)

hayva: “Ayva.” (DS-VII:2321) (-Kc.-Bo.-Zn.-Kr.-Ezc.-Ank.-Sv.-Hat.-Nğ.-Ant.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.52)

heyvâ: “Ayva.” (DS-VII:2355) (-Kr.-Vn.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.02)

melendere ayvası: “Bir okka ağırlığında bir çeşit ayva.” (DS-IX:3155) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,14.41)

taş ayvası: “Taşa vurularak sulandırılan büyük bir çeşit ayva.” (DS-X:3839) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,14.41)

tavşan başı: “Bir çeşit ayva.” (DS-X:3848) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,14.41)

vayvay tüyü: “Gövdedeki ince tüyler, ayva tüyü.” (DS-XI:4093) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,14.42)

hayva: “Ayva.” (DS-XII:4516) (-Yz.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,09.15)

2.10.6 Badem

boçça: “Yabanî badem.” (DS-II:717) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.36)

çoğabir [çoğlak]: “Badem içi.” (DS-III:994) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,08.56)

daş badem: “Kabuğu çok sert olan badem.” (DS-IV:1376) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,08.56)

gerensi (II): “Acımsı badem.” (DS-VI:1999) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,08.57)

payam: “Badem.” (DS-IX:3414) (-Af.-Isp.-Brd.-Dz.-Ay.-İz.-Mn.-Ba.-Çkl.-Brs.-Kü.-Es.-Ks.-Ama.-Gr.-Vn.-Dy.-El.-Ml.-Gaz.-Mr.-Hat.-Sv.-Ank.-Ant.-Mğ.-Ed.-Tk.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.41)

şahab: “Badem.” (DS-IX:3733) (-Kc.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,08.57)

adiyaman: “Badem.” (DS-XII:4406) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.20)

bayam: “Badem.” (DS-XII:4449) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.21.01.2024,21.18)

2.10.7 Böğürtlen

avat (II): “Böğürtlen.” (DS-I:378) (-Tr.-Gm.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.26)

böğürtlen: “Böğürtlen.” (DS-II:758) (-Ba.-Kc.-Ama.-Kn.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.52)

büldürgen: “Böğürtlen.” (DS-II:819) (-İst.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,12.01)

cazu tiken: “Böğürtlen ağacının dikenli dalları.” (DS-III:871) (-Or.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,14.48)

cızgan (I): “Böğürtlene benzeyen dikenli bir çeşit bitki.” (DS-III:947) (-İç.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,11.09)

davulcu (< Ar. tabl+çu): “Böğürtlen.” (DS-IV:1382) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,14.50)

döngel: “2. Meyvesi, hafif sulu ve ekşi olan ve hazıranda olgunlaşan bir çeşit böğürtlen.” (DS-IV:1585) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,14.05)

gercik (II): “Böğürtlen.” (DS-VI:1995) (-İç.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,14.57)

gögemcik: “Böğürtlen.” (DS-VI:2128) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,14.57)

götlek ormanı: “Böğürtlen.” (DS-VI:2165) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,14.57)

gurgum (II): “Böğürtlen.” (DS-VI:2198) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,14.58)

gürüz: “3. Yabanî gül, böğürtlen.” (DS-VI:2238) (-Ank.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.39)

hamdakuka: “Böğürtlen.” (DS-VII:2266) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.40)

irim: “1. Böğürtlen.” (DS-VII:2550) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.21)

istanbul üzümü: “Böğürtlen.” (DS-VII:2560) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,14.58)

it üzümü [itizümü]: “1. Böğürtlen.” (DS-VII:2570) (-Çr.-Sm.-To.-Gm.-Ezc.-Kr.-Ml.-Hat.-Sv.-Ng.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,14.58)

karaçalı (I): “Böğürtlen.” (DS-VIII:2640) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,14.59)

karantı: “Böğürtlen.” (DS-VIII:2651) (-Mn.-Ba.-Çkl.-Ker.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,14.59)

kedi dudu: “Böğürtlen.” (DS-VIII:2718) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,10.53)

kür (II) [kürmez]: “1. Böğürtlen.” (DS-VIII:3042) (-Ay.-İz.-Kü.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,18.58)

mare: “Böğürtlen.” (DS-IX:3128) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,15.00)

mihra (I): “Böğürtlen.” (DS-IX:3197) (Çkl.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,10.53)

mora (I): “Böğürtlen.” (DS-IX:3209) (-Sm.-Tr.-Yz.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,15.01)

murmurik: “Böğürtlen.” (DS-IX:3221) (-El.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,10.53)

nanık: “Böğürtlen, ağaç çileği.” (DS-IX:3239) (-To.-Kn.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.34)

pisko: “Böğürtlen.” (DS-IX:3461) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,15.03)

sakızözü: “Böğürtlen.” (DS-X:3520) (-İst.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,15.04)

silcan: “Kırmızı, küçük meyveli, dikenli, ince yapraklı bir çeşit ağaç, böğürtlen.” (DS-X:3633) (-Ks.-Ant) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,15.05)

yerdutu: “Böğürtlen.” (DS-XI:4249) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,15.05)

avat: “Böğürtlen.” (DS-XII:4429) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.21.01.2024,21.12)

börtleğen: “Böğürtlen.” (DS-XII:4464) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,15.09)

börtleğen [->böğürtlen]: “Böğürtlen çalısı ve meyvesi.” (DS-XII:4464) (-Af.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,15.07)

fukuku: “Böğürtlen.” (DS-XII:4505) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,15.10)

karamık [->karamuk(II)-1]: “Böğürtlen.” (DS-XII:4534) (-Ky.)

(sözlük.gov.tr.09.01.2023,15.11)

2.10.8 Çıtlık Meyvesi

çıklık: “Çıtlık meyvesine verilen isim (karabiber büyüklüğünde sarı renkli olur): *Çıtlık toplamaya gidiyorum.*” (DS-III:1170) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.10.01.2023,15.40)

2.10.9 Çilek

amofta: “Dağ çileği.” (DS-I:239) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.00)

cilek [çileyh]: “Yabani çilek.” (DS-III:965) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.10.01.2023,15.31)

col (II) [cola]: “Yabani çilek.” (DS-III:995) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.10.01.2023,15.32)

cücük (III): “Dağ çileği.” (DS-III:1024) (-İç.) (sözlük.gov.tr.10.01.2023,15.33)

çeküm çileği: “Siyah renkli bir tür çilek.” (DS-III:1117) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.10.01.2023,15.33)

hamofta: “Yaban çileği.” (DS-VII:2268) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.42)

karamlık: “Ağa çileği.” (DS-VIII:2651) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.10.01.2023,15.31)

mora: “Yaban çileği.” (DS-IX:3209) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.10.01.2023,15.36)

yertudu: “Çilek.” (DS-XI:4254) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.10.01.2023,15.31)

zegur: “Çileğe benzer bir meyve.” (DS-XI:4355) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.10.01.2023,15.31)

amofta: “Dağ çileği.” (DS-XII:4417) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.00)

2.10.10 Çitlembik Meyvesi

çitlembek: “Çitlembik ağacının meyvesi.” (DS-III:1246) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.10.01.2023,15.40)

çöğre: “Çitlenbik.” (DS-III:1280) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.10.01.2023,15.40)

çöhre: “Çitlenbik.” (DS-III:1281) (-İst.) (sözlük.gov.tr.10.01.2023,15.40)

ilemelik: “Yaban çitlembiği.” (DS-VII:2519) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.12)

kertlemik: “Çitlembik.” (DS-VIII:2758) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.09.02.2024,21.45)

kurtmeç: “Çitlenbik ağacının yenen sürgünleri.” (DS-VIII:3010) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,18.12)

melengiç: “Çitlembik.” (DS-IX:3155) (-Dz.-İz.-Çkl.-Mr.-Ada.-İç.) (sözlük.gov.tr. 21.02.2024,13.14)

minimeç: “Çitlembik.” (DS-IX:3201) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.14.02.2024,21.50)

tağun: “Çitlembik.” (DS-X:3800) (-Ezc.-El.) (sözlük.gov.tr.14.02.2024,21.50)

2.10.11 Dikenli Çalı Meyvesi

çıçırgan: “Bir çeşit dikenli çalının meyvesi.” (DS-III:1158) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr. 10.01.2023,15.41)

çihri: “Dağlardaki yabani bir çalının nohut büyüklüğündeki siyah renkli meyvesi.” (DS-III:1212) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.10.01.2023,15.38)

2.10.12 Dut

ağaç üzümü: “Dut.” (DS-I:81) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,10.53)

angıt: “Bir çeşit çekirdeksiz dut.” (DS-I:267) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.29)

bambul: “Dut meyvesi.” (DS-II:514) (-İz.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,13.56)

çemüt: “Dalında kurumuş dut meyvesi.” (DS-III:1133) (-To.) (sözlük.gov.tr. 10.01.2023,15.57)

fırık: “2. Zamanı geçmiş dut.” (DS-V:1855) (-El.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,18.07)

gara hülü: “Kara dut.” (DS-VI:1919) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,10.53)

ekşi kara: “Siyah, sulu iri ve ekşi karadut.” (DS-V:1699) (-İst.-Zn.-Mğ.) (sözlük.gov.tr. 10.01.2023,15.57)

gozik (II): “Olgunlaşmamış dut.” (DS-VI:2113) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.10.01.2023,15.55)

hıcık: “Ham dut.” (DS-VII:2357) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.02)

horum tudu: “Kara dut.” (DS-VII:2415) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.18)

hozalak: “Olmaya başlamış dut.” (DS-VII:2424) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024, 14.19)

hozık: “Ham dut: Dutlar hoziklendi.” (DS-VII:2425) (-Gr.-Ar.) (sözlük.gov.tr. 07.02.2024,14.19)

höbü: “Dut.” (DS-VII:2426) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.20)

hübür: “Dut.” (DS-VII:2448) (-Dy.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,15.06)

kara hülün: “Karadut.” (DS-VIII:2645) (-Dy.) (sözlük.gov.tr.10.01.2023,15.55)

kara köpük: “Dut: *İki okka kara köpük aldım.*” (DS-VIII:2647) (-İst.) (sözlük.gov.tr.10.01.2023,15.55)

kışgana: “Karadut: *Bu yıl kışganlar çok verimli.*” (DS-VIII:2845) (-To.) (sözlük.gov.tr.10.01.2023,15.55)

kırç (III): “Ham dut.” (DS-VIII:2875) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.10.01.2023,15.56)

köbür: “Karadut.” (DS-VIII:2946) (-Dy.) (sözlük.gov.tr.10.02.2024,21.05)

leylingiç: “Bir çeşit dut.” (DS-IX:3075) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.26)

potot (I): “Dutun olgunu.” (DS-IX:3474) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.10.01.2023,16.02)

soyuk (II): “2. Taze dut.” (DS-X:3671) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.36)

şamakı tut: “Hafifçe moraran bir çeşit dut.” (DS-X:3740) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.21)

şamı tud: “Karadut.” (DS-X:3741) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.10.01.2023,15.55)

tut (I): “Dut.” (DS-X:3997) (-Sm.-Ml.-Gaz.-Mr.-Sv.-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.20.02.2024,16.14)

tuta: “1. Karadut.” (DS-X:3997) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.10.01.2023,16.06)

tuy (II): “Dut.” (DS-X:4002) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.20.02.2024,16.16)

2.10.13 Elma

acı kara: “2. Bir çeşit elma.” (DS-I:48) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,10.15)

acık (III): “Dağlarda yetişen bir çeşit yabani elma.” (DS-I:48) (-Çkl.-Ks.-Zn.-Çr.-Sn.-Sm.-Ama.-To.-Or.-Sv.-Ank.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,09.49)

ağustos alması: “Yumuşak ve mayhoş bir çeşit elma.” (DS-I:115) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,11.04)

ak alma: “Yaz elması.” (DS-I:137) (-Af.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,14.22)

arab elması: “İrice, koyu kırmızı, mayhoş, kiraz mevsiminde yetişen bir çeşit elma.” (DS-I:292) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.33)

arpa elması: “Yazın yetişen bir çeşit elma.” (DS-I:330) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.13)

boranı elması: “Yeşil renkli yaz elması.” (DS-II:739) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.42)

boz elma: “Kış elması.” (DS-II:749) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.47)

bunbul elması: “Kırmızılı yeşilli tatlı elma.” (DS-II:792) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.56)

cıngıravu elması: “Sallanınca içinde çekirdekleri ses çıkaran bir çeşit elma.” (DS-III:923) (-Dz.-Tr.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.17)

civelek (IV) [->cüvelek (II)]: “Bir çeşit elma.” (DS-III:988) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.19)

dağ alması: “1. Dağ elması, yabani elma.” (DS-IV:1321) (-Hat.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.21)

dağ alması: “2. Adaçayı ve fındık büyüklüğündeki meyvesi.” (DS-IV:1321) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.21)

davşan elması [davşan yimişi]: “Tavşanların yediği küçük elma.” (DS-IV:1382) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.23)

demir elma: “Yazın yetişen çok ekşi yeşil renkli bir çeşit yaz elması.” (DS-IV:1417) (-Sm.-Gm.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.23)

dökülcen: “Bir çeşit kış elması.” (DS-IV:1574) (-Ml.-Kn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.54)

duta elma: “Dalından elle koparılarak toplanan elma.” (DS-IV:1611) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,14.17)

elme: “Elma.” (DS-V:1725) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.24)

eşek alması [eşek elması]: “Yazın yetişen, lezzetsiz bir çeşit elma.” (DS-V:1789) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.24)

eşgi alma: “Yabani acı elma.” (DS-V:1791) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.24)

et elması: “Yazın yetişen, yeşil renkli bir çeşit elma.” (DS-V:1797) (-Gm.)

(sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.25)

gandak (VI): “Kırmızılaşmış kiraz ve elma gibi meyvalar.” (DS-VI:1910) (-Brd.)
(sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.25)

gecem: “Bir çeşit elma.” (DS-VI:1959) (-To.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.26)

gelin elması: “Kırmızı, büyük bir çeşit alma.” (DS-VI:1980) (-Tr.-Gm.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.26)

gelin güveyi elması: “Tatlı, kırmızı elma.” (DS-VI:1980) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.26)

geyec elması: “Ceviz büyüklüğünde sert, ekşimsi yabani elma.” (DS-VI:2015) (-İç.)
(sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.27)

geyicek [->geysi-1]: “Yabani elma.” (DS-VI:2015) (-Sv.-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.27)

giyik elması: “Bir çeşit yabani elma.” (DS-VI:2086) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.28)

godıl elması: “Yazın ve güzün yetişen yeşil renkli bir çeşit elma.” (DS-VI:2092) (-Gm.)
(sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.29)

göbek elması: “Bir çeşit elma.” (DS-VI:2114) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.30)

hecelük: “Ekşi bir çeşit elma.” (DS-VII:2325) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.53)

hış denep: “Yazın yetişen, sulu bir çeşit elma.” (DS-VII:2376) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.05)

hor elması: “Çok kokulu bir çeşit elma.” (DS-VII:2401) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.16)

ivez (III): “Bir çeşit ufak elma.” (DS-VII:2571) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.31)

işlek: “Elma, armut vb. meyveleri yenmeyen çekirdekli yeri, eşlek.” (DS-VII:2562)
(-Çr.-Gr.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.09)

kara çön: “Amasya elmasına benzeyen bir çeşit kış elması.” (DS-VIII:2641) (-Ml.-Kn.)
(sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.32)

karanfil elması: “Yazın yetişen, yeşil renkli, kokulu bir cins elma.” (DS-VIII:2651)

(-Gm.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.33)

kara yaprak: “Bir çeşit elma.” (DS-VIII:2654) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.33)

kavak elması: “Orta sertlikte, ekşimsi ya da tatlı bir çeşit elma.” (DS-VIII:2686) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.33)

kedi baş: “Bir cins elma.” (DS-VIII:2717) (-Sk.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.34)

kefek: “3. Gevrek, tatsız elma.” (DS-VIII:2718) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024, 14.43)

kıyık elması: “Yaban elması.” (DS-VIII:2856) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.25)

kolak (II) [->kolaç -1]: “Ekşi ve iri bir çeşit kış elması.” (DS-VIII:2907) (-Ml.-Kn.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.37)

köçet elması: “Sonbaharda yetişen, çabuk çürümeyen, sert ve sulu bir çeşit elma.” (DS-VIII:2947) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.21)

kök elma: “İri ve yeşil renkli bir çeşit elma.” (DS-VIII:2951) (-Ks.) (sözlük.gov.tr. 12.01.2023,15.37)

köpük elması: “Sonbaharda yetişen kırmızı renkli, ekşimsi, dayanıklı bir çeşit elma.” (DS-VIII:2961) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.37)

kuman elması: “Ekşimsi bir çeşit elma.” (DS-VIII:2999) (-Tr.) (sözlük.gov.tr. 12.01.2023,15.39)

limon elması: “Bir çeşit elma.” (DS-IX:3079) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.31)

maasusa elması: “Kışın yetişen, kırmızı renkli, dayanıklı, ekşi bir çeşit elma.” (DS-IX:3097) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.40)

mağzin elması: “Orta büyüklükte ve oval biçimli, temmuz ortalarında olgunlaşan bir çeşit elma.” (DS-IX:3104) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.09)

melles (II): “Sulu ve ekşimsi yaz elması.” (DS-IX:3158) (-Ml.-Kn.) (sözlük.gov.tr. 12.01.2023,15.42)

miskiç elması: “Küçük tatlı güzel kokulu sarı bir çeşit elma.” (DS-IX:3203) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.09)

nazik elması: “Yazın yetişen kırmızı renkli bir çeşit elma.” (DS-IX:3242) (-Gm.)

(sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.42)

ninem elması: “Temmuzda olgunlaşan, yuvarlak ve kepekli bir çeşit elma.” (DS-IX:3252) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.43)

peç elması: “Yazın yetişen kırmızı renkli bir çeşit elma.” (DS-IX:3419) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,16.23)

sandık elması: “Bir çeşit yaz elması.” (DS-X:3536) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,16:23)

saplıca tinton [saplı tinton]: “Dağ elması.” (DS-X:3542) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,16.23)

sarıgöbek elması: “Sarımsı yeşil sonbahar elması.” (DS-X:3545) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,16.24)

sarıhıder elması [sarılızır elması]: “Bir çeşit elma.” (DS-X:3545) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,16.25)

soe: “Elma.” (DS-X:3653) (-Tn.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.09)

süğüt elması: “Söğüt elması da denilen yeşil renkli yaz elması.” (DS-X:3706) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.28.02.2023,19.59)

şikirdaklı: “İçindeki çekirdekleri oynayan uzun bir çeşit elma.” (DS-X:3777) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,16.26)

taar (II): “Güzel kokulu bir çeşit elma.” (DS-X:3796) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,16.27)

talaş malaş: “Küçük, yabanıl elma.” (DS-X:3814) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,16.29)

tamas [tamaz (I),tamuş,tomos (I),-2]: “4. Elma.” (DS-X:3816) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.43)

tarbaz: “Uzun, kokulu bir çeşit elma.” (DS-X:3833) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,16.30)

taşot: “Yabanıl elma, armut kurusu.” (DS-X:3841) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,16.30)

tatlı elması: “Yeşil renkli, yazın yetişen bir çeşit elma.” (DS-X:3844) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.07)

tavşan başı: “Bir çeşit elma.” (DS-X:3848) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,16.31)

teker elması: “Yeşil renkli, yassı bir çeşit elma.” (DS-X:3863) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,16.32)

tongar elması: “Bir tanesi yarım kilo gelecek kadar büyük, bir yanı kırmızı olan bir çeşit elma.” (DS-X:3959) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.09)

tosun burnu: “Bir çeşit elma.” (DS-X:3973) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,16.32)

yer elması: “2. Bodur bir yaz elması çeşidi.” (DS-XI:4250) (-Rz.-El.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.32)

ak alma: “Yaz elması.” (DS-XII:4410) (-Af.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.21)

2.10.13.1 Yer elması

aferim: “Yer elması.” (DS-I:71) (-Isp.-To.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,10.26)

arap şalgamı: “2. Kara kabuklu yer elması.” (DS-I:299) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.36)

cürük (III) [->cücük (I)-2]: “Yer elması.” (DS-III:1028) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.19)

çangalak (I): “Yer elması.” (DS-III:1070) (-İst.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.19)

dip: “3. Yer elması.” (DS-IV:1509) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.35)

ebeli (II): “Yer elması.” (DS-V:1654) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.23)

goçgıç: “Yer elması.” (DS-VI:2091) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.29)

gozgoçu: “İlkbaharda topraktan çıkarılarak yenilen bir çeşit yer elması.” (DS-VI:2113) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.29)

gulya: “Yer elması.” (DS-VI:2194) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.30)

gurya: “Yer elması.” (DS-VI:2202) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.30)

helep şalgamı: “Yer elması.” (DS-VII:2331) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.54)

höngül: “2. Yer elması.” (DS-VII:2433) (-Or.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.40)

ıldız kökü: “Yer elması.” (DS-VII:2466) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.31)

keme (II): “Yer elması.” (DS-VIII:2738) (-Brs.-İst.-Ank.-Krş.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.34)

koçan (III): “Yer elması.” (DS-VIII:2894) (-İst.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.39)

közüç: “Yer elması.” (DS-VIII:2985) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.39)

mandalak: “Yer elması.” (DS-IX:3120) (-Çkl.-To.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.41)

şampurt: “Yer elması.” (DS-X:3742) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,16.26)

şângalak: “Yer elması.” (DS-X:3742) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,15.09)

tambatın: “Yer elması.” (DS-X:3817) (-Kc.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,16.29)

yer alması: “Yer elması.” (DS-XI:4249) (-El.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.30)

yıldız kökü [yıldız şalgası]: “Yer elması.” (DS-XI:4268) (-Tr.-Er.-Kr.-Sv.-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,16.34)

[yıldızşalgası]: (-Kr.)

zardak [->zavrah,zavrak (I)]: “Yer elması.” (DS-XII:4830) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,16.35)

2.10.14 Erik

alim erik: “Aşılı ve tatlı bir çeşit erik.” (DS-I:222) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.14)

allik taması: “Küçük ve tatlı bir çeşit erik.” (DS-I:225) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.16)

al muharı: “Bir çeşit erik.” (DS-I:228) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.17)

antalya muşmulası: “Yeni dünya, malta eriği.” (DS-I:280) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.00)

aş eriği: “Bir çeşit iri erik.” (DS-I:352) (-To.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.17)

ayı eriği: “Yemeye elverişli olmayan çok ekşi ya da çok acı bir erik çeşidi.” (DS-I:416) (-Af.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.36)

ayı mamuğu: “Yabancı can eriği.” (DS-I:432) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.37)

bal erik: “Kırmızı, tatlı erik.” (DS-II:503) (-Af.-Ml.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,13.48)

barı derik: “Büyük, ekşi, aşılı erik.” (DS-II:532) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024, 11.06)

boşnak eriği: “Elle kolayca bölünebilen ve çekirdeği ayrılan, oval, morumsu bir erik çeşidi.” (DS-II:743) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.45)

burnu kızıl: “1. Bir çeşit erik.” (DS-II:801) (-Dz.-Zn.-Nğ.-Ank.-Kn.) (sözlük.gov.tr. 25.01.2024,11.58)

cehri (I) [cehni,cehre (I),çehri]: “Küçük dağ eriği.” (DS-III:876) (-Sv.) (sözlük.gov.tr. 23.01.2023,15.33)

cırtlak (I): “2. Kötü cins erik.” (DS-III:939) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.08)

çeç eriği: “Bardak eriğinin küçük cinsi.” (DS-III:1105) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr. 28.01.2024,16.22)

çım kırık (III): “Küçük erik.” (DS-III:1177) (-İst.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.09)

çıtır erik: “Çarşamba’da yetişen bir çeşit erik.” (DS-III:1194) (-Sm.) (sözlük.gov.tr. 11.01.2023,15.09)

dağ eriği: “Dağ eriği, yabani erik.” (DS-IV:1321) (-İz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024, 12.48)

damaskene: “Bir çeşit erik.” (DS-IV:1350) (-To.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.10)

dantara: “Bir cins beyaz erik.” (DS-IV:1363) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.11)

delierik: “Çakal eriği.” (DS-IV:1411) (-İst.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.11)

dombay eriği: “Kabuğu mor, içi sarı renkli, güzel kokulu, iri bir çeşit erik.” (DS-IV:1552) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.48)

donuz eriği: “Yabanî erik.” (DS-IV:1562) (-Isp.-Dz.-Hat.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024, 13.51)

dumanlı taması: “Bir erik çeşidi.” (DS-IV:1602) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024, 14.15)

emesken: “Bir çeşit siyah küçük erik, mürdüm eriği.” (DS-V:1734) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,09.41)

ebe (VI): “Ham eriklerin arasından daha önce olgunlaşıp, yenebilen ekşi erik.” (DS-V:1650) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.13)

er erik: “Can eriği.” (DS-V:1766) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.15)

erük [eriyh,eruk]: “Erik.” (DS-V:1778) (-Bo.-Gr.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.15)

eşek eriği: “Uçları sivri ve uzun bir çeşit yeşil erik.” (DS-V:1789) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.16)

eterik: “Çok tatlı ve kırmızı renkli bir çeşit erik.” (DS-V:1798) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.16)

etteni eriği: “Pembe ve yeşil renkli hafif buruk lezzetli bir erik çeşidi.” (DS-V:1800) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.17)

goerik: “Can eriği.” (DS-VI:2093) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.18)

göğem: “Bir çeşit yabancı, ekşi erik.” (DS-VI:2128) (-Isp.-Kü.-Es.-Bo.-Sm.-Gm.-Sv.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.28)

gölez eriği: “Küçük kara renkli bir çeşit tatlı erik.” (DS-VI:2144) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.17)

gömeç eriği: “Sonbaharda olgunlaşan, büyükçe bir çeşit erik.” (DS-VI:2148) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.18)

gövem eriği: “Bir çeşit yabancı erik, ak diken.” (DS-VI:2168) (-Isp.-Ba.-Bil.-Bo.-Kc.-Ank.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.18)

göverik: “Can eriği.” (DS-VI:2169) (-Sv.-Kn.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.19)

güvem (I): “Bir çeşit yabancı erik.” (DS-VI:2240) (-Ba.-Es.-İst.-Rz.-Kr.-Sv.-Ed.-Krk.) (sözlük.gov.tr.04.02.2024,15.05)

hamı tatlı: “Toparlak erik.” (DS-VII:2267) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.41)

hitiri: “Bir çeşit erik.” (DS-VII:2389) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.08)

hürmiye: “Sarı erik.” (DS-VII:2451) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,15.13)

incak (II): “Kara erik.” (DS-VII:2477) (-Dy.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.19)

ilitiri: “Sulu ve ekşimsi bir çeşit erik.” (DS-VII:2528) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.20)

işhan: “Sonbaharda yetişen bir cins erik.” (DS-VII:2563) (-Ar.)
(sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.20)

it eriği: “Yabani erik.” (DS-VII:2568) (-Gaz.-Mr.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.21)

kara badacık: “Mürdüm eriği.” (DS-VIII:2637) (-Kü.)
(sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.22)

kara tamas: “Mürdüm eriği.” (DS-VIII:2653) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.22)

kızıl burun: “Pembemsi yeşil renkli güzel kokulu bir çeşit erik.” (DS-VIII:2863) (-Bo.)
(sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.23)

kum eriği: “Yaban eriği.” (DS-VIII:2999) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.23)

livik eriği: “Büyük ve ekşi bir çeşit erik.” (DS-IX:3081) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.
21.02.2024,12.34)

mamık: “1. Yaban eriği, dağ eriği.” (DS-IX:3115) (-Ml.-Mr.-Hat.-Ank.-Krş.-İç.)
(sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.24)

manda eriği: “İri, mor renkli, içi sarı, güzel kokulu ve yumuşak bir çeşit erik.”
(DS-IX:3119) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.24)

memik (III) [->meik]: “İlkbaharda çok yağan yağmur nedeniyle ur gibi büyümüş ve
mantarlaşmış erik.” (DS-IX:3159) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.25)

muş (V): “Malta eriği.” (DS-IX:3223) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.35)

norz eriği: “Sarı ve acı bir çeşit erik.” (DS-IX:3255) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,
15.21)

orak eriği: “Mürdüm eriği.” (DS-IX:3286) (-Kc.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.27)

ot eriği: “Çok erken olgunlaşan tatlı bir çeşit erik.” (DS-IX:3293) (-Çkr.-Gr.)
(sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.27)

öküz gözü (II): “Bir çeşit erik.” (DS-IX:3328) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.28)

örük (I): “1. Erik.” (DS-IX:3352) (-Bo.-Ks.-Sm.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,11.15)

patır patır: “Sulu ve gevrek (meyve için): *Patır patır bir erik.*” (DS-IX:3410) (-Nğ.)
(sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.34)

pöstük: “Erik.” (DS-IX:3481) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.35)

sarıca erik: “Ekşi, çok sulu bir çeşit erik.” (DS-X:3545) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.35)

sarol: “Yaban eriği.” (DS-X:3548) (-Ar.-Ezm.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.28)

sarul: “Kötü, ergin erik.” (DS-X:3548) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.36)

silar: “Yaban eriği.” (DS-X:3632) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.36)

siyeç (IV): “Kara ve ufak taneli erik.” (DS-X:3650) (-Ur.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.37)

şılar: “Ham erik.” (DS-X:3767) (-Mş.-Bt.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.27)

şilor [şillor]: “Erik.” (DS-X:3778) (-Kr.-Bt.-Dy.-Kn., [şillor]: (Ezc.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.28)

tamas [tamaz (I),tamuş,tomos (I),-2]: “1. Erik.” (DS-X:3816) (-Çr.-Ar.-Kr.-Ezm.-Ezc.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.40)

tamas [tamaz (I),tamuş,tomos (I),-2]: “2. Kara erik.” (DS-X:3816) (-Ar.-Kr.-Ezm.-Ezc.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.40)

tamas [tamaz (I),tamuş,tomos (I),-2]: “3. Bardak eriği.” (DS-X:3816) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.41)

tamas [tamaz (I),tamuş,tomos (I),-2]: “5. Erik kurusu.” (DS-X:3816) (-Tr.-Ezm.-Sv.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.41)

temas: “Kara erik.” (DS-X:3873) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.11)

temuruk: “Ham erik.” (DS-X:3876) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.43)

timun: “Kara erik.” (DS-X:3933) (-Dy.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.28)

tomun: “Kara erik.” (DS-X:3958) (-Mş.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.44)

üzüm eriği [üzümcü eriği,üzüm erik]: “Küçük kara erik.” (DS-XI:4087) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.46)

[üzümcü eriği]: (-Ks.)

[üzüm erik]: (-Kn.)

yaban erüğü: “Yaban eriği.” (DS-XI:4112) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.28)

yer meseri: “Ak erik.” (DS-XI:4253) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.28)

yonuz eriği: “1. Ekşi yaban eriği.” (DS-XI:4295) (-Çr.-Mr.-Ank.-Ky.-Nğ.-Kn.-Ada.-İç.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.46)

yonuz eriği: “2. Malta eriği.” (DS-XI:4295) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.47)

zomzom eriği: “Bir çeşit erik.” (DS-XI:4393) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.47)

zülbeya: “Küçük erik.” (DS-XI:4401) (-Hat.-Ama.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.48)

alça: “Erik.” (DS-XII:4415) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.25)

alüce: “Yeşil erik.” (DS-XII:4417) (-Dy.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.27)

bal erik: “Al, tatlı bir çeşit erik.” (DS-XII:4442) (-Af.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.48)

bardağ erik: “Tatlı sulu mor renkli bir çeşit erik.” (DS-XII:4444) (-Af.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.49)

mamuḥ: “Bir çeşit kara erik.” (DS-XII:4585) (-El.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.49)

navrı: “Yeni olmuş, taze: *Üzümler daha çok navrı.*” (DS-XII:4604) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.49)

2.10.15 Fındık

buttum: “Yabanî fındık.” (DS-II:806) (-Dy.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.59)

çetlevik: “Fındık: *Bugün bir kilo çetlevik içi aldım.*” (DS-III:1151) (-To.-Ada.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,21.35)

çörlövük: “Fındık.” (DS-III:1293) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.59)

çotanak [çötenek]: “Bir dalda bir arada bulunan üç beş fındık.” (DS-III:1296) (-Sm.-Gr.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,16.13)

funduk: “Fındık.” (DS-V:1879) (-Dz.-Tr.-Rz.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,16.16)

gavsul [gavsuk]: “1. Fındığın yeşil kabuğu.” (DS-VI:1941) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,16.15)

gavsul [gavsuk]: “2. Kabuklu fındık.” (DS-VI:1941) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,16.15)

goruḥ (I) [govuk (I)]: “2. İçi boş ya da kurtlu ceviz, fındık.” (DS-VI:2106) (-Or.-Gr.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,16.16)

hındık: “Fındık.” (DS-VII:2364) (-Sm.-Or.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.03)

mani (III): “Küçük fındık.” (DS-IX:3123) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,16.17)

oḡlan elması: “Yaban gülünün fındık büyüklüğündeki kırmızı renkli meyvesi.” (DS-IX:3268) (-İz.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,16.18)

potok (III): “1. Taze fındığın kapçıḡı.” (DS-IX:3473) (-Or.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,16.13)

şak şakı (II) [->şakşak (II)]: “1. Fındık.” (DS-X:3738) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,12.10)

teklik: “Dalın ucundaki tek fındık.” (DS-X:3866) (-Or.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,16.19)

tum (I): “3. Olgunlaşmış bir ocak fındık.” (DS-X:3989) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,12.15)

üḡüm (I): “Fındık.” (DS-XI:4061) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,16.13)

bindak: “Fındık.” (DS-XII:4460) (-Hak.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,09.01)

faşak: “1. Fındık başaḡı.” (DS-XII:4502) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,16.21)

faşak: “2. Fındığın en dış, yeşil kabuḡu.” (DS-XII:4502) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,16.21)

2.10.16 Havuç

badul: “Havuç.” (DS-II:471) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,09.00)

barnak: “Havuç.” (DS-II:535) (-Es.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.09)

bödük: “Havuç.” (DS-II:757) (-Af.-Ks.-Kn.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.51)

çikal: “Havuç.” (DS-III:1165) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,16.48)

çörtük (III): “2. Bir çeşit havuç.” (DS-III:1295) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,16.49)

çöürdük: “Havuç.” (DS-III:1297) (-İz.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,16.49)

çükündür: “2. Havuç.” (DS-III:1307) (-Kü.-Mn.-Bo.-Dy.-Kü.) (sözlük.gov.tr. 31.03.2023,21.22)

deper otu: “Havuç.” (DS-IV:1428) (-Af.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,16.49)

dip: “1. Havuç.” (DS-V:1509) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,16.50)

ediyaman: “Havuç.” (DS-V:1666) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,16.50)

ereğil otu: “Havuç.” (DS-V:1765) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,16.50)

gane: “Havuç.” (DS-VI:1910) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.43)

gelin parmağı: “1. Havuç.” (DS-VI:1982) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.43)

hart: “Havuç.” (DS-VII:2295) (-Mr.-Ada.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.47)

heviç: “Havuç.” (DS-VII:2351) (-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.59)

heybe güzeli: “Havuç.” (DS-VII:2352) (-Af.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.00)

hırtıl: “Havuç.” (DS-VII:2373) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.04)

ısot: “Havuç.” (DS-VII:2493) (-Bil.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,16.51)

kalle gezen [kala gezen]: “Havuç.” (DS-VIII:2610) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023, 16.52)

kazık (I): “Havuç: *Kazık yiyeceğim.*” (DS-VIII:2712) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023, 16.53)

kedi biciği: “Havuç.” (DS-VIII:2717) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,16.53)

keşir (I): “Havuç.” (DS-VIII:2771) (-Af.-Isp.-Brd.-Dz.-Ay.-İz.-Brs.-Bil.-Kc.-Bo.-Sk.-İğ.-Kr.-Ezm.-Ur.-Ank.-Ky.-Kn.-Ada.-İç.-Ant.-Ed.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,16.54)

kınalı böduk [kınalı parmak]: “Havuç.” (DS-VIII:2805) (-Kn.) (sözlük.gov.tr. 11.01.2023,16.54)

kırt kırt (I): “Havuç.” (DS-VIII:2838) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,16.54)

kızıl ot: “Havuç.” (DS-VIII:2866) (-Isp.-Dz.-İst.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,16.55)

mandalak: “Yabanıl havuç.” (DS-IX:3120) (-Es.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,16.55)

margul: “Havuç.” (DS-IX:3129) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,16.56)

özbek (I): “Havuç.” (DS-IX:3369) (-Af.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.17)

purçalık [purçalak]: “Sindirimi kolaylaştırıcı sürdürücü bir çeşit yaban havucu.” (DS-IX:3487) (-Brd.-Çr.-To.-Kr.-Mr.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,10.42)

pürçüklü: “1. Havuç.” (DS-IX:3497) (-Af.-İsp.-İz.-Ba.-Brs.-Çr.-Es.-Ama.-Gr.-Gm.-Kr.-Ezm.-Ezc.-Ağ.-Dy.-El.-Ur.-Gaz.-Mr.-Hat.-Sv.-Yz.-Ank.-Krş.-Ky.-Nş.-Nğ.-Kn.-Ada.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,10.44)

pürçüklü: “2. Şalgam, pancar, havuç, soğan vb. sebzelerin ince saçak kökleri.” (DS-IX:3497) (-Af.-Kn.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,10.46)

sarı parmak: “Havuç.” (DS-X:3546) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,10.46)

sarot [sariot]: “Havuç.” (DS-X:3548) (-Brd.-Dz.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,10.56)

şarlık: “Havuç.” (DS-X:3750) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.25)

şekli: “Havuç.” (DS -X:3757) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,10.47)

teper otu: “Havuç.” (DS-X:3883) (-Uş.-Dz.-Kü.-Es.-Ank.-Kn.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,10.47)

yere batan: “Havuç.” (DS-XI:4250) (-Bil.-Sv.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,10.48)

yer kökü: “Havuç.” (DS-XI:4252) (-Ker.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,10.49)

yer otu [yir otu]: “Havuç.” (DS-XI:4253) (-Çr.-Yz.-Krş.-Ky.-Nğ.-Kn.-Ada.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,10.49)

[yirotu]: (-Nğ.)

zavrak (I) [zarvak,zavsa,zavzak (I),zavzı-2,zavzu-1,zevrak]: “3. Havuç.” (DS-XI:4352) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,10.50)

zerdek: “Havuç.” (DS-XI:4361) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,10.50)

deper otu: “Havuç.” (DS-XII:4484) (-Af.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,10.51)

kınalı parmak: “Havuç.” (DS-XII:4552) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,10.52)

kızıl güçük: “Havuç.” (DS-XII:4559) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,10.52)

kirtil: “Havuç.” (DS-XII:4561) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,10.44)

pirçikli [->pürçüklü -1]: “Havuç.” (DS-XII:4649) (-El.-Ur.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,10.54)

sarı ot [->sarot]: “Havuç.” (DS-XII:4672) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,10.56)

yere geçen (yir otu) [->yerebatan]: “Havuç.” (DS-XII:4820) (-Af.-İsp.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023, 10.57)

2.10.17 Hurma

balçık hurması: “Mısır ve Irak'ta yetişen bir çeşit hurma.” (DS-II:501) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,13.47)

fırma: “Hurma.” (DS-V:1857) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,11.06)

furma: “Hurma.” (DS-V:1880) (-Dz.-İz.-Mn.-Tr.-İç.-Uş.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023, 11.05)

2.10.18 Hünnap

iğdir (II): “Hünnap.” (DS-VII:2509) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,11.09)

2.10.19 İğde

çalı gaga: “İğde.” (DS-III:1054) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.07)

iğde bildiği: “İğdenin meyvesi.” (DS-VII:2509) (-El.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,11.09)

pışat [puşat]: “İğde, yabanıl iğde.” (DS-IX:3448) (-Ar.-Bt.-Mş.) (sözlük.gov.tr.16.02.2024,16.23)

[puşat]: (-El.)

2.10.20 İncir

ak gök: “2. Bir çeşit incir.” (DS-I:149) (-İsp.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,14.37)

aydın tatlısı: “Kuru incir.” (DS-I:412) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.36)

aygır incir: “Erkek incir.” (DS-I:413) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.36)

baba inciri: “Olgunlaşmadan düşen erkek incir.” (DS-II:450) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,11.33)

balcan inciri: “Patlıcan inciri, sap tarafı sivri, ağız tarafı geniş, mor renkli ve çatlak kabuklu bir çeşit incir.” (DS-II:501) (-Or.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,13.47)

ballı darı: “İncir.” (DS-II:510) (-Bo.-Sv.-Kn.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,13.52)

ballı kara: “Bir çeşit kara incir.” (DS-II:510) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,09.05)

bardacık: “1. Taze incir.” (DS-II:527) (-Uş.-Dz.-Ay.-Brs.-İz.-Mn.-Ank.-Mğ.-Ed.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.05)

cartlak (II): “Olgunlaşmak üzere olan incir.” (DS-III:864) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,11.35)

cılık (IV) [->cığız (I)]: “İncir.” (DS-III:912) (-Dz.-İst.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,11.42)

cici bici (II): “İncir.” (DS-III:958) (-İst.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,11.43)

cıtlamuk: “Olmamış incir.” (DS-III:987) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,21.10)

cıtlāmuk (I): “Olmamış incir.” (DS-III:987) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,11.44)

çıt çıt (II): “İncir ağacının yaprak vermeden önce verdiği ilk meyve.” (DS-III:1192) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,11.44)

çiçek yemişi: “İncir ağacında ilk olgunlaşan incir: *Çiçek yemişi aradılar.*” (DS-III:1203) (-İç.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,11.45)

daban inciri: “Kuru incir.” (DS-IV:1314) (-Or.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,11.45)

deve tabanı (I): “İncir.” (DS-IV:1442) (-Dy.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,11.46)

dağlı (I): “İncir.” (DS-IV:1329) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,11.46)

dizi: “İncir.” (DS-IV:1531) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.39)

düdek: “2. Ham incir.” (DS-IV:1616) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,14.21)

dülek kazı: “Bir çeşit küçük incir.” (DS-IV:1627) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,11.46)

er yeten (II): “Beyaz incirden daha büyük ve sivrice yeşil renkli bir cins incir.” (DS-V:1778) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,11.47)

eşek inciri: “Meyvesi yenmeyen yabani incir.” (DS-V:1789) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,11.47)

fıska (III) [->fısğa]: “Olmamış incir.” (DS-V:1859) (-Dz.-Tr.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,11.48)

furda (II): “Küçük incir.” (DS-V:1879) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,11.48)

furuş: “Çok olgunlaştığı için üzeri buruşuk olan incir.” (DS-V:1880) (-Sn.)

(sözlük.gov.tr.12.01.2023,11.48)

gebik: “Taze incir.” (DS-VI:1957) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,11.49)

gombak: “Olmamış incir.” (DS-VI:2099) (-Ba.-Kc.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,11.49)

göbelek (X): “Olmamış incir.” (DS-VI:2116) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,16.19)

gökmesili: “Bir çeşit incir.” (DS-VI:2138) (-Ur.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,11.50)

hejir: “İncir.” (DS-VII:2329) (-Hak.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.54)

horosan inciri: “Bir çeşit incir.” (DS-VII:2409) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,20.49)

iğlek (I) [ilek (I)]: “Baba incir, erkek incir.” (DS-VII:2510) (-Ay.-Dz.-İz.-Kn.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,11.50)

ilikçe [ilikçe]: “Aşlamak için dişi incir ağacına asılan erkek incir.” (DS-VII:2524) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,11.35)

ilikge: “Ham incir.” (DS-VII:2524) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,11.35)

incirik: “Ezilmiş incir.” (DS-VII:2539) (-Ker.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.16)

it inciri (I): “Yabani incir.” (DS-VII:2569) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,11.51)

kabartlak (I): “Olmamış incir.” (DS-VIII:2582) (-Or.-Gr.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,11.52)

kayır (II): “İncir.” (DS-VIII:2701) (-İst.-Ks.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,11.52)

keçi emceği: “Siyah renkli bir çeşit incir.” (DS-VIII:2716) (-Ur.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,11.52)

keletir (II) [->keleler-1]: “İncir.” (DS-VIII:2731) (-İst.-Ank.-Kn.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,11.52)

kerik (III) [->kirik (II)]: “Bir çeşit sert, ufak incir, baba incir.” (DS-VIII:2754) (-Ur.-Ank.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,11.54)

keten gömleği: “İnce kabuklu, tatlı bir çeşit incir.” (DS-VIII:2773) (-İst.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,11.55)

kılıtır: “İncir, incir dizisi.” (DS-VIII:2799) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.50)

kobak (III): “Ham incir.” (DS-VIII:2889) (-İz.-Mn.-Ba.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,

14.28)

kuba (III): “İncir ağacı tomurcuğu.” (DS-VIII:2986) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023, 11.35)

kuvarı (II) [kuvari]: “Olmamış incir.” (DS-VIII:3019) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,11.36)

[kuvari]: (-Rz.)

lap (I): “Taze incir.” (DS-IX:3064) (-İz.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.10)

lokko (II): “Ham incir.” (DS-IX 3084) (-Kıb.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.44)

madrap (II): “İncir.” (DS-IX:3102) (-İç.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,11.56)

mancır: “1. İncir ağaçlarında, asıl meyveden önce olup dökülen incir.” (DS-IX:3118) (-İç.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,11.58)

mancılık: “Ham incir.” (DS-IX:3118) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.10)

mancır: “2. Yabanıl incir, erkek incir.” (DS-IX:3118) (-Ada.) (sözlük.gov.tr. 12.01.2023,11.59)

mancır: “3. Ham incir.” (DS-IX:3118) (-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,11.59)

mantırıç: “Mart inciri, frenkinciri.” (DS-IX:3126) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023, 11.59)

patak (IV): “Olgunlaşmamış incir.” (DS-IX:3407) (-Ur.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023, 22.02)

patlak (III) [patlah]: “1. İncir.” (DS-IX:3411) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,12.03)

patlak (III) [patlah]: “2. Olmamış incir.” (DS-IX:3411) (-Ur.) (sözlük.gov.tr. 12.01.2023,12.03)

patlıcan inciri: “Bir çeşit incir.” (DS-IX:3412) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,12.04)

sarı koğuk: “Bir çeşit incir.” (DS-X:3545) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,12.05)

südlü sarı: “Kısa kadar kalan bir çeşit sarı incir.” (DS-X:3705) (-Hat.) (sözlük.gov.tr. 12.01.2023,12.05)

şıka (II): “İncir.” (DS-X:3766) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,12.06)

şırlop: “İncir.” (DS-X:3773) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.28)

şışmeldek (I): “Ham incir.” (DS-X:3788) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,11.35)

taban inciri: “Kuru incir.” (DS-X:3797) (-Gr.-Rz.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,12.07)

tahıldak: “Büyümemiş incir meyvesi: *Bu sene incirlerde tahıldak bile yok.*” (DS-X:3801) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,12.07)

tapan inciri: “Kurutulmuş incir.” (DS-X:3824) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,12.08)

tatlı: “İncir.” (DS-X:3844) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,12.08)

tebik: “İncir.” (DS-X:3855) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.08)

tık tıki (III): “Ham incir.” (DS-X:3912) (-İç.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,11.35)

tokurdak (I): “1. İçi boş incir kurusu.” (DS-X:3951) (-Ay.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,12.12)

top (IX): “İlek de denilen erkek incir.” (DS-X:3961) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,12.13)

torasan inciri: “Patlıcan incirinden küçük morumsu renkte tatlı bir çeşit incir.” (DS-X:3968) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,12.14)

tum (I): “1. Ham incir.” (DS-X:3989) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,12.14)

tum (I): “2. Erkek incir.” (DS-X:3989) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,12.15)

tuncer: “İncir.” (DS-X:3992) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.40)

tüllü (I): “İncir.” (DS-X:4008) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,12.16)

yarmaca (II) [->yarma (I)-1]: “Yarılıp da kurutulan incir.” (DS-XI:4188) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,12.17)

yazılı incir: “Olgunluktan yarılmış patlıcan inciri de denilen mor renkli incir.” (DS-XI:4217) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,12.17)

yemiş: “1. İncir.” (DS-XI:4242) (-Isp.-Brd.-Dz.-Ay.-İz.-Mn.-Ba.-Çkl.-Brs.-Bil.-Es.-Bo.-Ks.-Çkr.-Çr.-Kr.-Ağ.-Ng.-Kn.-İç.-Ant.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,12.18)

balanur: “İncir.” (DS-XII:4441) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,11.35)

2.10.21 Kara Çalı Diken Meyvesi

cıtgana: “Kara çalı meyvesi.” (DS-III:941) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,09.40)

kabalak (III): “Palamut ağacının ya da karaçalının yemişi.” (DS-VIII:2580) (-Mn.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.48)

kakırdak (II): “Kara çalı dikeninin meyvesi.” (DS-VIII:2603) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,09.41)

minik (IV) [->mini (III)]: “Küçük karaçalı meyvesi.” (DS-IX:3201) (-Sk.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,09.40)

2.10.22 Karpuz

cımcime: “1. Bir çeşit karpuz.” (DS-III:917) (-İz.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,20.56)

çiyit (II) [->çivit (II)-1]: “Olmamış karpuz.” (DS-III:1250) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,16.35)

daşlıca (II) [->daşlık (I)]: “Yumruk büyüklüğünde yabani karpuz.” (DS-IV:1376) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,09.47)

dülek: “2. Karpuz.” (DS-IV:1627) (-Uş.-Dz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,14.23)

düve: “Küçük karpuz.” (DS-IV:1640) (-İst.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,14.25)

ebece: “Küçük karpuz.” (DS-V:1651) (-Dz.-Mn.-Krş.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,09.47)

ebilcan: “Cinsi bozulmuş karpuz tohumlarından meydana gelen portakal büyüklünde karpuz.” (DS-V:1657) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,10.49)

gadın budu: “Biçimi uzun olan karpuz türü: *Bu yıl bizim bostana hep kadın budu ektim.*” (DS-VI:1890) (-El.-Isp.-Dz.-Bo.-İç.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,09.50)

garpız [garpuz]: “Karpuz.” (DS-VI:1929) (-Isp.-Dz.-Bo.-İç.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024, 14.23)

gasık (I): “Bir tarafı tam gelişmemiş ve olgunlaşmamış kavun ya da karpuz.” (DS-VI:1932) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,09.51)

hag: “Olgunlaşmamış kavun, karpuz.” (DS-VII:2251) (-Tn.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024, 20.54)

harpuz: “Karpuz.” (DS-VII:2295) (-To.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.46)

keleyh (II): “Ufak karpuz.” (DS-VIII:2731) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,10.51)

kıra: “Çiçeği düşmemiş, ceviz büyüklüğündeki küçük kavun, karpuz.” (DS-VIII:2814) (-Ağ.-Ur.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.55)

kodalak (VII): “1. Karpuz, nar gibi yuvarlak meyvaların büyüme-yeni ufak kalanı.” (DS-VIII:2897) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,11.55)

körbe bostan: “Geç ekilen karpuz bostanı.” (DS-VIII:2962) (-İğ.-Kr.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,10.56)

kütür (II): “Olmuş karpuz: *Bostandan bir kütür kap.*” (DS-VIII:3055) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,19.06)

salak (III): “2. Büyüyememiş fakat zamanından önce olmuş küçük karpuz.” (DS-X:3522) (-Nş.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,11.01)

sulugumbat [suluca gömbet]: “Karpuz.” (DS-X:3692) (-İst.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,11.20)

şakla (II): “Ufak karpuz.” (DS-X:3737) (-Es.-İst.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,09.51)

şalak (I): “1. Büyümemiş kavun, karpuz.” (DS-X:3739) (-Af.-İsp.-İz.-Brs.-Es.-Çr.-Sm.-Ama.-To.-Or.-Ar.-Sv.-Yz.-Ank.-Krş.-Nş.-Ky.-Ng.-Kn.-Ada.-İç.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,09.52)

özek (VI) [özeyh]: “2. Karpuzun ortası göbeği.” (DS-IX:3370) (-To.-Es.-Dy.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.42)

tarvis: “Karpuz.” (DS-X:3836) (-İst.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,09.54)

topoç (I): “Karpuz.” (DS-X:3964) (-Mn.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,10.44)

yanalak (II): “Bir yanı çökük kavun, karpuz.” (DS-XI:4160) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,09.54)

yarmaca (I) [->yarma (I)-1]: “Yarılıp içi gösterilerek satılan kesmece kavun, karpuz.” (DS-XI:4188) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,09.55)

yeni dünya (II): “3. Küçük çekirdekli ince kabuklu bir karpuz.” (DS-XI:4245) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,09.55)

şalak: “Olgunlaşmamış karpuz.” (DS-XII:4718) (-Çr.-Gr.-Or.)
(sözlük.gov.tr.16.01.2023,09.58)

2.10.23 Kavun

acı güneş: “2. Kavunun delicesi.” (DS-I:46) (-İz.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,09.48)

askı dölge: “Sarı renkli,üzerinde kara çizgiler bulunanbir çeşit kavun.” (DS-I:344)
(-Dz.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.15)

bağrı bütün (I): “1. Top çekirdekli bir çeşit kavun.” (DS-II:484) (-Ba.-Brs.-Es.-Sk.-Ks.-Çr.-Sn.-Ama.-Kn.-Krk.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,09.02)

bari bütün: “Top çekirdekli bir çeşit kavun.” (DS-II:533) (-Brs.-Yz.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.07)

bitik: “2. İçi bütün kavun.” (DS-II:710) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.30)

bodu (III): “Kelek, olmamış kavun.” (DS-II:718) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.37)

bostan güzeli: “1. Küçük, yuvarlak, kokulu bir çeşit kavun.” (DS-II:742) (-İsp.-Brd.-Dz.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.43)

böke: “Büyüyememiş kavun.” (DS-II:767) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.53)

çemiş (III): “Kavun.” (DS-III:1129) (-İst.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.30)

çiğirdek (I): “Olmamış kavun.” (DS-III:1208) (-İz.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,10.45)

çitili kavun: “Bir çeşit kokulu kavun.” (DS-III:1244) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,21.49)

çiyrirdek (II): “Olmamış kavun.” (DS-III:1250) (-İz.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,10.11)

dalik (II): “Ham kavun.” (DS-IV:1345) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,10.48)

dilve: “Kavun.” (DS-IV:1498) (-İst.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,10.48)

divelek: “Kabuğu dilim dilim olan tatlı bir çeşit kavun.” (DS-IV:1526) (-Ada.)
(sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.37)

divlek: “1. Kalın kabuklu olgun kavun.” (DS-IV:1527) (-Ml.-Yz.-Nğ.-Kn.-Ada.-Ant.)
(sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.37)

divlek: “2. Olgun, ufak kavun.” (DS-IV:1527) (-Es.-Ky.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,

13.38)

divlek: “3. Kavun ve karpuzun olmamışı, kelek.” (DS-IV:1527) (-Isp.-Zn.-Ama.-Krş - Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.38)

domaylı: “Süs kavunu.” (DS-IV:1550) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.48)

duvdak: “Kavun.” (DS-IV:1615) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,10.48)

düğlet: “Küçük kavun.” (DS-IV:1621) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,10.48)

dülek: “1. Kavun, iyi cins kavun.” (DS-IV:1627) (-Uş.-Ay.-Dz.-Kü.-To.-Ank.-Ky.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,14.22)

düvelek: “2. Kokusuz, tatlı, küçük bir çeşit kavun.” (DS-IV:1640) (-Dz.-Es.-Ant.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,14.25)

düvelek: “3. Kırkağaç kavunu.” (DS-IV:1640) (-Mr.-Ant.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024, 14.25)

ebece: “Küçük kavun.” (DS-V:1651) (-Dz.-Mn.-Krş.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023, 10.48)

ecür: “Çok sulu, biraz ekşi tatta olan bir çeşit kavun.” (DS-V:1663) (-İst.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,10.50)

fadine: “Kışlık kavun.” (DS-V:1831) (-Kc.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,10.45)

firt: “Olmamış kavun.” (DS-V:1870) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,10.46)

gabiye: “Bir cins kavun.” (DS-VI:1886) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,10.46)

gavun: “Kavun.” (DS-VI:1941) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,10.46)

gırlangeç: “Küçük ve güzel kokulu süs kavunu.” (DS-VI:2059) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,10.46)

givirt: “Taze ham kavun.” (DS-VI:2086) (-Mn.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,10.46)

gon (I): “Kavun.” (DS-VI:2099) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,10.46)

gönü kavun: “Çabuk olgunlaşan kavun.” (DS-VI:2155) (-İst.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023, 10.46)

gövenşe: “Sarı uzun ve yumuşak bir çeşit kavun.” (DS-VI:2168) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,10.47)

havun: “Kavun.” (DS-VII:2313) (-To.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.50)

hırtı (III): “Küçük kavun, karpuz.” (DS-VII:2371) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024, 14.04)

hırtlak (III): “Olmamış ham kavun.” (DS-VII:2373) (-Mr.-Krş.-Nğ.-Kn.) (sözlük.gov.tr. 07.02.2024,14.05)

hodalak: “Küçük kavun, karpuz.” (DS-VII:2391) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024, 14.10)

höllek: “Küçük kavun, karpuz.” (DS-VII:2424) (-Es.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.30)

ırlangeç: “Küçük ve kokulu bir çeşit süs kavunu.” (DS-VII:2487) (-Ay.) (sözlük.gov.tr. 16.01.2023, 10.48)

ırlangeç: “Süs kavunu.” (DS-VII:2487) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.05)

ilağaç: “Portakal büyüklüğünde güzel kokulu bir çeşit kavun.” (DS-VII:2517) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,10.50)

kabiye: “Büyük kavun.” (DS-VIII:2583) (-Ur.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.10)

kantar topu: “Küçük, tatlı kavun.” (DS-VIII:2627) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023, 10.51)

kemirdek: “Olmamış kavun, kelek.” (DS-VIII:2739) (-Dz.-Ed.-Krk.) (sözlük.gov.tr. 16.01.2023,10.53)

kevirdek [kevirtmek (I)]: “Ham ve küçük kavun.” (DS-VIII:2776) (-Bil.) (sözlük.gov.tr. 16.01.2023,10.53)

kıra (I): “Çiçeği düşmemiş, ceviz büyüklüğündeki küçük kavun, karpuz.” (DS-VIII:2814) (-Ağ.-Ur.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,10.54)

kıtır (II) [->kıtmır (III)]: “Olmamış kavun, kelek.” (DS-VIII:2847) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,10.54)

macur (II): “Kavun, karpuzun yeni olmuşu.” (DS-IX:3099) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,10.57)

mezmeze: “Sert, kabuklu üzerinde dilim biçimindeki çizgiler olan bir çeşit kavun.” (DS-IX:3177) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,10.58)

nacır (III): “2. Kavun, kelek.” (DS-IX:3232) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,10.58)

salak (III): “1. Olmamış küçük kavun.” (DS-X:3522) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023, 11.01)

samala: “Karpuz benzer, bostan güzeli de denilen bir çeşit bitki ve meyvesi.” (DS-X:3530) (-Nş.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,11:02)

sete: “Kavun, karpuz, asma gövdesi.” (DS-X:3592) (-Dy.-El.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,11.04)

söbek (II): “Olmamış küçük kavun.” (DS-X:3672) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023, 11.20)

sülüklü kavun: “Doğal olarak kabuğu dilimli, kışlık kavun.” (DS-X:3709) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,11.25)

şakalak: “Küçük kavun, kelek.” (DS-X:3735) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,11.20)

şalak (I): “2. Çok olgun kavun.” (DS-X:3739) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,10.54)

şele (III): “Ufak kavun.” (DS-X:3757) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,11.28)

tel gövnek: “Kabuğu dilim biçiminde çizgili olan bir çeşit kavun.” (DS-X:3870) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,11.28)

yayılgaç: “Elde oynanan yuvarlak, sarı, kokulu kavun.” (DS-XI: 4210) (-Nş.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,11.29)

yemiş: “3. Kavun.” (DS-XI:4242) (-İğ.-Kr.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,12.15)

zırlangıç: “Büyüyememiş kavun.” (DS-XI:4378) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023, 11:30)

bare bütün: “Çok tatlı kokulu bir çeşit kavun.” (DS-XII:4444) (-Af.) (sözlük.gov.tr. 16.01.2023,11.30)

desdenbil: “Küçük kavun, kelek.” (DS-XII:4484) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023, 11.20)

dil buran: “Dili yakan bir çeşit kavun.” (DS-XII:4486) (-Dz.) (sözlük.gov.tr. 16.01.2023,11.31)

düğlek: “Kavun.” (DS-XII:4488) (-Uş.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,11.32)

düvelek: “Olmamış küçük kavun, kelek.” (DS-XII:4489) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,11.33)

eşemene: “Yabanıl kavun.” (DS-XII:4498) (-İç.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,11.33)

firt: “2. Olmamış kavun.” (DS-XII:4504) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.28.02.2023,19.43)

hışır (III): “Olgunlaşmamış kavun.” (DS-XII:4518) (-Uş.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,09.16)

kümürdak: “Olgunlaşmamış kavun.” (DS-XII:4576) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,11.20)

mestan: “Çok küçük kavun.” (DS-XII:4593) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,11.20)

şalak: “Olgunlaşmamış kavun.” (DS-XII:4718) (-Çr.-Gr.-Or.-Nş.-İç.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,11.34)

vik: “İçi sulanmış, bozulmuş erimiş karpuz kavun vb.” (DS-XII:4805) (-Nş.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,11.35)

yanı kara (II): “Güneş vurmuş kavun, karpuz.” (DS-XII:4813) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,11.36)

2.10.24 Kayısı

can eriği: “Kayısı.” (DS-III:855) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,20.48)

darende: “Kendisi ve çekirdeği uzun ve tatlı çok kokulu iyi cins bir kayısı çeşidi.” (DS-IV:1369) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,11.46)

erük [eriyh,eruk]: “Kayısı.” (DS-V:1778) (-Bo.-Ezc.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,11.47)

eşbabiye: “Kayısı.” (DS-V:1788) (-Tn.-El.-Gaz.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,11.47)

sarı erik: “Kayısı.” (DS-X:3545) (-Ezc.-Krş.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,11.48)

şaptal: “Kayısı.” (DS-X:3747) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,11.48)

tatlı çiiit: “Tatlı çekirdekli kayısı.” (DS-X:3844) (-Yz.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,11.49)

zerdeli aşması: “Kayısı.” (DS-XI:4361) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,11.51)

erik: “Kayısı.” (DS-XII:4497) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,09.07)

tokal oğlu: “Bir çeşit kayısı.” (DS-XII:4765) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.11)

zerdeli: “Kayısı, zerdali.” (DS-XII:4832) (-Çr.-Ank.-Gaz.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023, 11.52)

2.10.25 Kestane

gavsak (II): “Kestane.” (DS-VI:1940) (-Dz.-Kn.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,11.55)

gavşak (VI): “Kestane.” (DS-VI:1941) (-Çkl.-Zn.-Ks.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023, 11.56)

göl keşanesi: “Yumru şeklinde olan bataklıkta yetişen, yenilebilir bir bitki.” (DS-VI:2144) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,11.57)

hingiş: “1. Kestane.” (DS-VII:2387) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.08)

holusu: “Kestane ” (DS-VII:2398) (-Es.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.12)

kavuşak (I): “Kuru kestane.” (DS-VIII:2694) (-Or.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.36)

kıllı kozak: “Kestane.” (DS-VIII:2801) (-İz.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.19)

kuru kavşak: “2. Kestane.” (DS-VIII:3011) (-İz.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.20)

pabıt: “Kestane.” (DS-IX:3375) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.20)

masar: “2. Kuru kestane.” (DS-XII:4587) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,11.58)

2.10.26 Kızılçık

germesik: “Yabani kızılçık.” (DS-VI:2005) (-Or.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,13.08)

zavrak (I) [zarvak,zavsa,zavzak (I),zavzı-2,zavzu-1,zevrak]: “2. Kızılçık.” (DS-XI:4352) (-To.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,11.00)

zoval: “Kızılçık.” (DS-XI:4398) (-Çr.-Ama.-To.-Or.-Sv.-Ada.) (sözlük.gov.tr. 12.01.2023,11.01)

kızılak: “2. Kızılçık ağacı ve meyvesi.” (DS-VIII:2863) (-Çr.) (sözlük.gov.tr. 10.04.2023,21.37)

kızılçık (IV): “Kırmızı renkli, nohut iriliğinde tek çekirdekli dikenli bir meyve, yaban elması: *Kızılçık üzerine elma aşıladım.*” (DS-VIII:2864) (-Ay.) (sözlük.gov.tr. 12.01.2023,15.36)

2.10.27 Kiraz

acı kirez: “Yabani kiraz.” (DS-I:48) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,10.15)

ala melek: “Bir yanı kırmızı bir yanı sarı, iri taneli kiraz.” (DS-I:193) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.04)

altı parmak: “Kısa saplı, iri taneli bir çeşit kiraz.” (DS-I:232) (-Ed.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.19)

alt yaylası kirazı: “Beyaz renkli kiraz.” (DS-I:233) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.00)

al yanak: “1. İnce kabuklu, tatlı ve kırmızı renkli bir çeşit kiraz.” (DS-I:235) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.19)

andıra: “İlkbaharda ilk defa olgunlaşan kiraz.” (DS-I:260) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.27)

ballı (I): “1. Koyu pembe renkli, ince kabuklu, çekirdeği orta büyüklükte, kısa saplı ve çok tatlı bir çeşit kiraz.” (DS-II:509) (-Isp.-Kn.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,13.50)

binbal: “Koyu kırmızı renkli ve tatlı bir cins kiraz.” (DS-II:695) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.29)

boğma kiraz: “Topraktan ağacın boğazına kadar gübre doldurularak vaktinden önce yetiştirilen kiraz.” (DS-II:729) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.40)

buli: “Kiraz.” (DS-II:789) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.55)

bülü: “Kiraz.” (DS-II:820) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,12.02)

curta: “Yabanî kiraz.” (DS-III:1019) (-Art.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.02)

çal kirazı: “Beyaz kirazı.” (DS-III:1058) (-Or.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,11.57)

daş kiraz: “Bir çeşit kiraz.” (DS-IV:1376) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,11.58)

deli kiraz: “Bir çeşit kiraz.” (DS-IV:1412) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,11.59)

endirez: “Yabanî kiraz.” (DS-V:1747) (-Kc.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,09.42)

endürüz: “Yabanî kiraz.” (DS-V:1747) (-Ama.-To.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,09.42)

gergendi: “Kiraza benzer bir çeşit meyve.” (DS-VI:2000) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,11.59)

gilebolu: “Ufak salkımlı bir çeşit yabani kiraz.” (DS-VI:2076) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,11.59)

gilyaz: “Kiraz.” (DS-VI:2078) (-Mş.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,09.42)

gülyâz: “Kiraz.” (DS-VI:2221) (-Bt.) (sözlük.gov.tr.04.02.2024,14.00)

honaz: “Erken olgunlaşan kara kiraz.” (DS-VII:2401) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.14)

horaz (II): “Kiraz.” (DS-VII:2410) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.16)

kanlı pınar: “Kısa saplı kırmızı renkli bir çeşit kiraz.” (DS-VIII:2626) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,12.01)

kara bodurca: “Bir çeşit kiraz.” (DS-VIII:2638) (-Kc.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,12.01)

kısabacak kiraz: “Sapları kısa bir çeşit kiraz.” (DS-VIII:2839) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,12.02)

kitleyük: “Kiraz.” (DS-VIII:2848) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,12.02)

kızılçık (III): “Ekşi kiraz.” (DS-VIII:2864) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,12.02)

kirez: “Kiraz.” (DS-VIII:2877) (-Isp.-Dz.-Zn.-Çr.-Gr.-Rz.-Hat.-Ada.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,12.03)

kirtik kiraz: “Geç olgunlaşan sert bir çeşit kiraz.” (DS-VIII:2883) (-To.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,12.03)

kuş kirazı: “Yaban kirazı.” (DS-VIII:3015) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,18.42)

kütkütü kiraz: “Bir çeşit sert kiraz.” (DS-VIII:3054) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,23.13)

mançer [manzer]: “Aşısız, yabanıl kiraz ağacı ve meyvesi.” (DS-IX:3119) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,12.04)

melencük: “Kiraz.” (DS-IX:3155) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,12.04)

nakıl (II): “Bir dal üstünde dizilmiş ve bağlanmış turfan, kiraz.” (DS-IX:3234) (-Brs.-Kc.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,12.05)

tombuş (II) [->tombilik]: “Koyu pembe renkli, büyük çekirdekli bir çeşit kiraz.”

(DS-X:3956) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,12.06)

töngül (III): “Kiraz, vişne vb. meyvelerin daldaki kümeleri.” (DS-X:3982) (-Bo.-Düz.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,12.07)

tungul: “Daldaki kiraz topluluğu salkım.” (DS-X:3993) (-Düz.-Bo.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,12.06)

gülnar: “Kiraz.” (DS-XII:4513) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,12.08)

2.10.28 Kuşburnu Meyvesi

askil: “Kuşburnu meyvası.” (DS-I:345) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.15)

2.10.29 Nar

inar: “Nar.” (DS-VII:2537) (-Mn.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.15)

kuş narı: “Çekirdeksiz tatlı nar.” (DS-VIII:3016) (-Ur.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,18.46)

pinar: “Nar ağacı ve meyvesi.” (DS-IX:3454) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,13.04)

tıh (I): “Kurumuş üzüm ya da nar tanesi.” (DS-XI:3909) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,13.08)

tılbeki: “Nar, ekşimsi nar.” (DS-X:3930) (-Ur.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.27)

2.10.30 Sakız Ağacı Meyvesi

çetlek: “Sakız ağacının meyvesi.” (DS-III:1151) (-İç.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,13.09)

2.10.31 Sandal Ağacı Meyvesi

cüllük (IV): “Sandal ağacı meyvesi.” (DS-III:1026) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,12.17)

2.10.32 Şeftali

ala bacak: “1. Şeftali.” (DS-I:171) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,09.37)

cüvür: “Eylül ayı sonunda yetişen iri kırmızı kabuklu bir çeşit şeftali.” (DS-III:1029) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.03)

çefdeli: “Şeftali.” (DS-III:1106) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,13.11)

hülü (II): “Bir çeşit şeftali.” (DS-VII:2449) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,15.08)

kıllı yumak: “Şeftali.” (DS-VIII:2801) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,13.11)

sakal çürüten: “Bir çeşit sulu şeftali.” (DS-X:3517) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,13.12)

sarı yemiş [sarıpapa]: “Şeftali.” (DS-X:3546) (-Ks.-Çkr.-Bil.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,13.12)

tülü tombak: “Şeftali.” (DS-X:4009) (-Af.-Isp.-Dz.-Mn.-Kü.-Bil.-To.-Es.-Zn.-Ks.-Or.-Ank.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,13.14)

tüylü dombalak: “Şeftali.” (DS-X:4017) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,13.15)

al yanak: “Bir çeşit şeftali.” (DS-XII:4417) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,11.05)

2.10.33 Üzüm

acı kara: “1. Sık, yuvarlak ve küçük taneli bir çeşit ekşi üzüm.” (DS-I:48) (-Isp.-Brd.-Dz.-Ant.Mğ.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,10.15)

acı koruk: “Üzüm.” (DS-I:49) (-Kn) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,10.16)

bekir oğlu: “İri uzun taneli, sarı renkte bir çeşit üzüm.” (DS-II:60) (-To.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.14)

ağ bikeri: “Bir çeşit üzüm.” (DS-I:86) (-El.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,10.26)

ağ dirmit: “Çok tatlı, kokulu, iri salkımlı bir çeşit üzüm.” (DS-I:88) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,10.59)

ağmarı: “Bir çeşit üzüm.” (DS-I:105) (-Tn.-El.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,11.02)

ağ üzüm: “1. Beyaz renkte bir çeşit üzüm.” (DS-I:116) (-Brd.-Dz.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,11.05)

ağ üzüm: “2. Yeşilimsi beyaz renkte bir çeşit üzüm.” (DS-I:116) (-Dz.-Vn.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,11.05)

ağ üzüm: “Ak üzüm.” (DS-I:135) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,11.09)

ak börül: “Yuvarlak sık taneli beyaz üzüm.” (DS-I:142) (-Es.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,14.30)

ak dimlit: “Beyaz, küçük taneli bir çeşit üzüm.” (DS-I:148) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,14.34)

ak bülgül: “Çavuş üzümü.” (DS-I:143) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,14.32)

ak gevrek: “Beyaz, sert kabuklu, gevrek bir çeşit üzüm.” (DS-I:149) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,14.36)

ak gut: “İri taneli, güzel kokulu bir çeşit beyaz üzüm.” (DS-I:150) (-Ank.-Kn.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,14.38)

akıraz: “Beyaz üzüm.” (DS-I:151) (-Zn.-Kn.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,14.40)

ak kadın barmağı: “Büyük salkımlı, uzun taneli bir çeşit beyaz üzüm.” (DS-I:152) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,14.44)

aklaḥna üzümü: “İri yuvarlak taneli, kalın kabuklu, dayanıklı bir çeşit beyaz üzüm.” (DS-I:157) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,14.44)

akmeri: “Bir çeşit beyaz üzüm.” (DS-I:159) (-El.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,09.26)

ak sirke: “Bir çeşit üzüm.” (DS-I:161) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,09.30)

ak üzüm: “Sık taneli, büyük salkımlı bir çeşit beyaz üzüm.” (DS-I:164) (-Nğ.-Ant.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,09.33)

alaca: “1. Üzüme düşen ben.” (DS-I:175) (-Af.-Uş.-Isp.-Brd.-Dz.-Ay.-İz.-Mn.-Ba.-Brs.-Es.-Ks.-Çr.To.-Vn.-Mş.-Ml.-Vn.-Ur.-Mr.-Sv.-Yz.-Ank.-Nğ.-Kn.-İç.-Ant.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,09.40)

alaca: “2. Ben düşmüş üzüm, erken olgunlaşan bir çeşit üzüm.” (DS-I:175) (-Es.-Gaz.-Ky.-Nğ.-Kn.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,09.40)

alaca üzüm: “Erken olgunlaşan bir çeşit üzüm.” (DS-I:178) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,09.48)

alaça (I): “Yarı olmuş üzüm.” (DS-I:179) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,09.51)

ala diriz: “Ala renkli, gevrek ve dayanıklı bir çeşit üzüm.” (DS-I:182) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.00)

alasit üzümü: “İnce kabuklu, iri taneli bir çeşit beyaz üzüm.” (DS-I:199) (-To.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.06)

ala sulu: “1. Yeni olmaya başlamış meyva.” (DS-I:199) (-Isp.-Brd.-Dz.-Mr.-Yz.-Ank.-Nğ.-Kn.-İç.-Ant.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.08)

alatavşan üzümü: “Sarı renkli ve çilli bir çeşit üzüm.” (DS-I:201) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.08)

alatura: “Bir çeşit kırmızı üzüm.” (DS-I:202) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.08)

al dimnit: “Pembe renkli bir çeşit üzüm.” (DS-I:210) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.12)

alim üzümü: “Küçük ve sık taneli siyah üzüm.” (DS-I:222) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.15)

ali çehre: “Yuvarlak, küçük ve siyah renkli, üzüme benzer meyvası olan ve dericilikte kullanılan bir ağaç.” (DS-I:221) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.14)

al oğlu: “Yemeye ve şarap yapmaya yarıyan kokulu, sarı renkli üzüm.” (DS-I:228) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.18)

al pehlivan: “Bir çeşit kırmızı üzüm.” (DS-I:229) (-İst.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.18)

al yanak: “4. Kırmızı kabuklu bir çeşit üzüm.” (DS-I:235) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.19)

anakara üzümü: “Şarapçılıkta kullanılan iri taneli, ince kabuklu bir çeşit üzüm.” (DS-I:249) (-To.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.00)

anah kızılı: “1. Salkımında irili ufaklı taneleri bulunan bir çeşit üzüm.” (DS-I:251) (-Es.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.26)

antep karası: “Bir çeşit kırmızı üzüm.” (DS-I:280) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.31)

arnat (I): “Üzüm vermeyen kuvvetli üzüm teveği.” (DS-I:329) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.09)

arşın üzüm: “Beyaz, uzun, bir çeşit üzüm.” (DS-I:333) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.21.01.2024,09.00)

asmaklık: “Asılıp bir süre daha yaş olarak saklanmak için 15-20 cm. uzunluğunda çubuğu ile birlikte kesilmiş üzüm salkımı.” (DS-I:346) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.16)

asma üzümü: “1. Kışın yenmek üzere hevenk şeklinde asılıp saklanan büyük taneli ve

kalın kabuklu bir çeşit üzüm.” (DS-I:346) (-Dz.-To.-Or.-Gm.-Gr.-Mr.-Nğ.-Kn.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.16)

asma üzümü: “2. Çardaklara, ağaç dallarına kadar uzayan üzüm.” (DS-I:346) (-Vn.-Gr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.16)

aşkar (IV): “İri taneli, sert kabuklu,çok tatlı bir çeşit üzüm.” (DS-I:358) (-Bt.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.18)

aşuğ beyazı: “Yuvarlak, beyaz bir çeşit yaz üzümü.” (DS-I:363) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.18)

avukçu: “İri taneli, kalın kabuklu bir çeşit beyaz üzüm.” (DS-I:395) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.30)

aydın göz: “Siyah, iri taneli, erken olan bir çeşit üzüm.” (DS-I:412) (-İsp.-İst.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.35)

azezi: “Taneleri sivri uçlu bir çeşit üzüm.” (DS-I:437) (-Mr.-Ada.-Ky.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.38)

balbal: “Beyaz ve yuvarlak taneli bir çeşit üzüm.” (DS-II:500) (-Brd.-Kc.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,13.45)

ballık: “Üzüm, kavun ve karpuzlara dadanan külleme hastalığı.” (DS-II:510) (-İz.-Mn.-Mğ.-Krk.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,13.53)

bal üzümü: “Kokulu ve yuvarlak taneli bir çeşit beyaz üzüm.” (DS-II:512) (-Gaz.-Hat.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,13.54)

bandırma: “1. İri taneli, beyaz üzüm, razakı.” (DS-II:518) (-Af.-İsp.-Dz.-Ay.-Mn.-Çr.-Mr.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,14.00)

bandırma: “2. Kuru üzüm.” (DS-II:518) (-Dz.-Sm.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,14.00)

belerce: “Rengi sarımtırak beyaz olan, küçük çekirdekli, ince kabuklu üzüm.” (DS-II:613) (-Dz.-Çkl.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.16)

benek (III): “Üzüm salkımında olgunlaşan ilk tane.” (DS-II:627) (-Kc.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.19)

benli üzümü: “Tanelerinin üzerinde benler bulunan bir çeşit üzüm.” (DS-II:629) (-To.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.21)

birgi: “Ufak taneli siyah üzüm.” (DS-II:701) (-İz.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,09.27)

boduroğlu: “İri taneli üzüm.” (DS-II:722) (-To.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.38)

bortum üzümü: “İri taneli, siyah üzüm.” (DS-II:741) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.43)

bürgülü: “Büyük taneli bir çeşit üzüm.” (DS-II:827) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,12.03)

büzgülü: “Kalın kabuklu, uzun taneli, dayanıklı, siyah üzüm.” (DS-II:834) (-Af.-Isp.-Brd.-Dz.-Kü.-İst.-Ml.-Ank.-Kn.-Ant.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,12.06)

cambıt: “Bağ bozulduktan sonra yetişen küçük taneli, döküntü üzüm.” (DS-III:853) (-Bil.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,09.34)

cevşen: “1. Kabuğu kalın, dayanıklı beyaz ve uzun taneli bir çeşit üzüm.” (DS-III:887) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,09.34)

ceyrik: “Üzüm salkımının bir parçası.” (DS-III:888) (-Ur.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,09.36)

cıbara (III): “Küçük üzüm salkımı.” (DS-III:889) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,09.36)

cibilli tavuk: “Taneleri iyice gelimemiş üzüm salkımı.” (DS-III:955) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,09.41)

cicik üzümü: “Parmak gibi uzun olan bir çeşit üzüm.” (DS-III:959) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,09.41)

cilkim: “Az taneli üzüm salkımı.” (DS-III:966) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,09.42)

cincife üzümü: “Kırmızı, küçük taneli ,şarap yapmakta kullanılan bir çeşit üzüm.” (DS-III:966) (-To.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,09.36)

citem: “Küçük üzüm salkımı.” (DS-III:986) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,09.43)

civek (I) [cüvek-2,çivek]: “Küçük taneli, siyah yabani üzüm.” (DS-III:988) (-Bo.-İst.-Zn.-Ks.-Çr.-Sn.-Sm.-Ama.-To.-Or.-Gr.-Tr.-Sv.-Ank.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,09.43)

cumbu: “Bağ bozumunda hevenklerde kalan üzüm salkımı.” (DS-III:1015) (-Ama.)

(sözlük.gov.tr.17.01.2023,09.45)

cumbur (I): “Küçük taneli yabancı üzüm.” (DS-III:1015) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,09.43)

cül üzümü [cünül,cüvek-1]: “Şarap yapımında kullanılan ince kabuklu açık renkli bir cins üzüm.” (DS-III:1026) (-To.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,09.44)

cüzüm: “Üzüm.” (DS-III:1029) (-To.-Kn.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,09.45)

çakıldak (VI) [->cağıldak (IV)]: “Olmadan küflenmiş üzüm salkımı.” (DS-III:1043) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,09.46)

çakır cımmıt: “Küçük taneli siyah üzüm.” (DS-III:1044) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,09.47)

çam üzümü: “Kırmızı renkli küçük taneli sıra için kullanılan üzüm.” (DS-III:1066) (-To.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,09.47)

çaşıt: “Üzüm.” (DS-III:1085) (-İst.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.13)

çevşen: “Yaprağı, sarma yapmak için elverişli bir çeşit üzüm.” (DS-III:1155) (-Ng.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,21.37)

çılıpık (V) [->cırtık (I)]: “Cılız üzüm.” (DS-III:1175) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,09.48)

çepka: “Üzüm salkımı: *Şu bağ çok iyi, bir çepkası bir okka gelir.*” (DS-III:1144) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,09.49)

çıbı işi: “Üzüm: *Bu sene bizim ağaçlarda çıbı işi çok.*” (DS-III:1156) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,09.50)

çıdık: “Yabancı asma üzümü.” (DS-III:1158) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.01)

çıra üzümü: “Taneleri beyaz ve üstü kırmızı olan sıra yapmakta kullanılan bir çeşit üzüm.” (DS-III:1186) (-To.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.02)

çıtıf: “Üzüm salkımındaki küçük salkımcık: *Bu çıtıfın üzümleri çok tatlıdır.*” (DS-III:1193) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.11)

çıtnak kara: “Ufak taneli bir çeşit siyah üzüm.” (DS-III:1198) (-To.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.03)

çifek (I): “Kırlarda, ormanlarda yetişen bir çeşit yaban üzümü.” (DS-III:1205) (-İst.-Kc.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.02)

çidik: “Üzümleri küçük olan yaban asması.” (DS-III:1205) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.03)

çili (II) [->çirpi (I)-1]: “Taze koparılmış üzüm.” (DS-III:1217) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.04)

çilgi (II): “Siyah üzüm.” (DS-III:1217) (-İst.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.10)

çilkim [çilmik,çiltim]: “Küçük üzüm salkımı.” (DS-III:1218) (-Af.-Brd.-Dz.-İz.-Ant.-Mn.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.04)

çitim: “Küçük üzüm salkımı.” (DS-III:1244) (-İsp.-Brd.-Dz.-Ay.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,21.50)

çubul: “Yabani üzüm.” (DS-III:1300) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.12)

çupuri: “Üzümlerin kabuk ve sapları.” (DS-III:1305) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.03)

çülül: “Kuş üzümü.” (DS-III:1308) (-El.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,22.05)

dağ üzümü: “Pekmezi yapılan siyah bir çeşit üzüm.” (DS-IV:1326) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.12)

dana göz (I) [danagözü]: “Bir çeşit ekşi, kara, sulu üzüm.” (DS-IV:1356) (-Af.-Dz.-Zn.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.13)

dana memesi (I): “1. Bir çeşit kara üzüm.” (DS-IV:1356) (-Brd.-Dz.-Ba.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.13)

dangil dingil (I): “Ufak ve seyrek üzüm salkımı, çingil.” (DS-IV:1360) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.13)

değirmenci [değirmenci üzümü]: “Siyah bir üzüm çeşidi.” (DS-IV:1401) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.13)

deli kara: “Bir çeşit siyah üzüm.” (DS-IV:1412) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.17)

depit: “Kırmızı renkli kuru üzüm.” (DS-IV:1429) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,

13.10)

derende: “Koyu kırmızı renkli az sulu bir üzüm çeşidi.” (DS-IV:1433) (-El.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.15)

derindi: “Az taneli bozuk salkım.” (DS-IV:1434) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.15)

deve dabanı (I): “İri, yassı bir çeşit üzüm.” (DS-IV:1440) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.14)

deve gözü (I): “1. İri, yuvarlak taneli, kabuğu kalın ve sert siyah üzüm.” (DS-IV:1441) (-Isp.-Dz.-Bo.-Gaz.-Kn.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.16)

deve gözü (I): “2. Kalın kabuklu büyük taneli sulu beyaz üzüm.” (DS-IV:1441) (-Isp.-Gaz.-Kn.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.16)

deveklilik: “Üzüm bağı.” (DS-IV:1442) (-Ama.-To.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.17)

dilmit: “1. Erken olgunlaşan bir çeşit siyah üzüm, dimnit.” (DS-IV:1498) (-Ay.-Ada.-İç.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.31)

dilmit: “2. Siyah ve uzun olan bir çeşit üzüm.” (DS-IV:1498) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.31)

dirmit: “2. Taneleri uzun ve tek çekirdekli beyaz üzüm çeşidi.” (DS-IV:1519) (-Yz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.36)

doğru kara: “İnce kabuklu, siyah küçük taneli ve tatlı, dayanıksız bir üzüm çeşidi.” (DS-IV:1535) (-Kc.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.40)

dübe: “Bir çeşit üzüm.” (DS-IV:1615) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,14.21)

düvül: “Üzüm salkımındaki küçük salkımcık, çingıl.” (DS-IV:1642) (-Mn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,14.25)

düzgölü: “Beyzî taneli bir çeşit üzüm.” (DS-IV:1646) (-Af.-Isp.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,14.27)

ebem bulguru (II) [->ebe bulgur]: “Bük üzümü.” (DS-V:1654) (-To.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.14)

eblah üzüm: “Üzerinde çeşitli renkte taneleri olan üzüm salkımı.” (DS-V:1658) (-Hat.)

(sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.18)

dımışkı: “2. İri taneli siyah üzüm.” (DS-IV:1461) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024, 13.18)

dıranı: “Erken olgunlaşan, siyah renkli, sert bir çeşit üzüm.” (DS-IV:1467) (-Krş.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.21)

ekşi kara: “Büyük, siyah sulu ve iri taneli bir çeşit üzüm.” (DS-V:1699) (-Brd.-Dz.-Gaz.-Kn.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.19)

eldaş [eldaş üzümü]: “Bir çeşit üzüm.” (DS-V:1707) (-Sv.-Ky.) (sözlük.gov.tr. 17.01.2023,10.19)

emirali: “Kısa kadar saklanabilen, sarı renkli bir çeşit üzüm.” (DS-V:1736) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.19)

engil (I): “Üzüm çubuklarının ince ve uzun dalları.” (DS-V:1754) (-Sv.-Krş.-Ky.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.20)

engir: “1. Üzüm çubuğunun kökünden çıkan sürgünler.” (DS-V:1755) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.25)

engir: “2. Asma ya da kütüğün taze çubuğu.” (DS-V:1755) (-Ky.) (sözlük.gov.tr. 17.01.2023,10.25)

ergân üzümü: “Küçük siyah taneli, erken olgunlaşan bir çeşit üzüm.” (DS-V:1767) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.28)

ergenet: “Kırmızı saplı beyaz taneli bir çeşit üzüm.” (DS-V:1768) (-Ay.-Ml.-Kn.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.29)

erkek üzüm: “Şırası az çıkan kalın kabuklu üzüm.” (DS-V:1774) (-Ank.-Kn.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.29)

erkenet: “Bir üzüm çeşidi.” (DS-V:1774) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.30)

ese balı [esebee]: “Bir çeşit üzüm.” (DS-V:1778) (-Mr.-Ky.-Kn.) (sözlük.gov.tr. 17.01.2023,10.30)

eşek memesi: “İri taneli oval bir çeşit üzüm.” (DS-V:1789) (-Mr.Ky.-Kn.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.40)

et üzümü: “Dolgun, sulu üzüm.” (DS-V:1800) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.40)

eysebak: “İri taneli bir çeşit üzüm.” (DS-V:1827) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.41)

farşak: “Kalın kabuklu üzüm.” (DS-V:1837) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.41)

favli: “Bir çeşit siyah üzüm.” (DS-V:1840) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,09.11)

fennerit üzümü: “Kırmızı renkli, ince kabuklu, şaraplık bir çeşit üzüm.” (DS-V:1843) (-To.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.41)

fesliğan üzümü: “Fesleğin gibi kokan bir çeşit üzüm.” (DS-V:1848) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.42)

föü: “Beyaz taneli çok ürün veren bir çeşit üzüm asmısı.” (DS-V:1879) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.42)

gabarcık: “Bir çeşit üzüm.” (DS-VI:1884) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.43)

gadin barmak: “Güzel kokulu, parmak üzümü.” (DS-VI:1890) (-Dz.-Rz.-Ank.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,09.50)

garalık (II): “Kara üzüm bağı.” (DS-VI:1919) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.44)

gara zirge: “Yerken kütür kütür ses çıkaran siyah üzüm.” (DS-VI:1921) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.44)

garuk (II): “Olgunlaşmamış üzüm.” (DS-VI:1931) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.45)

gatı gara: “Büyük, siyah ve çok ekşi olan bir çeşit üzüm.” (DS-VI:1935) (-Isp.-Dz.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.44)

gehte: “Bir çeşit üzüm.” (DS-VI:1960) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.45)

geçi memesi: “Çavuş üzümü.” (DS-VI:1962) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.45)

gemere: “Yarısı beyaz yarısı siyah üzüm.” (DS-VI:1986) (-İz.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.45)

gıla (I): “Salkımından kopmuş yaş üzüm taneleri.” (DS-VI:2038) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.46)

gile (I): “Yaş üzüm tanesi: *Üzümün gilesi kaldı.*” (DS-VI:2076) (-Ezc.-Vn.-Kr.-Ar.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.46)

gilappa: “Frenk üzümü.” (DS-VI:2076) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.46)

gineş: “Siyah ve sulu bir çeşit üzüm.” (DS-VI:2079) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.46)

girabolu: “Frenk üzümü.” (DS-VI:2079) (-Gr.-Ezc.-Krş.-Ky.-Sv.-Ng.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.23)

girek (II): “Seyrek salkımlı, ufak taneli siyah bir çeşit üzüm.” (DS-VI:2081) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.47)

goğcek: “İnce kabuklu ve sık taneli beyaz üzüm.” (DS-VI:2095) (-Sv.-Nş.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.47)

goñur (I): “Siyah, kalın kabuklu, bol sulu bir çeşit üzüm.” (DS-VI:2102) (-İç.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.48)

goruñ (I) [govuk (I)]: “1. Olgunlaşmamış üzüm, koruk.” (DS-VI:2106) (-Isp.-Brd.-Dz.-Zn.-Çr.-To.-Or.-İğ.-Kr.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.48)

göde (V): “İyi kurumamış üzüm.” (DS-VI:2123) (-İz.-Mn.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,11.20)

göğcek (II) [->gökçek (I)-1]: “Bir çeşit üzüm.” (DS-VI:2127) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,14.19)

gök birik: “Bir çeşit sulu üzüm.” (DS-VI:2135) (-İz.-Sv.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,14.19)

gövem (V): “Sonbaharda yetişen bir çeşit siyah üzüm.” (DS-VI:2168) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,14.21)

göyemin: “Yeşil renkli, yuvarlak taneli, turşusu yapılan bir çeşit üzüm.” (DS-VI:2171) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,16.16)

gut: “Erken olgunlaşan sık taneli üzüm.” (DS-VI:2203) (-Sv.-Kn.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,11.20)

guyemin: “Gökrenkli, yuvarlak taneli, turşusu yapılan bir çeşit üzüm.” (DS-VI:2203) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,11.20)

göl gülü (I): “Pembe üzüm.” (DS-VI:2219) (-Ur.) (sözlük.gov.tr.04.02.2024,11.10)

gölük üzüm: “Kırmızı renkli bir çeşit üzüm.” (DS-VI:2220) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.04.02.2024,11.20)

göl üzüm: “Göl renkli üzüm.” (DS-VI:2221) (-Ank.-Yz.-Ky.) (sözlük.gov.tr.04.02.2024,14.00)

gönsü (I): “İri, yuvarlak, sulu siyah üzüm.” (DS-VI:2230) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.04.02.2024,14.55)

güz gülü: “Kış mevsimine kadar dayanan, geç olgunlaşan bir cins üzüm.” (DS-VI:2243) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.41)

hacı balbal: “Bir çeşit tatlı üzüm.” (DS-VII:2248) (-İst.) (sözlük.gov.tr.04.02.2024,21.15)

harca: “Sık ve ufak salkımlı bir çeşit kırmızı üzüm.” (DS-VII:2287) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.44)

hat hul: “Bir çeşit üzüm.” (DS-VII:2305) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.49)

hatın barnağı: “Uzun taneli beyaz üzüm.” (DS-VII:2305) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.49)

hetif: “Salkımdan düşen yaş üzüm taneleri.” (DS-VII:2350) (-Mr.-Ada.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.58)

hevek: “2. Kara üzüm.” (DS-VII:2350) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.58)

horizüre: “Keklik yumurtası büyüklüğünde bir çeşit üzüm.” (DS-VII:2411) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.16)

horoz budağı: “Siyah renkli, kalın kabuklu, büyük çekirdekli bir çeşit üzüm.” (DS-VII:2412) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,20.50)

horoz yüreği: “Sivri ve uzun bir çeşit üzüm.” (DS-VII:2412) (-Gaz.-Mr.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.17)

hurma üzümü: “İri taneli, iri çekirdekli, ince kabuklu, beyaz bir çeşit üzüm.” (DS-VII:2445) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,15.04)

inek memesi [inek emceği]: “İri taneli siyah bir çeşit üzüm.” (DS-VII:2541) (-Brd.-

Dz.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,14.22)

iri kara: “İri taneli siyah bir çeşit üzüm.” (DS-VII:2549) (-İz.-Gaz.-Mr.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,14.23)

is bitren: “Sarımsı, kırmızımsı renkte bir çeşit üzüm.” (DS-VII:2554) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.54)

isirge: “İnce yapraklı, kalın kabuklu sarı renkli uzun bir çeşit üzüm.” (DS-VII:2555) (-Çr.-Ama.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,14.23)

ispitiren: “1. Beyaz ya da siyah renkli, kokulu, ince kabuklu bir çeşit üzüm.” (DS-VII: 2559) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.55)

ispitiren: “2. Sarıya yakın renkte beyaz, uzun bir çeşit üzüm.” (DS-VII:2559) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.56)

it üzümü [itizümü]: “2. Çekirdeği çok iri suyu az bir çeşit üzüm.” (DS-VII:2570) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,14.26)

it üzümü [itizümü]: “3. Şırası bol bir çeşit üzüm.” (DS-VII:2570) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,14.26)

kaba eldaş: “Bir çeşit üzüm.” (DS-VIII:2577) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,14.26)

kabarcık (I): “İnce kabuklu, yuvarlak, beyaz, çekirdekli bir çeşit üzüm.” (DS-VIII:2581) (-Mr.-Gaz.-Ada.-Osm.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,14.27)

kaba tepik: “Kalın kabuklu, kara üzüm.” (DS-VIII:2582) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,14.27)

kadın parmağı [kasın barmak]: “1. Beyaz ya da siyah, uzun, ince kabuklu bir çeşit üzüm.” (DS-VIII:2590) (-İsp.-Dz.-Mn.-Çkl.-Bo.-Sm.-Ank.-Kn.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,14.28)

kara bahni: “Bir çeşit üzüm.” (DS-VIII:2637) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,14.28)

kara böce (II) [->karabö]: “Kurumuş, çürük ve bozuk üzüm.” (DS-VIII:2638) (-İz.-İst.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,14.28)

kara bulgar: “Küçük salkımlı bir cins üzüm.” (DS-VIII:2638) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,14.29)

kara burcu [kara büzgül, karaca (IX)]: “Küçük taneli, kokulu, pekmez yapmaya elverişli bir cins üzüm.” (DS-VIII:2638) (-İst.-Ky.-Nş.-Kn.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,14.34)

kara dimlit: “Kara pekmezlik üzüm.” (DS-VIII:2642) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023, 14.34)

kara gevrek (II): “Bir çeşit üzüm.” (DS-VIII:2643) (-İst.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023, 14.35)

kara kız (II): “Sert kabuklu bir çeşit üzüm.” (DS-VIII:2647) (-Kn.) (sözlük.gov.tr. 17.01.2023,14.35)

karal [karul]: “Uzun taneli bir cins üzüm.” (DS-VIII:2649) (-Ar.) (sözlük.gov.tr. 17.01.2023,14.36)

karalık (I): “Bir çeşit üzüm.” (DS-VIII:2649) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,14.36)

karamarı: “Bir cins siyah üzüm, kuş üzümü.” (DS-VIII:2650) (-İst.) (sözlük.gov.tr. 17.01.2023,14.36)

kara sergi: “Siyah, yuvarlak, ekşi bir çeşit üzüm.” (DS-VIII:2652) (-İst.) (sözlük.gov.tr. 17.01.2023,14.37)

kara suluk (II): “Beyaz, sulu bir cins üzüm.” (DS-VIII:2652) (-Dz.) (sözlük.gov.tr. 17.01.2023,14.37)

kara tikenli: “Son turfanda üzüm.” (DS-VIII:2653) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023, 14.38)

karıcık üzümü [karıcı üzümü]: “Beyaz, yuvarlak taneli, kışa dayanıklı bir çeşit üzüm.” (DS-VIII:2655) (-Dz.-Mr.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,14.39)

karga yürek [karğa yüreği]: “Kara ve uzunca bir çeşit üzüm.” (DS-VIII:2659) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,14.39)

karuk (VI): “Olmamış üzüm.” (DS-VIII:2672) (-Dz.-Çkr.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023, 14.40)

katı kara: “Kalın kabuklu bir çeşit kış üzümü.” (DS-VIII:2682) (-Af.-Uş.-İsp.-Ay.-Kü.-Kn.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,14.40)

kati kara: “Kalın kabuklu bir çeşit kuş üzümü.” (DS-VIII:2684) (-Or.) (sözlük.gov.tr.

17.01.2023,14.40)

kavak yaprağı: “Bir çeşit beyaz üzüm.” (DS-VIII:2686) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr. 17.01.2023,14.41)

keçi memesi: “1. Sert kabuklu, iri taneli, uzunca, beyaz ya da kırmızımsı olan bir çeşit üzüm.” (DS-VIII:2716) (-İz.-Ba.-Çkl.-Kü.-Sk.-Sm.-Ezc.-Ml.-Ky.-Nğ.-Kn.-Krk.-Tk.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,14.41)

keçi memesi: “2. Şırası çok olan şarap ve pekmez için elverişli siyah bir cins üzüm.” (DS-VIII:2716) (-Tr.-Gr.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,14.42)

keles (III): “Erken olgunlaşan üzüm.” (DS-VIII:2730) (-İz.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023, 14.43)

kendi biten: “2. Beyaz ve iri taneli bir cins üzüm.” (DS-VIII:2741) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,11.45)

kınaç: “Yanlama, kısa ve dar üzüm bağı setleri.” (DS-VIII:2805) (-Ar.) (sözlük.gov.tr. 17.01.2023,14.44)

kındık (I): “Küçük üzüm salkımı.” (DS-VIII:2810) (-El.-Ml.) (sözlük.gov.tr. 17.01.2023,14.45)

kırmızı gevrek: “Kırmızı ile siyah arası şaraplık üzüm.” (DS-VIII:2834) (-Krk.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,14.47)

kıtınak: “Üzüm salkımındaki küçük salkımcıklardan biri, çingil: *Bağın var ama, içinde bir kıtınak üzüm yok.*” (DS-VIII:2847) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,14.48)

kızıl bacak (II): “Yapıncak üzümü.” (DS-VIII:2863) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023, 14.56)

kızıl gevrek [kızıl göz]: “Şaraplık kara üzüm.” (DS-VIII:2865) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr. 17.01.2023,14.56)

kızıl üzüm: “Kurutulmuş beyaz üzüm.” (DS-VIII:2867) (-İsp.) (sözlük.gov.tr. 17.01.2023,14.57)

kızıyana: “Pembe renkli yuvarlak taneli ince kabuklu bir çeşit üzüm.” (DS-VIII:2869) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,14.57)

kiravat: “1. Üzüm asması.” (DS-VIII:2875) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,15.24)

kiravat: “2. Üzüm hevangi.” (DS-VIII:2875) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,15.24)

kirgit (I): “Tatlı ve gevrek bir çeşit üzüm.” (DS-VIII:2877) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,14.54)

kirkıt (III) [->kici (I)]: “Badem şekeri biçiminde tatlı ve gevrek bir çeşit üzüm.” (DS-VIII:2879) (-Mr.-Ky.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,14.55)

kirlice: “Şarap ve sirke yapmaya yarayan,üzeri benekli,yapıncak denilen bir çeşit üzüm.” (DS-VIII:2880) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,14.56)

koğuz (I): “Üzüm salkımları arasında bulunan çürük taneler.” (DS-VIII:2903) (-Nş.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,15.24)

kora: “Olgunlaşmamış üzüm, koruk.” (DS-VIII:2923) (-Vn.-Ezc.-Ker.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024, 15.02)

koyun gözü: “İri ve yassı taneli bir çeşit kara üzüm.” (DS-VIII:2944) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.13)

kömüş ciciği: “Uzun taneli bir çeşit kara üzüm.” (DS-VIII:2958) (-To.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,14.48)

köse halil: “Çok tatlı, yuvarlak taneli bir çeşit beyaz üzüm.” (DS-VIII:2972) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,14.49)

köy ağı: “Yuvarlak taneleri birbirinin üstüne sıkışmış, sulu ve tatlı bir çeşit pekmezlik üzüm.” (DS-VIII:2983) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,14.50)

kumpir üzümü: “Çavuş üzümü.” (DS-VIII:3000) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,14:47)

kuntura: “Karasakız üzümü.” (DS-VIII:3003) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,14.48)

kurbağa gözü: “Küçük beyaz taneli bir çeşit üzüm.” (DS-VIII:3005) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,14.48)

kureyş (II): “Geç olgunlaşan yuvarlak taneli bir çeşit üzüm.” (DS-VIII:3007) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,18.11)

kuş böyreği: “Mor renkli iri taneli gevrek bir çeşit üzüm.” (DS-VIII:3014) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,18.40)

kuzu böpreği: “Sert taneli, siyah, yuvarlak bir çeşit üzüm.” (DS-VIII:3022) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.35)

küllü kara: “Bir çeşit kara üzüm.” (DS-VIII:3031) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024, 18.56)

lapra: “Kara sulu ve tatlı bir çeşit üzüm.” (DS-IX:3066) (-İz.) (sözlük.gov.tr. 21.02.2024,12.11)

linliñ gara: “Küçük bir çeşit üzüm.” (DS-IX:3080) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024, 12.32)

lokurdak: “Beyaz renkli bir çeşit üzüm.” (DS-IX:3084) (-Dz.) (sözlük.gov.tr. 21.02.2024,12.45)

maççez: “Çok olgunlaşmış, ekşimiş üzüm.” (DS-IX:3100) (-Ant.-Kıb.) (sözlük.gov.tr. 21.02.2024,12.59)

madik (III): “Kara üzüm.” (DS-IX:3102) (-İst.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.02)

mahra başı: “Mor renkli bir çeşit üzüm.” (DS-IX:3106) (-Mr.) (sözlük.gov.tr. 17.01.2023,15.26)

mamık: “1. Bir çeşit kara üzüm.” (DS-IX:3115) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023, 15.26)

mardavul [mardavıl]: “2. Küçük taneli yabanıl üzüm.” (DS-IX:3128) (-Ant.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,15.27)

marha başı: “Gevrek, siyah üzüm.” (DS-IX:3129) (-Mr.-Ky.) (sözlük.gov.tr. 17.01.2023,15.27)

marsımana [->marsıma]: “Beyaz, ince kabuklu üzüm.” (DS-IX:3130) (-Af.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,15.28)

marzıvat: “Beyaz, oval taneli, sert bir çeşit üzüm.” (DS-IX:3131) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,15.28)

mazılım [mazırım]: “Kış üzümü.” (DS-IX:3145) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023, 15.28)

medeş: “Salkımı büyük, taneleri dağınık bir çeşit üzüm.” (DS-IX:3149) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,15.29)

meliz götü: “Üzüm çubuklarındaki tomurcuklar.” (DS-IX:3157) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr. 17.01.2023,16.09)

mercan üzümü: “Tanesi ve çekirdeği küçük, beyaz üzüm.” (DS-IX:3166) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,16.09)

mev: “1. Üzüm kütüğü ve çubuğu, asma.” (DS-IX:3174) (-Vn.-Ker.) (sözlük.gov.tr. 17.01.2023,16.09)

mev: “2. Üzüm yaprağı.” (DS-IX:3174) (-Ker.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,16.10)

mırzı: “Köklenmiş üzüm çubuğu.” (DS-IX:3188) (-Adı.-Ml.) (sözlük.gov.tr. 17.01.2023,16.11)

mikeri: “1. Rozakı üzümü.” (DS-IX:3198) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,16.11)

mikeri: “2. İnce kabuklu bir çeşit üzüm.” (DS-IX:3198) (-Ml.) (sözlük.gov.tr. 17.01.2023,16.11)

miski üzümü: “Beyaz kokulu, salkımı uzun ve seyrek taneli üzüm.” (DS-IX:3203) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,16.12)

miski: “1. Pembe renkli, güzel kokulu bir çeşit üzüm.” (DS-IX:3203) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,12.20)

miyasıl (I): “Bir çeşit üzüm.” (DS-IX:3206) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,16.13)

mut üzümü: “Çekirdeği kolay ezilen siyah ve gevrek bir çeşit üzüm.” (DS-IX:3226) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,16.14)

narınç (II) [->nariç,narince (I)]: “Pembe, yuvarlak taneli tatlı bir üzüm çeşidi.” (DS-IX:3239) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,16.14)

nedrebol: “İnce kabuklu üzüm.” (DS-IX:3243) (-Bil.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,15.29)

neferne: “Asmanın ikinci kez verdiği küçük taneli üzüm.” (DS-IX:3243) (-Isp.-Brd.-Dz.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,16.16)

nefirne: “Ufak salkımlı küçük taneli pek beğenilmeyen üzüm.” (DS-IX:3244) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,16.16)

oğlak karası: “Kara üzüm.” (DS-IX:3267) (-Ur.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,16.18)

orun (IV) [->orum (IV)]: “Yuvarlak, kalın kabuklu,suyu az bir üzüm çeşidi.”

(DS-IX:3290) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,16.19)

ökçe: “Üzüm çubuğunun ökçeye benzeyen yeri.” (DS-IX:3325) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,16.20)

öküz gözü (II): “Siyah ve iri taneli bir çeşit üzüm.” (DS-IX:3328) (-Tr.-El.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,16.20)

övezi: “Bir çeşit üzüm.” (DS-IX:3363) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,16.20)

pamit: “İnce kabuklu, erken olgunlaşan kara üzüm.” (DS-IX:3388) (-Krk.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,16.21)

patlak (VI): “Yuvarlak, iri taneli bir çeşit beyaz üzüm.” (DS-IX:3411) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,16.23)

peplivan üzümü: “Yenirken etli yeri çöpünde kalan üzüm.” (DS-IX:3427) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,16.23)

perpir: “Kara ya da beyaz, küçük taneli, pekmez üzümü: *Siyah perpirin sirkesi güzel olur.*” (DS-IX:3431) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.44)

perpil [perpir-1,2]: “1. Kuş üzümü.” (DS-IX:3432) (-Mr.-Osm.-Ada.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,16.24)

perpil [perpir-1,2]: “2. Dağlarda yetişen yaban üzümü: *Bugün dağda bir sepet perpil topladım.*” (DS-IX:3432) (-Ada.-İç.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,16.25)

peygamber üzümü: “Bağcılarca beğenilen iri taneli bir çeşit üzüm.” (DS-IX:3438) (-To.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,16.25)

pişte: “1. Üzüm salkımı.” (DS-IX:3463) (-Bt.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,15.56)

portlak (III) [->pörtlek (I)]: “Bir çeşit üzüm.” (DS-IX:3470) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,15.57)

potuk (III): “Üzüm bağlarındaki küçük arklar.” (DS-IX:3475) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,15.57)

puntu (I): “Üstünde birkaç üzüm tanesi.” (DS-IX:3486) (-Nş.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,15.58)

sapı sarı [saremin]: “Bir çeşit üzüm.” (DS-X:3541) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,

15.59)

sarı buzğulu: “Sert kabuklu turşusu yapılan bir çeşit sarı üzüm.” (DS-X:3544) (-Nş.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,15.58)

sata: “Üzüm salkımı.” (DS-X:3550) (-Tn.-Ml.-Nş.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,15.59)

sepene kıran: “Bir çeşit iri üzüm.” (DS-X:3583) (-Dy.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,15.59)

serpene kıran: “İnce kabuklu yuvarlak taneli bir çeşit ak üzüm.” (DS-X:3590) (-Ur.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.01)

sergen (IV): “Kırmızı, şırası bir çeşit üzüm.” (DS-X:3588) (-El.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.00)

sergenlik üzüm: “Tavana asılarak kış için saklanan üzüm.” (DS-X:3588) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.01)

sergi üzümü: “Kalın kabuklu bir çeşit üzüm.” (DS-X:3589) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.01)

seyrek siççe: “Uzun taneli, ak bir çeşit üzüm.” (DS-X:3598) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.58)

sıdalak (II): “1. Ağustos ayında yetişen, çavuş üzümünden küçük taneli bir çeşit ak üzüm.” (DS-X:3601) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.00)

sıkdini: “Sık taneli üzüm salkımı: *Sıkdinili bağda bereketle üzüm olur.*” (DS-X:3605) (-Mn.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.03)

sıknaz: “Sık, yuvarlak, ak taneli bir çeşit üzüm.” (DS-X:3607) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.03)

sık sarı: “Bir çeşit sarı ve yuvarlak taneli üzüm.” (DS-X:3607) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.05)

sıtalaç: “Koruk salkımında üzüme dönen ilk tane.” (DS-X:3620) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.04)

sin (IV) [->sinenbeç]: “Bir çeşit sarı üzüm kurusu.” (DS-X:3637) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.04)

sire (II): “Üzüm gibi tatlı meyveler.” (DS-X:3645) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023, 16.05)

sövdek: “Bir çeşit ak üzüm.” (DS-X:3680) (-İst.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.09)

sultan dimlik: “Kırmızımtırak yemelik tadı güzel bir çeşit üzüm.” (DS-X:3691) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.09)

sungur (II): “Ak, iri, taneli tatlı ve sulu bir çeşit üzüm.” (DS-X:3696) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.10)

şaabi [şâbı]: “İri, söbe taneli, büyükçe çekirdekli, sert, geç olgunlaşan bir çeşit üzüm.” (DS-X:3732) (-Ng.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.10)

[şâbı]: (-Ng.)

şam üzümü [şamrazakısı]: “Kalın kabuklu bir çeşit üzüm.” (DS-X:3742) (-Çkl.-Ml.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.10)

şataf (II): “1. Asmanın son üzümü.” (DS-X:3752) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023, 16.12)

şelek (IV): “Taneleri olmamış üzüm salkımı.” (DS-X:3758) (-Ml.) (sözlük.gov.tr. 18.01.2023,16.12)

şıka (I): “Bir çeşit üzüm.” (DS-X:3766) (-İz.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.12)

şilfuni: “Kırmızıya bakan bir çeşit üzüm.” (DS-X:3777) (-El.) (sözlük.gov.tr. 18.01.2023,16.12)

şireder [şileder]: “Bir çeşit üzüm.” (DS-X:3784) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023, 16.12)

şirelik (II): “Sucuk, basıtk yapmaya yarayan bir çeşit beyaz üzüm.” (DS-X:3784) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.12)

şota üzümü: “Şaraplık siyah üzüm.” (DS-X:3792) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023, 16.13)

tah (I) [->te (I)-1]: “Bozulmuş, çürümüş üzüm: *Bu yıl tiyeklerdetah çok.*” (DS-X:3800) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.13)

tahannebi: “Uzun, sarı, küçük çekirdekli ,tatlı bir çeşit üzüm.” (DS-X:3800) (-Ml.-

Gaz.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.14)

taras üzümü: “Bağ bozumundan sonra kütüklerde kalan üzüm.” (DS-X:3833) (-Mn.-İst.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.15)

te (II): “Üzüm çürüğü.” (DS-X:3854) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.15)

teh (I): “1. Çürük üzüm.” (DS-X:3859) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.15)

teh (I): “2. Kütüğünde kendiliğinden kuruyan üzüm.” (DS-X:3859) (-Ur.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.15)

tehennavi: “Çok tatlı bir çeşit üzüm.” (DS-X:3860) (-Ur.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.15)

tek çekirdek: “Az çekirdekli iri taneli bir çeşit ak üzüm.” (DS-X:3862) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.15)

tel gövnek: “İnce kabuklu sarımsı bir çeşit üzüm.” (DS-X:3870) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.16)

ter gömlek (I): “2. İnce kabuklu pembe bir çeşit üzüm.” (DS-X:3891) (-İz.-Bil.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.16)

tesçe (II): “Bir çeşit kara üzüm.” (DS-X:3896) (-İz.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.17)

tilf: “Koruk, üzüm vb. şeyler için.” (DS-X:3913) (-Ur.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.25)

ting: “Üzüm tanesi.” (DS-X:3914) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.25)

tiḥ: “Çürük üzüm taneleri: *Tiḥ pekmezi.*” (DS-X:3929) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.25)

tilfara: “Kara, küçük taneli, ekşimsi bir çeşit üzüm.” (DS-X:3931) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.26)

tilki kuyruğu: “İri salkımlı, geç olgunlaşan bir çeşit ak üzüm.” (DS-X:3932) (-Dz.-Nğ.-İç.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.09)

tilki kuyruğu (I): “4. Uzun salkımlı bir çeşit ak üzüm.” (DS-X:3932) (-İsp.-Ay.-Mn.-Çkl.-Ank.-Nğ.-Kn.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.09)

tokat (V): “Ak ve uzun taneli bir çeşit üzüm.” (DS-X:3947) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.

18.01.2023,16.27)

tokmak üzüm: “Kara, sert, iri, eylülde yetişen bir çeşit üzüm.” (DS-X:3949) (-İz.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.27)

tomburt: “Beş altı taneli üzüm salkımı.” (DS-X:3956) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.27)

topbaş üzümü: “İri taneli, sıra yapılan ak üzüm.” (DS-X:3963) (-To.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.28)

top üzüm: “Yuvarlak, kalın kabuklu çok tatlı sıra ve pestil yapılan bir çeşit üzüm.” (DS-X:3966) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.28)

tömbül: “Dört beş taneli küçük üzüm salkımı.” (DS-X:3980) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.39)

tülke: “Salkım: *Bir tülke üzüm aldım.*” (DS-X:4008) (-Brs.-Krk.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.28)

tütünü bulkarı: “Kahverengine yakın bir çeşit üzüm.” (DS-X:4016) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.29)

urumu: “Ak, yuvarlak üzüm.” (DS-XI:4042) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.29)

ümbürek: “Kara üzüm.” (DS-XI:4065) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.29)

ütküy: “Üzüm.” (DS-XI:4079) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.34)

üzüm aharı: “Üzüm çiğnenen suluk.” (DS-XI:4086) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.31)

venki: “Yuvarlak daneli bir üzüm çeşidi.” (DS-XI:4095) (-Osm.-Ada.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.35)

yaldaş: “Bir üzüm çeşidi.” (DS-XI:4143) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.35)

zevik: “Kışa doğru yetişen, şarap rengi, sert, tadı az bir çeşit üzüm.” (DS-XI:4363) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.31)

zeytin üzümü: “Tanesi zeytine benzer, kara, tatlı bir çeşit üzüm.” (DS-XI:4363) (-İz.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.32)

zıbiç: “Kiraz, dut, üzüm gibi meyvelerin ince sapı.” (DS-XI:4364) (-Or.) (sözlük.gov.tr.

18.01.2023,16.32)

zıpçık (IV): “Kiraz, dut, üzüm vb. nin ince sapı.” (DS-XI:4374) (-Or.) (sözlük.gov.tr. 18.01.2023,16.32)

zirge: “Sert, dolgun taneli hevenk üzümü.” (DS-XI:4389) (-Ank.) (sözlük.gov.tr. 18.01.2023,16.33)

al oğlu: “Şarap yapmakta kullanılan kokulu, kehribar renginde bir çeşit üzüm.” (DS-XII:4416) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.00)

bozuntu: “Bağ bozumundan sonra toplana üzüm.” (DS-XII:4464) (-Ml.) (sözlük.gov.tr. 18.01.2023,16.35)

fasi: “Üzüm kabuğu.” (DS-XII:4502) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.33)

gatı gara: “İri, yuvarlak, kara üzüm.” (DS-XII:4507) (-Af.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023, 16.35)

gatı gara: “Büyük, siyah ve çok ekşi olan bir çeşit üzüm.” (DS-XII:4507) (-Isp.-Dz.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.35)

kirkıt (II) [->kici (I)]: “Küçük taneli bir çeşit üzüm.” (DS-XII:4560) (-Mr.-Ky.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,14.54)

kiyniş: “Kuru, küçük üzüm.” (DS-XII:4562) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,14.54)

mardağıl: “Dağlarda biten, kara renkli üzüm.” (DS-XII:4586) (-İç.) (sözlük.gov.tr. 17.01.2023,14.54)

nüfürne: “İlkbahırda bağ çubuklarının ucu kırılarak ikinci kez elde edilen üzüm.” (DS-XII:4607) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,15.29)

sahabı: “Bir çeşit kırmızı üzüm.” (DS-XII:4662) (-İğ.-Kr.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023, 16.37)

salman [->salma (I)-1]: “Bir çeşit üzüm.” (DS-XII:4667) (-Dz.) (sözlük.gov.tr. 18.01.2023,16.35)

şakşakı (II) [->şakşak (IV)]: “İri taneli bir çeşit üzüm.” (DS-XII:4718) (-Ker.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.36)

tülkü guyruğu: “Bir çeşit üzüm.” (DS-XII:4777) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,

21.03)

ülker üzümü: “Baharda asma dallarının ucu kırılarak ikinci kez alınan üzüm.” (DS-XII:4793) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.34)

2.10.34 Vişne

albalı: “Vişne.” (DS-I:207) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.00)

fişne: “Vişne.” (DS-V:1873) (-Brd.-Dz.-İz.-Mn.-Çr.-Sm.-Or.-İğ.-Kr.-Nğ.) (sözlük.gov.tr. 16.01.2023,13.17)

güven (I): “Yabani vişne.” (DS-VI:2240) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.04.02.2024,15.10)

töngül (III): “Kiraz, vişne vb. meyvelerin daldaki kümeleri.” (DS-X:3982) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,13.18)

turş kiraz: “Vişne.” (DS-X:3995) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,13.17)

2.10.35 Yabani Gül Meyvesi

çalı boncuğu: “Yabani gül meyvası.” (DS-III:1054) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023, 16.46)

gül burnu: “Yabanî gül meyvesi.” (DS-VI:2200) (-El.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024, 15.35)

guş burnu [guş bunnu]: “Yabani gül ağacı ve meyvesi.” (DS-VI:2202) (-Gm.-Ml.-Ank.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.14)

ip burnu [ip burması]: “Yaban gülünün meyvesi.” (DS-VII:2545) (-Af.-Isp.-Kü.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.24)

kadın göbeği: “1. Kızılıcık büyüklüğünde içi kılçıklı bir meyve, yabangülü meyvesi.” (DS-VIII:2590) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.03)

2.10.36 Yaban Mersini

kara işgildi: “Yaban mersini.” (DS-VIII:2645) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,13.19)

kızıl işgildi: “Kırmızı yaban mersini.” (DS-VIII:2865) (-Kn.) (sözlük.gov.tr. 16.01.2023,13.19)

2.10.37 Yemiş

vez: “Salkım biçiminde zeytin büyüklüğünde buruk ve tatlı kara renkli bir yemiş.”

(DS-XI:4097) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,11.30)

yemiş: “2. Söğüt ağacı meyvesi.” (DS-XI:4242) (-İğ.-Kr.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023, 11.29)

2.10.38 Zerdali

al yanak: “3. Bir çeşit zerdali.” (DS-I:235) (-El.-Ank.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024, 10.19)

fak fakı: “İri ve sulu zerdali.” (DS-V:1831) (-Es.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.19)

fış fış (II): “Zerdali.” (DS-V:1859) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.19)

göğdeli (II): “Bir çeşit zerdali.” (DS-VI:2127) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.20)

gök sulu (I): “2. Yeşil renkli tatlı ve sulu bir çeşit zerdali.” (DS-VI:2139) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,11.33)

lozi: “Zerdalinin tatlı ve güzel kokulu bir çeşidi.” (DS-IX:3088) (-Gz.) (sözlük.gov.tr. 21.02.2024,12.51)

2.10.39 Meyve ile İlgili Durumlar

2.10.39.1 Çürümüş Meyve

cırgana (II): “Çürümeye yüz tutan meyve.” (DS-III:928) (-Ba.) (sözlük.gov.tr. 09.04.2023,20.04)

cırlak (III): “Meyvenin toplandıktan sonra ezilerek bozulmuş hali.” (DS-III:932) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.09.04.2023,20.05)

çerük çürük: “Olgunlaşmamış, ezilmiş veya çürümüş meyve.” (DS-III:1148) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,20.30)

çiras: “Kurumaya yüz tutmuş meyve.” (DS-III:1234) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023, 20.36)

çörüş (IV): “Kurumağa yüz tutmuş pörsümüş yaş meyve.” (DS-III:1295) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,20.39)

ergin (I): “Çürümeye yüz tutmuş meyve.” (DS-V:1768) (-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr. 10.04.2023,20.50)

eşelek (I): “2. Meyve çürüğü.” (DS-V:1790) (-Brs.-Bo.-Sn.-To.-Sv.) (sözlük.gov.tr.

10.04.2023,20.54)

ezgin (IV): “Çürük, ezik meyve.” (DS-V:1829) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023, 20.55)

haşelek: “1. Çürük meyve.” (DS-VII:2302) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.48)

havcar: “Bozuk, çürük meyve.” (DS-VII:2310) (-Isp.-Kn.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024, 13.50)

kırf (I): “2. Çeşitli nedenlerle yere serilmiş, işe yaramayacak duruma gelmiş ekin, sebze, meyve.” (DS-VIII:2821) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.28.02.2023,19.29)

meş meş (II): “Yumuşamış, tadı bozulmuş meyve, yiyecek.” (DS-IX:3173) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.50)

mıcır mıcır: “Çürümüş ve sulanmış (meyveler için).” (DS-IX:3178) (-Düz.-Bo.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.51)

mılcık [mıncık (I),mırcık]: “Çürümüş, bozulmuş (meyve, sebze için).” (DS-IX:3183) (-Es.-Yz.-Ky.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.52)

mılk: “Çürümüş, bozulmuş (meyve için).” (DS-IX:3184) (-Ank.) (sözlük.gov.tr. 10.04.2023,21.54)

soğalak: “Çürük, içi işe yaramaz durumda meyve, sebze.” (DS-X:3654) (-Isp.-To.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.16)

tuşba (I): “Çürümüş, ezilmiş meyve: *Ali armutların tuşbalarını seç.*” (DS-X:3996) (-Af.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.23)

bamb: “Çürük, çürümeye başlamış meyve.” (DS-XII:4443) (-Ml.) (sözlük.gov.tr. 21.01.2024,21.15)

bılk: “Çürümeye başlamış meyve.” (DS-XII:4457) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.09.04.2023, 20.29)

üşük: “1. Soğuk vurmuş, bozulmuş (meyve ve sebze için).” (DS-XII:4797) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.42)

2.10.39.2 Ham Meyve

ağılcın: “Tam olgunlaşmamış, yarı ham meyva veya sebze.” (DS-I:90) (-Ant.)

(sözlük.gov.tr.22.01.2024,11.00)

ak gök: “1. İyi kötü, yarı olmuş yarı olmamış sebze veya meyva.” (DS-I:149) (-Af.-Dz.-Ay.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,14.37)

bağık: “1. Ham meyve, buruk tatlı yemiş.” (DS-II:477) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,11.49)

boruk (III): “Ham meyve.” (DS-II:741) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.43)

çağala: “Olmamış meyve.” (DS-III:1034) (-Af.-Uş.-Isp.-Brd.-Dz.-Ba.-Brs.-İst.-Sm.-Or.-To.-Gr.-Gm.-Ar.-Kr.-Ezm.-Ezc.-El.-Ml.-Ur.-Gaz.-Hat.-Sv.-Yz.-Ank.-Kn.-Ant.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.09.04.2023,20.16)

çakır (I): “Yeni olgunlaşmağa başlamış meyve.” (DS-III:1044) (-Isp.-Brd.-Dz.-İz.-Ant.) (sözlük.gov.tr.09.04.2023,20.18)

çakırlı (I): “2. Yarı olgunlaşmış meyve.” (DS-III:1045) (-Ed.) (sözlük.gov.tr.09.04.2023,20.20)

çalak cülek: “Ham meyve hk.” (DS-III:1049) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.09.04.2023,20.21)

çalı: “Olmamış meyve.” (DS-III:1053) (-İç.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.06)

çekildek: “Olmamış meyve.” (DS-III:1113) (-Or.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,20.28)

çetel: “Ham olmamış.” (DS-III:1149) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,20.31)

çücük: “1. Olgunlaşmamış meyve.” (DS-III:1306) (-İç.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.00)

dazlak (III): “Ham meyve.” (DS-IV:1391) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,20.42)

domartlak: “Olmamış, ham meyve.” (DS-IV:1550) (-Or.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.47)

düdek: “1. Ağaçların, çiçeklerini döktükten sonra meydana çıkan küçük meyveleri, ham meyve.” (DS-IV:1616) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,14.21)

eşelek (I): “Olgunlaşmamış meyve.” (DS-V:1790) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,20.53)

falak (II): “Ham, olmamış.” (DS-V:1832) (-Or.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,20.56)

gak (I): “Ham, olmamış meyve.” (DS-VI:1895) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,11.04)

gavuz (I): “Olgunlaşmamış ham meyve.” (DS-VI:1942) (-Tn.) (sözlük.gov.tr. 01.02.2023,18.10)

gazak (III) [gozak (II)]: “2. Ham meyve.” (DS-VI:1952) (-Ama.) (sözlük.gov.tr. 10.04.2023,21.02)

gök: “Olgunlaşmamış, ham (meyve için): *Gök erik safra yapar.*” (DS-VI:2134) (-Uş.-Brd.-Dz.-İz.-Brs.-Bo.-Zn.-Sn.-Ant.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.29)

gövelek (I) [göveldek]: “3. Olmamış, ham meyve.” (DS-VI:2167) (-Sm.) (sözlük.gov.tr. 10.04.2023,21.12)

hamhaş: “Ham meyve.” (DS-VII:2267) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.41)

hamşor: “Olgunlaşmamış meyve.” (DS-VII:2269) (El.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024, 13.42)

hassek: “Olgunlaşmadan yere düşen ham meyve.” (DS-VII:2300) (Sv.) (sözlük.gov.tr. 07.02.2024,13.48)

hayik: “Ham meyve.” (DS-VII:2317) (-El.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.52)

hoğuz: “Ham meyve, olgunlaşmadan kuruyarak yere düşen meyve.” (DS-VII:2394) (-Ezc.-Sv.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.11)

ımrğa (I) [ımrğı (I),ımrka]: “Körpe taze (sebze ve meyve için).” (DS-VII:2475) (-Isp.-Brd.-Sn.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.17)

iğli (II): “Olgunlaşmadan yere düşen ham meyve.” (DS-VII:2511) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.23)

kakaçı: “Olmamış, ham meyve.” (DS-VIII:2600) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023, 21.25)

karamuk (II) [karambuk]: “İçi boş, çürük, gelişmemiş fındık.” (DS-VIII:2651) (-Gr.-Tr.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.31)

kavız (I) [kaviz]: “2. İçi çürük iç tutmamış tahıl ve meyve.” (DS-VIII:2689) (-Bo.-Gaz.-Hat.-Yz.-Ank.-Nğ.-İç.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.33)

kobalak (III): “1. Ham meyve.” (DS-VIII:2889) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.39)

kozak: “Ham meyve, olmamış meyve.” (DS-VIII:2945) (-Sm.-Sn.-Or.-Gr.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.17)

kukuçi: “1. Olmamış meyve.” (DS-VIII:2992) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.41)

macın [macıngök]: “Ham, olgunlaşmamış, ekşi.” (DS-IX:3098) (-Isp.-Brd.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.41)

mağru: “Ham meyve.” (DS-IX:3104) (-Isp.-Ay.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.44)

mardavul [mardavıl]: “1. Ham meyve.” (DS-IX:3128) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,15.27)

mavrı (I): “Ham olmamış meyve.” (DS-IX:3138) (-Af.-Brd.-Dz.-Mn.-Ant.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.46)

mavrı (I): “2. Ham meyvenin buruk, ekşi, kekremsi tadı.” (DS-IX:3138) (-Af.-Isp.-İz.-Mn.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.47)

mazak (V): “Ham, olmamış meyve.” (DS-IX:3144) (-Ay.-Ba.-Kü.-Es.-Bo.-Zn.-Çr.-Sm.-Nğ.-Ada.-Ant.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,12.16)

mazak (V): “2. Sonbaharda büyümemiş küçük kalmış meyve.” (DS-IX:3144) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,12.16)

menç (I): “Körpe, taze: *Hıyarı menç iken yiyesin.*” (DS-IX:3160) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,12.17)

mızık (III): “Ufak kalmış büyümemiş meyve.” (DS-IX:3195) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.55)

potot (II): “Ham meyvenin ağızda bıraktığı burukluk.” (DS-IX:3474) (-Tn.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.03)

samalgını: “Sam yeli etkisiyle dökülen ham meyveler.” (DS-X:3530) (-Ank.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.10)

söbü (IV): “Ekşi, ham (meyve için).” (DS-X:3673) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.19)

aruk: “1. Olmamış ham (meyve için).” (DS-XII:4424) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.21.01.2024,21.08)

boğuk boğuk: “Olgunlaşmamış ham meyve için: *Ayvala daha ermemiş boğuk boğuk.*” (DS-XII:4462) (-Af.) (sözlük.gov.tr.09.04.2023,20.31)

firik: “Olgunlaşmamış meyve.” (DS-XII:4504) (-Af.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.30)

gabak: “Olgunlaşmamış (karpuz,kavun vb.meyveler için).” (DS-XII:4506) (-Sm.-Yz.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.31)

kukuçi: “Olgunlaşmamış meyve.” (DS-XII:4571) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.35)

sumar: “Geç olgunlaşan meyve.” (DS-XII:4708) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.38)

sumar: “1. Olgunlaşmamış, yetişmemiş (meyve,bitki için).” (DS-XII:4708) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.39)

2.10.39.3 Olgunlaşmış Meyve

cırık (III): “Fazla olgun (meyve hk.).” (DS-III:929) (-Sv.-Isp.) (sözlük.gov.tr.09.04.2023,20.04)

cidik: “Fazla olgun meyve.” (DS-III:961) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.09.04.2023,20.08)

göbel (VII): “Sebze ya da meyvelerde olgun tane.” (DS-VI:2115) (-Or.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.09)

göğnü (I) [göğnük (II),göğnümüş,göynü]: “İyice olmuş, meyve.” (DS-VI:2132) (-Brd.-Sm.-Or.-Gr.-Sv.-Krk.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.11)

ırmık: “Olgun meyve.” (DS-VII:2488) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.20)

ıpbık: “Ele alınmayacak kadar olgunlaşmış meyve.” (DS-IX:3078) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.26)

māsil: “Olgunlaşmaya başlamış meyve.” (DS-IX:3131) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.45)

meysiç: “Olgunlaşmış.” (DS-IX:3175) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.50)

mılıç: “Gereğinden çok olgunluk nedeniyle yumuşamış (meyve için).” (DS-IX:3183) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.53)

pampul (II) [->pampal (I)]: “Çok yumuşak olgun (meyve için).” (DS-IX:3389) (-Ar.)

(sözlük.gov.tr.17.01.2023,16.22)

saklak [sokulak]: “Olgunlaşmış meyve.” (DS-X:3520) (-Ar.)
(sözlük.gov.tr.10.04.2023, 22.09)

sıdalı (II): “Biraz olmuş, yenecek gibi ermeye yakın (meyve vb. için).” (DS-X:3601)
(-Nğ.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.15)

sıdalak (II): “2. Olgunlaşmaya başlayan yumuşayan meyve.” (DS-X:3601) (-Dz.-Ank.)
(sözlük.gov.tr.18.01.2023,16.02)

tonbu: “Meyvenin olgunlaşmamış yeri.” (DS-X:3959) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.
10.04.2023,22.21)

üvez (II): “Yumuşayıp kahverengileşince yenilen bir meyve.” (DS-XI:4083) (-Çkl.-Ar.-
Ezm.-Ezc.-Yz.-Nğ.-Krk.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,15.28)

alaçakır: “Yarı olgunlaşmış (meyve için).” (DS-XII:4411) (-Ank.-Af.-Yz.)
(sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.00)

ala sulu: “Olgunlaşmaya başlamış meyve.” (DS-XII:4414) (-Af.) (sözlük.gov.tr.
19.01.2024,09.00)

ben (I): “Meyvelere düşen olgunlaşma belirtisi alaca.” (DS-XII:4454) (-Kc.-Kü.-Ama.-
To.-Gaz.-Sv.-Nğ.-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.09.04.2023,20.28)

2.10.39.4 Yabani Meyve

bağık: “2. Yabanî meyve.” (DS-II:477) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,11.49)

bağnos: “Meyveli yabani ağaç topluluğu.” (DS-II:484) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.
24.01.2024,09.01)

cınav: “Sonbaharda yetişen kırmızı renkli yabani meyve.” (DS-III:918) (-Ezm.)
(sözlük.gov.tr.09.04.2023,20.02)

deşli: “Aşılanmamış, yabani ağaç ve meyvesi.” (DS-IV:1438) (-Brd.-Bo.)
(sözlük.gov.tr.10.04.2023,20.45)

gili gili (I): “Fındık büyüklüğünde turşu ve reçeli yapılan bir yaban meyvesi.”
(DS-VI:2077) (-Dz.-Kn.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.06)

2.10.39.5 Diğer Meyve

ballı boynuz: “Bakla şeklinde ve kahve renkli, yenilebilen, tatlı bir çeşit meyve.” (DS-II:509) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,09.04)

bambal: “Kara ağacın meyve veya çiçekleri.” (DS-II:513) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,13.55)

bicar: “Budama, yabancı bitkileri ayıklama.” (DS-II:679) (-Ker.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.27)

celep (VI): “1. Aşılanmamış meyve.” (DS-III:878) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.09.04.2023,20.00)

cılık (II): “Sert çekirdekli bir çeşit meyve.” (DS-III:914) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.09.04.2023,20.01)

cırdamık: “Meyvelerin sulu fakat tatsız olması hali.” (DS-III:928) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.09.04.2023,20.03)

cırt (I): “Soğuk vuran meyve.” (DS-III:937) (-Isp.-Mr.) (sözlük.gov.tr.09.04.2023,20.06)

civiz (II): “Meyvenin küçüğü.” (DS-III:990) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.09.04.2023,20.09)

cört cört: “Sulu veya sütlü meyve.” (DS-III:1008) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.09.04.2023,20.10)

cubuş (I): “Meyvelerin yenmeyen yerleri.” (DS-III:1009) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.09.04.2023,20.11)

cullap: “Meyvenin dalda sık ve olgun oluşu.” (DS-III:1013) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.01)

culuf: “Fındığın yeşil kabuğu.” (DS-III:1013) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.09.04.2023,20.12)

cumba (I): “Taneleri dökülmemiş fıstık salkımı.” (DS-III:1015) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.09.04.2023,20.13)

cülenk: “Meyve dizisi.” (DS-III:1026) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.09.04.2023,20.14)

çakırlı (I): “1. Ala.” (DS-III:1045) (-Isp.-Es.) (sözlük.gov.tr.09.04.2023,20.19)

çalgın (I): “Donmuş veya hastalıklı meyve.” (DS-III:1052) (-Mn.-Es.-Sv.-İç.)

(sözlük.gov.tr.09.04.2023,20.22)

çamiç: “Dalında kurumaya başlamış meyve.” (DS-III:1065) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.09.04.2023,20.23)

çatanak (I) [çatamak]: “1. Daldaki meyve kümesi.” (DS-III:1088) (-Or.-Ml.-Mr.-Nğ.-Kn.) (sözlük.gov.tr.09.04.2023,20.25)

çebiç (II) [çebiş (II)]: “Köklenmiş bağ çubuğu.” (DS-III:1101) (-Ml.-Sv.-Ky.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,20.27)

çecik (V): “Elma ve armut gibi meyvelerin yenmiyen özü, koçanı: *Yerden ayva çeciklerini topladı.*” (DS-III:1105) (-İst.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,20.28)

çekin (I): “Meşe ağaçlarında olan iri bir çeşit meyve.” (DS-III:1113) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,20.29)

çemşik [çemuşmuş]: “Buruşmuş sebze ve meyve.” (DS-III:1133) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,20.30)

çingıl çingıl (I) [çingıl çitak (I)]: “Bol, sık (meyve hk.).” (DS-III:1181) (-Mn.-Brs.-Bo.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,20.33)

çitanak (I): “Bir dalda dört beş meyvenin yan yana bulunması.” (DS-III:1192) (-Sm.-Hat.-Kn.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,20.34)

çir (III): “Meyve kurusu.” (DS-III:1234) (-Af.-Bil.-Es.-İst.-Çr.-Sm.-Ama.-To.-Gr.-Ar.-Ezc.-El.-Ml.-Ur.-Gaz.-Mr.-Sv.-Yz.-Ank.-Ky.-Krş.-Nş.-Kn.-Ada.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,20.35)

çiye (II): “1. Kabuklu meyvelerin içi.” (DS-III:1250) (-İsp.-Brd.-Dz.-Ant.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,10.30)

çoban elması: “Ufak boylu ağacın mısır büyüklüğündeki kırmızı meyvesi.” (DS-III:1254) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,20.37)

çom (II) [çomruk (I)-2,çon (III)-4]: “2. Ağaç gövdesinde kesilmiş dalların kalan izi.” (DS-III:1265) (-Nğ.-Kn.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.19)

çuklu: “Meyvelerin dalda toplu olması.” (DS-III:1302) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,20.38)

dağı: “Tarlalarda biten yabancı otları yok etme.” (DS-IV:1325) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.

01.02.2023,10.35)

dam olgunu: “Kökeninden yada ağacından ham olarak koparılıp, kapalı bir yerde olgunlaştırılan meyve: *Bu garpiz dam olgunuymuş hiç dadı yok.*” (DS-IV:1354) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,20.40)

dat yükü: “Çok tatlı (meyve): *Bu zerdeli gösterişsizdir ama dat yüküdür.*” (DS-IV:1378) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,20.43)

daylı artığı: “Dertli, yamrı yumru, hastalık geçirdiği için olgunlaştığı vakit bile işe yaramayan meyve: *Geçen.*” (DS-IV:1398) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,20.44)

delice (III) [delce (I)]: “Aşılanmamış yabani asma, Amerikan asması, üzüm vermeyen asma.” (DS-IV:1411) (-Isp.-Brd.-Dz.-İz.-Mn.-Ba.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,20.46)

den den: “Bir çeşit kır meyvesi.” (DS-IV:1420) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.09)

deştiye: “3. Kavun ve karpuzların işe yaramayan küçükleri, döküntüleri.” (DS-IV:1439) (-Isp.-Kn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.15)

dığdır: “Hasta ağacının ufak kalan, büyümeyen meyvesi.” (DS-IV:1452) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,20.48)

dözdömbelek: “Dikenli bir bitkinin kırmızı renkli ve yenilebilen meyvesi.” (DS-IV:1594) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,14.13)

düdek: “3. Kızılağaç meyvesi.” (DS-IV:1616) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,14.21)

efirge: “Ağaçların çiçekleri dökülünce görünen küçük meyvesi.” (DS-V:1669) (-Kc.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,20.49)

erpik (IV): “Zamanı geçmiş meyve.” (DS-V:1776) (-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,20.51)

eşek yağı: “Meşe ağaçlarının kabuklu ceviz büyüklüğünde siyaha yakın renkte olan meyvesi.” (DS-V:1790) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,20.52)

eşemene: “Hafif ekşi tatta, yeşille siyah karışımı kabuğu olan, çok güzel kokan bir çeşit meyve.” (DS-V:1790) (-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,09.45)

evin (I): “9. Yabani ağaçların yenmeyen meyveleri.” (DS-V:1807) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,18.05)

fasal (I): “Tahıl, sebze, meyve ve yün gibi şeylerin döküntüsü.” (DS-V:1837) (-Isp.-Kn.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,20.57)

fazan: “Meyvenin ince zarı, kabuğu.” (DS-V:1840) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,20.58)

finiyerli (II): “Büyümemiş, kurtlanmış meyve.” (DS-V:1867) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,20.59)

gaga (III): “Meyve ve kuru yemiş.” (DS-VI:1892) (-Ba.-Çkr.-Tr.-Kr.-Sv.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.00)

gagi: “Kuru meyve.” (DS-VI:1893) (-Isp.-İst.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.00)

gapçık: “3. Meyve kabuğu.” (DS-VI:1916) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,11.05)

gazak (III) [gozak(II)]: “1. Çınar ya da pelit ağaç meyvesi.” (DS-VI:1952) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.01)

geleboru: “Küpe konularak bir iki ay sonra yenilen kırmızı renkli nohut büyüklüğünde bir çeşit meyve.” (DS-VI:1973) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.02)

gıcımık (IV): “Yaban güllerinin dökülmesinden sonra dallarda kalan yuvarlak ve kırmızı meyvesi.” (DS-VI:2028) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.03)

gilamada: “Budlanmış bağ çubukları.” (DS-VI:2038) (-Ky.-Nş.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.03)

gırmıt: “Bir çeşit meyve.” (DS-VI:2060) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.19)

gıyırtlık gıyırtlık: “Elma, armut, karpuz vb.şeylerin pürüzlü, hışır hışır olması hali.” (DS-VI:2067) (-İç.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.05)

gilemaç [gilamaç]: “Bağlarda üzüm çubuklarına sarılarak onları kurutan bir çeşit sarmaşık.” (DS-VI:2076) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.04)

gorak: “2. Afyon meyvesi.” (DS-VI:2104) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.27)

gorgut (I): “Ebegümececinin düğme gibi olan meyvesi.” (DS-VI:2104) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.07)

goza (I): “Biber meyvesi.” (DS-VI:2112) (-Or.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.08)

göcek (III): “Taze meyve.” (DS-VI:2119) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.10)

gumuş: “Daldaki fındık salkımı: *Bu gumuşta sekiz tane fındık var.*” (DS-VI:2195) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.13)

güdek (VI): “Pelit ağacının meyvesi.” (DS-VI:2211) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023, 21.15)

güdül (IX): “Kiraz kurusu.” (DS-VI:2214) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.16)

haluç: “Bir çeşit meyve.” (DS-VII:2262) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.37)

haskar: “Olmaya başlayan meyve.” (DS-VII:2300) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024, 13.48)

ırasada: “Yeni olgunlaşmaya başlamış meyve: *Armutlar ırasada oldu.*” (DS-VII:2482) (-Isp.-Ky.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.18)

iğ (II): “Portakal, karpuz vb. şeylerin üzerindeki çil gibi lekeler.” (DS-VII:2508) (-İç.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.21)

kancı: “Meyve dilimi.” (DS-VIII:2619) (-Rz.-Ar.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.27)

kanzi (II): “Fındık içi.” (DS-VIII:2628) (-Or.-Tr.-Gm.-Ezm.) (sözlük.gov.tr. 10.04.2023,21.28)

kanziye: “Fındık fabrikasında taneyi kabuğundan ayıran bölüm.” (DS-VIII:2628) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.29)

kapçık (I): “2. Meyve kabuğu.” (DS-VIII:2632) (-Çkl.-Mn.-Mr.-Sv.-Hat.) (sözlük.gov.tr.28.02.2023,19.16)

kapçık (I): “3. Ceviz, badem, fındığın sert kabuğu.” (DS-VIII:2632) (-Af.-Ada.-İç.) (sözlük.gov.tr.28.02.2023,19.17)

kapsul: “Fındığın dış kabuğu.” (DS-VIII:2636) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.30)

kaskar: “Olmaya yüz tutmuş meyve.” (DS-VIII:2675) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr. 10.04.2023,21.32)

kayrık (III): “Meyvesi çok olan ağaç dalının gövdeden ayrılmış durumu, ayrık.” (DS-VIII:2707) (-Bo.-Düz.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.34)

kesmük (II): “2. Meyvelerin yenilmeyen iç kısımları.” (DS-VIII:2768) (-Or.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,14.24)

kılı kılı: “Ardıç meyvesinin peltesi.” (DS-VIII:2799) (-Isp.-Kü.-Bo.-Düz.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.35)

kisdik: “Ormanlarda yetişen gökçe ağacının meyvesi.” (DS-VIII:2884) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.38)

kobak: “Meşe ağacı meyvesi.” (DS-VIII:2889) (-Bul.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.30)

kobalak (III): “2. Etli meyve.” (DS-VIII:2889) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.40)

kukuçi: “2. Servi ağacının meyvesi.” (DS-VIII:2992) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.41)

mağıl (I): “Meyve.” (DS-IX:3103) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.43)

maza (II): “Meşenin fındık büyüklüğündeki meyvesi.” (DS-IX:3143) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.48)

mennik mehtik: “Boş, bakımsız: *Bu sene bahçemizin sebze ekilen kısmı mennik mehtik kaldı.*” (DS-IX:3165) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.49)

mıgal: “Fidanın verdiği ilk meyve.” (DS-IX:3179) (-Kü.-Gaz.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.26)

mıhlı (III): “Kurtlu (kavun,karpuz).” (DS-IX:3181) (-Ml.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.51)

mırk mırk: “Sulu meyvenin ezilmiş durumu için.” (DS-IX:3188) (-Düz.-Bo.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.55)

morlu: “Gevrek (elma vb.meyveler için).” (DS-IX:3210) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.56)

mozalak (III): “Meyvelerin eğri büğrü ufak ve buruşuk olanları.” (DS-IX:3213) (-Br.-Krk.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.57)

mozalak (III): “2. Elma, armut vb.yemişlerin yenilmeyip atılan çekirdekli yeri.” (DS-IX:3213) (-Düz.-Bo.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.58)

mozu (III): “Meşe ağaçlarında olan 2-3 cm.çapında ve küre biçimindeki budaklar.” (DS-IX:3213) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.59)

muşgut: “Meyvenin küçüğü.” (DS-IX:3224) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.36)

öküz göbeği: “Kırlarda, dağlarda kendiliğinden biten bir çalı ve kırmızı renkli küçük yuvarlak meyvesi.” (DS-IX:3328) (-Dz.-Brs.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.00)

örk (III): “2. Kavun, karpuz, kabak vb.sebzelerin toprağın üstüne yayılan kol gibi dalları.” (DS-IX:3347) (-Nğ.-Ada.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.01)

öşelek: “Meyvelerin yenilmeyip atılan çekirdekli yeri.” (DS-IX:3352) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.01)

parmak kurusu: “1. Budanıp da sürmeyen üzüm çubuğu.” (DS-IX:3397) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,09.57)

patak (VI): “Çok meyveli ağaçları hafifçe sallayarak fazlalarını silkme işlemi.” (DS-IX:3407) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,11.35)

pırtlak (III): “Çok yumuşak olup sıkınca kabuğundan çıkan meyve: *Pırtlak üzümü sevmem.*” (DS-IX:3445) (-İsp.-Dz.-Brs.-İst.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,16.26)

pıspıtırak: “Sıklık, bolluk (ağaç ya da bitki üstündeki meyve ve çiçekler için).” (DS-IX:3447) (-Or.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.42)

pıtır pıtır (II): “Ağaçlardaki meyvelerin çokluğu için.” (DS-IX:3449) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.45)

potik (II): “Boğazda kalan, yutulması güç meyve.” (DS-IX:3474) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.03)

pürsenek [püsenek (II)]: “Fındığın tatlımsı biçimdeki erkeklik organı.” (DS-IX:3499) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.05)

puturak (III): “Bir şeyin çokluğu ve sıklığı için: *Meyveler puturak gibi.*” (DS-IX:3493) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.06)

pürçük (I): “2. Çam kozalakları, meşe palamutlarının üzerindeki küçük taneler: *Çam kozalaklarının pürçüğü dökülmüş.*” (DS-IX:3496) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.05)

püste: “Çam fıstığı.” (DS-IX:3503) (-İğ.-Kr.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.08)

sam vurgunu: “Soğuk bitki ve meyve.” (DS-X:3534) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.11)

sapağ: “Sap, kulp (meyve vb. için).” (DS-X:3539) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,

22.12)

sede [sedeye]: “Ağaçtan düşmüş meyve.” (DS-X:3564) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.13)

sellenti: “İri ve taze (meyve, sebze).” (DS-X:3577) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.13)

sıbiç: “Meyve sapı.” (DS-X:3600) (-Gr.-Ank.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.14)

singil (IV): “Meyve sapı: *Kirezin singili pişirilip suyu içilirse idrarı söktürür.*” (DS-X:3640) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.16)

susam susam: “Suyu az ve tatsız (meyve için).” (DS-X:3700) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.25)

sünet (II): “Genç asma ve fidanların gövdelerindeki dibe yakın gereksiz sürgünlerini ilk kez budama işlemi: *Bu yıl çalı dikmelerinin sünet vaktidir, üç yaşına girdiler.*” (DS-X:3714) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,23.00)

şakatur: “Eriğe benzeyen, olgunlaştığında sarı renkli mayhoş bir meyve.” (DS-X:3735) (-Tn.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.20)

şelek (III): “Meyvenin yenilmeyen orta bölümü.” (DS-X:3758) (-Ezc.-Bt.-Vn.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.20)

telmin: “Kabak, karpuz vb. bitkilerin kol gibi gövdeleri: *Bizim karpuz telmin atmış.*” (DS-X:3872) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.20)

tokurdak (I): “2. Özü olmayan içi boş meyve.” (DS-X:3951) (-Ay.-İz.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,12.13)

tomurşak: “2. Meşe ağacının meyvesi.” (DS-X:3958) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.21)

tuful: “Ağacında satılan meyve: *Sizin bağı tufuluna satalım.*” (DS-X:3986) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.22)

töngül (III): “Kiraz, vişne vb. meyvelerin daldaki kümeleri.” (DS-X:3982) (-Düz.-Bo.) (sözlük.gov.tr.10.01.2023,16.05)

yetenek: “Doğal süresinde alınmış üründen sonra, yeniden biten tahıl, ot, meyve vb.” (DS-XI:4256) (-Gaz.-Sv.-Nğ.-Ada.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.33)

yıhın: “Çok, çok fazla meyveli.” (DS-XI:4263) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024, 17.37)

yılığış [yılığış]: “Samana, kavuna benzeyen güzel kokulu ama yenilmeyen meyve.” (DS-XI:4271) (-İç.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.26)

yumrut: “Üvez meyvesi.” (DS-XI:4316) (-To.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.26)

zıpkin (II) [zıbkın,zıpgın (II)]: “Meyve sırtığı.” (DS-XI:4375) (-Ada.) (sözlük.gov.tr. 16.01.2023,11.51)

ardılı: “1. Daldaki meyvenin çokluğu için: *Almalâ ardılı, budakları, dalları gırılıyô.*” (DS-XII:4423) (-Af.) (sözlük.gov.tr.21.01.2024,21.07)

bibilâ: “Zimlenga da denilen bir çeşit bitkinin al meyvesi: *Şu küçük kıza bak hele bibilâ gibi yüzü var.*” (DS-XII:4458) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.09.04.2023,20.30)

börtlerk: “Kurutulmak için güneşe serilmiş tam kurumamış meyve.” (DS-XII:4464) (-Af.) (sözlük.gov.tr.09.04.2023,20.32)

gak: “Kurutulmuş meyve.” (DS-XII:4506) (-Af.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.32)

gögem: “Bir çeşit yaban çalısı ve meyvesi.” (DS-XII:4510) (-Isp.) (sözlük.gov.tr. 10.04.2023,22.33)

kaklık (I): “Kurutulmak için ayrılan meyveler.” (DS-XII:4530) (-Çr.) (sözlük.gov.tr. 10.04.2023,22.34)

kütürdek: “Sert, dolgun (üzüm vb. için).” (DS-XII:4579) (-Mn.) (sözlük.gov.tr. 10.04.2023,22.36)

pelüt: “Meşe meyvesi.” (DS-XII:4642) (-Mn.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.37)

tağ: “Karpuz, kavun vb. bitkilerin gövdesi ve dalları.” (DS-XII:4730) (-İğ.-Kr.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.40)

tak (II): “Karpuz, armut, ceviz vb. meyve dilimi.” (DS-XII:4733) (-İç.) (sözlük.gov.tr. 10.04.2023,22.41)

2.11 Nadas

arka: “Kabak, hıyar gibi bitkilerin kol salması için tarlada boş bırakılan yer: *Kabağın arkasını güzel çapala.*” (DS-I:325) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.07)

bozay: “2. Nadas edilmemiş tarla.” (DS-II:749) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024, 11.46)

eniz: “Boş duran tarla.” (DS-V:1758) (-Nş.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.27)

ferg: “Hıdırellezden sonra tarlayı kuvvetlendirmek için yapılan nadas.” (DS-V:1845) (-İğ.-Ks.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.08)

gen salısı: “Tarlaların dinlenmek için boş bırakıldığı yıl: *Bu yıl bizim tarlanın gen salısı.*” (DS-VI:1993) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.12)

harus: “1. Sürülerek dinlenmeye bırakılan tarla.” (DS-VII:2297) (-Gr.-Or.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.47)

harus: “2. İşlenmemiş, bırakılmış tarla.” (DS-VII:2297) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.47)

kargan: “Nadasa bırakılmamış, dinlendirilmemiş tarla.” (DS-VIII:2659) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.10)

karot (II): “Dinlenmeye bırakılan tarla.” (DS-VIII:2667) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.12)

kekilli nadas: “Haziranda yapılan nadas.” (DS-VIII:2723) (-Af.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.09)

kerk (II): “Tarlayı dinlendirme, nadas.” (DS-VIII:2755) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.09)

kısır (II): “Nadasa bırakılan tarla: *Bu sene kısır tarlayı söküp ekeceğim.*” (DS-VIII:2841) (-Zn.-Ank.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,14.00)

kirk: “Nadasa bırakılan tarla.” (DS-VIII:2879) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023, 10.34)

mağal (II): “Dinlendirilen tarlanın ayrıldığı bölümlerden her biri.” (DS-IX:3103) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.41)

salı (I) [salan,salan (I)-1]: “Bir yılı ekilip bir yıl dinlendirilen tarla.” (DS-X:3524) (-İsp.-Dz.-Kn.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.14)

salak (II): “2. Nadas.” (DS-X:3522) (-Sm.-Dz.) (sözlük.gov.tr.28.02.2023,19.52)

salım (II): “Bir köyün ekilmemiş nadasa bırakılmış bölgesi.” (DS-X:3525) (-Brd.-Dz.-Ant.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,11.00)

sürgü altı: “Tarla dinlenmeye bırakılma, nadas: *Tarlayı sürgüaltı yaptım.*” (DS-X:3720) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.29)

şum (II): “1. Nadas.” (DS-IX:3793) (-Ağ.) (sözlük.gov.tr.28.02.2023,20.13)

taras (II): “Tarlayı sürüp dinlendirme, nadas.” (DS-X:3832) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.03)

yer bozma: “Nadas.” (DS-XI:4249) (-İç.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.10)

kelemne: “Bir yıl sürülmemiş tarla.” (DS-XII:4543) (-Dz.-Bil.-Kc.-Kn.-Krk.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.55)

2.12 Ot

2.12.1 Ayırık Otu

çaylambuk: “Ayırık otu.” (DS-III:1097) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.13.09.2023,15.05)

mara: “2. Kalın, sert köklü, ekilmiş tarlalara zarar veren bir ot, ayırık otu.” (DS-IX:3126) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,09.04)

anatana: “Ayırık otu.” (DS-I:253) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,13.05)

aydeçi: “Ayırık otu.” (DS-I:411) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,14.40)

darıcan (II): “2. Sulak yerlerde biten, ayırık gibi çabuk üreyen bir çeşit ot: *Tarlayı darıcan kaplamış.*” (DS-IV:1370) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.14.09.2023,09.21)

2.12.2 Baldıran Otu

gazotu: “Baldıran otu.” (DS-VI:1955) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,09.11)

gövrek: “2. Baldıran otu.” (DS-VI:2170) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,13.20)

körek (II): “Baldıran otu.” (DS-VIII:2963) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,18.05)

mendek (IV): “1. Baldıran otu.” (DS-IX:3160) (-Gr.-Ezm.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,09.11)

sığır baldıranı: “Bir çeşit baldıran otu.” (DS-X:3603) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,09.14)

2.12.3 Çayırotu

buzagılık: “1. Dağda, taşların arasında biten, çayıra benzeyen bir ot.” (DS-II:809) (-Brd.-Ba.-Kü.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,11.05)

eğilcen: “Çayır cinsinden bir ot.” (DS-V:1672) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,09.19)

eğecen (I): “Büyüyüp kuruyunca tohumları iğne gibi insanın üstüne sıvaşan bir çeşit çayır otu.” (DS-V:1675) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.08)

kındıra: “1. Sulu yerlerde biten ince uzun yapraklarının kenarları keskin, ucu diken gibi, koyu renkli bir çeşit çayır otu.” (DS-VIII:2808) (-Dz.-Ay.-Kü.-Or.-Çkr.-Ar.-Mr.-Gaz.-Sv.-Ank.-Ky.-İç.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,11.35)

kındırğa: “Çayır otuna benzer, derin köklü bir bitki.” (DS-VIII:2809) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.36)

kıyak (II): “Sazlık yerlerde biten, hayvanların çok aç kalmadıkça yemediği kalın ve kuruduğu zaman yanları keskinleşen bir çayır otu.” (DS-VIII:2854) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,13.25)

uç kulak: “Çayır arasında biten bir ot.” (DS-XI:4021) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.32)

üç gül (I): “3. Çayır otu.” (DS-XI:4056) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.37)

yavrubaş: “Çayırdaki yetişen, ince başaklı, çayır otuna benzer bir ot.” (DS-XI:4205) (-İst.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,10.52)

2.12.4 Çiçekli Ot

abrıl (II): “Nisan ayında açan sarı çiçekli bir ot.” (DS-I:31) (-Uş.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,09.03)

ağbun otu: “Gübreliklerde yetişen, sarı çiçekli bir ot.” (DS-I:127) (-El.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,10.28)

ak kadına: “Papatyaya benzer sarı çiçekli bir ot.” (DS-I:155) (-Kıb.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,11.03)

alçacık: “Tarlada ekin arasında biten, beyaz çiçekli bir ot.” (DS-I:209) (-Kıb.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,11.47)

al yonca: “Hayvanların severek yedikleri, kırmızı çiçekli bir ot.” (DS-I:235) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,13.03)

anık (IV): “3. Trabzon yaylalarında yetişen ve çay yerine kullanılan, sarı çiçekli bir çeşit ot.” (DS-I:268) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,13.15)

apartu: “Baharda erken biten, beyaz çiçekli bir ot.” (DS-I:285) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,13.25)

arap daşağı (I): “1. Koni şeklinde üzeri çizgili, çok acı ve siyah renkli bir otun meyvası.” (DS-I:298) (-Af.-Isp.-Brd.-Dz.-Ba.-Ng.-Kn.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,13.35)

artığa: “Küme küme biten ve suyu siyah renkli olan bir kır otu.” (DS-I:334) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,14.05)

bağırsık: “Çoğu zaman pamuk tarlasında biten beyaz çiçekli bir ot.” (DS-II:479) (-İç.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.05)

bambıl: “Yazın tarlalarda biten, beyaz çiçekli, boz renkli yaprakları olan, develerin yediği bir ot.” (DS-II:514) (-İz.-Ay.-İç.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.11)

benlik (III): “Kırlarda yetişen, dikenli ve sarı çiçekli bir ot.” (DS-II:629) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.27)

civcivlik: “Yemeği yapılan beyaz çiçekli kır otu.” (DS-III:988) (-Ba.-İst.-Sm.-Or.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,21.10)

çadirete: “Beyaz çiçekli ot.” (DS-III:1032) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.04)

döymeç otu: “Yakı gibi kullanılan, küçük yapraklı, sarı çiçekli bir çeşit ot.” (DS-IV:1594) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,14.12)

durnacık: “Parmak uzunluğunda yaprakları olan ve beyaz çiçek açan bir ot.” (DS-IV:1606) (-Ur.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,14.16)

düğmecik (I): “1. Ekinlerin içinde biten yaprakları, oval biçiminde olan ve mavi renkli çiçek açan bir ot.” (DS-IV:1621) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.14.09.2023,10.02)

gavşak: “Buğday tarlalarında bulunan pembe ve sarı çiçekli bir çeşit ot.” (DS-VI:1941) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.58)

gıcı: “2. Ekin tarlalarında yetişen san çiçekli bir çeşit ot.” (DS-VI:2025) (-Sv.)

(sözlük.gov.tr.18.09.2023,10.50)

kuyguç: “İnce saplı, küçük yapraklı, baharda çıkan, beyaz çiçekli bir kır otu.” (DS-VIII:3019) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,15.05)

sakava: “İlkbaharda çıkan çiçekli bir ot.” (DS-X:3518) (-Or.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,09.05)

tosba otu: “Ak çiçekli ot.” (DS-X:3972) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,10.23)

üper yavşanı: “Ufak yapraklı, ak çiçekli bir ot.” (DS-XI:4067) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,10.35)

zamzan: “Verimi azalmış tarlada biten sarı çiçekli bir ot.” (DS-XI:4346) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,11.33)

almacık: “3. Kalın yapraklı, ince uzun, beyaz çiçekli bir ot.” (DS-XII:4416) (-Dz.-Ky.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,13.04)

bozkulak: “Çiçekli bir çeşit ot.” (DS-XII:4463) (-İç.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,13.19)

2.12.5 Çörek Ot

karacot: “Çörek otu.” (DS-VIII:2639) (-Brd.-Dz.-İst.-Ant.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,09.17)

otçam: “Çörek otu.” (DS-IX:3293) (-Mn.-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.04)

uccam: “Çörek otu.” (DS-XI:4019) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,10.32)

karaca occam: “Çörek otu.” (DS-XII:4533) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,13.24)

2.12.6 Dikenli Ot

ak bıtrak: “Tarlalarda yetişen zararlı ve dikenli bir ot.” (DS-I:142) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,14.29)

alaca ot: “Susuz yerlerde yetişen geniş yapraklı dikenli bir çeşit ot.” (DS-I:178) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,11.25)

arı götü: “Ekinlerin içinde çok bulunan bir çeşit dikenli ot.” (DS-I:315) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,14.00)

birki: “Tarlalarda yetişen ve taze iken turşusu yapılan dikenli bir ot.” (DS-II:702) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.52)

bitgen: “Bir çeşit dikenli ot.” (DS-II:710) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.54)

burgacan: “Dikenli bir ot.” (DS-II:796) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,10.35)

buturak: “Ekinler içinde biten, yapışkan dikenli bir ot.” (DS-II:806) (-Isp.-Gaz.-Kn.-İç.-Ant.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,10.55)

cığra: “Bir çeşit dikenli ot.” (DS-III:905) (-İst.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,13.40)

çetrez: “Geven cinsinden dikenli bir ot.” (DS-III:1152) (-İç.) (sözlük.gov.tr.13.09.2023,15.35)

çıyırda: “Kışın yaprağını dökmeyen, yanarken ses çıkaran dikenli bir ot.” (DS-III:1201) (-Bil.) (sözlük.gov.tr.13.09.2023,16.00)

çıl (I): “3. Tazeyken yenilen dikenli bir çeşit ot.” (DS-III:1214) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.13.09.2023,16.17)

çoban çökerden: “Karpuz teveği gibi yarım metre kadar uzunlukta, dalları dikenli ve dokunduğu yeri kızartan bir ot.” (DS-III:1254) (-İst.-Bo.-Gaz.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.13.09.2023,16.33)

çoban kalgıdan: “Dağlarda yetişen, böğürtlen cinsinden dikenli bir ot.” (DS-III:1255) (-Dz.-Çkl.-Krk.) (sözlük.gov.tr.13.09.2023,16.35)

demir diken: “Çobankalgıdan da denilen, dikenli, battığı zaman diken çok acıtan bir ot.” (DS-IV:1417) (-Brd.-Dz.) (sözlük.gov.tr.14.09.2023,09.34)

deve çökerten: “Kurak ve sert topraklı yerlerde yetişen, sarı çiçekli ve çok dikenli yabanî bir ot.” (DS-IV:1440) (-Ama.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.16)

dul karı gömleği: “Büyük yapraklı, dikenli az çiçekli bir çeşit ot.” (DS-IV:1598) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.14.09.2023,10.00)

el yaran: “Sulak yerlerde yetişen, dikenli ve zehirli ot.” (DS-V:1729) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,09.40)

emriz: “Çayır otları arasında bulunan dikenli bir ot.” (DS-V:1741) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.18)

gangal (XIII): “1. Dikenli bir çeşit ot.” (DS-VI:1911) (-Isp.-Brd.-Dz.-Es.-Çkr.-Krk.-Mr.-Sv.-Ky.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,16.14)

gayganacuh: “Sarı çiçekleri olan dikenli bir ot.” (DS-VI:1945) (-El.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,10.00)

gazan delen: “Beyaz içekleri olan sert dikenli bir ot.” (DS-VI:1953) (-El.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,10.10)

gındıra (II): “2. Dikenli bir çeşit ot.” (DS-VI:2049) (-Sv.-İç.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,11.23)

gırnık: “Tohumları dışarda ve dikenli olan bir ot.” (DS-VI:2061) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.00)

goğa: “Ucu dikenli, içi boş, saz cinsinden ince ve uzun saplı bir ot.” (DS-VI:2084) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,11.55)

gövrek: “1. Bir çeşit dikenli ot.” (DS-VI:2170) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,13.17)

haspir tiken: “Az dikenli bir çeşit ot.” (DS-VII:2300) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,09.30)

hobban: “Bir çeşit dikenli ot.” (DS-VII:2390) (-İç.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,10.10)

ilişken: “Küçük dikenli tohumları olan bir çeşit ot.” (DS-VII:2527) (-Mn.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,14.10)

it siyeği: “Dikenli bir çeşit ot.” (DS-VII:2570) (-Ama.-Ank.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,15.15)

kadın göbeği: “1. Kızılıcık büyüklüğünde içi kılçıklı bir meyve, yabangülü meyvesi.” (DS-VIII:2590) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.03)

kara diken (II): “Çok sivri, sert dikenleri olan bir çeşit ot.” (DS-VIII:2642) (-Dz.-Bo.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,09.20)

kâvan: “Kayalıklarda biten dikenli bir ot.” (DS-VIII:2687) (-To.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,09.40)

kavgan: “Hayvanların, özellikle develerin, severek yediği dikenli bir ot, deve dikenı.” (DS-VIII:2688) (-Kü.-Es.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,09.45)

kındıl: “Kevene benzer dikenli bir çeşit ot.” (DS-VIII:2808) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,11.30)

kıntır (III): “Tarlalarda biten sert, dikensi bir ot.” (DS-VIII:2812) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,11.40)

kırtıl (II): “Küme küme, yaylalarda yetişen dikenli tohumu olan, çimene benzer sert ve parlak ot.” (DS-VIII:2837) (-Dz.-Or.-Gr.-Tr.-Mr.-Sv.-Ank.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,13.10)

koca başı: “2. Mavi renkli çiçeği ve nohut büyüklüğünde tohumu olan bir buçuk metre boyundaki dikenli bir ot.” (DS-VIII:2891) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,14.10)

maçır: “Ekin tarlalarında kendiliğinden yetişen dikenli bir ot.” (DS-IX:3100) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,09.00)

melevcen: “Eflâtun rengine küçük çiçekler açan, tesbih tanesi büyüklüğündeki meyveleri kırmızı, yapraklarından dolma, ince dallarından yumurta ile kavrularak yemek yapılan dikenli bir ot.” (DS-IX:3156) (-Or.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,09.10)

müşk: “Güzel kokulu, dikenli bir ot.” (DS-IX:3231) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,09.35)

poruklu çalı: “Dikenli bir çeşit ot.” (DS-IX:3471) (-İz.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,11.02)

puturak (III): “İnce ve yapışkan dikenli tohumları olan bir çeşit ot.” (DS-IX:3493) (-Nğ.-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.07)

yandağ: “Dikenli bir ot.” (DS-XI:4163) (-Bo.-Çkr.-Sm.-El.-Sv.-Ank.-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.07)

yellim kara: “Mor çiçekli, dikenli bir ot.” (DS-XI:4237) (-İç.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,11.04)

ak diken: “Kırlarda yetişen ak dikenli bir çeşit ot.” (DS-XII:4411) (-Af.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,13.00)

bıtırak [bıtırğan]: “Tarlalarda biten, dikenli bir çeşit yaban otu.” (DS-XII:4457) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,13.18)

mantık: “Hayvana yedirilen dikenli bir çeşit ot.” (DS-XII:4586) (-Çr.-Sv.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,13.34)

siyek: “Bir çeşit dikenli ot.” (DS-XII:4699) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,14.10)

2.12.7 Eğrelti Ot

arap saçı: “2. Eğrelti otu.” (DS-I:299) (-İç.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,13.44)

aşen pilunç: “Eğrelti otuna benziyen bir çeşit ot.” (DS-I:352) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.17)

cıbarca: “Bir cins eğrelti otu.” (DS-III:889) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,13.35)

evratı: “Eğrelti otu.” (DS-V:1813) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.35)

eylentü: “Eğrelti otu.” (DS-V:1823) (-Or.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.35)

güllük: “Eğrelti otu.” (DS-VI:2219) (-Or.-Gr.-Tr.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,13.25)

ifteri: “1. Eğrelti otu.” (DS-VII:2508) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,13.20)

kızıl ot: “2. Eğrelti otu.” (DS-VIII:2866) (-Sn.-Ama.-Or.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,13.50)

kuzgun otu: “Eğrelti otu.” (DS-VIII:3021) (-Dz.-Ay.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,18.49)

küllük(III): “Eğrelti otu.” (DS-VIII:3030) (-İz.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,15.06)

papra: “Eğrelti otu.” (DS-IX:3394) (Rumeli Göçmenleri.-İst.-Çkl.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.35)

sığır dili: “2. Eğrelti otu.” (DS-X:3603) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,09.15)

piren yavşağı: “Kaynatılarak suyu içilen, güç verdiği inanan bir çeşit eğrelti otu.” (DS-XII:4649) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,13.50)

2.12.8 Esrar Otu

aptal otu: “Yaş esrar otu.” (DS-I:291) (-İç.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,13.30)

bâk: “Esrar otu, afyon.” (DS-II:489) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,13.42)

2.12.9 Faydalı Ot

ak ganak: “Kökü kesildiği zaman çıkan sütünden sakız yapılan, yaprakları tüylü bir çeşit ot.” (DS-I:149) (-Af.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,11.00)

ak kız: “3. Yaylalarda yetişen ve kuruyunca iç boş kamış haline gelen ot.” (DS-I:156) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,11.05)

alaflık: “1. Ateşi kolay yakmaya yarıyan çalı çırpı, kuru ot: *Ço küşüdüm, bir alaflık*

getirde ısınıvereyim.” (DS-I:186) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,11.35)

aylıh otu: “Küçük çocukların gelişmesi için banyo suyuna katılan bir çeşit ot.” (DS-I:425) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,14.50)

babaçça (II): “2. Pire öldüren bir çeşit ot.” (DS-II:449) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.01)

belemir: “1. Tanelerinden yağ çıkarılan bir çeşit ot.” (DS-II:608) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.15)

bembenlik: “Hasır sandalye ve hasır örmeye yarayan bir çeşit ot.” (DS-II:624) (-Dz.-İz.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.23)

besser ot: “Ölüler için yakılan bir çeşit ot.” (DS-II:639) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.32)

bıraş otu: “Dokumada kullanılan bir ot.” (DS-II:669) (-Bal.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023, 09.38)

bibodca: “Kışın hayvan yemi olarak kullanılan bir ot.” (DS-II:678) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,09.25)

bilan otu: “İştah açmak için kaynatılarak içilen bir çeşit ot.” (DS-II:695) (-Ank) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,09.26)

borcak: “Sarı çiçekli, süpürgeye benzer yakılabilen bir ot.” (DS-II:740) (-Hat.-Nğ.-Krş.-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,10.00)

boruk: “Dağlarda yetişen, kokulu, süpürge ve yakacak olarak kullanılan çalı, ot.” (DS-II:741) (-Isp.-Dz.-Es.-Çr.-Gaz.-Mr.-Sv.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,10.01)

boşça otu: “Dağlarda yetişen beyaz çiçekli ve hayvanlara ilâç yapmakta kullanılan ot.” (DS-II:742) (-Kc.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.43)

bozge: “Tahıl çimlendirmeye yarayan bir ot.” (DS-II:750) (-İst.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.47)

cabla otu: “Kökünden kara boya çıkarılan ot.” (DS-III:839) (-Or.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,20.45)

cırlavuk otu: “Aşağıdan sivri başlayarak yukarlarda yuvarlaklaşan yaprakları, gövdesinde tek sıra olan, çıkmasıyla hasat mevsiminin geldiğini bildiren bir cins ot.”

(DS-III:933) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,20.58)

cöğür: “3. Yünleri beyazlatmakta kullanılan kalın köklü bir çeşit ot.” (DS-III:1006) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,14.08)

çağsır (I): “1. Kırlarda yetişen, susuzluğa dayanan bir çeşit ot.” (DS-III:1038) (-Ezc.-Gaz.-Hat.-Kn.-Ant.-İç.) (sözlük.gov.tr.13.09.2023,14.32)

çiğ (V): “Köylerde süt süzmeye yarayan, bir iki metre uzunlukta, yaprakları dikenli ve üst tarafında haşhaş başı gibi yuvarlak bir başı olan ot türü: *Çiğ bul gel sütü süzelim.*” (DS-III:1206) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.13.09.2023,16.10)

çöm çöm: “Süpürge yerine kullanılan bir cins ot.” (DS-III:1285) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.13.09.2023,16.55)

çini çıtlık: “Kökünden sakız yapılan ot.” (DS-III:1228) (-Ng.) (sözlük.gov.tr.13.09.2023,16.30)

çoban döseği: “Yetiştigi yeri yatak gibi örten, tüylü, gri yeşil renkli, geniş bir ot (çobanlar üzerinde yattığı için bu isim verilir).” (DS-III:1254) (-Sv.-El.-Mr.-Gaz.-Kn.) (sözlük.gov.tr.13.09.2023,16.34)

çöbek: “Kökünden sakız çıkarılan bir çeşit ot.” (DS-III:1276) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.13.09.2023,16.51)

enlik (I): “1. Boyacılıkta kullanılan bir çeşit ot.” (DS-V:1759) (-Çr.-Sv.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.21)

firez: “4. Harman süpürgesi yapılan ot.” (DS-V:1869) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.00)

gığış (II): “Afyon ambalajında kullanılan ince, yumuşak ot.” (DS-VI:2036) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,11.15)

gıyık (II): “Hasır dokunurken ip olarak kullanılan bir çeşit ot.” (DS-VI:2067) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,11.35)

güvercin gözü: “Süpürge yapılan bir çeşit ot.” (DS-VI:2169) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,13.15)

günnük: “Mevlitte tütsü olarak kullanılan bir çeşit ot.” (DS-VI:2230) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,13.30)

hatuncuk: “Süpürge yapılan bir çeşit ot.” (DS-VII:2307) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,09.35)

havıt otu: “Sazlık ve bataklıklarda yetişen, semer ve hasır yapılan ot.” (DS-VII:2231) (-Dz.-İç.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,09.40)

hır hır (V): “Kürdan olarak kullanılan bir çeşit ot.” (DS-VII:2369) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,10.03)

holis otu: “Ekin tarlalarında biten, hayvan yemi olarak kullanılan bir çeşit ot.” (DS-VII:2392) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.11)

hukar: “Tohumu dövölüp toz haline getirilerek çocuklara uyku vermesi için yedirilen tarakotu.” (DS-VII:2441) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,11.15)

humma otu: “Sedef otu.” (DS-VII:2443) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,11.20)

ilezik: “Üzerlik otu.” (DS-VII:2521) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,14.00)

ispirik otu: “Süpürge yapmaya yarayan bir çeşit ot.” (DS-VII:2558) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,14.45)

karavlık: “Kökünden sakız elde edilen bir ot.” (DS-VIII:2654) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,09.26)

kem: “Tahıl saplarını, ve desteleri bağlamakta kullanılan bükülerek ip biçimine getirilmiş ot.” (DS-VIII:2736) (-Sm.-Gm.-Ar.-Ezm.-Ezc.-Tk.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,10.25)

kıngıra otu: “Baş ağrısını iyileştirmekte kullanılan bir çeşit ot (ağrının geçmesi için bu otla burunlarını kanatırlar).” (DS-VIII:2810) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.53)

âırgöz otu: “Süt kaymağını kalın tutturmak için kabın altında yakılan ve göz değmiş hayvanlara üzerlikle yakılarak tütsü yapılan bir çeşit ot.” (DS-VIII:2829) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,12.00)

kızılçık (V): “1. Harmanlarda süpürge olarak kullanılan kızıl gövdeli, sarı çiçekli, bodur boylu bir ot.” (DS-VIII:2864) (-İç.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,13.30)

kızıl enik: “Kökünden kırmızı boya çıkarılan bir ot: *Bu ipi kızıl enikle boya.*” (DS-VIII:2864) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,13.40)

kongol: “2. Tarlada yetişen ve hayvanlara yem olarak verilen ot.” (DS-VIII:2917)

(-Sv.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.00)

kova: “Hasır örülen ot, saz.” (DS-VIII:2938) (-Isp.-Brd.-Dz.-Ay.-İz.-Mn.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,14.13)

koğa: “Bataklıklarda yetişen bir çeşit saz, hasır otu.” (DS-VIII:2901) (-Isp.-Nğ.-Kn.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,14.12)

mambal otu: “Tarlalarda biten ve yakacak yerine kullanılan bir ot.” (DS-IX:3115) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,09.03)

morca süpürge: “Pembe çiçek açan, boz renkli, süpürge yapılan bir çeşit ot.” (DS-IX:3210) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,09.21)

pırrık: “Ateş tutturmak için kullanılan kuru ot, çalı çırpı: *Biraz pırrık getir ateşi yakalım.*” (DS-IX:3444) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,10.30)

potut otu: “Yapraklarından kara boya elde edilen bir çeşit ot.” (DS-IX:3476) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,11.05)

seykire: “Siyah ipliğin boyasını koyulaştıran yapışkan bir ot.” (DS-X:3598) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.56)

şalba (I): “3. Odun yerine yakılan bir çeşit çalı, ot.” (DS-X:3738) (-Es.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,09.35)

yavşan: “2. Yakacak olarak kullanılan bir ot.” (DS-XI:4207) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,10.55)

yavşan: “3. Süpürge yapmaya yarayan bir ot.” (DS-XI:4207) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,10.56)

yer sakızı: “Kökünden, kara renkli sakız çıkarılan bir ot.” (DS-XI:4254) (-Sv.-Uş.-Brd.-Dz.-Ay.-To.-Tr.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,11.14)

yüzellik: “Halk inancına göre nazara karşı kullanılan bir ot.” (DS-XI:4336) (-Ama.-Nğ.-Kn.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,11.30)

yalanı: “Dağlarda biten ve süpürge yapılan bir ot.” (DS-XII:4810) (-Isp.-Ky.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,14.55)

yalangı: “Dağlarda biten ve süpürge yapılan bir ot.” (DS-XI:4139) (-Mn.-Çr.-Mr.-Sv.-Krş.-Nğ.-Ada.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,10.47)

süddi biyan: “Yaprak ya da sapı kırılınca sütü çıkan bir çeşit ot.” (DS-XII:4710) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,14.15)

2.12.10 Geniş Yapraklı Otlar

ak kunduz: “Geniş ve kıvrık yapraklı bir çeşit ot.” (DS-I:157) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,11.08)

almacık otu [almacuk (II)]: “Geniş yapraklı bir çeşit ot.” (DS-I:227) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,11.53)

almalık (II) [almalıh]: “1. Büyük yapraklı bir çeşit ot.” (DS-I:186) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,13.00)

altın otu: “Kayalar üzerinde yetişen ve yaprağının bir yüzü yeşil, bir yüzü sarı olan bir ot.” (DS-I:232) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,13.01)

avırtlak (II): “2. Akdeniz bölgesinde, üzüm mevsiminde sarı çiçek açan geniş yapraklı bir ot.” (DS-I:384) (-İç.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,14.35)

ayı otu: “Geniş ve parlak yapraklı bir çeşit yaban ot.” (DS-I:420) (-İç.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.37)

ayva başı: “Çam yaprağı şeklinde yumuşak yapraklı, boz renkli bir ot.” (DS-I:432) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.37)

badırık: “1. Geniş yapraklı bir çeşit ot.” (DS-II:468) (-İç.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.04)

bızalık: “Yerde, yapışık küçük yapraklı bir ot.” (DS-II:674) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.44)

bayam: “5. Çıbanların deşilmesinde kullanılan geniş yapraklı bir ot.” (DS-II:577) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.19)

bokvi: “Sürgünü yenen, geniş yapraklı bir ot.” (DS-II:734) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.59)

bozik kenger: “Dere boylarında, çok gübreli yerlerde yetişen ve geniş yapraklı, kalın gövdeli, uzun bir çeşit ot.” (DS-II:751) (-Tn.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,10.09)

düğün yaprağı: “Dere kenarlarında biten geniş yapraklı bir ot.” (DS-IV:1625) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.14.09.2023,10.06)

eşek yuncası: “Ekin tarlalarında yetişen, koyu yeşil renkte, yoncadan büyük yapraklı bir çeşit ot.” (DS-V:1790) (-Tn.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,09.44)

eşgin (eşkın): “1. İlkbaharda dağlarda yetişen, geniş yapraklı, ekşimsi bir çeşit ot.” (DS-V:1791) (-Ml.-Sv.-Ezm.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.29)

gabalak: “1. Su kenarlarında yetişen geniş yapraklı bir ot.” (DS-VI:1883) (-Ks.-Or.-Gr.-Ezc.-Sv.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.41)

gabalak (VII): “2. Yapağı haşhaş yaprağına benzeyen boz renkli, acı bir ot.” (DS-VI:1883) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,11.05)

inek biciği: “İnek memesi şeklinde etli yaprakları olan bir ot.” (DS-VII:2541) (-İç.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,14.30)

kanaç: “Uzun yapraklı bir ot.” (DS-VIII:2617) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,09.12)

katır tırnağı: “1. İri yapraklı bir ot.” (DS-VIII:2683) (-Dz.-Sm.-To.-Ağ.-Sv.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,09.35)

kedi kulağı: “60-70 cm. uzunluğunda, yapağı el büyüklüğünde bir ot.” (DS-VIII:2718) (-Sv.-To.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,10.15)

kızılca (VI): “1. Yaprakları geniş ve tohumları şeker pancarına benzeyen bir ot: *Yumurtalı kızılca kavurması hoş olur.*” (DS-VIII:2864) (-To.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.34)

kuş yürek: “Tavukların sevdiği açık yeşil yapraklı bir çeşit ot.” (DS-VIII:3017) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,15.04)

marsıma: “Yerden 20 cm. yükselen, nane gibi kokan, ceviz yaprağından iri yapraklı bir ot.” (DS-IX:3130) (-Isp.-Kü.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,09.06)

neferlik: “Büyük yapraklı, tadı buruk bir ot.” (DS-IX:3243) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,09.45)

şabilat: “Tarlada biten, iri yapraklı bir çeşit ot.” (DS-X:3732) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.20)

şaplak (IX): “Deveşaplağı da denilen boz renkli, büyük yapraklı bir ot.” (DS-X:3744) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,09.38)

tırşık: “Tuz serperek hayvanlara verilen ekşimsi, geniş yapraklı bir çeşit ot.”

(DS-X:3924) (-Tn.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,10.08)

2.12.11 Hardal Otu

bostan güzeli: “2. Tarlalarda yetişen hardala benzer kırmızı çiçekli bir ot.” (DS-II:742) (-Isp.-Yz.-Kn.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.44)

darıcan (II): “4. Hardala benzer iri yaprakları olan ve yemeği yapılan bir ot.” (DS-IV:1370) (-Yz.) (sözlük.gov.tr.14.09.2023,09.23)

develik: “2. Hardal denilen bitki.” (DS-IV:1442) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.05.12.2023,22.12)

eşek turpu: “Hardal denilen ot.” (DS-V:1790) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.40)

gazvel: “Hardal otu.” (DS-VI:1955) (-Ur.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,10.15)

gıcık hardalı: “İri yapraklı ve dikenli bir çeşit ot.” (DS-VI:2026) (-Ur.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,11.10)

ıstapan: “Hardal otu.” (DS-VII:2494) (-Or.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,12.20)

namzan [->namzam-2]: “1. Ekin tarlalarında biten sarı çiçekli yaban hardalı.” (DS-IX:3238) (-Ama.-Sm.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,12.23)

türppek: “Hardal otu.” (DS-X:4014) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,10.30)

zıka: “Hardal otu.” (DS-XI:4366) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.50)

2.12.12 Hayvanlara Yedirilen Ot

alaf (II) [alafa(I)-2,alafı-1,alhf]: “Hayvanların kışlık yiyeceği, saman, ot, mısır sapı v.b.: *Bu yıl alafbol,sığırlar semiz olur.*” (DS-I:183) (-Isp.-Brd.-Ba.-Brs.-Es.-Kc.-Bo.-Sk.-Sn.-Ama.-Sm.-Ks.-Gr.-Tr.-Gm.-Rz.-Ar.-Kr.-Ezc.-Ağ.-Vn.-Tn.-El.-Mr.-Sv.-Yz.-Ky.-Kn.-Ant.-Krk.-Tk.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,11.27)

bavra (II): “Hayvanların severek yedikleri bir ot.” (DS-II:574) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.18)

bisamcık: “Tarlalarda yetişen ve hayvan yemi olarak kurutulan bir çeşit ot.” (DS-II:703) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.53)

çampir: “Hayvan yemi olarak toplanan ot.” (DS-III:1065) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.13.09.2023,14.35)

çaşır: “Kurutulup hayvanlara yedirilen, kökünde mantar biten bir çeşit ot.” (DS-III:1071) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.13.09.2023,14.35)

çarşu: “Yeşilken acı, sararınca tatlılaşan, hayvanlara yedirilen bir çeşit ot.” (DS-III:1084) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.13.09.2023,15.02)

deliotu: “At ve eşeklerin az yediklerinde ağızlarını köpürten, çok yedikleri zaman da onları patlatan, koyu yeşil renkli, sivri yapraklı bir dağ otu.” (DS-IV:1413) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.14.09.2023,09.33)

düğmeli: “Yapraklarının üzeri benekli olan ve çoğunlukla su kıyılarında bulunan, hayvanlara yedirilen bir çeşit ot.” (DS-IV:1622) (-To.) (sözlük.gov.tr.14.09.2023,10.04)

dürünge: “Kışın karda hayvanlara ot atılan yer ve atılan ot.” (DS-IV:1637) (-Ağ.-Vn.-Bt.) (sözlük.gov.tr.14.09.2023,10.10)

ebe kulağı (II): “Kuzuların yediği küçük yapraklı bir ot.” (DS-V:1653) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.02)

ellik otu: “Kurutulup koyunlara verilen bir çeşit ot.” (DS-V:1725) (-Brd.-Gm.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.14)

eşek kömürdeği: “Eşeklerin çok yediği bir çeşit ot.” (DS-V:1789) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.27)

görünge: “Hayvanlara yedirilen pembe çiçekli bir ot.” (DS-VI:2163) (-Ezc.-Sv) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,13.12)

holis otu: “Ekin tarlalarında biten, hayvan yemi olarak kullanılan bir çeşit ot.” (DS-VII:2396) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,10.15)

kırkık otu: “İlkbaharda yetişen ince uzun yaprakları kırmızı çiçekleri olan ve davarlara yedirilen kır otu.” (DS-VIII:2819) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,11.45)

kırçon: “Yemlikde hayvanın yemeyip bıraktığı kaba ot.” (DS-VIII:2820) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,11.50)

koringön: “Yılda iki kez biçilen dört ya da beş yıl ürün veren sığır ve mandalara yedirilen bir çeşit ot.” (DS-VIII:2925) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,14.12)

malaz: “Hayvanlara yedirilen kuru ot.” (DS-IX:3111) (-Gm.-Ada.-İç.) (sözlük.gov.tr.

21.09.2023,09.02)

paldır (IV): “Hayvanlara yedirilen ot ve yapraklar.” (DS-IX:3386) (-Gr.) (sözlük.gov.tr. 21.09.2023,10.18)

tilki kuyruğu (I): “3. Hayvanlara yedirilen bir çeşit ot.” (DS-XI:3932) (-Ay.-Kn.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.09)

toplalak: “Tarlada yetişen, kökü kaynatılarak yem yapılan bir çeşit ot.” (DS-X:3964) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,10.15)

yeyinti: “3. Hayvanların yediği yabancı otlar.” (DS-XI:4261) (-Kıb.) (sözlük.gov.tr. 23.09.2023,11.15)

zahra (I) [zahre,zatzahra,zatzahre,zatzehre,zehre]: “2. Hayvanlara verilen yem (ot,arpa,saman vb.).” (DS-XI:4344) (-Kü.-Es.-Bo.-Çkr.-Sm.-Ama.-Or.-Ar.-Ml.-Sv.-Yz.-Ank.-Ky.-Nğ.-Kn.) (sözlük.gov.tr.28.02.2023,19.42)

almacık: “Yaprağı hıyar yaprağından daha küçük, kara köklü, hayvanların istekle yediği bir çeşit ot.” (DS-XII:4416) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,13.03)

sulu yoncası: “Sulak yerlerde biten, hayvanları besleyen bir çeşit ot.” (DS-XII:4708) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,14.13)

2.12.13 Isırgan Otu

ağdalak: “Yol kenarlarında çalılar arasında biten bir çeşit ısırgan otu.” (DS-I:87) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,10.22)

bısırgan: “Isırgan otu.” (DS-II:670) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.40)

bisibisi otu: “Isırgan notu.” (DS-II:704) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.53)

cegirgen: “Isırgan otu.” (DS-III:875) (-Bo.-İst.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,11.45)

cızgan (I): “Isırgan otu.” (DS-III:947) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,11.09)

cincar: “Isırgan otu.” (DS-III:975) (-Ar.-Kr.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,14.03)

çikirken: “Isırgan otu.” (DS-III:1212) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.13.09.2023,16.15)

dakırdalak: “Isırgan otu.” (DS-IV:1331) (-İz.) (sözlük.gov.tr.14.09.2023,09.07)

eğinç: “Isırgan otu.” (DS-V:1678) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.09)

gidişgen: “1. Isırgan otu.” (DS-VI:2074) (-Dz.-Mn.-Ba.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,

15.22)

ısırgı (II): “Isırgan otu.” (DS-VII:2491) (-Ml.-Ky.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.07)

pürpürü: “Bir çeşit ısırgan otu.” (DS-IX:3499) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,11.15)

sancak otu: “Isırgan otu.” (DS-X:3535) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,09.07)

sırgan: “Isırgan otu.” (DS-X:3615) (-Gr.-Or.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,09.19)

yığınç: “Isırgan otu.” (DS-XI:4261) (-Mş.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.35)

yğınç: “Isırgan otu.” (DS-XI:4262) (-Bt.-Ur.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.36)

2.12.14 Kır Otu

abutırak: “Çayırlarda ve kırlarda biten bir ot.” (DS-I:35) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,09.04)

çoban takkesi: “Dağlarda ve kırlarda yetişen, toprak mantarına benzeyen, huni şeklindeki ağzı yukarı olan bir çeşit ot.” (DS-III:1255) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.13.09.2023,16.40)

ekşice: “İlkbaharda kurak yerlerde biten ekşi bir ot.” (DS-V:1608) (-El.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.11)

gırtl (II): “Suyu olmayan dağlarda yetişen, kamış cinsinden ince saplı bir çeşit ot.” (DS-VI:2061) (-Isp.-Gm.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,11.30)

tekel: “Kırlarda biten, al saplı ince ve küçük yapraklı bir çeşit ot.” (DS-X:3863) (-Ama.-To.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,09.56)

teke sakalı: “Kırlarda yetişen uzun yapraklı, sütlü bir çeşit ot.” (DS-X:3864) (-Isp.-Yz.-Kn.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,09.58)

tobuk: “Çorak yerlerde biten bir çeşit ot.” (DS-X:3943) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,10.12)

üskül (I): “2. Püsküllü, bir çeşit kır otu.” (DS-XI:4073) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,10.40)

volta (II): “2. Püsküllü, bir çeşit kır otu.” (DS-XI:4089) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,10.41)

2.12.15 Kokulu Ot

a'ırotu: “Çiçekleri papatyaya benzeyen, kabukları soyulunca sapı yenebilen, güzel kokulu, bozumsu yeşil renkli bir ot.” (DS-I:135) (-İç.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,10.35)

ak kulak: “2. Sütü kurutularak güzel kokulu sakız yapılan bir çeşit ot.” (DS-I:157) (-Rz.-Sv.-Kn.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,11.07)

ak yavşan: “Karın ağrılarında ilaç olarak kullanılan bir çeşit kokulu ot, acı yavşan.” (DS-I:165) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,11.20)

alakavun otu: “Ezildiği zaman kavun gibi kokan bir çeşit ot.” (DS-I:186) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,11.42)

anık (IV): “2. Yemeklere konulan bir çeşit kokulu ot.” (DS-I:268) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,13.12)

anslı, ansli: “Fena kokulu bir çeşit ot.” (DS-I:280) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,13.23)

badıramba: “Arıların çok sevdiği güzel kokulu bir ot.” (DS-II:467) (-Af.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.03)

bulak otu: “Su gözelerinde biten, hoş kokulu ve yemeklerde kullanılan bir ot.” (DS-II:785) (-Ağ.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,10.30)

çörtlük: “Güzel kokulu bir ot.” (DS-III:1295) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.13.09.2023,16.59)

dağ çayı: “Dağlarda yetişen güzel kokulu bir ot.” (DS-IV:1324) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.14.09.2023,09.05)

efiye: “Güzel kokusu olan bir çiçek ve ot.” (DS-V:1670) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.06)

hayva dene: “2. Beyaz renkli, güzel kokulu bir çeşit ot.” (DS-VII:2321) (-Es.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.52)

ilan dili: “1. Damarlı ve ince yaprakları olan pis kokulu bir ot.” (DS-VII:2517) (-Af.-Isp.-Rz.-Vn.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,13.45)

karaşabla: “Yaprağından siyah boya elde edilen kötü kokulu, ısırğan otuna benzer bir ot.” (DS-VIII:2653) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,09.25)

karga bardağı: “Tarlalarda biten, pis kokulu, üzerinde meyvaları olan bir yaban otu.” (DS-VIII:2657) (-Çr.-Ama.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,09.27)

kerpize: “Dağlarda yetişen kekiğe benzer kokulu, küçük yapraklı bir çeşit ot.” (DS-VIII:2756) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,10.45)

köndar: “Kayalıklarda biten, güzel kokulu bir çeşit ot.” (DS-VIII:2958) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,14.19)

livirden: “Tespah tanesi gibi siyah meyvesi olan, fena kokulu, acı bir ot.” (DS-IX:3081) (-Or.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,15.25)

müşkürüm: “İlkbaharda kayalıklarda biten, sarımtırak renkli çiçekleri güzel kokan, sümbüllgillerden bir yaban otu.” (DS-IX:3231) (-Isp.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,09.40)

pire otu: “2. Lavanta çiçeğine benzer, güzel kokulu bir ot.” (DS-IX:3458) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.47)

pülüşkün: “Dağlarda yetişen güzel kokulu bir ot.” (DS-IX:3494) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,11.13)

sıra (III): “Kimyon ve buna benzer kokulu bir ot.” (DS-X:3614) (-Ada.-İç.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,09.18)

şehmelik otu: “Bir metre boyunda söğüt yaprağına benzer yaprakları olan ve hayvan yemi olarak kullanılan kokulu bir ot.” (DS-X:3756) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,09.39)

üç gül (I): “2. Kokulu sarı bir ot.” (DS-XI:4056) (-To.-Gr.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.36)

yavşan: “Dağlarda yetişen, kokulu, yabani ot.” (DS-XI:4207) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,11.00)

yavşan: “1. Özel kokulu, acı, kaynatılıp suyu yem olarak içilen bir ot.” (DS-XI:4207) (-Kr.-Sv.-Ky.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,10.54)

zimbit: “Sarılı çiçekli, yapışkan yapraklı, genellikle deniz kıyılarında biten, kötü kokulu bir ot.” (DS-XI:4387) (-İç.-Ant.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,11.37)

goç otu: “Yaylalarda yetişen kokulu bir çeşit ot.” (DS-XII:4510) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.

23.09.2023,13.21)

karga düvleği [karga düğleği]: “Ebucehil karpuzu da denilen, bağlarda biten kısa boylu, kötü kokulu bir ot.” (DS-XII:4535) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,13.25)

kokor ganak: “Kötü kokulu bir çeşit ot.” (DS-XII:4563) (-İç.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,13.33)

terhun: “Kokulu bir çeşit ot.” (DS-XII:4753) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.08)

turunç otu: “Kokulu bir çeşit ot.” (DS-XII:4775) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,14.50)

yayla otu: “Sarı çiçekli, kokulu bir çeşit ot.” (DS-XII:4817) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,15.00)

2.12.16 Kuşkonmaz Otu

heylül: “Kuşkonmaz otu.” (DS-VII:2354) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.01)

menevcer: “Yabanıl kuşkonmaz.” (DS-IX:3162) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.18)

müşekkire: “Kuşkonmaz otu.” (DS-IX:3231) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,09.43)

2.12.17 Kurumuş Ot

alafılık: “Kuru ot.” (DS-I:186) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,11.38)

ağşayık: “Kırda yetişen bir çeşit ot.” (DS-I:113) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,10.26)

efsinti: “Kuru otların incelip kırılmışları.” (DS-V:1670) (-Mn.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.07)

hoytar: “Kuru ot.” (DS-VII:2423) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,11.10)

illibide: “Kırlarda kendiliğinden biten ıspanağa benzeyen baharlı bir çeşit ot.” (DS-VII:2531) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,14.15)

otluk (I): “1. Kış için kurutulmuş ot yığını.” (DS-IX:3294) (-Dz.-Tr.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,10.00)

ürüm: “Kurumuş ot.” (DS-XI:4071) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,10.37)

2.12.18 Ot Kökü

adol: “İlkbaharda biten bir otun çift sürülürken tarlada çıkan ve soyularak yenen küçük patates büyüklüğündeki yumru kökü.” (DS-I:68) (-To.-Ar.-Kr.-Ezm.) (sözlük.gov.tr. 11.09.2023,10.10)

aragogik: “Tarlalarda biten ve kestaneye benzeyen bir ot kökü.” (DS-I:293) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,13.32)

arap daşağı (I): “2. Yeşil çiçekli, yumru köklü bir çeşit ot.” (DS-I:299) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,13.37)

ayı şalgamı: “Dağ soğanı da denilen, ince, yeşil yapraklı, yumru köklü bir ot.” (DS-I:420) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,14.47)

borca bahar: “Müşhil olarak kullanılan ince köklü bir ot, sütleğen.” (DS-II:740) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,10.00)

cökündür: “2. Toprak altında kalan ot kökleri.” (DS-III:1006) (-Dz.) (sözlük.gov.tr. 12.09.2023,14.10)

çomşak: “Yerden çıkarılan ağaç ve ot kökü.” (DS-III:1266) (-Ky.) (sözlük.gov.tr. 13.09.2023,16.45)

çömçek: “2. Ot kökü.” (DS-III:1285) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.13.09.2023,16.54)

gag goç: “Tarlada yetişen, 300-500 tanesi bir arada olan bir ot kökü: *Çocuklar gaggoç eşmeye gittiler.*” (DS-VI:1893) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.45)

gayış gıran: “Çift sürerken sabana takılarak zorluk veren bir ot kökü.” (DS-VI:1946) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,10.05)

kakmut: “Tarlalarda biten bir otun kökü.” (DS-VIII:2606) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr. 20.09.2023,09.08)

kömçek: “Ot kökü.” (DS-VIII:2956) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,14.15)

tosmuk: “Tarladaki ot ya da kamış kökü yığını.” (DS-X:3973) (-Ay.-Ada.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,10.24)

2.12.19 Ökse Otu

bögelek (II): “Ökse otu.” (DS-II:761) (-Isp.-Kn.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,10.10)

buruç: “Ökse otu.” (DS-II:802) (-Dz.-Brs.-Kü.-İz.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,10.50)

çekim (I): “1. Çam ve armut ağaçlarının dallarında görülen parazit ökse otu.” (DS-III:1113) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.13.09.2023,15.18)

çiğirdik: “Ökse otu.” (DS-III:1209) (-Kıb.-Ank.) (sözlük.gov.tr.13.09.2023,16.12)

düğül: “3. Ökse otu.” (DS-IV:1623) (-Af.-Isp.) (sözlük.gov.tr.14.09.2023,10.05)

fitri: “Ökse otu.” (DS-V:1874) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.40)

göbelek (V): “1. Ökse otu.” (DS-VI:2116) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,16.21)

ökselek: “Elma, armut ağaçlarında görülen ve hastalık yapan bir ot, ökse otu.” (DS-IX:3326) (-Or.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,10.12)

purç: “1. Ağaçların üstünde asalak olarak yaşayan ot, ökse otu.” (DS-IX:3487) (-Af-Brd.--Dz.-Esk.--Bo.-Ks.-Çkr.-Çr.-Sn.-Ank.-Ky.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023, 11.08)

purçak (I): “Ağaçların üstünde asalak olarak yaşayan ot, ökse otu.” (DS-IX:3487) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.58)

pürç (I): “4. Ağaçlara zarar veren ökse otu.” (DS-IX:3496) (-Dz.) (sözlük.gov.tr. 26.01.2023,10.02)

yapışkan: “2. Ökse otu.” (DS-XI:4178) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,10.51)

2.12.20 Renkli Ot

buğday çiçeği: “İlkbaharda buğday tarlasında biten mor renkli bir ot.” (DS-II:780) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,10.16)

cığa (VII): “1. Beyaz ve sarı renkte ince çok türlü bir cins ot.” (DS-III:899) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,13.35)

çırlavuk: “Yaprakları yarım metre uzayan, sarı renkli bir ot.” (DS-III:1187) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.13.09.2023,15.55)

emlik (III): “1. Sarı çiçek açan kökünde kırmızı boyası olan bir çeşit ot.” (DS-V:1739) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.17)

işşek burgacanı: “Mavi çiçek açan beyaz renkli bir çeşit ot.” (DS-VII:2565) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,14.50)

kara kıyah: “Beyaz, ince tüylü ve salkım biçiminde çiçeği olan bir çeşit ot.”

(DS-VIII:2646) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,09.22)

kırçkırç otu: “İlkbaharda yetişen, ince uzun yaprakları, kırmızı çiçekleri olan ve davarlara yedirilen kır otu.” (DS-VIII:2819) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.58)

köpek üzümü: “Yaprakları söğüt yaprağı biçiminde, meyveleri siyah ya da kırmızı olan bir çeşit ot.” (DS-VIII:2960) (-Çkr.-Sv.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,14.20)

kuş yürek: “Tavukların sevdiği açık yeşil yapraklı bir çeşit ot.” (DS-VIII:3017) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.32)

lör otu: “Su kıyılarında biten güzel görünüşlü bir çeşit ot.” (DS-IX:3093) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,15.30)

peçek: “2. Böğürtlen çalısı gibi uzayan, beyaz, sarı çiçek açan, yaprağı sabun gibi köpüren bir ot.” (DS-IX:3418) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,10.24)

serkiz otu: “Mor çiçekli bir çeşit ot.” (DS-X:3590) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024, 15.53)

somruk otu: “Saçak köklü, ince uzun yapraklı, sarı çiçekli ve içinde tatlımsı su bulunan bir çeşit ot.” (DS-X:3663) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,09.24)

baddem: “Kaynatıldığında al renk veren bir çeşit ot.” (DS-XII:4439) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,13.06)

2.12.21 Sabun Otu

sabun çiçeği: “Sabun otu, çöğen otu.” (DS-X:3507) (-İst.) (sözlük.gov.tr.22.09.2023, 09.03)

tahdik otu: “Sabun otu.” (DS-XII:4732) (-El.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,14.17)

2.12.22 Sakız Otu

kanak: “Sakız otu, kenger.” (DS-VIII:2617) (-Isp.-Ky.-Ng.-İç.) (sözlük.gov.tr. 13.02.2024,14.15)

karaca koğuk: “Sakız otu.” (DS-VIII:2639) (-Ed.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,09.16)

2.12.23 Sulak Yerlerde Yetişen Ot

çapul (I): “Göl ve çay kenarlarında yetişen ot.” (DS-III:1078) (-Krş.-Kn.) (sözlük.gov.tr.13.09.2023,14.37)

çücük (I): “4. Gölde yetişen bir çeşit ot.” (DS-III:1306) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.00)

eşi: “Nemli yerlerde biten bir çeşit ot.” (DS-V:1792) (-İz.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.31)

eyilcan otu: “Sulak yerlerde yetişen bir çeşit ot.” (DS-V:1821) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.34)

karga sabunu: “Su kenarlarında çıkan, iri yaprakları su ile ele sürülünce köpüren bir ot.” (DS-VIII:2659) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.23)

kındırka: “Yetiştği yerde su kaynağının olduğunu belirten bir çeşit ot.” (DS-VIII:2809) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,12.58)

palak: “2. Nemli yerlerde yetişen, ince, yumuşak bir çeşit ot.” (DS-IX:3382) (-Bt.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,10.16)

varcık: “Sulu yerlerde biten, yaprağı kamışa benzeyen bir ot.” (DS-XI:4091) (-El.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,10.42)

papır (II): “Sulak yerlerde, bataklıklarda yetişen uzun, sık otlar.” (DS-XII:4635) (-Bul.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,13.40)

2.12.24 Süpürge Otu

kılamık: “Süpürge otu.” (DS-VIII:2792) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,11.12)

kovan otu: “Bir çeşit ince süpürge otu.” (DS-VIII:2939) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,18.03)

pülü: “Süpürge otu, funda.” (DS-IX:3494) (-İst.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,11.12)

yiilcik: “Süpürge otu.” (DS-XI:4277) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,11.25)

zabıt: “Süpürge otu.” (DS-XI:4340) (-Or.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.40)

kılamık: “Süpürge otu.” (DS-XII:4551) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,13.33)

2.12.25 Semiz Otu

badanak (II): “Semiz otuna benzer bir çeşit ot.” (DS-II:463) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.01)

baldırı kız: “Semiz otu.” (DS-II:502) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.08)

çecik kulağı: “Semiz otuna benzer bir cins otu.” (DS-III:1105) (-Kn.) (sözlük.gov.tr. 13.09.2023,15.07)

çilbir otu: “Semiz otu.” (DS-III:1214) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.13.09.2023,16.20)

elmelik: “Semiz otu.” (DS-V:1726) (-İç.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.15)

gıcı gıcı (II): “2. Bir çeşit semiz otu.” (DS-VI:2025) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023, 10.55)

gilik (III): “Semiz otu.” (DS-VI:2077) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,11.45)

kıbıçkan: “Semiz otu.” (DS-VIII:2781) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,11.09)

kıvrırsık: “Semiz otu.” (DS-VIII:2850) (-İst.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.54)

sahlan: “Semiz otu.” (DS-X:3516) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.46)

semizlik: “Semiz otu.” (DS-X:3580) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.48)

soğukluk (II): “Semiz otu.” (DS-X:3655) (-Zn.-Çkr.-Çr.-Sn.-Mr.-Hat.-Yz.-Ank.-Ada.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.15)

sugerdimesi: “Akarsu kıyılarında biten ve yenilebilen semizotuna benzer bir bitki.” (DS-X:3688) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.46)

tohmegen: “Semiz otu.” (DS-X:3945) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,10.13)

tomekan: “Semizotu.” (DS-X:3956) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.33)

töhmekan: “Semiz otu.” (DS-X:3978) (-Isp.-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,10.25)

madımağ: “Semiz otuna benzeyen, ilkbaharda kırlarda biten, yemeği yapılan bir çeşit bitki.” (DS-XII:4583) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,14.25)

pirpirim: “Semiz otu.” (DS-XII:4649) (-Af.-Ay.-Kü.-Kc.-Sm.-Ama.-To.-Gr.-Tr.-Gm.-Tr.-Gr.-Ezm.-Ezc.-Dy.-El.-Ml.-Ur.-Gaz.-Mr.-Hat.-Sv.-Ky.-Ada.-Ant.) (sözlük.gov.tr. 23.09.2023,13.55)

soğuklan: “1. Semiz otu.” (DS-XII:4700) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,14.12)

tokmakan: “Semiz otu.” (DS-XII:4766) (-Kn.-İç.-Ant.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,14.30)

tömeken: “Semiz otu.” (DS-XII:4772) (-İç.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.15)

2.12.26 Şifalı Ot

abızambak (III) [abuzambak (II)]: “Yaprağı astımlı hastalar tarafından sigara yapılarak içilen bir çeşit ot.” (DS-I:23) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,09.02)

acıcalba: “Öksürüğe karşı kaynatılıp içilen bir dağ otu.” (DS-I:45) (-Af.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,09.17)

acı düğlek: “Zeytinyağı ile karıştırılarak ağrı ve sızı olan yerlere sürülen bir ot.” (DS-I:45) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,09.20)

acı kalabak [acıkalalak]: “İlaç olarak kullanılan geniş yapraklı bir ot.” (DS-I:48) (-Brs.-Bo.-İst.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,09.30)

ağı düğü [ağu düğü]: “3. Karın ağrısına ilaç olarak kullanılan sarı bir ot.” (DS-I:89) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,10.24)

ayvadana [ayvadene,ayvidana]: “Yaban nanesi yaprağına benzer yapraklı, sarı acı çiçekli ilaç olarak kullanılan bir yabani ot.” (DS-I:432) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,14.55)

bertik otu: “Yaraların tedavisinde kullanılan bir çeşit ot.” (DS-II:637) (-Ks.-Ant.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.30)

bıcırğan otu: “Nanegillerden kokulu ve ilaç olarak kullanılan, zehirli bir ot.” (DS-II:655) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.36)

bilon otu: “İştah açmak için kaynatılarak içilen bir çeşit ot.” (DS-II:695) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.48)

bodur mahmut: “1. İlaç olarak kullanılan, güve için tütsü yapılan bir çeşit ot.” (DS-II:722) (-Af.-İsp.-İz.-Sm.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.57)

bohça (IV): “2. Bir hayvan hastalığına ilaç için kullanılan yabanî ot.” (DS-II:731) (-İst.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.58)

bosça otu: “Dağlarda yetişen beyaz çiçekli ve hayvanlara ilaç yapmakta kullanılan ot.” (DS-II:742) (-Kc.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,10.03)

camburt: “Yaylalarda yetişen ve kökünden hayvan bitini öldürmeye yarayan ilaç yapılan bir ot.” (DS-III:853) (-Or.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,11.30)

çağman otu: “Suyu, zehirlenen hayvanlara içirilen bir çeşit ot.” (DS-III:1037) (-Or.)

(sözlük.gov.tr.13.09.2023,14.31)

damar otu: “Sulak yerlerde biten, ince damarlı, geniş yaprakları iltihaplı yaraların tedavisinde kullanılan bir ot.” (DS-IV:1350) (-Tr.-Mr.) (sözlük.gov.tr.14.09.2023,09.12)

dam kuruğu: “Eski yapıların üzerinde yetişen ve bazı hastalıkların tedavisinde kullanılan bir çeşit ot.” (DS-IV:1358) (-İst.) (sözlük.gov.tr.14.09.2023,09.15)

davut yaprağı: “Sulak yerlerde yetişen, büyük yaprakları bazı hastalıkların tedavisinde kullanılan bir ot.” (DS-IV:1383) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.14.09.2023,09.30)

dindinkana: “İltihaplı yaraları deşmek için kullanılan iri yapraklı, sinirli bir ot.” (DS-IV:1501) (-Ur.-Ada.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.32)

enlik (I): “2. Yağ ya da balmumu ile karıştırılarak merhem yapılan bir çeşit ot.” (DS-V:1759) (-Gaz.-Sv.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.22)

gara ot: “Şiddetli ağrılara ilâç için kullanılan bir çeşit ot.” (DS-VI:1921) (-İç.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.51)

gıcı gıcı (II): “4. Kökü yaralara iyi gelen, tüylü ve büyük yapraklı bir çeşit ot.” (DS-VI:2025) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,11.05)

hap kesen: “Sancı geçirmek için kullanılan acı bir ot.” (DS-VII:2280) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,09.06)

ingıldana: “Hasta diş etlerini kanatarak tedavi etmeğe yarayan bir çeşit ot.” (DS-VII:2478) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,11.40)

işşek turpu: “Karın ağrısına iyi gelen turp gibi acı bir çeşit ot.” (DS-VII:2566) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,14.55)

kara ot: “Sarılık hastalığının iyileşmesinde kullanılan ot.” (DS-VIII:2652) (-Brs.-İst.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,09.23)

karula otu: “Ağrı giderici olarak kullanılan bir çeşit ot.” (DS-VIII:2672) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,12.46)

kesik otu: “Kanayan yara üzerine konularak kanı durduran bir ot.” (DS-VIII:2764) (-Isp.-Zn.-Or.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,11.02)

kılıç otu: “1. Yaraları iyileştirmekte kullanılan söğüt yaprağı gibi yaprakları ve sarı

çiçekleri olan bir ot.” (DS-VIII:2797) (-Gr.-Gaz.-Hat.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023, 11.15)

kındırğa otu: “Baş ağrısını iyileştirmekte kullanılan bir çeşit ot.” (DS-VIII:2810) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,11.36)

kırk kanat [kırksınır,kırksinir]: “Yaraları iyileştirmek için kullanılan yaprakları damarlı bir ot.” (DS-VIII:2830) (-Mr.-Ada.-Sv.-Yz.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,13.00)

kırmızı bacaklı: “Yaraları iyileştirmek için kullanılan, yaprakları damarlı bir ot.” (DS-VIII:2834) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,13.05)

kısacık mahmut: “Tütüne karıştırılıp içilen, sarılık hastalığında kullanılan yaban otu.” (DS-VIII:2839) (-Yz.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,13.15)

oğlan otu: “Ağız ve karın ağrılarını geçirmek için kullanılan bir çeşit yabanıl ot.” (DS-IX:3268) (-Isp.-Kn.-Ant.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,09.52)

öğlan otu: “Dağlarda yetişen, ilaç yapmakta kullanılan, boz renkli bir ot.” (DS-IX:3316) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,10.08)

pağa yaprağı: “Yaraların üstüne konulan ve yarayı yumuşak tutmaya yarayan, geniş yapraklı bir ot.” (DS-IX:3379) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,10.14)

pappat otu: “İlaç yapmakta kullanılan bir çeşit ot.” (DS-IX:3412) (-Çr.) (sözlük.gov.tr. 11.04.2024,23.15)

pizirgan: “Her hastalığı iyileştirdiğine inanılan ot, sultan otu.” (DS-IX:3464) (-Kc.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,10.55)

pokça otu: “İplik gibi olan kökü soğuk algınlığına yakalanan hayvanın kulağına geçirilerek hayvanı iyileştireceği sanılan ot.” (DS-IX:3467) (-İst.) (sözlük.gov.tr. 21.09.2023,11.00)

reyfe: “Kayalıklarda yetişen, inek yağı ile karıştırılarak kelliği iyileştirmekte kullanılan bir ot.” (DS-IX:3506) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,11.16)

sıhank: “Koyunların yaralarını iyileştirmekte kullanılan bir çeşit ot.” (DS-X:3604) (-Bt.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,09.17)

şabla: “2. Öksürük için kullanılan bir çeşit dağ otu.” (DS-X:3732) (-Af.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.32)

şahmelik: “Hayvanlardaki şişlik ya da yaraların iyileştirilmesinde kullanılan, lapası yapılan bir çeşit ot.” (DS-X:3735) (-İst.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,09.32)

şalba (I): “1. Öksürüğe karşı kaynatılıp suyu içilen bir dağ otu.” (DS-X:3738) (-Af.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,09.34)

tatala: “2. Yendiği zaman insanı rahatlatan, hekimlikte kullanılan yabancı bir ot.” (DS-X:3842) (-Krk.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,09.49)

tembere: “Temriye hastalığına iyi gelen bir çeşit ot.” (DS-X:3874) (-Kn.) (sözlük.gov.tr. 23.09.2023,10.01)

temre otu: “Temriye hastalığını iyileştirmek için kullanılan, küçük ve çok yapraklı, sulu bir çeşit ot.” (DS-X:3876) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,10.03)

yal otu: “Kurutulup ufalanarak, ilaç olarak kullanılan, sarmaşık biçiminde bir ot.” (DS-XI:4149) (-İç.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,10.48)

yara otu: “Yaraların, siğilin üstüne konulan, ırmak kıyılarında biten, geniş yapraklı bir ot.” (DS-XI:4181) (-Bo.-Rz.-Kn.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,10.52)

yelmeşük otu: “Sancı, ağrı gidermede ve tahtakurularına karşı kullanılan bir ot.” (DS-XI:4238) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.25)

yılan çiçeği: “2. Mide, barsak hastalıklarına iyi geldiği sanılan, sarı çiçekli bir ot.” (DS-XI:4265) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,11.18)

yılan otu: “Soğuk algınlığına karşı kaynatılarak kullanılan 20-25 cm. boyunda, sinamekiye benzer yaprakları olan bir ot.” (DS-XI:4266) (-Sm.-Ur.-Mğ.) (sözlük.gov.tr. 23.09.2023,11.22)

yılan pancarı: “Gövdede oluşan şişleri iyileştirmek için üstüne konulan bir ot.” (DS-XI: 4266) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,11.23)

2.12.27 Yabani Ot

ağ yonca: “2. Açık yeşil yaprakları olan ,küçük beyaz çiçekli bir çeşit yabani ot.” (DS-I:16) (-To.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,10.27)

acımık (I): “1. Çok sık dallı,acı ve fena kokulu bir yaban otu.” (DS-I:50) (-Af.-İsp.-Brd.-Dz.-To.-Ezc.-Sv.-Yz.-Ank.-Ky.-Kn.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,09.45)

acı ot: “2. Suda kaynatılan veya karın ağrısına ilaç olarak kullanılan bir yabani ot.”

(DS-I:51) (-Kü.-Gaz.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,10.00)

ak başlı (I) [akbaş (I)-2,akbaşak-2]: “1. İnce ve sık yapraklı, beyaz çiçekli bir yabani ot, ayvadana.” (DS-I:142) (-Dz.-Brs.-Kü.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,10.45)

ak pancar: “İspanak gibi yenilen lezzetli, yabani bir ot.” (DS-I:150) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,09.29)

appa (II): “Dağlarda biten bir çeşit yabani ot.” (DS-I:289) (-İz.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,13.27)

ayı gulag, ayı gulağı: “Kazık köklü, geniş yapraklı yabani bir ot.” (DS-I:416) (-Dz.-Gr.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,14.43)

ayı otu: “Geniş ve parlak yapraklı bir çeşit yabani ot.” (DS-I:420) (-İç.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,14.45)

azmuğ, azmuk: “Bahçe ve bostanlarda biten yabani otlar.” (DS-I:443) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,15.00)

bâk: “Bahçe ve bostanlarda biten yabani otlar.” (DS-II:489) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.06)

bandık: “Genişçe yapraklı yabanî bir ot.” (DS-II:517) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.12)

bartlak (III): “İlkbaharda tarlalarda kendiliğinden yetişen ve sarı çiçek açan yabanî bir ot.” (DS-II:535) (-İz.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.14)

domuz kuyruğu: “Beyaz tüylü, büyük yabanî bir ot.” (DS-IV:556) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.14.09.2023,09.55)

başlı ot: “Ekinler arasında biten yabanî ot.” (DS-II:564) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.17)

bırasa: “2. Bahçe ve tarla aralarında yetişen yabanî bir ot.” (DS-II:669) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.37)

bozboruk otu: “Dağlarda biten ve yem olarak kullanılan bir yabanıl ot.” (DS-II:750) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,10.07)

buçalak: “Yaprağı ve kökü yenen yabani bir ot.” (DS-II:777) (-İç.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,10.14)

elepeten: “Kırlarda yetişen yabanî bir ot türü.” (DS-III:1120) (-İst.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.26)

iriririk: “Kuruyan yabanî otlar.” (DS-III:1234) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.13.09.2023,16.32)

öpel: “2. Tarlada bulunan yabanî ot.” (DS-III:1289) (-Dz.-Ay.) (sözlük.gov.tr.13.09.2023,16.57)

daracan (II): “1. Kuş yemine, darıya benzeyen, sulak yerlerde yetişen yabanî bir ot.” (DS-IV:1365) (-Krk.) (sözlük.gov.tr.14.09.2023,09.18)

dinnen diren: “Tütün, domates vb. fidelerin dibinde çıkarak kurumalarına sebep olan bir ot.” (DS-IV:1503) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.14.09.2023,09.47)

evelik otu: “Yabanî pancar otu.” (DS-V:1805) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,09.47)

eyecen: “Kırlarda yetişen, yabanî bir çeşit kılçıklı ot.” (DS-V:1819) (-Af.-Dz.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.33)

gaba saba: “İlkbaharda yetişen bir çeşit yabanî ot.” (DS-VI:1884) (-To.-Yz.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.42)

garga soğanı: “Soğanı olan yabanî bir ot.” (DS-VI:1923) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.55)

gıncırop: “Kökü yenen, fındık büyüklüğünde, ilkbaharda yetişen bir çeşit yabanî ot.” (DS-VI:2048) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,11.20)

gölcür: “Ekinlerin içinde bulunan yabanî ot.” (DS-VI:2141) (-Af.-Dz.-Esk.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,13.05)

iletir sakızı: “Kökünden sakız çıkarılan bir çeşit yabanî ot.” (DS-VII:2521) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,13.55)

ivecen: “Diken gibi olan tohumları vücudu yakan bir çeşit yabanî ot.” (DS-VII:2571) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,15.20)

kağ (III): “1. Ekin arasında biten yabanî otlar.” (DS-VIII:2593) (-Vn.-Tn.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,09.01)

kağaver: “Yabanî otu: *Buğday tarlasında bütün kağaver bitmiş.*” (DS-VIII:2593) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,09.02)

keber: “Turşusu yapılan, dağlarda biten bir yaban otu.” (DS-VIII:2714) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,10.05)

kedi çırnağı: “1. Yoncaya benzeyen, güzel kokulu çiçekleri olan bir çeşit yaban otu.” (DS-VIII:2717) (-Dz.-Ama.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,10.09)

kekre: “1. Yaprakları acı olan bileşikgillerden bir çeşit yaban otu: *Hacı İbrahim'in hayvanını kekre tutmuş.*” (DS-VIII:2724) (-Brd.-Kü.-Ank.-Kn.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,10.20)

keklik otu: “Yaprakları acı olan bileşikgillerden bir çeşit yaban otu.” (DS-VIII:2724) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,10.22)

kömüş buynuzu: “Saplarının üzerindeki dikenleri eğri olan bir çeşit yaban otu.” (DS-VIII:2958) (-To.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,14.18)

körmen: “1. Çiğ olarak yenilen sarmısağa benzer bir çeşit yaban otu, yaban sarımsağı.” (DS-VIII:2967) (-Mr.-Ada.-İç.-Ant.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,15.00)

leylek burnu [leylek gaga]: “Uzun yapraklarının uçları kuruduktan sonra kıvrılarak leylek gagasına benzeyen yabanıl bir ot.” (DS-IX:3075) (-To.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,15.12)

medik (III): “1. Kırılarda biten, kökü fındık büyüklüğünde yabanıl bir ot.” (DS-IX:3149) (-Ağ.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,09.08)

medik (III): “2. İlkbaharda kırılarda biten, yaprakları yeşil ve dikenli, kökü havuca benzer yabanıl bir ot.” (DS-IX:3149) (-Kr.-Ezm.-Sv.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,09.09)

mendek (IV): “2. İlkbaharda kırılarda kendiliğinden biten, ısırgana benzer, çorbası yapılan yabanıl bir ot.” (DS-IX:3160) (-Gr.-Sn.-Or.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,09.12)

mürdük: “4. Fiğe benzeyen yaban otu.” (DS-IX:3229) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,09.30)

pürene: “Yenmeyen bir çeşit yabanıl ot.” (DS-IX:3498) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,11.14)

sarı diken: “Uçlarında sarı ve sivri dikenler bulunan bir yaban otu.” (DS-X:3545) (-To.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,09.09)

sığır soğanı: “Soğan gibi kokan bir çeşit yaban otu.” (DS-X:3604) (-İsp.)

(sözlük.gov.tr. 23.09.2023,09.16)

sormah: “Beyaz çiçekli, bal gibi tatlı bir çeşit yabancı ot.” (DS-X:3665) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,09.25)

şeytan kulağı: “Kuzukulağı da denilen yabancı ot.” (DS-X:3765) (-Zn.) (sözlük.gov.tr. 23.09.2023,09.40)

tavşan topuğu: “2. Kırlarda biten 40 santimetre boyunda, kökü soyularak yenilen bir çeşit yabancı ot.” (DS-X:3849) (-Ağ.-Mr.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,09.51)

tetere: “1. Kumaş boyamaya yarayan yabancı bir ot.” (DS-X:3898) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.21)

tosbağı otu: “Sapları birbirine dolanarak yuvarlak bir biçim alan ve uçlarında içi boş kozaları bulunan bir çeşit yabancı ot.” (DS-X:3972) (-To.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023, 10.21)

yavşan: “Kokulu, acı, kaynatılıp suyu em olarak içilen bir çeşit yabancı ot.” (DS-XI:4207) (-Yz.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,10.58)

ala göz: “Kırlarda biten ince, kılçıklı; bir çeşit yaban otu.” (DS-XII:4413) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,13.01)

maduk: “Kökü yenen bir çeşit yaban otu.” (DS-XII:4582) (-Gm.) (sözlük.gov.tr. 23.09.2023,13.01)

2.12.28 Yenilen Ot

aca kızı: “Kırlarda yetişen yaprakları dikenli, taze iken pişirilerek yenilen lezzetli bir ot.” (DS-I:36) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,09.07)

acıca (I) [acice-2,acuce]: “İlkbaharda su kenarlarında kendiliğinden yetişen ve yenilen baharlı bir ot.” (DS-I:45) (-Dy.) [acice-2]: (-El.-Kn.) [acuce]: (-El.) (sözlük.gov.tr. 11.09.2023,09.15)

abüklüm: “Yaprakları geriye doğru kıvrık, tadı acı ve iştah verici bir ot.” (DS-I:35) (-Nş.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,09.05)

acı kavruk: “Kırlarda yetişen ve yenen bir ot.” (DS-I:48) (-Isp.) (sözlük.gov.tr. 11.09.2023,09.35)

acı ot: “1. Filizinin uçları yumurta veya peynirle kavrulup yenilen bir yaban otu.”

(DS-I:51) (-Mn.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,09.55)

ağbaldır: “Toprak altında 40-50 cm.uzunluğunda beyaz bir sapı olan ve ilkbaharda toplanıp yemeği yapılan bir ot.” (DS-I:85) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,10.15)

ağcaca: “Baharda tarlalarda biten ve yemeği yapılan bir ot.” (DS-I:86) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,10.20)

ak baldır [ak baldıran]: “Tarlada yetişen ve yenilen bir çeşit ot.” (DS-I:141) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,10.40)

ak bacak: “1. Çiy olarak yenilen bir ot.” (DS-I:141) (-Br.-Kn.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,14.24)

ak güneş: “Kırda yetişen ve yenilen bir çeşit ot.” (DS-I:150) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,11.01)

ak pancar: “İspanak gibi yenilen lezzetli, yabani bir ot.” (DS-I:160) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,11.10)

akşi hamur: “Ekinlerin içinde yetişen ve yemeği yapılan bir çeşit ot.” (DS-I:162) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,11.15)

ala kangalı: “Yaprakları geniş ve benekli,kenarları dikenli, yenilebilen bir çeşit ot.” (DS-I:189) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,11.40)

ala pata: “Yaprakları marula benzer bir çeşit ot.” (DS-I:197) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,11.43)

aturun: “Tütün gibi ağızda çiğnenip tükürülen bir ot.” (DS-I:280) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,14.17)

arap könçeği: “Ebegümeci cinsinden katmerli ve lezzetli bir kır otu.” (DS-I:299) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,13.40)

arap saçı: “1. Dere otuna, eğrelti otuna benziyen, kendine kokusu has olan ve yenilebilen bir çeşit ot.” (DS-I:299) (-Brd.-Dz.-Ba.-İz.-Sv.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,13.42)

arı otu: “2. Yenilebilen, en fazla 20 cm. büyüklüğünde, küçük ve tüylü yapraklı bir ot.” (DS-I:322) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,14.02)

aş otu: “Nane, maydonoz gibi yemeklere konulan otlar.” (DS-I:362) (-Gm.-Ar.-Kr.-

Ağ.-Ezm.-Gaz.-Sv.-Ky.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,14.12)

avelik: “1. Kuzukulağına benzer, yabani, ekşimtırak, sarma sarılan bir çeşit ot.” (DS-I:380) (-Mş.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,14.20)

avelik: “2. Tohumundan ekmek yapılan yabani bir ot.” (DS-I:380) (-Bt.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,14.25)

avgiç: “Bezelye, börülce gibi taneleri yenen bir ot.” (DS-I:381) (-Bil.-Es.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,14.30)

badımalak: “Yol kenarlarında biten, ufak yapraklı, yemeği yapılan bir ot.” (DS-II:467) (-Zn.-Sv.-Yz.-Ank.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.03)

boğa (IV): “2. Yaprğından sarma yapılan ve su kenarlarında biten bir ot.” (DS-II:473) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.05)

balaband: “Kaynatılarak içilen bir ot.” (DS-II:497) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.06)

bëbë (IV): “Peynir otu: *Bëbëli peynir severim.*” (DS-II:590) (-Dy.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.21)

biddik (II): “Baharda tohumu yenen bir ot.” (DS-II:684) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.47)

birem: “Üstü siyah, tatlı özü olan bir ot.” (DS-II:699) (-To.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.50)

cacık (II): “1. İlkbaharda tarlalarda biten ve yenilebilen otlar.” (DS-III:839) (-Es.-Gaz.-Sv.-Nş.-Ng.-Ank.-Kn.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,11.20)

cennet otu: “Yuvarlak ve ince yapraklı, marul tadında bir cins ot.” (DS-III:883) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,11.55)

cıncık: “Baharda ilk yetişen, pişirilip yenen ot: *Cıncık çıksada biraz pişirsek.*” (DS-III:919) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,13.45)

cıynak (IV): “3. Kırlarda yetişen, çorba ve börekte kullanılan yabanî bir çeşit ot.” (DS-III:945) (-Ks.-Çkr.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.14)

cici bici (III): “Yemeği yapılan bir çeşit ot.” (DS-III:958) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,13.58)

cüce bağırsağı: “İnce, kıvrık yapraklı, yemeği yapılan bir çeşit ot.” (DS-III:1021) (-To.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,14.12)

cümele: “Pancara benzer, yemeği yapılan bir ot.” (DS-III:1027) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,14.15)

çağsır (I): “2. Dere otuna benzer yemeği yapılan bir çeşit ot.” (DS-III:1038) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.13.09.2023,14.33)

çaşur: “Haşlanıp tuzlandıktan sonra yenilen bir ot.” (DS-III:1086) (-Gm.-Ar.-Ezm.-Tn.-Sv.-Ank.) (sözlük.gov.tr.13.09.2023,15.04)

çingiş: “Arap saçı denen ota benzeyen ve bazen çiğ bazen de haşlanıp salata yapılarak yenen bir ot: *Tarlanın içinde çok çingiş var, bunlar ayıklanmazsa mahsule zarar verecek.*” (DS-III:1228) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.13.09.2023,16.25)

dadırgan: “Tarlalarda kendiliğinden yetişen ve yenilebilen, büyük yapraklı bir çeşit ot.” (DS-IV:1320) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.14.09.2023,09.02)

darak otu: “Tarak otu.” (DS-IV:1367) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,12.55)

dede sakalı: “Kırlarda yetişen, havuca benzeyen bir ot.” (DS-IV:1398) (-Dz.-Sv.) (sözlük.gov.tr.14.09.2023,09.32)

deniz otu: “Deniz kenarındaki bataklık yerlerde yetişen ve turşusu yapılan sivri yapraklı bir ot.” (DS-IV:1424) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.14.09.2023,09.35)

dida: “Tuzla yenilen bir çeşit ot.” (DS-IV:1481) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.14.09.2023,09.43)

eci bücü: “Kırda kendi kendine yetişen ve yenebilen bir ot.” (DS-V:1661) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.04)

ekşi ot: “Çiy olarak yenilen bir çeşit ot.” (DS-V:1700) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,09.30)

el duran: “1. Dağlarda yetişen ve çayı pişirilen bir çeşit ot.” (DS-V:1708) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.12)

eneç: “Sarmaşık şeklinde, yenebilen bir çeşit ot.” (DS-V:1747) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.20)

erelik: “Yaprakları, şekerpancarı yaprağına benzeyen, seyrek ve top top biten, istendiği zaman yaprakları sarılarak yenen bir çeşit ot.” (DS-V:1765) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.

18.09.2023, 09.23)

eyşi gece: “Bir çeşit ekşi ot.” (DS-V:1827) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,09.47)

galkan: “Kökü yenen bir ot.” (DS-VI:1902) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.07)

gara fatma: “Kökü yenen bir ot.” (DS-VI:1918) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023, 09.48)

gara gavuk: “Beyaz kökü olan ve yenen bir ot.” (DS-VI:1918) (-Af.-Isp.-Dz.-Çkr.-Ank.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.49)

garavruk: “Susuz yerlerde yetişen ve insanlar tarafından yenilen bir çeşit ot.” (DS-VI:1921) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.52)

gayazak: “Su kenarlarında yetişen, yenebilen bir çeşit ot.” (DS-VI:1943) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.59)

gayızak: “Su kenarlarında yetişen, yemeği yapılan bir çeşit ot.” (DS-VI:1947) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.10)

gaz ayağı: “1. Taze iken yenen, çay kenarlarında yetişen bir ot.” (DS-VI:1953) (-Brd.-Çr.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,10.12)

gelincik mancarı: “Yenilir bir çeşit ot.” (DS-VI:1980) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023, 10.25)

genge (II): “Yenilir bir çeşit ot.” (DS-VI:1991) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,10.26)

germide: “Yenilen bir çeşit acı ot: *Avluya germide ektim.*” (DS-VI:2005) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,10.35)

gıcı: “1. Dağlarda yetişen ve yenilebilen otlar.” (DS-VI:2025) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,10.45)

gıcı gıcı (II): “3. Yaprakları uzun ve oymalı, yenilen, gelinciğe benzer bir çeşit ot.” (DS-VI:2025) (-Dz.-Brs.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,10.11)

gımı: “Yaprakları maydanoza benzeyen, sapı soyularak yenilen bir çeşit ot.” (DS-VI:2045) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,11.18)

gıyşak: “Yapraklarından yemek yapılan, baharda tarlalarda yetişen bir çeşit ot.” (DS-VI:2069) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,11.40)

gooluk: “Tarlada biten meyvesi yeşil incire benzer bir ot.” (DS-VI:2102) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.27)

gövercin topuğu: “Yemek yapılan bir çeşit ot.” (DS-VI:2169) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.32)

gözüm: “Nane otu.” (DS-VI:2184) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,13.22)

gurt gulağı: “Sakız otu.” (DS-VI:2201) (-Yz.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,13.23)

helige: “Yemeği yapılan bir çeşit ot.” (DS-VII:2333) (-Tn.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,09.55)

hergolik: “Açık mavi çiçekli, kökündeki yumruları yenilen bir çeşit ot.” (DS-VII:2343) (-El.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.55)

heşdan: “Yenilen bir çeşit ot.” (DS-VII:2349) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,10.00)

hırhındilik: “Dağlarda, tarlalarda yetişen, yenilir bir çeşit ot.” (DS-VII:2369) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,10.02)

hopuk (II): “Kırlarda biten, yemeği yapılan bir çeşit ot.” (DS-VII:2410) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,10.22)

horaz daşsağı: “Börek yapılan bir çeşit ot.” (DS-VII:2410) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,10.25)

hoş kuran: “Tarlalarda yetişen yenilebilir bir çeşit ot.” (DS-VII:2416) (-Or.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,10.50)

hoş veren: “İspanağa benzer bir çeşit ot.” (DS-VII:2417) (-Ba.-To.-Gr.-Gm.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,11.00)

huş kuran: “Yenilen bir çeşit ot.” (DS-VII:2446) (-Or.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,11.25)

ıçkın: “2. Göbeğinden yemek yapılan ve kökü tıpta kullanılan bir çeşit ot.” (DS-VII:2455) (-El.-Ml.-Kn.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.00)

ıskın: “Çiğ yenilebilen yarım metre uzunluğunda bir çeşit ot.” (DS-VII:2492) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,11.50)

ıspıt: “Pişirilerek yenen bir çeşit yabancı ot.” (DS-VII:2493) (-İst.) (sözlük.gov.tr.

19.09.2023,11.55)

ıspıt: “Ballıbaba türünden kökü yenilebilir bir çeşit ot.” (DS-VII:2493) (-İst.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,11.00)

ışgın: “2. Kayalık yerlerde ve dağlarda yetişen, yenilebilir bir çeşit ot.” (DS-VII:2494) (-Uş.-Ağ.-Sv.-Gm.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,13.05)

ilibada: “Kırlarda ve sulak yerlerde yetişen yemeği yapılan bir çeşit ot.” (DS-VII:2522) (-Af.-İsp.-Dz.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,14.05)

incirop: “İlkbaharda yetişen fındık büyüklüğünde kökü yenir bir ot.” (DS-VII:2539) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,14.25)

kadımalak: “Kırda yetişen, pişmeden de yenebilen bir ot.” (DS-VIII:2590) (-İst.-Ank.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,09.00)

kakuk [kakut]: “Bazı yemeklere ve pirzola üzerine konulan bir ot, kekik.” (DS-VIII:2606) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,09.10)

kanger: “Çorbaya atılan bir cins ot.” (DS-VIII:2622) (-Bt.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,09.13)

kangırcak: “Tazeyken yenen, bir karış boyunda bir çeşit ot.” (DS-VIII:2622) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,09.14)

kapçık otu: “Börek otu.” (DS-VIII:2631) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.17)

kaymacık: “Yaprakları enginar yaprağına benzer, ortası marul gibi sarı göbekli, kavrulmuş yenen bir ot.” (DS-VIII:2703) (-İz.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,09.50)

kaynana dili: “2. Sebze gibi yenen kırmızı renkli bir ot.” (DS-VIII:2704) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.39)

kaz ayağı: “Su kıyılarında biten ve yenilen bir çeşit ot.” (DS-VIII:2711) (-İsp.-Brd.-Dz.-İst.-Sm.-To.-Or.-Tr.-Ağ.-Dy.-El.-Gaz.-Nğ.-Ada.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,09.55)

kazrek: “Çiğ olarak yenilen bir çeşit ot.” (DS-VIII:2713) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,10.00)

keçemçik: “Taş aralarında biten ve yenen bir cins ot.” (DS-VIII:2715) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,10.07)

keçi biciği: “Yeşilken pişirilip yenilen bir çeşit ot.” (DS-VIII:2716) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,10.08)

keçemük: “Sütlü ve tatlı bir çeşit ot.” (DS-VIII:2716) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.37)

kertlice: “Yenilebilen bir çeşit yaban otu.” (DS-VIII:2758) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,10.55)

kırbıdak: “Yenilen bir çeşit ot.” (DS-VIII:2817) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.57)

kış gözü: “Sonbahar ve kış aylarında bahçelerde kendiliğinden yetişen ve kavrularak yaprakları yenilen bir ot: *Kızlar kışgözü kazmağa gidiyorlar.*” (DS-VIII:2845) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,13.20)

kıvşıyk: “İlkbaharda ekin aralarında biten ve kavrularak yenilen bir çeşit ot.” (DS-VIII:2854) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,13.24)

kiş kiş: “Tarlalarda kışın çıkan, papatya yaprağına benzer yapraklı, kavrularak yenen kokulu bir ot.” (DS-VIII:2886) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,14.05)

kızır: “Kökü ve yaprağı yenilen küçük bir ot.” (DS-VIII:2888) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,14.08)

kuş ayağı: “Böreğe konulan bir çeşit ot.” (DS-VIII:3014) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,18.20)

kuş gözü: “İlkbaharda çıkan yemeği yapılan bir ot.” (DS-VIII:3015) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,15.03)

kuşulak: “Böreğe konan bir çeşit ot.” (DS-VIII:3017) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.31)

kürtüküne: “Balıkotu da denilen, yemeği yapılan bir çeşit ot.” (DS-VIII:3047) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.44)

kürümcak: “Börekte kullanılan bir çeşit ot.” (DS-VIII:3048) (-İst.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,15.08)

liğirte: “Baharda toplanıp çiğ olarak yenilen bir ot.” (DS-IX:3079) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,15.13)

lilpar: “Dağlarda, dere kıyılarında yetişen, pişirilip yenilen bir ot.” (DS-IX:3080) (-Kr.-Ağ.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,15.15)

livik: “Mısır yaprağına benzeyen yapraklarının tadı ekşi ve buruk olan, yemeği yapılan bir çeşit ot.” (DS-IX:3080) (-İst.-To.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,15.20)

mancar (III): “5. Yenilen bir çeşit ot.” (DS-IX:3118) (-Brs.-Bo.-Ks.-Çkr.-Ank.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,21.31)

maral otu: “Kayalıklarda, dere kıyılarında biten, yenilen bir çeşit ot.” (DS-IX:3127) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,09.05)

mendik (II): “Kışın kar altından çıkarılan ve sebze yerine yenilen ot.” (DS-IX:3160) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,09.13)

minik otu: “Baharda yetişen, pancara benzer, pişirilip yenilen bir çeşit ot.” (DS-IX:3185) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,09.14)

milhide: “Salatası yapılan bir çeşit ot.” (DS-IX:3199) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,09.14)

mircalık: “Kırlarda kendiliğinden biten, havuca benzeyen kökü yenilen, yabancı bir ot.” (DS-IX:3202) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,09.16)

mirem göbe: “Böreğe konulan bir çeşit ot.” (DS-IX:3202) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.32)

murcalık: “Çiçekleri eflatun renkli, yaprakları cacığa katılarak yenilen yumru köklü bir ot.” (DS-IX:3220) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,09.24)

pıspışık: “Tazeyken kavrularak yenilen, yeşil yapraklı, dikenli bir ot.” (DS-IX:3448) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,10.35)

pisik taşığı: “Meyveleri yenilen yabancı bir ot.” (DS-IX:3461) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,10.45)

sızgıla: “Yemeklere konan bir çeşit ot.” (DS-X:3628) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,09.20)

şak şak: “2. Dağda biten, ekşimsi, yenilebilir bir ot.” (DS-X:3738) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,09.33)

tahdik (II): “Yemeği yapılan, kırmızı renkli bir çeşit ot.” (DS-X:3801) (-Sm.-Ml.)

(sözlük.gov.tr.23.09.2023,09.45)

tanışman: “Salatası yapılan bir çeşit ot.” (DS-X:3821) (-Bil.)
(sözlük.gov.tr.23.09.2023,09.46)

tekecen: “Yenilebilen bir çeşit ot.” (DS-X:3863) (-Krş.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023, 09.55)

tekercen: “Yenilebilir bir çeşit yabancı ot.” (DS-X:3863) (-Çr.) (sözlük.gov.tr. 21.02.2024,15.10)

teke sakalı: “Kırlarda yetişen, ince uzun püskül yapraklı, yenilebilir bir çeşit ot.”
(DS-X:3864) (-Isp.-To.-Esk.-El.-Mr.-Sv.-Ank.-Ng.-Kn.-Ada.-İç.)
(sözlük.gov.tr.23.09.2023,09.57)

tekilcan: “Kırda biten, yenilebilir bir çeşit ot.” (DS-X:3865) (-Dz.) (sözlük.gov.tr. 23.09.2023,09.59)

tavuk ayağı: “Pişmeden, çiğ olarak yenen bir çeşit ot.” (DS-X:3849) (-Ks.)
(sözlük.gov.tr.23.09.2023,09.52)

terlembe: “Yenilebilen bir çeşit yabancı ot.” (DS-X:3892) (-Isp.-Dz.) (sözlük.gov.tr. 23.09.2023,10.07)

tirşik: “Yemeği yapılan bir çeşit ot.” (DS-X:3940) (-Ur.-Mr.-Ada.-Hat.) (sözlük.gov.tr. 23.09.2023,10.10)

toklu başı: “Yemeği yapılan bir çeşit ot.” (DS-X:3949) (-Af.-Brd.-Dz.-Kü.-Esk.)
(sözlük.gov.tr.23.09.2023,10.14)

turp otu: “Börek yapılan bir çeşit ot.” (DS-X:3995) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024, 15.43)

tühmeken: “Yemeği yapılan, semizlik de denilen bir çeşit ot.” (DS-X:4006) (-Kn.)
(sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.45)

yağlı mancar: “Yemeği yapılan bir ot.” (DS-XI:4123) (-Bil.)
(sözlük.gov.tr.23.09.2023,10.45)

yemlik (I): “İlkbaharda yetişen, uzun ve sivri yapraklı, toplanıp yenilen bir yabancı ot.”
(DS-XI:4243) (-Isp.-Brd.-Dz.-Es.-Bo.-Sk.-İst.-Çr.-To.-Gr.-Tr.-Gm.-Kr.-Ezc.-Ezm.-Ağ.-
El.-Ml.-Gaz.-Mr.-Sv.-Krş.-Ank.-Ky.-Ng.-Kn.-İç.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,21.13)

yépel: “Kırda yetişen, toplanıp yenilebilen gümüş renkli bir ot.” (DS-XI:4248) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,11.07)

yermük: “Ekin arasında biten, yenilebilen bir ot.” (DS-XI:4253) (-Zn.-Ks.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,11.12)

almacık: “4. Küçük yapraklı, elma şeklinde irice meyvalı, yenebilen bir ot.” (DS-XII:4416) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,13.05)

badımalak: “Yemeği yapılan ıspanağa benzer bir çeşit ot, madımak.” (DS-XII:4439) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,13.10)

ilibada (I): “Kırlarda, sulak yerlerde yetişen, yemeği yapılan bir çeşit ot.” (DS-XII:4523) (-Af.-Isp.-Dz.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,11.37)

kever: “Soğanın yeşil yapraklarına benzer, etle birlikte yenilen bir çeşit ot.” (DS-XII:4549) (-Ker.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,13.32)

pancar: “2. İnce, uzun yapraklı, yenilen bir çeşit ot, yemlik.” (DS-XII:4635) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,13.35)

salmanca: “Yemeği yapılan bir çeşit yabancı ot.” (DS-XII:4667) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,14.06)

şüyüt: “Tarak otu.” (DS-XII:4730) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.00)

teke sakalı: “Kırlarda yetişen, ince uzun püskül yapraklı, yenilebilir bir çeşit ot.” (DS-XII:4747) (-Isp.-To.-Esk.-El.-Mr.-Sv.-Ank.-Ng.-Kn.-Ada.-İç.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,14.20)

tel pancarı: “Küçük yapraklı, yemeği yapılan, yabancı bir çeşit ot.” (DS-XII:4749) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,14.25)

topalağ: “Küçük, kara, yuvarlak kökü yenilen bir çeşit ot.” (DS-XII:4768) (-Ker.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,14.35)

2.12.29 Yonca

ali yonca: “Küçük yapraklı ve yoncaya benzer bir ot.” (DS-I:222) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,11.52)

bağırtlak (IV): “Yoncaya benzeyen bir ot.” (DS-II:480) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.05)

burma: “4. Yonca, yonca veya ot demeti.” (DS-II:800) (-Mr.-Kn.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.57)

demir bozan: “Tirfil, yabani yonca.” (DS-IV:1417) (-İst.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,12.28)

demir yonca: “Yoncaya benzeyen bir ot.” (DS-IV:1418) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,12.27)

difir otu: “Yonca.” (DS-IV:1482) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,12.29)

dilfil: “1. Yonca.” (DS-IV:1493) (-Brd.-Ay.-İç.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,12.30)

dirfil: “Çayırdaki biten üç yapraklı bir ot, yonca.” (DS-IV:1515) (-İsp.-Dz.) (sözlük.gov.tr.14.09.2023,09.50)

elik yoncası: “Ormanlarda yetişen, yoncaya benzer bir ot.” (DS-V:1717) (-To.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.13)

fil fil (III): “Yonca otu.” (DS-V:1865) (-Mn.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,12.31)

gara yonca: “Yabani yonca.” (DS-VI:1921) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,12.32)

goncuk (III): “Yonca.” (DS-VI:2100) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,12.33)

gorunga: “Yonca.” (DS-VI:2106) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,12.34)

görengel: “Çiçekli yonca, kara yonca.” (DS-VI:2159) (-To.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,12.35)

holos: “Kökü derine inen, tarlalarda yetişen bir çeşit yonca.” (DS-VII:2397) (-El.-Sv.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.12)

ırkı (II): “Yonca.” (DS-VII:2487) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,12.36)

kara yonca: “Yaban yoncası.” (DS-VIII:2655) (-Çkl.-Ağ.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,12.37)

korangal: “Yaban yoncası.” (DS-VIII:2924) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,12.38)

korunga: “Bir çeşit yaban yoncası, tirfil otu.” (DS-VIII:2929) (-Gm.-Ezc.-Ağ.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.08)

köde (IV): “Yonca.” (DS-VIII:2947) (-Bt.) (sözlük.gov.tr.10.02.2024,21.10)

lâtır [latir,latur]: “1. Yonca.” (DS-IX:3066) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.13)

pamuça: “Hayvanlara yedirilen, yoncaya benzer, boz yapraklı bir çeşit ot.” (DS-IX:3389) (-To.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,10.21)

sıçan otu: “Bir çeşit yoncaya benzer ot.” (DS-X:3601) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,09.13)

tilfir: “1. Yaban yoncası.” (DS-X:3931) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.28)

üç gül (I): “1. Yabanıl yonca.” (DS-XI:4056) (-Çkr.-Sm.-Mr.-Sv.-Ky.-Ng.-Ada.-İç.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.35)

2.12.30 Zararlı Ot

akbattırak: “Tarlalarda yetişen zararlı ve dikenli bir ot.” (DS-I:142) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,10.55)

andız (I) [anduz (II)]: “5. Zararlı bir ot.” (DS-I:186) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,13.10)

alısın: “Tarlada ekine zarar veren yabancı otlar.” (DS-I:220) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,11.50)

cegan: “Bir cins asalak ot.” (DS-III:874) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,11.40)

davun otu: “Mısır, domates, kavun, karpuz gibi bitkilerin köküne yapışarak büyüyen, mavi çiçekli asalak bir ot.” (DS-IV:1383) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,12.18)

duman otu: “Baklagiller içinde çok çıkıp fideleri kurutan asalak bir ot: *Duman otu arakayı kuruttu.*” (DS-IV:1602) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.14.09.2023,10.01)

eğrilce: “Kurduğunda insanları kaşındırarak rahatsız eden, saçak köklü bir çeşit ot.” (DS-V:1684) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.10)

gırah: “2. Karamuktan farklı, yuvarlak tohumu olan ve ekin tarlalarında yetişen baklagillerden zararlı bir ot.” (DS-VI:2051) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,11.25)

habal bilik: “Yenince bağırsakları bozan bir çeşit ot.” (DS-VII:2245) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,09.00)

ilimaç: “Asma kütüğüne sarılarak sarılarak zarar veren, kurutan bir çeşit ot.” (DS-VII: 2525) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,14.07)

kâhan: “1. Tarladaki zararlı otlar.” (DS-VIII:2597) (-El.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,

09.04)

kâhan: “2. Tarla ve bostanları yaban otlarından temizlemek için yapılan çapa işi.” (DS-VIII:2597) (-İst.-Ar.-Rz.-Kr.-Ezc.-Sv.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.06)

kendire: “1-2 cm. eninde 20-30 cm. uzunluğunda yaprakları olan asalak bir çeşit ot.” (DS-VIII:2742) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,10.30)

kırk boğum: “Tilki kuyruğu da denilen su kenarlarında, çayırlarda biten boğum boğum olan dalları süpürge çöpüne benzeyen ve yiyen hayvanları ishale uğratan bir ot.” (DS-VIII:2828) (-Kc.-Ağ.-Sv.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,11.55)

kızıl cırık: “Tarlalarda biten, lahana büyüklüğünde, diken yapraklı, kırmızı renkli, zararlı bir çeşit ot.” (DS-VIII:2864) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,13.35)

meçikli: “Tütünlerin dibinde biterek onları kurutan asalak bir ot.” (DS-IX:3148) (-İst.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,09.07)

mini göz: “Bağ teveklerine sarılıp kurumalarına neden olan bir ot.” (DS-IX:3201) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,09.15)

ötürük (II): “Hayvanlarda sürgün hastalığı yapan ağılı bir ot.” (DS-IX:3360) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.13)

yazkış gövdesi: “Meyve ağaçlarının gövdesinde biten asalak ot.” (DS-XI:4217) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,11.02)

yer göbeği: “Bakla tarlasında, köklerden beslenen bir asalak ot.” (DS-XI:4251) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,11.08)

zek (I): “Tarlada ekin, fide, fidanlar arasında yetişen zararlı ot.” (DS-XI:4357) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.45)

zingirdak otu: “Tahıla zararlı bir ot.” (DS-XI:4373) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,11.34)

pisar: “Asalak bir çeşit ot.” (DS-XII:4649) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,14.00)

yelmük: “Ekin aralarında biten bir çeşit asalak ot.” (DS-XII:4819) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,15.05)

2.12.31 Zehirli Ot

acar (IV): “Bir çeşit zehirli ot.” (DS-I:40) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,09.10)

ağı (II) [ağu (I)-2]: “Zehirli ot.” (DS-I:89) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,10.23)

ağı (II): “Zehirli ot.” (DS-I:89) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,10.59)

ayı baldıranı: “Yumru kökü zehirli bir ot, baldıran otu.” (DS-I:416) (-İç.) (sözlük.gov.tr. 11.09.2023,14.42)

bad bad: “Yaprakları yaraları deşmekte kullanılan bir çeşit zehirli ot.” (DS-II:464) (-Kr.-Ez.-Vn.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.02)

bartun: “Yiyen hayvanları öldürebilen zehirli bir ot.” (DS-II:535) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.15)

boruk (IV): “2. Zehirli bir ot.” (DS-II:741) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.43)

burçalak: “2. Zehirli bir ot.” (DS-II:795) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.57)

çımağ [çımak]: “Bit öldüren zehirli bir ot.” (DS-III:1175) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.13.09.2023,15.45)

develik: “4. Bir çeşit zehirli ot.” (DS-IV:1442) (-Sv.-İç.) (sözlük.gov.tr.14.09.2023,09.40)

gan yaşı: “Yaprakları kamış yaprağına benzeyen, sulak yerlerde biten zehirli bir ot.” (DS-VI:1915) (-Af.-Isp.-Brd.-Dz.-Ay.-Mn.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.10)

garga kavun: “Zehirli bir ot.” (DS-VI:1925) (-Af.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.57)

geliç: “Ayrık otu cinsinden, zehirli, kökü derinlere kadar giden boğumlu bir çeşit ot.” (DS-VI:1977) (-Ur.-Gaz.-Mr.-Hat.-Kn.-Ada.-İç.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,10.23)

kan yaşı: “Sulak yerlerde biten ayrık cinsinden zehirli bir ot.” (DS-VIII:2628) (-Isp.-Dz. -Ay.-Mn.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.17)

2.12.32 Karışık Ot

acı gavık: “Bir çeşit ot.” (DS-I:40) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,09.25)

acemik: “Acı ve yapışkan bir ot.” (DS-I:44) (-Bil.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,09.12)

acer (I): “Taze ot.” (DS-I:44) (-Sv.-Yz.-Ank.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,09.13)

acı kokan: “Kekik ot.” (DS-I:49) (-Af.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,09.40)

aci bicik: “Kışın yaylalarda biten bir ot.” (DS-I:54) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,10.10)

ahlat (II): “1. Bir çeşit tarla otu.” (DS-I:132) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,10.30)

alma erdiren: “Dikenli, beyaz bir ot.” (DS-I:227) (-Isp.-Dz.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,11.55)

araz (V): “Bir çeşit ot.” (DS-I:301) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,13.45)

aslım (III): “Bir çeşit ot.” (DS-I:345) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,19.15)

aşı aşı: “Tohum kapakları sert, büyükçe bir ot.” (DS-I:353) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,14.07)

aşı otu: “Ban otu.” (DS-I:355) (-Isp.-Ky.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,14.10)

ayı gülü: “2. Bir çeşit ot.” (DS-I:416) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.36)

bal bardağı: “2. Küçük yapraklı, kırmızı çiçekli, kırıldığı zaman tatlı bir su salıveren zehirsiz bir ot.” (DS-II:500) (-To.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.07)

balık gıran: “Tohumu suya atıldığı zaman balıkları sersemleştirerek suyun yüzüne çıkmalarını temin eden, sarı çiçekli ve sapları sütlü bir bitki, balık otu.” (DS-II:505) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.10)

bandak: “Uç taraflarından bağlanmış ot demeti.” (DS-II:517) (-Ed.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,13.59)

bastırık (VII): “1. Ot yığını, mısır sapı veya yaprağından yapılmış yığın.” (DS-II:547) (-Ank.-Mğ.-Ed.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.16)

bayırgan otu: “İnce yapraklı, uzun saplı bir ot.” (DS-II:580) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.20)

beklemezcik: “Tarlalarda yetişen bir çeşit ot.” (DS-II:604) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.22)

bendek (I): “2. Ot demeti, ot balyası, bir kucak dolusu ot.” (DS-II:626) (-Bt.-Ada.-Hat.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.24)

benek (IV): “Bir çeşit ot.” (DS-II:627) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.20)

bengilik: “2. Küçük meyveli bir çeşit ot.” (DS-II:628) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023, 09.26)

berd: “Otuz tane ot destesinin hepsi.” (DS-II:631) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023, 09.29)

beydug: “Bir çeşit ot.” (DS-II:647) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.34)

bici bici: “1. Küçük, koyu yeşil yapraklı, sık yetişen bir çeşit ot.” (DS-II:680) (-Sv.-Af.-Dz.-Ky.-Kn.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.46)

bitne: “Bir ot çeşidi.” (DS-II:712) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,09.56)

bobotinca: “Bir ot çeşidi.” (DS-II:715) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,09.29)

bostan otu: “1. Bahçelerde, pırasa aralarında yetişen bir çeşit ot.” (DS-II:744) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,10.05)

bozca: “Bir çeşit ot.” (DS-II:750) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,10.08)

boz bağırgan: “Sarmaşık gibi, yaprakları tüylü bir ot.” (DS-II:750) (-Dz.) (sözlük.gov.tr. 12.09.2023,10.06)

buğa siki: “Ormanda, dağda yetişen, 20-100 cm.boyunda bir ot.” (DS-II:779) (-Af.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,10.15)

buhur otu: “Bir çeşit ot.” (DS-II:783) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,10.25)

buyurgan: “Sultan otu da denilen bir ot.” (DS-II:809) (-İst.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023, 11.00)

cabla: “Yere yapışık keven gibi bir ot.” (DS-III:838) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023, 11.15)

cayuk: “Bir çeşit ot.” (DS-III:870) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,11.35)

ceğan: “1. Karışık atılmış veya yığılmış ot, arpa, buğday sapı.” (DS-III:875) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,11.50)

cirkavuk otu: “Aşağıdan sivri başlayarak yukarlarda yuvarlaklaşan yaprakları, gövdesinde tek sıra olan, çıkmasıyla hasat mevsiminin geldiğini bildiren bir cins ot.” (DS-III:933) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,13.50)

cırnak (II): “1. Çoban çantası denilen ot.” (DS-III:936) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.

12.09.2023,13.50)

cırtlak sakızı: “Sakız çıkarılan bir cins ot.” (DS-III:939) (-Çkr.-Ank.) (sözlük.gov.tr. 12.09.2023,13.55)

cırtlık: “Ot.” (DS-III:940) (-Krş.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,13.56)

cız: “Tohumları oraya buraya yapışan, tarlalarda görülen bir çeşit ot.” (DS-III:946) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,13.57)

ciñek: “Mısır tarlalarında biten, yaprakları buğday yaprağına benzeyen bir çeşit ot.” (DS-III:978) (-Bo.-Sk.-Ks.-Sn.-Sm.-Or.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,14.05)

civelek: “Gelincik otu.” (DS-III:988) (-İst.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,14.06)

cöccem: “Çörotu.” (DS-III:1005) (-İç.-Kn.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,14.07)

çalım (IV): “Tırpanın bir vuruşta biçtiği ot: *Bir çalım otu benden esirgedin.*” (DS-III: 1055) (-Es.) (sözlük.gov.tr.13.09.2023,14.34)

çapili: “Bir tutam ot.” (DS-III:1076) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.13.09.2023,14.36)

çarhala: “1. Pazı otu.” (DS-III:1081) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.13.09.2023,15.01)

çaylamık: “Kökleri sağlam bir ot.” (DS-III:1097) (-Es.) (sözlük.gov.tr.13.09.2023, 15.06)

çefa: “Çimen, yeşil ot.” (DS-III:1105) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.13.09.2023,15.15)

çekirken otu: “İlkbaharda tarlalarda çıkan bir ot.” (DS-III:1114) (-Zn.) (sözlük.gov.tr. 13.09.2023,15.20)

çekkem sakızı: “Bir çeşit ot yağı (yapışkan olur).” (DS-III:1114) (-Mr.) (sözlük.gov.tr. 13.09.2023,15.25)

çeren: “Biçilmiş otlardan yapılan yığın.” (DS-III:1145) (-İst.-To.) (sözlük.gov.tr. 28.01.2024,16.32)

çimeş: “Kısa ot.” (DS-III:1223) (-Nğ.-Kn.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,21.46)

çivit: “Bir çeşit ot.” (DS-III:1249) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,21.51)

çördek: “1. Bir çeşit ot.” (DS-III:1291) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,22.01)

çöttöyuh: “Peygamber çiçeğine benzer bir çeşit ot.” (DS-III:310) (-Kr.) (sözlük.gov.tr. 13.09.2023,17.00)

dabag otu: “Tabaklıkta derileri pişirmek için kullanılan bir çeşit ot.” (DS-IV:1311) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.14.09.2023,09.00)

dadiranba: “Kuzu kulağına benzeyen bir ot.” (DS-IV:1320) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,12.46)

dağ sabunu: “Bir çeşit ot.” (DS-IV:1326) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.14.09.2023,09.06)

dakka otu: “İğne gibi sivri uçlu, tüylü, sıcakta bükülebilen bir çeşit ot.” (DS-IV:1331) (-El.-Ml.-Sv.) (sözlük.gov.tr.14.09.2023,09.08)

darıcan (II): “5. Mısıra benzeyen bir ot.” (DS-IV:1370) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.14.09.2023,09.23)

darıcan (II): “3. Sebze bahçelerinde, darı arasında biten bir çeşit ot.” (DS-IV:1370) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.14.09.2023,09.22)

darıcan otu: “1. Değdiği yere yapışan bir çeşit bahçe otu.” (DS-IV:1371) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.14.09.2023,09.24)

davşanak: “1. Yaprığı yapışkan bir ot.” (DS-IV:1381) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.14.09.2023,09.25)

davşan kulağı: “Cyclamen otu.” (DS-IV:1382) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.14.09.2023,09.28)

deperem: “Bağlarda biten bir ot.” (DS-IV:1427) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.14.09.2023,09.36)

didem sakalı: “Bir çeşit ot.” (DS-IV:1481) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.14.09.2023,09.44)

dizgin: “Biçilmiş ekin, ot destesi: *Bugün yüz dizgin buğday biçtim.*” (DS-IV:1531) (-Af.) (sözlük.gov.tr.14.09.2023,09.52)

ebenik: “Tarla ve çayırlarda kendiliğinden biten bir ot.” (DS-V:1653) (-Bil.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.03)

ebecik otu: “Bir çeşit tarla otu.” (DS-V:1652) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.00)

efek (I): “2. Bir cins ot.” (DS-V:1667) (-Isp.-Dz.-İz.-Kü.-Nğ.-Kn.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.05)

encel üncel: “Ekin tarlalarında ekinin arasında biten otlar.” (DS-V:1744) (-Kr.)

(sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.19)

eres: “Buğdayın içinde bulunan bir çeşit ot.” (DS-V:1766) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.24)

erez: “Buğday ve arpa tarlalarında, ekinle karışık olarak yetişen, delice otu da denilen ve buğdayla beraber öğütölüp yenilirse baş dönmesi yapan bir çeşit ot.” (DS-V:1767) (-Isp.-Brd.-İç.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.25)

eşek turnağı: “Kesildiğinde süt gibi sıvı çıkaran bir çeşit ot.” (DS-V:1790) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.28)

eşgümük: “Bir çeşit ot.” (DS-V:1792) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.30)

evin (I): “7. Saman haline gelmiş ot.” (DS-V:1807) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,18.03)

eyraltu: “Ormanlarda yetişen bir çeşit ot.” (DS-V:1825) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.36)

fat fat: “Bir çeşit ot.” (DS-V:1839) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.38)

ficik: “2. Ekinler arasında yetişen fiğe benzeyen bir çeşit ot.” (DS-V:1863) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,09.16)

ışılak: “Geniş ve oval yapraklarının bir yüzü parlak, olan bir çeşit ot.” (DS-VII:1883) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,13.10)

ganak: “Çizildiği zaman beyaz bir salgı akan ot ya da otsular.” (DS-VI:1909) (-İç.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.46)

ganyaşı: “Yaprakları mısır yaprağı, tohumları darı gibi olan bir çeşit ot.” (DS-VI:1915) (-Mğ.-Ay) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.47)

garan kulpu: “Bahçelerde yetişen bir ot.” (DS-VI:1920) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.50)

garellik: “Gövdesi köşeli ve yaprakları tüylü bir çeşit ot.” (DS-VI:1922) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.53)

garga düle: “Meyvası olan bir çeşit ot.” (DS-VI:1923) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.54)

garga burnu (II): “Meyveleri karga gagasına benzeyen bir ot.” (DS-VI:1925) (-El.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.56)

gelin barmağı: “3. İlbaharda yetişen ıspanakgillerden bir çeşit ot.” (DS-VI:1977) (-Or-Gm.-Kr.-Sv.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,10.24)

gevenur: “Bir çeşit ot.” (DS-VI:2009) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,10.40)

gıldikli yonca: “Yuvarlak tohumlu bir çeşit ot.” (DS-VI:2041) (-El.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,11.17)

gındıra (II): “1. Tahılın içinde biten ve tohumu ürüne karışan bir çeşit ot.” (DS-VI:2049) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,11.22)

gındırğa (gındırık) (II): “1. İğne gibi tepesi olan çorak yerlerde yetişen yapraksız bir ot.” (DS-VI:2049) (-Dz.-Ağ.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,11.24)

golo: “Bir çeşit ot.” (DS-VI:2098) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,12.00)

goncalo: “Bir ot türü.” (DS-VI:2100) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,13.00)

gonyaşı: “Yaprakları mısır yaprağı, tohumları darı gibi olan bir çeşit ot.” (DS-VI:2102) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,13.01)

govan: “Top top ve uzun boyu olan, çayırılıkta yetişen bir çeşit ot.” (DS-VI:2109) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,13.03)

gölücür: “Gövdesi ve yaprakları yapışkan bir ot.” (DS-VI:2145) (-İç.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,13.07)

gömeç otu: “Bir çeşit tarla otu.” (DS-VI:2149) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,09.00)

göre (V): “Tarlalarda yetişen kuzu kulağından büyük, suyu ve gölgeliği seven bir çeşit ot.” (DS-VI:2158) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,13.10)

gursalık: “Bir çeşit ot.” (DS-VI:2200) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.33)

güzlek: “3. Sonbahar yağmuruyla yeniden yeşeren otlar.” (DS-VI:2244) (-Ama.-Sv.-Ank.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,14.10)

halus otu: “Bir çeşit ot.” (DS-VII:2262) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,09.04)

hanım yaması: “Dul avrat otu.” (DS-VII:2274) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,10.40)

hans: “Biçilmemiş ot.” (DS-VII:2275) (-To.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,09.08)

haris (I): “1. Ekilmemiş tarlada biten ot.” (DS-VII:2290) (-Sv.) (sözlük.gov.tr. 19.09.2023,09.10)

harman süpürgesi: “Sığır kuyruğu otu balık otu.” (DS-VII:2293) (-Ank.) (sözlük.gov.tr. 19.09.2023,09.15)

harum (II): “1. Ot yığını.” (DS-VII:2297) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,09.20)

harum (II): “2. Bir tutam ot.” (DS-VII:2297) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,09.25)

herdidik: “Uçlarında yeşil yaprakları olan uzun saplı bir çeşit ot.” (DS-VII:2342) (-To.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.55)

hıl hıl: “Tohumunda santonin maddesi bulunan bir çeşit ot.” (DS-VII:2358) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,10.01)

hindiye: “Kene otu.” (DS-VII:2386) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,10.05)

holoş: “Ot.” (DS-VII:2397) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,10.20)

holuz: “Bir çeşit ot.” (DS-VII:2399) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.13)

horom (I): “Mısır sapı, ot vb. şeylerden yapılan desteler, yığınlar.” (DS-VII:2412) (-Tr.-Ar.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,10.30)

horoz kursağı: “Bir çeşit ot.” (DS-VII:2412) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,10.40)

horum (I): “1. Biçildikten sonra balya ya da deste haline konulmuş ot.” (DS-VII:2414) (-Ama.-To.-Gr.-Kr.-Em.-Ezc.-Vn.-Bt.-Mr.-Sv.-Krş.-Ky.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,10.45)

hoylez: “Gevene benzer iğne yapraklı bir çeşit ot.” (DS-VII:2422) (-Ar.) (sözlük.gov.tr. 19.09.2023,11.05)

ılamık: “Ayrık cinsinden bir çeşit ot.” (DS-VII:2464) (-Ng.) (sözlük.gov.tr. 07.02.2024, 13.02)

ımık acı: “Bir çeşit ot.” (DS-VII:2474) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,11.40)

ibibik: “Sapının içi boş olan bir çeşit ot.” (DS-VII:2501) (-To.) (sözlük.gov.tr. 07.02.2024,13.09)

ifteri: “2. Kökü yirmi santimetre yüksekliğinde yeşil ot kümeleri.” (DS-VII:2508) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,13.25)

iğecen: “Yaprakları yulaf yaprağına benzeyen bir çeşit ot.” (DS-VII:2509) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,13.30)

iğilce: “Arpa başağına benzeyen bir ot.” (DS-VII:2510) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.10)

iğnelik: “Saat otu, turna gagası otu.” (DS-VII:2512) (-Dz.-Ay.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,13.35)

iknecik: “Bir çeşit ot.” (DS-VII:2516) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,13.37)

ilan burçağı: “Sarmısağa benzer bir çeşit ot.” (DS-VII:2517) (-Isp.-Mn.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,13.40)

inelik otu: “Saat otu: *İnelik otu pişirdim.*” (DS-VII:2541) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,14.35)

isbatan: “Bir çeşit ot.” (DS-VII:2554) (-Gaz.-Mr.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.24)

iştir: “Sirken de denilen bir çeşit ot.” (DS-VII:2566) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,15.05)

it boruğu: “Bir çeşit ot.” (DS-VII:2567) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,15.10)

kaçkırt: “Bir çeşit ot.” (DS-VIII:2587) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,09.00)

kadın parmağı [kasın barmak]: “3. Üç kulaklı ekşimsi bir ot.” (DS-VIII:2590) (-Bo.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,11.41)

kağşak otu: “Tarlalarda görülen bir çeşit ot.” (DS-VIII:2596) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,09.03)

kara fatma: “Mezarlıklarda ve bahçelerde çıkan yapışkan bir cins ot.” (DS-VIII:2643) (-İz.-Sm.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,09.21)

karga soğanı: “Tükürük otu.” (DS-VIII:2659) (-Çkr.-Ar.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.24)

kavdan: “Gövdesi uzun bir çeşit ot.” (DS-VIII:2688) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.35)

kedi kınası: “Dövülüp ezilince kına gibi boyalı suyu çıkan bir cins ot.” (DS-VIII:2717) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,10.10)

keler kuyruğu: “Yaprağı küçük, gövdesi büyük bir çeşit ot.” (DS-VIII:2729) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,10.23)

keltat: “Bir çeşit ot: *Sığırlara keltat getirdim.*” (DS-VIII:2735) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,10.24)

kılaç: “İnce ve beyaz tüyleri olan yulafa benzer bir ot.” (DS-VIII:2792) (-Krş.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,11.10)

kılıç otu: “2. Yaprakları kamışa benzeyen, kenarları keskin ve kısa bir ot.” (DS-VIII:2797) (-Ağ.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,11.20)

kılıç otu: “3. Arapsaçı otu.” (DS-VIII:2797) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,11.22)

kımacuk: “Bir çeşit ot.” (DS-VIII:2804) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,11.27)

kırcan: “1. Yenilmeyen kaba ot.” (DS-VIII:2817) (-Gm.-Ar.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,11.42)

kıvrıcık: “Bir santimetre eninde, on santimetre boyunda yaprakları kıvrımlı bir çeşit ot.” (DS-VIII:2850) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,13.22)

kıyık (IV): “2. Bir cins hasırotu.” (DS-VIII:2855) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.55)

kıyışak: “Ebegümeçigillerden bir çeşit ot: *Kıyışak toplamaya gittim.*” (DS-VIII:2857) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,13.26)

kızıl ot: “1. Bir çeşit ot.” (DS-VIII:2866) (-Isp.-Or.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,13.45)

kızıl ot: “3. Bağlarda teveklere sarılan sarmaşıkgillerden bir ot.” (DS-VIII:2866) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,13.55)

kibre: “Bir çeşit ot.” (DS-VIII:2869) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,14.00)

kiriş: “2. Tarlalar arasında biten bir çeşit ot.” (DS-VIII:2878) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.57)

kirman: “Sonbaharda biçilen ot, güz çimeni.” (DS-VIII:2880) (-Bo.-Ar.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,14.00)

koşni: “Dişhilali otu.” (DS-VIII:2934) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,18.02)

koyun dibi: “Bir çeşit ot.” (DS-VIII:2943) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,18.04)

koyun dibi: “Bir çeşit ot.” (DS-VIII:2943) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,14.14)

köse otu: “Kuraklık nedeniyle büyüemeyen ot.” (DS-VIII:2972) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,15.02)

kürkün: “Bir çeşit ot, hodan.” (DS-VIII:3045) (-Brs.-İst.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,15.07)

las: “Biçilmiş otlardan yapılmış ot dizisi.” (DS-IX:3066) (-Kr.-Ezm.-Ezc.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.12)

livon: “Mezarlık otu.” (DS-IX:3081) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.37)

mengilik: “Bir çeşit ağılı ot.” (DS-IX:3163) (-İç.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.19)

merek (II): “Ot yığını.” (DS-IX:3167) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.22)

moloş [moloşa]: “2. Biçilmiş ot.” (DS-IX:3208) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,09.20)

nuzla (VI): “Dağlarda yetişen ekşimsi bir ot.” (DS-IX:3256) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,09.50)

orman güzeli: “Kökü lahana köküne benzeyen, özsuğu yakıcı bir ot.” (DS-IX:3288) (-İst.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,09.55)

ot tapulu: “Ot yığını.” (DS-IX:3295) (-To.-Kr.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,10.07)

öğrek otu: “Ağılı ot.” (DS-IX:3317) (-Dz.-Ay.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,10.10)

ölü (III): “Biçilmiş ot ya da ağaç dallarından yapılmış demet.” (DS-IX:3333) (-Ama.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,10.13)

ötlegen: “Bir çeşit ot.” (DS-IX:3358) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.12)

palağ: “Yaylalarda yetişen bir çeşit ot.” (DS-IX:3382) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,10.15)

pampara: “İlkbaharda kırlarda yetişen, sütlü bir çeşit ot.” (DS-IX:3389) (-Ar.-Kr.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,10.20)

şapla (III): “Tarlalarda biten bir ot.” (DS-X:3744) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.24)

par yavşanı: “Yavşan otu.” (DS-IX:3403) (-Esk.-Çr.-Hat.-Ank.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,10.22)

pat (I): “Ot yığını.” (DS-IX:3406) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,10.23)

per yavşanı: “Öbek biçiminde biten, yaprakları tüylü, yeme isteği uyandıran bir çeşit ot.” (DS-IX:3433) (-Mr.-Yz.-Nş.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,10.25)

pıtıtrak: “1. Dikenli tohumu insanların giysilerine, hayvanların tüylerine yapışan bir ot.” (DS-IX:3449) (-Isp.-Brd.-Dz.-Ay.-İz.-Mn.-Ba.-Esk.-Kc.-Bo.-Sk.-Çkr.-Sm.-Ama.-To.-Or.-Gr.-Ezc.-Ağ.-Mr.-Sv.-Ky.-Nş.-Nğ.-Ada.-Ant.-Krk.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,10.40)

pişik cırnağı: “Kedi ayağına benzeyen bir çeşit ot.” (DS-IX:3462) (-Ağ.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,10.50)

poşge: “Yaylalarda yetişen bir çeşit ot.” (DS-IX:3473) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,11.04)

sağır kulak: “Tarlalarda ekin arasında biten, yaprağı kavak yaprağına benzeyen bir çeşit ot.” (DS-X:3513) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.22.09.2023,09.04)

sapankıran otu: “Bir çeşit ot.” (DS-X:3539) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.58)

sası (VIII): “Bir çeşit ot.” (DS-X:3549) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.05)

sekim: “Dağlarda biten, marula benzer bir çeşit ot.” (DS-X:3570) (-Bil.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,09.10)

semirik: “Bir çeşit ot.” (DS-X:3580) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,09.11)

serga: “Çayırlar biçilirken tırpanın bir çizgi doğrultusunda yere serdiği otlar.” (DS-X:3587) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,09.12)

sıyırğı (V) [sıyırma (II)-3]: “4. Biçilmiş otların yaptığı sıra.” (DS-X:3625) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.29.01.2023,22.22)

sinek kıran: “Tarlalarda biten bir çeşit ot.” (DS-X:3639) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,09.22)

soyulgan: “Tarlada biten bir çeşit ot.” (DS-X:3671) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.17)

şalba (I): “4. Gövdesi uzun, yaprağı enli, hayvanların yemediği bir ot.” (DS-X:3738) (-Kn.-İç.-Ant.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,09.36)

şalkaba: “1. Yaprakları iri, kökü soğana benzer bir ot.” (DS-X:3739) (-To.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,09.37)

tatala: “1. Bayırlarda yetişen, yüzük biçiminde bir çeşit ot.” (DS-X:3842) (-Bo.-Sk.-Ks.-İst.-Çr.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,09.48)

tavşan gölgesi: “Kavkas otuna benzeyen bir çeşit top ot.” (DS-X:3848) (-Krk.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,09.50)

tebe (II): “Ot yığını.” (DS-X:3854) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,09.53)

tekecen: “Tarlalarda biten bir çeşit ot.” (DS-X:3863) (-Af.-Çkr.-Çr.-Ank.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,09.54)

teklicen: “Bir çeşit ot.” (DS-X:3865) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,10.00)

tere yer: “Taze ot bitmiş yer.” (DS-X:3890) (-İç.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,10.05)

toklu (II): “Üç yapraklı, ıspanağa benzer bir çeşit ot.” (DS-X:3948) (-Dz.-Tr.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.30)

topuk (IV): “Badem ve ceviz büyüklüğünde yumru kökleri olan bir çeşit ot.” (DS-X:3965) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,10.16)

tort: “Kalın yapraklı, dikenli ve süt gibi suyu olan bir ot.” (DS-X:3969) (-El.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,10.20)

töng (I): “Tırpanla ekin biçenlerin korumak için sol ayaklarına bağladıkları ot bağlamı.” (DS-X:3981) (-İsp.-Ank.-Krk.-Ky.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,10.26)

valta (II): “1. Karışık ot.” (DS-XI:4089) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,18.27)

yağlı ısırgan: “Sukestane otu.” (DS-XI:4122) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,10.43)

yapışak: “1. Bir çeşit yapışkan ot.” (DS-XI:4178) (-İsp.-Dz.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,10.50)

yavşağan: “Yavşan otu.” (DS-XI:4206) (-İsp.-Çkr.-Çr.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,10.53)

yer inegi: “Hava cıva otu.” (DS-XI:4252) (-El.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,11.10)

yılan cücüğü: “Yılanotu da denilen, kırmızı başaklı bir çeşit ot.” (DS-XI:4265) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,11.16)

yılan kuyruğu: “Baharda biten, yılan kuyruğuna benzeyen ve sarmaşık gibi uzayan bir ot.” (DS-XI:4266) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,11.21)

yiyece: “Ot başağı.” (DS-XI:4284) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,11.27)

yüksükcük (I): “Yüksük otu.” (DS-XI:4328) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.46)

yün otu: “Sığır kuyruğu, kralkandili denilen bir ot.” (DS-XI:4331) (-El.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.47)

zivan: “Buğdayla birlikte tarlalarda yetişen, delice de denilen bir ot.” (DS-XI:4382) (-Ml.-Gaz.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,11.35)

badıç: “Bir çeşit ot.” (DS-XII:4439) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,13.07)

kargalık: “Saz, hasırotu.” (DS-XII:4535) (-Tk.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,13.26)

kesmik: “2. Dövülmüş ot.” (DS-XII:4548) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,13.27)

kesmik: “3. Harmanda dövülen tahıl başakları arasındaki yabancı ot kırıntıları.” (DS-XII:4548) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,13.30)

koful: “2. Uzun otlar.” (DS-XII:4563) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,09.22)

sirkene: “Tellice de denilen bir çeşit ot.” (DS-XII:4698) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,14.08)

teke sakalı: “Kırlarda yetişen uzun yapraklı, sütü bir çeşit ot.” (DS-XII:4747) (-Isp.-Yz.-Kn.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,14.20)

yumak: “Kaya aralıklarında yetişen, çime benzer bir çeşit ot.” (DS-XII:4825) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,15.07)

2.13 Saman

arı saman: “2. Temiz saman.” (DS-I:322) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.07)

çelḡ: “Harman savrulduktan sonra arta kalan yarı ezilmiş başak ve kaba saman.” (DS-III:1122) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,13.03)

çelmik (I): “Buğday veya başakla karışık iri saman.” (DS-III: 1125) (-Af.-Uş.-Ip.-Brd.-Dz.-Ay.-İz.-Kü.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,13.04)

çeltük: “Buğday veya başakla karışık iri saman.” (DS-III:1127) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.29)

çığıl (IV): “İri saman: *Biz çığılları hep yakarız.*” (DS-III:1160) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.55)

gığış (I): “Harmandan arta kalan iri saman.” (DS-VI:2036) (-Sv.-İç.) (sözlük.gov.tr.18.09.2023,11.15)

hışık: “Fasulye samanı.” (DS-VII:2376) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.05)

kamana: “Saman yığını.” (DS-VIII:2612) (-Ed.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.55)

kasar (I): “Harmandan sonra toprakta kalan ve yeniden biten samanlı tane.” (DS-VIII:2673) (-İç.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,13.09)

kasrın: “İri saman, harman artığı.” (DS-VIII:2676) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,13.05)

kaşal: “İri saman.” (DS-VIII:2678) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,13.06)

kesmük: “Başaklı iri saman.” (DS-VIII:2767) (-Mn.-Zn.-Ks.-Çkr.-Sm.-Gr.-Gm.-Ar.-Ezc.-El.-Ml.-Mr.-Sv.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.56)

kığış (III): “İri ve kalın saman.” (DS-VIII:2790) (-İç.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.57)

kırcan (I): “İri saman.” (DS-VIII:2817) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.58)

kırtıl sapı: “Saman.” (DS-VIII:2838) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.59)

kızlık: “1. Harman savrulup taneleri elenirken gözlerin üstünde kalan kapçık ve taneli saman.” (DS-VIII:2868) (-Af.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.00)

kuğuk: “Saman.” (DS-VIII:2991) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.00)

lamlı: “1. Harmanda savrulurken buğdaydan ayrılmış saman yığını.” (DS-IX:3062) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.07)

lamlı: “2. Samandan ayrılmış tahıl.” (DS-IX:3062) (-Tr.-İç.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.08)

mezmele: “Harman kaldırıldıktan sonra yerde kalan saman vb. döküntü.” (DS-IX:3177) (-Krş.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.01)

mırık (XIII) [mırık (III)]: “Harman savrulurken uçuşan saman kırıntıları, saman tozu.” (DS-IX:3187) (-To.-Gr.-Gm.-Ezc.-El.-Sv.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.01)

mirik (III): “İnce saman.” (DS-IX:3202) (-Sn.-Sm.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.01)

namlı (I): “5. Harman yerinde tahıldan ayrılmış saman yığını.” (DS-IX:3237) (-Sv.-Ank.-Krş.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.49)

saçmar: “İri saman.” (DS-X:3509) (-To.-Ky.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.02)

saman örü: “Saman ufağı.” (DS-X:3531) (-Ur.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.03)

tarım: “Tahıldan ayrılmış saman yığını: *Harman yerinde iki tarım samanım kaldı.*” (DS-X:3834) (-Ker.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.04)

ufantı (I): “Saman.” (DS-XI:4024) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.33)

yassı: “Saman.” (DS-XI:4195) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.17)

yavri saman: “Harman savrulurken yelin yığından uzağa götürdüğü küçük saman parçaları.” (DS-XI:4205) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.18)

kevik: “Kalburda kalan iri saman ve başak taneleri.” (DS-XII:4550) (-Ank.-Kn.-İç.-Ant.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,13.07)

ufanti: “Saman.” (DS-XII:4782) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.18)

zahra: “Saman.” (DS-XII:4829) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,13.08)

2.14 Sanayi Bitkileri

2.14.1 Çay

hün hün: “Çay.” (DS-VII:2450) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,15.11)

morşabla: “Kırda yetişen, suyu mayasılı iyileştirmekte kullanılan, adaçayına benzer bir çeşit ot.” (DS-IX:3210) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.21.09.2023,09.22)

şapla (II): “Adaçayı.” (DS-X:3744) (-Uş.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.23)

2.14.2 Haşhaş

gilik (X): “Haşhaştan alınan ham afyon topakları.” (DS-VI:2078) (-Ama.-Kn.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,15.00)

hakkaş: “Haşhaş.” (DS-VII:2254) (-Af.-To.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.36)

2.14.3 Kenevir

kendirik: “Kenevir.” (DS-VIII:2741) (-Kn.-Ada.-İç.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.30)

kendirik (II) [->kendürük]: “1. Kenevir.” (DS-VIII:2742) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.

19.01.2023,13.18)

2.14.4 Pamuk

bambık: “Pamuk.” (DS-II:513) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,13.56)

çitlek (III): “Olgunlaşmamış pamuk kozası.” (DS-III:1246) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.35)

çöşsek (II): “Olgunlaşmamış, iki kanatlı pamuk kozası.” (DS-III:1296) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.35)

malıç: “Pamuk.” (DS-IX:3113) (-Dz.-Ba.-Ant.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.06)

mihaliç: “Çekirdeği çıkarılmış pamuk.” (DS-IX:3197) (-İz.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.36)

pambık: “Pamuk.” (DS-IX:3387) (-Gaz.-Hat.-Nğ.-Ant.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.36)

2.14.5 Şeker Pancarı

başı bütün: “Kırmızı pancar.” (DS-II:559) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.12)

bazi (I): “Pancar.” (DS-II:587) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.13)

carhala: “Pancar.” (DS-III:861) (-Ar.-Kr.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,20.50)

cökündür: “Pancar.” (DS-III:1006) (-Sk.-Zn.-Ks.-Mr.-Ank.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.00)

çelem: “2. Pancar.” (DS-III:1119) (-Ml.-Hat.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.25)

çıkındırık: “Pancar, pazı kökü.” (DS-III:1167) (-Or.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,21.39)

çireş: “Yaprakları pırasa yapraklarına benzeyen bir çeşit dağ pancarı.” (DS-III:1235) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,21.46)

cökündür: “Pancar.” (DS-III:1282) (-Sk.-Zn.-Ks.-Mr.-Ank.-Nğ.)

(sözlük.gov.tr.13.09.2023,16.20)

dank: “Pancar, şeker pancarı.” (DS-IV:1362) (-Gm.-Ezc.-Sv.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,12.53)

dib: “Şeker pancarı.” (DS-IV:1478) (-Vn.-Tn.-Sv.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.25)

dip: “5. Pancar ve kökü, şeker pancarı.” (DS-IV:1509) (-Çrm.-Ama.-Kr.-Vn.-El.-Ml.-Mr.-Sv.-Ky.-Kn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.35)

ebem gömeci: “Yabani pancar.” (DS-V:1654) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.31.01.2024,11.59)

galo (I): “Şeker pancarı.” (DS-VI:1904) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.25)

gaz ayağı: “2. Yabanıl pancar.” (DS-VI:1953) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.06)

gaziya: “Bir çeşit pancar.” (DS-VI:1955) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.07)

gebere: “Turşusu yapılan bir çeşit pancar.” (DS-VI:1956) (-Ama.-To.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.08)

gıcı yapıağı: “Salamurası, turşusu yapılan bir çeşit yaban pancarı.” (DS-VI:2030) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.09)

gılımboz: “Pancar.” (DS-VI:2042) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.09)

gıvrşıyık: “Tarlalarda yetişen yabani pancar.” (DS-VI:2063) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.10)

goca baş: “Pancar.” (DS-VI:2089) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.11)

gol pezüğü: “Yaprakları uzunca bir pancar çeşidi.” (DS-VI:2098) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.12)

haş verem: “İlkbaharda yetişen bir çeşit yabani pancarı.” (DS-VII:2305) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.05.02.2024,19.00)

holluk (III): “Pancar.” (DS-VII:2397) (-Nş.) (sözlük.gov.tr.05.02.2024,21.45)

höngül: “3. Pancar.” (DS-VII:2433) (-Ks.-Sv.-Ky.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.40)

kasgur: “Yenilebilen yabani pancar.” (DS-VIII:2674) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.08.02.2024,09.49)

kaskuruk: “Yenilebilen yabani pancar.” (DS-VIII:2675) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.08.02.2024,09.49)

kılımboz: “Pancar.” (DS-VIII:2798) (-Zn.-Bt.-Ur.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.40)

kızıldip [kızılca (VI)-2]: “Pancar: *Kızıldip gibi tatlı.*” (DS-VIII:2864) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.10.02.2024,10.20)

[kızılca (VI)-2]: (-Sv.)

kocabaş (I) [kocabaşı(I)-1]: “1. Pancar, şeker pancarı.” (DS-VIII:2891) (-İz.-Ba.-Brs.-Ks.-Çr.-Çkr.-Sn.-Sm.-Ama.-To.-Gm.-Kr.-Ezm.-Ezc.-Ur.-Mr.-Sv.-Yz.-Ank.-Ada.-Ky.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.10.02.2024,11.00)

[kocabaşı(I)-1]: (-Ezm.;-Ağ.)

kök (III): “1. Pancar.” (DS-VIII:2951) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.10.02.2024,21.15)

kundur (II): “Pancar.” (DS-VIII:3001) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.10.02.2024,21.16)

livingç: “Yaban pancarı, pazı.” (DS-IX:3081) (-Dy.-Gm.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.35)

macar (III): “1. Pancar.” (DS-IX:3098) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.35)

macor: “Bir çeşit yaban pancarı.” (DS-IX:3098) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.37)

mancar (III): “1. Pancar.” (DS-IX:3117) (-Isp.-Brd.-Dz.-Ay.-Kü.-Sk.-Ks.-Ant.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.15)

ot kökü: “Pancar.” (DS-IX:3293) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.35)

pancarcık: “Yaban pancarı.” (DS-IX:3390) (-Isp.-Kn.) (sözlük.gov.tr.16.02.2024,12.32)

pandır (I): “Pancar.” (DS-IX:3391) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.16.02.2024,14.33)

pazı başı: “Pancar yaprağı.” (DS-IX:3417) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.16.02.2024,15.52)

pazık: “Pancar.” (DS-IX:3417) (-Vn.-Bt.-Ada.) (sözlük.gov.tr.16.02.2024,15.53)

pêncer: “Pancar.” (DS-IX:3425) (-Kr.-Vn.) (sözlük.gov.tr.16.02.2024,16.04)

pezük (I): “3. Yaban pancarı, pazı.” (DS-IX:3439) (-Or.-Gr.-Ezc.) (sözlük.gov.tr.16.02.2024,16.15)

pıtırme: “Pancar.” (DS-IX:3450) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.16.02.2024,16.28)

pürük (II): “2. Pancar.” (DS-IX:3500) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.16.02.2024 21.35)

seftila: “Kırmızı renkli şeker pancarı.” (DS-X:3564) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.16.02.2024,21.36)

sığır dili: “1. Yemeği de yapılan, dikenli bir çeşit yaban pancarı.” (DS-X:3603) (-Kü.-Bo.-Sm.-Or.-Gm.-Nğ.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.02)

silk: “Pancar.” (DS-X:3635) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.19.02.2024,09.57)

tombatın: “Pancar.” (DS-X:3955) (-Bil.-Sk.) (sözlük.gov.tr.20.02.2024,15.12)

tonbatın [tonbayan]: “Ak pancar.” (DS-X:3958) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.20.02.2024,15.19)

[tonbayan]: (-Bil.)

tumba (II) [tunbatın,tumbatum]: “Pancar.” (DS-X:3990) (-Bil.-Bo.-Sm.-Ank.) (sözlük.gov.tr.20.02.2024,16.04)

[tunbatın]: (-Mn.-Bil.-Çkr.-Ml.)

[tumbatum]: (-Ks.-El.)

yabani pancar: “Tazeyken kavrulup yemek yapılan bir bitki.” (DS-XI:4112) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.00)

yarpuz (I): “Yabanıl pancarı.” (DS-XI:4189) (-Mş.) (sözlük.gov.tr.22.02.2024,12.33)

zıplak (II): “Pancar.” (DS-XI:4375) (-Kc.) (sözlük.gov.tr.23.02.2024,16.17)

tekel pancarı: “Yaban pancarı.” (DS-XII:4747) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.10)

2.14.6 Tütün

dip (II): “Tütün bitkisinin en dipteki yaprakları: *Bugün dipleri kırdım.*” (DS-IV:1509) (-Kc.-Bo.-Sm.) (sözlük.gov.tr.05.12.2023,22.20)

dip üstü: “Tütün bitkisinin toprağa yakın olan ikinci sıra yaprakları.” (DS-IV:1511) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.05.12.2023,22.23)

doruk ucu: “Tütün bitkisinin en son uç yaprağı.” (DS-IV:1566) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.06.12.2023,16.30)

ebelik: “3. Tütüne benzeyen bir bitki.” (DS-V:1654) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.06.12.2023,14.39)

dütün: “Tütün.” (DS-IV:1640) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,14.28)

gamaska: “Kötü tütün.” (DS-VI:1906) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.09)

heğiz: “Tütün tarlasında açılan su yolu.” (DS-VII:2329) (-To.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.53)

- hoşur (IV):** “Adi tütün.” (DS-VII:2416) (-Es.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.18)
- karanfilbaş tütün:** “Yaprakları ince bir cins tütün.” (DS-VIII:2651) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,23.09)
- kıllavun:** “Tütün lülesi.” (DS-VIII:2800) (-Tn.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.18)
- künthe (II):** “Kurutulmuş tütün bağlamı.” (DS-VIII:3039) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,11.40)
- partal (VI):** “İri yapraklı, değersiz tütün.” (DS-IX:3402) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.16.02.2024,15.13)
- peçet (II):** “Tütün, sigara.” (DS-IX:3419) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.16.02.2024,15.13)
- peleste:** “Tütün fidesi.” (DS-IX:3424) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.16.02.2024,16.01)
- sinek kanadı:** “Elle ufalanmış irice tütün.” (DS-X:3639) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.19.02.2024,10.02)
- tahta kıyımı:** “Yeni kıyılmış, işlenmiş tütün.” (DS-X:3803) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.20.02.2024,10.00)
- tapa (I):** “Tütün yaprağı tutamı: *Tapaları toplu.*” (DS-X:3822) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.20.02.2024,10.43)
- tepealtı:** “Tütün bitkisinin yukarıya doğru dördüncü tabaka yaprakları.” (DS-X:3881) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.15)
- tepe:** “Tütün bitkisinin yukarıya doğru en son, beşinci tabaka yaprakları.” (DS-X:3881) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.14)
- yaren otu:** “Tütün.” (DS-XI:4182) (-Ba.-Dz.) (sözlük.gov.tr.22.02.2024,12.23)
- yarım kabakulak:** “Tütünde görülen bir hastalık.” (DS-XI:4184) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.22.02.2024,12.26)
- tonga (II):** “Bozuk tütün.” (DS-XII:4768) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,21.00)

2.15 Sebze

2.15.1 Bamya

- bamiye:** “Bamya.” (DS-II:514) (-Isp.-Brd.-İz.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,13.57)
- mamye:** “1. Bamye.” (DS-IX:3116) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.08)

2.15.2 Biber

alaacak: “2. Biber.” (DS-I:171) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,09.37)

bark (II): “1. Doğranmamış, dövülmemiş, biber.” (DS-II:533) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.08)

böbe (I): “Biber.” (DS-II:753) (-İz.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.51)

büber: “Biber.” (DS-II:817) (-Dz.-Sm.-Gr.-Ada.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,12.00)

cin biberi: “Süs biberi.” (DS-III:975) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,21.06)

deli biber: “Kırmızı acı biber.” (DS-IV:1411) (-Çkr.-Mr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.06)

findık biber: “Küçük fakat çok acı olan bir çeşit biber.” (DS-V:1853) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,09.14)

firek biberi: “Küçük, kırmızı yuvarlak ve çok acı bir çeşit biber.” (DS-V:1869) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,12.00)

göy biber: “Yeşil biber.” (DS-VI:2171) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.15)

ısot: “Biber.” (DS-VII:2493) (-Ks.-Ezm.-El.-Ml.-Ur.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.14)

irenk: “2. Kırmızı biber.” (DS-VII:2548) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.19)

ısot: “1. Biber.” (DS-VII:2558) (-Bil.-To.-Or.-El.-Ml.-Ur.-Ank.-Ada.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.09)

ısot: “2. Yeşil biber.” (DS-VII:2558) (-İz.-Çkr.-Çr.-Ama.-Dy.-El.-Ml.-Ur.-Sv.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.10)

ısot: “3. Dolmalık yeşil biber.” (DS-VII:2558) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.10)

ısot: “4. Kırmızı biber.” (DS-VII:2558) (-Sm.-To.-Ur.-Sv.-Ank.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.10)

kakalaşka: “Bir çeşit acı biber.” (DS-VIII:2601) (-İst.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.09)

koza biberi: “Çok acı kırmızı biber.” (DS-VIII:2945) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.11)

oymalık (II): “Dolmalık biber.” (DS-IX:3302) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.06)

ostot: “Biber.” (DS-IX:3291) (-Or.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.03)

şibiji: “Kırmızı biber.” (DS-X:3775) (-Af.-To.-Kn.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.29)

şışarka: “Biber.” (DS-X:3786) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.11)

şışirka: “Biber.” (DS-X:3787) (-To.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.11)

tomak (III): “Uzun biber.” (DS-X:3954) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.12)

usot: “Yeşil biber.” (DS-XI:4043) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.39)

fil fil: “Biber.” (DS-XII:4503) (-Hak.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,09.09)

issot: “Biber.” (DS-XII:4525) (-To.-Tr.-Ezm.-Uş.-Ml.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.13)

kofik: “Kurutulmuş patlıcan, biber vb. sebze.” (DS-XII:4563) (-El.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.14)

şipji: “Biber.” (DS-XII:4727) (-To.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.14)

2.15.3 Domates

ak badılcan: “Yeşil domates.” (DS-I:141) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,14.25)

ala börtük: “Güneşten bir tarafı yanmış sebze veya meyva: *Bu domatesler ala börtük.*” (DS-I:174) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,09.38)

ala çakır: “1. Yarı olgunlaşmış sebze veya meyva (çokça domates ve karpuz hakkında): *Domatesleri alaçakır toplamışlar.*” (DS-I:180) (-Af.-Isp.-Brd.-Dz.-Kü.-Yz.-Kn.-Ant.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.03)

alaganta: “Domates.” (DS-I:187) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.03)

cırt atan (I): “Küçük domates.” (DS-III:937) (-Dz.-Gaz.-Hat.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.21)

çötüre (I): “Yeşil domates.” (DS-III:1297) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.21)

deli badılcan: “Domates: *Bizim delibadılcanlar daha ermedi.*” (DS-IV:1410) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.22)

dibi kılı: “Domates.” (DS-IV:1479) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.22)

domat: “Domates.” (DS-IV:1550) (-Uş.-Isp.-Brd.-Dz.-Ay.-İz.-Mn.-Ba.-Çkl.-İç.-Ant.-

Mğ.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.48)

dongurak: “Domates.” (DS-IV:1560) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.50)

eğrim (I): “Domates.” (DS-V:1685) (-Brs.-Kn.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.22)

firek (I): “Domates.” (DS-V:1868) (-Isp.-Çr.-Sm.-Ama.-Ezm.-Ank.-Krş.-Ky.-Kn.-İç.-Ant.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.23)

galete (I): “Domates.” (DS-VI:1900) (-Af.-Isp.-Kn.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.26)

gıl gıl (II): “Büyümemiş domates vb. sebzeler.” (DS-VI:2041) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.25)

gırmızı (II) [gırmuzu (II)]: “Domates.” (DS-VI:2060) (-Yz.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023, 11.24)

gille (II): “Domates.” (DS-VI:2078) (-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.26)

gok frenk: “Yeşil domates.” (DS-VI:2096) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.27)

göğ baldırcan: “Yeşil ham domates.” (DS-VI:2126) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023, 11.28)

ham balcan: “2. Domates.” (DS-VII:2265) (-Or.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.39)

herim: “Domates.” (DS-VII:2345) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.56)

hülek: “Domates.” (DS-VII:2449) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,15.07)

kafete: “Domates.” (DS-VIII:2592) (-Isp.-Kn.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.28)

kalmi: “Domates.” (DS-VIII:2610) (-Ba.-Kü.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.29)

kardoş: “Domates.” (DS-VIII:2657) (-To.-Sv.-Dz.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.30)

kavanez: “1. Domates.” (DS-VIII:2687) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.33)

kerde: “1. Yazın erken yetişen domates.” (DS-VIII:2752) (-Isp.-Sv.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.40)

kıldır (V): “1. Domates.” (DS-VIII:2795) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.30)

kıldır (V): “2. Yeşil domates.” (DS-VIII:2795) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.30)

kıldır (V): “3. Küçük domates.” (DS-VIII:2795) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023, 11.30)

kızıl eğlim: “Domates.” (DS-VIII:2864) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.32)

lalik: “Domates.” (DS-IX:3061) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.05)

lolik (I): “1. Domates.” (DS-IX:3085) (-Ezc.-Ank.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.46)

lolik (II): “2. Yeşil domates.” (DS-IX:3085) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.47)

lülük (IV): “Domates.” (DS-IX:3095) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.55)

mamya: “Domates.” (DS-IX:3116) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.34)

manadura: “Domates.” (DS-IX:3116) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.35)

maniye[maniya,maniyce]: “Domates.” (DS-IX:3123) (-İst.-Zn.-Ks.-Çkr.)
(sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.35)

[maniya]: (-Zn.)

[maniyce]: (-Zn.)

maye (II): “Domates.” (DS-IX:3140) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.36)

mazak (V): “3. Bahçede yetişen domates.” (DS-IX:3144) (-To.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.36)

menize: “Domates.” (DS-IX:3164) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.36)

mırık (XVI): “1. Domates.” (DS-IX:3187) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.37)

misir: “Domates.” (DS-IX:3202) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.33)

mülye: “Domates.” (DS-IX:3228) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.39)

panadura [panadora]: “Domates.” (DS-IX:3389) (-Ada.-İç.)
(sözlük.gov.tr.15.03.2023, 11.40)

patki: “Domates fidelerine konulan sırik.” (DS-IX:3411) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.41)

sarı pathcan: “Domates.” (DS-X:3546) (-İst.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.42)

solik: “Domates.” (DS-X:3661) (-El.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.43)

şamik: “Domates.” (DS-X:3741) (-Dy.-Ur.-Ada.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.45)

takalak (VII): “Domates.” (DS-X:3806) (-Or.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.46)

temetos: “Domates.” (DS-X:3875) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.12)

tevris: “Domates.” (DS-X:3903) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.47)

tıhı (I): “Domates.” (DS-X:3909) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.48)

tıkıl (III): “Domates.” (DS-X:3910) (-To.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.49)

tomat: “Domates.” (DS-X:3954) (-Düz.-Bo.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.50)

topul: “Ham domates.” (DS-X:3965) (-To.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.51)

yumru (III): “Domates.” (DS-XI:4316) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.52)

zartlak (I): “Domates.” (DS-XI:4351) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.52)

badılcan: “Domates.” (DS-XII:4439) (-Brd.-Dz.-Bo.-Ezc.-Kn.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.53)

balcan: “Domates.” (DS-XII:4441) (-Or.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.54)

banadura: “Domates.” (DS-XII:4443) (-İst.-El.-Ml.-Hat.-Ank.-Ky.-Ng.-Kn.-Ada.-İç.-Ant.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.55)

bıldık: “Küçük domates.” (DS-XII:4457) (-El.-Ml.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.56)

eğlim: “Domates.” (DS-XII:4491) (-İç.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.57)

firenk: “Domates.” (DS-XII:4504) (-Isp.-Ur.-Ky.-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.57)

gafete: “Domates.” (DS-XII:4506) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.58)

gırmızı: “Domates.” (DS-XII:4509) (-İğ.-Kr.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.59)

tomates: “Domates.” (DS-XII:4736) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.59)

tomatis: “Domates.” (DS-XII:4767) (-Çr.-Yz.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.12)

2.15.4 Fasulye

acabek: “2. Fasulye.” (DS-I:43) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,09.01)

ak dene: “1. Bir çeşit fasulye.” (DS-I:147) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,14.33)

ak leyvaz: “2. Ayşekadın fasulyesi.” (DS-I:158) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,09.26)

al yanak: “2. Ayşekadın fasulyesi.” (DS-I:235) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.19)

anşa kadın: “Bir çeşit fasulye.” (DS-I:280) (-To.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.31)

babut: “Taze fasulye.” (DS-II:455) (-Or.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,11.34)

bıyıklı: “Çalı fasulyesi.” (DS-II:673) (-İst.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.26)

bobo (I): “Fasulye.” (DS-II:715) (-Sel.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,09.28)

bülücük: “Fasulye.” (DS-II:821) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,12.02)

calas: “Yeşil fasulye.” (DS-III:850) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.36)

cilban (I): “Çok küçük taneli fasulye.” (DS-III:964) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.37)

cinibiz (II): “Ufak yeşil küçük bir cins fasulye.” (DS-III:980) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.37)

çivil (VI): “3. Doğranmış yeşil fasulye tanesi.” (DS-III:989) (-Ez.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.52)

cizgit: “Bir çeşit beyaz fasulye.” (DS-III:992) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.38)

cizvit börülce: “Küçük cins fasulye.” (DS-III:992) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.38)

çakak börülcesi: “Kılçıklı fasulye.” (DS-III:1041) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.39)

çakıl (I): “Taze fasulye.” (DS-III:1043) (-Sk.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.39)

çakıldak (I): “Kabuğu ile kurutulmuş fasulye.” (DS-III:1043) (-Dz.-İz.-İst.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.40)

çangal fasilesi: “Sırık fasulyesi.” (DS-III:1070) (-Or.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.40)

çarnak: “Fasulye sırığı.” (DS-III:1082) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.41)

çele (II): “Taze fasulye.” (DS-III:1118) (-İst.-El.-Sv.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.41)

çenço: “Taze fasulyenin kurusu.” (DS-III:1134) (-İst.-El.-Sv.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.41)

çılpi (I): “Fasulye sırığı.” (DS-III:1174) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.42)

çivil: “Yeşilken ince ince doğranıp kurutulmuş fasulye.” (DS-III:1248) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.51)

çömelen (II): “Kılçıksız bir çeşit fasulye.” (DS-III:1286) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.44)

çöpürlü (III): “Çöplü, topraklı fasulye.” (DS-III:1291) (-Düz.-Bo.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.45)

çöte (I): “2. Fasulye sırığı.” (DS-III:1296) (-Çr.-To.) (sözlük.gov.tr.28.02.2023,19.48)

çulut: “Taze fasulye.” (DS-III:1304) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.46)

fasuk: “İçinde taneleri büyümemiş olan fasulye.” (DS-V:1839) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.48)

gılıf: “Kurutulmuş fasulye.” (DS-VI:2042) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.50)

gırah (II): “Fasulye.” (DS-VI:2051) (-Sv.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.50)

gırh günnüyh: “Kahverenkli bir çeşit fasulye.” (DS-VI:2057) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.50)

gök bakla [gök börölce]: “Taze yeşil fasulye.” (DS-VI:2135) (-Tr.-Ky.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.50)

guş yüreği pakla: “Barbunya fasulye.” (DS-VI:2203) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.51)

güvelden: “Kurutulmuş yeşil fasulye.” (DS-VI:2240) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.50)

harek: “Fasulye sırığı.” (DS-VII:2287) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.44)

harsı: “Çalı fasulyesi.” (DS-VII:2295) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.47)

hevek: “3. Fasulye.” (DS-VII:2350) (-To.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.58)

hülübü: “Taze fasulye.” (DS-VII:2449) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,20.51)

kalsavık: “Fasulye samanı.” (DS-VIII:2610) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.52)

kamzak: “Kendi kendine kurumuş fasulye, mısır, haşhaş.” (DS-VIII:2616) (-Es.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.52)

kapçuk (II): “Kurutulmuş yeşil fasulye.” (DS-VIII:2632) (-Ks.-Or.) (sözlük.gov.tr.

15.03.2023,12.53)

kara göz (I): “2. Fasulye.” (DS-VIII:2643) (-Sk.-Sm.)
(sözlük.gov.tr.28.02.2023,19.20)

kene börölcesi: “Bir çeşit fasulye.” (DS-VIII:2742) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.54)

kılcan (II): “Cılız, işlenmemiş fasulye.” (DS-VIII:2794) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.55)

kılıf (II): “Taze fasülye.” (DS-VIII:2798) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.49)

kıra (VI): “Fasulye.” (DS-VIII:2814) (-Kc.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.58)

kud fasulya: “Kılçıksız fasulye.” (DS-VIII:2990) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.58)

kudoru: “Fasulye.” (DS-VIII:2990) (-İst.-Kn.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.59)

lami: “Tanesiz taze fasulye.” (DS-IX:3062) (-Gm.-Rz.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.06)

lobbak: “Fasulye.” (DS-IX:3081) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.38)

macar (II): “Koyu sarı renkli, üstünde kırmızı benekler olan fasulye.” (DS-IX:3098) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,13.01)

mercan (II): “Bir çeşit fasulye.” (DS-IX:3166) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.20)

mordik: “Fasulye.” (DS-IX:3210) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,13.02)

nemisa: “Ayşekadın fasulyesi.” (DS-IX:3246) (-Af.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.51)

oturak fasulyesi: “Bir çeşit fasulye.” (DS-IX:3297) (-Sk.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,13.03)

pağala: “Fasulye.” (DS-IX:3379) (-Or.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,13.04)

pakla: “2. Kuru ve taze fasulye.” (DS-IX:3381) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,13.05)

pardinç: “Taze fasulye.” (DS-IX:3396) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,13.06)

patiçi: “Taze fasulye.” (DS-IX:3410) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,13.06)

sarı oturak fasulye: “Sırığa sarılmayan bir çeşit fasulye.” (DS-X:3546) (-Sm.-Tr.)

(sözlük.gov.tr.15.03.2023,13.07)

seyvaz: “Taze fasulye.” (DS-X:3599) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,13.08)

sırımsız: “Ayşekadın fasulyesi.” (DS-X:3616) (-İz.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,13.08)

sirik (I): “Fasulye çubuğu.” (DS-X:3645) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,13.08)

söylez: “Fasulye.” (DS-X:3684) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,13.09)

şilik: “Yeşil fasulye.” (DS-X:3777) (-To.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,13.09)

tavşan fasulyesi: “Taneleri kurutularak yenen ve ağaca sarılmadan yetişen bir çeşit fasulye.” (DS-X:3848) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,13.10)

tıkıç (I): “Olgun, yuvarlak fasulye.” (DS-X:3910) (-Or.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,13.15)

ülübe [ulube]: “Fasulye.” (DS-XI:4064) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,13.15)

yanı kara (VI): “2. Fasulye.” (DS- XI:4168) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,13.16)

aşa gadin: “Bir çeşit fasulye, ayşekadın.” (DS-XII:4426) (-Af.) (sözlük.gov.tr.21.01.2024,21.10)

leyvaz: “Fasulye.” (DS-XII:4580) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,09.24)

böğrölce: “Fasulye.” (DS-XII:4464) (-Brd.-Ezc.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,13.16)

fosüla: “Fasulye.” (DS-XII:4505) (-Hak.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.36)

lobik: “Yeşil fasulye.” (DS-XII:4580) (-El.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,15.56)

lobya: “Fasulye.” (DS-XII:4580) (-Af.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,15.56)

paala: “Fasulye.” (DS-XII:4632) (-Or.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,13.17)

sıyırma (I): “Taze fasulye.” (DS-XII:4693) (-Isp.-Dz.-İst.-Mn.-Kü.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,13.18)

ülübe: “Fasulye.” (DS-XII:4793) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,13.18)

yılan dili: “İnce uzun bir çeşit fasulye.” (DS-XII:4821) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,13.20)

2.15.5 Hıyar

ağure: “Hıyar, salatalık.” (DS-I:115) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,11.04)

ancur: “Bir çeşit hıyar, acur.” (DS-I:255) (-Ur.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.27)

arpacık: “3. Taze, ufak hıyar.” (DS-I:330) (-Sv.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.13)

atiçi: “Küçük hıyar.” (DS-I:370) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.19)

avar (I): “3. Hıyar.” (DS-I:375) (-Ama.-Sm.-Ank.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.23)

bastan: “2. Salatalık.” (DS-II:546) (-Or.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.11)

cacur: “Hıyar.” (DS-III:840) (-Dz.-Bil.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,15.52)

cıbrı: “Çiçeği burnunda, küçük hıyar.” (DS-III:894) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,20.52)

cinik (I): “Küçük hıyar.” (DS-III:980) (-Ba.-Ml.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,15.53)

çücük (I): “5. Hıyar.” (DS-III:1306) (-Nğ.-Kn.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.00)

ecur [ecir (IV)]: “Üzeri tüylü ve tüysüz iki türü olan bir çeşit hıyar, acur.” (DS-V:1659) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,15.54)

gıcır (V): “Bir çeşit salatalık, acur.” (DS-VI:2028) (-Mn.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,15.54)

gülbaser: “Salatalık, hıyar.” (DS-VI:2217) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,15.55)

hayor: “Hıyar.” (DS-VII:2320) (-Hak.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.52)

hırt (IV): “Ham kabak, hıyar.” (DS-VII:2372) (-İç.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.04)

hıta: “İnce, uzun ve üzerinde uzunlamasına çizgiler olan açık yeşil renkte bir çeşit hıyar, acur.” (DS-VII:2380) (-Ml.-Ur.-Gaz.-Mr.-Ada.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.05)

karga düleği: “Ebucehil karpuzu, acı hıyar.” (DS-VIII:2658) (-İsp.-Brd.-Çkr.-Sm.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,15.57)

kertlek (II): “Küçük salatalık, hıyar.” (DS-VIII:2758) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,15.55)

kuşça: “Küçük hıyar.” (DS-VIII:3015) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,15.56)

küte (I): “Bir çeşit salatalık, yaban hıyarı.” (DS-VIII:3053) (-Tn.-El.-Ml.-Gaz.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,12.00)

lenevrek: “Hıyar.” (DS-IX:3072) (-Ker.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.20)

mara (V): “Sararmış hıyar.” (DS-IX:3126) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,15.58)

masra (I): “Hıyarın küçüğü.” (DS-IX:3132) (-Çkr.-Çr.-Or.-Ar.-Krş.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,15.59)

nacır (III): “1. Acur.” (DS-IX:3232) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,10.58)

pezük (I): “3. Hıyar.” (DS-IX:3439) (-To.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,21.33)

soyuk (II): “1. Taze hıyar.” (DS-X:3671) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,16.01)

süngü hıyar [süngüyar]: “Acur da denilen bir çeşit hıyar.” (DS-X:3715) (-Ng.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.44)

şengar [şenger]: “Acur.” (DS-X:3760) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.19.02.2024,15.39)

[şenger]: (-Ml.)

şen hıyar: “Acur.” (DS-X:3760) (-Çkl.-Kn.) (sözlük.gov.tr.19.02.2024,15.39)

tongul (I): “Susuzluk vb.nedenlerinden sararan hıyar.” (DS-X:3959) (-To.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,15.55)

torhul: “Olmadan sararmış hıyar.” (DS-X:3968) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,15.56)

yelpenek (I): “Hıyar.” (DS-XI:4239) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,15.56)

zavrak (I): “1. Hıyar.” (DS-XI:4352) (-Isp.-Sk.-Bo.-Ks.-Çr.-Sm.-To.-Or.-Sv.-Yz.-Ank.-Ky.-Ng.-Kn.-Ada.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,10.59)

angur: “Hıyar, salatalık.” (DS-XII:4419) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.51)

bostan: “Hıyar, salatalık.” (DS-XII:4463) (-Isp.-Brd.-Or.-Gr.-Tr.-Gm.-Ezc.-Dy.-Ml.-Kn.-İç.-Ant.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,16.00)

küte: “Acur.” (DS-XII:4579) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.50)

2.15.6 Ispanak

can otu (II): “Ispanak.” (DS-III:857) (-Zn.-Çr.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,16.04)

cıynak (IV): “Ispanak.” (DS-III:945) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.15)

ısmalak [ıspanak,ısmınak]: “Ispanak.” (DS-VII:2492) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,16.05)

ilan parçaları: “Kayalık yerlerde, taş oyuklarında biten, parlak yeşil renkli yaprakları ispanağa benzeyen bir bitki.” (DS-VII:2518) (-İç.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,12.23)

mancar (III): “3. Ispanak, yaban ispanağı.” (DS-IX:3118) (-Af.-Kc.-Ank.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,21.30)

sirken: “Yabanıl ıspanak.” (DS-X:3645) (-Isp.-Brd.-Dz.-İz.-Mn.-Ay.-Es.-Bo.-Ama.-Sm.-Zn.-Sv.-Nğ.-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,16.06)

pazik: “Ispanak.” (DS-XII:4641) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,16.07)

2.15.7 Kabak

bağrı bütün (I): “2. Top çekirdekli bir çeşit kabak, balkabağı.” (DS-II:484) (-Sk.-Ed.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,09.02)

bal kabağı: “Bir çeşit uzun kabak.” (DS-II:507) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,13.48)

çağıldak (II): “Çiçeği yeni dökülen küçük kabak.” (DS-III:1036) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.25)

çakıldak (I): “Sakız kabağı.” (DS-III:1043) (-İst.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.26)

çetek: “Kabak çekirdeği.” (DS-III:1149) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.27)

gabak: “Kabak.” (DS-VI:1882) (-Sm.-Gaz.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.30)

harman kabağı: “Harman zamanında yetişen kabak.” (DS-VII:2293) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.45)

kalle kabak: “Bir çeşit kış kabağı.” (DS-VIII:2610) (-Sm.-Kn) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.28)

kambuk: “Kabak.” (DS-VIII:2614) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.13)

kap (VI): “Kabak.” (DS-VIII:2629) (-To.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.30)

köse sefer: “Dolmalık bir çeşit kabak.” (DS-VIII:2972) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,18.07)

mamak (IV): “Kabak.” (DS-IX:3115) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.30)

masra (I): “Kabağın küçüğü.” (DS-IX:3132) (-Ar.-Çkr.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.31)

puli (I) [pulu]: “Büyüyememiş, küçük kalmış (kabak için).” (DS-IX:3484) (-Rz.)

(sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.32)

tevriz: “Karakabak.” (DS-X:3903) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.33)

2.15.8 Karnabahar

akbaş: “3. Karnabahar.” (DS-I:142) (-Ay.-İz.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,14.27)

çiçek lahanası: “Karnabahar.” (DS-III:1203) (-Kıb.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.14)

garnabahar: “Karnabahar.” (DS-VI:1929) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.14)

kelkaş: “Karnabahar.” (DS-VIII:2734) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.14)

2.15.9 Mantar

ağaç göğsü: “Köknar ağacında biten ve yemeği yapılan bir çeşit mantar.” (DS-I:80) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,10.53)

ağ mantar: “Bir çeşit mantar.” (DS-I:105) (-To.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,11.02)

ak kayşak: “Bir çeşit mantar.” (DS-I:155) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,14.44)

ala göbek: “Karaağaçlarda çıkan ve yemeği yapılan bir çeşit büyük mantar.” (DS-I:187) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.03)

ayıcı: “Bir çeşit sarı mantar.” (DS-I:416) (-Bo.-To.-Ank.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.36)

ayı köşk: “Bir çeşit zehirli mantar.” (DS-I:417) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.36)

ayı mantarı: “İçi boş, yenilmez bir çeşit mantar.” (DS-I:418) (-Bo.-Sv.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.36)

bal kadın: “Yenilebilen bir çeşit mantar.” (DS-II:507) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,13.49)

bobruk: “Kırmızı ve sütlü bir mantar.” (DS-II:715) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.35)

bodak mıhı: “İlkbaharda, çayırda küme küme yetişen bir mantar çeşidi.” (DS-II:722) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,09.30)

cıncıla (II): “Zehirsiz mantar.” (DS-III:919) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.30)

cırmılak: “Yemeği yapılan küçük mantar.” (DS-III:935) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.

28.01.2024,20.59)

cimlā (II): “Başı şemsiye şeklinde olmayan mantar.” (DS-III:973) (-Ar.) (sözlük.gov.tr. 28.03.2023,22.31)

cücül (I): “Yenilen bir türlü mantar.” (DS-III:1024) (-Or.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023, 22.31)

çıntar: “Yenilen bir çeşit mantar.” (DS-III:1183) (-Dz.-Ay.-Mğ.) (sözlük.gov.tr. 28.03.2023,22.32)

delice mantar: “Zehirli bir çeşit mantar.” (DS-IV:1411) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr. 28.03.2023,22.32)

dirmıt (II): “Mantar.” (DS-IV:1519) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.36)

duvaklıca: “Yenilebilen, lezzetli bir çeşit mantar.” (DS-IV:1614) (-Bo.) (sözlük.gov.tr. 30.01.2024,14.20)

ebcin: “Bir çeşit mantar.” (DS-V:1649) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.32)

ebe (IV): “Bir çeşit mantar.” (DS-V:1650) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.33)

ebişek: “Bir çeşit mantar.” (DS-V:1657) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.33)

ennimene: “Bir çeşit mantar.” (DS-V:1760) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.34)

evelek: “Mantar.” (DS-V:1804) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.36)

fos göbelek: “Yenmeyen mantar.” (DS-V:1877) (-Af.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.37)

foskulak: “Mantargillerden çamlar arasında yetişen içinde siyah toz bulunan bir çeşit mantar.” (DS-V:1877) (-Brd.-Sv.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.38)

gannıca: “Çamlık yerlerde biten kırmızımsı renkli bir cins mantar.” (DS-VI:1914) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.37)

gav (I): “Ağaçlarda meydana gelen mantar, kav.” (DS-VI:1936) (-Af.-Isp.-Brd.-Dz.-Ba.-Kü.-Ks.-Çkr.-Sm.-To.-Or.-Gr.-Tr.-Gm.-Kr.-El.-Mr.-Sv.-Ank.-İç.-Mğ.) (sözlük.gov.tr. 28.03.2023,22.39)

gelincik (III): “Bir çeşit mantar.” (DS-VI:1980) (-Ank.) (sözlük.gov.tr. 28.03.2023, 22.40)

gelin yanağı (II): “Portakal rengine yenilir bir çeşit mantar.” (DS-VI:1982) (-Kc.)

(sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.40)

geyik sırtı: “Geyik tüyü renginde, yenilen bir çeşit mantar: *Ormanda geyik sırtı topladım.*” (DS-VI:2016) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.31)

gılı gılı (I): “2. Bir çeşit küçük mantar.” (DS-VI:2043) (-Or.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.31)

göbelek (I): “Yenilen bir çeşit mantar.” (DS-VI:2115) (-Af.-Dz.-Mn.-Ba.-Es.-Çkr.-Ama.-Ağ.-Vn.-Bt.-El.-Ml.-Ur.-Gaz.-Mr.-Hat.-Sv.-Yz.-Ank.-Krş.-Ky.-Ng.-Kn.-Ada.-İç.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.00)

gölek (III): “Mantar.” (DS-VI:2142) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,10.02)

guguvak: “Yenilebilen mantar.” (DS-VI:2190) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,10.02)

gulak (II): “Bir cins mantar.” (DS-VI:2191) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,10.02)

gübelek (I): “Mantar.” (DS-VI:2205) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,10.03)

halı saçağı: “Etrafı saçaklı mantar.” (DS-VII:2260) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.37)

hevlek (II): “Ağaç köklerinde yetişen bir çeşit mantar.” (DS-VII:2351) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.00)

höbelek: “Bir çeşit mantar.” (DS-VII:2426) (-Ks.-Sn.-Çr.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.19)

ichi gızıl: “Bir çeşit mantar.” (DS-VII:2505) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.04)

ilik mantarı: “Orta büyüklükte bej renginde bir dağ mantarı.” (DS-VII:2524) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.02)

kabalak (I): “5. Çoğunlukla davarların yattığı yerlerde biten yenilen bir çeşit mantar.” (DS-VIII:2579) (-Ank.-Bo.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.02)

kabek: “Mantar.” (DS-VIII:2582) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.03)

kadın göbeği: “2. Bir cins mantar.” (DS-VIII:2590) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.03)

kanlıca: “Kırmızı renkli, yenilen bir çeşit mantar.” (DS-VIII:2626) (-Kc.-İst.-Çkr.-Sm.-Tr.-Ank.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.04)

kara gulak: “Ağaçların gövdesinde olan yenilebilen bir mantar.” (DS-VIII:2644) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.04)

kara kulak (II): “1. Söğüt mantar.” (DS-VIII:2647) (-Düz.-Bo.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.05)

kara kulak (II): “2. Yenen bir cins mantar.” (DS-VIII:2647) (-Dz.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.05)

kayşalak: “Beyaz mantar.” (DS-VIII:2708) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.40)

keme (II): “Patatese benzeyen bir çeşit mantar.” (DS-VIII:2738) (-Ur.-Gaz.-Yz.-Nş.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.06)

kirmit: “Ağaçların arasında biten, yenilen bir çeşit mantar: *Kirmitin kavurması güzel olur.*” (DS-VIII:2881) (-Or.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.07)

kirtlek (I): “Yangın yerinde biten mantar.” (DS-VIII:2883) (-Af.-Bo.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.08)

kobak (VII): “Balık ağlarında kullanılan mantar.” (DS-VIII:2889) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.29)

koyun mantarı: “Bir çeşit mantar.” (DS-VIII:2944) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.15)

köbelek (I): “Bir çeşit mantar.” (DS-VIII:2946) (-Sv.-Ker.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.08)

köpek mantarı: “Bir çeşit zehirli mantar.” (DS-VIII:2960) (-Düz.-Bo.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.08)

köveleyh: “Mantar.” (DS-VIII:2983) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,11.15)

kukuvak: “Bir çeşit mantar.” (DS-VIII:2993) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,11.16)

kulecik: “Kırda yetişen bir çeşit mantar.” (DS-VIII:2995) (-İz.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,11.17)

kuş çırlığı: “Yenilir bir cins mantar.” (DS-VIII:3015) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,11.18)

kuv: “Ağaç mantarı.” (DS-VIII:3018) (-To.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,11.19)

kuzu göbeği: “Bir çeşit mantar.” (DS-VIII:3022) (-Dz.-To.-Ank.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,11.20)

malkadın (II): “Üstü saman renginde, içi beyaz, kalın köklü,yanilebilir bir çeşit mantar.” (DS-IX:3113) (-Kc.-Bo.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.11)

maltepe: “Yenilen bir çeşit mantar.” (DS-IX:3114) (-Düz.-Bo.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.12)

mansur: “Mantar.” (DS-IX:3125) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.13)

melki [meliki (II)]: “Çam ve çalı diplerinde biten, kırmızı renkli, yenilen bir çeşit mantar.” (DS-IX:3157) (-Ba.-Çkl.-Kü.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.14)

merki: “Yenilen zehirsiz bir çeşit mantar.” (DS-IX:3170) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.15)

mıh tepesi: “Bir çeşit mantar.” (DS-IX:3182) (-Bo.-Ank.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.16)

örpek: “Büyük mantar.” (DS-IX:3349) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.17)

pamucak (II): “Nem nedeniyle odunların üstünde oluşan beyaz mantar.” (DS-IX:3389) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.18)

porsuk (III): “Kırlarda biten içi dolu, kötü mantar.” (DS-IX:3470) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.19)

posalak: “Kuruyunca toz gibi ufalanan bir çeşit mantar.” (DS-IX:3472) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.20)

pürpürüm mantarı: “İlkbaharda ormanlarda yetişen bir çeşit mantar.” (DS-IX:3499) (-Or.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.21)

sakalak: “Mantar.” (DS-X:3517) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.22)

sobelen: “Koni biçiminde mantar.” (DS-X:3653) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.23)

soko (II): “Mantar.” (DS-X:3658) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.24)

söbelek (II): “Tarlada biten bir çeşit mantar.” (DS-X:3672) (-Dz.-Ks.-Çkr.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.25)

sünük (I): “Mantar.” (DS-X:3716) (-El.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.27)

süpsöber: “Mantar.” (DS-X:3717) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.28)

sütlüce: “Bir çeşit mantar.” (DS-X:3727) (-Düz.-Bo.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.29)

tellice (I): “Küçük taneli mantar.” (DS-XI:3872) (-Sv.-Ank.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.30)

tillice: “Yenilebilen bir çeşit mantar.” (DS-X:3932) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.30)

tirmit: “Fındık mantarı.” (DS-X:3939) (-Gr.-Or) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.30)

tita (I): “Ormanda yetişen yenilir bir çeşit mantar.” (DS-X:3940) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.30)

yon göbek: “İyi çeşit yemeklik mantar.” (DS-XI:4294) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.41)

yumurta mantar: “Çok lezzetli bir mantar çeşidi.” (DS-XI:4318) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.31)

zongula: “Ağısız mantar.” (DS-XI:4393) (-Mn.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.31)

kövelek: “Mantar.” (DS-XII:4570) (-Ağ.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.33)

melki: “Al, yenilebilen bir çeşit mantar.” (DS-XII:4591) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.33)

ters kulak: “Bir çeşit mantar.” (DS-XII:4754) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.09)

2.15.10 Patlıcan

ham balcan: “1. Tohumlanmış patlıcan.” (DS-VII:2265) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.39)

has baldırcan: “Patlıcan.” (DS-VII:2298) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.04.02.2024,22.25)

hortik: “Turşuluk ufak patlıcan.” (DS-VII:2414) (-Dy.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.17)

kara baldırcan: “Patlıcan.” (DS-VIII:2637) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.48)

kara oğlan (I): “Patlıcan.” (DS-VIII:2651) (-İst.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.49)

padılcan: “Patlıcan.” (DS-IX:3371) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.49)

saplıcatinton [saplıtinton]: “Patlıcan.” (DS-X:3542) (-Çkl.-Ant.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.49)

badılcan: “Patlıcan.” (DS-XII:4439) (-Af.-Isp.-Brd.-Dz.-Ay.-İz.-Ba.-Es.-Sk.-Zn.-Ank.-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.50)

balcan: “Patlıcan.” (DS-XII:4441) (-Dz.-Bil.-Gm.-Or.-El.-Ur -Gaz. -Mr. -Ada. -Mğ.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.50)

2.15.11 Pırasa

cavur soğanı: “Yaban pırasası.” (DS-III:867) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.51)

çirêş: “Yabani pırasa.” (DS-III:1186) (-Bt.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.51)

çiriş (I): “Dağ pırasası.” (DS-III:1235) (-Or.-Kr.-Ezm.-Ezc.-Ağ.-Ml.-Mr.-Hat.-Sv.-Ky.-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.51)

çivril: “Pırasa.” (DS-III:1249) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.52)

haransa: “Pırasa.” (DS-VII:2285) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.44)

horansa: “Pırasa.” (DS-VII:2408) (-Uş.-Mn.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.16)

kiriş: “1. Pırasa.” (DS-VIII:2878) (-Bo.-Ml.-Sv.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.10.02.2024,10.40)

kokaz: “Yaban pırasası.” (DS-VIII:2905) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.52)

parasa: “Pırasa.” (DS-IX:3395) (-Or.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.53)

pıransa [pırsa]: “Pırasa.” (DS-IX:3441) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.16.02.2024,16.18)

[pırsa]: (-Dz.)

samardala: “Yabanıl pırasa.” (DS-X:3531) (-İst.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.52)

purasa: “Pırasa.” (DS-XII:4654) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.53)

zakota: “Küçük bir çeşit pırasa.” (DS-XII:4829) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.54)

2.15.12 Sarımsak

çiya: “Sarımsak dişi.” (DS-III:1249) (-Af.-Uş.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,21.53)

çonça: “Sarımsak.” (DS-III:1268) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.30.03.2023,20.06)

ganzi: “Sarımsak dişi: *Yoğurdun içine üç ganzi sarımsak koy.*” (DS-VI:1916) (-Sm.-Tr.) (sözlük.gov.tr.30.03.2023,20.07)

gömürgen: “Yabani sarımsak.” (DS-VI:2151) (-İst.) (sözlük.gov.tr.30.03.2023,20.07)

hırladız: “Sarımsak.” (DS-VII:2371) (-İz.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.03)

it sarmısağı [it siyeyi, it soğanı]: “Soğanak da denilen keskin, fena kokulu bir çeşit ot, yabani sarımsak.” (DS-VII:2570) (-To.-Sv.) (sözlük.gov.tr.30.03.2023,20.08)

korman: “Yaban pırasası, bir çeşit sarmısak.” (DS-VIII:2926) (-El.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.05)

sirmo: “Yaban sarmısağı.” (DS-X:3646) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.30.03.2023,20.09)

zakota: “Yabanıl sarmısak.” (DS-XI:4344) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.30.03.2023,20.10)

körmen: “Yabanıl sarımsak.” (DS-XII:4569) (-Mr.-Ada.-İç.-Ant.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.30.03.2023,20.11)

pürçük (III): “Soğan yaprağı.” (DS-XII:4655) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.30.03.2023,20.06)

sığala: “Sarmısağın zamanla bozulması.” (DS-XII:4688) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.30.03.2023,20.05)

2.15.13 Soğan

alaza: “Dökülen tohumlarla ertesi yıl kendiliğinden çıkan tahıl, soğan vb.” (DS-I:205) (-Uş.-İsp.-Mn.-Ba.-Zn.-Ky.-Ant.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.10)

bakla soğan: “Bakla zamanı çıkan bir çeşit soğan.” (DS-II:495) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,09.00)

basır enme: “Bahçeye ekilen soğanların köklerinin kurtlar tarafından yenilip sararması: *Bu yıl soğanlara basır endi.*” (DS-II:541) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.09)

bülçüklü sovan: “Yeşil soğan.” (DS-II:819) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,12.01)

can bezi: “Omurilik soğanı.” (DS-III:855) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.31)

cenik sovanı: “Tatlımsı, mor renkli genişçe biçimli bir cins soğan.” (DS-III:882) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.32)

cicik (III): “1. [cücük] 2. Taze soğan yaprağı.” (DS-III:959) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.33)

cilago: “Küçük soğan: *Buyul kuruh tan doğanlar hep cilago oldi.*” (DS-III:964) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,21.04)

cok cok: “Soğanın filizi.” (DS-III:995) (-Kc.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.34)

çil soğan: “Taze soğan.” (DS-III:1220) (-Es.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,21.42)

dibiz: “Kuru soğan.” (DS-IV:1480) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,21.42)

emir sultan: “Yeşil soğan.” (DS-V:1737) (-Düz.-Bo.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.35)

findos [fintos]: “Soğan tohumu, küçük soğan.” (DS-V:1866) (-Af.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.36)

fisil (I): “Küçük soğan, arpacık soğan.” (DS-V:1871) (-Sn.-Sm.-Ama.-To.-Or.-Gr.-Sv.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.36)

gabalak (VI): “3. Taze soğan, baş bağlamayan soğan.” (DS-VI:1883) (-Af.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,17.03)

gablak: “Arpacık soğanı.” (DS-VI:1886) (-Isp.-Brd.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.37)

garık (IV): “Baharda erken yetişmesi için dikilen soğan: *Tarlaya garık diktim.*” (DS-VI:1926) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.37)

goğlük: “Yeşil soğan.” (DS-VI:2095) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.40)

goner: “Küçük soğan.” (DS-VI:2101) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.39)

gover: “Küçük soğan.” (DS-VI:2110) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.39)

gurante: “Dağlarda yetişen yabani soğan.” (DS-VI:2197) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.41)

halıza: “6. Küçük soğan: *Biraz halıza diktik.*” (DS-VII:2260) (-Dz.-Ay.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,20.56)

kabalak (I): “2. Arpacık soğanı.” (DS-VIII:2580) (-Af.-Isp.-Brd.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.45)

kabalak (I): “3. İki yıllık soğanın yeniden toprağa dikilmesiyle elde edilen yeşil soğan.” (DS-VIII:2580) (-Af.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.45)

kabalak (I): “4. Tohum veren erkek soğan.” (DS-VIII:2580) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.45)

kabıllak: “Eski soğan (bir,iki yıllık soğan).” (DS-VIII:2583) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.42)

kaluk (II): “Arpacık soğanı, soğancık.” (DS-VIII:2611) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.43)

kara boğaz (II): “Baş tutmuş yeşil soğan.” (DS-VIII:2638) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.43)

kayı soğan: “Yeşil soğan.” (DS-VIII:2701) (-Ker.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.44)

kıl kirişi: “Yaban soğanı.” (DS-VIII:2800) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.51)

kokarcık (II): “Arpacık soğanı, küçük soğan.” (DS-VIII:2904) (-Sv.-İst.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.46)

kuyruklu: “Soğan.” (DS-VIII:3021) (-Ed.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.47)

pelese (I) [pelese (II)]: “Taze soğan, soğan fidesi.” (DS-IX:3423) (-Af.-İsp.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.48)

pevraz: “Soğan.” (DS-IX:3437) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.49)

pürcük: “Taze soğan.” (DS-IX:3495) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.52)

pürçük: “Taze soğan.” (DS-IX:3495) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.50)

pürç (II): “1. Soğan, pırasa vb. bitkilerin işe yaramayan dalları.” (DS-IX:3496) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.50)

pürç (II): “2. Sebzelerin yeşil gövde ve yaprakları.” (DS-IX:3496) (-Af.-İsp.-Nş.-Nğ.-Kn.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.50)

pürçük (II): “Taze soğan, sarımsak, pırasa, marul vb.sebzelerin yeşil yaprakları.” (DS-IX:3496) (-Af.-Brd.-Dz.-Ank.-Kn.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.50)

pürtük (II): “Arpacık soğanı.” (DS-IX:3500) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.51)

sirmik: “Yaban soğanı.” (DS-X:3646) (-Dy.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.52)

soğan ufağı [soğan uşağı]: “Arpacık soğanı.” (DS-X:3654) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.53)

soğon: “Soğan.” (DS-X:3655) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.53)

sovan: “Soğan.” (DS-X:3667) (-Sm.-Bo.-Ank.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.54)

suvan: “Soğan.” (DS-X:3702) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.26)

taykuyruk: “Taze baş soğan.” (DS-X:3852) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.54)

zaguda: “Soğanın küçüğü.” (DS-XI:4341) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.41)

zillik (I): “Soğan cücüğü.” (DS-XI:4387) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.54)

gömren: “Yabanıl soğan.” (DS-XII:4511) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.57)

kabalak soğan: “Baş soğan.” (DS-XII:4527) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.59)

kalak (II): “İri soğan.” (DS-XII:4530) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.59)

kara boğaz: “Bir çeşit soğan.” (DS-XII:4533) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.59)

sohan: “Soğan.” (DS-XII:4700) (-To.) (sözlük.gov.tr.18.01.2024,10.51)

usküle: “Yeşil yapraklarından asılarak saklanan bir çeşit soğan.” (DS-XII:4710) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.00)

üsküle: “Büyümemiş, küçük soğan.” (DS-XII:4796) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.19)

2.15.14 Sebze

ak gök: “3. Çeşitli sebze.” (DS-I:149) (-Dz.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,14.37)

avar (I): “1. Tarladaki sebze.” (DS-I:375) (-İz.-Md.-Mr.-Ank.-Kn.-Ada.-İç.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.22)

ceve: “Sebze tarlasında fideleri dikmek için açılan cetvel.” (DS-III:887) (-Ker.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,20.51)

döküm: “Bostan, sebze ve tahılın verimi.” (DS-IV:1574) (-Ay.-Sv.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.56)

goveri: “Sebze.” (DS-VI:2110) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.15)

göğeri: “1. Sebze.” (DS-VI:2128) (-Af.-Isp.-Dz.-Kü.-Gaz.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.17)

gökderike: “Sebze.” (DS-VI:2137) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.20)

gök göğerti: “Bahçede ulunan çeşitli sebzeler: *Bu yıl göğertimiz yok.*” (DS-VI:2137) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.21)

gökterke [göktereke,gökterike]: “Her çeşit yeşil, taze sebze: *Gök terke çıktı mı işler biraz kolaylaşıyor.*” (DS-VI:2139) (-Brd.-Dz.-Ay.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.22)

[göktereke]: (-Dz.)

[gökterike]: (-Dz.)

guş etmeği [guşeymeyi]: “Küçük uzunca yapraklı bir çeşit kır sebzesi.” (DS-VI:2202) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.23)

gülk (III): “Sebzelerin çiçekli durumu: *Pancarlar gülk olmuş.*” (DS-VI:2219) (-Or.) (sözlük.gov.tr.04.02.2024,11.15)

gülük (III): “Sebze tohumları ekilmek için açılan ocaklar.” (DS-VI:2220) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.04.02.2024,11.19)

havar (III): “1. Sebze.” (DS-VII:2309) (-Kn.-İç) (sözlük.gov.tr.04.02.2024,19.05)

havarı (II): “Sebze.” (DS-VII:2309) (-Bil.) (sözlük.gov.tr.04.02.2024,19.05)

hıyr hıyr: “Sebzenin çok taze olduğunu anlatır.” (DS-VII:2381) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.04.02.2024,21.20)

magı: “Taze sebze.” (DS-VII:2473) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.03)

kolakas: “Patatese ve yer elmasma benzeyen etli yemeği yapılan bir çeşit sebze.” (DS-VIII:2907) (-Ant.-Kıb.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.00)

kökenlik: “Sebzelik.” (DS-VIII:2952) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.10.02.2024,21.20)

kuruluk (II): “Kış için kurutulan sebzeler.” (DS-VIII:3012) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,18.17)

merülcen: “Yemeği yapılan bir dikenin ucu, yabancı sebze.” (DS-IX:3170) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.24)

mezele: “Sebze.” (DS-IX:3176) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.14.02.2024,21.30)

muval: “Taze sebze.” (DS-IX:3226) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.14.02.2024,21.31)

top top: “Sebze.” (DS-X:3965) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.20.02.2024,15.25)

tuna: “Sebze.” (DS-X:3992) (-To.) (sözlük.gov.tr.20.02.2024,16.06)

yemşi: “Sebze.” (DS-XI:4244) (-Uş.-Kn.) (sözlük.gov.tr.23.02.2024,11.28)

zavzı: “1. Sebze.” (DS-XI:4353) (-Çr.-Ank.) (sözlük.gov.tr.23.02.2024,16.00)

zebze: “Sebze.” (DS-XI:4355) (-To.) (sözlük.gov.tr.23.02.2024,16.01)

zilk: “Marula benzeyen, yaprağından sarma yapılan bir kış sebzesi, pazı.” (DS-XI:4369) (-Hat.-Ker.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.51)

2.15.15 Turp

acırga: “Yabani turp.” (DS-I:53) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,10.18)

arap şalgamı: “1. Siyah turp.” (DS-I:299) (-İz.-Es.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.36)

çelem: “3. Kırmızı turp.” (DS-III:1119) (-Tn.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.25)

çöl turpu: “Yabani turp.” (DS-III:1284) (-Ağ.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,10.18)

eşşek turpu: “1. Yaban turp.” (DS-V:1795) (-İç.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,10.18)

kan torbası: “Kırmızı turp.” (DS-VIII:2628) (-İst.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.26)

koca baş (I): “2. Turp.” (DS-VIII:2891) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,21.27)

yağlaç (III): “Bir turp çeşidi.” (DS-XI:4121) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.01)

acırga: “Turp.” (DS-XII:4405) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.00)

2.16 Sulama

çırmar: “2. Tarlayı sulamak için açılan su yolu.” (DS-III:1188) (-Ezc.-Sv.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.09)

çırmar: “Tarlaları sulamak için açılan su yolu.” (DS-III:1236) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.13)

çizi (I): “3. Tarlada su yolu.” (DS-III:1252) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.16)

dabul: “Tarla ve bostanlarda evlek ve tarhlar arasında açılan su yolu, ark.” (DS-IV:1316) (-İst.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,12.44)

düzen: “Tahıl yeşerdikten sonra hafifçe sulama.” (DS-IV:1644) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,14.26)

garık (III) [garıg,garıh]: “Bahçe ve bostanlarda sulama için açılan ark, hendek.” (DS-VI:1925) (-İsp.-İz.-Bo.-Ama.-Nğ.-Ada.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,14.06)

gedevet (III): “Bahçe ve ekinleri sulamak için açılan su arkları.” (DS-VI:1947) (-Kn.)

(sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.11)

gever (I): “Bahçe ve tarla sulamak için açılan ince su yolu, ark.” (DS-VI:2009) (-Dz.-Çkl.-Brs.-Bil.-Es.-Bo.-Zn.-Sn.-To.-Or.-Gr.-Ezc.-Ağ.-El.-Ml.-Ur.-Gaz.-Mr.-Hat.-Sv.-Yz.-Ank.-Nş.-Ky.-Kn.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,14.07)

govar: “Tarlayı sulamak için açılan arklar.” (DS-VI:2109) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,14.16)

hevis: “1. Bahçeyi sulamak için açılan ark.” (DS-VII:2353) (-To.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.59)

ilipin: “Tarlaları sulamak için açılan ark.” (DS-VII:2526) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.56)

kalum: “Sulu, bataklık tarlaları kurutmak için açılan su arkları.” (DS-VIII:2611) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.05)

kamantı [kanavar]: “Tarlayı sularken yüksek yerlere su çıkarmak için açılan ark.” (DS-VIII:2613) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.07)

karık (I): “2. Bağ ve bahçeleri sulamak için açılan ince su yolu, ark.” (DS-VIII:2661) (-Isp.-Dz.-İz.-Mn.-Ba.-Brs.-Es.-Bo.-İst.-Zn.-Sn.-Sm.-Ama.-To.-Gr.-Ar.-Krş.-Nş.-Ng.-Kn.-Ada.-Tk.) (sözlük.gov.tr.28.02.2023,19.49)

leğer: “Tarla sulamak için yapılan küçük su bendi, büğdet.” (DS-IX:3070) (-Ur.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.16)

maşara: “Eğik bir yerdeki tarlanın iyi sulanması için ana arkta çapanın ucuyla açılan küçük su yolları.” (DS-IX:3134) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.30)

nağat [nakat (I)]: “Tarlaları sulamak için büyük su arkından suyun bölündüğü yerler.” (DS-IX:3233) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.40)

ok (VIII): “Tarla sulamak için açılan ark.” (DS-IX:3274) (-Af.-Isp.-Dz.-Mn.-Gr.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.44)

öğünt (I): “1. Tarlalara su dağıtılan büyük ark.” (DS-IX:3321) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.46)

pere (I): “1. Tarladan geçen su yolu.” (DS-XII:4643) (-Af.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.30)

2.17 Tahıl

2.17.1 Arpa

arpagan: “Yabani arpa.” (DS-I:330) (-İz.-Ezm.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.13)

çayan (III): “Arpa başağı.” (DS-III:1096) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.14.03.2023,08.39)

çıyan: “Arpa başağının bir tanesi.” (DS-III:1201) (-Af.) (sözlük.gov.tr.14.03.2023,08.40)

çörüntü: “Buğday, arpa elentisi.” (DS-III:1295) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,22.02)

dördül: “Bir çeşit arpa.” (DS-IV:1587) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,14.08)

dört hırha: “Baştağında dört sıra arpa taneleri bulunan bir arpa çeşidi.” (DS-IV:1588) (-Yz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,14.09)

garuklu: “En iyi cins buğday ve arpa karışımı.” (DS-VI:1931) (-Or.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,13.11)

gavurga [gavırğa,govurga,goyurga]: “Kavrulmuş buğday, mısır, arpa.” (DS-VI:1942) (-Af.-Ks.-Sn.-Gm.-Sv.-Ank.-Kn.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,13.13)

geven (II): “Arpa sapı.” (DS-VI:2009) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,13.14)

gılıç arpa: “Sapında iki sıra arpa olan başak: *Bağa bu sene gılıç arpa ektik.*” (DS-VI:2042) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,13.15)

gındıra arpası: “Az nişastalı ince uzun bir çeşit arpa.” (DS-VI:2049) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.14.03.2023,08.43)

gömleksiz arpa: “Kılçıksız, ince kabuklu arpa.” (DS-VI:2149) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.00)

ıza: “2. Arpa.” (DS-VII:2499) (-Bil.-Bo.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,18.13)

ilan dili (I) [ilan sarımsağı]: “Bir çeşit cılız arpa.” (DS-VII:2517) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.14.03.2023,08.44)

kara kalçık: “Baştağı kara olan arpa.” (DS-VIII:2645) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,13.15)

kasıl: “1. Sararmaya başlamış arpa başağı.” (DS-VIII:2675) (-El.-Ml.-Gaz.-Mr.-Ada.)

(sözlük.gov.tr.03.02.2023,13.16)

kasıl: “2. Arpa yarması.” (DS-VIII:2675) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,13.17)

katıklı (I) [->katıklı-1]: “Buğdayla çavdar, ya da arpa karışımı.” (DS-VIII:2682) (-Ks.-Kn.-Ng.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,13.18)

kelleli ot: “Bir çeşit arpa.” (DS-VIII:2735) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,13.19)

kılıç arpa: “Hayvanlara yedirilen başağının taneleri iki sıralı dizilmiş olan sivri, uzunca ve kuvvetli arpa.” (DS-VIII:2797) (-Çkr.-Yz.-Kn.-İç.-Ant.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,13.20)

küveli arpa: “Çifte kılçıklı, taneleri beyaz ve dolgun bir çeşit arpa.” (DS-VIII:3041) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,23.12)

peygamber arpası: “Kılçıksız ve kabuksuz, buğdaya benzer bir çeşit arpa.” (DS-IX:3437) (-Sm.-Ama.-To.-Ank.-Kn.-Ada.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,13.22)

şatır arpa: “Dayanıklı bir çeşit arpa.” (DS-X:3753) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,13.23)

tapuz arpa: “Dört, beş sıralı arpa başağı.” (DS-X:3830) (-Zn.-Çkr.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,13.24)

top başı: “İri taneli bir çeşit arpa.” (DS-X:3963) (-Yz.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,13.25)

topuz arpa: “Başağı dört ya da beş sıralı iyi cins arpa.” (DS-X:3966) (-Isp.-Dz.-Es.-Bo.-Çr.-Sm.-Ank.-İç.-Ant.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,13.26)

yılan dili (I): “1. Başağında düzgün iki sıra taneleri olan bir çeşit arpa.” (DS-XI:4265) (-Bil.-Çr.-Sn.-Sm.-Ama.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.40)

zağor (II): “Kırılmış arpa.” (DS-XI:4341) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,13.27)

ak arpa: “Bir çeşit beyaz arpa.” (DS-XII:4410) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.00)

kılı çarpa: “Hayvanlara yedirilen sivri, uzunca bir çeşit arpa.” (DS-XII:4552) (-To) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,09.21)

mıhtan: “Arpa.” (DS-XII:4594) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,13.27)

mihtan: “Arpa ile buğday karışımı.” (DS-XII:4596) (-İç.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,

13.27)

2.17.2 Buğday

abara (II): “1. Buğday ambarı.” (DS-I:11) (-Yz.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,09.33)

ağsüntere: “Bir cins buğday.” (DS-I:105) (-To.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,11.03)

ağtop: “Bir çeşit buğday.” (DS-I:113) (-To.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,11.03)

ağunduruk: “Başakları boş buğday.” (DS-I:114) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,20.47)

ah buğday: “Sonbaharda ekilen kabuğu beyaz, yumuşak bir çeşit buğday.” (DS-I:126) (-Dy.-Hat.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,11.07)

akarista: “Bir çeşit yumuşak buğday.” (DS-I:140) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,14.24)

akbaş: “5. Bir çeşit beyaz buğday.” (DS-I:142) (-Gm.-Yz.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,14.27)

ak buğday: “Sonbaharda ekilen, kabuğu beyaz, yumuşak bir çeşit buğday.” (DS-I:143) (-Af.-Isp.-Dz.-İz.-Çkl.-Es.-Sk.-Ks.-Zn.-Sm.-To.-Tr.-Ezc.-Ağ.-Gaz.-Ank.-Krş.-Ng.-Kn.-Ant.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,14.31)

ak gernaz: “Bir çeşit beyaz buğday.” (DS-I:149) (-Kn.-Ant.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,14.35)

akekin: “Beyaz, iri taneli, kırmızı başaklı bir çeşit kılçıklı buğday.” (DS-I:148) (Rumeli göçmenleri) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,14.34)

akın: “Ekin, harmandan alınan buğday: *Bu yıl 200 çinik akınımız çıktı.*” (DS-I:150) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,14.39)

ak köse: “Sonbaharda ekilen, soğuğa dayanıklı bir çeşit buğday.” (DS-I:156) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,14.45)

ak top: “Bir çeşit buğday.” (DS-I:158) (-Dz.-Sm.-To.-Sv.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,14.48)

akova: “Bir çeşit yumuşak buğday.” (DS-I:159) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,09.28)

akpusa: “Bir çeşit beyaz buğday.” (DS-I:160) (-İz.-Mn.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,

09.26)

aksarhan: “Bir çeşit tohumluk buğday.” (DS-I:161) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024, 09.26)

akser: “Başakları koyu sarı renkte olan bir çeşit sarı buğday.” (DS-I:161) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,09.26)

aksısam: “Beyaz ve iri taneli bir çeşit buğday.” (DS-I:161) (-İz.) (sözlük.gov.tr. 23.01.2024,09.30)

aktahal: “Buğday.” (DS-I:162) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,09.31)

aktop: “Bir çeşit buğday.” (DS-I:163) (-Dz.-Sm.-To.-Sv.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024, 09.32)

akyazlık: “Kellesi dört sıra olarak olgunlaşan sarı buğday.” (DS-I:164) (-Dz.-To.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,09.33)

akyarmaz: “Bir çeşit beyaz ve yumuşak buğday.” (DS-I:164) (-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr. 23.01.2024,09.26)

akzahran: “Bir çeşit buğday.” (DS-I:164) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,09.33)

alahinta: “Karışık buğday.” (DS-I:189) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.04)

albustan: “Kırmızı ve ufak taneli bir çeşit buğday.” (DS-I:208) (-Nş.) (sözlük.gov.tr. 23.01.2024,10.11)

alibeg buğdayı: “Bir çeşit buğday.” (DS-I:221) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.13)

alkara kılçık: “Siyah kılçıklı bir çeşit buğday.” (DS-I:222) (-Dz.-Ks.-Çr.-Sn.-Sm.-Ama.-To.-Yz.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.16)

ameriken: “Bir çeşit buğday.” (DS-I:237) (-To.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.22)

arı saman: “1. Beyaz buğday.” (DS-I:322) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.06)

arpacık: “1. Amerikan tohumlu buğday.” (DS-I:330) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024, 11.12)

arı buğda: “İçinde yabancı tohum bulunmayan buğday.” (DS-I:337) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.15)

aşura buğday: “Rengi kırmızıya çalan bir çeşit buğday.” (DS-I:363) (-Tn.)

sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.18)

aş yarması: “Döğülüp çekilmiş buğday.” (DS-I:364) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024, 11.19)

ateş buğdayı: “Kırmızıya çalar renkte bir çeşit buğday.” (DS-I:367) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.19)

avadik: “Melezleşmiş buğday.” (DS-I:374) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.21)

av buğday: “Beyaz buğday.” (DS-I:378) (-Or.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.27)

başlı buğday: “Saman ve toprak karışık buğday.” (DS-II:543) (-İç.) (sözlük.gov.tr. 25.01.2024,11.11)

başlık: “1. Kalın samanla karışık arpa veya buğday.” (DS-II:563) (Kıbrıs Köyleri) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,13.57)

boz başak: “Sonbaharda ekilen bir çeşit buğday.” (DS-II:749) (-Dz.-Ed.) (sözlük.gov.tr. 25.01.2024,11.46)

boz teftik: “Kısa ve boz kılçıklı, yufkası ince açılan buğday.” (DS-II:752) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.48)

buğda: “Buğday.” (DS-II:780) (-Gr.-Kr.-Hat.-Sv.-Ada.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024, 11.54)

buğdaycık: “Buğdaya benzeyen bir çeşit ot, yabancı buğday.” (DS-II:780) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.54)

bursa buğdayı: “İri, açık sarı taneli buğday.” (DS-II:801) (-Ama.) (sözlük.gov.tr. 25.01.2024,11.58)

can kesme: “Sonbaharda yetişen bir çeşit buğday.” (DS-III:857) (-Gm.) (sözlük.gov.tr. 28.01.2024,20.49)

cegen (I) [cegan-2,ceğen-1,ceyen]: “1. Dövende ezilmeyen çavdar, buğday sapı: *Sap cegen oldu.*” (DS-III:874) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.07)

cel (III): “1. [çala (IV)] 2. Üzerinde başak bulunan buğday ve arpa sapları.” (DS-III:877) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.08)

çaç (V): “Buğday yığını.” (DS-III:1031) (-Çr.-Gm.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.09)

çadırgaç: “Hafif ateşte kavrulmuş, ütölmüş buğday başakları.” (DS-III:1032) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.08)

çakmur buğday: “İri, ağır bir çeşit buğday.” (DS-III:1046) (-Bay.-Kr.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.09)

çalı basan: “İri ve sert taneli, uzun saplı ve kılçıklı bir cins buğday.” (DS-III:1054) (-Ba.-Kü.-İst.-Ks.-Çr.-To.-Sv.-Yz.-Ky.-Ank.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.09)

çamak (I): “Kılçıksız buğday.” (DS-III:1063) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.10)

çam buğdayı: “Açık kırmızı renkli ufak taneli buğday.” (DS-III:1064) (-To.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.11)

çeji: “Saplı buğday yığını.” (DS-III:1108) (-İst.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.13)

çirpız: “1. Sonbaharda ekilip sulanarak erken yeşillenen, filizlenen buğday.” (DS-III:1190) (-El.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.16)

çipro: “Buğday çeşidi.” (DS-III:1234) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.17)

çobancalık [->çobansalık-1]: “Çobanın yıllık ücretinden başka, çoban için ekilen buğday vb.” (DS-III:1253) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.18)

çöğür (I): “4. Buğday ve mısır anızı.” (DS-III:1280) (-İsp.-İz.-Sk.-Zn.-Or.-Gr.-Tr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,15.23)

çöör: “Buğday ve mısır anızı.” (DS-III:1289) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,22.00)

dani (II): “Pişmiş buğday.” (DS-IV:1362) (-Tn.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.21)

deli buğday: “Kunduru denilen buğday çeşidi, kırmızı buğday.” (DS-IV:1411) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.22)

deve dişi: “1. Sarı, iri taneli bir buğday çeşidi.” (DS-IV:1441) (-Ay.-Ank.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.55)

dene: “2. Kabuğu dövülerek soyulmuş buğday, aşıklık.” (DS-IV:1421) (-Es.-Çkr.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.24)

dığrak: “1. Erkek olgunlaşan, sarı renkli kısa saplı bir çeşit buğday.” (DS-IV:1453) (-Çkr.-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.25)

dıyrak buğday: “Uzun kırmızı renkli nemden az etkilenen bir buğday çeşidi.”

(DS-IV:1475) (-Kn.-Ant.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,12.23)

diga: “Yalnız ilkbaharda ekilen bir buğday çeşidi.” (DS-IV:1482) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.26)

dimenit: “En iyi cins buğday.” (DS-IV:1499) (-Or.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.32)

döğmelik: “Yarma yapılacak buğday.” (DS-IV:1571) (-Isp.-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,12.28)

dümenit: “1. Erken ürün veren buğday.” (DS-IV:1629) (-Ama.-To.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,14.23)

ecik (III): “Yağmurdan ıslanmış buğday ya da arpa.” (DS-V:1661) (-Gr.-Sv.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.26)

eldirek (I): “Taneleri küçük, yumuşak, rengi esmer bir çeşit buğday.” (DS-V:1708) (-Brd.-Dz.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.27)

elenti (I): “Arpa, buğday ve benzerlerinin kalburdan geçirilmiş kısmı.” (DS-V:1711) (-Af.-Uş.-Isp.-Brd.-Dz.-Ay.-İz.-Ba.-Çkl.-Es.-Ama.-Or.-Gm.-Ar.-Ezm.-Ezc.-Ml.-Gaz.-Sv.-Krş.-Ky.-Nğ.-Kn.-İç.-Mğ.-Krk.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.28)

elibayır: “Bir çeşit buğday.” (DS-V:1715) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.29)

engili buğday: “Ak buğday.” (DS-V:1754) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.30)

eveyik (I): “Sarı renkte çok özlü bir çeşit buğday.” (DS-V:1806) (-Çr.-Sm.-Ama.-Sv.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.30)

eveyik tahıl: “Kırmızı buğday.” (DS-V:1807) (-To.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.30)

evik (I): “Bir çeşit buğday.” (DS-V:1807) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.31)

evin (I): “1. Buğday tanesinin olgunlaşmış içi, özü.” (DS-V:1807) (-Brd.-Dz.-Ay.-İz.-Mn.-Ba.-Kc.-Sn.-Nğ.-Kn.-Mğ.-Krk.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.31)

evinli: “Özü (buğday,arpa vb. için).” (DS-V:1808) (-Af.-Brd.-Dz.-Ay.-İz.-Mn.-Ba.-Kc.-Kn.-İç.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.32)

felemin: “Buğday.” (DS-V:1841) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.37)

ferik (VI): “Buğday başaklarının yeni sertleşmeye başladığı zamanki durumu.” (DS-V:1846) (-Yz.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.38)

gara gılçih: “Kırmızı taneli kılçıklı siyah buğday ya da arpa.” (DS-VI:1918) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.44)

garıklı: “Buğday, arpa, çavdar karışımı tahıl.” (DS-VI:1926) (-Or.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.45)

gasar: “Buğdayın samandan ayrılmasından sonra, kabuktan kurtarılma işi.” (DS-VI:1932) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.47)

gavuz: “Buğday tanelerinin kabukları.” (DS-VI:1942) (-Ed.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.50)

gelemir buğdayı: “Küçük sarı buğday.” (DS-VI:1975) (-Af.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.50)

gem (II): “Ekin demetlerini bağlamaya yarayan uzun buğday sapı.” (DS-VI:1985) (-Kc.-Sn.-Sm.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.51)

gernik (I): “Başak taneleri siyez gibi kabuklu olup fakat ondan iri ve parlak olan bulgur yapmaya yarayan bir çeşit buğday.” (DS-VI:2006) (-Bo.-Ks.-Çr.-Sn.-Sm.-Ama.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.53)

gircon: “Buğday, ot vb. şeylerin kalın sert kısımları.” (DS-VI:2054) (-Gm.-Ezm.-Vn.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.54)

gıvız: “Hafif, yeğni (buğdaylar için).” (DS-VI:2064) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.55)

gıvızık [gızımık]: “Elendikten sonra geriye kalan kapçıklı ve çürük buğday.” (DS-VI: 2064) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.56)

godel (II): “Kılçıksız buğday başağı.” (DS-VI:2092) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.57)

gök ala buğday: “Kırmızı ve iri olan buğday.” (DS-VI:2135) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.59)

göle: “Tuzlu suda kayantılmış fiğ, mısır ve buğday.” (DS-VI:2141) (-Sv.-Ank.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.00)

göz eksiği: “Hastalıktan iç tutmayan buğday başağı.” (DS-VI:2178) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.02)

gunduru [gundulu,gunduri,gundürü]: “Sert buğday.” (DS-VI:2196) (-Ank.-Kn.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.02)

guruk (I): “Kılçıksız buğday.” (DS-VI:2201) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.03)

güce (I): “1. Kırılmış buğday, yarma.” (DS-VI:2207) (-Af.-Çkl.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.21)

gülcer: “Buğdayın içindeki kara taneler, yabanî fiğ.” (DS-VI:2217) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.36)

gürük (II): “Kılçıksız buğday.” (DS-VI:2238) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.39)

güzlük buğday: “Sonbaharda ekilen sert ve koyu renkli bir çeşit buğday.” (DS-VI:2244) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.43)

hanaylı: “Ufak buğday.” (DS-VII:2271) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.43)

hicaz buğdayı: “Beyaz ve büyük taneli bir çeşit buğday.” (DS-VII:2381) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.07)

höbet: “Savrulmak için hazırlanmış buğday yığını.” (DS-VII:2426) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.20)

ıza: “Kabuklu buğday.” (DS-VII:2499) (-Bil.-Bo.-İst.-Ank.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.04)

ibez: “Gelişmemiş cılız buğday.” (DS-VII:2501) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.05)

ifdoğum: “Sonbaharda ekilen buğday.” (DS-VII:2507) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.06)

iri buğday: “İri taneli, kırmızı renkli, özlü bir çeşit buğday.” (DS-VII:2549) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.08)

kalle: “Çavdarlı karışık buğday.” (DS-VIII:2609) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.11)

kalleli: “Karışık (buğday için).” (DS-VIII:2610) (-Sv.-Yz.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.11)

kalmast: “Harman kaldırılırken fakirlere ve çocuklara dağıtılan buğday.”

(DS-VIII: 2610) (-Bt.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.12)

kambak buğday: “Bir çeşit kılçıksız buğday.” (DS-VIII:2614) (-Sm.-Or.) (sözlük.gov.tr. 03.02.2023,10.13)

kaplıca: “Bulgurluk bir çeşit buğday.” (DS-VIII:2634) (-Brs.-Bo.-Ks.-Gm.-Sn.-Sm.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.15)

kapulca: “Taneleri küçük bir cins buğday, kaplıca.” (DS-VIII:2636) (-Kc.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.16)

kara başak [karabaş (II)-1]: “Kısa dayanıklı sert buğday.” (DS-VIII:2638) (-Ed.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.17)

karagöl buğdayı: “Karamsı, sert bir çeşit buğday.” (DS-VIII:2643) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.20)

kara göz (I): “3. Başı kara bir çeşit buğday.” (DS-VIII:2643) (-Hat.) (sözlük.gov.tr. 03.02.2023,10.20)

kara kılçık: “Kılçıkları siyah olan kırmızı ya da beyaz sert taneli buğday.” (DS-VIII:2646) (-Isp.-Dz.-Ay.-Mn.-Ba.-Çkl.-Brs.-Bil.-Es.-Kc.-İst.-Zn.-Ks.-Çkr.-Çr.-Sn.-Sm.-To.-Or.-Tr.-Ar.-Ezc.-Vn.-Bt.-Gaz.-Mr.-Hat.-Sv.-Ank.-Ky.-Nğ.-Kn.-Ada.-İç.-Ant.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.21)

karsbağ: “Kılçıklı siyah buğday.” (DS-VIII:2668) (-To.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023, 10.22)

kasan (IV): “İnce samanlı, cılız buğday.” (DS-VIII:2673) (-Bil.) (sözlük.gov.tr. 03.02.2023,10.22)

kavruk (II) [->kavut (I)-1]: “Nişantası az olan buğday.” (DS-VIII:2691) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.24)

kavsara (I): “Hasırdan yapılmış buğday ambarı.” (DS-VIII:2692) (-Isp.-Ky.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.25)

kavulca: “Tek sıralı kabuklu buğday başağı.” (DS-VIII:2693) (-Zn.) (sözlük.gov.tr. 03.02.2023,10.25)

kazerik: “Kavrulmuş buğday.” (DS-VIII:2711) (-Tn.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.29)

kebiç: “Değirmenciye emeğinin karşılığı olarak verilen buğday.” (DS-VIII:2714) (-Rz.)

(sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.30)

keç (II): “Samandan ayrılmış buğday.” (DS-VIII:2715) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.30)

kel buğday: “Bir cins buğday.” (DS-VIII:2725) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.30)

kelete (II): “1. Hemen kullanılmak için öğütülen az ölçüde buğday, tahıl.” (DS-VIII:2730) (-Dz.-Kü.-Çkr.-Çr.-Sm.-Ama.-To.-Gm.-Ezc.-Ml.-Ur.-Mr.-Sv.-Yz.-Ank.-Krş.-Nş.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.30)

kendime: “Buğday kırması, yarma.” (DS-VIII:2741) (-Sm.-Tr.-Gm.-Kr.-Sv.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.30)

keni (II): “Arpa ile buğday karışımı.” (DS-VIII:2743) (-Osm.-Ada.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.31)

kerdiga: “Arpa ile buğday karışımı.” (DS-VIII:2752) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.31)

kernik: “Kabuklu, iki çatal buğday.” (DS-VIII:2756) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.32)

kevsenk: “Özü alınmış buğday kabuğu.” (DS-VIII:2777) (-Dz.-İz.-Es.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.33)

kılçıksız: “Bir çeşit buğday.” (DS-VIII:2794) (-Sk.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.35)

kıl kuyruk (II): “Tohumluk olarak kullanılmaya elverişli olmayan buğday.” (DS-VIII:2800) (-Mn.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.36)

kırf (I): “1. Buğday başağı: *Kırflar sararmağa başladı.*” (DS-VIII:2821) (-Tn.-Mr.-Hat.-Sv.-Ky.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.37)

kırık (IX): “Bir çeşit kılçıksız başaklı buğday.” (DS-VIII:2824) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.38)

kırık (II): “Kılçıksız buğday: *Bugün bir kilo kırık aldım.*” (DS-VIII:2828) (-Ezc.-Tn.-El.-Sv.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.39)

kırlık (II): “Kırk günde yetişen bir çeşit kırmızı buğday.” (DS-VIII:2830) (-Mn.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.39)

kırma çek: “Harman kaldırılırken fakirlere ve çocuklara dağıtılan buğday.” (DS-VIII:2833) (-Tn.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.40)

kıvrak buğday: “İlkbaharda ekilip, sonbahar ekimi ile beraber yetişen buğday.” (DS-VIII:2852) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.41)

kızarantı (II): “Harmanda kalın topraklı buğday: *Bu kızarantıyı ele.*” (DS-VIII:2862) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.42)

kızılca (V) [kızıl evli]: “Kırmızıya çalan bir çeşit buğday.” (DS-VIII:2864) (-Ba.-Çkl.-Sm.-Krk.-Tk.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.43)

kibelik (I): “İşkembenin içine doldurulup pişirilmek için kabuğu çıkarılmış ve çekilmiş buğday.” (DS-VIII:2869) (-Dy.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.44)

kirik (III) [kirik buğday-1]: “1. Kısa kılçıklı, başağı dört köşeli buğday.” (DS-VIII:2877) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.45)

kirik (III) [kirik buğday-1]: “2. Kılçıksız, toparlak buğday.” (DS-VIII:2877) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.45)

kirik buğday: “Soğuğa dayanıklı olup, ekim ayında ekilip yaza kadar filiz vermeyen bir çeşit sarı buğday.” (DS-VIII:2877) (-Ağ.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.46)

kobak (II): “3. Ufak taneli beyaz buğday.” (DS-VIII:2889) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.27)

kocabaş buğday: “Unu kara olan sert buğday.” (DS-VIII:2891) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.49)

koca buğday: “İri taneli, yumuşak ve sarımsı bir çeşit buğday.” (DS-VIII:2891) (-Af.-Dz.-Ada.-Ant.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.50)

kokone buğday: “Çok tane veren bir çeşit buğday.” (DS-VIII:2906) (-Bil.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.51)

koloz (I): “Bir çeşit sarı buğday.” (DS-VIII:2911) (-İst.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.52)

köse buğday: “Başığı kılçıksız bir çeşit beyaz buğday.” (DS-VIII:2971) (-Çr.-Sm.-Ank.-Nş.-İç.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.53)

köse buğdayı [->köse buğday]: “Başığı kılçıksız bir çeşit esmer buğday.”

(DS-VIII:2971) (-To.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.54)

köse buğdayı: “Başığı kılçıksız bir çeşit beyaz buğday.” (DS-VIII:2971) (-Isp.-Ed.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.55)

kösöv: “Kör denilen hastalık nedeniyle içi boşalmış buğday, arpa başığı.” (DS-VIII:2975) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.57)

közer: “İyice dövülerek kabuğundan ayrılmamış buğday başakları, harman altı.” (DS-VIII:2981) (-Vn.-Bt.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.58)

kukuruz: “Mısır buğdayı.” (DS-VIII:2993) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.58)

kulağı yağhlı: “Kılçıksız bir çeşit buğday.” (DS-VIII:2993) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.59)

kunduru [kundulu]: “Başığı dört sıralı bir çeşit sert,sarı buğday.” (DS-VIII:3001) (-Zn.-Ks.-Çkr.-Ml.-Mr.-Sv.-Ky.-Ng.-İç.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.59)

kunduz buğday: “Kalın, kısa ve yuvarlak taneli bir çeşit buğday.” (DS-VIII:3001) (-Çkl.-Ed.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.00)

küpeli: “Bir sapta üç dört başak çıkaran buğday.” (DS-VIII:3042) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.40)

macar (I): “Küçük taneli kırmızı buğday.” (DS-IX:3098) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.00)

mahluç: “Arpaya benzeyen bir çeşit kabuklu buğday.” (DS-IX:3105) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.00)

malhamı: “Şubatta ekilen buğday.” (DS-IX:3112) (-To.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.04)

menceki buğday: “İri taneli ve başığı kırmızı bir çeşit buğday.” (DS-IX:3159) (-Tn.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.05)

mengen (I): “Sonbaharda ekilen buğday.” (DS-IX:3162) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.05)

misli buğday: “Kırmızı buğday.” (DS-IX:3203) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.09)

miytan (I): “Harman yerinde kalan çok çöplü, taşlı buğday kümesi.” (DS-IX:3206) (-İç.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.10)

muktanlı: “Arpayla buğday karışımı.” (DS-IX:3218) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023, 11.13)

namlı (I): “2. Samanından ayrılmamış arpa, buğday yığınları.” (DS-IX:3237) (-Ada.-Kü.-İç.-Çkl.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.46)

namlı (I): “3. Samanından ayrılmış ama elenmemiş arpa, buğday yığınları.” (DS-IX:3237) (-Af.-Isp.-Brd.-Dz.-Kü.-İz.-Ezm.-Gaz.-Mr.-Ank.-Ky.-Krş.-Nğ.-Kn.-Ada.-İç.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.47)

namlı (I): “4. İyi temizlenmiş tohumluk buğday.” (DS-IX:3237) (-Gr.-Gaz.-Yz.-Ank.-Krş.-Ky.-Nş.-Nğ.-Ant.-Krk.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.48)

nevinsiz (II): “Taneleri iç tutmamış, boş (tahıl için).” (DS-IX:3248) (-Isp.-Mn.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.30)

oğul (III): “Tahılın art arda yavaş yavaş çıkardığı başak.” (DS-IX:3270) (-Ml.-Ky.-Krk.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.31)

oğuldak: “Tahılın sonradan verdiği başak.” (DS-IX:3270) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.32)

oram (II): “Bir buğday çeşidi.” (DS-IX:3286) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.33)

ömece (II): “Başakları örgü biçiminde bir çeşit buğday.” (DS-IX:3334) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.34)

örmece: “Kırmızı ve küçük taneli kılçıklı buğday.” (DS-IX:3348) (-İz.-Çr.-To.-Mr.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.35)

örümce (II): “Bir çeşit buğday.” (DS-IX:3354) (-To.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.36)

öveyik buğdayı: “Açık sarı renkli, iri taneli sert bir çeşit buğday.” (DS-IX:3363) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.37)

öz (IV): “Tahıl.” (DS-IX:3368) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.16)

pamucak (III): “Sarı renkli, iri taneli bir çeşit buğday.” (DS-IX:3389) (-Af.-Kü.-Ed.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.41)

periç: “Arpadan büyük taneli, kırmızı renkli bir çeşit buğday.” (DS-IX:3430) (-Ağ.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.44)

peygamber buğdayı: “Yabanıl buğday.” (DS-IX:3437) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.45)

sağıl: “Buğdayın üstündeki kapçık.” (DS-X:3513) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.14)

sahran: “Altın sarısı rengine bir çeşit buğday.” (DS-X:3516) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.15)

sarı baş (I): “Sarıbaşaklı bir çeşit buğday.” (DS-X:3544) (-Zn.-Tr.-Gm.-Rz.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.15)

sarı bursa: “Siyah kılçıklı, dolgun taneli buğday.” (DS-X:3544) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.16)

sarı toppas: “Sarı ve kılçıklı buğday.” (DS-X:3546) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.17)

sarı yazlık: “Az taneli ak buğday.” (DS-X:3546) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.18)

seniter: “Ufak, kırmızı bir çeşit buğday.” (DS-X:3582) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.20)

sıkıntı: “Nişastası alınan buğday artıkları: *Sıkıntıyı tavuklar az yer.*” (DS-X:3606) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.21)

sitil (IV): “Taze buğday, kavurgası.” (DS-X:3647) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.23)

siyez: “Kaplıcaya benzeyen, hayvan yemi olarak kullanılan bir çeşit tahıl.” (DS-X:3651) (-İst.-Ks.-Çr.-Çkr.-Sn.-Sm.-Ama.-To.-Gr.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.14)

soğlaç buğdayı: “Soğla yerde yetiştiği için özsüz olan ve beğenilmeyen buğday.” (DS-X:3654) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.24)

somoder: “Bir çeşit buğday.” (DS-X:3663) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.25)

soñrun: “Buğday.” (DS-X:3665) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.25)

sulak buğdayı: “Özlü buğday, sulak yer buğdayı: *Suğla buğdayı başka,sulak buğdayı başka.*” (DS-X:3691) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.26)

sunter: “Kırmızı renkli bir çeşit buğday.” (DS-X:3697) (-Af.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.27)

sümter: “Kırmızımtırak küçük taneli buğday.” (DS-X:3712) (-Isp.-Kü.-Bil.-Es.-Ks.-Gaz.-Ank.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.28)

sünter (I): “Kırmızı renkli çavdara benzer bir çeşit sert buğday.” (DS-X:3716) (-Af.-Isp.-Dz.-Kü.-Es.-Bo.-Çkr.-To.-Ank.-Kn.-Ed.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.29)

sürmeli: “Bir çeşit buğday.” (DS-X:3722) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.30)

sütlü buğday: “İki gün süreyle süte yatırılmış buğday.” (DS-X:3727) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.30)

şahman: “Parlak, sert, kırmızı, özlü bir çeşit buğday.” (DS-X:3734) (-Ank.-Krş.-Nğ.-Kn.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.49)

şakman: “Buğday çuvalı.” (DS-X:3737) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.50)

şak şak (VII): “Değirmende buğday tanelerinin döküldüğü yer.” (DS-X:3738) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.51)

takıl (I): “1. Buğday.” (DS-X:3807) (-Brs.-Çr.-Tr.-Kr.-Ml.-Mr.-Sv.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.50)

taşhoğlu buğdayı: “Ak ve büyük taneli bir çeşit buğday.” (DS-X:3841) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.56)

taşlantı: “Taşlı topraklı buğday: *Buğdayın taşlantısını ayırdım.*” (DS-X:3841) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.56)

tec (I): “Harmanda samandan ayrılmış arpa ya da buğday yığını.” (DS-X:3856) (-Ks.-Ar.-Ezm.-Ezc.-Ağ.-Nğ.-Ada.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.57)

teç (II): “Harmandaki tahıl yığını.” (DS-X:3857) (-Çr.-Gm.-Kr.-Ezm.-Ezc.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.58)

tercan: “1. Kırmızı buğday.” (DS-X:3888) (-Çkr.-Ml.-Sv.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,

11.59)

tercan: “2. Yazın yemek için ayrılan buğday.” (DS-X:3888) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.00)

terke (II): “Ambara konan buğday.” (DS-X:3891) (-Kc.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.01)

tobbaş: “Kışın ekilen buğday.” (DS-X:3942) (-Gm.-Sv.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.03)

toççu: “İri taneli bol ürün veren kırmızı bir çeşit buğday.” (DS-X:3943) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.04)

tok buğday: “Tam olgunlaşmamış, iri buğday.” (DS-X:3948) (-Kıb.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.06)

topbaş: “1. Ak yumuşak iyi cins buğday.” (DS-X:3963) (-Kc.-Çr.-Sm.-Ama.-To.-Gr.-Sv.-Yz.-Ky.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.56)

arpa: “Yassı kırmızımsı renkli bir çeşit buğday.” (DS-X:3966) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.07)

tortcu: “İri ve sert taneli buğday.” (DS-X:3969) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.08)

turna dili: “Uzun taneli bir çeşit buğday.” (DS-X:3995) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.09)

tülüş (I): “Bir çeşit buğday.” (DS-X:4009) (-Kc.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.10)

uğunduruk: “Arpa ve buğdayın kökten süren çatal sapı.” (DS-XI:4029) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.10)

uluñ: “Buğday, arpa kökü.” (DS-XI:4035) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.11)

ütmelik: “Biçilme zamanı yaklaşmış buğday, mısır.” (DS-XI:4080) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.13)

üveyik [üveyik buğday]: “Ekmeği lezzetli sert buğday.” (DS-XI:4082) (-Sn.-Sm.-To.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.14)

valta (II): “2. Biçilmiş buğday.” (DS-XI:4089) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.15)

yağlı buğday: “Kılçığı kara eğri kırmızımsı taneleri iri bir çeşit buğday.” (DS-XI:4121) (-To.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.16)

yarnaz: “Kırmızı buğday da denilen bir çeşit buğday.” (DS-XI:4189) (-İç.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.17)

yatgın (III): “Harmanda tarladayken ıslanan özsüz buğday.” (DS-XI:4200) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.18)

yazlık (II) [yazlık buğday]: “1. İlkbaharda ekilen, küçük taneli sert bir çeşit buğday.” (DS-XI:4218) (-Af.-Isp.-Brd.-Bo.-Sn.-Ama.-Gm.-Sv.-Nğ.-İç.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.19)

yığa: “Yığılı, içi tepeleme dolu: *Yığa bir kalbur buğday.*” (DS-XI:4262) (-Nğ.-Kn.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.24)

yoksul buğday: “Başağı dört köşe ak renkli kara kılçıklı bir çeşit buğday.” (DS-XI:4288) (-Tn.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.25)

zerin (I) [zerin buğday,zeren,zerum,zerun,zerun yazılığı]: “Güzün ekilen kılçıksız buğday.” (DS-XI:4361) (-Çkl.-Ky.-Ed.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.29)

zile (II): “Nemli yerde kendiliğinden çıkan arpa, buğday.” (DS-XI:4386) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.29)

zilek: “Topraktan yeni çıkmış buğday.” (DS-XI:4386) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.30)

ziron: “Kılçıksız buğday.” (DS-XI:4390) (-To.-Mr.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.31)

zoğ (II): “Biçilmiş, bağlam yapılmış buğday.” (DS-XI:4392) (-To.-Ar.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.31)

basık: “Çok ıslanarak niteliği bozulmuş buğday.” (DS-XII:4445) (-Af.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.32)

buydar: “Buğday.” (DS-XII:4466) (-Or.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,09.03)

karadavu: “Buğday hastalığı.” (DS-XII:4533) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.38)

kara kılçık: “Soğuğa dayanıklı sert başakları kılçıklı bir çeşit buğday.” (DS-XII:4534) (-Isp.-Dz.-Ay.-Mn.-Ba.-Çkl.-Brs.-Bil.-Es.-Kc.-İst.-Zn.-Ks.-Çkr.-Çr.-Sn.-Sm.-To.-Or.-Tr.-Ar.-Ezc.-Vn.-Bt.-Gaz.-Mr.-Hat.-Sv.-Ank.-Ky.-Nğ.-Kn.-Ada.-İç.-Ant.-Mğ.)

(sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.39)

kara kılçık: “Soğuğa dayanıklı, sert, başakları kılçıklı bir çeşit buğday.” (DS-XII:4534) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.40)

kırça: “Biçilmiş buğday, arpa başağı.” (DS-XII:4542) (-Ker.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023, 12.44)

kesmük: “İyi dövülmemiş iri ve kimileri başakları kalan tahıl sapları.” (DS-XII:4548) (-To.-Sv.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.47)

kındırı buğday: “Yeğlenen bir çeşit buğday.” (DS-XII:4553) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.46)

kırık buğda: “Soğuğa dayanıklı kılçıksız bir çeşit buğday.” (DS-XII:4559) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.45)

kundulu: “İri taneli bir çeşit buğday.” (DS-XII:4572) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023, 12.46)

öflezik: “Cılız: *Bu buğday çok öflezik.*” (DS-XII:4621) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.40)

sarı baş: “Bir çeşit buğday.” (DS-XII:4672) (-Zn.-Tr.-Gm.-Rz.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.47)

seç: “Buğday, arpa yığını.” (DS-XII:4677) (-Mn.-Ba.-Çkl.-Brs.-Kü.-Es.-Bo.-Zn.-Ks.-Çkr.-Or.-Gr.-İç.-Mğ.-Ed.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.48)

suögü: “Bir kez yıkanmış, yabancı nesnelerden tümüyle arınmamış buğday.” (DS-XII:4708) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.47)

sümter: “Çavdara benzeyen kırmızı sert bir çeşit buğday.” (DS-XII:4711) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.48)

sümter: “Kırmızımtırak, küçük taneli, sert buğday.” (DS-XII:4711) (-Isp.-Kü.-Bil.-Es.-Ks.-Gaz.-Ank.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.48)

üveyik: “Bir çeşit buğday.” (DS-XII:4798) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.53)

yonan: “Yunan buğdayı da denilen iri başaklı bir çeşit buğday.” (DS-XII:4823) (-İç.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.56)

zerin: “Kılçıksız, sert, ak buğday.” (DS-XII:4832) (-Çkl.-Ky.-Ed.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.58)

2.17.3 Çavdar

halıza: “3. Yabancı çavdar.” (DS-VII:2260) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,20.56)

mengen (I): “2. Çavdar.” (DS-IX:3162) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,18.23)

2.17.4 Hububat

cecüm [cecün]: “Harmanda aktarılacak hale gelmiş hububat sapı.” (DS-III:873) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.07)

cırt (IV): “Tanesi yeni olgunlaşmaya başlayan hububat.” (DS-III:937) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.08)

çepel (II): “Toz saman yaz tohumlarla karışık hububat.” (DS-III:1141) (-Brd.-Ay.-İz.-Mn.-Ba.-Çkl.-Brs.-Kü.-Es.-Kc.-Sk.-Bo.-Ks.-Çkr.-Sn.-Dy.-Gaz.-Yz.-Ank.-Ng.-Kn.-Ada.-İç.-Mğ.-Tk.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.13)

çıplak (III): “Çuval gibi ambalajı olmayan hububat: *Arpa çıplak 18.25 kuruşa muamele görmüştür.*” (DS-III:1184) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.15)

2.17.5 Mısır

2.17.5.1 Mısır

acara: “Mısırın bir çeşidi.” (DS-I:40) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.21.01.2024,09.41)

adu: “Mısır, darı.” (DS-I:68) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,10.23)

ağdarı: “Beyaz mısır.” (DS-I:87) (-Gr.-Ur.-Gaz.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,10.58)

ahdam: “Beyaz mısır.” (DS-I:127) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,11.08)

aragop: “Tarladan koparılan taze mısır fidanı.” (DS-I:293) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.33)

badi: “Ufak mısır, cin mısırı.” (DS-II:470) (-Kc.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,11.38)

bazut: “Mısır.” (DS-II:589) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.14)

cecin: “Darı samanı: *Bunun cecinini mal yemez.*” (DS-III:873) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,14.01)

cibik: “Cin mısırı.” (DS-III:955) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,21.00)

cucul (III) [cucul darı]: “Bir çeşit küçük darı.” (DS-III:1009) (-Or.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,10.13)

cücü: “Küçük cins darı.” (DS-III:1021) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.02)

cücül darı: “İnce ufak darı.” (DS-III:1024) (-İst.-Sm.-Or.-Sv.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,10.12)

cürgül: “Bir çeşit mısır.” (DS-III:1028) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,10.12)

çutol: “Mısır.” (DS-III:1305) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,10.13)

darı mısırı: “Cins mısırı, ufak taneli sivri uçlu mısır.” (DS-IV:1371) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,10.13)

deştiye: “2. Susuz tarlada yetişen mısır, darı, pancar: *Bizim deştiye mısır yandı.*” (DS-IV:1439) (-Brd.-Dz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.15)

dikenli mısır: “Arpa şeklinde küçük taneli bir çeşit mısır.” (DS-IV:1486) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.29)

dişlek darı: “İri taneli mısır.” (DS-IV:1525) (-Mn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.37)

edik (IV): “Mısır yarması.” (DS-V:1665) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,10.14)

firik darı: “Taze darı.” (DS-V:1870) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,10.14)

firt: “Olmamış mısır.” (DS-V:1870) (-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,10.15)

gaggaroz: “Mısır.” (DS-VI:1893) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,10.10)

gaşal: “Mısırın kuru dalları.” (DS-VI:1934) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.51)

gılgr (I): “Mısır.” (DS-VI:2041) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,10.10)

gıl gıl (II): “El değirmeninde kalın öğütülmüş mısır.” (DS-VI:2056) (-Bt.-El.-Ml.-Gaz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.52)

güce (I): “2. Yarılmış mısır, burçak.” (DS-VI:2207) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.59)

hılca: “Taze mısır: *Hılca ateşte kızartılır.*” (DS-VII:2358) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.02)

hiliça: “Taze mısır.” (DS-VII:2384) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.07)

hostu: “Taze mısır.” (DS-VII:2416) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.18)

ilekke: “Mısır.” (DS-VII:2519) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,10.15)

kakaç (IV): “Kesilen mısırların tarlada kalan kökleri: *Ola Tahsin yavaş kaç ayahlarana kakaç batar.*” (DS-VIII:2600) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.54)

kardıhal: “Mısır darısı.” (DS-VIII:2657) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,10.16)

kargıdalı: “Mısır.” (DS-VIII:2659) (-Ama.-Ağ.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.25)

kaşel: “Yeni yeşermiş mısırın sap ve yaprakları, mısır fidesi.” (DS-VIII:2679) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.54)

kavruk (II): “Patlamış mısır.” (DS-VIII:2691) (-Sk.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,10.17)

kılgıl: “Darı.” (DS-VIII:2796) (-İst.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.48)

kılkıl (II): “Mısır.” (DS-VIII:2800) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,10.17)

kobak (II): “Taze mısır.” (DS-VIII:2889) (-Dz.-İz.-Kü.-Tk.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,10.18)

kukuça: “Mısır tanesi.” (DS-VIII:2992) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,18.08)

kuş (IV): “Mısır.” (DS-VIII:3014) (-Kü.-Kn.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,18.19)

küş: “Mısır.” (DS-VIII:3051) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,19.01)

lazut: “Mısır.” (DS-IX:3069) (-Sm.-Ama.-To.-Tr.Gm.-Rz.-Ar.-Kr.-Ezm.-Ezc.-Bt.-Mş.-Yz.-Ker.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.58)

mırıl (II): “Kof ceviz, içi boş mısır.” (DS-IX:3187) (-Or.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,10.20)

mısırdı [mısır darı]: “Mısır.” (DS-IX:3190) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,10.21)

misir: “Mısır.” (DS-IX:3203) (-Brd.-Dz.-Bo.-Ks.-Sm.-Kr.-Ank.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,10.22)

nartük: “Mısır.” (DS-IX:3240) (-İst.-To.-Kn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,10.23)

oruka: “Taze mısır.” (DS-IX:3290) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,10.24)

pasta: “Darı.” (DS-IX:3405) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.40)

patlak mısır [patlangoz]: “Mısır darısı.” (DS-IX:3411) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,10.24)

pıraş: “Mısır bitkisini ikinci kez çapalama işlemi.” (DS-IX:3441) (-İst.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,23.19)

poğol: “Taze, sütlü mısır: *Pogolun suda pişmişi güzel olur.*” (DS-IX:3466) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,10.24)

posul: “Taze, sütlü mısır.” (DS-IX:3473) (-Or.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,10.25)

saçkıl: “İri darı.” (DS-X:3509) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,10.25)

sandan: “Mısır.” (DS-X:3536) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.54)

sayut: “Mısır.” (DS-X:3561) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.08)

sazat: “Mısır.” (DS-X:3562) (-Tr.-Ezm.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.09)

süce: “Darının, ürünü alındıktan sonra geriye kalan.” (DS-X:3704) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.58)

süpürge: “Yabanıl mısır: *Bizim mısırın içinden hep süpürge çıkmış.*” (DS-X:3717) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.57)

şamdarı: “Mısır.” (DS-X:3741) (-Kn.-Ker.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,10.25)

şupka: “Mısırın dış kabuğu.” (DS-X:3794) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.59)

varı: “Mısır.” (DS-XI:4091) (-İç.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,10.26)

yağlı misir: “Yassıca patlatılmaya elverişli olmayan ama kolay ezilen bir çeşit mısır.” (DS-XI:4123) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,10.25)

zıgal: “Darı.” (DS-XI:4366) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.48)

bey (I): “Bir çeşit mısır.” (DS-XII:4455) (-Af.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,10.27)

bey (VIII): “Kırmızı mısır.” (DS-XII:4455) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,10.28)

darı: “1. Mısır, mısır tanesi.” (DS-XII:4483) (-Af.-Uş.-Brd.-Dz.-İz.-Ba.-To.-Or.-Gr.-Tr.-Gaz.-Sv.-İç.-Mğ.-Kıb.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,10.29)

darı: “Mısır.” (DS-XII:4483) (-Mn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,10.29)

firt: “1. Olmamış mısır.” (DS-XII:4504) (-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.28.02.2023,19.45)

kağber: “İri taneli mısır.” (DS-XII:4529) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,10.30)

meke: “Mısır.” (DS-XII:4590) (-Kr.-Ada.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,10.30)

mekke: “Mısır.” (DS-XII:4590) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,10.30)

şam darı: “Mısır.” (DS-XII:4719) (-Ker.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,10.33)

tüy: “Kabuğu çıkarılmış darı.” (DS-XII:4779) (-To.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.17)

urumelli: “Kırmızı mısır.” (DS-XII:4786) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,20.46)

2.17.5.2 Mısır Sapı

calaz (I): “Mısır sapı.” (DS-III:850) (-Isp.-Çr.-Sm.-Ama.-To.-Or.-Gr.-Tr.-Gm.-Sv.-Ank.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.11)

colaz (II): “Biçilmiş, koçanı alınmış mısır sapı.” (DS-III:996) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.13)

çeli: “Mısır sapı: *Tarladan bu çelileri toplattırmak lâzımdır.*” (DS-III:1122) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.27)

çokalak: “Mısır sapı.” (DS-III:1259) (-İst.-Bul.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.14)

çör (II): “Mısır sapı.” (DS-III:1291) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.14)

gotlocun: “Mısır sapının kurusu.” (DS-VI:2108) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.16)

kastel (II): “Mısır sapı.” (DS-VIII:2676) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.27)

kevek: “Kuru mısır sapı.” (DS-VIII:2777) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.16)

kevük (I): “Mısır sapı.” (DS-VIII:2777) (-Or.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.16)

şuma: “Mısır sapı.” (DS-X:3793) (-İz.-To.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.18)

şuşlak: “Mısır sapı.” (DS-X:3794) (Üsküp,Yugoslavya.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.18)

tugel: “Darı sapı.” (DS-X:3986) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.19)

foman: “Mısır sapı yığını.” (DS-XII:4505) (-Rr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.19)

2.17.5.3 Mısır Tanesi

cicil darı: “Küçük taneli darı.” (DS-III:959) (-Sm.-Or.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,

13.53)

cin darı [cin mısırı,cin misiri]: “Kolay patlatılan, taneleri küçük ve sivri olan mısır.” (DS-III:977) (-Dz.-Kn.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.54)

çivil (VI): “1. Ufak taneli darı.” (DS-III:989) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.52)

cölle: “Mısır tanesi.” (DS-III:1006) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.19)

çöğör: “Mısır ve buğday saplarının tarla yüzünde kalan kısmı.” (DS-III:1280) (-Or.-Gr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.54)

darı: “Mısır, mısır tanesi.” (DS-IV:1370) (-Af.-Uş.-Brd.-Dz.-İz.-Ba.-To.-Or.-Gr.-Tr.-Gaz.-Sv.-İç.-Mğ.-Kıb.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.54)

deve dişi: “2. İri taneli mısır.” (DS-IV:1441) (-Brd.-Sm.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.55)

gil gil: “1. Mısır tanesi, ak darı.” (DS-VI:2077) (-Ar.-Dy.-Ml.-Mr.-Sv.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.56)

gilgil darısı: “Küçük taneli darı.” (DS-VI:2077) (-Ml) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.57)

goca darı: “Beyaz taneli beyaz mısır.” (DS-VI:2089) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.57)

kıvrak darı: “İnce taneli, çok patlayan bir çeşit mısır.” (DS-VIII:2882) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.57)

kum darı: “Tanelerinin uçları sivri ve küçük mısır.” (DS-VIII:2999) (-Af.-Isp.-Dz.-Ay.-Ba.-Mr.-Ky.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.58)

lağız: “Mısır, mısır unu.” (DS-IX:3058) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.03)

meke (V): “Mısır bitkisi ve tanesi.” (DS-IX:3152) (-Isp.-İğ.-Kr.-Mr.-Kn.-Ada.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.58)

metelik darı: “İri mısır tanesi.” (DS-IX:3174) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.21)

odoş: “Yenilecek duruma gelmiş tane mısır.” (DS-IX:3264) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,14.00)

pastırak mısır: “İnce, ak taneli küçük koçanlı kavrulunca iyi patlıyan bir çeşit mısır.” (DS-XII:4639) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.21)

tarı (II): “Mısır tanesi.” (DS-XII:4740) (-İç.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,14.01)

2.17.5.4 Mısır Püskülü

cibek (II): “Mısır püskülü.” (DS-III:953) (-To.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,14.01)

ipek: “Mısır püskülü.” (DS-VII:2545) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.18)

pürçük (III): “Mısır püskülü.” (DS-IX:3496) (-Dz.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,14.01)

yarpuz (II): “Mısır püskülü.” (DS-XI:4189) (-Uş.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.16)

2.17.5.5 Mısır Yığını

combak (I): “Yapraklarından örülerek bağlanmış mısır kümesi.” (DS-III:997) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,14.02)

cuvul: “Mısır yığını.” (DS-III:1020) (-Sn.-Sm.-Or.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,14.02)

çadar (I): “1. Tohumluk mısır.” (DS-III:1032) (-Or.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.23)

çadar (I): “2. Mısır demeti.” (DS-III:1032) (-Or.-Gr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,14.03)

çıtı (IV): “2. Kabuğu soyulmuş ve 5-10 tanesi bir arada bağlanmış mısır.” (DS-III:1193) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,14.05)

çıtır (VI): “Mısır biçildikten sonra istiflenmiş şekli.” (DS-III:1194) (-Or.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,14.04)

çitiman: “Mısıra alınmış mısır saplarının küme küme bir yere yığılması.” (DS-III:1244) (-Or.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,14.03)

2.17.5.6 Mısır Koçanı

ak kozak: “2. Mısır koçanı.” (DS-I:156) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,14.44)

çakırlı (I): “İçinde renkli taneler mısır koçanı.” (DS-III:1045) (-Dz.-Tr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,14.05)

darı kesmiği: “Mısır koçanı.” (DS-IV:1371) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,14.05)

darı sömeği: “Mısır koçanı.” (DS-IV:1371) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,14.05)

eşik (I): “Taneli alınmış mısır sapı, koçan.” (DS-V:1792) (-Af.-Isp.-Brd.-Dz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,14.06)

fişek (IV): “Mısır koçanı.” (DS-V:1872) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,14.08)

gadi (I): “Olgunlaşmamış mısır koçanı.” (DS-VI:1890) (-Kc.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,14.08)

gañgal (VII): “Birbirine bağlanıp asılan mısır koçanları.” (DS-VI:1911) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,14.07)

gavsak: “Mısır koçanın dışındaki yeşil kabuk.” (DS-VI:1940) (-Brd.-Dz.-Ay.-İz.-Sn.-Or.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,14.08)

gazal [gazel]: “1. Mısır koçanı yaprakları.” (DS-VI:1953) (-Or.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,14.09)

gazal [gazel]: “2. Darı sapı: *Bana bir yük gazal ver.*” (DS-VI:1953) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,14.09)

gıcır (VI): “Renkli mısır koçanı.” (DS-VI:2028) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,14.10)

gılarınk: “Mısır koçanı.” (DS-VI:2038) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,14.09)

godoş (I) [godor (I)]: “Mısır koçanı.” (DS-VI:2092) (-Tr.-Gm.-Ar.-Kr.-Ank.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,14.10)

göbelek (II): “Mısır koçanı.” (DS-VI:2115) (-Brd.-Dz.-Ay.-Brs.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.21)

gutuna: “Mısır koçanı.” (DS-VI:2203) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,14.11)

güdüne: “Mısır koçanı.” (DS-VI:2215) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,14.11)

hançar: “Mısır koçanı.” (DS-VII:2272) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.43)

hoçan: “Mısırın taneleri ayıklandıktan sonra geriye kalan koçanı.” (DS-VII:2391) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,20.58)

hözek: “Mısır koçanı.” (DS-VII:2440) (Çr.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.50)

hulam: “Mısır koçanı.” (DS-VII:2442) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,15.02)

kabak (XII): “Mısır koçanı.” (DS-VIII:2578) (-İst.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,14.59)

kakkıroz çüçük: “Mısır koçanı.” (DS-VIII:2604) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,14.24)

kankoş (IV): “Mısır koçanı.” (DS-VIII:2625) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,14.24)

kapçık (I): “2. Mısır koçanının üzerindeki yeşil kabuk.” (DS-VIII:2631) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,14.25)

kekeç (II): “Mısır koçanı.” (DS-VIII:2722) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.25)

kelle darı: “Mısır koçanı.” (DS-VIII:2735) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,14.25)

keruk: “Mısır koçanının sapı.” (DS-VIII:2759) (-To.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,14.26)

kesmük (II): “1. Mısır koçanı.” (DS-VIII:2768) (-Or.-Gr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.28)

kevsek (II): “Taneleri çıkarılmış mısır koçanı.” (DS-VIII:2777) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,14.28)

kırma mısır: “1. Küçük mısır koçanları.” (DS-VIII:2833) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.29)

kırma mısır: “2. Az taneli mısır koçanları.” (DS-VIII:2833) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.30)

kırma mısır: “3. Mısır koçanlarının kırıkları.” (DS-VIII:2833) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.31)

kobak (II): “Taneli ve tanesiz mısır koçanı.” (DS-VIII:2889) (-Dz.-Çkl.-Brs.-İst.-Sm.-Ed.-Krk.-Tk.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.32)

kodoş (III): “Mısır koçanı.” (DS-VIII:2898) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.33)

kofi (II) [->kofik (I)]: “2. Tanesi alınmış mısır koçanı.” (DS-VIII:2900) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.33)

kolçak (V): “Mısır koçanı.” (DS-VIII:2909) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.33)

kotor: “Mısır koçanı.” (DS-VIII:2937) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,18.04)

kotur: “Tanesi alınmış mısır koçanı.” (DS-VIII:2937) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.12)

kozak: “2. Tanesi alınmış mısır koçanı.” (DS-VIII:2945) (-Dz.-Bo.-Tr.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.16)

köbelek (II): “Mısır koçanı.” (DS-VIII:2946) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.34)

kövrek: “Taneleri alınmış mısır koçanı.” (DS-VIII:2983) (-To.) (sözlük.gov.tr. 30.01.2023,13.34)

kundak (II): “Mısır koçanı.” (DS-VIII:3001) (-Brd.-Dz.-Or.-Nğ.-Kn.-Ant.-İç.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.34)

kutun (I) [kutuni,kutur]: “Mısır meyve koçanı.” (DS-VIII:3018) (-Rz.) (sözlük.gov.tr. 11.02.2024,18.48)

kübür: “Mısır koçanı.” (DS-VIII:3023) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,18.51)

külür: “1. Tanesiz mısır koçanı.” (DS-VIII:3033) (-Dz.-Ant.-Mğ.) (sözlük.gov.tr. 13.02.2024,15.37)

külür: “2. Taneli mısır koçanı: *Külürleri güneşe ser kurusun.*” (DS-VIII:3033) (-Dz.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.38)

mozak (IV): “Tanesi alınmayan mısır koçanı.” (DS-IX:3211) (-Bo.) (sözlük.gov.tr. 30.01.2023,13.35)

öbelek (II): “Mısır koçanı.” (DS-IX:3307) (-Or.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.35)

övür (III) [->öğür (II)-1]: “Mısır sapında bir yerden çıkan bir mısır koçanı.” (DS-IX: 3364) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.35)

öşelek: “Taneleri alınmış mısır koçanı.” (DS-IX:3356) (-Ed.) (sözlük.gov.tr. 30.01.2023,13.35)

paf (III): “Mısır koçanı.” (DS-IX:3377) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.36)

poçoç: “Mısır koçanındaki tanelerin üstünü saran ince yaprakları.” (DS-IX:3465) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.36)

pustuk: “Mısır koçanı.” (DS-IX:3491) (-Gm.-Tr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.37)

puşa: “Mısır koçanını örten yapraklar.” (DS-IX:3491) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023, 13.37)

senük: “Olgunlaşmamış mısır koçanı.” (DS-X:3583) (-Or.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023, 13.38)

sırçan (III): “Mısır koçanı.” (DS-X:3615) (-Af.-Brd.-Dz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023, 13.38)

soygun (I): “Mısır koçanı.” (DS-X:3669) (-Br.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.39)

şefelek: “Mısır koçanı, meyvenin yenilmeyen orta bölümü.” (DS-X:3756) (-Yz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.40)

şokalı: “Mısır koçanının yaprakları.” (DS-X:3790) (-Rz.-Ar.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.41)

talaş (I): “Mısır koçanlarının dış kabukları.” (DS-X:3813) (-Bo.-Sk.-Or.-Gr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.41)

toka (VI): “Taze mısır koçanı.” (DS-X:3946) (-Kc.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.42)

tüy (III): “Kabuğu çıkarılmış darı.” (DS-X:4016) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.59)

uşkuçi: “Mısır koçanı.” (DS-XI:4043) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.42)

üşkül (II): “Mısır koçanı.” (DS-XI:4074) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.21)

zava (III): “Mısır koçanı.” (DS-XI:4351) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.43)

zöbek: “Mısır koçanı.” (DS-XI:4398) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.44)

zakra: “Mısır koçanı.” (DS-XI:4400) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.56)

folâ: “Mısır koçanının dış kabuğu.” (DS-XII:4505) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,14.00)

gallik: “Mısır koçanı.” (DS-XII:4506) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,09.10)

gödüne: “Mısır koçanı.” (DS-XII:4512) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.46)

kucun: “Mısır koçanı.” (DS-XII:4571) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.46)

paf (II): “Mısır koçanı.” (DS-XII:4632) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.46)

puşu (II): “Mısırın koçanın saran yaprakları.” (DS-XII:4655) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.46)

soñah: “Mısır koçanı.” (DS-XII:4702) (-Yz.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,20.42)

2.17.5.7 Mısır Yapağı

darıcan (II): “1. Prinç içinde bulunan bir çeşit darı.” (DS-IV:1370) (-Isp.-Brd.-Dy.-Gaz.-Mr.-Hat.-İç.-Ker.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.49)

darı gömleği: “Mısır yaprağı.” (DS-IV:1371) (-İz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.47)

kavsal: “Mısırın yeşil yaprağı.” (DS-VIII:2692) (-Dz.-Ay.-İz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.47)

kelek (IX): “Mısır yaprağı.” (DS VIII:2727) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.48)

poşri: “Mısır toplandıktan sonra tarlada kalmış mısır yaprakları.” (DS-IX:3473) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.48)

2.17.6 Prinç

çeltük: “Kabuklu pirinç.” (DS-III:1127) (-Md.-Dy.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.29)

kara başak [karabaş (II)-1]: “2. Bir cins prinç.” (DS-VIII:2638) (-Sk.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,18.16)

sarı kılçık: “Bir çeşit pirinç.” (DS-X:3545) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.54)

piriç: “Pirinç.” (DS-IX:3458) (-Bo.-Ks.-Gaz.-Ank.) (sözlük.gov.tr.16.02.2024,16.39)

zerdene: “Prinç kabuğu.” (DS-XI:4361) (-Es.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,13.35)

2.17.7 Yulaf

evram: “Yulaf: *Bizim hayvana bir kile evram lâzım.*” (DS-V:1813) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.28.02.2023,19.15)

fişan (I): “2. Yulaf.” (DS-V:1872) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.28.02.2023,19.15)

ıza: “3. Yulaf.” (DS-VII:2499) (-Bil.) (sözlük.gov.tr.28.02.2023,19.15)

ibran: “Buğday tarlasında biten ve yenilince baş döndüren bir çeşit yulaf, deli yulaf.” (DS-VII:2503) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,11.18)

kalurlak: “Yaban yulafı.” (DS-VIII:2611) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,13.29)

kavşayık: “Yaban yulafı.” (DS-VIII:2692) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,13.30)

şifan (I) [şıfan (I)]: “Yulaf.” (DS-X:3776) (-Hat.-Sv.-Nğ.-Ada.-İç.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,13.31)

şilop: “Yulaf.” (DS-X:3778) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.19.02.2024,15.54)

şufan: “Yulaf.” (DS-X:3793) (-Hat.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.19.02.2024,16.03)

ulaf: “Yulaf.” (DS-XI:4031) (-Dz.-Kn.-Krş.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,13.32)

ulaf: “Yulaf.” (DS-XI:4031) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,13.33)

yepenek: “3. Yulaf.” (DS-XI:4248) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.29)

ırbam: “Yulaf.” (DS-XII:4522) (-İç.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,13.35)

ulaf: “Yulaf.” (DS-XII:4783) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.19)

2.17.8 Tahıl

ak mahsul: “Tahıl.” (DS-I:159) (-Dz.-İç.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,09.28)

avar zavar: “Bahçede, tarlada ekili durumda bulunan sebze ve tahıl.” (DS-I:377) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.25)

azık: “Harmanda, yağmur yemiş ve özlüğünü yitirmiş tahıl.” (DS-I:441) (-Gm.-Ar.-Ezm.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.38)

bit gebesi: “Bitlenmesi yakın tahıl.” (DS-II:709) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.30)

bürtük: “Tahıl tanesi.” (DS-II:828) (-İst.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,12.04)

calaz (I): “4. Biçilirken dökülen, sonradan toplanan tahıl.” (DS-III:850) (-Ama.-To.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.11)

cecara: “Tahılın kılçığı.” (DS-III:873) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.07)

çeç (I): “1. Savrularak samanından ayrılmış tahıl yığını.” (DS-III:1104) (-Af.-Uş.-Isp.-Brd.-Dz.-Ay.-İz.-Mn.-Ba.-Brs.-Es.-Kc.-İst.-Zn.-Ks.-Çkr.-Çr.-Sn.-Sm.-To.-Ama.-Or.-Gr.-Tr.-Gm.-Ezc.-El.-Ml.-Gaz.-Sv.-Yz.-Ank.-Krş.-Ky.-Ng.-Kn.-Ada.-İç.-Ant.-Mğ) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.12)

çeğil (III): “Harman savrulduktan sonra ayrılan tahıl yığını.” (DS-III:1107) (-Ks) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.12)

çelen (V): “Tarlada buğday saplarından yapılan öbek.” (DS-III:1120) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.14)

çeper (II): “Herhangi bir hububatın içinde bulunan yabancı madde: *Buğdayın çeperini ayırtın.*” (DS-III:1142) (-Ba.-Sm.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.14)

çuğul (II) [->çuğlu (II)]: “Tahıl demetlerinin saplarından yapılan yığın.” (DS-III:1301) (-Kc.-Sn.-Sm.-To.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.20)

dene: “1. Tahıl.” (DS-IV:1421) (-Isp.-İz.-Ks.-Çr.-Sn.-Ama.-To.-Gm.-Sv.-Yz.-Ank.-Ky.-Nğ.-Kn.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.23)

evinsiz (I): “Özsüz (tahıl için).” (DS-V:1808) (-Af.-Isp.-Brd.-Dz.-Ay.-İz.-Mn.-Ba.-Kc.-Kn.-İç.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.33)

evsi: “Tahılın içindeki yabancı maddeleri bir araya getirme.” (DS-V:1815) (-Çr.-Ada.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.34)

evün (II): “Taneleri olgunlaşmış tahıl.” (DS-V:1818) (-Isp.-Kn.-Ant.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.35)

evür: “Buğday ve kendir destelerinin çadır gibi tarlaya dizilmiş şekli.” (DS-V:1818) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.36)

firik: “1. Olgunlaşmaya başlamış tahıl ya da meyve.” (DS-V:1855) (-El.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.39)

filik (II): “1. Tahılın topraktan ilk yeşerip çıkan kısım.” (DS-V:1865) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.40)

firik (I) [firikli]: “Olgunlaşmaya başlayan tahıl.” (DS-V:1869) (-Es.-To.-El.-Ml.-Ur.-Gaz.-Mr.-Hat.-Sv.-Yz.-Ank.-Krş.-Ky.-Nğ.-Kn.-Ada.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.41)

fitra: “Tahılın topraktan yeni çıkmış hali.” (DS-V:1874) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.42)

gabcık (III): “Tahıl tanelerinin kabuğu, kıpçak.” (DS-VI:1881) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.43)

galata (I): “Karışık tahıl.” (DS-VI:1899) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.06)

gavuz (I): “1. Tahıl kabuğu.” (DS-VI:1942) (-Brd.-Ks.-Çr.-Ama.-Gm.-Kn.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.48)

gavuz (I): “2. Kabuğundan ayrılmayan tahıl.” (DS-VI:1942) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.49)

germük: “Siyez denen bir tahıl çeşidi.” (DS-VI:2005) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.52)

got gozeri: “Savrularak samanından ayrılan buğdayın kalburdan geçirildiği zaman geriye kalan çöpleri.” (DS-VI:2108) (-Krş.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.58)

göğdün: “Yağıcı karılmış tahıl posası, küspe.” (DS-VI:2127) (-Yz.-Ank.-Ky.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.00)

guduna: “Kepek, buğday, arpa kabuğu.” (DS-VI:2188) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.59)

göylekçi: “Pazarda tahıl ölçmekte görevli kimse.” (DS-VI:2242) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.40)

güz: “Yeni çıkmış yeşil tahıl.” (DS-VI:2243) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.41)

güzlük: “Sonbaharda ekilen tahıl.” (DS-VI:2244) (-Af.-Isp.-Brd.-Dz.-Ba.-Çkl.-Kü.-Es.-Kc.-Çkr.-Ama.-To.-Tr.-Gm.-Ar.-Kr.-Ezc.-Vn.-El.-Ml.-Sv.-Ank.-Ky.-Nğ.-Kn.-İç.-Ant.-Mğ.-Krk.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.43)

hapas: “3. Bir tutam (buğday vb. tahıllar için).” (DS-VII:2278) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.43)

havara: “Boş (tahıl için): *Bu yıl ekinler çok havara.*” (DS-VII:2309) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.49)

ilmik (I) [->irinli-1]: “Arpa, buğday vb. ürünlerin topraktan yeni çıkan sürgünleri.” (DS-VII:2533) (-Ky.-Ada.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.07)

ilyez: “Olmamış tahıl taneleri.” (DS-VII:2575) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.08)

kaba (II) [kaba ot,kabalık (III)-1,koba (II)]: “Dövülmek için harman yerinde koni biçiminde yığılan tahıl.” (DS-VIII:2577) (-Kc.-Ant.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.09)

kağıl (II): “Tanesi çıkarılmış buğday, arpa başağı.” (DS-VIII:2594) (-Ky.-Ada.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.10)

kapçık (I): “1. Tahıl tanelerinin kabuğu.” (DS-VIII:2632) (-Dz.-Ba.-Es.-Bo.-Çr.-Sm.-Hat.-Sv.-Ky.-Ank.-Nğ.-Kn.-Ada.-İç.-Krk.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.14)

kara dene: “Burçak, fiğ, mercimek, nohut vb.tahıl.” (DS-VIII:2642) (-Çkr.-To.-Ky.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.18)

kara ekin: “Tahıl.” (DS-VIII:2642) (-Tk.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.19)

kargın (VIII): “Fırında çok kurutulmuş tahıl.” (DS-VIII:2660) (-Or.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.21)

karıklı (I): “1. Buğday, arpa ve çavdar karışımı.” (DS-VIII:2661) (-Af.-Es.-Zn.-Ks.-Çkr.-Çr.-Sn.-Sm.-Ama.-Or.-Gm.-Ank.-Ant.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.21)

kasar (I): “Savrulmuş tahılın başaklı kısmı.” (DS-VIII:2673) (-Hat.-Ada.-İç.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.22)

kaşal: “2. Harman yerinde kalan toprak ve taşla karışık tahıl artığı.” (DS-VIII:2678) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.59)

kavurga (I): “Ateşte kavrulmuş tahıl.” (DS-VIII:2693) (-Isp.-Brd.-Dz.-Es.-İst.-Zn.-Ks.-Çkr.-Çr.-To.-Tr.-Gm.-Ar.-Ezm.-Ezc.-Vn.-Bt.-Dy.-Ml.-Gaz.-Mr.-Sv.-Ank.-Ky.-Nğ.-Nş.-Kn.-Ada.-Mğ.-Tk.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.25)

kavus: “Tahıl kabuğu.” (DS-VIII:2694) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.26)

kavuz (I): “1. Gelişmemiş, çürük meyve: *İç tutmamış çürük buğday,kapçıklı tane.*” (DS-VIII:2695) (-Af.-Isp.-Brd.-Dz.-İz.-Mn.-Çkl.-Brs.-Kc.-Ks.-Çkr.-Sn.-Sm.-Ama.-To.-Ml.-Gaz.-Sv.-Ky.-Nğ.-Kn.-Ada.-Ant.-Mğ.-Krk.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.27)

kıf (IV): “Ekin biçilmeden koparılmış tahıl başağı.” (DS-VIII:2788) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.34)

kızık (VII): “Nem nedeniyle çürümeye yüz tutmuş kızıymış tahıl.” (DS-VIII:2863) (-Sk.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.42)

kitiz [kitiş]: “Biçilmiş arpa saplarının yığını, bağlam.” (DS-VIII:2887) (-El.-Ml.-Gaz.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.47)

körlü: “İçinde kör hastalığından kararmış taneler bulunan tahıl.” (DS-VIII:2966) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.56)

malağra: “Kalburla elenerek toprak ve samandan ayrılmış tahıl.” (DS-IX:3108) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.01)

mırık (XIII) [mırık (III)]: “Buğday ve arpanın uçlarındaki kılçıklar.” (DS-IX:3187) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.06)

mızık (III): “Cılız kalmış tahıl.” (DS-IX:3195) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.08)

öz (V): “Tahıl.” (DS-IX:3368) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.38)

peçel (II): “İçine yabancı öğeler karışmış tahıl.” (DS-IX:3419) (-Ks.-Ba.) (sözlük.gov.tr. 03.02.2023,11.42)

peliz [pelis]: “Tahıla karışmış taş, toprak, delice vb.yabancı öğeler: *Bu buğday pek pelizli.*” (DS-IX:3424) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.43)

pür (II): “1. İnce yapraklı buğday.” (DS-IX:3495) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023, 18.25)

rasada: “Yeni olgunlaşmaya başlayan tahıl, meyve.” (DS-IX:3505) (-Af.-Krş.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.47)

sakna: “Tahıl kabuğu.” (DS-X:3520) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.15)

silke: “Kaynatılmış buğday, nohut vb. tahıllar.” (DS-X:3635) (-Hat.) (sözlük.gov.tr. 03.02.2023,11.22)

soğalak: “İçi boş, kof, kabuklu yemiş ve tahıl (için).” (DS-X:3654) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.17)

şağman: “Tahıl karışımı.” (DS-IX:3733) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.48)

şeytan teknesi: “Değirmenin üstündeki piramit biçiminde tahıl teknesi.” (DS-X:3765) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.53)

tahal: “Arpa, buğday, yulaf vb. ürünler, tahıl.” (DS-X:3800) (-Mğ.-Isp.-Brd.-Dz.-Ay.-İz.-Mn.-Çkr.-Çkl.-Brs.-Kü.-Bo.-Sk.-Ks.-Sn.-Ank.-Ky.-Nğ.-Ada.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.54)

takurcun: “Başakları içe doğru konularak yapılan tahıl yığını.” (DS-X:3812) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.55)

tıhra: “Harmanın çevresine yayılan tahıl yığını.” (DS-X:3909) (-Mr.) (sözlük.gov.tr. 03.02.2023,12.01)

tırkı (II): “Tahıl ölçeğinin dörtte biri: *Bir tırkı buğday aldım.*” (DS-X:3922) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.02)

tok (III): “Olgunlaşmamış tahıl tanesi.” (DS-X:3946) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr. 03.02.2023,12.05)

uluñ: “2. Tahılın ana sapı çevresinde oluşan kardeş saplar.” (DS-XI:4035) (-İç.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.11)

üğe: “Bir ölçek dolusu tahıl.” (DS-XI:4059) (-İç.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.11)

üğünlük: “Değirmene götürülen üç beş şinik tahıl.” (DS-XI:4061) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.12)

yazlık (II) [yazlık buğday]: “2. İlbaharda ekilen her çeşit tahıl.” (DS-XI:4218) (-Krk.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.20)

yel önü, yel önü [yelögi,yelögü,yelök,yelöyü,yilöñü]: “1. Harman savrulurken biriken cılız tahıl taneleri.” (DS-XI:4239) (-Isp.-Brd.-Dz.-Bil.-Es.-Çkr.-Ama.-Ar.-Ezc.-Hat.-Sv.-Ank.-Ky.-Nğ.-İç.-Ant.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.21)

yemelik: “Aşlık tahıl.” (DS-XI:4241) (-Isp.-Ba.-Es.-Krk.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.22)

yemlik (V): “Harman zamanı çiftçilerin yoksula verdiği tahıl.” (DS-XI:4243) (-Es.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.23)

yemlik (III): “Yem olarak kullanılan tahıl.” (DS-XI:4243) (-Es.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,21.13)

yemlik (V): “Harman zamanı çiftçinin yoksula verdiği tahıl.” (DS-XI:4243) (-Ada.-İç.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,21.13)

yuygu: “Yıkanacak nesne (buğday vb. için).” (DS-XI:4325) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.25)

zağal (I): “Tahıldaki yabancı nesne.” (DS-XI:4341) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.26)

zahra (I) [zahre,zatz ahra,zat zahre,zat zehre,zehre]: “Yemeklik tahıl.” (DS-XI:4344) (-Kü.-Es.-Bo.-Çkr.-Sm.-Ama.-Or.-Ar.-Ml.-Sv.-Yz.-Ank.-Ky.-Nğ.-Kn.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.27)

zere (II): “Tahıl.” (DS-XI:4361) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.28)

batık (I): “İçinde taş, toprak vb.yabancı nesne bulunan tahıl.” (DS-XII:4449) (-Af.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.33)

darı: “2. Darıya benzeyen, akdarı da denilen bir çeşit tahıl.” (DS-XII:4483) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,10.29)

değirmenlik: “Değirmene gönderilecek buğday, arpa vb. tahıl.” (DS-XII:4483) (-Ker.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.34)

değirmenlik: “Öğütölmek için değirmene gönderilecek tahıl: *Değirmenlik hazır mı?*” (DS-XII:4483) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.35)

firt: “Olgunlaşmaya başlayan tahıl taneleri.” (DS-XII:4504) (-İç.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.36)

kaburcak: “Buğdayı örten kabuk.” (DS-XII:4528) (-Nğ.-İç.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.37)

kapçık: “Tahıl kabuğu.” (DS-XII:4533) (-Dz.-Ba.-Es.-Bo.-Çr.-Sm.-Hat.-Sv.-Ky.-Ank.-Nğ.-Kn.-Ada.-İç.-Krk.-Tk.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.40)

kasıl: “Başak tutmamış arpa, buğday vb. tahıllar.” (DS-XII:4537) (-Ker.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.41)

kayrık: “Tahıllardaki ak, ufak taneler.” (DS-XII:4538) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.42)

kavurga: “Ateşte kavrulan tahıl.” (DS-XII:4539) (-İsp.-Brd.-Dz.-Es.-İst.-Zn.-Ks.-Çkr.-Çr.-To.-Tr.-Gm.-Ar.-Ezm.-Ezc.-Vn.-Bt.-Dy.-Ml.-Gaz.-Mr.-Sv.-Ank.-Ky.-Nğ.-Nş.-Kn.-Ada.-Mğ.-Tk.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.43)

öbek: “Sürölmüş, samanından ayırlamamış tahıl yığını.” (DS-XII:4620) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.39)

pavha: “Dövölmüş savrulmuş buğday arpa yığını.” (DS-XII:4640) (-Ker.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,11.46)

salgan: “2. Yıkamak için çukura yerleştirilen çulun aldığı ölçüde tahıl: *Üç salgan yihadıh daha.*” (DS XII:4665) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.47)

soğalak: “İçi boş kof kabuklu yemişli ve tahıl (için).” (DS-XII:4700) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.49)

tahal: “Tahıl.” (DS-XII:4732) (-İsp.-Brd.-Dz.-Ay.-İz.-Mn.-Çkr.-Çkl.-Br.-Kü.-Bo.-Sk.-Ks.-Sn.-Ank.-Ky.-Nğ.-Ada.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.49)

tene: “2. Tahıl tanesi.” (DS-XII:4750) (-Kü.-Çr.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.07)

yelönü: “Cılız, kırık gelişmemiş tahıl taneleri.” (DS-XII:4819) (-İsp.-Brd.-Dz.-Bil.-Es.-Çkr.-Ama.-Ar.-Ezc.-Hat.-Sv.-Ank.-Ky.-Nğ.-İç.-Ant.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,12.55)

zahra: “1. Buğday, arpa vb. tahıl.” (DS-XII:4829) (-Çr.-To.-El.-İç.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.

03.02.2023,12.57)

2.18 Tarıma Zarar Veren Böcek

alagülük: “Kuduz olanlara yedirilen bir böcek, zehirli buğday böceği.” (DS-I:187) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.03)

arap kılçığı: “Buğdayın içinde bulunan, yulafa benzer bir çeşit zararlı böcek.” (DS-I:299) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.35)

bağ biti: “Bağlarda tomurcukları yiyen bir çeşit kurt.” (DS-II:475) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr. 24.01.2024,11.46)

bombar: “Buğday tanelerine dadanan kara renkli bir böcek.” (DS-II:736) (-İz.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.41)

cancır: “Yoncaya zarar veren bir çeşit tırtıl.” (DS-III:855) (-Vn.) (sözlük.gov.tr. 28.01.2024,20.47)

cici (II): “Bitkilere zarar veren bir böcek.” (DS-III:958) (-Sv.) (sözlük.gov.tr. 15.03.2023,10.15)

cuncur: “Lahanaya dadanan yeşil, küçük böcek.” (DS-III:1016) (-Bt.) (sözlük.gov.tr. 28.01.2024,16.01)

çiyan: “Meyvelerde olan kurt: *Bu erik hep çiyanlı.*” (DS-III:1249) (-Ar.) (sözlük.gov.tr. 28.01.2024,21.54)

debbeş: “Kavun, karpuz keleklerine dadanan bir kurt.” (DS-IV:1392) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,12.19)

doz doz: “Kiraz kurdu.” (DS-IV:1569) (-Ama.-To.-Ezc.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024, 13.52)

düre: “Ekinleri tazeyken yiyen bir çeşit kurt, böcek.” (DS-IV:1633) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,14.23)

falak (III): “Tarlalarda mısırlara dadanan ala karga.” (DS-V:1832) (-Isp.) (sözlük.gov.tr. 15.03.2023,10.15)

gelgi: “Buğday başaklarını yiyen bir çeşit zararlı hayvan: *Bugün gelgiye tuzak kurdum.*” (DS-VI:1977) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.16)

gezenti: “Sebzelerde en çok baklada bulunan bir çeşit böcek.” (DS-VI:2022) (-Tk) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.14)

gıml (I): “Ekinlere zarar veren bir böcek.” (DS-VI:2045) (-El.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.16)

gıyam biti: “Şeftali ağaçlarında olan bir çeşit küçük böcek.” (DS-VI:2065) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.17)

gök kurt: “Bitkilere zarar veren bir çeşit böcek.” (DS-VI:2138) (-İst.-İç.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.18)

görlengöp (I): “2. Sebzeleri kemiren bir çeşit kurt.” (DS-VI:2161) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.19)

gumza: “Özellikle lahana yapraklarında görülen bir tırtıl.” (DS-VI:2191) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.19)

hıyar kesen: “Bitkilerin köklerini keserek zarar veren bir çeşit böcek, danaburnu.” (DS-VII:2381) (-To.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.06)

kevzi: “Bitki ve ağaçlara dadanan, küçük yeşil renkli böcek.” (DS-VIII:2778) (-Gaz.-Yz.-Ky.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.51)

kıml (I) [kıml biti]: “Buğdaylara dadanan,tahta kurusuna benzer koku çıkaran kanatlı bir böcek.” (DS-VIII:2803) (-Dy.-Tn.-Ur.-Gaz.-Mr.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.17)

mengil (IV): “Kavun, karpuz köklerine dadanan bir çeşit tırtıl.” (DS-IX:3163) (-Ur.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.18)

nohra (II): “Taze meyvelerin kabuklarında olan kabarcık biçimindeki asalak.” (DS-IX:3254) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.18)

örümce (III): “Buğdaya zarar veren bir çeşit tırtıl.” (DS-IX:3354) (-İz.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.19)

pirecik: “Asmalara, tahıla dadanarak onları kurutan zararlı bir böcek, filaksera.” (DS-IX:3458) (-Es.-Gaz.-Ank.-Ng.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.20)

siyah böcek: “Tütünlere dadanan bir çeşit böcek.” (DS-X:3649) (-Es.-Gaz.-Ank.-Ng.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.21)

şirinlik (III): “Sebzelere dadanan zararlı bir böcek.” (DS-IX:3784) (-Or.)

(sözlük.gov.tr. 15.03.2023,10.22)

tana burnu: “Bitkilerin köklerini kesen zararlı bir böcek, danaburnu.” (DS-X:3818) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.23)

ütük (III): “Taze ekine zarar veren küçük bir çeşit böcek.” (DS-XI:4080) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,10.24)

zina böycüsü: “Meyvelerin çiçek özünü yiyen kahverengi, sert kabuklu bir böcek.” (DS-XI:4388) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.53)

2.19 Toprak

akamat: “İşlenmiyen, verimsiz toprak.” (DS-I:138) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,14.23)

adağa: “Tavlanmış, ekin ekilecek duruma gelmiş toprak.” (DS-I:62) (-Ada.-Gr.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,10.22)

alavurt: “Az tavlı, yarı kuru, yarı yaş toprak.” (DS-I:202) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.09)

anaç (VIII): “Bakımlı, verimli toprak.” (DS-I:246) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.26)

bâra: “Beyaz renkli, işlenmemiş, kısır toprak, killi arazi.” (DS-II:523) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.02)

bayar: “Ekilmemiş toprak.” (DS-II:578) (-Md.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.13)

boz toprak: “2. İyi ürün veren sert toprak.” (DS-II:752) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.49)

cebel (IV) [cebellik-1,cehel (I)]: “Sahipsiz, boş toprak.” (DS-III:872) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.00)

celim toprak [calim]: “Killi toprak.” (DS-III:878) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.00)

cıba (IV): “1. Bozkır verimsiz toprak.” (DS-III:888) (-Brs.-Or.-Gr.-Ant.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.01)

cıba (IV): “3. Bol gübreli yumuşak toprak.” (DS-III:888) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.

19.02.2023,09.02)

cıbirdan: “Az sulanmış toprak.” (DS-III:894) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.03)

cırlak (V): “Ürün vermeyen yıkanmış toprak.” (DS-III:932) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.04)

cızlak (II): “1. Verimsiz toprak.” (DS-III:951) (-Brs.-İst.-Ama.-Ed.-Krk.-Tk.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.04)

cilim (III): “1. [cilim toprak] 2. Çok su çeken, sıcaktan hemen etkilenecek çatlayan toprak.” (DS-III:966) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.05)

cilim (III): “3. Daimi nemli toprak.” (DS-III:966) (-To.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.06)

cilim (III): “4. Bir metre derinliğinde taşsız, temiz, verimli kara toprak.” (DS-III:966) (-Sk.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.06)

cilim toprak [cilim (III)-1,cilimli]: “1. Killi toprak.” (DS-III:966) (-Gr.-Tr.-Gm.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.07)

cilim toprak [cilim (III)-1,cilimli]: “2. İyi cins toprak.” (DS-III:966) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.08)

cilim toprak [cilim (III)-1,cilimli]: “3. Kızıl toprak.” (DS-III:966) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.09)

cimil (III): “Sarı ve killi toprak.” (DS-III:973) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.10)

cimiz (II) [cimiş]: “Sulu toprak.” (DS-III:973) (-Mr.-Ada.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.11)

cin yolu: “Verimsiz toprak.” (DS-III:982) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.12)

çoğmert: “Bereketli, çok verimli toprak.” (DS-III:995) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.13)

çakıt (I): “Verimsiz toprak.” (DS-III:1045) (-Krk.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.13)

çaral: “Az ürün veren kuvvetsiz toprak.” (DS-III:1080) (-Brs.-Bo.-Gr.-Ank.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.14)

çayraz: “Bataklık ekin tarla haline getirilen toprak.” (DS-III:1098) (-Ada.)

(sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.16)

çetik (V): “Ekilmeyen toprak.” (DS-III:1151) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.17)

çeyil (I): “2. Verimsiz toprak.” (DS-III:1155) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.18)

çöm (I): “Çimenli ve nemli toprak parçası.” (DS-III:1284) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.21)

çor (VIII): “Kısır, mahsul vermeyen toprak.” (DS-III:1270) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.22)

çorağlan: “Çorak yer.” (DS-III:1270) (-İç.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,21.59)

çorak: “Tuzlu toprak, çorak.” (DS-III:1271) (-Or.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.23)

çürük toprak: “Verimsiz toprak.” (DS-III:1309) (-Bil.-Bo.-Ky.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.23)

daban (V) [daban tarla (II)]: “1. Taşsız, düz ve verimli toprak.” (DS-IV:1313) (-Uş.-Isp.-Dz.-Ay.-İz.-Mn.-Ba.-Brs.-Es.-Sv.-Ank.-Kn.-İç.-Ant.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.24)

daban (V): “2. Killi topraklı arazi.” (DS-IV:1313) (-Mn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,12.42)

darbız: “Hasattan sonra tarlayı sürerek nemlendirerek tava getirme tavlanmış toprak.” (DS-IV:1368) (-Gaz.-Mr.-Ky.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.25)

darbız: “2. Nemli toprak.” (DS-IV:1368) (-Çr.-Mr.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.26)

davlum (II) [davlum (II)-1,2]: “1. Sürülmek, ekilmek için dikdörtgen şeklinde ayrılmış toprak parçası.” (DS-IV:1380) (-Çkl.-Kü.-İz.-Ed.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.27)

depik (II): “Kuru ve basılmış toprak.” (DS-IV:1429) (-Kc.-Sm.-Or.-Mr.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.29)

deştiye: “1. Toprak sulanmadan yapılan tarım.” (DS-IV:1439) (-Isp.-Mr.-Ant.-Ada.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.14)

deve gönü: “Verimsiz, killi toprak.” (DS-IV:1441) (-Dz.-İst.-Sm.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.28)

dıkıs (III): “Sarı, yapışkan toprak.” (DS-IV:1456) (-Isp.-İz.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,

09.30)

ehyalık: “Gübrelenmiş toprak.” (DS-V:1691) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,09.21)

elbiz (II): “Bitek olmayan toprak.” (DS-V:1704) (-Çr.-Ada.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023, 09.30)

en (VIII): “İki yamaç arasındaki düz ve verimli toprak parçası.” (DS-V:1743) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.26)

eşbeh: “Verimli toprak.” (DS-V:1788) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.31)

et toprak: “1. Yumuşak ve tavlı toprak.” (DS-V:1800) (-Brd.-Dz.-Es.-Ks.-Çkr.-Ama.-Gm.-Ezm.-Ezc.-Hat.-Sv.-Nğ.-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.32)

et toprak: “2. Killi toprak.” (DS-V:1800) (-Dz.-Ba.-Brs.-Es.-Bo.-Çr.-Ar.-Ky.-Nğ.-İç.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.33)

et toprak: “3. Kırmızı renkli toprak.” (DS-V:1800) (-Ay.-İz.-Ezm.-Mr.-Nş.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.34)

et toprak: “4. Sapan işlemeyen çamurlu toprak.” (DS-V:1800) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr. 19.02.2023,09.35)

ezgen: “Her zaman nemli olan, nemli kalabilen toprak.” (DS-V:1829) (-Es.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.36)

gajgın: “Kil, killi toprak.” (DS-VI:1895) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.37)

garalh: “Karın kalkmasıyla görünen toprak.” (DS-VI:1919) (-Gm.) (sözlük.gov.tr. 19.02.2023,09.37)

garçın (II): “Yapışkan killi toprak.” (DS-VI:1922) (-El.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023, 09.38)

garuk (I): “Bağlarda arklar arasında kalan toprak parçası, karık.” (DS-VI:1931) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.39)

gaskan [gaskam]: “Ekime elverişli olmayan çorak toprak.” (DS-VI:1932) (-Gm.-Sv.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.40)

gav (VI): “Kırmızı toprak.” (DS-VI:1937) (-Sm.-Gm.-Kr.-Ezc.) (sözlük.gov.tr. 19.02.2023,09.41)

gavcın: “Çimentoya benzeyen mavi renkli toprak.” (DS-VI:1938) (-İst.) (sözlük.gov.tr. 19.02.2023,09.42)

gayasa: “Killi toprak.” (DS-VI:1942) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.43)

gaygana (II): “Toprağın sertleşmesi hali: *Tarla, su görüpte havalar kurak gidince kaygana gibi kaldı.*” (DS-VI:1945) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.28.02.2023,19.54)

gayrak (II): “1. Kırmızımtırak toprak: *Gayrakta buğday az olur.*” (DS-VI:1949) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.44)

gayrak (II): “2. Verimsiz toprak.” (DS-VI:1949) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023, 09.45)

gayrak (II): “3. Kumlu toprak.” (DS-VI:1949) (-Or.-Ant.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023, 09.46)

gebik: “1. Tatlı, sert, sıkışık toprak, killi toprak.” (DS-VI:1957) (-Ky.) (sözlük.gov.tr. 19.02.2023,09.47)

gebik: “2. Killi toprak.” (DS-VI:1957) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.48)

gebiz: “Verimli toprak.” (DS-VI:1957) (-Ay.-Dz.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023, 09.49)

gebiz: “2. Yağmurda çatlayan toprak.” (DS-VI:1957) (-Dz.-Mğ.) (sözlük.gov.tr. 19.02.2023,09.50)

gegilli toprak: “Kumlu yumuşak toprak.” (DS-VI:1970) (-To.) (sözlük.gov.tr. 19.02.2023,09.50)

gerensi (III): “Boz renkte toprak.” (DS-VI:1999) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023, 09.50)

gıltan: “Bereketsiz, kuvvetsiz toprak.” (DS-VI:2044) (-Or.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023, 09.51)

gıraç [gıravga,gırımı (II),gırtlañ]: “Verimsiz, kolay sulanmaya toprak.” (DS-VI:2051) (-Dz.-Ks.-Sm.-To.-Or.-Kr.-Ml.-Gaz.-Sv.-Ky.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023, 09.52)

gıran (IV): “Toprak: *Bizim tarlanın gıranı çok yavuzdur.*” (DS-VI:2052) (-Mn.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.53)

gırmızı gebiz [gırmızı geren]: “Kırmızı, killi toprak.” (DS-VI:2060) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.53)

gırt: “Kuru olarak sürülen tarlalarda meydana gelen iri toprak parçaları: *Tarlanın gırtlarını parçalamak için üzerinden silindir geçireceğiz.*” (DS-VI:2061) (-To.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.54)

gıyır: “Kumlu, verimsiz toprak.” (DS-VI:2067) (-Dz.-Kü.-Kc.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.55)

gogot: “Koyu kırmızı toprak.” (DS-VI:2094) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.56)

goli: “Toprak bellenirken çıkan iri toprak parçaları, kesek.” (DS-VI:2098) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.57)

gonen: “2. Nemli toprak.” (DS-VI:2101) (-Krş.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.58)

gort: “1. Ekilip sürülmemiş toprak.” (DS-VI:2105) (-Ezc.-Vn.-Bt.-Dy.-Sv.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,09.59)

göven (II) [güven (II)]: “Toprağın bitirme kuvveti, biteklik.” (DS-VI:2168) (-Sv.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.00)

göz bardağı: “Kuraklıktan yarılan ve yağmur sularını çeken toprak çatlakları.” (DS-VI:2175) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.00)

günüük: “Bir hektar toprak.” (DS-VI:2231) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.37)

güre (III): “Verimli olmayan toprak.” (DS-VI:2235) (-İz.-Çkl.-Ed.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.39)

hamaz: “Verimsizleşmiş toprak: *Bizim tarla artık hamaz hale geldi.*” (DS-VII:2264) (-Or.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.38)

hamaz toprak: “Otuz kırk yıl işlendikten sonra bitekliğini kaybeden ve bir daha işlenmeyen toprak.” (DS-VII:2265) (-Or.-Gr.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.38)

hamdan: “Hiç işlenmemiş toprak: *Bu hamdan toprağa turp iyi olur.*” (DS-VII:2266) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.41)

hanav: “Tohumun bitmesine elverişli nemli toprak.” (DS-VII:2270) (Bt.-Ml.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.42)

hargin: “Ekime elverişli nemli toprak.” (DS-VII:2288) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.45)

hasıl toprak: “Birkaç kez sürülerek otları çıkarılmış kuvvetli toprak.” (DS-VII:2299) (-Tn.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.48)

hinav: “Nemli toprak.” (DS-VII:2385) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.07)

höl: “1. Sürülmeye, ekilmeye hazır duruma gelmiş tavlı toprak.” (DS-VII:2430) (-Ezc.-Sv.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.20)

içyer: “Verimli toprak.” (DS-VII:2507) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.01)

ilbiz toprak: “Verimsiz toprak.” (DS-VII:2518) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.02)

kağşak toprak: “Kazılması ve işlenmesi kolay olan kaba ve çürük toprak.” (DS-VIII:2596) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.02)

kan (III): “Verimli toprak.” (DS-VIII:2617) (-Yz.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.03)

kara toprak: “Verimli, bitek toprak.” (DS-VIII:2653) (-Ağ.-Ank.-Kn.-Ant.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.03)

karçin (II): “Siyahımsı çok sert toprak.” (DS-VIII:2656) (-Bn.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.03)

karevlek: “Toprağın nemliliği, tavlı.” (DS-VIII:2657) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.04)

kargın (IV): “Verimli toprak.” (DS-VIII:2660) (-Brd.-Kc.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.05)

kartan: “1. Saban işlemeyen, sert toprak.” (DS-VIII:2670) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.06)

kaskam: “Ekime elverişli olmayan sert taşlı toprak.” (DS-VIII:2675) (-Tr.-Gm.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.07)

kaşkam (I): “Susuz, sert toprak.” (DS-VIII:2680) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.08)

kavşak (V): “Siyah, gevşek sürülmesi kolay olan bir çeşit toprak.” (DS-VIII:2692)

(-Çkl.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.08)

kayrak (I): “Taşlı, kumlu, ekime elverişli olmayan toprak.” (DS-VIII:2706) (-Isp.-Brd.-Ba.-Çkr.-Bil.-Kc.-İst.-Zn.-Or.-Hat.-İç.-Ed.-Krk.-Tk.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.09)

kayran (I): “Kireçli verimsiz sarı toprak.” (DS-VIII:2707) (-Af.-Mn.-Çkl.-Kü.-Çkr.-Bil.-İst.-Sn.-Mr.-Ank.-Ada.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.10)

kebik: “Sert, donmuş toprak.” (DS-VIII:2714) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.11)

kelemiy: “Yeni sürülen toprak.” (DS-VIII:2728) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.12)

kelte (VI): “Verimsiz toprak.” (DS-VIII:2735) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.12)

kepir (I): “1. Verimsiz, kıraç toprak.” (DS-VIII:2749) (-Uş.-Isp.-Dz.-Mn.-İz.-Kü.-Bil.-Es.-Kc.-Bo.-İst.-Çkr.-Çr.-Sm.-Ur.-Mr.-Hat.-Sv.-Ank.-Nş.-Kn.-Ada.-İç.-Mğ.-Ed.-Krk.-Tk.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.22)

kerağ (I): “Çorak, tuzlu toprak.” (DS-VIII:2751) (-İç.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.13)

kerit: “1. Islak, tavlı toprak.” (DS-VIII:2754) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.48)

kertil (III): “Verimsiz toprak.” (DS-VIII:2757) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.13)

kesek: “Belin ya da çapanın çıkardığı sıkışmış kuru, iri toprak parçası.” (DS-VIII:2761) (-Af.-Isp.-Brd.-Dz.-Mn.-Çkl.-Kü.-Es.-Zn.-Sn.-Ar.-Krk.-Ezm.-El.-Dy.-Tn.-Ml.-Ur.-Gaz.-Sv.-Yz.-Ank.-Ky.-Nğ.-Kn.-Krk.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.14)

kesim (VI): “Dört dönümlük toprak alan.” (DS-VIII:2764) (-Ay.-Brs.-Sn.-Sm.-Ml.-Sv.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.15)

kevzen (II) [kevser]: “Verimsiz, çorak toprak.” (DS-VIII:2778) (-Ky.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.17)

kırçoğu: “Sürülmüş tarlalarda arası buz tutmuş toprak kesekler.” (DS-VIII:2820) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.18)

kırdaban: “Verimliliği orta olan toprak: *Kırdabanın kavunu tatlı olur.*” (DS-VIII:2820) (-İz.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.19)

kırtaban: “Az ürün veren, çok bitek olmayan toprak: *Kırtabanın kavunu tatlı olur.*” (DS-VIII:2836) (-İz.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.20)

kızılaç: “1. Kızıl toprak.” (DS-VIII:2863) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.21)

kızılaç: “2. Gübresiz, verimsiz toprak: *Sulcadereye bir şey ekemeyiz iyice kıızılaçtır.*” (DS-VIII:2863) (-Krk.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.22)

killisa: “Killi toprak: *Şu tepedeki tarlam kilisadır, pek bereke vermez.*” (DS-VIII:2871) (-Tk.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.23)

kilitli (II): “Çok sert ve taşlı toprak: *Bizim tarlanın üst tarafı kilitli hiç sürülmüyor.*” (DS-VIII:2872) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.24)

kirtek: “Kazılmaya elverişli olmayan sert toprak tabakası.” (DS-VIII:2882) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.25)

kitleyik: “Sarımtırak ve killi toprak.” (DS-VIII:2887) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.25)

kofnek: “Çok yumuşak humuslu toprak.” (DS-VIII:2900) (-İç.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.25)

koğur (II): “Bağ için elverişli toprak.” (DS-VIII:2903) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.26)

koldurdak: “Saban işlemeyen sert toprak: *Koldurdaklı tarlalarda çift sürmek zordur.*” (DS-VIII:2910) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.26)

köröz: “Ürün vermeyen, verimsiz toprak.” (DS-VIII:2967) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.27)

kös (III): “Sürülmemiş toprak.” (DS-VIII:2970) (-Nğ.-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,18.06)

kuru (III): “1. Kuru toprak.” (DS-VIII:3011) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,18.14)

kuru yaz (I): “Tavlı nemli olmayan toprak.” (DS-VIII:3013) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,18.18)

madrap (I) [madırap,madırap]: “Yıllarca insan eli değmemiş işlenmemiş sahipsiz toprak.” (DS-IX:3102) (-Yz.-Ky.-Ada.-İç.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.28)

mağlak: “Sebze bahçelerindeki bölünmüş toprak parçaları, evlek.” (DS-IX:3103) (-Gaz.-Hat.-Sv.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.29)

manç: “Saban işlemeyen sert toprak.” (DS-IX:3119) (-Ad.-Ed.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.31)

maraç (I): “İşlenmemiş, kıraç toprak.” (DS-IX:3126) (-Brs.-İst.-Ks.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.31)

mayalı (I): “Özlü ve gübreli (toprak için).” (DS-IX:3139) (-Nş.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.32)

melen (III): “İşlenmemiş toprak, kıraç toprak.” (DS-IX:3155) (-Isp.-Rz.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.32)

melenk [->melen (III)]: “1. Nemli toprak.” (DS-IX:3156) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.33)

melenk [->melen (III)]: “2. Yıllarca işlenip verimsizleşmiş toprak.” (DS-IX:3156) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.34)

melenk [->melen (III)]: “3. Killi ve humuslu toprak.” (DS-IX:3156) (-Af.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.35)

melenk [->melen (III)]: “4. Kırmızı toprak.” (DS-IX:3156) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.36)

mere (III): “İşlenmemiş, sürülmemiş sert toprak.” (DS-IX:3167) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.37)

on (III): “Uzun süre ekilmeyip sertleşen bakımsız toprak.” (DS-IX:3281) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.39)

ölgün tav: “Toprağın sürülmeye elverişli olan tayı.” (DS-IX:3332) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.42)

öllü: “Yaş, nemli (toprak için).” (DS-IX:3332) (-Brd.-Dz.-Sv.-Nş.-Nğ.-Kn.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.43)

ören (VI): “1. Kırmızı, yağlı toprak.” (DS-IX:3346) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.43)

ören (VI): “2. Çorak toprak.” (DS-IX:3346) (-To.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.44)

ören yer: “Toprağı kuvvetli olan yer.” (DS-IX:3346) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023, 10.45)

ötürek toprak: “Beyaz, sarı renkli verimsiz toprak, çorak toprak.” (DS-IX:3359) (-Es.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.46)

özlek (II): “Toprağın özlü, verimli yeri.” (DS-IX:3372) (-Ky.) (sözlük.gov.tr. 19.02.2023,10.47)

özlü toprak: “1. Killi toprak.” (DS-IX:3372) (-Çr.-Ml.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023, 10.48)

özlü toprak: “2. Gübreli, sulak, bakımlı toprak.” (DS-IX:3372) (-Kn.) (sözlük.gov.tr. 19.02.2023,10.49)

paytok (IV): “Çok çiğnenmiş, gezilmiş, basılmış toprak: *Bu yer paytak olmuş.*” (DS-IX: 3416) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.51)

pençek toprak: “Verimli toprak: *Aldığım tarla pençek topraktır adamı diksen tutar.*” (DS-IX:3425) (-İz.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.52)

penek (II): “Girintili çıkıntılı bağ karıklarının dışında kalan geniş toprak parçası.” (DS-IX:3426) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.53)

pıta (II): “Üstünde çimen ya da yosun olan yerinden çıkarılmış toprak parçası.” (DS-IX:3448) (-Es.-Çkr.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.54)

pızlak: “Gübrelenmemiş, verimsiz toprak.” (DS-IX:3451) (-Sm.) (sözlük.gov.tr. 19.02.2023,10.55)

purlak: “Yumuşak kayaların ufalanmasından oluşan toprak.” (DS-IX:3488) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.56)

purçak (II): “Topraktaki çatlak.” (DS-IX:3487) (-Bo.-Ks.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023, 10.57)

puşta (III) [puştı (II)-1,2]: “2. Tarla sürerken sabanın açtığı için iki yanında yükselen topraklar: *Sabanpuştaları düzler.*” (DS-IX:3492) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023, 10.58)

püle toprak: “İçinde bitki artıkları çok olan toprak, organik toprak.” (DS-IX:3494) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.59)

sağır toprak: “Geç ısınan toprak.” (DS-X:3513) (-Krş.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023, 10.59)

sañıra: “Sulu toprak.” (DS-X:3537) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.59)

sanrama toprak: “Verimsiz, bitek olmayan toprak.” (DS-X:3538) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,10.59)

sarıçiyle: “Sarımsı toprak.” (DS-X:3545) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.03)

silik (II): “Suyu tez süzen biten toprak.” (DS-X:3635) (-Isp.) (sözlük.gov.tr. 19.02.2023,11.02)

soğla toprak: “Killi toprak.” (DS-X:3654) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,11.03)

soğla: “1. Bataklıklarda göllerde suyun çekilmesiyle alttan çıkan nemli bitek toprak.” (DS-X:3654) (-Isp.-Brs.-Es.-Çr.-Ama.-Ank.-Ky.-Ng.-Kn.-İç.-Ant.) (sözlük.gov.tr. 28.02.2023,19.57)

solaz: “Suyu çabuk çeken sert toprak.” (DS-X:3660) (-İz.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023, 11.05)

soya (III): “Üstten, derin olmayan (toprağı sürmek vb. için).” (DS-X:3668) (-Brd.-Mn.-Ank.-Nş.-Ng.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,22.58)

söküntü (I) [sökme-2]: “1. Alt üst edilmiş havalandırılmış toprak.” (DS-X:3676) (-Ng.) (sözlük.gov.tr.28.02.2023,19.58)

sola: “Sulu toprak.” (DS-X:3660) (-Ng.-Ky.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,11.06)

suğla: “Verimli toprak.” (DS-X:3689) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,11.06)

su kusağı: “Killi toprak: *Su kuşağından tarlam var diye övünüyorsun.*” (DS-X:3690) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,11.07)

sulah [sulaz]: “Sulak, suyu bol toprak.” (DS-X:3690) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023, 11.08)

şum (II): “2. Ekime hazırlanmış toprak.” (DS-IX:3793) (-Ağ.-Kr.) (sözlük.gov.tr. 19.02.2023,11.09)

takalak (IX): “Sert, kuru toprak parçası.” (DS-X:3806) (-Or.) (sözlük.gov.tr. 19.02.2023,11.11)

takır (III): “Toprakların yer yer çatlaması, kuruması durumu.” (DS-X:3809) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,11.12)

taras (I): “Yağmurdan yeteri kadar nemlenip tavlanarak ekilecek duruma gelmiş toprak: *Toprak taraslı.*” (DS-X:3832) (-Sm.-Or.-Mr.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.02)

tasbatan: “Nemini koruyan verimli toprak.” (DS-X:3837) (-İz.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,11.13)

tavatur (III): “Bitek toprak.” (DS-X:3846) (-Isp.-Krş.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,11.14)

tekeç: “Sürülen tarlalardaki büyük toprak parçaları.” (DS-X:3863) (-Ed.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,11.15)

tepkın: “İşlenmesi güç, sert toprak.” (DS-X:3885) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,11.16)

terpiz (I): “Gübrelenmiş tavlanmış toprak.” (DS-X:3894) (-To.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,11.17)

tezek (I): “Saban ya da belin kaldırdığı iri toprak parçası.” (DS-X:3905) (-Isp.-Ay.-İz.-Mn.-Ba.-Çkl.-Bil.-Sk.-Ks.-Sn.-Ama.-To.-Sv.-Kn.-Ant.-Krk.-Kıb.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,11.18)

tırım toprak: “Ekime elverişli olmayan sert toprak.” (DS-X:3920) (-Mr.-Hat.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,11.19)

tırlak (VI): “Ekime elverişsiz (toprak): *Tırlak toprakta ekin olmaz.*” (DS-X:3922) (-Bil.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,11.20)

tıyrak (II): “Altı taşlı, verimsiz toprak.” (DS-X:3928) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,11.21)

tilki toprağı: “Killi toprak.” (DS-X:3932) (-To.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,11.21)

tirem: “Killi ve çorak toprak.” (DS-X:3937) (-Nş.-Ky.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,11.22)

tospalık: “Verimsiz, kumlu toprak.” (DS-X:3973) (-Ed.-Krk.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,11.23)

toylan: “Zeytin yetiştirmeye elverişli toprak.” (DS-X:3975) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,11.24)

toyra (II): “Verimsiz, killi toprak.” (DS-X:3976) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023, 11.25)

toz kepir: “Az verimli toprak.” (DS-X:3977) (-Ed.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,11.25)

toz künye: “Toz toprak, çer çöp, çöplük.” (DS-X:3977) (-Bo.) (sözlük.gov.tr. 19.02.2023,11.26)

töbeç: “Sürülen tarlada ezilmeyerek kalan toprak parçaları.” (DS-X:3977) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,11.27)

töm (I): “2. Küçük toprak yığın.” (DS-X:3980) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,11.28)

tömbek (II): “Küçük toprak yığınları ya da yuvarlak.” (DS-X:3980) (-Isp.-Mn.-Ank.-İç.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,11.29)

uğralı toprak: “Keseksiz, toz toprak.” (DS-X:4027) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023, 11.34)

ûra (III): “2. Bulgur gibi küçük ve ince duruma gelmiş tavlı toprak.” (DS-XI:4040) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,11.35)

ûra (III): “3. Yaş bir şeyi kurutmak için üstüne serpilene kuru, ince toprak.” (DS-XI: 4040) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,11.36)

uz (X): “Suların çekilerek bıraktığı toprak.” (DS-XI:4052) (-Mr.) (sözlük.gov.tr. 19.02.2023,11.37)

vakıt hergi: “Mayısla haziran arasında toprağı işleme.” (DS-XI:4089) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,21.48)

varik (II): “Sakız gibi yapışkan, özlü kırmızı toprak.” (DS-XI:4091) (-Tk.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,11.38)

vay vay tavu: “Toprağın, 10 Kasım ile 23 Ocak arasındaki ekime elverişli tavlılığı.” (DS-XI:4093) (-Isp.-Brd.-Dz.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,11.39)

volar: “Belle kaldırılan büyük toprak parçası, kesek.” (DS-XI:4107) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,11.40)

yağlı toprak: “Yumuşak ve verimli killi toprak.” (DS-XI:4123) (-Ba.-Sm.-Tr.-Rz.-Nğ.-Ada.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,11.41)

yalçın: “Ekime elverişli olmayan taşlı toprak: *Yalçın toprakta ne kadar ürün olur?*” (DS-XI:4143) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,11.42)

yas (II): “Bitki yetişmeyen toprak.” (DS-XI:4190) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023, 11.44)

yatgın (II): “4. Uzun yıllar işlenmemiş, verimsiz toprak.” (DS-XI:4200) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,21.09)

yavşanlık: “İşlenmediği için bol bol yavşan otu yetişen toprak.” (DS-XI:4207) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,11.45)

yığal: “Tava gelmiş nemli (toprak için).” (DS-XI:4262) (-Af.-Isp.-Kn.) (sözlük.gov.tr. 19.02.2023,11.46)

yoğsa: “Kırmızı, üstüne ekin ekilmeyen toprak.” (DS-XI:4286) (-Ank.) (sözlük.gov.tr. 19.02.2023,11.47)

yoz (III): “İşlenmemiş verimsiz toprak.” (DS-XI:4302) (-Sk.-Zn.-Sn.-Sm.-Or..) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,11.48)

yörük (IV): “Yumuşak toprak.” (DS-XI:4310) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,11.49)

zağ (IV): “Güçsüz, verimsiz (toprak için).” (DS-XI:4341) (-Kn.) (sözlük.gov.tr. 19.02.2023,11.50)

zıbir toprak: “Kumlu, çakıllı, yoğrulamayan toprak.” (DS-XI:4365) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,11.50)

zıvılam: “Su geçirmeyen, verimsiz toprak.” (DS-XI:4382) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,11.51)

bitelge: “Verimli (toprak için).” (DS-XII:4461) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023, 11.51)

bozlak (III): “Kıraç toprak.” (DS-XII:4463) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,11.52)

köfes: “Verimli toprak.” (DS-XII:4567) (-İç.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,11.52)

oturgun: “Çok yağmur yüzünden sıkışıp katılaşmış tarla, toprak.” (DS-XII:4617) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.19.02.2023,11.53)

toyran: “Verimsiz toprak.” (DS-XII:4771) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.14)

2.20 Turfanda

faraş: “Turfanda.” (DS-V:1834) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.35)

firik (III): “Turfanda.” (DS-V:1870) (-Ur.-Sv.-Ada.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.35)

kıramık (II): “Hamken yeşil, olgunlaşınca siyah,küçük meyveleri olan bir çeşit funda.” (DS-VIII:2815) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.23)

nüyver: “Taze, turfanda.” (DS-IX:3258) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.34)

pundal: “Funda, fundalık.” (DS-IX:3486) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.50)

tez basan: “Turfanda.” (DS-XI:3904) (-Kc.-Ank.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.53)

yayasa: “2. Funda.” (DS-XI:4209) (-El.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.20)

yılgin (I): “2. Funda.” (DS-XI:4269) (-Sn.-Ezc.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.39)

nubar: “Mevsimin başında ilk yetişen turfanda.” (DS-XII:4606) (-İğ.-Kr.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.35)

nubar: “Turfanda: *Bu elma nubardır.*” (DS-XII:4606) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.35)

2.21 Turunçgiller

2.21.1 Limon

cıcık: “Limon.” (DS-III:895) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,15.17)

dal limonu: “Dalından düşüp yerden toplandığı için pek makbul tutulmayan limon.” (DS-IV:1346) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.29.01.2024,13.14)

ekşi: “1. Limon.” (DS-V:1698) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,12.19)

hoş: “Tatlı limon.” (DS-VII:2416) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.18)

iliman: “Limon.” (DS-VII:2525) (-Af.-Dz.-İç.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,16.00)

ilman (II) [ilmon]: “Limon.” (DS-VII:2525) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,16.01)

[ilmon]: (-Çr.)

leylim (II): “1. Tatlı limon.” (DS-IX:3075) (-İst.-Ada.-İç.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.24)

lumun: “Limon.” (DS-IX:3093) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,12.19)

miski: “Ekşi limon.” (DS-IX:3203) (-Ker.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,12.19)

sulu zırtlak (I): “Limon.” (DS-X:3693) (-Brd.-Ks.-Çkr.-Sm.-Ama.Tr.-Ezm.-Sv.-Ank.-Ky.-Ng.-Kn.-Ada.-Ant.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.24)

tırtlı eşki: “Bir çeşit limon.” (DS-X:3925) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.20.02.2024,14.50)

yusufu: “Limon.” (DS-XI:4322) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.45)

2.21.2 Mandalina

yusufçuk (II): “Mandalina.” (DS-XI:4322) (-Sm.-Ant.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.44)

yüsüf efendi: “Mandalina.” (DS-XI:4334) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.48)

2.21.3 Portakal

hupbak [hoppak]: “Portakal.” (DS-VII:2444) (-İz.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,15.04)

[hoppak]: (-Ada.)

lelengi (II): “Kabuğu kolaylıkla soyulan küçük ve çok tatlı bir çeşit portakal.” (DS-IX:3071) (-Ker.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.19)

leylim (II): “2. Portakal.” (DS-IX:3075) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.25)

meneş (III): “Portakal.” (DS-IX:3161) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.14.02.2024,21.00)

potukal: “Portakal.” (DS-IX:3475) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.16.02.2024,21.10)

2.21.4 Turunç

turuş: “Turunç.” (DS-X:3996) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.44)

2.22 Ölçü

ayar tası: “Hububat için 20 litrelik ölçek.” (DS-I:408) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.33)

bülbül: “Tahıl ölçmek için kullanılan çanağın dörtte biri.” (DS-II:819) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,12.00)

büyük mut: “Tahıl ölçüsü (18 gazyağı tenekesi): *Bu sene büyük mut un yedik.*” (DS-II:832) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,12.05)

carımla: “Üç defa doldurulduğunda iki teneke tahıl alabilen tahtadan yapılmış tahıl

ölçeği.” (DS-III:862) (-To.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.14)

çanak (III): “Üç okkalık bir çeşit tahıl ölçeği.” (DS-III:1067) (-Mn.-Ba.-Ks.-Sv.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.15)

çap (I): “Tahıl ölçüsü.” (DS-III:1072) (-Vn.-Bt.-Dy.-Tn.-Ank.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.15)

çelik (IX): “On kiloluk hububat ölçeği.” (DS-III:1123) (-Gr.-Mr.-Sv.-Ky.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.16)

çerek (II): “Yarım taşlık buğday ölçeği.” (DS-III:1145) (-İç.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.17)

çerik (I): “Altı kiloluk bir çeşit hububat ölçüsü.” (DS-III:1146) (-İst.-Çr.-Sm.-To.-Gr.-Gm.-Rz.-Tn.-Ml.-Sv.-Yz.-Ank.-Krş.-Ky.-Nş.-Ng.-Kn.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.18)

çıtır (III): “Hububat ölçüsü, kile.” (DS-III:1194) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.19)

çinik (III) [canak-2,cinik (IV)]: “Sekiz kiloluk bir hububat ölçüsü, şinik.” (DS-III:1228) (-Çr.-Ama.-Gm.-Ezc.-Mr.-Sv.-Yz.-Krş.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.20)

çinik (III) [canak-2,cinik (IV)]: “Buğday ölçeği.” (DS-III:1228) (-Krş.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.21)

demirli (I): “On beş kilo buğday alan ölçek.” (DS-IV:1418) (-Brs.-Sm.-Tr.-Gm.Sv.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.22)

dolu: “1. Kile denilen ve 24 kilo buğday alan bir tahıl ölçeği.” (DS-IV:1547) (-Brd.-Dz.-Kn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.45)

dolu: “2. 12 kg. buğday alan bir tahıl ölçeği.” (DS-IV:1547) (-Dz.-Ay.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.46)

dolu: “3. 6 kg. lık tahıl ölçeği.” (DS-IV:1547) (-İz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.46)

evlek (II): “On kiloluk tarla tahıl ölçüsü.” (DS-V:1810) (-İç.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.23)

gabaklô: “Tahılı ölçmeye yarayan 8 dm³ hacminde, silindir şeklinde bir ölçek: *Onların*

gabaklôsu eksik ayarlanmış.” (DS-VI:1882) (-Or.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.01)

gadic: “Ağaçtan yapılmış, silindir biçiminde bir tahıl ölçeği.” (DS-VI:1890) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.24)

gırat: “Altı kiloluk tahıl ölçeği.” (DS-VI:2053) (-El.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.25)

gırat: “Bir çeşit tahıl ölçeği.” (DS-VI:2053) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.26)

god: “1. Tarladan yapılmış bir çeşit tahıl ölçeği.” (DS-VI:2091) (-Tr.-Gm.-Ar.-Ezm.-Ezc.-Vn.-Sv.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.26)

god: “2. Madenden yapılmış tahıl ölçeği.” (DS-VI:2091) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.27)

godik (II) [gödek (IV)]: “1. Altı okkalık bir tahıl ölçeği.” (DS-VI:2092) (-Ezc.-El.-Sv.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.27)

godik (II) [gödek (IV)]: “2. Timin denilen tahıl ölçeğinin sekizde biri.” (DS-VI:2092) (-Ml.-El.-Sv.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.27)

godik (II) [gödek (IV)]: “3. Şimin denilen tahıl ölçeğinin yarısı.” (DS-VI:2092) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.28)

goduk (III): “Kile denilen tahıl ölçeğinin dörte biri, şinik.” (DS-VI:2093) (-Ba.-El.-Sv.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.29)

got: “Tahıl ölçüsü.” (DS-VI:2108) (-Gm.-Ar.-Ezc.-Bt.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.30)

got: “2. Bir kile alan ölçek, şinik.” (DS-VI:2108) (-Çr.-Gr.-Ezm.-Kn.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.30)

got: “3. Beş okkalık ölçek.” (DS-VI:2108) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.31)

got: “4. Altı okkalık ölçek.” (DS-VI:2108) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.32)

got: “5. On iki okkalık ölçek.” (DS-VI:2108) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.33)

gödük (I): “On iki ya da on beş okkalık eski bir tahıl ölçüsü.” (DS-VI:2126) (-Sm.-Ama.-To.-Or.-Gr.-Sv.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.34)

gurik (I): “Tahıl ölçüsü.” (DS-VI:2198) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.35)

güççük (II) [güççük (II)]: “Üç okkalık tahıl ölçeği.” (DS-VI:2211) (-İst.-Sv.)

(sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.36)

güylek: “Bir tahıl ölçeği, kile.” (DS-VI:2242) (-Nğ.-Ada.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024, 15.40)

hakla: “Tahıl ölçeği.” (DS-VII:2255) (-Bo.-Çkr.-Çr.-Ama.-Ank.) (sözlük.gov.tr. 07.02.2024,13.36)

havay: “Tahıl ölçeği.” (DS-VII:2309) (-Nğ.-İç.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.50)

havayi: “Bir çeşit tahıl ölçeği.” (DS-VII:2310) (-Brd.-Bo.-Nğ.-Kn.-Ada.-İç.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.50)

hevayi: “Sekiz okkalık bir çeşit buğday ölçeği.” (DS-VII:2350) (-Isp.) (sözlük.gov.tr. 07.02.2024,13.58)

ikili (III) [ikilibirli-2]: “Elma, armut, ceviz vb. şeylerin bir kilosunun, buğday, prinç vb. şeylerin iki kilosuyla değiştirilmesi işlemi.” (DS-VII:2515) (-Ar.) (sözlük.gov.tr. 02.02.2023,14.36)

kabak (III): “Kilenin 1/6 ölçüsünde bir tahıl ölçeği.” (DS-VIII:2578) (-Kü.-Sm.-Ama.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.37)

kapçıyek: “Tahtadan yapılmış bir kiloluk tahıl ölçüsü.” (DS-VIII:2632) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.38)

kaşık (I): “Değirmencinin öğütme payı olarak tahıl ölçüsü.” (DS-VIII:2679) (-Isp.-Dz.-Ay.-Ba.-Kü.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.39)

kat (III): “6 okka tahıl alan silindir biçiminde, ağaçtan yapılmış bir tahıl ölçeği.” (DS-VIII:2681) (-Tr.-Ezm.-Ezc.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.28)

kavas (II): “Buğday ölçülen şinik.” (DS-VIII:2687) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024, 17.34)

kayı: “Tahıl ölçeği.” (DS-VIII:2699) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.42)

kırata (I): “12 kg. lık tahıl ölçeği.” (DS-VIII:2816) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023, 14.42)

kobak (VIII): “Otuz kiloluk tahıl ölçeği.” (DS-VIII:2889) (-Sn.-Sm.) (sözlük.gov.tr. 02.02.2023,14.42)

kodak (III): “Bir buçuk okkalık tahıl ölçeği.” (DS-VIII:2896) (-Ks.-Sv.) (sözlük.gov.tr. 02.02.2023,14.43)

kodik (IV): “Beş, altı okkalık,tahtadan yapılmış tahıl ölçeği.” (DS-VIII:2898) (-Ezc.-El.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.44)

ködük: “On iki ya da on beş okkalık tahıl ölçeği.” (DS-VIII:2948) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.22)

kutu kapağı: “Tahıl ölçmekte kullanılan bir ölçek.” (DS-VIII:3018) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,18.47)

moduk (II): “8 kilo olabilen bir tahıl ölçeği.” (DS-IX:3207) (-Çr.) (sözlük.gov.tr. 02.02.2023,14.45)

mut (V): “Elli şiniklik tahıl ölçeği.” (DS-IX:3225) (-Brs.-Dz.-Sv.-Nş.-Ky.-Ada.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.46)

nislik: “Bir tahıl ölçeği, şinik.” (DS-IX:3252) (-Dz.-Ba.-İst.-Ed.-Krk.-Tk.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.47)

sağrak (II): “Tahıl ölçeği, şinik.” (DS-X:3514) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.47)

savlağa (I): “İki şinik tahıl olan silindir biçiminde bir ölçek.” (DS-X:3554) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.48)

sırım (I): “2. Dönümden küçük toprak ölçüsü.” (DS-X:3616) (-Isp.) (sözlük.gov.tr. 02.02.2023,14.49)

somar: “16 kiloluk bir tahıl ölçeği.” (DS-X:3662) (-Ama.-Tr.-Rz.-Ar.-Kr.-Ezc.-Ezm.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.52)

somar: “18 okka olan ölçekle 16 kez ölçülmüş tahıl.” (DS-X:3662) (-Kr.) (sözlük.gov.tr. 02.02.2023,14.53)

somar: “2. Mısır ölçeği.” (DS-X:3662) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.54)

somar: “Kile; 30 teneke tutarında tahıl ölçeği.” (DS-X:3662) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr. 02.02.2023,14.55)

somar: “Kile; 16 gödlük tahıl ölçüsü; 15 kile; 30 teneke.” (DS-X:3662) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.56)

somar: “İki dekarlık ölçü.” (DS-X:3662) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.57)

şap şak (I): “Bir tahıl ölçeği.” (DS-X:3746) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.58)

şümbül: “110 kiloluk tahıl ölçeği.” (DS-X:3795) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,15.02)

tahıl okkası: “Tahıl ölçeğinin dörtte biri olan tas.” (DS-X:3801) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,15.03)

takıl (I): “Tahıl ölçeği.” (DS-X:3807) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,15.03)

tar (V): “Gübre ve kül ölçüsü olarak kullanılan çuval: *Bir tür kül 60 kuruş.*” (DS-X:3830) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,15.03)

teç: “Bir tahıl ölçeği: *Ata bir teç arpa verdim.*” (DS-X:3857) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,15.07)

timin: “1. Yirmi ya da yirmi dört kiloluk tahıl ölçeği.” (DS-X:3933) (-Dz.-Dy.-El.-Ml.-Gaz.-İç.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,15.08)

timin: “2. Dört kiloluk tahıl ölçeği.” (DS-X:3933) (-İç.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,15.09)

timin: “3. 2 ya da 2.5 kiloluk tahıl ölçeği.” (DS-X:3933) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,15.10)

timin: “Yirmi dört kiloluk ölçü birimi.” (DS-X:3933) (-Dy.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,15.11)

timinna: “Buğday ölçeği: *Buğdayın timinnası üç mecidiyeye çıktı.*” (DS-X:3933) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,15.12)

timinni: “İstanbul kilesinin on altıda biri.” (DS-X:3933) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,15.13)

tümleği: “Bir tenekelik tahıl ölçeği: *Tümleği doldu mu?*” (DS-X:4010) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,15.14)

tümüne: “Ekin ölçeği.” (DS-X:4011) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,15.15)

tümürlevü: “Yirmi kiloluk tahıl ölçeği.” (DS-X:4011) (-El.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,15.15)

umcur: “1. Üç beş okla buğday olan ölçek.” (DS-XI:4036) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,15.16)

umcur: “2. Şiniğin dörtte biri.” (DS-XI:4036) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,15.17)

uruplağı: “1. Yarım tahıl ölçeği.” (DS-XI:4042) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.35)

uruplağı: “2. Tahıl ölçeğinin dörtte biri.” (DS-XI:4042) (-Kay.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.36)

yarım (I): “1. Gaz tenekesinin yarısı oylumunda bir tahıl ölçeği.” (DS-XI:4184) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,15.18)

yarım (I): “2. Bir tahıl ölçeği.” (DS-XI:4184) (-Bo.-Ks.-Çkr.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,15.19)

yarım (I): “3. Tahıl ölçeğinin yarısı.” (DS-XI:4184) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,15.19)

yarım (I): “5. Bir gaz tenekesinden oylumunda tahıl ölçeği.” (DS-XI:4184) (-Ks.-Ezm.-El.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,15.20)

yarım (I): “6. 12 kiloluk tahıl ölçeği.” (DS-XI:4184) (-El.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,15.20)

yarımlâ [yarımlağa-1,yarımlağı-4]: “1. Yarım kilelik tahıl ölçü birimi.” (DS-XI:4184) (-Ay.-Es.-Çr.-Gaz.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,15.21)

yarımlâ [yarımlağa-1,yarımlağı-4]: “2. Dörtte bir kile oylumunda tahıl ölçü birimi.” (DS-XI:4184) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,15.22)

yarımlağa: “1. [yarımlâ-1] 2. Yedi kilo tahıl alan, tahtadan bir tahıl ölçeği.” (DS-XI:4184) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023, 15.23)

yarımlağa: “3. 10 litre tahıl alan ölçek.” (DS-XI:4184) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023, 15.23)

yarımlağı [yarımlık (IV)]: “1. Şinik denilen tahıl ölçü biriminin yarısı.” (DS-XI:4185) (-Ay.-Es.-To.-Sm.-Gaz.-Mr.-Sv.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,15.23)

yarımna: “12 kilo buğday alan bir tahıl ölçeği.” (DS-XI:4185) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,15.24)

yarım somar: “Sekiz teneke buğday.” (DS-XI:4185) (-Ezm.)
(sözlük.gov.tr.02.02.2023, 15.25)

yığma (II): “Ceviz, badem vb. satılırken taşınarak doldurulan ölçü.” (DS-XI:4263)
(-Isp.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,15.27)

zağrak (I): “Altı okka tahıl alan kile.” (DS-XI:4343) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023, 15.28)

bilbil: “Bir çeşit tahıl ölçeği.” (DS-XII:4459) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,15.29)

gırat: “Bir çeşit tahıl ölçeği.” (DS-XII:4509) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,15.30)

gırat: “Altı kiloluk tahıl ölçeği.” (DS-XII:4509) (-El.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,15.30)

hanayı: “Tahıl ölçü birimleri.” (DS-XII:4514) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,09.15)

sümün: “Dört kilogramlık tahıl ölçeği.” (DS-XII:4712) (-Nğ.)
(sözlük.gov.tr.02.02.2023,15.31)

tağar (I): “Yarım ton tahıl olan ölçek.” (DS-XII:4730) (-Ker.) (sözlük.gov.tr. 02.02.2023,15.32)

tak (I): “1. Bahçe sulama için ölçü birimi, kez: *Dört tak su ver.*” (DS-XII:4733) (-Ker.)
(sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.41)

uruplağı: “1. Yarım tahıl ölçeği.” (DS-XII:4787) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024, 20.47)

uruplağı: “2. Tahıl ölçeğinin dörtte biri.” (DS-XII:4787) (-Ky.) (sözlük.gov.tr. 11.04.2024,20.47)

yarım: “Gaz tenekesi boyutlarına eşit bir çeşit tahıl ölçeği.” (DS-XII:4814) (-Ank.)
(sözlük.gov.tr.02.02.2023,15.34)

yarımlamağı: “Yarım gaz teneke büyüklüğünde tahıl ölçeği.” (DS-XII:4815)
(-To.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,15.35)

2.23 Ürün

bitki (I): “Ürün.” (DS-II:711) (-Uş.-Brd.-Es.-Kc.-Sn.-Ky.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024, 11.33)

çeşte: “Sulanmadan yetişen mahsul.” (DS-III:1149) (-Mn.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,

16.34)

çıkım (III): “Ürün.” (DS-III:1167) (-Zn.-Ks.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,21.38)

dırmıntı: “Ürün toplandıktan sonra geriye kalan ve tırmıkla toplanan döküntüler.” (DS-IV:1471) (-Af.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.23)

dökümlü: “Verimi bol olan, rekolteli (ürün).” (DS-IV:1574) (-Ar.-El.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.57)

evin (I): “5. Ürün, tanelenmiş ürün: *Yaylanın evini iyi olur.*” (DS-V:1807) (-Isp.-Or.-Kn.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.28.02.2023,19.02)

geyz: “Ürüne zarar veren kırağı.” (DS-VI:2018) (-Mn.-Ank.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.14)

göveri (I) [->göğeri (I)-1]: “2. İlkbaharda ekilen bitkilerden yazın alınan ürün.” (DS-VI:2169) (-Mn.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,16.02)

güveri (I): “Sebze bahçesinde ve bostanda yetişen ürünler.” (DS-VI:2241) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.40)

güzlek: “1. Zamanında olgunlaşmamış sonbahara kalmış ürün.” (DS-VI:2244) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.42)

hıra (II): “Ürün.” (DS-VII:2368) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.03)

iryat: “Ürün, verim: *İryatlar bu sene olmadı.*” (DS-VII:2553) (-Bil.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.22)

magal (II): “Ürün: *İki yıldır zeytinden magal almıyor.*” (DS-IX:3102) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.42)

muğal (II): “2. Bağ ve bahçelerden alınan ürün.” (DS-IX:3216) (-Gaz.-Sv.) (sözlük.gov.tr.28.02.2023,20.17)

sondöl: “Son ürün.” (DS-X:3664) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.02)

şekere: “4. Dost için ekilen ürün.” (DS-X:3757) (-İç.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,14.07)

şelem (II): “Beklenilenden çok alınan ürün.” (DS-X:3758) (-İç.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,14.07)

ürün (III): “Orman.” (DS-XI:4071) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,14.08)

yeni (I): “1. Ürün.” (DS-XI:4245) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,12.24)

yeni (I): “2. Ürün olma dönemi.” (DS-XI:4245) (-Krk.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,12.25)

yumur (I): “Verimsiz toprağı kiraya verenin karşılığında aldığı tohum kadar ürün.” (DS-XI:4317) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,12.26)

batgın: “Yabancı otların arasında cılız kalmış ürün.” (DS-XII:4449) (-Af.) (sözlük.gov.tr.21.01.2024,21.17)

mavsul: “Ürün.” (DS-XII:4588) (-İç.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,12.27)

taras: “Ürün toplandıktan sonra kalanları.” (DS-XII:4740) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,20.59)

tuhur: “Bir yıllık ürün.” (DS-XII:4773) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.17)

2.24 Ürünlerin Saklandığı Yer

2.24.1 Ambar

boldan: “Hayvan gübresinden yapılmış silindir şeklinde tahıl, kepek ambarı.” (DS-II:732) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.41)

finnas: “Kerpiçten yapılmış üstü açık ambar.” (DS-V:1867) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.39)

gürbe: “Tahıl ambarı.” (DS-VI:2233) (-İst.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.39)

haklık: “1. Küçük tahıl ambarı.” (DS-VII:2255) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.36)

holt: “Tahıl konulan ambar.” (DS-VII:2392) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.12)

innas: “Arpa, buğday, çavdar vb. seylar koymaya yarayan, içi bölmeli kerpiç tahıl ambarı.” (DS-VII:2544) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.57)

kabara (III): “Küçük ambar.” (DS-VIII:2581) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.01)

kaldan: “Tahıl ambarı.” (DS-VIII:2609) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.03)

kendik: “Küçük tahıl ambarı.” (DS-VIII:2741) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.42)

kever: “Topraktan yapılan tahıl ambarı.” (DS-VIII:2775) (-Bt.) (sözlük.gov.tr.

20.02.2023,09.45)

koçara: “İnce dallardan örülmüş tahıl ambarı.” (DS-VIII:2894) (-Ky.-Krk.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.51)

loda (III): “Tahılın, samanının saklanması için toprağı kazarak yapılan ambar.” (DS-IX:3082) (-Ur.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.41)

mangoz: “Köy evlerinde ki tahıl ambarı.” (DS-IX:3122) (-Ant.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.26)

mankoz [mankuz]: “Tahtadan göz göz yapılmış yiyecek ambarı.” (DS-IX:3124) (-İz.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.27)

mehmil: “Tahtadan yapılmış tahıl ambarı.” (DS-IX:3152) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.32)

modyah: “Değirmencinin tahıl ambarı.” (DS-IX:3208) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023, 10.37)

naliya [malyan,nalya]: “Bir çeşit ambar.” (DS-IX:3235) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.41)

onbar: “Ambar.” (DS-IX:3282) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.45)

petek (III): “Toprakta, çamurdan yapılan tahıl ambarı.” (DS-IX:3436) (-İst.-Dy.-El.-Gaz.-Sv.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.18)

pitek (II): “Çamur ve sığır gübresini karıştırarak yapılan büyük kovan biçiminde tahıl ambarı.” (DS-IX:3463) (-İsp.-Kn.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.19)

serander: “Kazıklar üstüne çit örtülerek yapılan tahıl ambarı.” (DS-X:3586) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,11.05)

sergen (V) [sergen (II)]: “Bir metre çapında, iki metre yüksekliğinde silindir biçiminde mısır ambarı.” (DS-X:3588) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,11.09)

serkin (II): “Buğday sandığı, ambar.” (DS-X:3590) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023, 11.10)

serpin: “1. [sarpın-1] 2. Su değirmenlerinde taş üstüne tahılın dökülmesini sağlayan ambar.” (DS-X:3591) (-To.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,11.11)

tıstık: “Hasırdan yapılan bir çeşit buğday ambarı.” (DS-X:3926) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,11.35)

yatuk (I): “Ambar.” (DS-XI:4202) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.13)

zarıpı: “Buğday ambarı.” (DS-XI:4350) (-Dz.-Kn.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.44)

pitek (II): “Çamurdan yapılan buğday ambarı.” (DS-XII:4650) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.31)

aran: “Tütünlerin korunduğu yer.” (DS-XII:4422) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.21.01.2024,21.04)

sakunar: “Ambarda tahılların konulduğu bölüm.” (DS-XII:4664) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.33)

serpin: “Ambarda tahıl konulan yer.” (DS-XII:4685) (-Isp.-Brd.-Dz.-Çr.-Sn.-Nğ.-Kn.-Ant.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.40)

üğür (I): “Depo, ambar.” (DS-XII:4792) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.43)

çevrenti (II): “Tarlaları gübrelemek için yapılan geçici ağıl.” (DS-III:1154) (-Sel.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.08)

gavsara (II): “Buğday koymak için yapılacak yer.” (DS-VI:1941) (-Nş.-Kn.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,14.06)

goranlık: “Gübre yığılan yer.” (DS-VI:2104) (-Bt.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.27)

muslak: “Değirmende ekin konulan yer.” (DS-IX:3222) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.39)

tütiz: “Arpa konulan yer, arpa kümesi.” (DS-X:3941) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,11.37)

2.24.2 Kiler

bölmeç: “Dolap, kiler.” (DS-II:768) (-İst.-Mr.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.53)

elyeri: “Kiler.” (DS-V:1729) (-Sv.-Yz.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,09.33)

evçi: “Kiler: *Evcimiz küçük olduğundan eşyamızı almıyor.*” (DS-V:1802) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,09.46)

gayıt evi [gayıt damı]: “Kiler.” (DS-VI:1947) (-Sv.-Yz.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,

09.33)

girelik: “Fazla eşya, öteberi konulan oda, kiler.” (DS-VI:2081) (-Brd.-Çr.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.25)

hazın damı: “Kiler.” (DS-VII:2321) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.53)

katık damı: “Kiler.” (DS-VIII:2682) (-Yz.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.31)

kayıt damı: “Kiler, yiyeceklerin saklandığı yer.” (DS-VIII:2702) (-Krş.-Nğ.-Nş.-Kn.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.38)

kol (II): “Kiler.” (DS-VIII:2906) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.51)

mazla: “Kiler.” (DS-IX:3145) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.12)

piherik: “Kiler.” (DS-IX:3439) (-Ur.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.45)

sakonar: “Kiler.” (DS-X:3520) (-Tr.-Rz.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.32)

serendi: “Dört direk üstüne yapılmış tahıl, meyve, sebze kurusu saklana kiler.” (DS-X:3587) (-Or.-Gr.-Rz.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,11.07)

terece: “Kiler.” (DS-X:3889) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.17)

unnuk: “Ambar, kiler, unluk.” (DS-X:4040) (-Bo.-Sv.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.08)

yatık (IV): “Ambar, kiler.” (DS-XI:4200) (-Or.-Gr.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.12)

yerlik: “Kiler.” (DS-XI:4253) (-Kc.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.19)

azıklık: “Kiler.” (DS-XII:4437) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.21.01.2024,21.14)

kiral: “Kiler.” (DS-XII:4560) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.31)

sakonar: “Kiler.” (DS-XII:4664) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.32)

öyünt: “Çiftçilerin bostan bekçilerinin tarlalarda kazdıkları içine patates soğan vb. yiyeceklerini sakladıkları küçük kuyu.” (DS-IX:3367) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.53)

2.24.3 Samanlık

çatmı: “Samanlık.” (DS-III:1092) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.16)

çevlik (IV): “Samanlık.” (DS-III:1154) (-İç.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.08)

keviklik: “Samanlık.” (DS-VIII:2777) (-Mr.-Ada.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.46)

keviklik: “Ot, saman vb.yemlerin konulduğu yer, samanlık.” (DS-VIII:2777) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.47)

marak (I): “Samanlık.” (DS-IX:3126) (-Bt.-Dy.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.28)

mölük: “Samanlık.” (DS-IX:3214) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.02)

tüte (I): “Samanlık.” (DS-X:4015) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.07)

keviklik: “Ot, saman vb. yemlerin konulduğu yer, samanlık.” (DS-XII:4550) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.05)

salamlık: “Samanlık.” (DS-XII:4665) (-To.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.07)

samannih: “Samanlık.” (DS-XII:4667) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.08)

2.25 Yağ Bitkileri

2.25.1 Ayçiçeği

avgun: “Ayçiçeği.” (DS-I:381) (-Çr.-Mr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.27)

aydede: “Ayçiçeği.” (DS-I:411) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.34)

bostan güzeli: “3. Ayçiçeği.” (DS-II:742) (-Bo.-Ank.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.44)

çiğdem: “Ay çiçeği.” (DS-III:1206) (-Mn.) (sözlük.gov.tr.14.03.2023,08.46)

çöplöv: “Ayçiçeği.” (DS-III:1290) (-Ks.-Kn.) (sözlük.gov.tr.14.03.2023,08.39)

devramel: “Ayçiçeği.” (DS-IV:1444) (-Krş.) (sözlük.gov.tr.14.03.2023,08.39)

güne tapan: “Ayçiçeği.” (DS-VI:2196) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.14.03.2023,08.48)

gün aşığı: “Ayçiçeği.” (DS-VI:2224) (-Isp.-Brd.-Dz.-Mn.-İst.-Çr.-Kn.-Mğ.)

(sözlük.gov.tr.04.02.2024,14.15)

güneş çiçeği: “Ayçiçeği.” (DS-VI:2228) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.04.02.2024,14.45)

sımışka: “Ayçiçeği.” (DS-X:3608) (-Rz.-Kr.) (sözlük.gov.tr.14.03.2023,08.49)

simişka: “Ayçiçeği.” (DS-X:3637) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.14.03.2023,08.50)

şaggalğan: “Ayçiçeği.” (DS-X:3733) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.14.03.2023,08.39)

şakkalğan: “Ayçiçeği.” (DS-IX:3736) (-Ezc.-El.-Mr.-Sv.-Ank.) (sözlük.gov.tr.

14.03.2023,08.51)

şemşamer (I): “Ayçiçeği.” (DS-IX:3760) (-Sv.-Yz.-Ky.) (sözlük.gov.tr.14.03.2023,08.52)

vardıyan (II): “Ayçiçeği.” (DS-XI:4091) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.14.03.2023,08.53)

aydm: “Ayçiçeği.” (DS-XII:4433) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.21.01.2024,21.13)

devramber: “Ayçiçeği.” (DS-XII:4484) (-Krş.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,09.04)

şemsaver: “Ayçiçeği.” (DS-XII:4722) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.14.03.2023,08.54)

2.25.2 Susam

bakıldak otu: “Susam.” (DS-II:492) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,13.43)

çimit (II): “Siyah susam.” (DS-III:1224) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.30.03.2023,20.14)

göncü (II): “Susam.” (DS-VI:2152) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.30.03.2023,20.15)

güncük [güncü]: “Susam.” (DS-VI:2225) (-İst.-Ky.) (sözlük.gov.tr.04.02.2024,14.15)

[güncü]: (-İst.-Zn.)

hüncü: “Susam.” (DS-VII:2450) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,15.09)

köhnar: “Susam.” (DS-VIII:2950) (Türkistan göçmenleri-İst.) (sözlük.gov.tr.10.02.2024,21.15)

küncüt [kürcü]: “1. Susam: *Küncütle bal çok iyidir.*” (DS-VIII:3036) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,11.40)

[kürcü]: (-Ada.)

sısam: “Susam.” (DS-X:3619) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.30.03.2023,20.14)

zulfar: “Susam.” (DS-XI:4400) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.57)

künci: “Susam.” (DS-XII:4576) (-Dy.) (sözlük.gov.tr.30.03.2023,20.15)

küncüt: “Kara susam.” (DS-XII:4577) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.30.03.2023,20.15)

2.25.3 Soya Fasulyesi

ballıka: “Soya fasulyesi.” (DS-II:510) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,13.54)

çorum: “Soya fasulyesi.” (DS-III:1273) (-Or.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.43)

2.25.4 Zeytin

dilmit: “3. Taneleri ufak olan bir çeşit zeytin.” (DS-IV:1498) (-Ay.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.31)

kara oğlan (II): “Zeytin.” (DS-VIII:2652) (-İst.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.24)

setin: “Zeytin.” (DS-X:3593) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.25)

zetin [zeytün]: “Zeytin.” (DS-XI:4362) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.23.02.2024,16.08)

[zeytün]: (-Hat.)

2.26 Yer

2.26.1 Bağ

bağ arası: “Bağların toplu bulunduğu yer.” (DS-II:474) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,09.00)

deli bağ: “Aşılınmamış Amerikan çubuğundan yetiştirilmiş bağ.” (DS-IV:1410) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.20)

emen (II): “Yeniş yetişen bağ.” (DS-V:1733) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,09.34)

fıdın: “Yeni dikilen bağ.” (DS-V:1850) (-Ks.-Ky.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.37)

fidit [filit]: “Yeni dikilen bağ.” (DS-V:1863) (-Ks.-Çr.-Sn.-Ama.-To.-Ank.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.38)

fitye: “Yeni yetişen üzüm bağı.” (DS-V:1874) (-Ed.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.59)

göcek (I): “Yeni dikilmiş bağ.” (DS-VI:2119) (-To.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.46)

gudu (II): “Bağ.” (DS-VI:2188) (-Uş.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.33)

gugul (I): “Ot bağlamaya yarayan küçük bağ.” (DS-VI:2190) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.54)

hoza: “Bağ.” (DS-VII:2424) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.19)

maldan: “1. Ağaçlarla çevrilmiş bağ.” (DS-IX:3112) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.45)

mere (I): “Yeni dikilen ve henüz üzüm vermeyen bağ.” (DS-IX:3167) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.33)

posata: “Bağlara, üzümlerin bozulmaması için saçılan ilaç.” (DS-IX:3472) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.30.03.2023,20.13)

soyuk (III): “Ormandan açılan tarla, bağ.” (DS-X:3671) (-Sk.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.36)

süllük (II): “Üzüm bağı.” (DS-X:3708) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,11.14)

yegiçe: “Yeni yetişen üzüm bağı.” (DS-XI:4223) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.17)

yenice: “Yeni yetişen bağ.” (DS-XI:4245) (-Isp.-Brd.-Mn.-Ml.-Mr.-Gaz.-Sv.-Mğ.-Ada.-İç.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.18)

yüğürlük (II): “Anbal boyunca uzun karıği bulunan bağ.” (DS-XI:4326) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,08.56)

mevlik: “Üzüm bağı.” (DS-XII:4593) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,08.56)

yenilik: “Yeni yetiştirilmiş bağ.” (DS-XII:4819) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,08.59)

2.26.2 Bahçe

avar (I): “2. Sebze bahçesi.” (DS-I:375) (-Es.-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.22)

batçe: “Bahçe.” (DS-II:570) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,13.48)

çeper (IV): “Sebze bahçesi.” (DS-III:1142) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.06)

çit (II): “Sebze bahçesi.” (DS-III:1241) (-Gr.-Sv.-İç.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.13)

çitenlik: “Bahçe, avlu, sebzelik.” (DS-III:1242) (-Or.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.14)

daman (I): “Kira ile tutulan ekili bağ, bostan, bahçe.” (DS-IV:1349) (-Dy.-Gaz.-Hat.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.18)

fitinalık: “Fide bahçesi.” (DS-V:1874) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.58)

gelik: “Kestane bahçesi.” (DS-VI:1978) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,14.11)

graf: “Bahçe.” (DS-VI:2051) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,14.11)

göğerti (IV) [göğertü (III)] [->göğerti (I)]: “Sebze bahçesi: *Bizim göğertiye domuzlar yayılmış.*” (DS-VI:2130) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.47)

göveri (II): “1 .Bostan, bahçe.” (DS-VI:2169) (-Uş.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.57)

havar (III): “2. Bahçe, bostan.” (DS-VII:2309) (-Krş.-Ank) (sözlük.gov.tr.04.02.2024, 19.05)

hevkeve: “1. Küçük bahçe, sebzelik.” (DS-VII:2351) (-Gaz.-Ada.-İç.) (sözlük.gov.tr. 07.02.2024,13.59)

hevüş (II): “Bahçe.” (DS-VII:2352) (-Dy.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.00)

heyet: “1. Bahçe.” (DS-VII:2353) (-Rz.-Kr.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.01)

hiyalık: “Bahçe.” (DS-VII:2389 (-Dz.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.08)

isembik: “Evlerin yanındaki sebze bahçesi.” (DS-VII:2554) (-Or.) (sözlük.gov.tr. 20.02.2023,09.59)

kavsara (V): “Küçük sebze bahçesi.” (DS-VIII:2692) (-İsp.-Ky.) (sözlük.gov.tr. 20.02.2023,10.10)

kesik (I): “2. Köye yakın tarla, bahçe.” (DS-VIII:2763) (-Dz.-Mn.-Çkl.) (sözlük.gov.tr. 20.02.2023,09.41)

kesik (I): “4. Sebze bahçesi.” (DS-VIII:2763) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.43)

ladas: “Bahçe.” (DS-IX:3058) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.01)

mektar: “Bahçe.” (DS-IX:3153) (-Af.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.13)

menderiç: “Evin önünde set biçimindeki bahçe.” (DS-IX:3160) (-Gr.) (sözlük.gov.tr. 21.02.2024,13.16)

narince (II): “İçinde kayısı, elma, armut vb.meyve ağaçlarından olan bahçe.” (DS-IX: 3240) (-İz.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.42)

par (V): “Bahçe, gül bahçesi.” (DS-IX:3394) (-Mr.-İç.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023, 10.58)

şennik (II): “Sebze bahçesi.” (DS-X:3761) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.26)

takman (I): “1. Bahçe ya da tarlalarda çeşitli bitkiler ekmek için ayrılan toprak parçaları, evlek.” (DS-X:3810) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,11.20)

takman (I): “2. Küçük bahçe.” (DS-X:3810) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,11.21)

tiftikar: “Yeni fındık yetiştirilen bahçe: *Ben tarlayı tiftikarlığa verdim.*” (DS-X:3929)

(-Gr.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,11.36)

yasak [yasaklık-1]: “Ev yanında çitle çevrilmiş küçük bahçe.” (DS-XI:4190) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.11)

yazı yaban [yazu yaban]: “Kır, bağ, bahçe.” (DS-XI:4217) (-Ama.-Hat.-Sv.-Nş.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.14)

[yazu yaban]: (-Gm.)

bāça: “Bahçe.” (DS-XII:4438) (-Dz.-Ay.-Es.-Çr.-Ank.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023, 13.24)

almalık: “Elma bahçesi.” (DS-XII:4416) (-Af.-Gaz.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.49)

bohçe: “Bahçe.” (DS-XII:4462) (-Hak.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,09.02)

göverti: “1. Yeşillik, bağ, bahçe.” (DS-XII:4511) (-Krş.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023, 13.25)

par (III): “Gül bahçesi, bahçe.” (DS-XII:4636) (-Mr.-İç.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023, 13.28)

seki seklem: “Bağ, bahçe.” (DS XII:4679) (-İç.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.38)

2.26.3 Bağ Kulübesi

alacık: “1. Üzeri dal veya hasırla örtülen çoban evi, tarla, bostan, bağ kulübesi, çardak: *Bağı beklemek için alacık yapıyoruz.*” (DS-I:178) (-Af.-Isp.-Brd.-Dz.-Ks.-Sn.-To.-Vn:-Hat.-Sv.-Yz.-Krş.-Ada.-Ant.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,09.50)

bokbaşı: “Ottan yapılan bağ kulübesi.” (DS-II:732) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024, 11.40)

cerge: “2. Bostan ve tarlalara yapılan basit kulübe, gölgelik.” (DS-III:885) (-Ba.-Kü.-Bil.-Ks.-Çkr.-Sv.-Yz.-Ada.-İç.-Ant.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.36)

çelki (II): “Bağ kulübesi: *Bugün bağın kenarına iyi bir çelki yaptım.*” (DS-III:1124) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.05)

elevcik [elevçik]: “Bağlarda yağmurdan korunmak için toprak harçla yapılan küçük kulübe, tek katlı ev.” (DS-V:1712) (-Ky.-Nş.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.25)

galıf: “Tarla ve bostan bekçileri için tahtadan yapılmış kulübe.” (DS-VI:1900)

(-Sm.-Rz.-Sv.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,14.03)

gecev: “Bağ ve tarla kıyılarına yapılan kulübe.” (DS-VI:1959) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,14.03)

gelif (II): “Tarla, bağ ve bahçelerde yapılan basit bekçi kulübesi.” (DS-VI:1977) (-Isp.-Gr.-Tr.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,14.06)

gömele (I): “1. Bağ ve bahçelerde yaz için yapılan küçük kulübe, bağ evi.” (DS-VI:2149) (-Ks.-Çkr.-Ank.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.49)

gömele (I): “2. Bağ, bahçe bostanlardaki bekçi kulübesi.” (DS-VI:2149) (-Ama.-Sv.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.50)

hölek: “Bostan ve bağlara çalı çırpıdan yapılan bekçi kulübesi.” (DS-VII:2430) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.25)

hulak: “Bostan kulübesi.” (DS-VII:2442) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,15.02)

kaylık (II): “Tahıl ve tütün kurutulan kulübe.” (DS-VIII:2703) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.12)

koh (III): “Bostan kulübesi.” (DS-VIII:2904) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.17)

köh: “Bostan külübesi.” (DS-VIII:2950) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.23)

kuluba: “Tarla ve bağlara yapılan barınak, kulübe.” (DS-VIII:2997) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.53)

küğ: “Bağ bostan kulübesi.” (DS-VIII:3026) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,18.52)

külek: “Bostan kulübesi.” (DS-VIII:3028) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,18.53)

küllü (II): “Bir çeşit bitki hastalığı.” (DS-VIII:3030) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,18.54)

küme: “1. Bostan ve bağ bekçisinin kulübesi.” (DS-VIII:3034) (-Brs.-Ank.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.39)

merze (III): “Bağ, bahçe, bostan kulübesi.” (DS-IX:3171) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.25)

paska (I) [pasha]: “Kamıştan, çalıdan yapılan bostan kulübesi.” (DS-IX:3404) (-Sn.-Sm.-Or.-Gr.-Rz.-Ar.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.14)

sayfan: “Bağ ve bahçelerde yapılan ilkel ev, kulübe.” (DS-X:3558) (-Gr.-Sv.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,11.02)

talvar (I) [talbar (I),talfar,talpar,talvay-tavlar (II)]: “1. Bağ ve bostanlarda, çalı çırpıdan yapılmış üstü kapalı bir çeşit çardak, bağ evi ya da bostan kulübesi.” (DS-X:3815) (-Af.-Isp.-Brd.-Dz.-Mn.-Kü.-Kn.-Nğ.-İç.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,11.22)

yazlak (I): “Bağ, bostan kulübesi.” (DS-XI:4217) (-Sv.-Ada.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.16)

sazvan: “Bağ ve bahçelerdeki bekçi barınağı.” (DS-XII:4677) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.36)

2.26.4 Fidanlık

çitilli (III): “Fidan dikili yer.” (DS-III:1244) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.14)

dorukluk: “Genellikle çam, köknar, ardıc fidanlarından meydana gelen orman, fidanlık.” (DS-IV:1566) (- Tr.-Ar.-Sv.-Ada.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.52)

ılkı (III) [->ılgı(II)-1]: “Fidanlık.” (DS-VII:2473) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.44)

meştele: “Fidanlık, fidelik.” (DS-IX:3173) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.05)

pereselik: “Fidan dikmek için açılan yer.” (DS-IX:3430) (-Çkl.-Or.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.17)

aslamalık: “Fidanlık.” (DS-XII:4425) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.21.01.2024,21.09)

zorkunluk: “Fidanlık.” (DS-XII:4841) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.44)

2.26.5 Fundalık

çurt: “Fundalık.” (DS-III:1305) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.18)

gafulluk: “Fundalık.” (DS-VI:1891) (-Tr-Rz.-Gm.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.04)

gırbalık: “Fundalık.” (DS-VI:2053) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,14.12)

gilimadı: “Fundalık.” (DS-VI:2078) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,14.12)

kellik: “Fundalık.” (DS-VIII:2734) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.39)

kılcan (I): “Fundalık, ormanlık.” (DS-VIII:2794) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.47)

barazıt: “Yeni yetişen fundalık.” (DS-XII:4444) (-Af.)
(sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.24)

2.26.6 Tarla

2.26.6.1 Ekilen Tarla

bıçılğın: “Biçilmiş tarla, ekin.” (DS-II:657) (-İç.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.23)

bozuk (III): “1. Ekini biçilip alınmış tarla.” (DS-II:752) (-Brd.-Ba.-Ay.-Sm.)
(sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.50)

boz yazı: “Az ürün veren tarla.” (DS-II:753) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.50)

ekelge [ekerek] [->ekenek -1]: “Ekilecek, ekilmeye elverişli yer, tarla.” (DS-V:1693)
(-Ank.-Nş.-Nğ.-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.00)

ekelge: “Ekilecek yerler, tarlalar: *Köyümüzün ekelgesi bize yetmez oldu.*” (DS-V:1693)
(-Bay.-Kr.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.00)

ekenek [ekelge-1,ekerge,ekilge-1]: “Ekilecek, ekilmeye elverişli yer, tarla.”
(DS-V:1694) (-Çr.-Sn.-Ama.-To.-Or.-Gr.-Tr.-Gm.-Rz.-Ar.-Kr.-Ezm.-Ezc.-Sv.-Ank.-Ky.-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.26)

ekinlik: “Ekin ekilmiş yer.” (DS-V:1695) (-Isp.-Bo.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.23)

felte: “Tırpanla ekin biçilirken yığılan ekinlerin sıra ile toplanması.” (DS-V:1843)
(-To.-Es.-Ank.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,15.27)

feriz: “Ekini alınmış tarla.” (DS-V:1847) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.27)

ganız: “Biçilmiş tarla.” (DS-VI:1914) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.30)

geçit: “Az ürün veren tarla.” (DS-VI:1963) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.32)

gelemge: “1. Ekine elverişli kıraç tarla.” (DS-VI:1974) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.38)

gongun (I): “Birkaç yıl üst üste ekilmiş tarla.” (DS-VI:2101) (-Af.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.47)

göğüs: “2. Dörde bölünmüş ve her bölümüne başka bir şey ekilmiş tarla.”
(DS-VI:2133) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.56)

ırcı: “Araba geçmesi için ekili iki tarla arasında bırakılan sürülmemiş yer.”

(DS-VII:2483) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.00)

kaçak (V): “Burçak ve benzeri tahılların ekilmesine elverişli yerler.” (DS-VIII:2586) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.02)

kozan: “1. Ekini biçilip kaldırılmış tarla.” (DS-VIII:2946) (-Çr.-Ml.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.18)

maran (I): “Sebze ekilen tarla parçası, evlek.” (DS-IX:3127) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.29)

modül (II): “2. Hasat yapılarak ekini alınmış tarla.” (DS-IX:3207) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.56)

muğal (II): “1. Sebze ekilen yer.” (DS-IX:3216) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.38)

napuzar [napızar]: “Her yıl ekilebilen toprağı kuvvetli verimli tarla.” (DS-IX:3239) (-Kr.-Ar.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.59)

natoz: “Ekini biçilmiş tarla.” (DS-IX:3242) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.00)

örlüm: “Ekili tarla.” (DS-IX:3348) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.02)

örlüm: “1. Ekilmiş tarla.” (DS- IX:3348) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.03)

salak (II): “5. Ekin ekilen yer.” (DS-X:3522) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.28.02.2023,19.55)

sürege: “Parçalara ayrılarak ekilen tarla.” (DS-X:3718) (-İç.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.26)

süreke (II) [sürekli (III),sürelge (I)]: “Ekilen toprak alanı, tarla.” (DS-X:3718) (-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.27)

terekelik: “Sebze ekilen yer, bostan.” (DS-X:3890) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,11.30)

ürlüm: “Ekilen yer.” (DS-XI:4070) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.33)

alañ: “Ekili tarlada ürün çıkmamış, boş yerler: *Tarlanın yarısı alan galmış.*” (DS-XII:4414) (-Af.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.00)

arpalık: “Köy yakınında, arpa ekimine elverişli tarla.” (DS-XII:4424) (-Af.-Ank.) (sözlük.gov.tr.21.01.2024,21.07)

ekelge [->ekenek-1]: “Ekilecek yerler, tarlalar.” (DS-XII:4492) (-Ank.-Nş.-Nğ.-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.52)

örlüm: “Ekilmiş tarla.” (DS-XII:4627) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,12.07)

2.26.6.2 Ekilmemiş Tarla

beyar: “İki, üç sene ekilmemiş tarla.” (DS-II:647) (-Vn.-Bt.-Ker.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024, 11.22)

cebel (IV) [cebellik-1,cehel (I)]: “Ekilmemiş tarla.” (DS-III:872) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.19)

cımız (I) [->cimiz (I)]: “2. Ekilemeyen killi tarla.” (DS-III:917) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023, 09.20)

cülge: “Ekilmeyen düz tarla.” (DS-III:1026) (-Ağ.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.21)

daş ahır [->daşağır (I)]: “İçinde ekili yer bulunmayan otlak.” (DS-IV:1375) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.19)

geng: “Bir kaç sene ekilmemiş tarla.” (DS-VI:1990) (-Isp.-Dz.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.11)

goğalık: “Göl ve bataklık halinde olan, ekime elverişli olmayan yer.” (DS-VI:2094) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,14.13)

goruğ (II): “İlkbahar mevsimi boyunca ot elde etmek için korunan ekilmemiş tarla.” (DS-VI:2106) (-Kr.-Sv.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.48)

horzan: “İki senedir ekilmeyen tarla.” (DS-VII:2415) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024, 14.18)

kabanlık: “Ekilmemiş, taşlı yer.” (DS-VIII:2581) (-Gm.-Rz.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023, 10.00)

ken (V): “Ekilmeden bırakılmış tarla.” (DS-VIII:2741) (-Brd.-Ba.-Ml.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.21)

kırtan: “Sürülüp ekilemeyen taşlı tarla.” (DS-VIII:2837) (-Es.-Kn.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.30)

toğ (II) [->toht (I)]: “Ekilmemiş tarla.” (DS-X:3944) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,

11.36)

tum: “2. Tarla kıyılarında ekilmeyerek bırakılan dar yer.” (DS-X:3989) (-Tn.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.05)

halı yer: “Ekilmemiş boş yerler (tarlada): *Köyümüzde 10 bin dönüm halı yer var.*” (DS-XII:4514) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.55)

merre: “Ekilmemiş tarla, köy hayvanlarının otlağı.” (DS-XII:4592) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.58)

2.26.6.3 Ormandan Açılan Tarla

gırık (I): “Ormandan elde edilen yeni tarla.” (DS-VI:2062) (-Or.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.43)

goğnük: “Orman yakılmasıyla elde edilen tarla.” (DS-VI:2095) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.46)

göbet (III): “Orman ya da çalılık kesilerek açılan tarla.” (DS-VI:2117) (-Af.-Brs.-Bo.-İst.-Ank.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.52)

göbette (II): “Orman ya da çalılık kesilerek açılan tarla.” (DS-VI:2117) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.54)

gömük (II): “Ormanda açılan yeni tarla.” (DS-VI:2151) (-Sn.-Sm.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.58)

gönük (I): “1. Ormanların yakılmasıyla açılan yer, tarla.” (DS-VI:2155) (-Kü.-Çr.) (sözlük.gov.tr.27.02.2023,20.08)

gönük (I): “2. Ağaçların sökülmesiyle açılan tarla.” (DS-VI:2155) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.27.02.2023,20.09)

göynük (III) [gögnük (VII): “1. Orman sökülerek ya da yakılarak yapılan tarla.” (DS-VI:2172) (-İsp.-Kc.-Zn.-Ks.-Sn.-İç.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.01)

hapır: “Ormandan ağaç kesilerek açılan tarla.” (DS-VII:2280) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.43)

kaluk (III): “Ormandan, fundalıktan açılarak tarlaya eklenen yer.” (DS-VIII:2611) (-Sm.-Sn.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.04)

karahopur: “Ormandan açılan tarla.” (DS-VIII:2645) (-Ada.)
(sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.07)

kırık (III): “Ormandan açılmış tarla.” (DS-VIII:2823) (-Dz.-Sm.-Or.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.27)

köklük (I): “Tarla yapmak için ormanda yakılarak açılan yer.” (DS-VIII:2953) (-Or.-Sn.-Tk.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.52)

livöp: “Ufak çalılık yerlerin çalılarını kökleyerek açılan tarla.” (DS-IX:3081) (-Sn.)
(sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.36)

loap: “Ormandan açılan tarla.” (DS-IX:3081) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.37)

lüğep: “Ormandan açılmış tarla.” (DS-IX:3094) (-Sm.-Sn.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.54)

örtlek (III): “Orman, fundalığı yakarak açılan tarla.” (DS-IX:3350) (-Sv.-Ada.)
(sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.04)

paytar (II): “4. Ormandan ağaçları keserek elde edilen tarla.” (DS-IX:3416) (-Ada.)
(sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.09)

sökü (II) [sökme-1]: “Ormandan ya da meradan açılan tarla.” (DS-X:3676) (-Ks.)
(sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.22)

söküntü (I) [sökme-2]: “2. Ağaçlık ya da boz yerde açılan ekime elverişli duruma getirilen tarla.” (DS-X:3676) (-Ks.-Dz.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.23)

kırıklık: “Ormandan açılmış tarla.” (DS-XII:4555) (-Kc.-İz.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.58)

ütük: “Ağaçlık, ormanlık yerden yakılarak açılan tarla.” (DS-XII:4798) (-İç.)
(sözlük.gov.tr.14.02.2023,12.09)

2.26.6.4 Sulak Tarla

irinlik: “Ekilen bitkileri çürüten çok sulak tarla.” (DS-VII:2551) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.05)

kara suluk (I): “Her zaman nemli, ıslak tarla.” (DS-VIII:2652) (-Isp.-Dz.-Ay.-İz.-Es.-Ant.-Mğ.-Krk.-Tk.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.08)

kupak: “Çamurlu, bataklık, sulak yer: *Tarlanın kupak yerine ekin ekilmez.*” (DS-VIII:3003) (-Tk.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.54)

malaz (II): “1. Su altında kalan, su basan tarla.” (DS-IX:3111) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.43)

paymıt [payın-3]: “Sürekli nemli olan tarla.” (DS-IX:3415) (-Ank.-Ant.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.07)

salak (XIV): “Prinç yetiştirmek için su altına alınmış tarla.” (DS-X:3512) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.14)

soğla: “2. Sulu tarla.” (DS-X:3654) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.18)

su altı: “1. Sulak yer, sulak tarla.” (DS-X:3686) (-Af.-Isp.-Dz.-Ay.-Sk.-Gm.-Rz.-Ar.-Hat.-Nğ.-Mğ.-Krk.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.24)

şımarık: “Sulak tarla.” (DS-X:3768) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.09)

şımarık: “Sürekli ıslak tarla.” (DS-X:3768) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.10)

telbiz (II): “Nemli (tarla için): *Tarla telbiz değilse ekme.*” (DS-X:3868) (-Ama.-Yz.-Ky.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.33)

venk: “Sulak, ağaçlı yer.” (DS-X:4095) (-Bn.-Ml.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.09)

yazlak (I): “Bol otlu sulak yer.” (DS-XI:4217) (-Nş.-Krş.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.15)

su altı: “Sulak yer yakından dere ya da ark geçen tarla.” (DS-XII:4706) (-Gm.-Çr.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,12.04)

2.26.6.5 Sürülmüş Tarla

abanges: “Tarlanın seyrek sürülmüş yeri.” (DS-I:8) (-To.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,09.35)

ahır tarlası: “İlkbaharda sürülüp ekime hazırlanan tarla.” (DS-I:131) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,11.08)

hamçar: “Yarı sürülmüş tarla.” (DS-VII:226) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.40)

aloy: “Pullukla bir günde sürülen tarla.” (DS-I:229) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.18)

ayer: “Tarlayı seyrek seyrek sürme.” (DS-I:413) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024, 11.36)

çeneyh: “Tarladan pamuk toplama (hk.).” (DS-III:1137) (-Kr.) (sözlük.gov.tr. 24.01.2023,21.11)

engiz (II): “2. Biçilmiş tarla, anız.” (DS-V:1756) (-Krş.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023, 09.29)

fehlān: “Birkaç kez sürülmüş tarla.” (DS-V:1840) (-Tn.-El.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023, 09.26)

ferk (I): “Sürülmüş tarla.” (DS-V:1847) (-Kü.-Çr.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.28)

foylan: “Sürülmüş tarla.” (DS-V:1878) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.29)

gelgülüm: “Geçerli olmayan, gelişigüzel yapılan bir çeşit çapalama.” (DS-VI:1977) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,23.14)

girgil: “Tarlayı önce çalı çırpıdan taştan temizleme işi.” (DS-VI:2083) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,23.31)

girinti (VIII): “Tarlayı yabancı otlardan temizleme işi: *Çocuklar girintiye gittiler.*” (DS-VI:2084) (-Or.-Gr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,23.32)

hasıl tarla: “Sürülmüş, işlenmiş tarla.” (DS-VII:2299) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024, 13.48)

hayan: “1. Biçilmiş tarla.” (DS-VII:2314) (-Ezc.-Vn.-Bt.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024, 13.50)

herik: “1. Sürülmüş tarla.” (DS-VII:2343) (-Brs.-Kr.-Ml.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024, 13.56)

horan (II): “Biçilmiş tarla.” (DS-VII:2408) (Ezc.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.15)

höllük höllük: “İyice sürülmüş, işlenmiş (tarla için).” (DS-VII:2431) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.30)

kağan (I) [kağ (II)]: “Tarlayı otlardan temizleme, çapalama işi.” (DS-VIII:2593) (-Rz.-Ağ.-Ezc.-Sv.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,23.35)

kāhan: “2. Tarla ve bostanları yana otlarından temizlemek için yapılan çapalama işi.”

(DS-VIII:2597) (-İst.-Rz.-Ar.-Kr.-Ezc.-Sv.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,23.15)

kasa (I): “Saman yumuşak olmak için, sapı ikinci kez sürme işlemi.” (DS-VIII:2672) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,22.48)

kehān [kegank]: “Tarlayı yabancı otlardan temizleme, çapalama.” (DS-VIII:2720) (-Kr.-Ezc.-Sv.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,23.16)

kelemiye: “Tarlayı nadas etmeden ekme.” (DS-VIII:2728) (-İsp.-Brd.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.50)

kepir (I): “2. Sürülmüş tarla.” (DS-VIII:2749) (-Çkl.-Ur.-Gaz.-Mr.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.23)

keşman: “Sürülmüş tarla.” (DS-VIII:2773) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.26)

öveke: “Tarlada çalışma, tarla işi.” (DS-IX:3361) (-İst.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.06)

palatır (IV): “Omcaların dipten çıkan sürgünlerini, piçlerini kırma işlemi: *Bu sene palatırı göktaşını atmadan evvel yapacağım.*” (DS-IX:3383) (-Mn.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,22.49)

sürmece: “Mayıs, haziran aylarında üzüm teveklerinin ortasındaki otları belleme işi.” (DS-X:3721) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,21.08)

sürüm (I): “Tarlayı sürme işi.” (DS-X:3723) (-İç.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,23.00)

şohum (I) [šov]: “Sürülmüş tarla.” (DS-X:3790) (-Bt.-Vn.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.11)

velhan [velhen 1,2]: “1. Sürülmüş, ekime hazırlanmış tarla.” (DS-XI:4094) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,22.13)

velhan [velhen 1,2]: “2. Tarlayı sürüp ekime hazırlama.” (DS-XI:4094) (-Sv.-Ada.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,22.11)

velkan: “Çift sürme.” (DS-XI:4095) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.39)

yama (II): “Fasulye, bakla gibi taneli tahılı ekmek için açılan ince uzun kırıkları sabanla kapama.” (DS-XI:4151) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.04)

kehân: “Tarlayı yabancı otlardan temizleme, çapalama.” (DS-XII:4542) (-Kr.-Sv.)

(sözlük.gov.tr.28.02.2023,19.58)

meciefe: “Çapalama, çapa işi.” (DS-XII:4589) (-İç.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,09.28)

sürelge: “Sürülmüş tarla.” (DS-XII:4713) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,12.05)

şohunda: “Sürülmüş tarla.” (DS-XII:4729) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,12.08)

2.26.6.6 Sürülmemiş Tarla

arıs (I): “Sürülmemiş, terk edilmiş, bakımsız tarla: *Bu yıl bizim tarlalar arış kaldı.*” (DS-I:322) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.06)

arus: “Sürülmemiş tarla.” (DS-I:337) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.15)

avan (III): “Sürülmesi güç olan tarla.” (DS-I:375) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.22)

aros: “Sürülmemiş tarla.” (DS-I:330) (-Ezc.-Dy.-El.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.11)

bitim, bitinlik: “Sürülmemiş tarla, kıraç yer.” (DS-II:711) (-Ed.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.31)

dingin: “Birkaç yıl işlenmeyen tarlanın ot kaplamış hali.” (DS-IV:1506) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.34)

firez: “3. Biçildikten sonra sürülmemiş tarla.” (DS-V:1869) (-Kıb.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.00)

gart (III): “Sürülmemiş tarla.” (DS-VI:1931) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.30)

goğuş: “Henüz kullanılmamış, rendelenmemiş tarla.” (DS-VI:2095) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.45)

göbele (II): “Uzun müddet sürülmemiş tarla.” (DS-VI:2115) (-Af.-Kü.-Es.-Sv.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.51)

hapza: “Birkaç yıl sürülmemiş, dinlenmeye bırakılmış tarla.” (DS-VII:2281) (-Brd.-Ank.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.44)

havres: “Düzgün sürülmemiş, aralıklı sürülmüş tarla.” (DS-VII:2312) (-To.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.50)

hobuz: “İki yıl sürülmemiş, ekilmemiş tarla.” (DS-VII:2390) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.10)

hoban: “Bırakılmış bakımsız tarla.” (DS-VII:2390) (-Ezc.-Ml.) (sözlük.gov.tr. 07.02.2024,14.09)

kara yazı: “Hiç sürülmemiş tarla.” (DS-VIII:2654) (-İst.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023, 10.09)

kele (II): “Sürülmemiş tarla.” (DS-VIII:2725) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.14)

melank: “Sürülmemiş tarla.” (DS-IX:3153) (-Bay.-Gm.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023, 10.52)

yatıkın (II): “Birkaç yıl sürülmeyip güçlendirilmiş tarla.” (DS-XI:4201) (-Krk.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.44)

yatkın (III): “Birkaç yıl sürülmeden bırakılmış tarla.” (DS-XI:4202) (-Ba.-Es.-Tk.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.45)

anız: “2. Ürünü alınmış, sürülmemiş tarla.” (DS-XII:4419) (-Af.) (sözlük.gov.tr. 19.01.2024,09.00)

firez: “3. Biçildikten sonra sürülmemiş tarla.” (DS-XII:4504) (-Kıb.) (sözlük.gov.tr. 14.02.2023,11.54)

2.26.6.7 Verimli Tarla

ahbin tarla: “Gübrelenmiş tarla, toprağı kuvvetli tarla.” (DS-I:116) (-Tn.) (sözlük.gov.tr. 22.01.2024,11.07)

arpalık: “1. Küçük, köye, eve yakın ve verimli tarla.” (DS-I:331) (-Isp.-Brs.-Ks.-Sv.-Tk.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.14)

daban (V): “1. Taşsız, düz ve verimli toprak, tarla.” (DS-IV:1313) (-Uş.-Isp.-Dz.-Ay.-İz.-Mn.-Ba.-Brs.-Es.-Sv.-Ank.-Kn.-İç.-Ant.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,12.43)

diynek: “Dinlenmiş, tava gelmiş (toprak): *O tarlanın toprağı diynek torpak, orada can biter artuh.*” (DS-IV:1529) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.38)

dölek: “3. Tarlanın düz ve verimli kısmı.” (DS-IV:1578) (-Mn.-Ama.-Kn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.59)

döşek: “Bir kaç yıl dinlendirilmiş, ekime elverişli tarla, çeltik tarlası.” (DS-IV:1589) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,14.10)

gırç (II): “Taşlı tarla.” (DS-VI:2055) (-İç.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.41)

gonarga (I): “Bitek, verimli yer.” (DS-VI:2100) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,14.14)

goyak (I) [goyah]: “Taşlı ve kuru tarla.” (DS-VI:2106) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.49)

göbedde: “Su basmayan tarla.” (DS-VI:2113) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.50)

göbette: “Su basmayan tarla.” (DS-VI:2117) (-Sv.-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.53)

guha tarla: “Taşsız, otsuz, iyi topraklı tarla.” (DS-VI:2185) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.02)

eğpin: “Verimli (tarla için).” (DS-XII:4491) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.51)

2.26.6.8 Verimsiz Tarla

bozartı: “2. Tarlada, dağda yer yer görülen boz yer.” (DS-II:749) (-Yz.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.46)

çaşkar tarla: “Taşlı ve kumlu tarla.” (DS-III:1086) (-Tn.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.21)

çavşak: “1. Küçük çakıllı tarla.” (DS-III:1095) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.19)

dem (I): “1. Susuz, kıraç tarla.” (DS-IV:1415) (-Kr.-Vn.-Ker.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.00)

dıkıs (III): “Çok nemli toprak, sulu olmayan çamur, çamurlu tarla.” (DS-IV:1456) (-İsp.-Dz.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.24)

düdenlik: “Tarıma elverişli olmayan yer.” (DS-IV:1616) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,14.22)

geçek (VI): “Verimsizleşen tarla.” (DS-VI:1961) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.31)

gevin (I): “Ot bitmeyen, çakıllı, taşlı yer.” (DS-VI:2012) (-Mr.-Sv.-Ank.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,14.09)

karsak: “İri taşlarla kaplı, yer yer çukurları olan tarla.” (DS-VIII:2668) (-Ada.-İç.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.13)

keli (I): “2. Taşlı, verimsiz tarla.” (DS-VIII:2732) (-Kc.-İç.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023, 10.20)

keprem (VI): “Taşlar ve otlarla kaplı tarla.” (DS-VIII:2750) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr. 14.02.2023,10.24)

kırkalık: “Ekin bitmeyen kıraç yer.” (DS-VIII:2828) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023, 09.50)

kösteklik: “Yürümeye engel olacak kadar çok dikenli tarla.” (DS-VIII:2976) (-Tk.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.37)

kubar (II): “Verimsiz tarla.” (DS-VIII:2986) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.40)

kütlek tav: “Tarlaların kurumaya yüz tutmuş durumu: *Tütün tarlasını kütlek tav sürdürdüm.*” (DS-VIII:3054) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.46)

malaz (II): “2. Çoraklığı nedeniyle ekilemeyen boş tarla.” (DS-IX:3111) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.44)

modül (II): “1. Toprağı sertleşmiş, verimsizleşmiş tarla.” (DS-IX:3207) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.55)

pahalyolu: “Tarlanın ortasındaki kumlu ve çorak yer.” (DS-IX:3380) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.55)

paytar (II): “3. Kıraç, killi toprak, verimsiz tarla.” (DS-IX:3416) (-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.09)

saytoprak: “Altı taş olan tarlalar.” (DS-X:3561) (-Or.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.16)

sığlı: “Selin getirdiği kumlu, çamurlu toprak, tarla.” (DS-X:3604) (-To.) (sözlük.gov.tr. 14.02.2023,11.17)

sovala (II): “Küçük taşlı ve kumlu tarla.” (DS-X:3667) (-Bo.) (sözlük.gov.tr. 14.02.2023,11.21)

tas kumsal: “Ot bitmeyen çorak yer.” (DS-X:3837) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023, 11.25)

taşağıryer: “Toprağı verimsiz yer.” (DS-X:3839) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023, 11.26)

tırl (II): “Taşlı tarla.” (DS-X:3920) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.35)

tuzla (II): “Otları tuzlu olan ya da hiç ot bitmeyen çorak, verimsiz yerler.” (DS-X:4003) (-Es.-Bo.-Ar.-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.06)

yoz yer: “Ekilmez, biçilmez yer.” (DS-XI:4304) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023, 13.21)

savruk (III): “Kurumaya sertleşmeye başlayan tarla.” (DS-XII:4674) (-İç.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,12:01)

soflaz: “Verimsiz tarla.” (DS-XII:4700) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,12.03)

yüğük (II): “Su tutmayan tarla ya da bir bölümü.” (DS-XII:4826) (-Nş.) (sözlük.gov.tr. 14.02.2023,12.10)

2.26.6.9 Tarla Sınırı

ağ (III): “1. Tarla sınırı.” (DS-I:78) (-Uş.-Isp.-Brd.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,10.26)

çizi (I): “2. Sınır belirtmek için iki tarla arasına çekilen çizgi.” (DS-III:1252) (-Af.-Zn.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.15)

dağım (I): “Tarla sınırı.” (DS-IV:1329) (-İç.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.24)

en (VIII): “2. Tarla sınırı.” (DS-V:1743) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.27)

göbel (III) [->gölbez (I)]: “Sınırları ayırmak için tarla kenarlarında yapılan toprak tepecikler.” (DS-VI:2115) (-Brs.-Es.-İst.-Ed.-Krk.-Tk.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023, 09.36)

keli (I): “1. Taş ve toprak yığarak yapılan bağ, bahçe ve tarlaların sınırı.” (DS-VIII:2732) (-Ml.-Sv.-Yz.-Ank.-Krş.-Ky.-Nğ.-Ada.-İç.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023, 10.19)

kesik (I): “3. Bağları ayıran çit.” (DS-VIII:2763) (-Bil.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023, 09.42)

meğe: “İki tarla arasındaki sınır.” (DS-IX:3149) (-Tk.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023, 10.51)

meris [meriz]: “Bağları, bahçeleri birbirinden ıran toprak sınır, hendek.” (DS-IX:3169) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.34)

meysis: “Tarlaları ayırmak için sürülmeden bırakılan yer, sınır.” (DS-IX:3175) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.35)

mırıs: “Bahçe, tarla bölümleri arasındaki yol.” (DS-IX:3188) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.36)

seğir: “İki tarla arasındaki sınır.” (DS-X:3565) (-Krş.-Ada.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,11.04)

sergi (III): “Tarla sınırı.” (DS-X:3589) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,11.10)

tahım (I): “Tahıl, bahçe ya da bağ sınırı.” (DS-X:3801) (-Çkr.-Gaz.-Mr.-Hat.-Ada.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,11.19)

tariç: “İki tarla arasında ağaç ve dikenlerden oluşan sınır.” (DS-X:3834) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,11.23)

tırman: “1. Tarla, bağ, bahçe sınırı.” (DS-X:3923) (-Ank.-Krş.-Ky.-Nş.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,11.32)

tol (III): “Tarla sınırı.” (DS-X:3952) (-Nğ.-Kn.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,11.38)

tomp: “Tarlaların çevresini belirtmek için yapılan toprak sınır.” (DS-X:3957) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.00)

tum: “1. İki tarla arasında toprak, taş vb.şeylerle yapılan sınır: *Tuma ağaç diktim.*” (DS-X:3989) (-Ml.-Sv.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.04)

seğir (I): “İki tarla arasındaki sınır.” (DS-XII:4678) (-Krş.-Ada.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.37)

takım (II): “Tarlaları birbirinden ayıran yükseklik, sınır.” (DS-XII:4734) (-Af.-Ada.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.43)

2.26.6.10 Diğer Tarla

ağma doğma: “Eğri büğrü engebeli tarla.” (DS-I:102) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,11.00)

arpalık: “2. Arpa tarlası.” (DS-I:331) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.14)

azman (II): “1. Çalı ve dikenli bol tarla.” (DS-I:442) (-Zn.-Çkr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.38)

bağlak: “2. Çitle çevrilmiş tarla.” (DS-II:481) (-Or.-Gr.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,13.41)

baklalık: “Fasulye tarlası.” (DS-II:495) (-Yz.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,13.43)

cangalak [cankala]: “Dağ yüzündeki tarla.” (DS-III:856) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.18)

çetlik (II): “Prinç tarlası.” (DS-III:1151) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.22)

çevlik (I): “Etrafı çevrilmiş bahçe ve tarla.” (DS-III:1153) (-Çr.-Gaz.-Mr.-Sv.-Yz.-Nğ.-Kn.-Ada.-İç.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.22)

çevlük: “Etrafı çevrilmiş bahçe veya tarla.” (DS-III:1154) (-Isp.-Ks.-Sn.-Ml.-Sv.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,21.35)

çığıtlı: “Pamuğu tarladan toplama: *Arkadaş çığıtlıya gidelim.*” (DS-III:1158) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,21.38)

çıkım: “1. Tarla, sürülürken, çapalanırken veya ekin biçilirken 1,5-2 metre genişliğinde ayrılmış tarla boyunca uzanan bölümlerin herbiri: *Bu tarla üç çıkımlıktır, bu çıkımda kimse geri kalmayın.*” (DS-III:1167) (-Mn.-Ba.-Es.-Kc.-Bo.Çkr.-Çr.-Sn.-Ama.-Gr.-Sv.-Yz.-Ky.-Krk.-Ed.-Tk.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,21.38)

çiltik: “Pirinç tarlası.” (DS-III:1221) (-İz.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,21.45)

çirpi (II): “Buzları çözülmüş tarla.” (DS-III:1237) (-Af.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.22)

çöplük: “Evin yanındaki tarla.” (DS-III:1290) (-Or.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.23)

dehre (II): “Tarla.” (DS-IV:1406) (-Krş.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.25)

dönek başı: “Tarlada çift sürmeye başlanılan yer.” (DS-IV:1583) (-Isp.-Çr.-Ama.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,14.03)

dönüşük: “Babadan kalma olup kardeşler arasında sırayla ekilip biçilen ortak tarla.” (DS-IV:1586) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,14.07)

eynel (eğnel): “Sürülecek bir tarlanın belirli kimselere ayrılan, kısım ya da parçaları.”

(DS-V:1825) (-Af.-Isp.-Brd.-Dz.-Ay.-İz.-Kn.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.24)

eyner (I) [eğner]: “Tarla çapalanır ya da ekin biçilirken tarlanın ilk önce işlenmeğe başlanan parçası.” (DS-V:1825) (-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.25)

gedel (I): “Yamaçlar üzerinde yapılan set set tarlalar.” (DS-VI:1965) (-Yz.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.33)

gedene (I): “Tarlanın alt ve engin olan bölümü.” (DS-VI:1965) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.34)

gedik (II): “320 dekarlık alan.” (DS-VI:1966) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.35)

gedne (I): “Set set basamak şeklindeki tarla: *Kızılırmak kenarındaki bağ hep gedne gedne amana pekgüzel üzüm bitiriyor.*” (DS-VI:1968) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.37)

gelemge: “2. Fundalıklarda açılan tarla.” (DS-VI:1974) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.39)

gezek: “Prinç, buğday tarlası: *Pirinç gezeği.*” (DS-VI:2020) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.40)

gırız: “Taşları ayıklanmış ham tarla.” (DS-VI:2059) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.42)

gordu: “Tarla.” (DS-VI:2104) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.28)

gögerilik: “Su kenarında sebze ekmek için ayrılan tarla.” (DS-VI:2128) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.55)

göl (I): “Ziraat yapılan büyük tarla.” (DS-VI:2140) (-Sn.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.57)

göveri (II): “2. Mısır, susam, pamuk, kavun, karpuz tarlası.” (DS-VI:2169) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,16.05)

gübah: “Toprağı kabarık tarla.” (DS-VI:2205) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.03)

gücek (III): “Bir tarafı geniş bir tarafı dar olan tarla parçası.” (DS-VI:2208) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.04)

harlak: “3. Tarlanın bitkilerin büyümesine elverişli olmayan yerleri: *Bağımızın bu*

tarafı harlak olduğundan asmalar büyümez ve üzüm de vermez ; toprağı işlemek boşuna.” (DS-VII:2291) (-Mn.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.45)

havuçluk: “Sebze tarlası.” (DS-VII:2313) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.04.02.2024,19.10)

horatalık: “Küçük parçalara ayrılmış tarla.” (DS-VII:2410) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.16)

iğner: “Ekini biçmeden evvel tarlada ayrılan bölümler.” (DS-VII:2512) (-Kıb.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.10)

ivinti (I): “Sınırı başka bir tarla içine sokulmuş üçgen biçiminde ya da uzun tarla.” (DS-VII:2572) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.06)

karık (I): “1. Bağ ve bahçelerde sebze ekmek için ayrılan bölümler, evlek.” (DS-VIII:2661) (-Af.-Isp.-Brd.-Dz.-Mn.-Ba.-Çkl.-Kü.-Kc.-Bo.-Sk.-Zn.-Çkr.-Çr.-Ama.-To.-Or.-Gm.-Rz.-Ar.-Ml.-Sv.-Ank.-Krş.-Ky.-Nğ.-Kn.-Ada.-İç.-Krk.-Tk.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.11)

karık (I): “3. Prinç tarlası.” (DS-VIII:2661) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.11)

kernabat: “Ortaklaşa ekilen tarla.” (DS-VIII:2756) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.25)

kırım (V): “Çiftçinin tarlayı süreceği ya da tohum atacağı zaman ayırdığı parçalar, bölümler: *Tarlayı iki kırma bölerek sürüyorum,dönek başı yakın olursa öküzleri yorulmaz.*” (DS-VIII:2825) (-Ay.-İz.-Ama.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.28)

kırtarla: “Meyilli arazideki tarla.” (DS-VIII:2837) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.31)

kışla (II): “Köye yakın tarla.” (DS-VIII:2846) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.33)

kökere: “Köy evlerine bitişik iki, üç dönümlük boş tarla.” (DS-VIII:2952) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.35)

kört (I) [körtik]: “Dağların tepelerindeki çukur, çukur tarla.” (DS-VIII:2968) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.36)

köynük (II): “Dağ yamaçlarındaki tarla.” (DS-VIII:2984) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.38)

köy yanı: “Köydeki tarla.” (DS-VIII:2984) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.39)

lek (I): “Küçük tarla, evlek.” (DS-IX:3070) (-Zn.-Sn.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.17)

lok (I): “Küçük tarla.” (DS-IX:3083) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.42)

maldan: “2. Karşılıklı kenarları aynı uzunlukta olan tarla.” (DS-IX:3112) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.46)

maldal (II) [manda]: “1. Evlekten küçük olup çalılarla taş yığınları arasında kalan küçük tarla parçası.” (DS-IX:3120) (-Af.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.47)

maldal (II) [manda]: “2. Orman ve kayalıklar arasındaki küçük tarlacıklar.” (DS-IX:3120) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.48)

mandallık: “Eğik yerlerde set set yapılan tarla.” (DS-IX:3120) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.49)

mereze (I): “Pirinç tarlası.” (DS-IX:3169) (-Ker.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.53)

muzav (III): “Üçgen biçiminde tarla.” (DS-IX:3226) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.57)

mücevveze: “Altı kilelik ürünü olan tarla.” (DS-IX:3227) (-Kıb.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,10.58)

neşle: “Harmandan samanlığa, saman taşımakta kullanılan bez ya da astardan yapılan büyük tarla.” (DS-IX:3247) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.00)

örüm (VIII): “2. Köylülerin ortaklaşa ettikleri tarla.” (DS-IX:3354) (-Brd.-Ant.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.49)

palanlık: “Süpürge otuyla kaplı tarla.” (DS-IX:3383) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.05)

palaspır [palaspor]: “Çalışması beğenilen hizmetçi işçi ve görevliyi ödüllendirmek için armağan olarak ekilen ya da verilen tarla.” (DS-IX:3383) (-Çkl.-Ed.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.06)

paytar (II): “2. Beş dönümden küçük tarla.” (DS-IX:3416) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.08)

salak (II): “1. Çiftçinin her yıl sıra ile ekmek için ikiye ayırdığı tarlanın bir parçası.” (DS-X:3522) (-Dz.-Sm.-Ada.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.12)

salak (II): “6. Ürün alındıktan sonra çevresi açılan tarla.” (DS-X:3522) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.13)

salak (II): “1. Çiftçinin her yıl sıra ile ekmek için ikiye ayırdığı tarlanın bir parçası.” (DS-X:3522) (-Dz.-Sm.-Ada.) (sözlük.gov.tr.28.02.2023,19.51)

siy (III): “Toprak, tarla biçimi.” (DS-X:3649) (-İç.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,22.56)

sırım (I): “1. Dar, uzun tarla parçası.” (DS-X:3616) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,14.35)

siy: “Toprak, tarla biçimi.” (DS-X:3649) (-İç.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.13)

soğunduruk: “Başkalarının tarlaları arasında kalan tarla parçası.” (DS-X:3656) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.19)

somarlık: “On altı ölçek tohum ekilen tarla.” (DS-X:3662) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.20)

su altı: “2. Su yatağına ters düşen tarla.” (DS-X:3686) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.25)

tala (I) [talla]: “1. Tarla.” (DS-X:3812) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.30)

tapsak (III): “Ekildikten sonra çiğnenmiş (tarla için): *Bizim tarlayı tapsak etmişler.*” (DS-X:3828) (-Or.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.32)

tünç: “Dağ eteklerinde sellerin getirdiği topraklarla oluşan tarla.” (DS-X:4011) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.37)

tütünlük (I): “Tütün tarlası.” (DS-X:4016) (-Bo.-Düz.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.38)

yandaklık: “Evin bitişindeki tarla.” (DS-XI:4163) (-Düz.-Bo.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.40)

yasak [yasaklık-1]: “Köy kıyısında çitle çevrilmiş küçük tarla.” (DS-XI:4190) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.41)

yastan: “Dört yanı alçak tarla.” (DS-XI:4195) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.42)

yer (II): “Tarla.” (DS-XI:4249) (-Tr.-Mr.-Ky.-İç.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.46)

yoncalık: “Yonca tarlası.” (DS-XI:4293) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.40)

zemi: “Tarla.” (DS-XI:4360) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.46)

zevze (I): “Sebze tarlası.” (DS-XI:4363) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.48)

araziye: “Alan, tarla, bahçe: *Yîmi dölüm arâziyem vâ.*” (DS-XII:4422) (-Af.) (sözlük.gov.tr.21.01.2024,21.04)

bozuk: “Ekin ya da ürün kaldırıldıktan sonraki tarla.” (DS-XII:4463) (-Brd.-Ay.-Ba.-Sm.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.49)

eğnel [->eynel]: “Orakla biçerken tarlanın uzunlamasına ayrılan parçalardan bir dilimi.” (DS-XII:4491) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.50)

kesik (I): “1. Köye yakın tarla.” (DS-XII:4548) (-Dz.-Mn.-Çkl.) (sözlük.gov.tr.28.02.2023,20.06)

kırıklık: “Çalılık vb. yerlerde açılmış tarla.” (DS-XII:4555) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,11.57)

napızar: “Evlere yakın tarla.” (DS-XII:4603) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,12.06)

salı (I): “Tarlada bölüm, bölge: *Nadas salısı, ekin salısı.*” (DS-XII:4665) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,12.00)

say (II): “2. İnce uzun tarla.” (DS-XII:4675) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,12.02)

2.26.7 Karışık Yer

çalım (I): “Ekin biçerken her tırpancının tırpan açtığı yer.” (DS-III:1055) (-Af.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.04)

çeyil (I): “1. Taşlı, kumlu yer.” (DS-III:1155) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.07)

çiğ (VI): “Çift sürerken pulluk veya saban değmeden kalan yer: *Hasa'nın sürdüğü çifte bakma yarı yarıya çiğ bırakır.*” (DS-III:1206) (-Krk.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.11)

çizi (I): “1. Tohum ekmek için pullukla açılan yer, karık.” (DS-III:1252) (-Isp.-Dz.-Ba.-Kü.-Sk.-İst.-Sn.-Sm.-Kn.-Ant.-Krk.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.15)

çömelti (II): “Tarla bekçisinin durak ve gözetleme yeri.” (DS-III:1286) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.17)

daban (III) [daban tarla (I)]: “Bir yerin yamaçtaki tarlanın alt kısmı, eteği.” (DS-IV:1313) (-Af.-Isp.-Brd.-Dz.-Ay.-Mn.-Kü.-Es.-Sm.-Ama.-Sv.-Ky.-Nğ.)

(sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.18)

dandal: “Erik, kayısı gibi meyvelerin kurutulması için yapılan yüksek yer: *Asmalarından dala koy, mallar yemesin.*” (DS-IV:1357) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.18)

eğens: “Çift sürerken saban demirinin tarla açtığı iz, ince yol.” (DS-V:1676) (-Or.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.20)

eğış (III): “1. Tahıl ve bostanları sulamak için sabanla açılan yol.” (DS-V:1680) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.21)

eğış (III): “2. Bostan ekmek için yapılan bir çift çizgi.” (DS-V:1680) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.22)

ekinnege: “Dağ aralarında ya da tepelerde, yamaçlar üzerinde bulunan düz ve verimli yerler.” (DS-V:1695) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.24)

elbiz yolu (I): “Tarla ve bağlarda yol biçimindeki bitek yerler.” (DS-V:1704) (-Çr.-Ama.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.25)

enlel: “Ekin tarlalarının bir başından öteki başına kadar biçilmiş yer.” (DS-V:1759) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.28)

erekemelik: “Yabani, aşısız ağaçlardan oluşan ufak koru.” (DS-V:1765) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.29)

ergene (I): “Dağ beli.” (DS-V:1768) (-Tn.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.30)

eskilik (I): “Merada bir yıl ya da daha eskiden kalan otlanmamış ve çiğnenmemiş kuru ot bulunan yer.” (DS-V:1784) (-Krk.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.31)

evis: “Karpuz dikmek için açılan ocak.” (DS-V:1809) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.32)

evüs: “Çift sürülürken sabanın açtığı yol, iz.” (DS-V:1818) (-Ama.-Sv.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.35)

falit: “Kabak ekilen çukur, ocak.” (DS-V:1832) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.36)

foli: “Tohum ekmek için toprağa açılan küçük çukur.” (DS-V:1875) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,14.00)

folik (I) [folit (I)]: “Kabak ekilen çukur.” (DS-V:1875) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,14.01)

gabık (II): “Elverişsiz yer.” (DS-VI:1885) (-Or.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,14.02)

garık: “Prinç ekilen yer.” (DS-VI:1926) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,14.05)

gem (III): “Harman yeri.” (DS-VI:1985) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,14.06)

gezek (VII): “Ambarların önündeki sofa.” (DS-VI:2021) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,14.10)

gizlek: “Çevresi ağaçlarla kapalı, soğuğa karşı dayanıklı toprak alan.” (DS-VI:2087) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,14.12)

gorut: “Tarlaları kısım kısım sulamak için aralarına yapılan tümsek.” (DS-VI:2106) (-İğ.-Kr.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,14.15)

gölez (II) [->gölbez -1]: “Çok sulanmış yer.” (DS-VI:2144) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.48)

göveren (I): “Sebze ekilen yer.” (DS-VI:2169) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.51)

göveren (II): “Yeşillik.” (DS-VI:2169) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.52)

hıyalık: “Biber, domates, patlıcan ekmeye yarayan bir dönümlük yer.” (DS-VII:2381) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.06)

ındır: “Harman yeri.” (DS-VII:2477) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.59)

iman: “Bağ dikmek ya da patates ekmek için açılan çukur.” (DS-VII:2534) (-Af.-Dz.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.57)

ipar: “Yüksek dağların kar tutmayan yerlerinde yetişen bir çeşit dikenli otun, kurusa bile kokusu uzun zaman gitmeyen sarımtırak çiçekleri, misk, amber.” (DS-VII:2545) (-Ur.-Ant.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.58)

kabbi: “Hıyar, kavun, karpuz tohumu ekilen çukur, ocak.” (DS-VIII:2582) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.01)

kandik (I): “Ufak, olgunlaşmamış bostan.” (DS-VIII:2621) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.07)

kannes: “Sert, kıraç yer.” (DS-VIII:2626) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.08)

kaylım başı: “Çift sürmeye başlanılan yer.” (DS-VIII:2703) (-Ba.-Sv.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.12)

kepenk (V): “Fide yetiştirilen yer.” (DS-VIII:2746) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023, 10.13)

kesik (I): “1. Tarla, bağ ve bahçe çevresine açılan hendek.” (DS-VIII:2763) (-Brd.-Dz.-Ay.-İz.-Ank.-Ant.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.40)

kesik (III): “Köy evlerinde ambar işini gören, kerpiçe bölünmüş yer.” (DS-VIII:2764) (-Af.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.44)

kıcı (II) [->kırcı (I)]: “Tütün fidesi yetiştirilen yer.” (DS-VIII:2782) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.48)

kır (IV): “Zeytinlik: *Haydi kıra gidelim, zeytin toplayalım.*” (DS-VIII:2814) (-Ay.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.49)

ovalı bazarı: “Meyve, sebze satılan pazar.” (DS-IX:3299) (-Ks.) (sözlük.gov.tr. 20.02.2023,10.46)

örü (IV): “Tarlalarda sele karşı taştan yapılmış set.” (DS-IX:3351) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.47)

örüm (VIII): “1. Hayvan otlatılmayan ekili yer.” (DS-IX:3354) (-Brd.) (sözlük.gov.tr. 20.02.2023,10.48)

örüm (VIII): “3. Bütün köylülerin ortak malı olan yer.” (DS-IX:3354) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.50)

örüm (VIII): “4. Çalılıklar arasındaki otlu yer.” (DS-IX:3354) (-Mn.) (sözlük.gov.tr. 20.02.2023,10.51)

öyner: “Tarlada toplu olarak çalışan işçilerin yayıldıkları alan.” (DS-IX:3366) (-Or.-Gm.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.52)

örtlek (III): “Bozkır ortasında sürekli olarak yeşil kalan düzlük.” (DS-IX:3350) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.54)

pasran: “Böğürtlen çalısının içine girilemeyecek kadar sık olan yeri.” (DS-IX:3405) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.15)

pastıranlık: “Üstü yaban otlarıyla kapalı çorak yer.” (DS-IX:3405) (-Bul.)

(sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.15)

perese (I) [peresek (I),pereste]: “2. Sebze idesi ekilen yer, fidelik.” (DS-IX:3429) (-Af.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.11)

puryer: “Bitek olmayan yer.” (DS-IX:3488) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.20)

salak (II): “3. Köy tarlalarının toplu bulunduğu yer.” (DS-X:3522) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.28.02.2023,19.53)

salak (II): “4. Köylünün hep birden ektiği yer.” (DS-X:3522) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.28.02.2023,19.54)

salamtüp: “Harman yeri.” (DS-X:3522) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.24)

salgam: “Buğday yıkamak için çullarla dere ağzına yapılan yunak.” (DS-X:3523) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.25)

salıntı (II): “1. Çift sürülürken gidilip gelinen en son yer.” (DS-X:3526) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,11.00)

salıntı (II): “2. Sabanın çevrildiği yer.” (DS-X:3526) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,11.01)

selender: “Mısır kurutma yeri.” (DS-X:3575) (-Ezm.-Gm.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.11)

serem: “Meyve kurutmaya yarayan üstü açık yer.” (DS-X:3586) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,11.05)

sergen (II) [sergilik]: “Tahıl, meyve, sebze serip kurutmaya yarayan yer.” (DS-X:3588) (-Kü.-Bil.-İst.-Çr.-Sm.-To.-Or.-Tr.-Ml.-Gaz.-Mr.-Ada.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,11.08)

sıhrana: “Üzüm sıkılan yer, şıralık.” (DS-X:3604) (-İç.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,11.12)

sıvat (I): “Sulak ve otu bol otlak.” (DS-X:3622) (-Brs.-Kü.-Bil.-İz.-Sn.-Ed.-Krk.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,11.12)

sitilluk: “Tohumdan fide yetiştirilen yer.” (DS-X:3647) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,11.13)

şevək (I): “Turp, havuç gibi sebzelerin yıkandığı havuz: *Şevək donmasa bostancı onar.*” (DS-X:3764) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,11.15)

tavan (II): “Harman yeri.” (DS-X:3845) (-Ed.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,11.26)

teğmen: “Tarla, bağ, bahçe sınırının çıkıntı yaparak uzanmış yeri.” (DS-X:3859) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,11.28)

tere yer: “Taze ot bitmi yer.” (DS-X:3890) (-İç.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,11.31)

tırman: “2. Bağın meyilli kıyısı.” (DS-X:3923) (-Nş.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,11.33)

tırman: “3. İki tarla arasındaki boş yer.” (DS-X:3923) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023, 11.34)

tomsek: “Gübre dökülen çukur.” (DS-X:3957) (-Or.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.01)

toramanlık: “Otları çok gelişmiş bağlanmış yerler.” (DS-X:3968) (-El.) (sözlük.gov.tr. 20.02.2023,13.01)

tuç (IV): “İki tarla arasında sınırı belirten yükseklik: *Benim tarlanın tucunu da sabanla almış.*” (DS-X:3985) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.02)

tufalık: “Ağaç kökü ve fidanlarla kaplı olduğu için ekilmeyen yer.” (DS-X:3986) (-Krk.-To.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.03)

yanalak (I): “Meyve kurutmaya ayrılmış yer.” (DS-X:4159) (-Nş.) (sözlük.gov.tr. 20.02.2023,13.10)

yastık (II): “Fide yetiştirmek için düzenlenen yüksekçe yer.” (DS-X:4195) (-Çkr.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.12)

yiv (IV): “İki tarla arasındaki boş alan.” (DS-XI:4283) (-Ky.) (sözlük.gov.tr. 20.02.2023,13.20)

yöre (I): “Harman yerinin kıyısı.” (DS-XI:4308) (-Bil.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023, 13.22)

yunat: “2. Buğday yıkanacak yer.” (DS-XI:4319) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023, 13.22)

zahra bazarı: “Tahıl alınıp satılan yer.” (DS-XI:4344) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023, 13.23)

paçga: “Köylerde ot vb. konulan dam.” (DS-XII:4632) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.26)

pasah: “Tarlanın ekini seyrek ve büyümemiş bölümü.” (DS-XII:4638) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.29)

salaç (II): “Tütün yapraklarının aşıldığı yer.” (DS-XII:4664) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.34)

sergi (II): “3. Tütün dizelerinin serildiği yer.” (DS-XII:4684) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.40)

tahıl yeri: “Tahıl satışı yapılan yer.” (DS-XII:4732) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.42)

2.27 Yeşillikler

2.27.1 Börülce

acabek: “1. Börülce.” (DS-I:43) (-Sn.-Ada.-İç.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,09.00)

alaca bakla: “1. Beyaz börülce.” (DS-I:176) (-İz.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,09.44)

çağıldak (II): “Taze börülce.” (DS-III:1036) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.06.04.2023,20.01)

çakıldak (I): “Börülce.” (DS-III:1043) (-Isp.-İz.-Ba.) (sözlük.gov.tr.06.04.2023,20.01)

dörülce: “Börülce fasulyesi.” (DS-IV:1579) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.06.04.2023,20.02)

fink (I): “Börülce.” (DS-V:1867) (-Dz.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.06.04.2023,20.02)

gene pakla: “Üzeri benekli bir çeşit ufak fasulye, börülce.” (DS-VI:1990) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.06.04.2023,20.02)

güzelce (I): “Börülce.” (DS-VI:2243) (-Tk.) (sözlük.gov.tr.04.02.2024,15.17)

karı gezdiren: “Bir çeşit börülce.” (DS-VIII:2660) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.06.04.2023,20.02)

karnı kara: “Börülce.” (DS-VIII:2666) (-Af.-Isp.-Brd.-Dz.-İz.-Mn.-Brs.-Kc.-Ank.-Kn.-Mğ.-Tk.) (sözlük.gov.tr.06.04.2023,20.03)

kendirik (II) [->kendürük]: “2. Börülce.” (DS-VIII:2742) (-İç.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,13.25)

labiye: “Börülce fasulyesi.” (DS-IX:3057) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.00)

libye: “Börölce.” (DS-IX:3078) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.27)

lobik: “Börölce.” (DS-IX:3081) (-Ezm.-Tn.-El.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,12.39)

oğlaz: “Börölce.” (DS-IX:3268) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.06.04.2023,20.05)

üzüm böyrölce: “Ak renkli ortası sarı bir börölce çeşidi.” (DS-XI:4086) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.06.04.2023,20.06)

yanı kara (VI): “1. Börölce.” (DS-XI:4168) (-İz.) (sözlük.gov.tr.06.04.2023,20.08)

yazılı (I): “Börölce.” (DS-XI:4217) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.21)

ülübü: “Börölce.” (DS-XII:4793) (-İz.-Brs.-İç.-Ant.-İç.) (sözlük.gov.tr.06.04.2023,20.07)

2.27.2 Dere Otu

börek otu: “Dere otu, maydanoz cinsinden bir ot.” (DS-II:769) (-Brd.-Çkr.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,10.12)

dorak otu: “Dere otu.” (DS-IV:1563) (-Isp.-Mn.-İz.-Ks.-Kr.-Ağ.) (sözlük.gov.tr.14.09.2023,09.56)

hadimala: “Dere otu.” (DS-VII:2250) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,09.01)

hezertere: “Dere otu.” (DS-VII:2356) (-El.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.02)

malatura: “Biçimi dere otuna çok benzeyen, tadı değişik bir bitki.” (DS-IX:3111) (-İç.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.40)

meletüre: “Dere otuna benzeyen ve yenilen bir bitki.” (DS-IX:3156) (-İç.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.56)

sakal otu: “Dere otu.” (DS-X:3517) (-Sm.-Gm.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.47)

samit: “Dere otu.” (DS-X:3533) (-Bil.-Zn.-Ezc.-Tn.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.53)

suluk (X): “Yaban dere otu.” (DS-X:3692) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.23)

tarak otu: “Dere otu.” (DS-X:3832) (-Dz.-Ay.-İz.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,09.47)

samut: “Dere otu.” (DS-XII:4668) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.23.09.2023,14.07)

2.27.3 Kereviz

geneviz (I): “Kereviz.” (DS-VI:1991) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.28)

kere öz: “Kereviz.” (DS-VIII:2753) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.28)

kokar ot: “Kereviz.” (DS-VIII:2905) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.28)

selina: “Kereviz.” (DS-X:3576) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.13)

selna: “Kereviz.” (DS-X:3578) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.29)

2.27.4 Lahana

cimete (VII): “İçlenmiş lahana.” (DS-III:972) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.15)

çükündür: “3. Lahana.” (DS-III:1307) (-Krş.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,21.22)

dahat: “Lahana.” (DS-IV:1328) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.16)

dal (VIII): “Lahana ya da yaprağı.” (DS-IV:1333) (-Sv.-Ada.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.13)

dip: “2. Lahana.” (DS-IV:1509) (-Brs.-Sv.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.34)

feren: “Lahana.” (DS-V:1845) (-Isp.-İst.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.17)

guli bacağı: “Büyük lahana.” (DS-VI:2192) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.18)

hoşulga: “Lahana.” (DS-VII:2417) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.18)

ilahna: “Lahana.” (DS-VII:2517) (-Ks.-Ada.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.18)

kara bacak: “Bir cins lahana.” (DS-VIII:2637) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.19)

karamanca: “Kara lahana.” (DS-VIII:2650) (-Bo.-Ks.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.23)

kıvrışayık: “Yaban lahanası.” (DS-VIII:2853) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.24)

kocabaş (I): “3. Lahana.” (DS-VIII:2891) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,21.28)

kötük (II): “Lahana.” (DS-VIII:2982) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.20)

kütük (III): “Lahana: *Kütük turşusu*.” (DS-VIII:3055) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,19.05)

mancar (III): “2. Lahana, karalahana.” (DS-IX:3118) (-Bo.-Zn.-Ks.-Rz.-Sv.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,21.29)

nahma: “Lahana.” (DS-IX:3233) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.21)

nane dalı: “Lahana.” (DS-IX:3239) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.21)

pancar (I): “Kara lahana.” (DS-IX:3390) (-Sm.-Or.-Gr.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.22)

parçalak: “Lahana.” (DS-IX:3395) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.37)

partal (IV): “Göbeklenmemiş, dürülmemiş lahana.” (DS-IX:3401) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.23)

pezük (I): “2. Lahananın ortasındaki kalın kısım.” (DS-IX:3439) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,21.32)

top pancar: “Lahana.” (DS-X:3964) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.24)

nahna: “Lahana.” (DS-XII:4602) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,12.25)

2.27.5 Maydanoz

badınoz: “Maydanoz.” (DS-II:467) (-El.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,09.06)

bahteniz: “Maydanoz.” (DS-II:489) (-Ur.-Gaz.-Hat.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,13.42)

garamsa [garamsal]: “Maydanoz.” (DS-VI:1920) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,13.42)

gin (I): “Maydanoz.” (DS-VI:2079) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.19)

karo: “Maydanoz.” (DS-VIII:2667) (-Bt.-Mş.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.20)

kârus: “Maydanoz.” (DS-VIII:2672) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.21)

kenzi: “İri yapraklı maydanoz.” (DS-VIII:2744) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.21)

keroz: “Maydanoz.” (DS-VIII:2756) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.22)

mādanis: “Maydanoz.” (DS-IX:3100) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.25)

mandurus: “Maydanoz.” (DS-IX:3121) (-Or.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.25)

manuk (II): “Maydanoz.” (DS-IX:3126) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.26)

merdenos [merdenoz]: “Maydanoz.” (DS-IX:3166) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.26)

pirişil: “Maydanoz.” (DS-IX:3459) (-İst.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.27)

mâdenis [->mâdanıs]: “Maydanoz.” (DS-XII:4582) (-Yz.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023, 10.27)

2.27.6 Marul

burmalı marıl: “Göbekli marul.” (DS-II:801) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.58)

dürülü: “Marul.” (DS-IV:1637) (-Ur.-Gaz.-Mr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,14.24)

eşşek marılı: “Yabani marul.” (DS-V:1795) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.17)

günek (II): “Yabani marul.” (DS-VI:2227) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.04.02.2024,14.45)

mırık (XVI): “Marul.” (DS-IX:3187) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.17)

üskülü (II): “Köku fazla büyümeyen tadı güzel bir çeşit marul.” (DS-XI:4074) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.18)

yağlı dürülü: “Marul.” (DS-XI:4122) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.21)

kâhu: “Marul.” (DS-XII:4529) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.20)

2.27.7 Nane

gölendir: “Nane.” (DS-IV:2143) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,14.15)

harpız: “Yabanî nane.” (DS-VII:2294) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.46)

it nanesi: “Yabani nane.” (DS-VII:2570) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.03)

karsamba (V): “Büyük yapraklı nane.” (DS-VIII:2668) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.20)

kokulu narpis: “Nane.” (DS-VIII:2906) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.04)

körmen: “3. Kokusu naneye benzeyen, yemeklere konan bir çeşit ot, dağ nanesi.” (DS-VIII:2967) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.05)

mansımana: “Yaban nanesi.” (DS-IX:3125) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.05)

narpız [narbız,narbus,narpis,narpuz,narpuz,nerpiz,nerpüz]: “Yaban nanesi.” (DS-IX:3240) (-Af.-Brd.-Dz.-Es.-Çr.-Yz.-Ank.-Ky.-Nş.-Nğ.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.06)

nem nem: “Büyük yapraklı sarı çiçekli bir çeşit nane.” (DS-IX:3246) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.06)

papır (II): “Nane.” (DS-IX:3393) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.34)

parpuz: “Yaban nanesi, yarpız.” (DS-IX:3400) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.06)

pun: “Nane.” (DS-IX:3494) (-Tn.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.07)

püñ: “Nane.” (DS-IX:3494) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,14.51)

su nanesi: “Naneye benzeyen bir çeşit bitki, yarpuz.” (DS-X:3696) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.47)

su yarpuzu: “Su nanesi.” (DS-X:3703) (-Ur.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.07)

yarpız: “Yaban nanesi.” (DS-XI:4189) (-Af.-Isp.-Mn.-Ama.-Kr.-Ezm.-Mn.-Hat.-Sv.-Ky.-Nğ.-Kn.-Ada.-İç.-Ant.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.15)

anuñ: “Nane.” (DS-XII:4419) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,11.06)

meryem hurt: “Nane.” (DS-XII:4593) (-Mş.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.07)

pun: “Yabanıl nane.” (DS-XII:4654) (-Tn.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.07)

2.27.8 Pazı

çorhala: “Pazı bitkisi.” (DS-III:1271) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,22.00)

kıvrışık: “Pazı bitkisi.” (DS-VIII:2850) (-İst.) (sözlük.gov.tr.31.03.2023,21.26)

kızılca (VI): “Pazı bitkisi.” (DS-VIII:2864) (-İst.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.34)

perzü: “Pazı bitkisi.” (DS-IX:3433) (-Or.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.56)

pürük (II): “1. Pazı.” (DS-IX:3500) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.16.02.2024,21.35)

2.28 Zaman

acartav (I) [acertav]: “1. Tarlanın subat-mart ayları içindeki sürülme tавı, zamanı.” (DS-I:41) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.04.12.2024,20.35)

acartav (I) [acertav]: “3. Yeni sökülmiş tarlanın ilk ekim tавı.” (DS-I:41) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.04.12.2024,20.35)

arpa orağı: “Arpa kaldırma zamanı: *Hey oğul, cemre düştü diye kar tutmaz deme, arpa orağına kar yağdığını biliriz biz.*” (DS-I:331) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.14)

bozuk (III): “2. Ekin kaldırma, ürün alma zamanı, sonbahar.” (DS-II:752) (-İz.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.50)

cagart (I) [->cegart (I)]: “2. Sonbaharda ekilen tarla.” (DS-III:840) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,08.44)

camala: “Harman sonu düzenlenen eğlence.” (DS-III:853) (-Dz.-İz.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,08.45)

cıcık (II) [cıcık (II)]: “Söğüt ve kavakların meyvesinin çiçeklenme zamanı.” (DS-III:895) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,08.45)

cığa: “Olgunlaşmış başak tanesi.” (DS-III:899) (-Kü.-Ank.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,08.46)

ciet: “Güz ekinlerinin yeşerme zamanı.” (DS-III:961) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,21.02)

coğart: “Sonbaharda ekilen tarla.” (DS-III:995) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,08.47)

comcomu: “Bolluk zamanı.” (DS-III:997) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.04.12.2024,20.36)

cucum: “Cevizlerin yeşil kabuğunun çıkma zamanı.” (DS-III:1009) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.01)

çitirik (IV): “Kışın ekin ekme zamanı.” (DS-III:1245) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,08.49)

çürük ay: “Sebzelerin çabuk çürüdüğü temmuz, ağustos ayları.” (DS-III:1308) (-Sm.-Tr.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,22.06)

darı tavi: “Nisan ayının ikinci yarısında darı ekimi için toprağın tava gelmesi.” (DS-IV:1371) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,13.50)

derim: “Sonbahar ortasında elma derleme günleri.” (DS-IV:1434) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.11)

döküm zamanı: “Meyve ve sebzelerin çok bol bulunduğu günler.” (DS-IV:1574) (-Kü.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.58)

delice (IV): “Ekin zamanı.” (DS-IV:1411) (-Ml.-Ky.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.11)

eten tavi: “Arpa, buğday vb. şeylerin son ekilme zamanı.” (DS-V:1797) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,08.50)

gogoroz: “Mısırın başak tutmuş durumu.” (DS-VI:2094) (-Gm.) (sözlük.gov.tr. 30.01.2023,13.50)

havyar: “Üzüm salkımının çiçek açmadan evvelki durumu.” (DS-VII:2314) (-İz.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.51)

hayhay tavi: “Ocak ayında nemli, ekime elverişli zaman.” (DS-VII:2317) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.51)

horalay tavi: “Mısır ekilecek zaman.” (DS-VII:2408) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.04.12.2024,20.35)

ırgam: “Dut silkeleme mevsimi: *Dut ırgamı geldi.*” (DS-VII:2484) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,08.51)

ırgathık [ırgathı]: “Hasat mevsimi.” (DS-VII:2484) (-Ks.-Ank.-Nğ.) (sözlük.gov.tr. 14.02.2023,08.52)

ıgne atımı: “Tütün yapraklarının koparıldığı zaman.” (DS-VII:2512) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,08.53)

ilk öğrek: “Sonbaharda ilk kez ekin ekme zamanı.” (DS-VII:2531) (-Kü) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,08.54)

kara evlek: “Yağmurun toprağa bir karış geçerek nemlenmesi, tav.” (DS-VIII:2642) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,08.55)

kaval: “Cevizin yeşil kabuğundan ayrılma zamanı.” (DS-VIII:2686) (-Krş.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.34)

kesim (VIII): “Ürün kaldırma mevsimi.” (DS-VIII:2765) (-İst.) (sözlük.gov.tr. 14.02.2023,08.56)

kış algını [kış karası,kış kurusu]: “İlkbaharda yaprak çıkartmayan kışın soğuk vurmuş asma: *Bağlarda kış algını var,gözlerin çoğu gararmış.*” (DS-VIII:2845) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,08.57)

kıv (III): “Bir iş ya da ürünün olgunlaşma zamanı.” (DS-VIII:2849) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,08.58)

orak (I) [->orak ayı-1]: “Ekin biçme zamanı.” (DS-IX:3285) (-Sm.-To.) (sözlük.gov.tr. 14.02.2023,08.59)

öğrek (II): “Tarlaya tohum atma zamanı.” (DS-IX:3316) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.00)

palak (V): “Ekinlerin başak tutma zamanı.” (DS-IX:3382) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.00)

saman yılı: “Ekin başağının az, samanın çok olduğu yıl.” (DS-X:3531) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.00)

sanyeli: “Batıdan esen ekinleri zamansız sarartan yel.” (DS-X:3539) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.01)

söğüt tozumu: “Söğüt ağacının tomurcuklanma zamanı: *Daha söğüt tozumuna çok mu var?*” (DS-X:3675) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.03)

süt yılı: “Ekinin ve sütün bol olduğu yıl.” (DS-X:3728) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.03)

vay vay (I): “Güz ekiminde çiftçileri korkutan ivedi etmelerine neden olan don, don süresi.” (DS-XI:4093) (-Af.-Isp.-Dz.-Ant.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.05)

yaba vakti: “Harman zamanı.” (DS-XI:4113) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.05)

yergin (I) [->yerik (I)]: “Çiftçilikte tohum atılması sakıncalı görülen birkaç gün.” (DS-XI:4251) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.06)

yoluk (IX): “Ekin biçme zamanı.” (DS-XI:4292) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.07)

arpa orağı: “Arpa biçme zamanı.” (DS-XII:4424) (-Af.) (sözlük.gov.tr.21.01.2024,09.00)

biçim: “Ekin kaldırma zamanı.” (DS-XII:4458) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,09.00)

barsak: “Ekinlerin başak verme zamanı.” (DS-XII:4444) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.08)

felkan: “Tarlanın ekime hazır durumu.” (DS-XII:4502) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.10)

ot biçimi: “Otların biçildiği mevsim.” (DS-XII:4616) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.11)

tarçılıh vahtı: “İlkbaharda otun bol olduğu zaman.” (DS-XII:4740) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.30)

2.29 Diğerleri: Tohum, Gübre, Filiz, Kaktüs, Koza, Kök, Kütük, Tomurcuk, Yaprak

2.29.1 Başak

cağaz: “Tarla biçildikten sonra yerde kalıp tırmıkla toplanan başak.” (DS-III:843) (-To.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,11.57)

evin (I): “4. Burçak başağı.” (DS-V:1807) (-Mn.-Çkl.) (sözlük.gov.tr.28.02.2023,19.01)

evin (I): “2. Çok taneli başak: *Şu buğday evinli.*” (DS-V:1807) (-Brd.-Dz.-Ay.-Kü.-İç.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,18.00)

filik (II): “2. Taze, yeşil başak.” (DS-V: 1865) (-İç.) (sözlük.gov.tr.28.02.2023,19.09)

gevik (VII): “1. Ekinin sap ve kabuğu, boş başak.” (DS-VI:2011) (-Af.-Isp.-Bo.-Dz.-Kn.) (sözlük.gov.tr.28.02.2023,19.12)

gevik (VII): “2. Savrulan harmandan arta kalan ezilmemiş iyi dövülmemiş başak.” (DS-VI:2011) (-Dz.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.28.02.2023,19.14)

kemsik (II): “Darı başağı.” (DS-VIII:2740) (-İz.) (sözlük.gov.tr.28.02.2023,19.27)

kokoliz: “Kavrulmuş başaktan çıkan taneler.” (DS-VIII:2906) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.28.02.2023,19.30)

2.29.2 Dal

cüncül: “Meyvelerin çok olduğu dal.” (DS-III:1027) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.09.04.2023,20.15)

çatanak (I) [çatamak]: “2. Ağaç dalı.” (DS-III:1088) (-Brs.-To.-Nş.) (sözlük.gov.tr.09.04.2023,20.26)

çatanak (I) [çatamak]: “3. İki dal arası.” (DS-III:1088) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.09.04.2023,20.27)

çın (II): “Üzerinde çok meyve bulunan küçük dal.” (DS-III:1178) (-Or.-Gr.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,20.32)

gedir (I): “Bağ çubuklarını çoğaltmak için toprağa daldırılarak fidelenen dal.”

(DS-VI:1967) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.14.02.2023,09.36)

kazal: “4. Kesilmiş ve kurumuş yapraklı dal.” (DS-VIII:2710) (-Krk.) (sözlük.gov.tr.28.02.2023,19.25)

palaz (V): “Ekin biçildikten sonra tarlaya dökülenleri toplarken tırmığın dişlerine takılan ince sapları.” (DS-IX:3384) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,12.15)

patak (V) [patanak (III)]: “Fındıkların toplu olarak bulunduğu dalcık.” (DS-IX:3407) (-Or.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,12.15)

punci: “Birkaç fındığın bir arada bulunduğu dalcık.” (DS-IX:3486) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,12.15)

şemik (II): “1. Kuru asma dalları.” (DS-X:3759) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.52)

tevek: “1. Asma kavun, karpuz kabak vb.bitkilerin dalları.” (DS-X:3901) (-İz.-Es.-Çr.-Sn.-Ama.-Or.-Gr.-Tr.-Ar.-El.-Ml.-Sv.-Ank.-Krş.-Ky.-Nş.-Nğ.-İç.-Ant.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.41)

şitil: “3. Budak.” (DS-XII:4729) (-Hak.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.58)

2.29.3 Çalı

azzan: “Gül fidanına benzer dikenli bir çalı.” (DS-I:443) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.39)

çangal (I): “3. Tarlayı korumak için dallı budaklı çam ağaçlarından çit.” (DS-III:1069) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,16.35)

dıbulga: “2. Güzel çubuğu olan bir çeşit çalı.” (DS-IV:1449) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.17)

frahti [fraklı,fraktı]: “Tarla ya da bahçe çevresinde yapılan çit.” (DS-V:1879) (-Sn.-Tr.-Rz.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,14.01)

gandak (VII): “Yamaç bir tarlaya bırakılan suyun toprağı götürmemesi için yapılan set.” (DS-VI:1910) (-Dz.-Mn.-Çkl.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,14.04)

garamık: “Sert ve uzun dikenli ufak boylu çalı.” (DS-VI:1920) (-Isp.-Ank.-Kn.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,12.34)

maldal (II): “8. Çalılık yer.” (DS-IX:3120) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,09.55)

moramık: “Bahçe çevresinde çit yerine kullanılan mor renkli meyveleri olan çalılar.” (DS-IX:3210) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,11.17)

palasanlık: “Otluk, çalılık, dikenlik yer.” (DS-IX:3383) (-Tk.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.56)

patlangıç (I): “2. Çalı, funda.” (DS-IX:3412) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,15.46)

pereselik: “Çalılık.” (DS-IX:3430) (-Es.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,10.16)

puturak: “Yapışkan, dikenli meyveli bir çeşit çalı.” (DS-IX:3493) (-İç.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.51)

siyeç (I) [siğec,siyec,siyenç]: “1. Tarla ve bağ çevresine çekilen çalı vb. çit.” (DS-X:3650) (-Çr.-Ml.-Gaz.-Mr.-Hat.-Sv.-Yz.-Krş.-Ky.-Nş.-Ada.-Ant.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,09.48)

sumur: “Tarla çevresine çekilen çit.” (DS-X:3695) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,11.14)

ulama (IV): “1. Tarlaları ayıran çalılık.” (DS-XI:4032) (-Kc.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.54)

yellik (VI): “Harmanda, saman yığının arkasına ağaç dallarından örülen çit.” (DS-XI:4237) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.18)

zincan [zincan,zincir]: “Bir çeşit dikenli çalı.” (DS-XI:4371) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,11.35)

firehti: “Tarla ya da bahçe çevresine yapılan tahta parmaklık, çit.” (DS-XII:4504) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.20.02.2023,13.25)

fisil: “Tarla içinde çalılar.” (DS-XII:4505) (-İç.) (sözlük.gov.tr.28.02.2023,20.05)

2.29.4 Diken

arakçıl: “Sebuzek dikenini de denilen ve köylülere süt süzgeci olarak kullanılan yumruk büyüklüğünde bir çeşit diken.” (DS-I:294) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.00)

babam başı: “Deve dikenini.” (DS-II:451) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,11.34)

çakırca dikenini: “Sarı çiçek açan, uzun ve sert sapı olan diken.” (DS-III:1044) (-Ba.)

(sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.04)

çaltı: “1. Diken, çalı.” (DS-III:1062) (-Uş.-Dz.-İz.-Mn.-Ba.-Çkl.-Brs.-Sm.-Ama.-To.-Mr.-Hat.-Sv.-Kn.-İç.-Ant.-Mğ.-Kıb.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.09)

çonur: “Ağaç dalları üzerinde bulunan uzunca diken.” (DS-III:1268) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,21.58)

çöğül: “1. Sert diken.” (DS-III:1280) (-Gm.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.39)

çöğül: “2. Yabani iğde dikenini.” (DS-III:1280) (-Nş.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.39)

çönür: “1. Ahlat ağacının dikenini.” (DS-III:1289) (-Brd.-Dz.-Ay.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.39)

çördek: “2. Diken.” (DS-III:1291) (-Or.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,22.01)

çövür [->çördük-1]: “1. Diken.” (DS-III:1298) (-Dz.-İz.-Bil.-Ml.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.39)

datlı kenger: “Beyaz sütlü bir diken.” (DS-IV:1378) (-Tn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,12.59)

eşek dikenini: “2. Büyük diken.” (DS-V:1789) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,14.43)

galgan: “Deve dikenini.” (DS-VI:1901) (-Isp.-Ama.-Ank.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,11.34)

gangal (XIII): “2. Deve dikenini.” (DS-VI:1911) (-Yz.-Ay.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,10.06)

gangal: “Yaprakları haşlanarak yenebilen, mor çiçekli bir bitki, deve dikenini.” (DS-VI:1911) (-Ada.-Osm.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,10.08)

gerdenge: “Çalılık yerlerde bulunan bir çeşit diken.” (DS-VI:1996) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.12)

geveş: “Kiraza benzeyen, meyve veren bir çeşit dikenli çalı.” (DS-VI:2010) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.13)

kançal: “Bir çeşit diken.” (DS-VIII:2619) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.16)

kinkar: “Deve dikenini, diken.” (DS-VIII:2873) (-İz.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.56)

kongol: “Deve dikenini.” (DS-VIII:2917) (-Ezc.-Sv.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.00)

kornapa: “Deve dikenini, kenger.” (DS-VIII:2926) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024, 15.06)

kurulkan: “Büyük diken.” (DS-VIII:3012) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,18.15)

miravulcan: “Baharda süren filizleri yenilen bir çeşit diken.” (DS-IX:3202) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,11.48)

sıyırma dikenini: “Deve dikenini.” (DS-X:3625) (-İç.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.09)

tatar başı: “İçini yenilebilen bir diken.” (DS-X:3842) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023, 11.49)

tıkan (I): “Diken.” (DS-X:3909) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.22)

topuklu tiken: “Sapı sert tüylerle kaplı, yumru köklü, meyvesi koza biçiminde olan bir çeşit diken.” (DS-X:3965) (-İç.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.36)

ün (III): “Diken topluluğu, dikenlik.” (DS-XI:4065) (-Or.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023, 11.50)

zılcan: “Bir çeşit diken.” (DS-XI:4367) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,11.30)

zimbilaç: “Deve dikenini.” (DS-XI:4387) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.55)

zimilacı [zimilas]: “Kışın yemiş veren bir çeşit diken.” (DS-XI:4388) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,11.45)

2.29.5 Fidan

acı (I): “2. Yabancı gül fidanı.” (DS-I:44) (-Sk.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,09.45)

borza: “Meyve fidanı.” (DS-II:741) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.43)

ceterlik [citerlik]: “Ağaç fidanı.” (DS-III:886) (-Krş.-Mğ.) (sözlük.gov.tr. 23.01.2023,10.35)

cipil (II) [->çipil (III)-2]: “Gelişi güzel yetişen fidan.” (DS-III:983) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.35)

coruk (II): “Fidan.” (DS-III:1002) (-Kr.-Mr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.36)

çetil [çetik(V)]: “Fidan.” (DS-III:1151) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.37)

çimlik: “1. Fidan, taze dal.” (DS-III:1224) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.37)

çitil (I): “2. Fidan.” (DS-III:1243) (-İst.-Ks.-To.-Ml.-El.-Mr.-Sv.-Ank.-Kn.-Ada.-Tk.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,16.30)

çoğür (I): “2. Fidan.” (DS-III:1280) (-Af.-Uş.-Isp.-Brd.-Dz.-Sm.-Sv.-Kn.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,15.22)

çöör: “3. Ahlat fidanı.” (DS-III:1289) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,22.00)

çövür [->çördük-1]: “2. Fidan.” (DS-III:1298) (-Isp.-Brs.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.39)

dıblga: “1. Kırlarda kendiliğinden yetişen yabanî gül fidanı.” (DS-IV:1449) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.17)

dırı: “Gül fidanına benzeyen dikenli bir çalı.” (DS-IV:1469) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.22)

dinge: “1. Fidan.” (DS-IV:1503) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.33)

dipkin: “Meşe, karaağaç vb. nin düzgün ve 4-5 cm. kalınlıktaki fidanı.” (DS-IV:1510) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.35)

fıdık (I): “Fidan.” (DS-V:1850) (-Ur.-Hat.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.42)

fitra: “2. Mısır fidanı.” (DS-V:1874) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.42)

gevrek (I): “1. Elli, ellibeş santimetre boyundaki tütün fidanları.” (DS-VI:2013) (-To.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.44)

iğşe: “Fidan.” (DS-VII:2513) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.11)

işe: “Fidan.” (DS-VII:2561) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.44)

kelti: “1. Meşe fidanı.” (DS-VIII:2736) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.49)

kulkaz: “1. Bir yıllık meyve fidanı.” (DS-VIII:2996) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,18.09)

oyum (I): “2. Meşe fidanı.” (DS-IX:3304) (-Ml.-Kn.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.45)

oturak (V): “Çam fidanı.” (DS-IX:3296) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.47)

öğürden (I): “Genç ağaç, fidan: *Bu odunlar hep öğürdendir.*” (DS-IX:3322) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.48)

pirasit (I): “Fidan.” (DS-IX:3457) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.32)

puta (I): “1. Çam fidanı.” (DS-IX:3492) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.49)

pürü pürü: “Çam fidanı: *Bugünkü pürüpürü yarınki ağaçtır.*” (DS-IX:3500) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.50)

sırılı: “1. Meşeden kesilen fidan.” (DS-X:3616) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.50)

sitil (III): “Fide, fidan.” (DS-X:3647) (-Çkl.-Sv.-Krş.-Ky.-Nş.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.51)

şemik (II): “2. Asma fidanı.” (DS-X:3759) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.52)

şılga: “2. Fidan, çubuk.” (DS-X:3768) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.32)

şivka (I) [şivka]: “Körpe fidan.” (DS-X:3774) (-Or.-Yz.-Ank.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.53)

şifi (I) [->şıfan (II)]: “Fidan.” (DS-X:3776) (-Or.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.53)

tar (III): “Fidan.” (DS-X:3830) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.55)

top baş: “2. Akasya fidanı.” (DS-X:3963) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.56)

toruk (I) [toruk (I)-1]: “Yeni yetişen çam ağacı, fidan.” (DS-X:3970) (-İz.-Ar.-Hat.-Ky.-Ada.-İç.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,16.08)

kürüz: “Yeni biten çam fidanları kümesi.” (DS-XII:4578) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.57)

perese: “Fidan.” (DS-XII:4643) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.57)

şifi [->şıfan (II)]: “Fidan.” (DS-XII:4726) (-Or.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,13.12)

şitil: “2. Fidan.” (DS-XII:4729) (-Gaz.-Ker.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.58)

2.29.6 Fide

arakop: “Birinci çapadan önce seyretilen, aradan koparılan fazla fideler.” (DS-I:295) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.34)

çim (I): “Sebze fidelerinin genel adı.” (DS-III:1221) (-Ba.-Brs.-Kü.-Es.-Bo.-Ank.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,09.52)

çitil (I): “1. Sebze fidesi.” (DS-III:1243) (-Mrş.-Ank.-Krş.-Nğ.-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.

01.02.2023,16.28)

ebeç (I): “Fide.” (DS-V:1652) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,09.55)

fidi: “Fide.” (DS-V:1863) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,09.17)

göveri (I): “3. Fide, filiz.” (DS-VI:2169) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.56)

ilişelik: “Sebze fideliği.” (DS-VII:2527) (-İç.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,09.57)

kerde: “2. Sebze fideliği.” (DS-VIII:2752) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.01)

kırlı (I): “Sebze fidesi.” (DS-VIII:2832) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.02)

maştala: “Tütün, sebze fidesi.” (DS-IX:3135) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.04)

perese (I) [peresek (I), pereste]: “1. Fide: *Pereseler yetişti.*” (DS-IX:3429) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.09)

pucda: “Fide: *Pazara biber pucdası geldi mi?*” (DS-IX:3482) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.14)

puşta (II): “Patlıcan, domates, biber fidesi.” (DS-IX:3492) (-Dz.-Ay.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.15)

sukarık: “Dikme, fide.” (DS-X:3690) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.18)

mezne: “Sebze ve fideleri.” (DS-XII:4593) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.18)

sitil (III): “Fide.” (DS-XII:4698) (-Çkl.-Sv.-Krş.-Ky.-Nş.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.19)

şitil: “1. Sebze, çiçek fidesi.” (DS-XII:4729) (-İğ.-Kr.-Yz.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.58)

2.29.7 Filiz

çırpız: “Buğday filizi.” (DS-III:1190) (-El.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,09.16)

baravuz: “Asma filizi, üzüm çubuklarının taze sürgünü.” (DS-II:526) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.04)

calga: “1. Ağacın kökünden biten sürgün, piç.” (DS-III:851) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

cımbar: “1. Filiz, sürgün.” (DS-III:915) (-Ama.-Çr.-To.-Gm.) (sözlük.gov.tr.

28.01.2024,20.56)

cırıf: “Filiz, sürgün.” (DS-III:929) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,20.57)

cıpcık (I): “Soğan ve pırasanın tohum çıkarırken verdiği filiz.” (DS-III:983) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

cırif: “Bitki köklerinden süren filiz.” (DS-III:985) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

çıvgın (II): “Ağaçların verdikleri yeni sürgün, filiz.” (DS-III:1200) (-Af.-Uş.-Isp.-Dz.-İz.-Mn.-Ba.-Brs.-Çr.-Sm.-Ama.-Nğ.-Kn.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

çipil (II): “2. Irmak kenarlarındaki söğüt, kavak gibi ağaçların filizleri.” (DS-III:1232) (-Ama.-Gr.-Ml.-Sv.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

çivindirik: “Ağaçların küçük taze dalı, filiz, sürgün.” (DS-III:1248) (-Çr.-Ank.-Kn.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

çorar: “Kesilmiş ağacın kökünden çıkan fışkın, filiz.” (DS-III:1271) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

çürüşü: “Ağaç gövdesinden kesildikten sonra vermiş olduğu taze filiz.” (DS-III:1309) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

degek: “Asma filizi, asma dalı.” (DS-IV:1399) (-Bt.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,20.27)

dip ışkını: “Ağaçların, üzüm kütüklerinin dibinden çıkan sürgün, piç.” (DS-IV:1510) (-Krş.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.35)

dipçin: “Filiz.” (DS-IV:1510) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.35)

dip teveği: “Üzüm kütüklerinin dibinden fışkıran sürgünler.” (DS-IV:1511) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.35)

dömbel: “Toprağa atılan çekirdeğin yeni sürmüş filizi.” (DS-IV:1580) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,14.00)

fıcık: “1. Ağacın filizi.” (DS-V:1863) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,09.16)

engiz (II): “1. Ağaç filizi, piç.” (DS-V:1756) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,09.29)

ennar: “Bağ filizi.” (DS-V:1759) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,10.28)

eşkın [eşgin (II),eşkin (I)]: “Filiz, sürgün.” (DS-V:1794) (-Tr.-Gm.-El.-Gaz.-Mr.)

(sözlük.gov.tr.23.01.2023,09.34)

feşken: “Ağaç kökünde çıkan sürgünler.” (DS-V:1848) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

fıtruka: “Filiz.” (DS-V:1862) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,09.15)

filcik (II): “Sürgün, filiz.” (DS-V:1864) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

fisare [fişare]: “Ağacından kenarından gövdesinden çıkan filizler.” (DS-V:1871) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

fisil (II) [fiskil]: “Filiz, sürgün.” (DS-V:1871) (-Kn.-İç.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

gelevir: “Asma budandıktan sonra kesilip atılan yeşil filizler.” (DS-VI:1976) (-Çr.-Yz.-Ank.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,14.00)

gevirge: “Ağaçların baharda yeşeren genç sürgünleri.” (DS-VI:2012) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,14.00)

gımçı: “Ağaç dallarının uçlarından süren filiz.” (DS-VI:2044) (-Isp.-Brd.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,14.00)

gölerti (II): “Bağ çubularından fışkıran filizler.” (DS-VI:2143) (-To.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,14.00)

haçki: “Budanan ağaçların yeni sürmüş filizleri.” (DS-VII:2249) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,20.52)

halıza: “2. Filiz.” (DS-VII:2260) (-Dz.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,20.56)

haraza: “Biçilirken tarlaya dökülen tohumlardan ertesi yıl kendiliğinden yetişen filiz.” (DS-VII:2286) (-Mn.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.44)

hortlak: “Filiz.” (DS-VII:2414) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.17)

kamrı (I): “Filiz.” (DS-VIII:2616) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.15)

ılmık: “Bitkilerdeki küçük kılçıklar.” (DS-VII:2473) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

ışgın: “Bir yıllık ağaç sürgünü.” (DS-VII:2494) (-Sm.-To.-Or.-Gr.-Ezc.-El.-Sv.-Yz.-Ky.-Nğ.-Ada.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

ığirtmik: “Ağaç filizi.” (DS-VII:2510) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.22)

ilişe [ilise]: “2. Sebzelerin yeni sürmüş filizleri.” (DS-VII:2527) (-İç.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,14.00)

ilki (II) [ilkilik (II)]: “Küçük çalılık, yeni süren çalı ya da ağaç filizleri.” (DS-VII:2527) (-Es.-Gr.-Sv.-Kn.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,14.00)

ilişe [ilise]: “1. Sebze fidesi.” (DS-VII:2527) (-Gaz.-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,14:00)

kamçı: “Filiz, sürgün.” (DS-VIII:2615) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,09.36)

kelepir (II): “Asma filizi.” (DS-VIII:2729) (-Çr.-To.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,14.43)

kırçan (VII): “Sakızın patlaması için kullanılan özün çıktığı dikenli bitkilerin taze filizleri: *Bizim karılar kırçan toplamağa gittiler.*” (DS-VIII:2817) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,12.59)

kısır (III): “Üzüm kütüklerinin filizi: *Bugün kısırları alalım,hayvanlara verelim de asmalar kuvvetlensin.*” (DS-VIII:2841) (-Rz.-El.-Ml.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,14.00)

kızan (III): “Meyve ağaçlarının dibinden çıkan sürgünler.” (DS-VIII:2861) (-İç.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

kirç (I): “Ağaçların taze sürgünleri: *Deveye kirç lazım olursa boynunu uzatır.*” (DS-VIII:2875) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

kirkit (V): “Kesilmemiş çam ağacındaki kurumuş çırar gri renkteki budaklar: *Bu çamın kirkitleri çok çırarlı.*” (DS-VIII:2879) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,09.39)

mehmez (II): “Asmaları yeni süren filizleri.” (DS-IX:3152) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

morç [marş]: “Filiz.” (DS-IX:3210) (-El.-Ml.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

nevek: “1. Filiz.” (DS-IX:3248) (-Kü.-Ba.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,09.40)

olduruk (II): “Ağaç filizi, sürgün.” (DS-IX:3277) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

olduruk (III): “Ekinlerin dibinden süren filizler.” (DS-IX:3277) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

ovundurum (I): “Ekinin dibinden süren filiz, sürgün.” (DS-IX:3299) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

öğürden (I): “2. Asmaların dibinden çıkan filiz, sürgün: *Bağdaki öğürdenleri temizledim.*” (DS-IX:3322) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.48)

özek (VII): “2. Bitki filizi.” (DS-IX:3370) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,17.12)

özgen: “Kuzukulağı otu, filizleri.” (DS-IX:3372) (-İst.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

paçal (III): “1. Filiz.” (DS-IX:3376) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,09.41)

paladız: “1. Ağaçların, sebzelerin dibinden çıkan filizler, sürgünler.” (DS-IX:3382) (-Dz.-Ay.-Kü.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

palatır (III): “2. Budanmış omçaların dibinden çıkan sürgünler.” (DS-IX:3383) (-Dz.-Çr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,09.42)

pança (II): “Büyüyen ekinin verdiği filiz, sürgün.” (DS-IX:3390) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

patlak (IV): “1. [patlangıç] 2. Ağaç köklerinden süren filizler.” (DS-IX:3411) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

paytar (III): “2. Kesilmiş ağaçların yeniden fışkıran sürgünler.” (DS-IX:3416) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

pezük (II): “Filiz, ağaç sürgünü.” (DS-IX:3439) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

piçine (II): “Ürün toplanırken dökülen tohumdan süren filizler.” (DS-IX:3452) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

sarı kıvrım [sarıkıvrık,sarıkıvrısık]: “Toprak altında sürüp filiz veren tane.” (DS-X:3545) (-İsp.-Brd.-Dz.-Es.-Çkr.-İç.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,14.00)

sıfıla: “Kesilmiş filiz.” (DS-X:3602) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

sığlam: “İnce uzun filiz ya da fidan.” (DS-X:3604) (-Sn.-Sm.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

sıvga (II) [sıvgın (I),sıvkın]: “Ağaç filizi, sürgün.” (DS-X:3622) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.

16.03.2023,14.00)

sufan: “Sürgün, filiz.” (DS-X:3688) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

süggün (I): “Taze filiz, dal.” (DS-X:3705) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

sülük (III): “Asma fışgını.” (DS-X:3709) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,09.43)

sürgün (II) [sürgü (V)]: “Ağaç filizi.” (DS-X:3721) (-Isp.-Dz.-Ay.-İz.-Mn.-Brs.-Bil.-Es.-Kc.-Bo.-Çkr.-Ama.-Or.-Tr.-Gr.-Gm.-Ar.-Vn.-Hat.-Sv.-Ank.-Nğ.-Ant.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

süygün (I) [süydü]: “Sürgün, filiz.” (DS-X:3729) (-Isp.-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

şahan (II): “Ağacın orta sürgünü.” (DS-X:3734) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

şakakul: “Teke sakalı da denilen bitkilerin yenilebilen ak, tatlı, gevrek kökü.” (DS-X:3735) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

şıf (I) [şıv]: “Soğan, sarımsak, pırasa gibi bitkilerin tohum sapı, filizi.” (DS-X:3765) (-Or.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

şıma (II): “Asmanın yeni süren filizi.” (DS-X:3768) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

şuğ: “Ağacın bir yıllık sürgünü.” (DS-X:3793) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

tefe (II): “Yeni süren ekşi asma filizi.” (DS-X:3858) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,09.43)

telbin: “Asma vb.bitkilerin taze filizlerinin sarılarak tutunduğu ince çöpe benzer iki çatal sürgün.” (DS-X:3868) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,09.44)

tenek (II): “Asma, kabakva salatalığı uzamış sürgünleri.” (DS-X:3878) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,09.44)

tetik (IV): “Asma filizi.” (DS-X:3899) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,09.45)

tük: “Sürgün, filiz: *Saksıdaki tirk ne kadar uzamış.*” (DS-X:3929) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,09.46)

tine[tinek, tiynek]: “Üzüm asmasının körpe, yeşil filiz ve sürgünleri.” (DS-XI:3934)

(-Brs.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,09.47)

ulasır: “Ağaçtan, bir yıl süren filiz.” (DS-XI:4033) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,09.47)

üğüz (II): “Kökten sürmüş, taze meşe filizi.” (DS-XI:4062) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,09.47)

ülüngür (II) [->ülük (II)]: “Fidanların canlı güçlü filizi.” (DS-XI:4064) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,09.47)

yeğen: “Büyük dallardan çıkan ince dallar, filizler.” (DS-XI:4223) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

zipgin: “Ağaç filizi.” (DS-XI:4389) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.42)

barazıt: “Aşılı meyve ağacının dibinden süren filizler.” (DS-XII:4444) (-Af.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023,14.00)

ışkın: “Filiz, sürgün.” (DS-XII:4522) (-İz.-Çr.-Sn.-Sm.-Ama.-To.-Or.-Gr.-Ar.-Ezc.-Ml.-Gaz.-Mr.-Hat.-Sv.-Yz.-Krş.-Ada.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

kôl: “Ağacın dibinden çıkan sürgünler.” (DS-XII:4563) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.15.03.2023, 14.00)

sakanık: “Topraktan yeni çıkmış ekin filizi.” (DS-XII:4663) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

palandız: “Ağaç köklerinden çıkan filizler.” (DS-XII:4633) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

sokarık (I): “Ekinlerin tahılların ilk çıkan filizleri.” (DS-XII:4701) (-Brd.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

sürgün (II): “Filiz.” (DS-XII:4714) (-Nğ.-Ank.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

şığva: “Filiz.” (DS-XII:4724) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.00)

şıvga: “Sürgün, filiz.” (DS-XII:4726) (-Isp.-Ks.-Çkr.-Sn.-El.-Mr.-Sv.-Ank.-Nş.-Ky.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,14.00)

2.29.8 Gübre

ajbun: “Gübre.” (DS-I:135) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,14.22)

bışğı: “Gübre.” (DS-II:670) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.25)

çirk (I) [çirkif]: “Gübre: *Yarın tarlaya çirk çekeceğim.*” (DS-III:1236) (-Isp.-Es.-Ank.-Kn.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.18)

davar kopmuğu: “Kalın, çiğnenmiş gübre.” (DS-IV:1378) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,16.55)

davar kuhu: “İnce, çiğnenmiş gübre.” (DS-IV:1378) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023, 16.55)

ehya: “2. Her çeşit gübre.” (DS-V:1691) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.19)

eya (III): “Yapma gübre.” (DS-V:1819) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.19)

fışka (II) [->fışkan-1]: “Yaş gübre.” (DS-V:1860) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023, 14.19)

gamura: “Gübre.” (DS-VI:1908) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr. 22.01.2024, 14.22)

gemre (I): “Gübre.” (DS-VI:1987) (-Brd.-Brs.-To.-Tr.-Gm.-Ezm.-Sv.) (sözlük.gov.tr. 22.01.2024,14.22)

gocannık: “25-30 cm. yüksekliğinde tezek yapmak için kullanılan gübre yığını.” (DS-VI:2089) (-Bt.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.19)

gübür: “2. Gübre.” (DS-VI:2206) (-Uş.-Dz.-Bil.-Es.-Ks.-Ama.-Kr.-Nş.) (sözlük.gov.tr. 01.02.2023,09.59)

göbre: “Gübre.” (DS-VI:2117) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.20)

gömre [gömse]: “Sığır gübresi.” (DS-VI:2150) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.21)

hüşgü: “1. Gübre.” (DS-VII:2452) (-Ezm.-Kn.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,15.17)

kapak (II): “Fidelere konulan ince gübre.” (DS-VIII:2629) (-Ay.) (sözlük.gov.tr. 19.01.2023,14.19)

kebre: “1. Gübre.” (DS-VIII:2714) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.42)

kembere: “Gübre.” (DS-VIII:2736) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.50)

kemire: “Gübre.” (DS-VIII:2752) (-Ks.-Gr.-El.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.41)

kezek (I) [->kesek-1]: “Kurutulmuş gübre.” (DS-VIII:2780) (-Ks.-Ama.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.21)

korannık: “Gübre yığını.” (DS-VIII:2924) (-Dy.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.22)

köm (II) [->kom (I)-2]: “Gübre.” (DS-VIII:2955) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.22)

kuruluk (III): “Kuru gübre.” (DS-VIII:3012) (-Mr.-Sv.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,18.16)

kuvet: “Gübre.” (DS-VIII:3019) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.22)

pehin: “Gübre.” (DS-IX:3420) (-Kr.-Ezm.) (sözlük.gov.tr.16.02.2024,15.58)

samıra: “Gübre.” (DS-X:3532) (-Dz.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.23)

samra: “Gübre.” (DS-X:3533) (-Isp.-Brd.-Dz.-Ay.-Çkl.-To.-Ant.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.23)

sangı (II): “Kuş gübresi.” (DS-X:3537) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.55)

sarma (I) [samra]: “Sığır gübresi.” (DS-X:3547) (-Brd.-İz.-Es.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.24)

sıl: “Gübre.” (DS-X:3607) (-Tn.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.06)

temek (IV): “Gübre yığını.” (DS-X:3874) (-Krş.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.25)

temeklik (II): “Gübre yığılan yer.” (DS-X:3874) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.25)

ters: “1. Gübre.” (DS-X:3894) (-Af.-Isp.-Brd.-Dz.-Ay.-Mn.-Ba.-Kü.-Bo.-Sk.-Ks.-Sm.-Tr.-Ar.-El.-Ml.-Gaz.-Yz.-Ank.-Ky.-Nğ.-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.26)

zola: “Gübre.” (DS-XI:4392) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,17.17)

kemre: “3. Gübre.” (DS-XII:4544) (-To.-Ama.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,09.20)

samra: “Gübre.” (DS-XII:4668) (-Brd.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.18)

seçmelik: “Gübrelik.” (DS-XII:4677) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.27)

2.29.9 Kaktüs

gayınna dili: “Kaynana dili denilen bir çeşit kaktüs.” (DS-VI:1946) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.16)

kaynana dili (I): “Kaktüs.” (DS-VIII:2704) (-Isp.-Dz.-Mn.-Çkl.-Kc.-To.-Tr.-Gaz.-Hat.-

Mğ.-Krk.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.24)

manda dili: “Bir çeşit kaktüs, kaynanadili.” (DS-IX:3119) (-İst.) (sözlük.gov.tr.16.03.2023,10.24)

2.29.10 Koza

filik (II): “3. Koza.” (DS-V:1865) (-Mn.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,18.09)

forut: “Meyve vermeyen çam fıstığının kozalağı.” (DS-V:1876) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.08)

gangal (IX): “Pamuğu çıkarılmış koza.” (DS-VI:1911) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.09)

geğiş: “Pamuğu çıkarılmış koza.” (DS-VI:1970) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.10)

gozak (I): “1. Çam kozası.” (DS-VI:2112) (-Af.-Isp.-Brd.-Ay.-Kn.-İç.-Ant.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.10)

gozak (I): “2. Haşhaş kozası.” (DS-VI:2112) (-Af.-Brd.-Dz.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.10)

gozak (I): “3. Meşe kozası.” (DS-VI:2112) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.10)

gozak (I): “4. Pamuk kozası.” (DS-VI:2112) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.10)

gozak (I): “5. İpek böceği kozası.” (DS-VI:2112) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.10)

tozzak (III): “Kozalak.” (DS-X:3977) (-Krş.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.14)

mazzak: “Açılmamış çam kozalağı.” (DS-XII:4589) (-İç.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,09.28)

2.29.11 Kök

cikgöz: “Baharda çocukların toprak altından çıkararak yedikleri bir çeşit ot kökü.” (DS-III:964) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,21.03)

çatuk: “Ağaç kökü.” (DS-III:1092) (-Zn.-Çr.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.18)

çövür [->çördük-1]: “3. Bağ veya dut fidanlarının köklüleri.” (DS-III:1298) (-Bil.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.39)

damar (I): “Kök: Ağacın damarları kalın.” (DS-IV:1350) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,16.55)

dodora: “Taze soğanın yumru kökü.” (DS-IV:1534) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.40)

emicikılı [emici kök]: “Fidanların ucundaki ince kökleri: *Bu fidan tutmaz, çünkü emicikılı kalmamış.*” (DS-V:1735) (-Af.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,13.56)

firez: “2. Biçilmiş tarlada kalan ekin kökleri.” (DS-V:1869) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.00)

firez: “3. Biçilmiş tarlada kalan tahıl kökleri, anız.” (DS-V:1869) (-Ml.-Gaz.-Mr.-Hat.-Sv.-Yz.-Ank.-Ky.-Nğ.-Ada.-İç.-Mğ.-Ed.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.20)

gaşşak (II): “Toprak içindeki ağaç kökleri.” (DS-VI:1934) (-Ada.-İç.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.31)

gebece: “2. El ile yolunan arpa ve buğdayın başakları içeri, kökleri dışarı gelecek şekilde yapılan yığınları.” (DS-VI:1955) (-Af.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.00)

gevik (VIII): “Ağaç köklerinin kurumuş parçaları.” (DS-VI:2011) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.32)

gofik: “Lahana ya da pancarın yapraksız kalan kök kısmı.” (DS-VI:2093) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.33)

goşgoz: “Toprağı sürerken, toprak altından çıkan ve kestaneye benzer bir kök.” (DS-VI:2107) (-Gm.-Kr.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.33)

gotol: “Lahana, karnabahar kökü.” (DS-VI:2108) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,22.33)

kahmut: “Tarlalarda biten bir otun kökü.” (DS-VIII:2598) (-Gm.-Ezm.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,13.57)

koçkuz [koçkuzu]: “Kırlarda toprak altında yetişen ceviz büyüklüğünde siyah kabuklu yenilen bir kök.” (DS-VIII:2895) (-Ed.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,13.57)

könçek (I): “Çürümüş ot kökü.” (DS-VIII:2958) (-Af.) (sözlük.gov.tr.27.01.2023,15.08)

örk (III): “1. Kök.” (DS-IX:3347) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.01)

paçal (III): “2. Sap, kök.” (DS-IX:3376) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,09.41)

pöçük (II) [->paçuk (II)]: “Kesilmiş ağaç kökü parçaları: *Sobayı poçuklarla doldur, iyi kar yapar.*” (DS-IX:3377) (-Ed.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,13.59)

payam (II) [piyam (II)]: “Topraktan çıkartılan içi sarı tatlı bir kök.” (DS-IX:3415) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,13.58)

pıcık: “Ağaçların ince kökleri.” (DS-IX:3439) (-El.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.00)

picik (II) [->piçik]: “Ağaçların ince kökleri.” (DS-IX:3451) (-El.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.00)

punçak (I) [->ponçak (I)]: “Ağaçların ince kökleri.” (DS-IX:3486) (-Sm.-Ezc.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.01)

pülçük: “2. Soğan, pırasa, havuç vb. sebzelerin dibinden sarkan ince kökler.” (DS-IX:3494) (-Kıb.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.03)

pürçek (II) [pünçek,pürç (II)]: “1. Ağaç ve bitkilerin saçak gibi ince.” (DS-IX:3496) (-Af.-Dz.-Mn.-Es.-Çkr.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.02)

pürçek (II) [pünçek,pürç (II)]: “2. Su yollarındaki künklerin tıkanmasına neden olan ot ya da kökler.” (DS-IX:3496) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.02)

tepdevir: “Tekme ile sökülen ağaç kökleri: *Tepdevir çırası.*” (DS-X:3881) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.04)

tilki (II) [->tilkicek]: “Yer altındaki su borularını tıkayan ince bitki kökleri.” (DS-X:3931) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.05)

tincik (II): “Bitkilerin emici ince kökleri.” (DS-X:3934) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.06)

topacık: “Çiğdem vb. bitkilerin yumru kökleri.” (DS-X:3961) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.06)

tosmuk: “Tarladaki ot ya da kamış kökü yığını.” (DS-X:3973) (-Ay.-Ada.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.06)

ulk (I): “Kök.” (DS-XI:4034) (-Nş.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.07)

añız: “1. Ekin biçildikten sonra tarlada kalan kökler.” (DS-XII:4419) (-Af.-Ank.)

(sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.00)

firez: “2. Biçilmiş tarlada kalan ekin kökleri.” (DS-XII:4504) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.28.02.2023,20.03)

pıcık: “Ağacın ince kökleri ve üstündeki kıl gibi emici saçakları.” (DS-XII:4645) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.07)

2.29.12 Kütük

çortmuk: “Toprak altından çıkarılan dallı budaklı küçük ağaç kütüğü.” (DS-III:1273) (-Ky.-Ada.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,13.53)

çötük (I): “Budanmış asma kütüğü.” (DS-III:1297) (-Ay.-Ba.-Zn.-Çr.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,13.53)

umça [umcu]: “1. Kütük, kök.” (DS-XI:4036) (-Yz.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,13.54)

umça [umcu]: “2. Asma kütüğü.” (DS-XI:4036) (-Tk.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,13.54)

umtırak [untırak]: “Kesilmiş çam kütüğü.” (DS-XI:4038) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,13.55)

2.29.13 Tomurcuk

buḡ: “Tomurcuk.” (DS-II:781) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.55)

burc: “2. Sürgün, tomurcuk.” (DS-II:794) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.56)

celmük: “Ağaçların yaprak açacağı zamanki tomurcuklu hali.” (DS-III:879) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,13.08)

civindirik (II): “Tomurcuklanma.” (DS-III:989) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,13.09)

cücük (II): “1. Tomurcuk.” (DS-III:1021) (-Brd.-Mn.-Ba.-Çkl.-Ed.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,13.10)

çücük: “2. Tomurcuk.” (DS-III:1306) (-İç.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.00)

domurcuk: “Tomurcuk.” (DS-IV:1553) (-Isp.-Ama.-To.-Kr.-Mr.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.49)

emzik (I): “İncir dallarının tepelerindeki tomurcuk.” (DS-V:1742) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.

19.01.2023, 13.11)

en (IV): “Ağaç dallarının tomurcuk yeri.” (DS-V:1743) (-Es.-Çr.-İç.) (sözlük.gov.tr. 19.01.2023,13.12)

gagga: “Tomurcuk.” (DS-VI:1892) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.00)

göz (I): “Bağ çubuklarında yaprak ve filiz çıkan yer, tomurcuk.” (DS-VI:2174) (-Brd.-Dz.-Ay.-Mn.-Kc.-Ama.-Ar.-Kr.-Sv.-Krş.-Ng.-Kn.-Ada.-İç.-Mğ.-Krk.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,13.12)

gugul (II): “Tomurcuk.” (DS-VI:2190) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,13.13)

gupik: “Tomurcuk.” (DS-VI:2197) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,13.13)

gübelek (III): “Portakal, limon ve turunç gibi ağaçların tomurcuğu.” (DS-VI:2205) (-İz.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,13.14)

gügük (II): “Lâle tomurcuğu.” (DS-VI:2216) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.04.02.2024,10.58)

kokurdak: “Tomurcuk.” (DS-VIII:2906) (Rumeli Göçmenleri -Ed.) (sözlük.gov.tr. 11.02.2024,18.00)

kukus: “Tomurcuk.” (DS-VIII:2993) (-Tr.-Gm.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,13.13)

modül (I): “Tomurcuk.” (DS-IX:3207) (-Or.-Gr.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,13.13)

muğ: “Tomurcuk.” (DS-IX:3216) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,13.13)

mumbulluk: “Tomurcuk.” (DS-IX:3218) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,13.14)

murmüt: “1. Tomurcuk.” (DS-IX:3221) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,13.15)

öbek: “Tomurcuk.” (DS-IX:3307) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,13.17)

pötelek (II) [->pörtelek]: “Tomurcuk: *Soğuklardan ağaçlar pöteleklenemedi.*” (DS-IX:3481) (-Af.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,13.17)

pürç (I): “2. Ağaçların tomurcukları.” (DS-IX:3496) (-Or.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023, 10.01)

söbek (IV) [->sömek (I)-1]: “Tomurcuk.” (DS-X:3672) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr. 19.01.2023,13.45)

tohur (I): “3. Daha gonca olmamış çiçek tomurcuğu.” (DS-X:3946) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,13.18)

tombak (II): “2. Tomurcuk.” (DS-X:3955) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.16.01.2023,11.50)

tomurşak: “1. Tomurcuk.” (DS-X:3958) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.21)

toybar: “Tomurcuk.” (DS-X:3975) (-İç.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,13.45)

tozzak (III): “Büyük tomurcuk.” (DS-X:3977) (-Krş.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,13.19)

zombak [zonbak]: “Tomurcuk.” (DS-X:4393) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,17.18)

tomburcak: “Tomurcuk.” (DS-XII:4767) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.13)

2.29.14 Tohum

acımık (I): “2. Çokça buğday tarlasında biten ve delice, karamuk da denilen ot ve ot tohumu.” (DS-I:50) (-Uş.-Isp.-Brd.-Dz.-Ba.-Es.-Kü.-İst.-Sv.-Ank.-Ky.-Nğ.-Ada.-Kn.-İç.-Ant.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,09.50)

ak bacak: “2. İyi cins bamya tohumu.” (DS-I:141) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,14.24)

arpacık: “2. Tohumluk soğan.” (DS-I:330) (-Dz.-Ba.-Çkl.-Brs.-Kü.-Bil.-Bo.-Sk.-İst.-Ks.-Çr.-Sm.-Ama.-Ar.-Sv.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.12)

avkuş: “Mürdük, bir bitki tohumu.” (DS-I:387) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.29)

balamırt: “3. Dağlarda yetişen bir çalının tohumu.” (DS-II:499) (-Af.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,13.44)

beşle: “Tohumluk hıyar.” (DS-II:644) (-Bt.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.21)

bicir: “Akasya tohumu.” (DS-II:682) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.28)

bibil: “1. Buğdayın içine karışan koyu renkli bitki tohumu.” (DS-II:678) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.26)

borola: “Soğan tohumu.” (DS-II:741) (-Yz.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.42)

boncuk: “Buğdayların içinde biten, ufak taneli, parlak, sert tohumlar.” (DS-II:736) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.41)

cımışka (I) [çıpışka] [->cılınka]: “Ayçiçeği tohumu.” (DS-III:917) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.00)

cibi (VI): “Keten tohumu.” (DS-III:954) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.01)

cimit (I): “1. Keten tohumu.” (DS-III:973) (-Brs.-Ks.-Çkr.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023, 09.02)

cinit: “Keten tohumu.” (DS-III:981) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.03)

çatalca (III): “Buğday, arpa tanelerinin içinde bulunan ot tohumu.” (DS-III:1088) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.03)

çatlakoç: “Melengiç ağacının tohumu.” (DS-III:1091) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023, 09:04)

çedeme: “Keten tohumu.” (DS-III:1105) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.23)

çeltiyh: “Prinç tohumu.” (DS-III:1127) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.29)

çem çün: “Soğan, sarımsak ve pırasanın ortasından uzayıp tohum veren sap: *Pırasalar çemçünü serleştirdi.*” (DS-III:1129) (-Or.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.05)

çıt çıt (I): “1. Keten tohumu.” (DS-III:1192) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.06)

çıt çıt (I): “2. Kenevir tohumu.” (DS-III:1192) (-Dy.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.06)

çil (II): “İslatılmış tütün tohumu.” (DS-III:1213) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023, 09.06)

çimit (I): “Keten tohumu.” (DS-III:1223) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.09)

çitil (I): “3. Tohum.” (DS-III:1243) (-İç.-Ant.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.06)

çiyit (I) [->çivit (II)-1]: “Pamuk tohumu, çekirdeği.” (DS-III:1250) (-İz.-Zn.-Ar.-Kr.-Ml.-Gaz.-Mr.-Sv.-Ng.-Kn.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.07)

çiyit (I) [->çivit (II)-1]: “2. Meyve ve sebzelerin çekirdeği, tohumu.” (DS-III:1250) (-Brs.-Sn.-Or.-Ar.-Kr.-Sv.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.08)

çiye (II): “3. Çam kozalığının tohumu.” (DS-III:1250) (-Af.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023, 09.11)

çötene: “Çam ağacının tohumu.” (DS-III:1297) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.10)

çücük (I): “6. Soğanın tohum veren uzun sert yaprağı.” (DS-III:1306) (-Ay.-Kn.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.00)

dayaklık: “Tohum ekilirken çiftçiye yardım etme.” (DS-IV:1385) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,22.17)

deddevir: “Kesilmiş ağacın, toprağın altında kalan kökü.” (DS-IV:1396) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.12)

dikki: “Sebze tohumu.” (DS-IV:1488) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.30)

dokulcan: “Seyrek çıkan tohumların aralarına yeniden ekilen tohum.” (DS-IV:1540) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.41)

dondurma: “Kışa doğru ekilen tohum.” (DS-IV:1559) (-To.-Gm.-Ar.-Ezm.-Sv.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.50)

dönek: “Zamanla bozulmuş bitki tohumu.” (DS-IV:1583) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,14.02)

ebem pisiği: “Bir otun uçan tüylü tohumu, pisi pisi.” (DS-V:1655) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,13.23)

efelek (I): “Ebembülük adındaki bitkinin ince,tüy gibi uçuşan elle tutulamayan tohumu.” (DS-V:1667) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.15)

efin [efiyen-1]: “2. Haşhaş tohumu.” (DS-V:1669) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.17)

eğerek: “Keten tohumu.” (DS-V:1676) (-Bt.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.20)

eğerce mayana: “Lohusa kadınlara,sancılarını dindirmek için,kaynatılıp suyuna şeker koyularak içirilen kokulu bir otun tohumu.” (DS-V:1676) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.21)

ekme sovan: “Tohum olarak kullanılan arpacık soğanı.” (DS-V:1697) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,13.23)

enek (VI): “Tohumluk kuru fasulye.” (DS-V:1749) (-To.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,13.24)

evin (I): “3. Tohum.” (DS-V:1807) (-Ba.-Sn.-Kn.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,18.00)

ezgin (II): “Keten tohumu.” (DS-V:1829) (-Nş.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,10.04)

fitık: “Dikenli ve bodur ardıç ağacının tohumu.” (DS-V:1861) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,09.15)

gabalak: “İri soğan, arpacık denilen tohumluk soğanın büyüğü.” (DS-VI:1883)

(-Af.-Isp.-Brd.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.24)

garamuk [garamuh]: “Buğdayların içinde bulunan yuvarlak kara ot tohumu, karamuk.” (DS-VI:1920) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.25)

gara tohum: “Soğanın çiçekten sonraki küçük ve siyah renkli tohumu: *Bağa biraz gara tohum ekdim.*” (DS-VI:1920) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.26)

gaybana (IV): “Biber, patlıcan vb. bitkilerin tohumu.” (DS-VI:1943) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.28)

genevir: “Kendir tohumu.” (DS-VI:1990) (-Af.-Isp.-Brd.-Kn.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.11)

gığış: “Efelik otunun dalında kuruyan tohumları.” (DS-VI:2037) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.30)

gılık (III): “Meşe ve çam tohumu.” (DS-VI:2042) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.32)

gısga: “Tohumluk küçük soğan.” (DS-VI:2062) (-Ama.-To.-Ml.-Sv.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.38)

gizir (II): “Tütün tohumu.” (DS-VI:2087) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.34)

goğer: “Tohum, tohumluk soğan.” (DS-VI:2095) (-İst.-Sv.-İç.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.35)

gozah: “1. Tohumluk soğanın irisi.” (DS-VI:2112) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.40)

göbelek (IX): “Tütün tohumu.” (DS-VI:2116) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,10.15)

göğcür: “Tahılın içindeki yabanî tohum.” (DS-VI:2127) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.28)

gölüncür: “Tahıl içinde bulunan bir çeşit bitki tohumu.” (DS-VI:2146) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.36)

gömele (II): “Tohum çukuru.” (DS-VI:2149) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.39)

göver (I) [göbek (IV),göbelle (III),göğer (I),gövem (III),güver]: “Tohumluk küçük soğan, arpacık soğanı.” (DS-VI:2168) (-Isp.-Brd.-Dz.-Ay.-İz.-Sv.-Kn.-İç.-Ant.-Mğ.)

(sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.40)

gözlük (I): “Lahana, pancar, turp gibi sebzelerin tohumu.” (DS-VI:2183) (-Sv.)
(sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.40)

güdün (I): “Keten tohumu.” (DS-VI:2215) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.41)

güncülü: “Susam tohumu.” (DS-VI:2225) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.04.02.2024,14.20)

hennük: “Yeni filizlenen tohum.” (DS-VII:2341) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.55)

herke: “Haziran, ağustos aylarında sürülerek bırakılmış tarlaya ekilen tohum.”
(DS-VII: 2346) (-To.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.56)

hilorik: “Buğdaya karışmış olan ufak, yuvarlak, siyah renkte bir çeşit tohum, karamuk.”
(DS-VII:2360) (-Tn.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.03)

ızgın: “2. Kışın mandalara yedirilen bir çeşit bitki tohumu.” (DS-VII:2499) (-Nğ.)
(sözlük.gov.tr.27.01.2023,15.22)

ızgın: “3. Kenevir tohumu.” (DS-VII:2499) (-Krş.) (sözlük.gov.tr.27.01.2023,15.22)

iğilcen (II) [->iğilce (II)]: “Bir çeşit ot tohumu.” (DS-VII:2510) (-İz.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.42)

ilasan [ilasana]: “Soğan tohumu.” (DS-VII:2518) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.42)

inemelik: “Tohum almak için ekilen soğan.” (DS-VII:2541) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.41)

irez (I): “1. Tahıla karışan delice tohumu: *İrezli ekmek başımı ağrıtıyor.*”
(DS-VII:2549) (-Isp.-Ky.-Ant.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.43)

isga: “Tohumluk küçük soğan, arpacık soğanı.” (DS-VII:2554) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.25)

iskelen: “Tohumluk küçük soğan arpacık soğanı.” (DS-VII:2556) (-Af.-Isp.-Brd.-Dz.-Bo.-Ank.-Nş.-Ada.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.42)

karaca (I): “Soğan tohumu.” (DS-VIII:2639) (-Af.-Isp.-Dz.-Ay.-İz.-Mn.-Ba.-Çkl.-Bil.-Es.-İst.-Çr.-El.-Gaz.-Kn.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.43)

karacuh: “Ot tohumu.” (DS-VIII:2640) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.20.09.2023,09.18)

karadağ: “Buğday arasında görülen siyah tohumlar, fiğ.” (DS-VIII:2641) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,13.24)

karıva (II): “Soğan tohumu.” (DS-VIII:2664) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.46)

katgıntı: “Karışık tohum.” (DS-VIII:2682) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.46)

kendirik (II) [-> kendürük]: “3. Keten tohumu.” (DS-VIII:2742) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,13.18)

kıcı (VI): “1. Hardal tohumu.” (DS-VIII:2782) (-Hat.-Gaz.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.47)

kişnek: “Kendir tohumu.” (DS-VIII:2886) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,17.59)

kobak (I): “Haşhaş bitkisinin tohumu.” (DS-VIII:2889) (-İz.-Mn.-Brs.-Kü.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.48)

kukarca: “Soğan tohumu.” (DS-VIII:2992) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.47)

kumbuz (III): “Tuzlanarak kavrulmuş kenevir tohumu.” (DS-VIII:2999) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.48)

küner [->künar (I)]: “Çam tohumu.” (DS-VIII:3001) (-Dz.-Ay.-İz.-Ant.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.48)

küncüt: “2. Susam tohumu.” (DS-VIII:3036) (-Ağ.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024,18.57)

mana (II): “Tohumluk hıyar.” (DS-IX:3116) (-İç.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,10.06)

mana (II): “1. Tohum.” (DS-IX:3116) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,10.06)

manalık [manelik]: “Tohumluk hıyar.” (DS-IX:3116) (-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,10.07)

mızırgat: “Hardal tohumu.” (DS-IX:3196) (-Yz.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,23.22)

müklük: “Soğan tohumu.” (DS-IX:3228) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,13.37)

ör (IV): “Tohum.” (DS-IX:3343) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.48)

örük (I): “2. Tohum, çekirdek.” (DS-IX:3352) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.48)

özek (VII): “1. Soğan vb.bitkilerin ortasından çıkan tohum sapı.” (DS-IX:3370)

(-Vn.-Bt.-Krk.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.49)

papır (III): “Dikenlerden çıkan tüylü tohum.” (DS-IX:3393) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023, 10.04)

pufik (II): “Bitkilerden havaya uçan pamuk gibi tohumlar.” (DS-IX:3482) (-El.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,10.05)

semsem (II): “Tarlalarda biten hoş kokulu bitki tohumu.” (DS-X:3580) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.50)

seyrek: “Keten tohumu.” (DS-X:3598) (-Dz.-Ba.-El.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.57)

sıska [sısğa,sıska]: “Soğan tohumu.” (DS-X:3620) (-Isp.-Tr.-Rz.-Gr.-Sv.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.51)

sipsi (III): “Soğanın tohum taşıyan bölümü.” (DS-X:3645) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.52)

şeytan arabası (II): “Kara hindibanın uçan tohumu.” (DS-X:3765) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.53)

şimel: “Biçilerek bir doğrultuda bırakılan buğday tohumları.” (DS-X:3779) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.54)

şışirme: “Arpacıktan büyük soğan tohumu.” (DS-X:3787) (-Sk.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023, 09.54)

tısğa (II): “Soğan tohumu.” (DS-X:3925) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.29.03.2023,23.55)

toğom: “Tohum.” (DS-X:3943) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.54)

tom (II): “Tohum.” (DS-X:3953) (-İç.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.55)

tomsuruk: “Tohumun çatlayarak baş vermiş durumu: *Bizim bakla henüz tomsuruk halinde, daha bir yağmur ister.*” (DS-X:3957) (-Mn.-Or.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024, 15.34)

toom: “Tohum.” (DS-X:3961) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.55)

tot (III): “Çam tohumu.” (DS-X:3974) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.56)

türcan: “Kendir tohumu.” (DS-X:4013) (-İç.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.58)

yyiden: “Yaş toprakta çürüyen tohum.” (DS-XI:4284) (-Nğ.-Kn.) (sözlük.gov.tr.

01.02.2023,09.58)

zegerek [zârek,zeğrek]: “Keten tohumu.” (DS-XI:4355) (-Sm.-Kr.-Ezm.-Vn.-El.-Ml.-Yz.-Ank.-Nğ.-Kn.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.59)

zeyrek (I) [zârek,zeprik]: “Keten tohumu.” (DS-XI:4363) (-Af.-Bil.-Es.-Zn.-Çkr.-Çr.-Sm.-Ama.-To.-Ezc.-Sv.-Yz.-Nş.-Krş.-Ky.-Nğ.-Kn.-Ada.-Krk.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.59)

zivzik: “Tohumluk küçük soğan.” (DS-XI:4391) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024, 16.53)

bider: “Tohum.” (DS-XII:4458) (-Isp.-Ba.-Ezm.-Mş.-Ml.-Gaz.-Mr.-Hat.-Sv.-Yz.-Nğ.-Ky.-Ada.-İç.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,10.00)

dölgen: “Tohum: *Buğday dölgeni çok iri.*” (DS-XII:4487) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,10.02)

iskelen: “Soğan tohumu.” (DS-XII:4525) (-Af.-Isp.-Brd.-Dz.-Bo.-Ank.-Nş.-Ada.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,10.02)

kalık: “Soğan tohumu, soğancık.” (DS-XII:4531) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024, 09.18)

seğrek [->seyrek]: “Keten tohumu.” (DS-XII:4679) (-Dz.-Mr.-Sv.-Ada.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,10.02)

semişga: “Ayçiçeği tohumu.” (DS-XII:4682) (-İğ.-Kr.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023, 10.02)

sılıf: “İncirin içinde bulunan küçük ot tohumu.” (DS-XII:4689) (-İğ.-Kr.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,10.03)

sısğa: “Soğan tohumu.” (DS-XII:4692) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,10.03)

tom: “Tohum.” (DS-XII:4766) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.11)

zârek [->zeyrek (I)]: “Keten tohumu.” (DS-XII:4830) (-Ama.-Sv.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,10.03)

2.29.15 Yaprak

çücük (I): “6. Soğanın tohum veren uzun sert yaprağı.” (DS-III:1306) (-Ay.-Kn.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.00)

gabırcık: “Gelincik yaprağı: *Gabırcıktan salata çok güzel olur.*” (DS-VI:1885) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,11.00)

gapçık: “2. Soyulmuş ve kurumuş mısır sap ve yaprağı.” (DS-VI:1916) (-Af.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,11.04)

gelek (II): “1. Kurumaya yüz tutmuş yeşil yaprak.” (DS-VI:1974) (-Or.-Gr.-Gm.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,11.07)

gelek (II): “2. Kavun kabak sapların budakları.” (DS-VI:1974) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,11.08)

gelik (V): “Kurumuş sebze yaprağı.” (DS-VI:1978) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,11.09)

gıl (II): “Kuruyarak dökülen çam yaprağı.” (DS-VI:2035) (-Af.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,11.15)

göynek (II): “2. Mısır koçanını saran yeşil yapraklar.” (DS-VI:2172) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,11.16)

gübür: “3. Kuru ağaç yaprakları.” (DS-VI:2206) (-Ml.-Gaz.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,11.16)

kazal: “1. Sonbaharda dökülen yapraklar, gazel.” (DS-VIII:2710) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.27.02.2023,19.22)

kazal: “2. Mısır sap ve yaprakları.” (DS-VIII:2710) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.27.02.2023,19.23)

kıvıç (I) [kıvırç]: “İnce çam dalı, çamların iğne gibi olan yaprakları: *Hasan korudan çok kıvıç kesmiş.*” (DS-VIII:2849) (-Çkr.-Çr.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,11.37)

kirç: “Sebze yaprakları.” (DS-VIII:2875) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.10.02.2024,10.35)

mol (III): “2. Ağaçların ince dalları.” (DS-IX:3208) (-Ezc.-Tn.-Ml.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,11.37)

palatır (III): “1. Sararmış tahılın tarlaya dökülen yaprakları.” (DS-IX:3383) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,09.42)

pülçük: “1. Çam yaprağı.” (DS-IX:3494) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,14.03)

pürç (I): “3. Söğüt ağacının yaprakları.” (DS-IX:3496) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.02)

pürç (II): “3. Sebzelerin yeşil gövde ve yaprakları.” (DS-IX:3496) (-Af.-Isp.-Nş.-Nğ.-Kn.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.04)

pürçük (II): “Taze soğan, sarmısak, pırasa, marul vb. sebzelerin yenilen yeşil yaprakları.” (DS-IX:3496) (-Af.-Brd.-Dz.-Ank.-Kn.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.05)

tefek [->tevek-4]: “3. Yaprak: *Ağacın tefekleri dökülmüş.*” (DS-X:3858) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,11.40)

yakmuk: “Asma yaprağı.” (DS-XI:4130) (-İst.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,11.18)

yevek: “Asma yaprağı.” (DS-XI:4259) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,11.18)

ilibada: “Dolmalık yaprak.” (DS-XII:4523) (-Af.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,11.37)

2.30 Tarımla İlgili Söz

ekâh: “Ekelim anlamında.” (DS-V:1691) (-Bt.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,09.28)

ger oğlum: “Çift sürerken çiftçinin tarlabaşına vardığında öküzü geri çevirmek için söylediği söz.” (DS-VI:2006) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.30.03.2023,20.12)

Tablo 2.1’de Derleme Sözlüğü’ndeki tarımla ilgili isimler gösterilmiştir.

Tablo 2.1

Tarımla İlgili İsimler

abanges	akamat	aldangeç (I)	arañi (II)
abara (II)	akarista	alfat	arangı
abızambak (III)	akbaş (I) (II) (III) (IV)	alguş	araz (V)
abrıl (II)	akbatırak	alısın	araziye
abutırak	akböce	alkuş	arazut
abüklüm	akçaç	almacık (I) (II) (III)	arbacan
acar (IV)	akdamar	almalık (I) (II)	arcıt
acara	akekin	almut	ardak (I) (II)
acabek (I) (II)	akın	al oğlu	ardık
acer (I)	akıraz	aloruğ	ardılı
acemik	akmeri	aloy	arduç
acı (I) (II)	akova	aluç	argın
acıca (I)	akpusa	alüce	arıs (I)
acıcalba	akrap (III)	amez	arka
acık (III)	aksarhan	ameriken	armit
acımık (I) (II)	akser	amofta (I) (II)	arna
acırga (I) (II)	aksısam	anaç (VIII)	arnat (I) (II) (III)
adağa	aktop	anatana	arnut
adıyaman	akunduz	anasun	aros
ados	akyarmaz	ancap	arpağan

adu	akzahran	ancur	arpacık (I) (II) (III)
afaracı (I) (II) (III)	alañ	andız (I)	arpalık (I) (II) (III)
aferim	alabada	andıra	artlı
agganak	alabaş (II)	andiraz	artığa
ağbaldır	alaca (I) (II)	anger	aruk
ağcaca	alacık	angıt	arus
ağcağız	alaça (I)	angur	asfur
ağça (II)	alaçakır	anık (IV)	asıl
ağdalak	alaf (II)	añız	askil
ağdarı	alaflık (I) (II)	anis	aslamalık
ağı ((II)	alaganta	ankşama	aslım (III)
ağılcın	alagülük	anrañna	asmaklık
ağmarı	alañ	anslı	aspir
ağsüntere	alañta	anuñ	aşendos
ağşayık	alahinta	anusun	aşılak
ağtop	alasan (I) (II)	anuz	aşlak
ağunduruk	alatura	apartu	aşkar (IV)
ağure	alavurt	apırcak	aşur (I)
ahdarı	alaz	appa (II)	atiçi
ahdam	alaza	apotı	atitfel
ahlat (II)	albalı	aragop	aturun
ahlet	albustan	aragogik	ava

a'ırotu	alçacık	arakçıl	avaç
ajbun	alça	arakop	avadik
ak	aldıç	aran	avan (III)

[Tablo 2.1 (Devam) Tarımla İlgili İsimler]

avar (I)	badi	bâra	bey (I) (II)
avat (I) (II)	baduka	baralak	beyar
avelik (I) (II)	badul	barana	beydug
avgıç	badut	baravuz	bezene
avgun	baddem	barazıt (I) (II)	bıçılğın
avırtlak (II)	bağala (I) (II)	barık	bıçkı
avku	bağcı	bark (II)	bığcı
avkuş	bağık (I) (II)	bartlak (III)	bılk
avşam	bağırsık	bartun	bılka
avu	bağırtlak (IV)	bardacık	bıldik
avukçu	bağlak	barmağlıh	bırasa
ayagan	bağnos	basra	bırçalık
ayanguru	bahteniz	bastan	bısırgan
ayakçalık	bâk (I) (II)	bastırık (VII)	bışğı
aydeçi	bakıldak	basık	bıtırak
aydede	baklalık	başlık	bıyıklı
aydın	balaband	batbat	bızalık
ayer	baladız	batçe	biberiza

ayıcı	balestik	batgın	bibil
ayıngeç	balamırt	batas	bibilā
ayıt	balanur	batık (I)	bibodca
ayruk	balbal	batlangaz	bicir
ayvadana	balcan (I) (II)	bavra (II)	bicar
ayvaganı	balımışik	bavrik	biçim
azad	balkıza	bayam (I) (II)	biçinçizılıkı
azezi	ballica (I) (II)	bayar	bider
azıklık	ballıka	bazi (I)	biddik (II)
azik	ballık	bazık (I)	bilbil
azman (II)	balkık	bazut	bilisura
azmuḥ	balsara	bēbē (IV)	binbal
azvey	bamb	beklemezcik	bindak
azor	bamiye	belemir (I) (II)	birhamba
azzan	bambal	belkanat	birem
babaçça (II)	bambıl	belerce	birgi
babut	bambık	belci	birki
bāça	bambul	ben (I)	bisamcık

Tablo 2.1'in devamı EK 1'de sunulmuştur.

Tablo 2.2’ de ikileme yapısındaki tarımla ilgili sözcükler aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 2.2

İkileme

abem dedem	çalak cülek	encel üncel	hat hul	patır patır
ağma doğma	çerük çürük	fak fakı	hıl hıl	pıt pıt
ağı düğü	çem çün	fat fat	hıyır hıyır	pürü pürü
ala pata	çelmek çelmek	fiş fiş	hır hır	pür pürü
anah kızlı	çingıl çingıl	fil fil (I) (II)	hört hört	şak şak (I) (II)
aşı aşı	çıt çıt (I) (II)	gaba saba	höllük höllük	şak şakı
avar zavar	çini çitlik	gag goç	hün hün	şap şak
bad bad	çöm çöm	gıcı gıcı (I) (II) (III)	kırt kırt	talaş malaş
bici bici	dangıl dingil	gıl gır	kiş kiş	top top
boğuk boğuk	den den	gıl gıl (I) (II)	meş meş	susam susam
buğa boğa	div div	gili gili	mennik mehtik	tık tıkı
cici bici (I) (II)	doz doz	gil gil (I) (II)	mıcır mıcır	vay vay
cok cok	eci bücü	gili gili (I) (II)	mırk mırk	vıccı vıccı
cört cört	efil efil	gül gülü	nem nem	yağlı dürülü

Tablo 2.3’de isim+fiil+fiilimsi eki yapısındaki tarımla ilgili sözcükler aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 2.3

İsim+Fiil+Fiilimsi Eki

acı kokan	dil buran (I) (II)	harp hapan	küp düşen
alma erdiren	dinnen diren	hap tutan	mayıs basma
aptal öldüren	ebem bükme	hap kesen	sakal çürüten
arpa kıran	el duran	hıyar kesen	sakal ısıyan
ayı boğan	el düren	hoş kuran	sepene kıran
balık gıran	el gurtaran	hoş veren	serpene kıran
boz bağırğan	el yaran	huş kuran	sinek kıran
can kesme	er yeten	is bitren	som vurmak
cırt atan (I) (II) (III)	evcik kıran	is pitiren (I) (II)	şip kesen
cip kesen	gayış gıran	kalle gezen	tez basan
çalı basan	gazan delen	kantar aşlama	yere batan
çelmek çelmek	gelin güldüren	kaplan boğan	yer bozma
çoban çökerden	güne tapan	karı gezdiren	yere geçen
dana kıran	gup düşen (I) (II)	kayış kıran	yer yaran
demir bozan	guş etmeği	kendi biten (I) (II)	yeddei veren
deste basan	güp düşen	koca depen	yorgan kaldıran
deste bozan	hamur kesen	komşu gezen	
deste çürüden	hap kapan	köy göçüren	
deve çökerten	hap kaldıran	kup düşen (I)	

Tablo 2.4’de takısız isim tamlaması yapısındaki tarımla ilgili sözcükler aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 2.4

Takısız İsim Tamlaması

ağ mantar	demir elma	göy biber	kuş yürek (I) (II)
ağ yonca	demir yonca	gül üzüm	ören yer
arşın üzüm	eblağ üzüm	hacı balbal	süngü hıyar
aşura buğday	et toprak (I) (II) (III) (IV)	halı yer	şatır arpa
av buğday	eveyik tahıl	karga yürek	tokmak üzüm
ay köşk	findık biber	kavak ağaç	top baş
aygır incir	gadin barmak	kayı soğan	top pancar (I) (II)
bakla soğan	garga düle	kedi baş	toz kepir
bardağ erik	garga kavun	kıl kuyruk	tas kumsal
çakır cımmıt	garan kulpu	kılıç arpa	turş kiraz
çalı gaga	gılıç arpa	kök ağaç	üzüm böyrölce
çil soğan	gök birik	kud fasulya	yazı yaban
			yumurta mantar

Tablo 2.5’de İki kelimededen fazla tamlama yapısındaki tarımla ilgili sözlelerden örnekler aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 2.5

İki Kelimededen Fazla Oluşan Tamlamalar

ak kadın barmağı	gelin güveyi elması	öküz oğlan çiğdemi
alt yaylası kirazı	guş yüreği pakla	su gözeği otu
dul karı gömleği	harp kokan sırgı	süslü hanım çiçeği

Tablo 2.6’da belirtisiz isim tamlaması yapısındaki sözcükler aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 2.6

Belirtisiz İsim Tamlaması

ağaç göğsü	asma üzümü (I) (II)	bıraş otu	cinci armudu
ağaç üzümü	aş eriği	bilan otu	cin biberi
ağustos alması	aş yarması	bilon otu	cin darı
ağ bikeri	aş otu	bisibisi otu	cin kuşluğu
ârkgoz otu	aşı otu (I) (II)	bit gebesi	cin yolu
ahır otu	aşuğ beyazı	bodak mılı	cingen diken
ahır tarlası	at gulağı	bodur oğlu	cüce bağırsağı
ağbun otu	ateş buğdayı	boğma kiraz	cül üzümü
aklağna üzümü	ayar taşı	boğa tiken (I) (II) (III)	çahır tiken
alakavun otu	ayı mantarı	bortum üzümü	çakal çiytemi
alasit üzümü	ayı baldıranı	bor ağacı	çakırca diken
alatavşan üzümü	ayı otu	boranı elması	çam pürü
alim üzümü	ayı gulağı	bostan güzeli (I) (II) (III)	çam üzümü
alibeğ buğdayı	aylılı otu	bostan otu	çangal fasilesi
almacık otu	at paklası	boşça otu (I) (II) (III)	çakak börölcesi
al muharı	at yoncası	boşnak eriği	çakal armudu
al oğlu	altın otu	bozboruk otu	çalı boncuğu
allah ekmeği	ayı otu	bozdığan armudu	çecik kulağı
allik taması	aydın tatlısı	börek otu	çeç küreği
alma yaprağı	ayva başı	buğa siki	çekirken otu

anaç tikenı	ay1 eriği	buğda güzeli	çekkem sakızı
anakara üzümü	ay1 fıstığı	buhur otu	çıbı işi
ankut tohumu	ay1 mamuğu	buğday çiçeği	çıra üzümü
antalya muşmulası	ay1 şalgamı	bulak otu	çiçek lahanası
antep karası	baba inciri	bunbul elması	çiçek yemişı
apar yavşanı	babam başı	bursa buğdayı	çit arabası
aptal baklası	bağ arası	buvur sakızı (I) (II) (III)	çeç eriği
arab elması	bağ bışgısı	bük elması	çilbir otu
arap baturağı	bağ biti	cabla otu	çoban çırası
arap şalgamı	bağa yaprağı (I) (II) (III)	cadı şimşiri	çoban ekmeği
arap saçı	bakla çalısı	can eriği	çoban döşeği
arap daşağı (I) (II)	bakıldak otu	camız baklası	çoban elması
arap könçeği	bal bardağı (I) (II)	can otu	çoban takkesi
arap saçı	bal kabağı	cavur soğanı	çoban kösteği
arap şalgamı	bal üzümü	cazu tikenı	çocuk nefesi
ardıç burucu	balaman ağacı	cemal böğrölcesi	çöp içi
areb kozu	balcan inciri	cennet otu	çöl turpu
arı çiçeği	balçık hurması	cerik ağacı	dabag otu
arı götü	batbit otu (I) (II) (III)	ceylan çiçeği	daban inciri
arı otu	bayırgan otu	cıngıravu elması	dağ alması (I) (II)
arpa orağı (I) (II)	bekir oğlu	cırlavuk otu	dağ armıdı
arpa armudu	bel demerü	cırkavuk otu	dağ baklası

arpa elması	benli üzümü	cırtlak sakızı	dağ çayı
aptal otu	bertik otu	cicik üzümü	dağ eriği
askı döleği	bıcırğan otu	cicil darı	dağ sabunu

[Tablo 2.6 (Devam) Belirtisiz İsim Tamlaması]

dağ üzümü	el orağı	gelin barmağı	güvercin gözü
dakka otu	ellik otu	gelin elması	güz gülü
dal limonu	elik yoncası	gelin parmağı (I) (II)	güz yüğüti
damar otu	endirek ağacı	gelincik mancarı	halı saçağı
dam koruğu	enek memesi	gelin yanağı	hamzan kökü
dam olgunu	ergân üzümü	gelin yemişi	hanım yaması
dana baklası	ereğil otu	ger pelidi	harman kabağı
dana memesi	ese balı	geyec elması	harman süpürgesi
darak otu	eşek alması	geyik sırtı	hasret çiçeği
daraklık otu	eşek diken (I) (II)	gıcık hardalı	hatın barnağı
darı gömleği	eşek eriği	gıcı yapacağı	hatun döşeği
darı kesmiği	eşek helvası	gındıra arpası	havıt otu
darıcan otu	eşek inciri	gıral ağacı	hayhay tavı
darı mısırı	eşek kömürdeği	gıyam biti	hazın damı
darı sömeği	eşek marılı	gızlar yağlığı	helep şalgamı
darı tavı	eşek memesi	gice çiçeği	heybe güzeli
dat yükü	eşek tırnağı	gilgil darısı	hicaz buğdayı
davşan elması	eşek turpu	giyik elması	hocalar yemişi

davşan kulağı	eşek yağı	goca darı	hodayı armudu
davun otu	eşek yuncası (I) (II)	goç otu	horaz daşşığı
davut yaprağı	et elması	godıl elması	holis otu (I) (II)
daylı artığı	eten tavi	gol pezüğü	hor elması
dede kuleti	et üzümü	got gözeri	horosan inciri
dede sakalı	etteni eriği	goyun gözü	horoz yüreği
değirmen armudu	evelik otu	govan sakızı (I) (II)	horoz kursağı
dek sepedi	eyilcan otu	göbek elması	horum tudu
deke sakalı	fenerit üzümü	gök göğerti	humma otu
dém ekini	fesliğan üzümü	gömeç eriği	hurma üzümü
demir diken	fındık cevizi	gömeç otu	ıldız kökü
deniz otu	firek biberi	göl keşanesi (I) (II)	iğde bildiği
deper otu	gadın budu	gölez eriği	iğne atımı
deper otu	gan yaşı	götlek ormanı	ilan parçaları
dere kabalağı	gara avu	gövem eriği	ilan purçaları
deveci bardağı	gara yağı	gövercin topuğu	ilan burçağı
deve dabanı (I) (II)	garga burnu	göz eksiği	ilan dili (I) (II)
deve topalağı	garga soğanı	göz bardağı	iletir sakızı
deve dişi (I) (II)	gargı kamışı	göz kaçığı	ilik mantarı
deve gönü	gayınna dili	guli bacağı(I) (II)	inek memesi
deve gözü	gayıt evi	gurt gulağı (I) (II)	ip burnu
deve gözü	gaz ayağı (I) (II)	guş burnu	inelik otu

Tablo 2.6'nın devamı EK 2'de sunulmuştur.

Tablo 2.7’de iki kelimeden oluşan tarımla ilgili sözcükler aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 2.7

İki Kelime

ali dede	debe daban	karaca occam	seten seyrek
alkara kılçık	duta elma	kara işgildi	süddi biyan
anşa gadın	eğerce mayana	kaplıca burgaz	söh sökü
aşa gadın	gene pakla	keleme keşir	şamı tud
aşen pilunç	ger oğlum	kertme terek	şepil dirik
bağrı bütün (I) (II)	guşgonmaz	kere öz	taşığıriyer
baldırı kız	gül yasır	kesme kanak	tekne göt
bari bütün	gönü kavun	kırma çek	tepdevir
barı derik	habal bilik	kızıl işgildi	tırna kop
bare bütün	haspir tiken	mendili melek	tütünü bulkarı
çardım çanak	haş verem	meryem hurt	üzüm böyrölce
çoban kalgıdan	hayva dene	mirem göbe	yanabidildamak
conç gağaç	hış denep	pürlü yapraklı	yon göbek
dana daşak	ımık acı	saplıca tinton	
daş badem	imam meselek	seki seklem	

Tablo 2.8’de sıfat tamlaması yapısındaki tarımla ilgi sözcükler aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 2.8

Sıfat Tamlaması

aca kızı	ak kozak	ballı darı	deve gulak
acı ağaç	ak köse	ballı kara	dıyrak buğday
acı ayıt	ak kulak	ballı basıra	dikenli mısır
acı düğlek	ak kunduz	baslı buğday	dingding kara
acı gavık	ak leyvaz	başlı ot	dişlek darı
acı güneş	ak mahsul	beser ot	dişi doruk
acı kara (I) (II)	ak pancar (I) (II)	bitli bakla	doğru kara
acı kalabak	ak sirke	bodur mahmut	domuz bıtırğa
acı kavruk	ak şekeri	boğma kiraz	dört hırha
acı kirez	ak top	borca bahar	eğşi kulak
acı koruk	ak üzüm	boz armut	ekşi kara (I) (II)
acı ot (I) (II)	ak yavşan	boz başak (I) (II)	ekşi ot
acı yavşan	akca kavak	boz elma	elifli bakla
aci bicik	akşi hamur	bozik kenger	emir sultan
aci cehre	al oğlu	boz toprak	engili buğday
ağca ağaç	al pehlivan	bülçüklü sovan	erkek üzüm
ah buğday	al yanak (I) (II) (III) (IV) (V)	büyük mut	er erik
ahbin tarla	al yonca	celim toprak	eşek turpu
ahça mercimek	ala bacak (I) (II)	cenik sovanı	eşgi alma

ak alma (I) (II)	ala börtük	cibilli tavuk	eyri demir
ak alıç	ala çakır	cilim toprak (I) (II) (III)	eyşi gece
ak arpa	al dimnit	cizvit börölce	firik darı
ak bacak (I) (II)	ala diriz	cücül darı	fos göbelek
ak badılcan	ala göbek	çanak para	gara fatma
ak baldır	ala göz	çaşkar tarla	gara gavuk
ak başlı	ala kangalı	çafili kürek	gara gılçıl
ak bıtırak	ala melek	çılmık sap	gara hülü
ak böröl	ala pancar	çıtır erik	gara ot
ak buğday	alaca bakla(I) (II)	çitili kavun	gara tohum
ak bülgül	alaca ceher	çürük ay	gara yonca
ak dene	alaca üzüm	çürük toprak	gara zirge
ak diken	alaca ot	dana göz	gatı gara (I) (II) (III)
ak dimlit	alim erik	daş kiraz	gegilli toprak
ak fiy	ali çehre	daşlıca armut	geven hıcı
ak ganak	ali yonca	datlı bilem	gıldikli yonca
ak gernaz	altı parmak	datlı kenger	gılıf ceviz
ak gevrek	arı buğda	deli badılcan	gırh günnüy
ak gök (I) (II) (III)	arı saman	deli bağ (I) (II) (III)	gila buru
ak gut	arcı ağaç	deli balta (I) (II)	goca baş
ak güneş	at kulak	deli biber	goğ pakla
ak güneyik	aydın göz	deli buğday	gö bakla

ak kadina	bal erik (I) (II)	deli kara	göde bakla
ak kanat	bal kadın	deli kiraz	göğ baldırcan
ak kayşak	ballı baba	delice mantar	göğ paḥla
ak kız	ballı boynuz	dene baş	gök bakla

[Tablo 2.8 (Devam) Sıfat Tamlaması]

gök kurt	kara gevrek	kıllı kozak	kuru yaz
gökçe ağaç (I) (II)	kara göz (I) (II)	kıllı yumak	küllü kara
gömleksiz arpa	kara gulak	kınalı parmak	küpeli arpa
guha tarla	kara hülün	kındırı buğday	kütkütü kiraz
güzlük üzüm	kara kalçık	kırık buğda	linliḡ gara
güzlük buğday	kara kavuk	kırma mısır (I) (II) (III)	mini göz
ham balcan (I) (II)	kara kayın	kırmızı bacaklı	miskice armut
hamaz toprak	kara kazancık	kırmızı gevrek	misli buğday
hampalı bel	kara kurut	kırk boğum	morca süpürge
hasıl tarla	kara kılçık (I) (II) (III)	kızıl cırık	ölgün tav
hasıl toprak	kara kıyaḥ	kırk günlük	ötürek toprak
has baldırcan	kara kız	kırk kanat	özlü toprak (I) (II)
ikinci güzlük	kara koca	kısabacak kiraz	para mercimek
ilbiz toprak	kara kovuk (I) (II)	kıvrak buğday	patlak mısır
ilk güzlük	karaca koğuk	kıvrak darı	pastrak mısır
ilk öğrek	kara köpük	kızıl bacak	iri kara
kaba tepək	kara moru	kızıl eğlim	pepe kuş

kabak nohut	kara oğlan (I) (II)	kızıl enik	pırpıl kavak
kadıbaş tiken	kara ot	kızıl gevrek	pülez toprak
kağşak toprak	kara papağ	kızıl gücük	saçaklı ağaç
kakkıroz çüçük	kara sergi	kızıl pelit	sağır toprak
kalle kabak	kara suluk (I) (II)	kızıl ot (I) (II) (III) (IV)	sanrama toprak
kambak buğday	kara tamas	kızıl üzüm	sancı otu
kanlı pınar	kara kavuk	kirik buğday	sapı sarı
kaplıca burgaz	kara tıkız	kırtık kiraz	saplıca tinton
kara ağır	kara tikenli	koca bakla	sarı ağu
kara bacak(I) (II)	kara toprak	koca orak	sarı baş (I) (II)
kara badacık	kara yanuğ	koca baş (I) (II) (III)	sağ balta
kara baldırcan	kara yapıldak	koca buğday	sarı bursa
kara başak (I) (II)	kara yaprak	kocabaş buğday	sarı buzđulu
kara bodurca	kara yonca	kokar ot	sarı diken
kara boğaz (I) (II)	kara yazı	kokor ganak	sarı erik
kara boru	karanfilbaş tütün	kok ceviz	sarıca erik
kara böce	kısacık mahmut	kokulu narpis	sarı kılçık
kara bulgar	katı kara (I) (II)	kokone buğday	sarı kıvrım
kara burcu	kekilli nadas	kök elma	sarı koğuk
kara çön	kel buğday	körbe bostan	sağır kulak
kara çalı	kelle darı	köse buğday	sarı kök

Tablo 2.8'in devamı EK 3'de sunulmuştur.

Tablo 2.9’da isnat grubu yapısındaki tarımla ilgili sözcükler aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 2.9

İsnat Grubu

ağ dirmet	baldırı kızıl	hamı tatlı	sapı uzun
ağ üzüm (I) (II)	burnu kızıl	içi gızıl	sap uzun
ağ üzüm	çıtnak kara	kabuğu kalın (I) (II)	yanı kara (I) (II) (III) (IV)
ağ yemşen	daş ahır	karnı kara (I) (II)	yanı kızıl
ak sulu	dibi tatlı	kulağı tozlu	gök sulu
ala sulu (I) (II)	dibi kıllı	kulağı yağlıklı	göğ sulu
başı bütün	ense koca	külülü garga	

“gibi” edatının da isimlerin yanına gelerek tarımla ilgili sözler yaptığı görülmüştür:

çapıt gibi: “Çok sık, birbirine girmiş (meyve hk.).” (DS-III:1076) (-Isp.-Ay.) (sözlük.gov.tr.09.04.2023,20.24)

çulum gibi: “Çoklu meyvesi olan ağaç.” (DS-III:1304) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,15.47)

mıh gibi (II): “Dopdolu, çok sıkı (meyve için).” (DS-IX:3180) (-İz.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,21.50)

Tablo 2.10’da edat ile oluşan tarımla ilgili sözcükler aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 2.10

Edatla Oluşan Sözcükler

çapıt gibi	çulum gibi	mıh gibi

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3 FİİLİMSİLER

TDK Güncel Sözlükte fiil ‘Bir kılışı, bir oluşu veya bir durumu anlatan, zaman ve kiplerle çekimlenebilen, -ma- ekiyle olumsuz biçimi yapılabilen kelime türü; eylem.’olarak tanımlanmaktadır. Aşağıda Derleme Sözlüğü’ndeki tarımla ilgili fiilimsiler sınıflandırılmıştır. Derleme Sözlüğü’nde “-ma, -ış, -mak” ekleriyle yer alan tarımla ilgili sözcüklerin 1. Tarımla ilgili bir işin, hareketin, oluşun adı. 2. Tarımla ilgili bir durumun adı olmak üzere iki farklı biçimde ele alındığı görülmektedir. Tarımla ilgili sözcüklerde fiilimsiler, genel olarak anlamlarındaki fiil işlevlerinden dolayı bu bölümde değerlendirilmiştir.

3.1 Ağaç

arayış: “Budama: *Ağaçlar yapraklarını döküyor, arayış zamanı geldi.*” (DS-I:301) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.37)

ardaklanmak: “Ağaç içten çürümek.” (DS-I:303) (-Sk.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024, 11.04)

azadlamak: “Budamak.” (DS-I:434) (-Bil.-Tn.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.38)

bıdamak: “Budamak.” (DS-II:658) (-Zn.-Or.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.24)

cıbarmak (I) [cıbırtmak]: “1. Ağacı budamak.” (DS-III:889) (-Gr.) (sözlük.gov.tr. 10.01.2023,22.27)

cıbarmak (I) [cıbırtmak]: “2. Ağacın yaprak ve çiçeklerini koparmak.” (DS-III:889) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.27)

cılbartmak: “Budamak.” (DS-III:964) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.10.01.2023,22.30)

cindiklemek: “Ağacı küçük küçük yontmak.” (DS-III:977) (-Kn.) (sözlük.gov.tr. 24.01.2023,22.15)

ciritmek: “Ağaçlar tırtıldan yaprakları dökülerek çıplak kalmak.” (DS-III:985) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,16.10)

çanaklamak: “2. Ağaçların dibini çukurlatmak.” (DS-III:1067) (-Ama.) (sözlük.gov.tr. 22.01.2023,21.38)

çevürmek (I): “Bahçenin etrafını dikenli ağaçlarla çevirmek.” (DS-III:1154) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.11)

çıblamak: “Ağaç budamak: *Bugün ağaçları çıbladım.*” (DS-III:1158) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.10.01.2023,22.33)

çıgdıklamak: “Baharda ağaçların yaprak gözleri kabarmak.” (DS-III:1159) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,10.50)

çığlamak (VI): “Ağaç dallarını budamak.” (DS-III:1163) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.10.01.2023,22.33)

çılamak (II): “Ağaç dallarını budamak: *Şu ağaçları çıla.*” (DS-III:1171) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.10.01.2023,22.34)

çirkmak (II): “Ağacı silkelemek: *Bu ağaçta erik çoktur, çırkta biraz dökülsün.*” (DS-III:1187) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,21.55)

çırpıştırmak: “Ağaç dallarının uçlarını ve küçük dalları kesmek.” (DS-III:1190) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.11)

çıvdırmak (III): “Ağacın kabuğunu yontarak özünü çıkarmak.” (DS-III:1199) (-Bil.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.16)

çıvmak (II) [çıvmaḥ]: “Ağaç filiz vermek.” (DS-III:1201) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.04.01.2023,14.49)

çilpimek: “Ağaçların sık dallarını seyrekleştirmek.” (DS-III:1220) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,21.47)

çontmak: “Ağaç dallarını kesmek.” (DS-III:1268) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.12)

çorallanmak: “Ağaç etrafına dal salıp, bodur kalmak.” (DS-III:1270) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,10.53)

çorallamak: “Ağacın üst dalları kurumak.” (DS-III:1270) (-Ed.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.46)

çotamak: “Bir ağacın dallarını gövdeden ayrıldığı yerin hemen üstünden kesmek.” (DS-III:1274) (-Sn.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.13)

çotullamak: “Ağacı büyük dallara ayrıldığı yerden kesmek.” (DS-III:1275) (-Or.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.14)

çöllemek (II): “Ağaçlı bir yeri kesip veya tarlayı biçip çöp haline getirmek.” (DS-III:1283) (-Dz.-Gr.-Tr.-Ar.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,16.08)

çubullaşma: “Ağacın dibini sık ve ağaca zarar veren filizler sarma.” (DS-III:1300) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.04.01.2023,14.53)

dallamak (V): “Budamak, seyreltmek.” (DS-IV:1346) (-Brd.-Çr.-Ama.-To.-Ar.-Gaz.-Hat.-Sv.-Yz.-Nğ.-İç.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.10.01.2023,22.35)

etiştirmek: “Yetiştirmek: *Bahçemde yirmi tane elma ağacı yetiştiriyorum.*” (DS-V:1798) (-Af.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,22.45)

eyilemek (II): “1. Ağaçlar hastalık sonucu meyvelerini dökmek.” (DS-V:1821) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.48)

fekfiklemek: “Bir ağacın işe yaramayan filizlerini temizlemek.” (DS-V:1840) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,23.29)

fisgirmek (I) [->fisgermek]: “Ağaç sürgün vermeye başlamak.” (DS-V:1871) (-İç.-Mğ.) (sözlük.gov.tr. 09.01.2023,21.00)

gağırtmak: “Ağacın dibinden çıkan sürgünleri ağaçtan ayırmak.” (DS-VI:1893) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,11.27)

ganırtmak (II) [->ganırmak (I)]: “Ağaçtan dal koparmak.” (DS-VI:1914) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.28)

gasmuklaşmak: “Ağacın kabukları kuruyarak dökülmek.” (DS-VI:1933) (-Or.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.49)

gaşşaklamak: “Ağacın kökünü topraktan çıkarmak.” (DS-VI:1934) (-İç.) (sözlük.gov.tr. 15.01.2023,22.17)

gavruklaşmak: “Eğilmek: *Bu ağaç sıcaktan gavruklaşmış.*” (DS-VI:1940) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,22.02)

gavşamak (II): “Ağaç çürümek.” (DS-VI:1941) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,16.21)

ığşalamak [ığşamak-2]: “Ağacı sallamak, silkmek: *Komşulara dut ığşala yesinler.*” (DS-VII:2458) (-Isp.-Es.-Krş.-Nş.-Nğ.-Kn.-İç.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,21.56)

ıkşalamak: “Ağacı sallamak.” (DS-VII:2464) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,21.57)

ıskalamak [ışalamak]: “Meyve ağacını sallamak, silkelemek: *Elmayı ıskaladım.*” (DS-VII:2497) (-Brd.-Ky.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,21.58)

iğlemek (II): “1. Kuraklık ya da hastalık nedeniyle ağaç gelişmemek meyve vermemek.” (DS-VII:2511) (-Ay.-İz.-Çkl.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,21.43)

kabaklamak: “1. Ağaçların gençleşmesi için dallarını budamak.” (DS-VIII:2585) (-Isp.-Dz.-Mn.) (sözlük.gov.tr.10.01.2023,22.37)

kabaklamak: “2. Ağaç aşılama.” (DS-VIII:2578) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.10.01.2023,22.38)

kabuklamak: “Ağaç budamak.” (DS-VIII:2585) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,22.51)

kardeşlenmek: “Ağaç ya da bitki köklerinden birden çok filiz çıkmak, filizlenmek.” (DS-VIII:2656) (-Isp.-Dz.-Ba.-Çkl.-Es.-To.-El.-Kn.-İç.-Krk.-Tk.-Kıb.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,21:54)

kellemek (III): “Aşı yapmak için ağacı kesmek.” (DS-VIII:2734) (-Krş.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.35)

kellemek (I): “1. Ağaçların dallarını sürgünlerini kesmek, budamak.” (DS-VIII:2734) (-İz.-Ba.-Çkl.-Sv.-Ky.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.36)

kellemek (I): “2. Ağaç yeşillenmek, sürgün, filiz vermek.” (DS-VIII:2734) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.36)

kellemek (I): “3. Ağaç kurumak.” (DS-VIII:2734) (-Af.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.36)

kıfıramak: “Ağaçları parçalamak, kesmek, budamak.” (DS-VIII:2789) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,22.51)

kınıkmak (II): “Ağaçları aşılama.” (DS-VIII:2811) (-Bil.) (sözlük.gov.tr.08.01.2023,22.47)

kırçılmak (II): “2. Dipten kesilmemek.” (DS-VIII:2819) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.21)

kırzalamak: “Ağacın yaprakları solmak, sararmak: *Elma ağacı kırzalamış, su verelim.*” (DS-VIII:2839) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,21.43)

kökezimek (I): “Bitki ya da ağaç çürümeye başlamak.” (DS-VIII:2952) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,16.28)

köklemek (I): “1. Ağaç ve bitkiyi köküyle sökmek.” (DS-VIII:2952) (-Af.-Isp.-Ay.-Brs.-Sk.-Kc.-Ks.-Ama.-Ar.-Kn.-Ant.-Mğ.-Krk.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,21.51)

körlemek (II): “Ağacı filiz vermeyecek duruma getirmek.” (DS-VIII:2966) (-Tr.-El.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,22.48)

köseltmek (I): “Ağacın tepesini ya da ucunu kesip kısaltmak.” (DS-VIII:2972) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.16)

öfelemek (II): “Meyveleri ağaçtan elle kopararak toplamak.” (DS-IX:3313) (-Kıb.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,21.16)

paflamak (IV) [->paflanmak]: “Ağaç vb. şeyler çürüyüp kabuğu kabarmak.” (DS-IX:3378) (-To.-Es.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.01)

pençelenmek: “Kök salmak, köklenmek.” (DS-IX:3425) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.42)

pıcıklemek: “Köklenmek, kök vermek: *Bu sene diktiğimiz kavaklar pıcıklemiş.*” (DS-IX:3439) (-El.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.43)

piçlemek (I): “Ağaç kökünden filiz vermek.” (DS-IX:3452) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,22.52)

potlamak (II): “Budamak: *Ağaçları potladım.*” (DS-IX:3474) (-El.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,22.54)

purçarmak: “İlkbaharda ağaçlar yaprak açmak yeşillenmek.” (DS-IX:3488) (-Ada.-İç.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,22.54)

putlama: “Budama (ağaç için).” (DS-IX:3493) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,22.55)

pütlemek [->pürtlemek-5]: “Ağaçlardaki tomurcuklar patlamak.” (DS-IX:3504) (-Isp.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,22.58)

sağlanmak [sağılmak (III)-2]: “Ağaçta yemiş kalmamak.” (DS-X:3514) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,23.07)

salama: “Güz ve bahar aylarında bahçelerdeki ağaç yaprakları ve çer çöpün bir yere toplanarak yakılması.” (DS-X:3522) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,22.12)

sığaçlamak: “Budamak: *Ağaçları sığaçladım.*” (DS-X:3602) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,22.57)

sığamak (III): “Yeni gelişmeye başlayan fidanların serpilmesi için alt sürgünlerini budamak.” (DS-X:3602) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,22.58)

sığlamak (I): “Budamak: *Kardeşim kavak ağacını sığlamış.*” (DS-X:3604) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,22.59)

sıptırtmak: “Ağacı yalnız gövde kalacak biçimde budamak.” (DS-X:3613) (-Or.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,22.59)

sıvarmak (II): “Bir dalın yapraklarını avuç içine alarak baştan aşağı sıyrarak koparmak.” (DS-X:3622) (-Kc.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.35)

şakımak (VI): “Ağaç bol çiçek açmak.” (DS-X:3736) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.14)

taçlandırmak: “Ağaç gövdelerinin metreye kadar olan bölümlerini budayarak biçim vermek.” (DS-X:3798) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,23.02)

talvarlanmak: “Ağaç dal budak salarak genişlemek: *Söğüt adamakıllı talvarlandı.*” (DS-X:3816) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.57)

taslamak (V): “Kesilen ağaçları yontarak düzeltmek.” (DS-X:3838) (-Zn.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,22.08)

tellenmek (II): “Ağaç filizlenmek: *Ağaçlar telleniyor.*” (DS-X:3872) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,23.05)

tiskirmek (I): “Ağaç filizlenmek.” (DS-X:3940) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,23.07)

tomburmak: “Tomurcuk vermesi için ağacı kesmek.” (DS-X:3956) (-Or.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.17)

tomurtlamak: “Ağacın dallarını budayarak tepesini düzeltmek.” (DS-X:3958) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,22.10)

tomurmak (I): “1. Ağacı dibinden kesmek.” (DS-X:3958) (-Ama.-Sv.) (sözlük.gov.tr. 22.01.2023,21.18)

tomurmak (I): “2. Ağaç dallarını kesmek.” (DS-X:3958) (-Çr.-Sm.-Yz.) (sözlük.gov.tr. 22.01.2023,21.18)

tomurmak (I): “3. Bir şeyi uzunluğuna yarmak.” (DS-X:3958) (-Zn.) (sözlük.gov.tr. 22.01.2023,21.18)

tomurmak (III): “Ağaç ve asmalarda filiz vermek üzere gözler kabarmak.” (DS-X:3958) (-Isp.-Mn.-Bo.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.02)

tomurma: “Ağacı tomruk biçiminde parçalama.” (DS-X:3959) (-İst.) (sözlük.gov.tr. 22.01.2023,23.11)

toymalamak: “Ağacın dalını budağını kırmak.” (DS-X:3976) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr. 22.01.2023,21.25)

tozaklanmak: “Kavak, meşe vb. ağaçlarından pamukçuklar uçuşmak.” (DS-X:3977) (-Isp.-Kn.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,21.49)

ulamak (VI): “Aşı yapmak (Ağaç için).” (DS-XI:4033) (-İç.) (sözlük.gov.tr.08.01.2023, 22.50)

ütlenmek: “Büyümek, gelişmek: *Ağaçlar ütlendi.*” (DS-XI:4079) (-İz.) (sözlük.gov.tr. 24.01.2023,22.02)

yelemek: “Ağacın dallarının hepsini ya da bir bölümünü kesmek, budamak.” (DS-XI:4233) (-Isp.-Brd.-Dz.-Ay.-Mn.-Es.-Mğ) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,23.03)

zıbırtmak (I): “Budamak.” (DS-XI:4365) (-Or.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,23.04)

aşlamak: “Ağacı aşlamak.” (DS-XII:4427) (-Af.) (sözlük.gov.tr.21.01.2024,21.11)

iğilemek: “Ağaçlar meyvelerini dökmek.” (DS-XII:4523) (-Kn.) (sözlük.gov.tr. 24.01.2023,22.14)

şenelmek: “Ağaç sürgün vermek, büyümek.” (DS-XII:4723) (-Gr.) (sözlük.gov.tr. 24.01.2023,22.06)

üdemek: “Dallarını kesmek, budamak.” (DS-XII:4791) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr. 11.01.2023,23.06)

3.2 Bağ

cızıktırmak (III): “Çifti iyi sürememek.” (DS-III:949) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,22.36)

çeliklemek (I): “Bağ kütüğünü uzunca budamak: *Babam o bağı çelikledi.*” (DS-III:1123) (-Dz.-Ba.-Çkl.-Ezc.) (sözlük.gov.tr.10.01.2023,22.32)

dabanlamak (I): “Bağ çubuklarının uçlarını sivrilterek toprağa gömmek.” (DS-IV:1314) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,23.35)

dallama (IV): “Bağın üzümünü sıradan değil de koruklarını bırakarak olmuşlarını kesme: *Bizim bağı dallama kesiyoruz.*” (DS-IV:1345) (-Kc.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.15)

depdirmek: “Belletmek, kazdırmak: *Bahçeyi depdirdin mi?*” (DS-IV:1426) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,15.28)

eğmek (II): “Asmanın dallarını budamak.” (DS-V:1676) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.10.01.2023,22.36)

ikilemek: “4. Bağı yazın sürmek.” (DS-VII:2515) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,22.45)

köklemek (I): “2. Bağ çubuklarını ya da fidanlarını köklendirip dikmek.” (DS-VIII:2952) (-Dz.-To.-Nę.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,21.51)

köreklemek (III): “Bağ, bahçe bakımsızlıktan kurumaya yüz tutmak.” (DS-VIII:2963) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,16.26)

mayıslamak (I): “1. Bağı kazarak düzeltmek.” (DS-IX:3141) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,10.53)

ökçelemek (I): “Asma dalını köklendirmek için kökünden koparmadan yere gömmek.” (DS-IX:3325) (-Isp.-Nę.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,23.38)

pardılamak (III): “Bağ, bahçe çevresine çalıyla çit yapmak.” (DS-IX:3396) (-Dz.-İz.-Es.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.31)

yuvalama (II): “Baharda bağ kütükleri üstündeki fazla filizleri koparma işlemin.” (DS-XI:4324) (-Kc.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.36)

kökenlemek: “Fidan ya da asma çubuğu dikmek.” (DS-XII:4568) (-Or.-Gr.-Tr.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.40)

3.3 Bitki

alahalmaḥ: “Tarladaki zararlı bitkileri ayıklamak.” (DS-I:188) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,18.38)

ayamak: “2. Bitki ya da fidanın çevresini temizlemek, meydana çıkarmak.” (DS-I:406) (-Or.-Gr.-Gm.-Yz.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,19.15)

baduçlamak: “Fasulye, nohut, mercimek gibi bitkileri toplamak, devşirmek.” (DS-II:471) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,11.43)

bıcıtmak: “Bir bitkiyi sökerken örselemek, koparmak, yaralamak.” (DS-II:655) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,20.50)

bezmek (I): “Mısır, fasulye gibi bitkilerin taneleri iyice dolgunlaşmamak.” (DS-II:653) (-Or.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,20.48)

çağıştamak 1. [cığıştamak] [->cığıştamak-1]: “Kuru yaprak, kuru bitki ses çıkarmak, hışırdamak.” (DS-III:845) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.16)

çığalamak: “Bitki filizlenmek, gelişmeye başlamak.” (DS-III:899) (-Ml.-Sv.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,22.37)

çeketlemek: “Bitki kökleri, su yüzünden fazla büyümek.” (DS-III:1111) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.26)

çemişmek: “Sararmak, suyu çekilmek (bitkiler hk.).” (DS-III:1130) (-Ezm.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.36)

çimeşlenmek: “Bitki tohumları filizlenip yeşermek.” (DS-III:1223) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.03.12.2023,22.53)

dığıtmak: “Ekin, ot gibi bitkilerin büyümesi durmak: *Yağmur yağmayınca ekinler dığıttı kaldı.*” (DS-IV:1453) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.05.12.2023,22.15)

diplemek: “Bir bitkiyi kökünden sökmek.” (DS-IV:1510) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.05.12.2023,22.21)

efilemek (II): “2. Hafif hafif esen rüzgarın etkisiyle bitkiler dalgalanmak.” (DS-V:1669) (-Sv.-Krş.) (sözlük.gov.tr.06.12.2023,16.30)

enemek (III): “Pancar, turp gibi bitkilerin tohumluklarını kök kısmından kesip huni şeklinde oyarak dikmek.” (DS-V:1750) (-Af.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.45)

falaklanmak (I): “1. Yeni yetişen bir bitki olgunlaşmak, filizenmek: *Bizim baklalar dolu yağmasaydı iyice alaklanmıştı.*” (DS-V:1832) (-İç.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.37)

fişkermek: “Ağaçlar ve bitkiler yeşermek.” (DS-V:1873) (-İç.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,22.35)

gartımak [gartmak (I)]: “Bitki tazeliğini kaybetmek.” (DS-VI:1931) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,16.10)

gımçıtımak (II): “Bitkiyi kökünden değil de gövdesinden koparmak.” (DS-VI:2045) (-Yz.-Ky.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.29)

göçürmek (I) [göçürmek]: “1. Bir bitkiyi yerinden çıkarıp başka yere dikmek.” (DS-VI:2122) (-Brd.-Dz.-İz.-Bo.-Yz.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.46)

göğermek: “Bitki büyüyerek yeşermek, yeşillenmek.” (DS-VI:2128) (-Af.-Isp.-Brd.-Dz.-Ay.-İz.-Ba.-Çkl.-Kü.-Kc.-Bo.-Ks.-Sn.-Sm.-Ar.-Kr.-Ezc.-Vn.-Bt.-El.-Ml.-Mr.-Hat.-Sv.-Ank.-Sv.-Ky.-Nş.-Nğ.-Kn.-İç.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.28)

göğleme: “İlk ürünü alındıktan sonra yerine ekilen başka bir bitkinin, meyvesi olmadan biçilmesi.” (DS-VI:2131) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,10.10)

havırlamak: “Kavun, karpuz vb. bitkilerin yaprakları kurumak: *Benim kavun, karpuz havırladı istifade edemedim.*” (DS-VII:2310) (-Hat.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,10.44)

hortlamak: “Bol yağmurdan bitkiler gelişmek.” (DS-VII:2414) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.17)

iğlemek (II): “2. Bitki sararmak.” (DS-VII:2511) (-Isp.-Ay.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,21.43)

kakaçlanmak (II): “Bitki kurumaya yüz tutmak.” (DS-VIII:2600) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,16.25)

kelezlenmek: “Bitki, ağaç, sürgün vermek, boylanmak.” (DS-VIII:2732) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.48)

kıncılamak: “Yumru köklü bitkiler sökülürken topraktan kökü ile çıkmamak sıyrılıp

kopmak.” (DS-VIII:2802) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.33)

kırçılmak (I): “1. Bitkiler sapı uzunca kalarak ucundan kesilmek: *Orak kör olduğundan çayır kırıldı.*” (DS-VIII:2819) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.00)

mereslemek [mereslenmek-1]: “Ot ve bitkilerin yaprakları solmak.” (DS-IX:3128) (-Or.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,22.00)

köklemek (II): “Yağmur bitki köklerine inmek.” (DS-VIII:3155) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.04)

modlamak [->molamah]: “Bitkiler tomurcuklanmak.” (DS-IX:3207) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,21.07)

potturmak (II): “Pancarın kırmızı ve zar gibi ince kabuğunu soymak.” (DS-IX:3474) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,22.11)

pürçüklemek (II): “Bazı bitkiler tel tel köklenmeye başlamak.” (DS-IX:3497) (-Af.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,21.00)

sivişmek: “Bitki yeşermek.” (DS-X:3648) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.07.12.2023,13.46)

sörpümek (I): “Bitki susuzluktan, havasızlıktan solmak.” (DS-X:3680) (-Ed.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,22.02)

süvmek: “Bitki topraktan baş vermek.” (DS-X:3728) (-Kü.-Zn.-Ank.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,21.00)

tansırlamak: “Bitki dalları, yaprakları ya da hayvan tüyleri dökülmek: *İnekler baharda bakımsızlıktan tansırladı.*” (DS-X:3821) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,20.50)

tiğsirmek (II): “Bitki yeşermek, uyanmak.” (DS-X:3929) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,22.41)

ücüklenmek: “Kuru soğan, çillenmek.” (DS-XI:4055) (-Mn.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.28)

güzlekmek: “Bitki, geç çiçek açmak ya da kuruyup yeniden yeşermek.” (DS-XII:4513) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,22.43)

kardeşleşmek: “Bitkinin kökünden çok filiz çalmak.” (DS-XII:4535) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,10.53)

3.4 Ceviz

gağıllamak: “Cevizi yeşil kabuğundan ayırmak.” (DS-VI:1893) (-Çr.) (sözlük.gov.tr. 30.12.2022,11.24)

gınaklamak: “Cevizin iyisini, kötüsünü ayıklamak, seçmek: *Bu gece ceviz gınakladık köme dizdiler.*” (DS-VI:2046) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.15)

gogoflamak: “Cevizin dıştaki yeşil kabuğunu soyamak.” (DS-VI:2094) (-Ezc.-Gm.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.25)

hambaklamak: “Badem, ceviz vb. meyvelerin yeşil kabuklarını ayıklamak.” (DS-VII:2265) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.38)

kapçuklamak: “Cevizi yeşil kabuğundan ayırmak.” (DS-VIII:2632) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,10.53)

kapçımak: “Ceviz, badem gibi meyvelerin üzerindeki yeşil kabuk soyulmak: *Cevizler iyice kapçısın da silkelim.*” (DS-VIII:2632) (-Af.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,22.07)

pirlemek (I): “Cevizin yeşil kabuğunu soyamak.” (DS-IX:3459) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr. 23.01.2023,22.09)

puslamak: “Olgunlaşan cevizleri kabuğundan ayırmak.” (DS-IX:3490) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,11.34)

toflamak (II): “Ceviz ya da bademin yeşil kabuklarını çıkarmak.” (DS-X:3943) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.22)

tokalamak: “Ceviz silkelemek.” (DS-X:3947) (-İst.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,21.59)

tokutmak (II) [->tokutma]: “Ceviz, pestil eriği vb. meyveleri sırkla vurup düşürmek.” (DS-X:3951) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,21.24)

kağallamak: “Cevizi yeşil kabuğundan ayırmak.” (DS-XII:4528) (-Yz.) (sözlük.gov.tr. 30.12.2022,10.53)

3.5 Ekin

böğürtlemek: “Ekin başaklanmaya yüz tutmak.” (DS-II:766) (-Ama.) (sözlük.gov.tr. 25.01.2024,11.52)

cığlamak: “Ekinler hep birden başak vermek.” (DS-III:905) (-Nş.) (sözlük.gov.tr.

09.01.2023,20.55)

çalınmak (IV): “Rüzgar veya sıcaktan ekin bozulmak.” (DS-III:1055) (-Es.-İç.-Ed.-Kıb.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,10.53)

çalmak (VI): “Biçmek.” (DS-III:1060) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,16.01)

çanaklamak: “1. Ekin iyice kök salmak.” (DS-III:1067) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.38)

çavmak (XIII): “Ekinler başak vermeden boy atmak, uzayıp yükselmek.” (DS-III:1095) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,21.50)

çayramak: “2. Ekin susuzluktan kurumak.” (DS-III:1098) (-Krş.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.45)

çelerimek: “Ekinler kuvvetlenmeğe başlamak.” (DS-III:1121) (-İz.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,20.56)

çelemek (II): “Ekinler yeşermek.” (DS-III:1121) (-Af.-Dz.-Ay.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,14.48)

dermek: “Ekini biçip toplamak.” (DS-IV:1435) (-İst.-Ky.-Kn.-İç.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,15.24)

dırtmıklamak: “Biçilmiş ekinlerin döküntülerini tırmık ile tarayarak toplamak.” (DS-IV:1472) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,12.22)

efselemek [>evselemek-1]: “Döğen ya da sopa ile inceltilen ekin vb. şeylerin iri kısımlarını üste getirip almak için el ve yaba ile karıştırmak.” (DS-V:1670) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.05)

ehmek (I): “Ekin ekmek.” (DS-V:1690) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,22.20)

ellikleme: “1. Ekin biçerken bir elin kavrayabildiği kadar kısmını avucunun içine alma.” (DS-V:1724) (-Çkr.-Çr.-Ank.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,22.10)

ellikleşme: “Ekin biçen kimselerin bir sıraya girerek aynı yöne doğru orak sallamaları.” (DS-V:1724) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,21.40)

gebeleşmek: “Ekin başakları dolgunlaşmaya başlamak.” (DS-VI:1955) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,15.28)

gevremek (II): “1. Ekin olgunlaşmak.” (DS-VI:2014) (-Çkr.-Ar.) (sözlük.gov.tr. 22.01.2023,22.41)

gevremek (II): “2. Ekinin biçilme zamanı geçmek.” (DS-VI:2014) (-Ar.) (sözlük.gov.tr. 22.01.2023,22.41)

gevremek (II): “3. Ekin susuzluktan kurumak.” (DS-VI:2014) (-Kü.-Ank.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.41)

göceklenmek: “Ekin uygun koşullar içinde büyümek, yükselmek.” (DS-VI:2119) (-Nğ.-Ada.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,21.53)

güzlemek: “Sonbahar yağmuruyla ekinler gelişmek.” (DS-VI:2244) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.42)

hevirmek: “Ekinleri orakla biçerek düzensiz demetler yapmak.” (DS-VII:2351) (-Nş.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.00)

hondermek: “Ekin biçmek.” (DS-VII:2402) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.14)

ılgarmak (I): “Ekin filizlenmek.” (DS-VII:2467) (-Ada.-İç.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023, 22.41)

kardaşlanmak: “Ekin kökünden çatlamak.” (DS-VIII:2656) (-Ada.) (sözlük.gov.tr. 15.01.2023,22.07)

kavramak (I): “1. Küçük orakla ekin biçmek.” (DS-VIII:2691) (-Isp.-Dz.-Ama.-To.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,21.01)

kavramak (I): “2. El ile ekin yolmak.” (DS-VIII:2691) (-Isp.-Sv.-Ank.) (sözlük.gov.tr. 09.01.2023,21.15)

kokurdamak: “Ekin olgunlaşmaya başlamak.” (DS-VIII:2906) (-Kn.) (sözlük.gov.tr. 22.01.2023,22.50)

kovramak: “Elle ekin yolmak.” (DS-VIII:2940) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.11.02.2024, 18.03)

mudullamak (II) [->modullamak]: “Ekin topraktan iğne ucu kadar çıkmak.” (DS-IX:3215) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.24)

soyalamak: “Ekin bir kökten birkaç sap birden vermek.” (DS-X:3669) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,21.59)

susamlamak: “Ekin serpilmek, büyümek.” (DS-X:3700) (-Nş.) (sözlük.gov.tr. 24.01.2023,22.00)

taptamak (II) [->tapıklamak-1]: “2. Ekini biçilmiş ve kaldırılmış toprağın yüzünü tırmıkla vurarak bastırmak, düzeltmek.” (DS-X:3829) (-Es.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023, 22.06)

taşanlamak: “Ekin, yelden dalgalanmak.” (DS-X:3839) (-Sv.) (sözlük.gov.tr. 15.01.2023,22.38)

tığlamak (II): “Ekin yeri fışkırmak.” (DS-X:3908) (-Çkl.-Nğ.) (sözlük.gov.tr. 23.01.2023,23.52)

üğünmek (IV): “Ekin dalgalanmak.” (DS-XI:4061) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023, 22.40)

üpremek (II): “Ekin, toprakta yeşerip çıkmak.” (DS-XI:4067) (-Ml.) (sözlük.gov.tr. 24.01.2023,22.42)

ürgelenmek [ürelenmek,üreleşmek (I),ürgülenmek]: “Yavaş yavaş sallanmak (insan, ekin için).” (DS-XI:4069) (-Kü.-Gaz.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,21.42)

üzdermek: “Ekini üstten biçmek.” (DS-XI:4084) (-Tn.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023, 21.18)

yepzezenmek: “Ekin büyümeye başlamak.” (DS-XI:4249) (-Isp.) (sözlük.gov.tr. 24.01.2023,22.04)

yılıkmak (II) [->yelikmek (I)]: “Gürleşip güçlenmek (ekin için).” (DS-XI:4270) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,21.14)

yolma: “2. Ekini elle biçme eylemi.” (DS-XI:4291) (-Kü.-Es.-Sk.-Zn.-Çkr.-Gaz.-Mr.-Sv.-Ky.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,21.16)

yörülenmek: “Ekin saklanan kuyularda toprak ile ekin arasına saman koymak.” (DS-XI:4310) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.37)

yöğrülme (II): “Ekin yelle sallanmak.” (DS-XI:4327) (-Ar.) (sözlük.gov.tr. 23.01.2023,21.42)

başaklamak: “1. Başak toplamak.” (DS-XII:4448) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022, 14.45)

dörmek: “Biçmek: *Ekin dördüm.*” (DS-XII:4488) (-El.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023, 21.19)

yolma: “2. Ekin biçme.” (DS-XII:4823) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,21.27)

3.6 Fide Dikmek

çitirmek (VII): “Fideyi yan yana sıkışık dikmek.” (DS-III:1245) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr. 15.01.2023,22.45)

göçürmek (I) [göçürmek]: “2. Fide dikmek.” (DS-VI:2122) (-Isp.) (sözlük.gov.tr. 15.01.2023,22.47)

kıpçıtma (I): “Bir şeyi çekerken koparmak: *Fidanı kıpçıtıverdi.*” (DS-VIII:2813) (-Isp.-To.-İç.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.34)

sitilemek (I): “Fide dikmek.” (DS-X:3647) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.40)

şaşırtmak: “Fidanların yerlerini değiştirerek seyrekletmek.” (DS-X:3751) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,13.25)

şışirmek (I): “Fide dikmek.” (DS-X:3787) (-Kc.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.40)

ulgalamak [ugulamak,ulgamak,urgulamak]: “Elle, seyrek dikmek.” (DS-XI:4033) (-Ay.-Sv.-El.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.40)

ilgilemek: “İri iri dikmek, ilişirmek.” (DS-XII:4523) (-Isp.-Dz.-Mn.-Ba.-Es.-Ezc.-Nğ.-İç.-Kn.-Mğ.-Krk.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.40)

seyrekletmek: “Fide, fidan vb. aralıklı duruma getirmek, aralamak.” (DS-XII:4687) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,13.58)

3.7 Filizlenmek

cücüklenmek: “Filizlenmek, yeşermek.” (DS-III:1021) (-İz.-Mn.-Ba.-Brs.-Kü.-Es.-Kr.-Sv.-Kn.-Mğ.-Tk.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,15.22)

çoralanmak: “Fidan kökünden filiz vermek.” (DS-III:1270) (-Sn.) (sözlük.gov.tr. 04.01.2023,14.51)

çöpürlenmek: “Filizlenmek.” (DS-III:1291) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.04.01.2023,14.52)

çörcüklenmek: “Soğan, sarımsak filizlenmek.” (DS-III:1291) (-Kü.) (sözlük.gov.tr. 04.01.2023,14.52)

eşkinlemek: “Filizlenmek.” (DS-V:1794) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,09.45)

ışkınlamak: “Filizlenmek, sürgün vermek.” (DS-VII:2497) (-Or.-Ar.-Hat.-Ada.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,23.01)

işlemek (I): “Çimlenmek, filizlenmek.” (DS-VII:2564) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,22.45)

pupulanmak: “İlkbaharda tomurcuklar patlayıp açılmak.” (DS-IX:3486) (-İst.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,22.53)

pürçüklemek: “Filiz, sürgün vermek.” (DS-IX:3497) (-Af.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,22.54)

pürtelmek [pürlemek (III)]: “1. Filizlenmek yeşermek: *Ekinler pürtelmeye başladı.*” (DS-IX:3499) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,22.55)

pürtelmek: “2. Tomurcuklar patlamak, açılmak.” (DS-IX:3499) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,22.56)

sürmek (V): “Filizlenmek.” (DS-X:3722) (-Ay.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,23.00)

zillenmek [zillemek (II)]: “Çimlemek, filizlenmek.” (DS-XI:4387) (-Dy.-El.-Ml.-Mr.-Hat.-Ank.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,23.08)

fiskermek: “2. Filizlenmek.” (DS-XII:4505) (-İç.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.05)

kollanmak: “Dallanmak, filizlenmek.” (DS-XII:4564) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,23.10)

süğmek (I): “Sürgün vermek, filizlenmek.” (DS-XII:4710) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,23.13)

zillenmek: “Filizlenmek.” (DS-XII:4838) (-Dz.-El.-Ml.-Hat.-Ank.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,23.15)

3.8 Harman

çatmak (I): “Harman dövmek.” (DS-III:865) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,20.53)

çayramak: “1. Hasada erişmek.” (DS-III:1098) (-İsp.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.45)

çeçlemek: “Ekini, döğenlemek üzere harmana dökmek, yaymak.” (DS-III:1105) (-El.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,20.56)

evsmek: “Harman aktarıldıktan sonra diğren ile saplarını çıkarmak.” (DS-V:1816) (-Es.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,11.20)

gözerlemek: “Harman kalburu ile elemek.” (DS-VI:2113) (-Krş.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.28)

yusmak: “Harman yığmak.” (DS-XI:4322) (-Es.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,17.43)

ayalamak: “Harman yerinde kalan artıkları ayalama ile toplamak.” (DS-XII:4432) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.21.01.2024,21.12)

3.9 Meyve

balkımak: “2. Meyve olgunlaşmak.” (DS-II:508) (-Kc.) (sözlük.gov.tr.24.01.2024,13.49)

bozarmak (III): “Karpuz kızarmak.” (DS-II:749) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.46)

cımbılanmak: “Üzüm salkımları olgunlaşmaya başlarken birkaç tanesi yenecek hale gelmek.” (DS-III:915) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.21)

cıngıllamak [çingillemek]: “Üzüm salkımının cıngıllarını koparıp ayırmak.” (DS-III:922) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,10.53)

ciğerlenmek: “Tatlanmak, olgunlaşmak (meyve hk.).” (DS-III:965) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,21.02)

çakallamak (I): “Yeni olgunlaşmağa başlayan üzüm salkımındaki olgun taneleri seçip almak.” (DS-III:1041) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.08.01.2023,22.50)

çalarmak: “Ekinler veya meyveler olmağa yüz tutmak.” (DS-III:1049) (-Ks.-Çkr.-Çr.-Ama.-To.-Or.-Ant.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.24)

çalgamlanmak: “Meyve tam olgunlaşmak.” (DS-III:1051) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.25)

çalkamak: “2. Tohumu tarlaya saçtıktan sonra tekrar sürmek.” (DS-III:1057) (-Af.-Isp.-Kü.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.08)

çallanmak (VII): “Meyve tatlanmak.” (DS-III:1059) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,23.19)

çılmak (I): “Badem ve ceviz gibi ağaçların meyveleri olgunlaşarak kabukları açılmak, dökülmek.” (DS-III:1170) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.27)

çırçamak: “Meyve ve sebzeler koparıldıktan birkaç gün sonra solmak, tazeliğini kaybetmek.” (DS-III:1186) (-Ker.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,16.07)

çirpmek: “Meyve silkmek.” (DS-III:1238) (-Dz.-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024, 21.48)

çöpleme (VI) [çütleme (II)]: “Üzüm çöplerinin ayıklanması.” (DS-III:1290) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,11.06)

çürüşmek: “Kesilen sebze ve meyvelerin kabukları büzülmek.” (DS-III:1309) (-İç.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,16.09)

değmek (II): “Olmak, olgunlaşmak (meyve hk.): *Değmemiş armudu neye kopardın?*” (DS-IV:1403) (-Ks.-Ama.-To.-Gr.-Gm.-Rz.-Ezc.-Bt.-El.-Ml.-Sv.-Ky.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.31)

denelemek (I) [denelemeğ]: “1. Tane haline getirmek (Mısır, arpa, buğday, nar vb.).” (DS-IV:1422) (-Af.-Dz.-Sm.-Sv.-Nğ.-Kn.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,22.26)

denelemek (I) [denelemeğ]: “2. Üzüm salkımını koparmadan, olgunlaşan tanelerini yemek: *Üzüme ala düşmüş,böğün biraz deneledim geldim.*” (DS-IV:1422) (-Isp.-Dz.) (sözlük.gov.tr. 24.01.2023,22.26)

dennemek (II) [->denlemek (I)]: “Ürünü dalından koparmadan tane tane yemek.” (DS-IV:1426) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,22.28)

eprimek (I): “Elma, armut ve ayva gibi yemişler dura dura olgunlaşmak.” (DS-V:1764) (-Nğ.-Ed.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.33)

erileme: “Kavun ve karpuzları tarladan aktarma.” (DS-V:1769) (-İst.) (sözlük.gov.tr. 08.01.2023,22.42)

ermek (III): “Meyveler olgunlaşmak.” (DS-V:1775) (-Isp.-İz.-Ama.) (sözlük.gov.tr. 22.01.2023, 22.34)

eşşeklenmek: “Meyve çekirdeklerinin kabuğu katılaşmak.” (DS-V:1795) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.06)

eyilemek (II): “2. Sebze ya da meyveler kurumak.” (DS-V:1821) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.

22.01.2023,21.48)

falaklanmak (I): “2. Fındık, ceviz vb. olgunlaşınca kabuğundan kolayca ayrılmak.” (DS-V:1832) (-Or.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.37)

farımak (II): “1. Sebze, meyve ve çiçekler, mevsimi geçmek nedeniyle azalmak.” (DS-V:1836) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,12.31)

gegemek: “Ucu çengelli değnekle ağaçtan meyve koparmak.” (DS-VI:1970) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.11)

gerermek (II): “Ekin, meyve vb. şeyler olgunlaşmaya başlamak.” (DS-VI:2000) (-İç.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.40)

göncükmek: “Meyve bozulmaya başlamak, çürümek.” (DS-VI:2152) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,16.22)

gövmek: “2. Meyve, ekmek vb. şeylerin küflenmek.” (DS-VI:2169) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,16.25)

gövnümek: “Meyve olgunlaşmak.” (DS-VI:2170) (-Ba.-Ama.-To.-Gr.-Sv.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.43)

gövmek (II): “Armut, ayva, muşmula vb. meyveler yumuşamak.” (DS-VI:2171) (-Brs.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,22.53)

göynülmek (II) [->göynükme-2]: “Meyve olgunlaşmak.” (DS-VI:2173) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22:44)

göynümek: “Toplandığı zaman sert olan meyveler kendi kendine fazla olgunlaşmak, yumuşamak.” (DS-VI:2173) (-Isp.-Ay.-Ba.-Bil.-Bo.-Ks.-Çr.-Sn.-Ama.-Sm.-Or.-Gr.-Tr.-Kn.-Ed.-Krk.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.32)

günümek: “Olmamış meyve dura dura yumuşamak, olmak.” (DS-VI:2232) (-Brs.-Tk.-Bul.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.38)

güynümek: “Meyveler olmak.” (DS-VI:2242) (-Brd.-İz.-Ba.-Çkl.-El.-Krk.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.40)

ıfılanmak: “Meyve çürümek: *Ali ağanın domatesleri bütün ıfılanmış.*” (DS-VII:2455) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.36)

ıgılamak [ıgılanmek]: “Yaş kaysı kurumaya yüz tutmak.” (DS-VII:2456) (-Ezc.)

(sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.52)

ilemek (I): “Meyve olgunlaşmadan dökülmek.” (DS-VII:2466) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,20.51)

irasamak: “Meyve iyice olgunlaşmak.” (DS-VII:2482) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.04)

ırlamak: “Meyvelerin düşmesi için ağacı sarsmak, sallamak.” (DS-VII:2486) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,21.41)

ışkalamak: “Meyve ağacını sallamak, silkelemek: *Elmayı ışkaladım.*” (DS-VII:2497) (-Brd.-Ky.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,23.00)

ikizlemek (IV): “Kavun, karpuz tohumu filizlenmek.” (DS-VII:2516) (-Kc.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,22.44)

ilekleme: “İçinde ilek sineği olan erkek incir dizisini, aşı yapmak için dişi incir dalına asmak.” (DS-VII:2519) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,10.53)

irilemek: “Kavun, karpuz, portakal vb. şeylerin irisini seçmek, ayırmak.” (DS-VII:2549) (-Isp.-Dz.-Kü.-Gm.-Sv.-Kn.-İç.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,11.32)

kapcuklanmak: “Kabuklu meyvaların, sebzelerin kabuğunu çıkarmak.” (DS-VIII:2631) (-Bo.-Ank.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.18)

kayrılmak: “Meyve ile yüklü dal gövdeden ayrılmak, kırılmak.” (DS-VIII:2707) (-Bo.-Zn.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.24)

kepermek (I): “2. Tazeliğini kaybeden meyve susuz kalmak, kepeklenmek.” (DS-VIII:2746) (-Ama.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,22.50)

kepermek (I): “3. Meyve yumuşamak, olmak.” (DS-VIII:2746) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,22.50)

kızdırma (II): “Üzüm çubuklarını köklendirmek için yere gömme işlemi, daldırma.” (DS-VIII:2862) (-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.50)

kösülmek: “Bitki, meyve vb. şeyler kurumaya yüz tutmak, çürümek.” (DS-VIII:2978) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,16.27)

köynümek: “1. Ham koparılan meyveler konulduğu yerde olgunlaşmak.” (DS-VIII:2984) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.54)

köynümek: “2. Meyveler çok olgunlaşmak, içi geçmek, kararmak.” (DS-VIII:2984) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.54)

mılcımak: “Yumuşayıp sulanıp bozulmaya yüz tutmak, çürümek (meyve, sebze vb. yiyecekler).” (DS-IX:3183) (-To.-Es.-Sv.-Nş.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.37)

mırışmak (I): “Olgunlaşmak: *İncirler mırışmış.*” (DS-IX:3188) (-Or.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.55)

nezelmek (III): “Meyve ve sebze yumuşayarak bozulmaya yüz tutmak.” (DS-IX:3249) (-Isp.-To.-Gr.) (sözlük.gov.tr.10.01.2023,22.19)

öbrümek (I): “Çok olgunlaşmak, içi geçmek (meyveler için).” (DS-IX:3307) (-Kü.-Sn.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.52)

öyülmek (II): “Meyve vb. şeyler ezilmek.” (DS-IX:3366) (-Or.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,22.31)

pambuklanmak: “Yiyeceklerin üstü küflenerek beyazlanmak.” (DS-IX:3388) (-Gaz.-Nğ.-Kn.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.58)

perikmek (III): “Ezilmek, berelenmek: *Elmaları yavaş yavaş koy, perikmesin.*” (DS-IX: 3430) (-Or.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,22.33)

pürletmek (III): “Badem vb. yiyecekleri ince kabuğundan ayırmak.” (DS-IX:3500) (-Nğ.-Kn.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,10.53)

pütletmek: “1. Sıkıp patlatarak ya da kabuğunu soyarak meyvenin, sebzenin içini dışarı çıkarmak.” (DS-IX:3504) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.20)

pütletmek: “2. Meyveyi yarmadan dürterek çekirdeğini çıkarmak: *Zerdeliyi pütletin de reçeli güzel olsun.*” (DS-IX:3504) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.21)

savlanmak [savmak (III)]: “Meyveler, bitmek, tükenmek.” (DS-X:3554) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.56)

senmek (I): “1. Tazeliğini yitirmek, büzülmek, pörsümek (meyve, bitki vb.).” (DS-X: 3583) (-Isp.-Dz.-Çkl.-Brs.-Kc.-İst.-Çr.-To.-Ank.-Ada.-Krk.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023, 22.53)

senmek (I): “2. Meyve çok olgunlaşmak.” (DS-X:3583) (-İç.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.53)

sıdalanmak (II): “Meyve sulanmak, olgunlaşmaya başlamak.” (DS-X:3601) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,21.05)

sıymak (II): “Kabuklu meyvelerin kabuğunu kırmak (ceviz, fındık, badem vb. için).” (DS-X:3626) (-Dz.-Brd.-Çkr.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,11.43)

silme (II): “Silkmek.” (DS-X:3636) (-Or.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,13.24)

soğlama: “Fındık toplandıktan sonra dalda kalan fındıkları ikinci kez toplama.” (DS-X:3654) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,21.18)

şıralanmak (I): “Meyve olgunlaşıp tatlanmak.” (DS-X:3772) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.57)

şirelenmek (I): “Meyve çok olgunlaşmak, sulanmak.” (DS-X:3784) (-El.-Sv.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.57)

takaçlamak: “Ham meyveleri sırkla düşürmek.” (DS-X:3805) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,21.30)

tenelemek (II): “İyice olgunlaşmamış üzüm tanelerinin olmuşlarını yemek.” (DS-X:3878) (-El.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,22.32)

tenelemek (II): “Taneli şeylerin tanelerini ayırmak, tenelemek: *Üzümleri taneleme.*” (DS-X:3878) (-Dz.-Ay.-Ml.-Gaz.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,22.32)

tetiklemek: “Baharda üzüm asmaları tomurcuklanmak.” (DS-X:3899) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,21.09)

tırsımak (I) [->tımsımak]: “Sebze, meyve tazeliğini yitirmek, buruşmak.” (DS-X:3924) (-Sv.-Nş.) (sözlük.gov.tr.10.01.2023,22.21)

tüñtürmek: “Daldaki meyveyi taş ya da sopayla bir vuruşta koparıp düşürmek.” (DS-X:4012) (-İç.-Ada.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,21.37)

ulmak[ulmak]: “Çürümek, ezilmek, kokmak.” (DS-XI:4034) (-Af.-Isp.-Brd.-Dz.-Mn.-Gaz.-Mr.-Hat.-Sv.-Yz.-Nş.-Ky.-Nğ.-Ada.-İç.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.38)

yatırmak: “Üzüm çubuklarını kökünden ayırmadan toprağa gömüp köklendirmek.” (DS-XI:4202) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.44)

yazılmak (II): “İncir olgunluktan kabuğu çatlamak.” (DS-XI:4217) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.12.01.2023,11.35)

yörelemek: “Ağaçtaki meyveyi silkelemek.” (DS-XI:4309) (-İz.) (sözlük.gov.tr. 23.01.2023, 22.00)

ağarma: “Meyvelerde olgunlaşma durumu.” (DS-XII:4407) (-Af.) (sözlük.gov.tr. 19.01.2024, 09.28)

bilkımak (I) [->bilk bilk etmek]: “Meyve iyice olmak.” (DS-XII:4457) (-Sm.) (sözlük.gov.tr. 22.01.2023, 23.00)

ermek (III): “Meyveler olgunlaşmak.” (DS-XII:4497) (-Isp.-İz.-Ama.) (sözlük.gov.tr. 22.01.2023, 22.54)

göyünmek (II): “Meyve sıcak nedeniyle yumuşamak.” (DS-XII:4511) (-Isp.) (sözlük.gov.tr. 24.01.2023, 22.54)

kadaklamak (I): “Meyveli dalların kırılmaması için destek koymak.” (DS-XII:4528) (-Çr.) (sözlük.gov.tr. 24.01.2023, 23.04)

könümek: “Olgunlaşmak, erek: *Armutlar könümüştü.*” (DS-XII:4568) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr. 22.01.2023, 23.04)

savmak [->savlanmak]: “Meyvenin zamanı geçmek: *Dutlar çokdan savdı.*” (DS-XII:4674) (-Ank.) (sözlük.gov.tr. 10.01.2023, 22.24)

sereklemek: “Meyveleri kurutmak için sermek.” (DS-XII:4684) (-Çr.) (sözlük.gov.tr. 18.01.202, 10.47)

sıdalanmak (I): “Olgunlaşmaya başlayan meyve sulanmak.” (DS-XII:4687) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr. 23.01.2023, 22.29)

3.10 Mısır

çığlamak (IV): “Mısır tanelerini koçanından ayırmak.” (DS-III:1163) (-Kü.) (sözlük.gov.tr. 30.12.2022, 10.52)

çiğelemek: “Taneleri elle ovarak ayırmak: *Mısır kundaklarını çiğele.*” (DS-III:1206) (-Uş.) (sözlük.gov.tr. 30.12.2022, 10.53)

çitelemek (I): “Mısır tanelerini koçanından ayırmak.” (DS-III:1242) (-Dz.) (sözlük.gov.tr. 30.12.2022, 11.04)

çizmek (I): “Çapalanacak mısır sıralarının arasını sabanla çizmek.” (DS-III:1253) (-Krk.) (sözlük.gov.tr. 15.01.2023, 22.33)

evsmek: “3. Kuru mısır tanelerini koçanından ayırmak.” (DS-V:1816) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,11.20)

gayrukmak: “Mısır tarlasını beklemek.” (DS-VI:1950) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,21.07)

geyislemek: “Mısır, nohut vb. şeyleri ayaz vurmak.” (DS-VI:2015) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.53)

gızısmak: “Yaş mısırlar sıcaktan küflenmek.” (DS-VI:2070) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.21)

içlenmek: “Mısır olgunlaşmak.” (DS-VII:2507) (-Kc.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.48)

ikilemek: “3. Mısırların sebze fidelerini diplerini ikinci kez doldurmak çapalamak.” (DS-VII:2515) (-Or.-Tr.-Rz.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,22.45)

övüşlemek: “Koçandaki mısırları tanelemek.” (DS-IX:3364) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,10.53)

siftlemek [sıftımek-1]: “Birbirine sürterek mısırları koçanından ayırmak.” (DS-X:3630) (-Isp.-Mr.-Nğ.-Ada.-Ant.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,13.24)

şiflemek: “2. Mısırı koçanından ayırmak.” (DS-IX:3776) (-Nğ.-Kn.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,13.27)

tanelemek (I): “1. Mısırı koçanından ayırmak: *Mısırı taneledin mi?*” (DS-X:3819) (-Sk.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,13.29)

tanelemek (I): “2. Mısır ekmek: *Tanelemeyi ancak bir ayda bitirdim.*” (DS-X:3819) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,13.30)

teklemek (III): “Mısır, pancar gibi bitkileri seyrekletirmek.” (DS-X:3866) (-El.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,13.34)

tepürlemek: “Ağaç tepside tahılı silkeleyerek taşından ayıklamak.” (DS-X:3888) (-Tr.-Ar.-Ezc.-Gaz.-Sv.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,13.42)

üvütleme (II): “Mısırı, birbirine sürterek tanelemek.” (DS-XI:4083) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,10.53)

zifttimek (II): “Mısırı tanelemek.” (DS-XI:4385) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,13.54)

ovalamak (I): “1. Mısır vb. bitkilerin tanelerini çıkarmak.” (DS-XII:4617) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,14.00)

3.11 Ot

ağızlanmak: “Ot yeni yeni bitmek, büyümek.” (DS-I:97) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.11.09.2023,10.25)

calavlamak: “Tarlalardan kısa zamanda çok ot toplama.” (DS-III:850) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,11.25)

çığmalamak: “Ot ve benzeri şeyleri kökünden sökmek.” (DS-III:1163) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.13.09.2023,15.40)

doğruklamak: “2. Ot ve ekini yığmak, tepe yapmak.” (DS-IV:1537) (-Dz.-Ba.-Krk.-Tk.) (sözlük.gov.tr.14.09.2023,09.54)

horomlamak: “Ot destelemek.” (DS-VII:2412) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.19.09.2023,10.35)

kağlamak (I): “Sebze bahçelerinin bağların yaban otlarını temizlemek: *Bostanı kağladık.*” (DS-VIII:2595) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,23.40)

kanatmak: “Sakız elde etmek için sakız otunun kökünü bıçakla çizerek süt çıkarmak.” (DS-VIII:2612) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.18)

otarmak (I): “Ot toplamak.” (DS-IX:3293) (-Ama.-Sv.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,21.15)

pusalmak (II): “Çok yağın yağmur nedeniyle otlar çürümek, bozulmak.” (DS-IX:3489) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.10.01.2023,22.16)

sendirmek: “Tazeliği gitmek, sararmak (ot vb.).” (DS-X:3582) (-Ed.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,21.44)

3.12 Olgunlaşmak

çakırlaşmak: “Yarı olgunlaşmak.” (DS-III:1044) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.23)

evinlemek [evinlenmeg]: “Olgunlaşmak (buğday, arpa vb.).” (DS-V:1807) (-Isp.-Dz.-İz.-Kn.-Ant.-Mğ.-Brd.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.36)

ıslamak (III): “Olgunlaşmamak.” (DS-VII:2490) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,

22.47)

öyülmek (I): “Olgunlaşmak.” (DS-IX:3366) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.52)

özleşmek (I): “Olgunlaşmak.” (DS-IX:3372) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.53)

pırsımak (I): “İyice olgunlaşmak.” (DS-IX:3444) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.55)

selermek: “Büyüme, gelişme, yetişme: *Senin fidanlar selermiş.*” (DS-X:3576) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,21.56)

tepsermek (II): “Olmak, olgunlaşmak: *Tarhana tepserdi.*” (DS-X:3887) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.58)

yetmek (I) (yetişmek): “Olgunlaşmak.” (DS-XI:4259) (-Isp.-Ba.-Bo.-Çr.-Ama.-Sm.-Mr.-Hat.-Sv.-Yz.-Ank.-Nş.-Ky.-Nğ.-Kn.-Ada.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.59)

yitirmek (III): “Yetiştirmek, olgunlaştırmak.” (DS-XI:4282) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.59)

gönüme: “Çok olgunlaşmak (muşmula için).” (DS-XII:4511) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,23.01)

kabalaklaşmak: “1. Büyüme, irileşme.” (DS-XII:4527) (-Mr.-Yz.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,23.02)

kabalaklaşmak: “2. Olgunlaşmak.” (DS-XII:4527) (-Mr.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,23.02)

3.13 Pamuk

çilemek (V): “Pamukları kozadan ayırmak.” (DS-III:1216) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,10.53)

şiflemek: “1. Pamuğu kozasından elle ayırmak.” (DS-X:3776) (-Ank.-Nğ.-Ada.-İç.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,13.27)

3.14 Sebze

asmak (I): “Üzüm ve soğan gibi meyva ve sebzeleri kış için saklamak üzere hevenk yapmak.” (DS-I:346) (-Isp.-Brd.-Dz.-Bil.-Kc.-Ama.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.16)

farımak (II) [farmag (II)]: “2. Sebze ve meyveler mevsim bitiminde son olarak

yetişmek son turfanda yetişmek.” (DS-V:1836) (-Brd.)
(sözlük.gov.tr.24.01.2023,22.46)

feriklemek (II): “Lahana dikildikten bir süre sonra gelişmeye başlamak.” (DS-V:1846)
(-Or.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.38)

gıpcımak: “Soğan vb. sebzeler topraktan sökülürken kopmak: *İki soğan çektim birisi gıpcıdı.*” (DS-VI:2050) (-İç.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.30)

gölemek (III): “Çapa ile çukur açarak sebze ekmek.” (DS-VI:2142) (-Dz.)
(sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.48)

hıncımak: “Sebze çürümek.” (DS-VII:2363) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.04.02.2024,21.00)

iplemek (II): “2. Fasulyenin kenarındaki kılçıkları ayıklamak.” (DS-VII:2545) (-Gr.)
(sözlük.gov.tr.30.12.2022,11.31)

kapaklamak (I): “Sebze dipleri sulandıktan sonra çatlamak.” (DS-VIII:2629) (-Çkr.)
(sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.06)

kökertmek [->köklemek (I)-1]: “Fide, sebze ya da asma çubuğunun ufaklarını köküyle çıkararak başka tarafa dikmek.” (DS-VIII:2952) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023, 22.40)

kösme (IV): “Çiçek ve sebzeler kuraklık ya da böcekler yüzünden birdenbire sararıp solmak.” (DS-VIII:2974) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,16.27)

maruslamak: “Solmak: *Fasulyeler kuraktan marusladı.*” (DS-IX:3130) (-Or.)
(sözlük.gov.tr.23.01.2023,22.01)

seyremek (II): “Sebze fidelerini bahçeye dikmek.” (DS-X:3599) (-Çr.) (sözlük.gov.tr. 15.01.2023,22.40)

sıymak (II): “2. Taze fasulyenin kılçıklarını ayıklamak.” (DS-X:3626) (-Dz.-Brd.-Çkr.- Mğ.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,13.23)

şitilemek: “Sebze fidelerini toprağa dikmek.” (DS-X:3788) (-Yz.-Ada.) (sözlük.gov.tr. 15.01.2023,22.40)

sivişmek (II): “Soğan, patates vb. sebzeler filiz vermek: *Ambarda soğanlar sivişmiş.*” (DS-XII:4699) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,23.11)

3.15 Sulamak

cirildemek: “Bahçe sulamak.” (DS-III:985) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,22.12)

susulamak: “Bahçe ya da bostan sulamak.” (DS-X:3701) (-İç.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,22.25)

3.16 Tahıl

alarmak: “2. Tahıl veya meyva olgunlaşmaya başlamak.” (DS-I:198) (-Gr.-Gm.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.05)

anlanmak: “Buğday, arpa gibi tahıllar başak verme durumuna gelmek.” (DS-I:275) (-Kıb.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,10.30)

böcelenmek: “Tahıl bitlenmek.” (DS-II:755) (-İz.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.51)

cincilemek: “Tahılların arasında karışmış çöpleri el yordamıyla ayırmak.” (DS-III:976) (-Ker.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,10.34)

çalkalamak (I): “1. Tahıl elemek.” (DS-III:1057) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,22.25)

çalkalamak: “Kalburdan geçirmek.” (DS-III:1057) (-Uş.-Kn.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,22.25)

çavamak: “Buğday filizleri başak vermeden uzamak.” (DS-III:1093) (-Ur.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,14.41)

çecitmek: “Samanından ayrılmış buğdayı gözerden geçirerek yığmak.” (DS-III:1103) (-İç.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,22.27)

çeşlemek (II): “Harmanda, buğday ve arpa samandan ayrılmak.” (DS-III:1148) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,10.48)

dalarmak (II): “Arpa, buğday olgunlaşmaya başlamak.” (DS-IV:1338) (-Çr.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.28)

denlenmek: “Mısır, buğday, arpa, fasulye tane tutmak,olgunlaşmaya başlamak: *Dağa dün ektun tarlayı, ne vakit denleneceğidi.*” (DS-IV:1426) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.32)

elpmek: “Tahılı savurmak.” (DS-V:1728) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.01.02.2024,09.39)

esmek (IV): “Tahılı savurarak temizlemek.” (DS-V:1785) (-El.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,23.26)

evişmek: “Arpa, buğday, bulgur gibi tahılların kepeklerini ayırmak.” (DS-V:1809) (-Gaz.-Mr.-İç.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,10.53)

evsilemek: “Tahılın içindeki yabancı cisimleri, çöpleri elle ayıklamak üzerinden almak: *Buğdayı evsileyerek gavuzundan ayırdım.*” (DS-V:1815) (-Brd.-Ay.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,11.16)

evselemek: “1. Tahılın içindeki yabancı cisimleri evsecek denilen kap içinde savurarak temizlemek.” (DS-V:1815) (-Brd.-Dz.-Ba.-Bo.-Ks.-Sm.-Ezm.-Yz.-Krş.-Nğ.)

(sözlük.gov.tr.23.01.2023,23.27)

evzelemek: “Buğday ya da arpa başaklarını el ile ufalayarak tanelerine bakmak.” (DS-V:1818) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,20.55)

evsmek: “2. Dövülmüş buğdayı kabuğundan ayırmak.” (DS-V:1816) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,11.20)

eylemek (I): “Un yapılan buğday ve diğer tahılları kalburlayıp kesmüğünü ayırmak.” (DS-V:1823) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,11.21)

fıralanmak: “Tahıl alt ve üstüne saçak salmak, çimlenmek.” (DS-V:1868) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.29)

girmek: “1. Arpa, buğday biçilecek olgunluğa gelmek: *Arpalar bir haftaya kadar girecek.*” (DS-VI:2085) (-K1b.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.42)

gözerlemek [gözellemke, gözermek]: “Buğday toprak vb. şeyleri iri gözlü kalburdan elemek.” (DS-VI:2181) (-Brd.-Dz.-İz.-Mn.-Ba.-Brs.-Es.-Kc.-Bo.-Zn.-Çkr.-Ama.-Nğ.-Ada.-İç.-Krk.-Tk.-K1b.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,22.28)

ıgıtlamak: “Tahılı rüzgarda savurarak samından temizlemek.” (DS-VII:2457) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,23.34)

ımrğılamak: “Tahıl topraktan çıkmak, filizlenmek.” (DS-VII:2475) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,22.42)

iyleme: “2. Harmanda buğdayı kalburdan geçirme, eleme.” (DS-VII:2575) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.34)

kabalamak (III): “Tahıl, pamuk ya da samanı ölçerken kaba sıkıştırmadan, bastırmadan koymak.” (DS-VIII:2580) (-İsp.-Dz.-Es.-Çkr.-Ada.-İç.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023, 23.05)

kepertmek: “1. Dibekte tahıl dövmek.” (DS-VIII:2746) (-İz.-Kü.-Ks.-Çkr.-Çr.-To.-Gm.-Ml.-Sv.-Nğ.-İç.) (sözlük.gov.tr. 13.02.2024,14.45)

kıflamak: “Arpa, buğday vb. tahılın başını koparmak.” (DS-VIII:2789) (-Ml.-Mr.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.32)

köceklenmek: “Sonbaharda ekilen buğday iyice köklenmek.” (DS-VIII:2947) (-El.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.20)

kötürümlmek: “Buğdayın içindeki iri samanı kalburlamak.” (DS-VIII:2982) (-İsp.-Brd.-Dz.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,22.29)

küpürmek: “Saman, toprak, tahıl vb. şeyleri el ya da kürekle itelemek.” (DS-VIII:3042) (-İç.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.41)

ötürmek (III): “İlkbaharda, sürülmüş tarlalar kendiliğinden göz göz çamur olmak.” (DS-IX:3359) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,23.03)

ründelemek [ründülemek]: “Buğday, bulgur, prinç vb. tahılları ayıklamak.” (DS-IX:3506) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,11.41)

sansurmak [sançalmak,sanlamak] [->sanvurmak]: “Buğday başak tutmamak, içlenmemek.” (DS-X:3539) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,20.58)

seyillemek [seyiklemek (II),seyirlemek,sığlamak (III)]: “1. Tahılları taş vb. maddelerden ayırmak için bol su içinde sallayarak yıkamak ve süzmek.” (DS-X:3598) (-El.-Gaz.-Sv.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,21.48)

selemek: “1. Tahılı ya da meyveyi sepetle sallayarak çöp otu ayırmak.” (DS-X:3575) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,10.53)

tarışlamak: “Tarla, bağ ve bahçeden kaldırılan üründen arta kalanları toplamak.” (DS-X:3834) (-Mn.-Brs.-Kc.-Ed.-Krk.-To.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.04)

tebürlemek: “Tahılın taşını ayıklamak.” (DS-X:3856) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022, 13.31)

tepirlemek: “Tahılın taşını ayırmak, elemek.” (DS-X:3884) (-İz.-Brs.-Ezc.-El.-Sm.-

Ank.-Ada.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,13.41)

tepurlamak: “Tahılı tapur denilen büyük, tahta elekle temizlemek.” (DS-X:3887) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,23.50)

tuncurmak (III): “Tütün, saman, buğday yığınları kızışıp bozulmak.” (DS-X:3993) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.10.01.2023,22.16)

yardırmak (I): “Buğday vb. öğüttürmek.” (DS-XI:4181) (-İç.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,23.05)

yarılmak (II): “Buğday öğütülmek.” (DS-XI:4183) (-İç.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,23.05)

yarmak (IV): “Öğütmek (buğday vb.).” (DS-XI:4188) (-İç.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,23.06)

efselemek: “Tahıl vb. nesneleri toz ve kepeğini ayırmak için kap içinde savurmak.” (DS-XII:4491) (-Mn.-Gm.-Ar.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,11.22)

evselemek: “Tahılın içindeki yabancı maddeleri bir kap içinde savurmak, temizlemek.” (DS-XII:4500) (-Brd.-Dz.-Ba.-Bo.-Ks.-Sm.-Ezm.-Yz.-Krş.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,23:55)

evsmek (II): “Böcek ya da sıçan tahılı yemek, eksiltmek.” (DS-XII:4500) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,22.34)

küsülemek: “Tahıl ya da unu çuvala sopayla bastırmak.” (DS-XII:4578) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,23.06)

saylamak: “Bulgur, buğday vb. tahılları tepsi içinde yukarıya savurarak yabancı maddelerden ayırmak.” (DS-XII:4676) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,14.02)

seyirlemek: “Tahılın irisini, küçüğünü ayırmak.” (DS-XII:4686) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,13.57)

sürmek (II): “Buğday saplarını dövenle ezmek.” (DS-XII:4714) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,21.49)

üvütmek: “1. Bulgur, prinç vb. ayıklamak.” (DS-XII:4798) (-İç.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,13.48)

3.17 Tarla

ayıtlamak: “2. Çapalamak.” (DS-I:422) (-Tr.-Rz.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.37)

bozmak: “Tarlayı ilk defa sürmek.” (DS-II:752) (-Ba.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.48)

bozulmak: “Ürün alınan tarla tekrar sürülmek.” (DS-II:752) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.50)

bozlatmak: “Tarlayı nadasa bırakmak.” (DS-II:752) (-Or.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.47)

çalkalamak (I): “2. Tohumu tarlaya saçtıktan sonra tekrar sürmek.” (DS-III:1057) (-Af.-Isp.-Kü.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,22.37)

çavdırma (I): “Tarlayı baştan savma sulama.” (DS-III:1093) (-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,22.14)

çepinlemek [çepirlemek]: “Tarlayı çapalamak: *Bugün havayı güzel gördüm de bahçeyi çepinledim.*” (DS-III:1143) (-Es.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,23.12)

çetelemek (II): “Çapalamak.” (DS-III:1149) (-İst.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,23.13)

çiğleme (III): “İşlenmemiş tarlayı sürme.” (DS-III:1210) (-Es.-To.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,22.38)

çiylemek: “Tarlayı ilk önce çiftle sürmek.” (DS-III:1251) (-Krs.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,22.39)

çitirmek (VI) [çitmek (III)] [->çitlemek]: “Tarlanın etrafını çitle çevirmek.” (DS-III:1245) (-İç.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.12)

çöllemek (I): “Tarlayı ekmek.” (DS-III:1283) (-Kr.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,22.19)

çötelemek (II): “Çapalamak.” (DS-III:1297) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,23.13)

daşlamak: “Tarladaki taşları temizlemek.” (DS-IV:1376) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,23.25)

davlumlamak: “Başkasının girmemesi için tarlanın etrafını çevirmek,sınır çizmek.” (DS-IV:1381) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.35)

dımışkılamak: “Toprağı çapalamak, düzeltmek: *Tarlayı öyle bir dımışkıladım ki*

kaymak gibi oldu.” (DS-IV:1461) (-Nş.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.20)

dincetmek: “Tarlayı nadasa bırakmak.” (DS-IV:1500) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.32)

dürülemek: “Çapalamak.” (DS-IV:1636) (-Mn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,14.24)

ekelemek (II): “1. Tarlayı ikinci kez sürmek.” (DS-V:1693) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,22.43)

ekelemek (II): “2. Tohumları tarlaya gelişigüzel dikmek.” (DS-V:1693) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,22.43)

ekelemek (II): “3. Tohum ekmeden önce tarlayı ekime hazırlamak için sürmek.” (DS-V:1693) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,22.43)

evişmek: “Tarla sürülürken yabancı otları toplamak.” (DS-V:1809) (-Ay.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,21.12)

gandaklamak: “Tarlada ark açmak.” (DS-VI:1910) (-Mn.) (sözlük.gov.tr.08.01.2023,22.46)

genlemek: “Tarla birkaç sene ekilmeyerek dinlenmek, kuvvetlenmek: *Tarla yedi seneden beri iyice genledi.*” (DS-VI:1992) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.06.02.2024,15.12)

goşmak (I): “Tarlayı sürmek.” (DS-VI:2108) (-Or.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,22.44)

göpmek (II) [göptürmek]: “Tarla çok sudan doymuş hale gelmek.” (DS-VI:2157) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,23.01)

hergetmek: “Bir sene dinlenmiş tarlayı tekrar sürmek.” (DS-VII:2343) (-Çr.-Ama.-Ml.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.55)

ikilemek: “5. Tarlada topak halinde kalmış toprakları ezmek.” (DS-VII:2515) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,22.45)

ikilemek: “1. Tarlayı iki kez sürmek, aktarmak.” (DS-VII:2515) (-Af.-Isp.-Brd.-Dz.-Ay.-Ba.-Çkl.-Brs.-Kü.-Es.-Sk.-Bo.-Zn.-Çkr.-Çr.-Sn.-Sm.-Ama.-To.-Tr.-Gm.-Ar.-Kr.-El.-Ml.-Gaz.-Mr.-Hat.-Sv.-Ank.-Krş.-Ky.-Nğ.-Kn.-İç.-Ant.-Mğ.-Krk.-Tk.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,22.45)

iplemek (I): “Tarlayı ölçmek.” (DS-VII:2545) (-Ama.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,23.09)

kabalamak (II): “Tarlayı ikinci kez sürmek.” (DS-VIII:2580) (-Ks.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,22.46)

kāhanlamak: “Çapalamak.” (DS-VIII:2597) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,23.15)

kardirmek: “Bahçeyi ve çayırı bol sulamak, suya doyurmak.” (DS-VIII:2657) (-Nğ.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,22.19)

katlamak (III): “Tarlayı sürmek.” (DS-VIII:2684) (-İç.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,22.50)

kemrelemek: “Gübrelemek.” (DS-VIII:2740) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,10.53)

kesserlemek (II): “Çapalamak.” (DS-VIII:2763) (-Sv.-Ky.-Nğ.-İç.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,23.17)

keşlemek: “Düzgün olmayan tarlayı düzlemek.” (DS-VIII:2772) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,22.01)

magallamak: “Tarla ve bahçeyi çapalamak.” (DS-IX:3102) (-Gm.-Ezm.) (sözlük.gov.tr.11.01.2023,23.18)

mayıslamak (I): “2. Tarlayı gübrelemek.” (DS-IX:3141) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,10.53)

ötemek: “Tarlayı çok sulamak.” (DS-IX:3357) (-İç.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,22.20)

pekitmek (I) [->peketmek]: “1. [Peketmek] 2. Tarla, bağ, bahçeyi korumak için çevresini çitle çevirmek, sarmak örtmek.” (DS-IX:3421) (-İz.-Brs.-Çr.-Sn.-Ank.-Ant.-To.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.32)

perelemek (I): “Suyu tarlaya, iyice akıtarak sulamak, tarlayı suya doyurmak.” (DS-IX:3428) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,22.24)

süğülemek: “Merdaneyi saban demirine takıp tarlanın yüzünden geçirerek tohumları toprakla örtmek.” (DS-X:3706) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,23.10)

tarazlamak: “1. Tarlayı üçüncü kez sürmek.” (DS-X:3833) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,23.01)

tarazlamak: “2. Sürerek ve gübreleyerek tarlayı ekilecek duruma getirmek.” (DS-X:3833) (-Kc.-İst.-Sm.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,23.01)

terslemek (I): “Tarlayı gübrelemek.” (DS-X:3895) (-Uş.-Isp.-Brd.-Dz.-Ay.-Mn.-Kc.-Sv.-Ank.-Nğ.-Kn.-İç.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,10.53)

üzüklemek: “Tarladaki başakları toplamak.” (DS-XI:4086) (-Or.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,21.30)

yandırma: “Tarlayı ertesi yıl ekmek için bir kez sürüp bırakma.” (DS-XI:4163) (-Sv.-Ky.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,23.06)

yastıklama (I): “1. Tarlanın kıyısını iyice sürme.” (DS-XI:4196) (-Isp.-Dz.-Ba.-Brs.-İç.-Ant.-Mğ.-Krk.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,23.07)

yastıklama (I): “2. Sürülen tarlanın iki başına ters yönde birkaç çizgi çekme.” (DS-XI:4196) (-Brd.-Dz.-Ay.-Ba.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,23.07)

yüzleme (I): “1. Tarlada herksiz ekin, üstten düzenleme: *Bu sene mart çepel gitti; tarlalar hep yüzleme kaldı.*” (DS-XI:4337) (-Or.-Tr.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,22.11)

ikilemek: “Toprağı iki kez sürmek.” (DS-XII:4523) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,23.14)

öykünlemek: “Tarla vb. yerleri sulamak.” (DS-XII:4630) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,22.34)

sıvarmak: “Tarla sulamak.” (DS-XII:4693) (-Or.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,22.31)

suvarmak: “Suyu tarlaya çevirmek, sulamak.” (DS-XII:4709) (-Gaz.-Kn.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,22.33)

tapanlamak: “Sürülmüş ekilmiş tarlayı tapanla düzeltmek.” (DS-XII:4738) (-Kr.-Çr.-Ar.-Ezc.-El.-Sv.-Yz.-Ank.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,22.12)

3.18 Tohum

çalgılamak: “Tohumun toprağa karışması için toprak üzerinde bir dal parçası dolaştırmak.” (DS-III:1051) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.53)

çaprazmak: “İyi tohum, toprakta bozulmak.” (DS-III:1078) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,16.05)

çarmıklanmak: “Bir tohum başak çıkarmak, cücüklenmek.” (DS-III:1082) (-Dz.-Nş.) (sözlük.gov.tr.09.01.2023,20.56)

çıklamak: “Toprağa atılan tohum çimlenmeye başlamak.” (DS-III:1169) (-Yz.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,14.49)

ekelemek (II): “4. Tohumu seyrek olarak saçmak.” (DS-V:1693) (-Isp.-Ama.-Ky.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,22.43)

gırma (VI): “Tohum ekmek için tarladaki çalı ve ağaçları sökme işi: *Bizimkiler bugün Akdare’ye gırmaya gittiler.*” (DS-VI:2060) (-İç.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.31)

iğlenmek (II) [->iğlemek (I)]: “Tohum toprakta filizlenmeye başlamak.” (DS-VII:2511) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,22.43)

kavaklamak (II) [->kavak atmak]: “Marul, tere vb.bitkiler tohuma kaçmak.” (DS-VIII:2686) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.49)

keşanlamak: “Tırmıkla tohumu örtmek.” (DS-VIII:2770) (-Sm.-Sn.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,14.50)

murtlamak: “2. Tohum yeşermek, çimlenmek.” (DS-IX:3216) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,15.28)

pürtlemek: “Tohum toprağı delerek dışarıya çıkmak.” (DS-IX:3500) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.25)

sürgelemek: “Tohum ekildikten sonra toprağı bir araçla düzeltmek.” (DS-X:3719) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,22.04)

tapanlamak: “Yeni ekilen tarlanın tohumunu kapatmak için sürgü çekmek, düzeltmek.” (DS-X:3824) (-Kc.-Çr.-Ar.-Ezc.-El.-Sv.-Yz.-Ank.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,22.05)

fiskermek: “1. Tohum, tomurcuk patlayıp açılmak.” (DS-XII:4505) (-İç.) (sözlük.gov.tr.15.01.2023,22.09)

3.19 Tomurcuklanmak

çirtermek (II) [çirtelemek,çirtermet]: “Ağaçlar tomurcuklanmak.” (DS-III:1238) (-Mn.-Ml.-Mr.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,15.30)

çiyirdeklenmek: “Ağaçlar tomurcuklanmak.” (DS-III:1250) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,21.02)

domurmak: “1. Ağaçlar tomurcuklanmak.” (DS-IV:1553) (-Isp.-Brd.-Dz.-Çr.-Mr.-

Hat.-Sv.-Nş.-Nğ.-Kn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.49)

fişgermek: “Ağaçlar tomurcuklanmak.” (DS-V:1873) (-İç.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023, 21.04)

geberciklenmek: “İlkbaharda ağaçlar tomucuklanmak.” (DS-VI:1956) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,21.05)

ımrıgılanmak: “Ağaçlar tomurcuklanmak.” (DS-VII:2475) (-Kn.) (sözlük.gov.tr. 24.01.2023,21.06)

modlamak [->molamah]: “Ağaçlar tomurcuklanmak.” (DS-IX:3207) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,21.07)

mudullanmak: “Tomurcuklanmak.” (DS-IX:3216) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022, 15.31)

murtlamak: “1. Tomurcuklar çatlamak, açılmak.” (DS-IX:3216) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr. 04.01.2022,15.33)

öbeklenmek: “Tomurcuklanmak.” (DS-IX:3307) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023, 21.08)

3.20 Toprak

cırmıtmak: “Toprağı derine inmeden sürmek: *Yer çok taşlık, saban ancak cırmıttı.*” (DS-III:935) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,22.35)

darazlamak (II): “Toprağı iki defa sürmek.” (DS-IV:1368) (-Bil.-Kn.) (sözlük.gov.tr. 23.01.2023,22.41)

evselemek: “2. Toprağı inceltmek.” (DS-V:1815) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023, 22.16)

eyertmek: “Toprağı derince işlemek.” (DS-V:1820) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023, 21.00)

gaysılanmak: “Yağmur ve selden sonra kuruyan toprağın üstü sertleşmek, kabuk bağlamak.” (DS-VI:1951) (-Isp.-To.-Es.-Zn.-To.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,21.52)

ilgilenmek (II): “Sertleşmek, katılaşmak: *Bizim tarlanın toprağı ilgilenir.*” (DS-VII:2522) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,21.53)

kıyılama: “Çift sürerken başlara birkaç kez gidip gelme.” (DS-VIII:2856) (-Sv.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,22.51)

koğşatmak: “Sürerek ya da kazarak toprağı yumuşatmak.” (DS-VIII:2902) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,22.51)

koşmak: “Sürmek (toprak için): *İlkbaharda herkes tarlasını koşar.*” (DS-VIII:2930) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.09)

kütüklemek: “Ekilecek olan topraktaki yaban bitki ve ağaç köklerini çıkarmak temizlemek: *Tombak tarlayı kütüklemeli.*” (DS-VIII:3055) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.11.04.2024,23.07)

meğellemek: “Toprağı çapa ile kabartmak, otlarını temizlemek.” (DS-IX:3150) (-Ks.-Ama.-To.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,23.45)

pekiştirmek [pekitmek (III), pekleştirmek-1]: “Sıklaştırma, şekliştirmek (pamuk, toprak vb. şeyler): *Toprağı pekiştirmek için sürgülemek ister.*” (DS-IX:3421) (-Dz.-İz.-Tr.-Mn.-Sv.-Nğ.-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,21.54)

savırmak: “Ekilecek toprağın nemi azalmak.” (DS-X:3554) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.06)

sıyınmak (I): “Çapa ile toprağı temizlemek.” (DS-X:3623) (-Or.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,23.46)

taptamak (II) [->tapıklamak- 1]: “1. Toprağı ayakta ya da başka bir araçla basarak düzeltmek.” (DS-X:3829) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.18.01.2023,22.06)

tepmek (VI) [->teprenmek (II)]: “Bel ya da kürekle kazmak.” (DS-X:3885) (-Vn.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.08)

tümmek (I): “Bitki tohumu toprak altında çıkıp yükselmek.” (DS-X:4011) (-Çkl.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,21.47)

uğralaşmak: “İlkbaharda toprak kabarıp kurumak.” (DS-XI:4027) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,21.55)

verlemek (I): “Toprağı çapalayıp, ayıklamak.” (DS-XI:4096) (-Bt.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,10.53)

3.21 Tütün

taylamak (II): “Tütün denklerini düzgün biçimde yığmak.” (DS-X:3853) (-Sm.) (sözlük.gov.tr.20.02.2024,11.38)

3.22 Ürün

garımak (V): “Tarlada ürünler fazlaca olgunlaşıp, kendiliğinden dökülmek, boşa gitmek.” (DS-VI:1927) (-Or.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.39)

gemlemek: “Harman sürmek.” (DS-VI:1987) (-Ezc.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,22.43)

gotlamak: “Ürünü got denilen bir kapla ölçmek.” (DS-VI:2108) (-Gr.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,23.08)

inemek: “Ürünün iyisini tohumluk için ayırmak.” (DS-VII:2541) (-İz.-Ba.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.17)

korkmak: “Ürünler sararmaya yüz tutmak.” (DS-VIII:2925) (-Sm.-Or.-El.-İç.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.03)

talazlamak (II): “Ürün kaldırıldıktan sonra dökülen tanelerde ertesi yıl yeniden ürün almak.” (DS-X:3814) (-Bil.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,22.08)

yabalamak: “Döven sürüldükten sonra ürünü yabayla aktarmak.” (DS-XI:4110) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.08.01.2023,22.42)

yüzlemek (III): “Harmanda sapı döğenle sürmek.” (DS-XI:4337) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,23.13)

ziftimek: “Ürünü elle toplamak, ayırmak.” (DS-XI:4385) (-Isp.-İç.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,13.53)

ziftimek (I): “Ürünü elle toplamak.” (DS-XI:4385) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,13.54)

başaklamak: “Ürün alınan tarladan ikinci kez kalanları toplamak.” (DS-XII:4448) (-Af.-Isp.-Brd.-Ay.-İz.-Ba.-Çkl.-Kü.-Kc.-Zn.-Ks.-Çkr.-Or.-Ezc.-Bt.-Mr.-Ank.-Ky.-Nğ.-Kn.-İç.-Ant.-Mğ.-Ed.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,14.46)

başşaklamak: “2. Ürün alınan tarladan ikinci kez kalanları toplamak.” (DS-XII:4448) (-Af.) (sözlük.gov.tr.21.01.2024,21.16)

sonlama: “Ürün toplandıktan sonra ikinci kez kalanları toplama.” (DS-XII:4702) (-Or.-Gr.-Tr.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,21.35)

ziftmek (I): “1. Ürünü elle toplamak.” (DS-XII:4838) (-Isp.-İç.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,21.40)

Tablo 3.1’de tarımla ilgili fiilimsiler aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 3.1

Tarımla İlgili Fiilimsiler

ağızlanmak	çavamak	çürüşmek	ermek (I) (II)
alahalmak	çavdırma (I)	dabanlamak (I)	eşşeklenmek
arayış	çavmak (XIII)	dallama (IV)	eşkinlemek
ardaklanmak	çayramak (I) (II)	dallamak (V)	etiştirmek
asmak	çecitmek	dalarmak (II)	evinlemek
ayamak	çeçlemek	darazlamak (II)	evişmek
ayalamak	çeketlemek	daşlamak	evsilemek (I) (II)
azadlamak	çeliklemek (I)	davlumlamak	evsmek (I) (II) (III) (IV)
baduçlamak	çelerimek	değmek (II)	evselemek (I) (II) (III)
balkımak	çelemek (II)	denlenmek	eyilemek (I) (II)
başaklamak	çemişmek	denelemek (I) (II)	evişmek
başşaklamak	çepinlemek	dennemek (II)	evzelemek
bezmek	çeşlemek (II)	depdirmek	eyertmek
bıcıtmak	çetelemek (II)	dermek	eylemek (I)
bıdamak	çevürmek	dığıtmak	falaklanmak (I) (II)
bılkımak	çıblamak	dımışkılmak	farımak (I) (II)
bozarmak	çıgdıklamak	dırtmıklamak	fekfiklemek

böğürtlemek	çığmalamak	diplemek	feriklemek (II)
cağıştamak	çığlamak (I) (II)	doğruklamak	fıralanmak
çakallamak	çıklamak	domurmak	fisgirmek (I)
çakırlaşmak	çılacak (I) (II)	döğme	fiskermek (I) (II)
çalmak	çırçamak	dökme	fışkermek
calavlamak	çırkmak (II)	dörmek	gağıllamak
cıbarmak(I) (II)	çırpıştırmak	duguma	gağırtmak
cığalamak	çıvdırmak	dürme (I) (II)	gandaklamak
cığlamak	çıvmak	dürülemek	ganırtmak (II)
cımbılanmak	çiğelemek	efilemek (II)	garımak (V)
cıngıllamak	çiğleme	efselemek I) (II)	gartımak
cırmitmak	çilemek	eğmek (II)	gasmuklaşmak
cızıktırmak	çilpimek	eğme (II)	gaşşaklamak
çiğerlenmek	çimeşlenmek	ehmek (I)	gavruklaşmak
cilbartmak	çirpmek	ekelemek (I) (II) (III) (IV)	gavşamak (II)
cindiklemek	çitimek	ekme	gaysılanmak
ciritmek	çitelemek	elpmek	gayrukmak
cüçüklenmek	çizmek (I)	ellikleşme	gebeleşmek
çalgamlanmak	çontmak	elleme (II)	geberciklenmek
çalgılamak	çorallanmak	ellikleme	gegemek
çalkamak	çorallamak	ellime	gemlemek
çalkalamak (I) (II)	çoralanmak	endeme (I) (II)	genlemek

çallanmak (VII)	çotamak	enemek (III)	gerermek (II)
çalarmak	çotullamak	eprimek (I)	geveğen
çalınmak	çöllemek (I) (II)	erekeme	gevremek (I) (II) (III)
çanaklamak (I) (II)	çöpürlenmek	erekleme	geyislemek
çarmıklanmak	çörcüklenmek	erileme	gınaklamak
çaprazmak	çötelemek (II)	ermek (I) (II)	gıpcımak
çatmak (I)	çubullaşma	esmek (IV)	gırma

[Tablo 3.1 (Devam) Tarımla İlgili Fiilimsiler]

gızışmak	ıstapan	kapcuklanmak	öyülmek (I) (II)
girmek	içlenmek	keşanlamak	öykünlemek
gogoflamak	iğlemek (I) (II)	kıflamak	özleşmek
goşmak (I)	iğilemek	kıfıramak	paflamak
gotlamak	iğlenmek	kıncımak	pambuklanmak
göceklenmek	ilgilemek	kınıkmak (II)	pardılamak (III)
göçürmek (I) (II)	ilgilenmek	kıpçıtmak (I)	pekitmek (I)
göğermek	ileklemek	kırçılmak (I) (II)	pekiştirmek
göğleme	inemek	kırzalamak	pekitmek (I)
gölemek (III)	iplemek (I) (II)	kıyılama	pençelenmek
gönümek	irilemek	kızdırma(II)	perelemek (I)
göncüklemek	işlemek	koğşatmak	perikmek (III)
göpmek (II)	ikilemek (I) (II) (III) (IV) (V)	kokurdamak	pıciklemek

gövnümek	ikizlemek (IV)	kollanmak	pırsımak (I)
gövnümek (II)	iyleme	korkmak	piçlemek (I)
gövmek	kabalaklaşmak (I) (II)	koşmak	pirlemek (I)
göyünmek (II)	kabaklamak (I) (II)	kökenlemek	potlamak (II)
göynümek	kabalamak (I) (II)	kökezimek	potturmak (II)
göynülmek (II)	kabuklamak	köklemek (I) (II) (III)	pupulanmak
gözerlemek (I) (II)	kadaklamak (I)	könümek	purçarmak
günümek	kağlamak (I)	körlemek	pusalmak (II)
güynümek	kağallamak	körekme	puslamak
güzlemek	kāhanlamak	köseltmek	putlama
güzlemek	kakaçlanmak (II)	kösülmek	pürçüklemek (I) (II)
hambaklamak	kanatmak	köynümek (I) (II)	pürtlemek
havırlamak	kapaklamak (I)	kütüklemek	pürtlemek (I) (II)
hevkirmek	kapçımak	magallamak	pürletmek (III)
hıncımak	kapçuklamak	mayıslamak	pütletmek (I) (II)

Tablo 3.1'in devamı EK 4'de sunulmuştur.

3.23 Fiilimsi Ekleriyle İsimleşmiş Tarımla İlgili Sözcükler

Aşağıda fiilimsi ekleriyle isimleşmiş (adlaşmış) sözcükler yer almaktadır:

açma: “1. Orman içinde veya fundalıkta yakılarak, köklenerek açılan tarla.” (DS-I:60) (-Dz.-Ba.-Brs.-Sk.-Kc.-Bo.-Zn.-Sn.-Sm.-Ama.-Tr.-Ar.-Ank.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.22.01.2024,10.21)

aşlama (I): “3. Yeni dikilmiş fidan.” (DS-I:360) (-Zn.-Tr.-Gm.-Rz.-Ar.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.18)

aşlama (I): “2. Aşı armudu.” (DS-I:360) (-Tk.) (sözlük.gov.tr.23.01.2024,11.18)

bozma: “Pamuğu toplanmış tarla.” (DS-II:752) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.47)

buğma: “Bükülmüş ot.” (DS-II:781) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,10.20)

burağan: “Buruk tatlı armut.” (DS-II:794) (-Ar.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.56)

burma: “1. Yaşken burulup kurutulan ot.” (DS-II:800) (-Isp.-Brd.-Dz.-Ezc.-Ml.-Ur.-Gaz.-Mr.-El.-Ml.-Sv.-Nğ.-Kn.-Ant.) (sözlük.gov.tr.12.09.2023,10.40)

burma: “4. Yonca, yonca veya ot demeti.” (DS-II:800) (-Mr.-Kn.) (sözlük.gov.tr.25.01.2024,11.57)

cablama [caplağ,caplak (II),çaplama,çapa (II)-1,çaplama]: “Tavanlarda tuğlaların altına konulan, tarla, bahçe çevirmekte kullanılan ince uzun yontulmuş ağaç.” (DS-III:838) (-To.-Sm.-Or.-Gr.-Tr.-Gm.-Sv.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,15.11)

cevirme: “Büyük orak.” (DS-III:887) (-Gaz.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,20.52)

çarpan: “Küçük saman sepeti.” (DS-III:1083) (-Kr.-Ezm.) (sözlük.gov.tr.28.01.2024,16.12)

çatma (XIII): “Tarlayı sudan kurtarmak için yapılan setin iskelesi.” (DS-III:1092) (-Ky.-Ada.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.43)

çebişleme: “Salkımında kurumuş üzüm.” (DS-III:1101) (-Yz.) (sözlük.gov.tr.17.01.2023,09.47)

çekme (IX): “2. Tarlanın içini iyice sulamak için toprakla bir çıkıntı yapmaya yarayan küreğe benzer bir araç.” (DS-III:1115) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.53)

çekme (X): “Harmanı çekmeğe yarayan ucu eğri bir ağaç.” (DS-III:1115) (-Dz.-İsp.-Ay.-Sv.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.54)

çekme (IX): “1. Ağzı testereli bağ bıçağı, bıçkı.” (DS-III:1115) (-Ba.-Çkl.-İst.-Mğ.-Krk.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,12.52)

çekme (VI): “Geven bitkisi otu.” (DS-III:1115) (-Sv.-Ml.-Kn.-İç.) (sözlük.gov.tr.13.09.2023,15.30)

çevirme (II): “Ekin desteleri yığın yapılırken konan birinci sıra.” (DS-III:1153) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.28.01.2023,21.09)

çevirme (III): “Kozayı tozundan ayırmak için kullanılan dolap.” (DS-III:1153) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.05)

çırpan (II): “Tırpan.” (DS-III:1189) (-Mğ.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.11)

çitimek (II): “Çıtlık ağacına benzeyen ve meyvesi yenmeyen bir ağaç.” (DS-III:1245) (-Brd.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,09.46)

çitme (III) [->çiten (II)]: “Bahçenin etrafına dikilen yaş ağaç fideleri: *Çitmeleri getirdim avluyu tatalım.*” (DS-III:1247) (-Sk.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,09.54)

çöpleme (I): “Bir yıllık meyve fidanı.” (DS-III:1289) (-Ant.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,10.38)

damlama (II): “Olgunlaşıp dalından kendi kendine düşen meyve: *Damlama zerdali.*” (DS-IV:1353) (-Ada.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.30)

delecek (I): “Sebze tohumlarını ekerken toprakta delik açmak için kullanılan, ucu sivri ve yukarı kısmında tutacak yeri bulunan, çivi şeklinde tahtadan yapılmış araç.” (DS-IV:1409) (-Ker.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.32)

delme (II): “1. Tarla, bahçe ve bostanların etrafını çevirmek için kullanılan üzeri delikli avla denilen ağaçların geçirildiği dikey çubuklar.” (DS-IV:1415) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,13.33)

derme (III): “İlkbaharda hayvanlar için toplanan ot.” (DS-IV:1435) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.14.09.2023,09.38)

derme (IV) [dergi (II),deyirgi,deyirme]: “Hasat vakti.” (DS-IV:1435) (-Ezm.-Ky.-Ada.) (sözlük.gov.tr.04.12.2024,20.38)

dikme: “1. Fide.” (DS-IV:1488) (-Brd.-Nş.-Ky.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.30)

dikme: “2. Elle dikilen tohum.” (DS-IV:1488) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.30)

dikme: “3. Tohumluk soğan, ıska.” (DS-IV:1488) (-Kn.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.31)

döğme: “1. Döğülüp kabuğu çıkartılmış buğday, yarma.” (DS-IV:1570) (-Dz.-El.-Bt.-Ur.-Gaz.-Hat.-Kn.-Ada.) (sözlük.gov.tr.30.01.2024,13.53)

dökme: “Hayvanlara yem olarak verilen ot.” (DS-IV:1573) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.14.09.2023,09.58)

ekecek: “Tohum.” (DS-V:1692) (-Brd.-Dz.-Ba.-Çkl.-Kc.-Bo.-Sm.-Ama.-Rz.-Ar.-Kr.-Ezm.-Sv.-Nğ.-Kn.-Mğ.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.06)

ekme: “Tarlaya tohum ekme işi: *Ekmeleri bitirince öküzleri satacağım.*” (DS-V:1696) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,22.21)

ellikleme: “2. Ekin destesi.” (DS-V:1724) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.19.01.2023,22.11)

gapaklamak: “Ekilip de çamurdan çıkamayan ekin.” (DS-VI:1916) (-Ank.) (sözlük.gov.tr.04.01.2022,15.28)

göçürtme: “Sebze fideleri.” (DS-VI:2122) (-Krş.-Isp.) (sözlük.gov.tr.19.01.2024,09.16)

gömme (V): “1. Sonbaharda ekilen ekin.” (DS-VI:2149) (-Çkr.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,10.53)

gömme (V): “2. Kışın ekilen ekin.” (DS-VI:2149) (-Kü.-Bo.-Çkr.-Çr.) (sözlük.gov.tr.30.12.2022,10.53)

haşlama: “Tütün, mısır vb. bitkilere zarar veren sıcak, bunaltıcı hava.” (DS-VII:2304) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,13.48)

hıyarlama: “Ham kavun, kelek.” (DS-VII:2381) (-Kü.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.06)

hopluyan: “Donmuş sebze.” (DS-VII:2406) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.05.02.2024,22.30)

hopyan: “Sebze ve meyvelere zarar veren zamansız soğuk.” (DS-VII:2407) (-Ml.) (sözlük.gov.tr.07.02.2024,14.15)

kapama (III): “Tarlada yapılan bir günlük iş.” (DS-VIII:2630) (-Sn.) (sözlük.gov.tr.)

11.02.2024,17.16)

kıran (II): “Tırpan.” (DS-VIII:2816) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.31)

kırkma (III) [->kırlık (I)]: “Dişli, küçük orak.” (DS-VIII:2831) (-Ed.-Krk.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,15.34)

kırma (II): “Hayvanlara yedirilmiş, değirmende ufaltılmış ezilmiş her çeşit tahıl: *Bugün hayvanlara arpa kırması aldım.*” (DS-VIII:2832) (-Dz.-İz.-Mn.-Ba.-Ama.-Ezm.-Sv.-Ky.-Nğ.-Kn.-Ant.-Mğ.-Krk.) (sözlük.gov.tr.03.02.2023,10.40)

kıvrma (II): “Sapı bükülerek zamanından önce olgunlaşması sağlanan karpuz, kavun.” (DS-VIII:2850) (-İç.) (sözlük.gov.tr.22.01.2023,22.49)

killeme: “Asmalara zarar veren bir çeşit hastalık, külleme.” (DS-VIII:2872) (-Mrş.) (sözlük.gov.tr.28.03.2023,22.12)

kökleme: “1. Başka yere dikilmek için, köküyle sökülen fidan.” (DS-VIII:2952) (-Or.-Gr.) (sözlük.gov.tr.13.02.2024,15.24)

sonlama: “2. Fındıkları toplandıktan sonra dalda kalanları.” (DS-X:3664) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,21.20)

sütleme: “Taze mısır.” (DS-X:3726) (-Sm.-Ama.-Or.-El.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,16.31)

şişirme: “Arpacıktan büyük soğan tohumu.” (DS-X:3787) (-Sk.) (sözlük.gov.tr.01.02.2023,09.54)

tikme: “Fidan.” (DS-X:3930) (-Gm.) (sözlük.gov.tr.21.02.2024,15.26)

ulama (III) [ulamayonca]: “1. Sulak yerlerde yetişen bir çeşit ot.” (DS-XI:4032) (-İsp.-Kırş.-Nğ.-Ada.-İç.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.19)

ulama (I) [ulama yonca]: “3. Art arda eklenmiş ağaç.” (DS-XI:4032) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,09.19)

ulama (IV): “2. Dağ yamacındaki ağaç topluluğu.” (DS-XI:4032) (-Kc.) (sözlük.gov.tr.24.01.2023,12.54)

ulama (VI): “Ağaç aşısı.” (DS-XI:4033) (-Bo.) (sözlük.gov.tr.26.01.2023,10.26)

üçleme (IV): “Üçü bir arada biten, fındık, elma gibi yemiş.” (DS-XI:4056) (-Gr.)

(sözlük.gov.tr.11.01.2023,16.13)

üçleme (II): “Tarlanın üçüncü kez sürülüşü.” (DS-XI:4056) (-İç.) (sözlük.gov.tr.23.01.2023,23.03)

yarma (IV): “Yarılarak kurutulan meyve.” (DS-XI:4188) (-Düz.-Bo.-Ezc.-Ml.-Sv.-Nğ.) (sözlük.gov.tr.10.04.2023,22.25)

yığma (II): “Ceviz, badem vb. satılırken taşınarak doldurulan ölçü.” (DS-XI:4263) (-Isp.) (sözlük.gov.tr.02.02.2023,15.27)

yolma: “1. Sapı, orakla biçilmeyecek kadar kısa kalmış ekin.” (DS-XI:4291) (-Isp.-To.-Es.-Çr.-Ama.-Ank.-Ky.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,21.16)

yolma: “Orakla içilmeyecek kısalıkta ekini yolmak için parmaklar ucuna takılan gereç.” (DS-XI:4291) (-Dz.) (sözlük.gov.tr.09.02.2023,18.25)

aşlama: “Yeni dikilmiş fidan.” (DS-XII:4427) (-Tr.) (sözlük.gov.tr.21.01.2024,21.10)

kaçaran: “İnce mısır.” (DS XII:4528) (-Rz.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,10.28)

yolma: “1. Elle biçilen ekin.” (DS-XII:4823) (-Ky.) (sözlük.gov.tr.30.01.2023,21.27)

Tablo 3.2’de fiilimsi ekleriyle isimleşmiş (adlaşmış) sözcükler aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 3.2

Fiilimsi Ekleriyle İsimleşmiş (Adlaşmış) Sözcükler

açma	çitirmek	gapaklamak	killeme
aşlama (I) (II) (III)	çitme	göçürtme (I) (II)	kökleme
bozma	çöpleme (I) (II)	gömme	şışırma
buğma	damlama	haşlama	sonlama
burağan	delme (II)	hıyarlama	sütlemek
burma (I) (II)	delecek (I)	hopluyan	tikme
cablama	derme (I) (II)	hopyan	ulama (I) (II) (III) (IV)
cevirme	dikme (I) (II) (III) (IV)	kaçaran	üçleme (I) (II)
çarpan	döğme	kapama (III)	yarma
çatma (XIII)	dökme	kıran (II)	yığma (I) (II)
çebişleme	ekme	kırma (II)	yolma (I) (II) (III)
çekme (I) (II) (III) (IV)	ekecek	kırkma (III)	
çırpan	ellikleme	kıvrırma (II)	

4. DERLEME SÖZLÜĞÜNDE TARIMLA İLGİLİ YAZILIŞLARI VE ANLAMLARI AYNI OLAN YABANCI SÖZCÜKLER

Aşağıda Derleme Sözlüğü'nde Tarımla İlgili Yazılışları ve Anlamları Aynı Olan Yabancı Sözcükler; Arapça sözcükler tablo 4.1, Bulgarca sözcükler tablo 4.2, Ermenice sözcükler tablo 4.3, Farsça sözcükler tablo 4.4, İngilizce sözcükler tablo 4.5, İtalyanca sözcükler tablo 4.6, Rusça sözcükler tablo 4.7, Rumca sözcükler tablo 4.8'de gösterilmektedir.

Tablo 4.1

Arapça Sözcükler

Dili	Kelime	Arapça Anlamı	Derleme Sözlüğündeki Anlamı	Kullanıldığı Yerler	Derleme Sözlüğü Cildi ve Sayfa No
Arapça	ayar	“Ayar, ölçü.” (TDK, 1994)	“1. Bir tahıl ölçüsü.”	(-Af.-Dz.- Ay.-İz.-Mn.- Ba.-Kü.-Es.)	DS-I:407
Arapça	harım (I)	“Sebze ve meyve bahçesi.” (GTS)	“1. Bahçe, sebze ya da meyve bahçesi.”	(-Af.-İsp.- Brd.-Dz.- Ay.-İz.-Kü.- Es.-Ank.- Ky.-Nş.- Nğ.-Kn.- Ada.-Ant.- Mğ.)	DS-VII:2289
Arapça	mahra	“Üzüm taşımaya yarayan ağzı geniş, dibi dar tahta kap.” (GTS)	“Üzüm taşımak için kullanılan ağzı geniş, dibi dar tahta sandık.”	(-Çr.-Ml.- Gaz.-Ada.)	DS-IX:3106
Arapça	mısır (II)	“Bu bitkinin koçan üzerindeki taneli ürünü.” (GTS)	“Darı.”	(-Mr.-Kn.)	DS-IX:3189
Arapça	sandal (I)	“Sandallgillerden, kerestesi sert ve kokulu bir ağaç.” (GTS)	“Yaban çileği ağacı, kocayemiş.”	(-Kn.-Ada.- İç.-Ant.- Mğ.)	DS-X:3535

Arapça	tas (I)	“1. Genellikle içine sulu şeyler konulan metal vb. nden yapılmış kap. 2. Bu kabın alacağı miktarda olan: <i>İki tas pirinç.</i>” (GTS)	“1. Tahıl ölçmeye yarayan, yarım gaz tenekesinden yapılan bir ölçek.”	(-Dz.-Ng.-İç.)	DS-X:3836
Arapça	tas (I)	“1. Genellikle içine sulu şeyler konulan metal vb.nden yapılmış kap. 2. Bu kabın alacağı miktarda olan: <i>İki tas pirinç.</i>” (GTS)	“2. Dört okka buğday alan bir ölçek.”	(-Af.)	DS-X:3836
Arapça	tas (I)	“1. Genellikle içine sulu şeyler konulan metal vb.nden yapılmış kap. 2. Bu kabın alacağı miktarda olan: <i>İki tas pirinç.</i>” (GTS)	“Dört-beş kiloluk buğday ölçeği.”	(-İç.)	DS-X:3836
Arapça	tefarik	“Yüksekliği 60-100 cm.olan büyük yapraklı ve beyaz çiçekli bir bitki.” (GTS)	“Güzel kokulu bir bitki kökü.”	(-Çr.)	DS-X:3858
Arapça	zembil [zembik, zenbil]	“Hasırdan örülmüş saplı torba.” (GTS)	“1. Öteberi taşımakta koymakta kullanılan örme yassı sepet meyve sepeti.”	(-Isp.-Dz.-Ay.-Mn.-Çkl.-Brs.-Es.-Bo.-Sk.-Çkr.-Or.-Ezc.-Gaz.-Mr.-Md.-Hat.-Ng.-Ada.-Mğ.)	DS-XI:4359

Arapça	kıska	“Arpacık soğanı.” (GTS)	“Arpacık soğanı.”	(-Af.-İst.- To.-Tr.- Gm.Tn.-El.- Ur.-Gaz.- Mr.-Hat.- Sv.-Ank.- Sv.-Ky.- Krş.-Ng.- Kn.-Ada.- İç.)	DS-XII:4556
Arapça	kile	“Tahıl ölçęęi.” (GTS)	“İki gaz teknesi oylumunda tahıl ölçęęi.”	(-Mğ.)	DS-XII:4559
Arapça	mişmiş	“Kayısı.” (ES)	“Kayısı.”	(-El.-Ml.)	DS-XII:4597
Arapça	şamama	“Güzel kokulu bir tür küçük kavun.” (GTS)	“Bir çeşit yaban kavunu, süs kavunu.”	(-İğ.-Kr.- Ada.-Ker.)	DS-XII:4719
Arapça	urup	“Bir teneke tahılın sekizde birindeki miktar.” (GTS)	“Bir çeşit tahıl ölçęęi.”	(-Ks.-Ar.- Ky.-Ng.- Mğ.)	DS-XII:4786

Tablo 4.2*Bulgarca Sözcükler*

Dili	Kelime	Bulgarca Anlamı	Derleme Sözlüğündeki Anlamı	Kullanıldığı Yerler	Derleme Sözlüğü Cildi ve Sayfa No
Bulgarca	çüşka	“Acı biber, kırmızı biber.” (ES)	“Bir cins yuvarlak biber.”	(-Brs.)	DS-II:1020
Bulgarca	çučka	“Acı biber, kırmızı biber.” (ES)	“1. Bir çeşit kırmızı biber.”	(-Ed.)	DS-III:1300
Bulgarca	çučka	“Acı biber, kırmızı biber. ” (ES)	“2. İnce uzun, acı, yeşil biber.”	(-İz.)	DS-III:1300
Bulgarca	ıştır	“Bir yıllık ve otsu bir bitki, yabani ıspanak, yabani pazı.” (ES)	“İspanak cinsinden yemeği yapılan bir çeşit ot.”	(-Ba.)	DS-VII:2497
Bulgarca	kumpir	“Patates.” (GTS)	“Patates.”	(-Ay.-İsp.-Ant.-Bul.)	DS-XII:4572

Tablo 4.3*Ermenice Sözcükler*

Dili	Kelime	Ermenice Anlamı	Derleme Sözlüğündeki Anlamı	Kullanıldığı Yerler	Derleme Sözlüğü Cildi ve Sayfa No
Ermenice	çap	“Büyüklik, ölçü.” (ES)	“1. Tahıl ölçüğü.”	(-Vn.-Bt.-Dy.-Tn.-Ank.)	DS-III:1072
Ermenice	herk	“Sürüldükten sonra bir yıl dinlendirilen tarla.” (ES)	“1. Sürülüp dinlenmeye, nadasa bırakılan tarla.”	(-Bil.-Es.-Bo.-Zn.-Ks.-Çkr.-Çr.-Sn.-Sm.-Ama-To.-Or.-Gr.-Tr.-Gm.-Ar.-Kr.-Erz.-Ezc.-Ağ.-El.-Sv.-Yz.-Ank.-Krş.-Ky.-Nğ.-Kn.-Ada.)	DS-VII:2345
Ermenice	madımak	“İlkbaharda kırlarda yetişen, ufak yeşil yapraklı, ıspanak gibi pişirilip yenilen bir bitki.” (GTS)	“İlkbaharda kırlarda yetişen, ufak, yeşil yapraklı, ıspanak gibi yenilen bir ot.”	(-Ks.-Çr.-Sm.-Ama-To.-Or.-Gr.-Ezm.-Sv.)	DS-IX:3101
Ermenice	maşala (I)	“Bağ ve bahçelerde kenarları set biçiminde birbirinden ayrılan, genellikle dikdörtgen toprak parçası.” (GTS)	“3. Bağ, bahçe ve bostanlarda ekilmek için ayrılmış küçük toprak parçası, evlek, karık.”	(-Dz.-Sn.-To.-Gr.-Gm.-Ar.-Ml.-Gaz.-Mr.-Sv.-Ank.-Ky.-Nş.-Nğ.-Kn.-Ada.)	DS-IX:3134

Ermenice	tereke	“Ürün, mahsül.” (ES)	“1. Ürün, yiyecek.”	(-Dz.)	DS-X:3889
Ermenice	tump	“1. Toprak parçası, toprak seti, yığını.” (GTS)	“1. Toprak yığını, tümsek.”	(-Or.-Gr.- Tr.-Gm.-Ar.- Ezm.-Vn.- Sv.-Bt.-El	DS-X:3992
Ermenice	tump	“2. İki tarlayı ya da evlekleri birbirinden ayırmaya yarayan toprak set.” (GTS)	“2. İki tarlayı ya da evlekleri birbirinden ayırmaya yarayan toprak set.”	(-Gr.-Gm.- Ar.-Kr.- Ezm.-Ezc.- Vn.-Sv.-Krş.)	DS-X:3992

Tablo 4.4*Farsça Sözcükler*

Dili	Kelime	Farsça Anlamı	Derleme Sözlüğündeki Anlamı	Kullanıldığı Yerler	Derleme Sözlüğü Cildi ve Sayfa No
Farsça	çaç	“Harmanda dövülmüş ve savrulmuş buğday veya arpa yığını.” (ES)	“Buğday yığını.”	(-Çr.-Gm.)	DS-III:1031
Farsça	çangal (II)	“1. Dallı budaklı ağaç.” (GTS)	“1.Dallı budaklı eğri ağaç.”	(-İsp.-Ay.-Kü.-Es.-Kc.-Zn.-Çkr.-Çr.-Ama.-To.-Gr.-Ezc.-Sv.-Ank.-Kn.-Ada.-Mğ.)	DS-III:1069
Farsça	çangal (II)	“2. Fasulye sırtığı, sırık.” (GTS)	“2. Fasulye sırtığı, sırık.”	(-Dz.-İst.-Sn.-Sm.-Or.-Gr.-Sv.-Kn.-Mğ.)	DS-III:1069
Farsça	çengel (II)	“Bir yere takılmaya, geçirilmeye yarayan eğri ve ucu sivri demir.” (GTS)	“Tarlayı hayvanlardan korumak için kenarına dikilen uzun sırtıklar.”	(-Or.)	DS-III:1137
Farsça	deşdivan	“Bağ korucusu, kır bekçisi, köy bekçisi.” (ES)	“Bağ korucusu, kır bekçisi, köy bekçisi.”	(-İsp.-Brd.-Dz.-İz.-Kn.)	DS-IV:1437
Farsça	havut (VI)	“Deve semeri.” (GTS)	“Semerlere doldurulan ot.”	(-Dz.-Çkl.-Kn.)	DS-VII:2314

Farsça	kelem	“Lahana.” (GTS)	“Lahana.”	(-Isp.-Ba.-Kü.-Brs.-Bil.-Es.-Bo.-Zn.-Ks.-Çkr.-Çr.-Sn.-Sm.-Ama.-To.-Gr.-Rz.-Kr.-Vn.-Bt.-Ml.-Mr.-Sv.-Yz.-Ank.-Nğ.-Kn.-Ada.-Mğ.)	DS-VIII:2727
Farsça	kengel	“Kenger.” (GTS)	“Eşek dikenî denilen, kırlarda biten, kökünden süt çıkan dikenli bir ot, kenger.”	(-Dz.-Sv.-Ky.-Nğ.)	DS-VIII:2743
Farsça	kişniş (I)	“Maydanozgillerden yaprakları maydanozu andıran, 20-60 cm. yüksekliğinde, tüysüz, bir yıllık ve otsu bir bitki.” (GTS)	“2. Çiçekleri papatyaya benzeyen fena kokulu bir ot.”	(-Isp.)	DS-VIII:2886
Farsça	kişniş (II)	“Maydanozgillerden yaprakları maydanozu andıran, 20-60 cm. yüksekliğinde, tüysüz, bir yıllık ve otsu bir bitki.” (GTS)	“Yaban maydanozu. ”	(-Isp.-Sk.-Vn.-İç.)	DS-VIII:2886
Farsça	maş (II)	“Anavatanı Hindistan olan, çoğunlukla Doğu ve Güneydoğu Asya’da yetiştirilen, küçük yeşil taneleri ile yemek yapılan bir bitki.” (GTS)	“Baklagillerden yenilebilen bir bitki, mürdümük.”	(-Dy.-Ml.-Gaz.-Kn.-Ant.-Ker.)	DS-IX:3133

Farsça	sayvan	“Güneşten, yağmurdan korunmak için veya süs olarak bir şeyin üzerinde çekilen dam saçağı gibi düz veya eğimli örtü.” (GTS)	“Üzüm kurutmak için yapılan çardak.”	(-Çr.)	DS-X:3561
Farsça	şah (II)	“ 1. Yeni sürgün, dal.” (GTS)	“Yeni sürgün, filiz.”	(-İsp.-Dz.-Mr.)	DS-X:3733
Farsça	şahtere	“Şahteregillerden tarla ve yol kenarlarında yetişen, 20-40 cm. yüksekliğinde çiçekleri hekimlikte kullanılan, çok yıllık ve otsu bir bitki.” (GTS)	“İnce ve çift yapraklı baharda kırmızı çiçek açan ince saplı bir çeşit bitki.”	(-İst.-Gaz.-Mğ.)	DS-X:3735
Farsça	şefdeli [şefteli(I)]	“Şeftali.” (TDK,1995)	“Şeftali.”	(-Kr.)	DS-IX:3756
Farsça	tahra	“Bir tür eğri budama bıçağı.” (GTS)	“Ağaç budamaya, kesmeye, odun kırmaya yarayan, satırdan biraz büyük, demir saplı araç.”	(-Af.-İsp.-Brd.-Dz.-Ay.-İz.-Mn.-Ba.-Brs.-Kü.-Bil.-Es.-İst.-Zn.-Ks.-Çkr.-Çr.-Sn.-Sm.-Or.-Tr.-Gm.-Rz.-Ar.-Gaz.-Mr.-Ank.-Krş.-Kn.-Ada.-İç.-Ant.-Krk.-To.-Kıb.)	DS-X:3802

Farsça	tahta (I)	“Bahçelerde sebze ve çiçek yetiştirmek için ayrılmış küçük yerlerden her biri; tarh.” (GTS)	“1. Tarla ya da bostanlarda ayrılmış toprak parçaları, evlek: İki tahta biber, bir tahta patlıcan diktik.”	(-Dz.-İz.-Mn.-Çkl.-Çr.-Ama.-Tr.-Gaz.-Hat.-Ezc.-Nğ.-Kn.-İç.)	DS-X:3802
Farsça	kenger	“Birleşikgillerden yaprakları dikenli yaban bir bitki; eşek diken, yabani enginar, kengel.” (GTS)	“Yabanıl enginar.”	(-Ker.)	DS-XII:4545
Farsça	keşir	“Havuç.” (ES)	“Havuç.”	(-Hat.)	DS-XII:4549
Farsça	koz	“Ceviz.” (GTS)	“Ceviz.”	(-İsp.-Dz.-İz.-Mn.-Ba.-Çkl.-Brs.-Bil.-Kc.-Bo.-İst.-Ks.-Çr.-Tr.-Ur.-Gaz.-Mr.-Hat.-Ky.-Nğ.-Ada.-İç.-Ant.-Mğ.-Tk.-Ker.)	DS-XII:4567
Farsça	murt	“Mersin ağacının yazın olgunlaşan, bezelye büyüklüğünde, morumsu siyah, çeşitli hastalıkların tedavisinde kullanılan meyvesi.” (GTS)	“Mersin ağacı ve meyvesi.”	(-İsp.-İç.)	DS-XII:4600

Tablo 4.5*İngilizce Sözcükler*

Dili	Kelime	İngilizce Anlamı	Derleme Sözlüğündeki Anlamı	Kullanıldığı Yerler	Derleme Sözlüğü Cildi ve Sayfa No
İngilizce	yarda (I)	“91.4 cm. İngiliz uzunluk ölçüsü birimi.” (GTS)	“Yüz ölçek.”	(-Çr.)	DS-XI:4181

Tablo 4.6*İtalyanca Sözcükler*

Dili	Kelime	İtalyanca Anlamı	Derleme Sözlüğündeki Anlamı	Kullanıldığı Yerler	Derleme Sözlüğü Cildi ve Sayfa No
İtalyanca	banadura	“Domates.” (ES)	“Domates.”	(-İst.-El.-Ml.- Hat.-Ank.-Ky.- Ng.-Kn.-Ada.-iç.)	DS-II:515
İtalyanca	velense	“Yüzü uzun tüylü, kalın ve ağı battaniye.” (GTS)	“Pamuk ipliğinden dokunmuş, tahıl kurutmak için kullanılan büyük yaygı.”	(-Ba.-İç.)	DS-XI:4095

Tablo 4.7*Rusça Sözcükler*

Dili	Kelime	Rusca Anlamı	Derleme Sözlüğündeki Anlamı	Kullanıldığı Yerler	Derleme Sözlüğü Cildi ve Sayfa No
Rusca	kosa (I)	“Tırpan, bir çeşit uzun saplı orak.” (GTS)	“Tırpan, bir çeşit uzun saplı orak.”	(-Af.-İsp.-Brd.-Dz.-Ay.-İz.-Mn.-Ba.-Çkl.-Kü.-Bil.-Sk.-Sm.-Mr.-Sv.-Ng.-İç.-Krk.-Tk.)	DS-VIII:2929
Rusca	kosa	“Tırpan, bir çeşit uzun saplı orak.” (GTS)	“Tırpan.”	(-Uş.-Ed.)	DS-XII:4566

Tablo 4.8*Rumca Sözcükler*

Dili	Kelime	Rumca Anlamı	Derleme Sözlüğündeki Anlamı	Kullanıldığı Yerler	Derleme Sözlüğü Cildi ve Sayfa No
Rumca	barbun	“Barbunya.” (GTS)	“1. Barbunya (fasulye).”	(-Sm.)	DS-II:527
Rumca	cibre (II)	“Sıkılıp suyu alınan üzüm vb. meyvelerin posası.” (GTS)	“Çürük ezik meyve.”	(-Ba.)	DS-III:957
Rumca	dirgen	“Genellikle harmanda sapları yaymaya yarayan demirden, çatalı bir tarım aracı; çatal, diren.” (GTS)	“1. Harmanda sapları yaymaya yarayan demir ya da tahtadan yapılmış ucu çatalı tarım aygıtı.”	(-Af.-Uş.-İsp.-Brd.-Dz.-Ay.-İz.-Mn.-Ba.-Es.-Bo.-İst.-Ks.-Çkr.-Çr.-Ama.-To.-Or.-Gr.-Gm.-Ar.-Kr.-Ezm.-Ezc.-Ml.-Mr.-Hat.-Sv.-Yz.-Ank.-Krş.-Ky.-Ng.-Kn.-Ada.-İç.-	DS-IV:1515

				Ant.-Mğ.)	
Rumca	evlek (I)	“Tarlalarda suyun akması için açılan su yolu.” (GTS)	“1. Bahçe ve tarlalarda açılan su yolu.”	(-Tr.-Ezc.-Mr.-Sv.-Ant.)	DS-V:1810
Rumca	evlek	“Tarlanın tohum ekmek için saban iziyle bölünen bölümlerden her biri.” (GTS)	“2. Tarlanın bir bölümü.”	(-Af.-Mr.)	DS-XII:4500
Rumca	evlek	“Tarlanın tohum ekmek için saban iziyle bölünen bölümlerden her biri.” (GTS)	“1. Bahçede sebze ekmek için ayrılan bölümler.”	(-El.-Ank.)	DS-XII:4500
Rumca	evlek	“Tarlanın tohum ekmek için saban iziyle bölünen bölümlerden her biri.” (GTS)	“3. Dönüm.”	(-Af.)	DS-XII:4500
Rumca	gebre (II)	“Gebre otunun yeşilken toplanıp salamurası ve turşusu yapılabilecek yemişi.” (GTS)	“Kayalık yerlerde yetişen, develerin yedikleri bir çeşit ot.”	(-Dz.-Mn.-Mğ.)	DS-VI:1957
Rumca	kangal (II)	“Deve dikenini.” (GTS)	“1. Deve dikenini.”	(-Af.-Isp.Brd.-Dz.-Es.-Bo.-Düz.-İst.-To.-Kr.-Ağ.-Gaz.-Sv.-Yz.-Ky.-Kn.-Ada.-İç.)	DS-VIII:2621
Rumca	kesdene	“Kestane.” (TDK,1995)	“Kestane.”	(-Kr.-Ezm.)	DS-VIII:2760

Rumca	malama (I)	“Samanla karışık tahıl.” (GTS)	“Taneleri ayrılmamış, samanla karışık tahıl.”	(-Af.-İsp.-Brd.- Dz.-İz.-Mn.-Brs.- Es.-Ks.-Çkr.-Çr.- Ama.-To.-Gr.-Tr.- Gm.-Kr.-Ezm.- Ezc.-Ağ.-Ml.- Gaz.-Mr.-Hat.- Sv.-Yz.-Ank.- Krş.-Ky.-Nş.-Nğ.- Kn.-Ada.-İç.- Ant.-Mğ.)	DS-IX:3110
Rumca	manav (I)	“Meyve ve sebze satan kimse.” (GTS)	“Tahıl satıcısı.”	(-Tr.)	DS-IX:3117
Rumca	pelin (II)	“Birleşikgillerden yapraklarında ve öteki bölümlerinde çok acı, kokulu bir madde bulunan, hekimlikte kullanılan çok yıllık ve otsu bir bitki; pelin otu, acı pelin, akpelin.” (GTS)	“Çınar, meşe vb. ağaçların meyvesi, pelit.”	(-Sk.-Ml.)	DS-XII:3386
Rumca	sarpın	“Tahıl kuyusu, zahire ambarı; silo.” (GTS)	“Un ve tahıl ambarı.”	(-Af.-Dz.-Kü.- Ba.-Es.-Ant.-Ky.)	DS-X:3548
Rumca	şinik	“Tahıl ve bakliyat için kullanılan, sekiz kiloluk ölçek.” (GTS)	“Tahıl ölçeği.”	(-İsp.-Dz.-Ay.- Brs.-Kü.-Es.-Bo.- Sk.-İst.-Ks.-Çr.- Sn.-Sm.-Ama.- Ezc.-Dy.-Sv.-Yz.- Nğ.-Kn.-İç.-Mğ.- Krk.-To.)	DS-X:3780
Rumca	şinik	“Tahıl ve bakliyat için kullanılan, sekiz kiloluk ölçek.” (GTS)	“Bir çeşit tahıl ölçeği.”	(-İsp.-Af.-Brd.- Kü.-Gm.-Kn.)	DS-X:3780
Rumca	tirfil	“Bir tür yonca.” (GTS)	“Yonca.”	(-Ba.)	DS-XII:4764

SONUÇ

Derleme Sözlüğü'ndeki tarımla ilgili sözcüklerin sınıflandırılması konulu tez çalışması Derleme Sözlüğü'ndeki 12 cildin incelenmesinden oluşmuştur. Çalışmanın birinci bölümünde tarımla ilgili fiiller, ikinci bölümünde tarımla ilgili isimler, üçüncü bölümde tarımla ilgili fiilimsiler bulundu; dördüncü bölümde ise yabancı sözcükler diğer güncel sözlüklerle karşılaştırılarak yazılışları ve anlamları aynı olanlar sınıflandırılmıştır. Yapılan çalışma sonucunda;

1. Yapısında tek fiil bulunan 2 sözcük bulunmuştur.
2. Yapısında zaman ve kiplerle çekimlenmiş fiillerin isim (ad) olarak kullanıldığı 21 sözcük bulunmuştur.(Tablo 1.1.1'de gösterilmiştir.)
3. Birleşik fiil bulunan 212 sözcük bulunmuştur. (Tablo 1.2'de gösterilmiştir.)
4. 7418 adet isim bulunmuştur. (Tablo 2.1'de gösterilmiştir.)
5. 70 adet ikileme bulunmuştur. (Tablo 2.2'de gösterilmiştir.)
6. İsim+fiil+fiilimsi yapısında 73 sözcük bulunmuştur.(Tablo 2.3'de gösterilmiştir.)
7. Takısız isim tamlaması 49 sözcük bulunmuştur. (Tablo 2.4'de gösterilmiştir.)
8. İki kelimeden fazla oluşan 9 tamlama bulunmuştur. (Tablo 2.5'te gösterilmiştir.)
9. 731 adet belirtisiz isim tamlaması bulunmuştur. (Tablo 2.6'da gösterilmiştir.)
10. 58 adet iki kelimeden oluşan sözcük bulunmuştur. (Tablo 2.7'de gösterilmiştir.)
11. 415 adet sıfat tamlaması bulunmuştur. (Tablo 2.8'de gösterilmiştir.)
12. 27 adet isnat grubu bulunmuştur. (Tablo 2.9'da gösterilmiştir.)
13. 3 adet edatla oluşan sözcük bulunmuştur. (Tablo 2.10'da gösterilmiştir.)
14. 644 adet fiilimsi bulunmuştur. (Tablo 3.1'de gösterilmiştir.)
15. Fiilimsi ekleriyle isimleşmiş (adlaşmış) 70 sözcük bulunmuştur. (Tablo 3.2'de gösterilmiştir.)
16. Bazı sözcükler birden fazla anlamda kullanılmıştır. Örneğin;
calaz (I) (II) (III) (IV) (V)
çakıldak (I) (II) (III) (IV) (V)

darıcan (I) (II) (III) (IV) (V)

çöte (I) (II) (III) (IV) (V) (VI) (VII) (VIII)

çücük (I) (II) (III) (IV) (V) (VI) (VII)

göbelek (I) (II) (III) (IV) (V) (VI) (VII) (VIII)

evin (I) (II) (III) (IV) (V) (VI) (VII) (VIII)

firez (I) (II) (III) (IV) (V) (VI) (VII) (VIII) (IX) (X)

pürçük (I) (II) (III) (IV) (V) (VI) (VII) (VIII)

salak (I) (II) (III) (IV) (V) (VI) (VII) (VIII) (IX) (X) gibi.

17. Bazı sözcükler hem isim hem de fiilimsi şeklinde kullanılmıştır:

ellikleme: “2. Ekin destesi.” (DS-V:1724) (-Ank.)

ellikleme: “1. Ekin biçerken bir elin kavrayabildiği kadar kısmını avucunun içine alma.” (DS-V:1724) (-Çkr.-Çr.-Ank.)

yolma: “1. Sapı, orakla biçilmeyecek kadar kısa kalmış ekin.” (DS-XI:4291) (-Isp.-To.-Es.-Çr.-Ama.-Ank.-Ky.)

yolma: “1. Elle biçilen ekin.” (DS-XII:4823) (-Ky.)

yolma: “Orakla biçilmeyecek kısalıkta ekini yolmak için parmaklar ucuna takılan gereç.” (DS-XI:4291) (-Dz.)

yolma: “2. Ekini elle biçme eylemi.” (DS-XI:4291) (-Kü.-Es.-Sk.-Zn.-Çkr.-Gaz.-Mr.-Sv.-Ky.-Nğ.)

yolma: “2. Ekin biçme.” (DS-XII:4823) (-Isp.)

sonlama: “Ürün toplandıktan sonra ikinci kez kalanları toplama.” (DS-XII:4702) (-Or.-Gr.-Tr.)

sonlama: “2. Fındıkları toplandıktan sonra dalda kalanları.” (DS-X:3664) (-Tr.)

çitirmek (VII): “Fideyi yan yana sıkışık dikmek.” (DS-III:1245) (-Nğ.)

çitirmek (VI) [çitmek(III)] [->çitlemek]: “Tarlanın etrafını çitle çevirmek.” (DS-III:1245) (-İç.)

çitirmek (II): “Çıtlık ağacına benzeyen ve meyvesi yenmeyen bir ağaç.” (DS-III:1245) (-Brd.)

çöpleme (I): “Düğün çiçeğigillerden kökleri iç sürdürücü olan, beyazına ak çöpleme, siyahına kara çöpleme denen bir çeşit bitki.” (DS-III:1289) (-Çkl.)

çöpleme (I): “Bir yıllık meyve fidanı.” (DS-III:1289) (-Ant.)

çöpleme (VI) [çütleme (II)]: “Üzüm çöplerinin ayıklanması.” (DS-III:1290) (-Çr.)

18. Birleşik fiillerle ilgili toplam 212 sözcük bulunulmuştur. Bulunan sözcüklerle ilgili sayısal veriler aşağıda tablo 1.2’de gösterilmiştir:

Tablo 1. 2

Derleme Sözlüğü’ndeki Birleşik Fiillerle İlgili Sözcükler

Birleşik Fiil	n	%
1.2.1 Ağaç	12	% 5,66
1.2.2 Bağ	12	% 5,66
1.2.3 Bitki	16	% 7,54
1.2.4 Ceviz	3	% 1,41
1.2.5 Ekin	25	% 11,79
1.2.6 Filizlenmek	1	% 0,47
1.2.7 Harman	6	% 2,83
1.2.8 Meyve	38	% 17,92
1.2.9 Mısır	2	% 0,94
1.2.10 Ot	10	% 4,71
1.2.11 Olgunlaşmak	1	% 0,47
1.2.12 Sebze	6	% 2,83
1.2.13 Tahıl	12	% 5,66

1.2.14 Tarla	56	% 26,41
1.2.15 Tütün	3	% 1,41
1.2.16 Ürün	8	% 3,77
1.2.17 Tarım Hastalıkları	1	% 0,47

19. İsimlerle ilgili toplam 7418 sözcük bulunulmuştur. Bulunan sözcüklerle ilgili sayısal veriler aşağıda tablo 2.1’de gösterilmiştir:

Tablo 2.1

Derleme Sözlüğü’ndeki Tarımla İlgili İsimler

İsim	n	%
2.1 Ağaç	503	% 6,78
2.2 Tarım Aletleri	482	% 6,49
2.3 Bitki	655	% 8,83
2.4 Baklagiller	84	% 1,13
2.5 Ceviz	68	% 0,91
2.6 Tarımda Çalışan İşçi	85	% 1,14
2.7 Ekin	158	% 2,11
2.8 Hasat ile Harman	23	% 0,31
2.9 Tarım Hastalıkları	45	% 0,60
2.10 Meyve	1503	% 20,26
2.11 Nadas	22	% 0,29
2.12 Ot	915	% 12,33
2.13 Saman	32	% 0,43

2.14 Sanayi Bitkileri	89	% 1,19
2.15 Sebze	456	% 6,14
2.16 Sulama	20	% 0,29
2.17 Tahıl	610	% 8,22
2.18 Tarıma Zarar Veren Böcek	31	% 0,41
2.19 Toprak	224	% 3,02
2.20 Turfanda	10	% 0,13
2.21 Turunçgiller	20	% 0,26
2.22 Ölçü	109	% 1,46
2.23 Ürün	25	% 0,33
2.24 Ürünlerin Saklandığı Yer	68	% 0,91
2.25 Yağ Bitkileri	35	% 0,47
2.26 Yer	487	% 6,56
2.27 Yeşillikler	105	% 1,41
2.28 Zaman	48	% 0,64
2.29 Diğerleri :Tohum, Gübre, Filiz, Kaktüs, Koza, Kök, Kütük, Tomurcuk,Yaprak	501	% 6,75
2.30 Tarımla İlgili Söz	5	% 0,06

20. Fiilimsilerle ilgili toplam 644 sözcük bulunulmuştur. Bulunan sözcüklerle ilgili sayısal veriler aşağıda tablo 3.1’de gösterilmiştir:

Tablo 3.1

Derleme Sözlüğü’ndeki Tarımla İlgili Fiilimsiler

Fiilimsi	n	%
3.1 Ağaç	97	% 15,06
3.2 Bağ	14	% 2,17
3.3 Bitki	41	% 6,36
3.4 Ceviz	12	% 1,86
3.5 Ekin	47	% 7,29
3.6 Fide Dikmek	9	% 1,39
3.7 Filizlenmek	17	% 2,63
3.8 Harman	7	% 1,08
3.9 Meyve	92	% 14,28
3.10 Mısır	20	% 3,10
3.11 Ot	10	% 1,55
3.12 Olgunlaşmak	13	% 2,01
3.13 Pamuk	2	% 0,30
3.14 Sebze	15	% 2,29
3.15 Sulamak	2	% 0,30
3.16 Tahıl	52	% 8,07
3.17 Tarla	56	% 8,69
3.18 Tohum	14	% 2,17

3.19 Tomurcuklanmak	10	% 1,55
3.20 Toprak	19	% 2,95
3.21 Tütün	1	% 0,15
3.22 Ürün	14	% 2,17

21. Derleme Sözlüğü’ndeki tarımla ilgili sözcüklerin 70’inin 10’u farklı dildeki sözlüklerde de bulunduğu tespit edilmiştir. Bulunan sözcüklerle ilgili sayısal veriler aşağıda tablo 4.1’de gösterilmiştir:

Tablo 4.1

Derleme Sözlüğü’ndeki Tarımla İlgili Yabancı Sözcükler

Yabancı Sözcük	n	%
3.1 Arapça	15	% 21,42
3.2 Bulgarca	5	% 7,14
3.3 Ermenice	7	% 10
3.4 Farsça	21	% 30
3.5 İngilizce	1	% 1,4
3.6 İtalyanca	2	% 2,8
3.7 Rusça	2	% 2,8
3.8 Rumca	17	% 24,28

22. Sınırlarımızın dışında kullanılan bazı tarımla ilgili 110 sözcük Derleme Sözlüğü’nde yer almıştır. Bu sözcükler şunlardır:

ak kadına: “Papatyaya benzer sarı çiçekli bir ot.” (DS-I:155) (-K1b.)

alçacık: “Tarlada ekin arasında biten, beyaz çiçekli bir ot.” (DS-I:209) (-K1b.)

anlanmak: “Buğday, arpa gibi tahıllar başak verme durumuna gelmek.” (DS-I:275) (-K1b.)

areb kozu: “Kabuklu taze ceviz.” (DS-I:308) (-Ker.)

başlık: “1. Kalın samanla karışık arpa veya buğday.” (DS-II:563) (Kıbrıs Köyleri)

beyar: “İki, üç sene ekilmemiş tarla.” (DS-II:647) (-Vn.-Bt.-Ker.)

bicar: “Budama, yabancı bitkileri ayıklama.” (DS-II:679) (-Ker.)

biçinçizılık: “Mart ayında göğeren bir çeşit ufacık bitki.” (DS-II:683) (-Ker.)

bobo (I): “Fasulye.” (DS-II:715) (Selânik)

catıra: “Yakacak olarak kullanılan bir dağ bitkisi.” (DS-III:864) (-Ker.)

ceve: “Sebze tarlasında fideleri dikmek için açılan cetvel.” (DS-III:887) (-Ker.)

cincilemek: “Tahılların arasında karışmış çöpleri el yordamıyla ayırmak.” (DS-III:976) (-Ker.)

cümbez: “Tropik bölgelerde yetişen incire benzer meyveleri olan bir ağaç.” (DS-III:1027) (-K1b.)

çalınmak (IV): “Rüzgar veya sıcaktan ekin bozulmak.” (DS-III:1055) (-Es.-İç.-Ed.-K1b.)

çaltı: “1. Diken, çalı.” (DS-III:1062) (-Uş.-Dz.-İz.-Mn.-Ba.-Çkl.-Brs.-Sm.-Ama.-To.-Mr.-Hat.-Sv.-Kn.-İç.-Ant.-Mğ.-K1b.)

çevrenti (II): “Tarlaları gübrelemek için yapılan geçici ağıl.” (DS-III:1154) (-Sel.)

çırçamak: “Meyve ve sebzeler koparıldıktan birkaç gün sonra solmak, tazeliğini kaybetmek.” (DS-III:1186) (-Ker.)

çiçek lahanası: “Karnabahar.” (DS-III:1203) (-K1b.)

çiğirdik: “Ökse otu.” (DS-III:1209) (-K1b.-Ank.)

çoğan: “Kökü ve dalları sabun gibi köpüren hem helvacılıkta, hem de temizlik işlerinde kullanılan bir bitki, çöven.” (DS-III:1256) (-Dz.-Af.-İsp.-Kü.-Çr.-Sv.-Kn.-Ker.)

çokalak: “Mısır sapı.” (DS-III:1259) (-İst.-Bul.)

darı: “Mısır, mısır tanesi.” (DS-IV:1370) (-Af.-Uş.-Brd.-Dz.-İz.-Ba.-To.-Or.-Gr.-Tr.-

Gaz.-Sv.-İç.-Mğ.-K1b.)

dehrem: “Olgunlaşmamış cevizin yeşil kabuğu.” (DS-IV:1406) (-Ker.)

delecek (I): “Sebze tohumlarını ekerken toprakta delik açmak için kullanılan, ucu sivri ve yukarı kısmında tutacak yeri bulunan, çivi şeklinde tahtadan yapılmış araç.” (DS-IV:1409) (-Ker.)

dem (I): “2. Kıraç tarlada yetişen ekin.” (DS-IV:1415) (-Kr.-Vn.-Ker.)

dımışkı: “3. Aşılı, yabanî olmayan ağaç.” (DS-IV:1461) (-K1b.)

dibitatlı: “Ekşilice denilen bitkinin kökü.” (DS-IV:1480) (-K1b.)

dolaman: “Patatese benzeyen ve yenilebilen bir çeşit mantar.” (DS-IV:1543) (-Af.-Isp.-Dz.-Ay.-Mn.-Es.-Çr.-Kn.-İç.-Mğ.-K1b.)

ekinci [ekinci]: “Çiftçi, ekinci.” (DS-V:1694) (-Ker.)

erez: “Delice otu da denilen buğday, arpa ile birlikte yetişen, sarhoşluk veren bir çeşit bitki.” (DS-V:1767) (-K1b.)

firez: “3. Biçildikten sonra sürülmemiş tarla.” (DS-V:1869) (-K1b.)

gavcar (II): “Çok hafif ve lifli olan sapından şişe tıpası yapılan bir çeşit bitki.” (DS-VI:1938) (-K1b.)

gelberi: “2. Ağzı enli çapa.” (DS-VI:1972) (-Isp.-Dz.-Çr.-Tr.-Mş.-Ant.-Mğ.-K1b.)

girmek: “1. Arpa, buğday biçilecek olgunluğa gelmek: *Arpalar bir haftaya kadar girecek.*” (DS-VI:2085) (-K1b.)

gözer: “Buğday, toprak vb. şeyler elene iri gözlü büyük kalbur.” (DS-VI:2180) (-Isp.-Brd.-Dz.-İz.-Mn.-Ba.-Çkl.-Kü.-Es.-Kc.-Bo.-Zn.-Ks.-Çkr.-Çr.-Sn.-Sm.-Ama.-To.-Or.-Gr.-Gm.-Ezc.-Mr.-Sv.-Ank.-Krş.-Ky.-Nğ.-Kn.-Ada.-İç.-Krk.-Tk.-K1b.)

gönen almak [gönenmek (II)]: “Bol yağmur nedeniyle toprak doyarak bir yıl verimli olacak duruma gelmek.” (DS-VI:2154) (-Kn.-Ada.-K1b.)

günümek: “Olmamış meyve dura dura yumuşamak, olmak.” (DS-VI:2232) (-Brs.-Tk.-Bul.)

iğner: “Ekini biçmeden evvel tarlada ayrılan bölümler.” (DS-VII:2512) (-K1b.)

incirlik: “Ezilmiş incir.” (DS-VII:2539) (-Ker.)

izcer: “1. Tarla işlerinde götürü olarak çalışan götürü alış verişi yapan.” (DS-VIII:2580) (-Ama.-Hat.-Sv.-Nş.-Nğ.-İç.-K1b.)

kabalcı: “1. Tarla işlerinde götürü olarak çalışan, götürü alış verişi yapan.” (DS-VIII:2580) (-Ama.-Hat.-Sv.-Mş.-Nğ.-İç.-K1b.)

kabbar: “Meyvesinden turşu yapılan dikenli bir bitki.” (DS-VIII:2582) (-K1b.)

kafkarıt: “Enginar: *İki okka kafkarıt ver.*” (DS-VIII:2592) (-K1b.)

karantı: “Böğürtlen.” (DS-VIII:2651) (-Mn.-Ba.-Çkl.-Ker.)

kardeşlenmek: “Ağaç ya da bitki köklerinden birden çok filiz çıkmak, filizlenmek.” (DS-VIII:2656) (-İsp.-Dz.-Ba.-Çkl.-Es.-To.-El.-Kn.-İç.-Krk.-Tk.-K1b.)

kayı soğan: “Yeşil soğan.” (DS-VIII:2701) (-Ker.)

ılmık: “Yeni bitmiş, filizlenmiş ekin.” (DS-VII:2473) (-Mn.-Ky.-Nğ.-Kn.-Ada.-İç.-K1b.)

kayı soğan: “Yeşil soğan.” (DS-VIII:2701) (-Ker.)

kobak: “Meşe ağacı meyvesi.” (DS-VIII:2889) (-Bul.)

kora: “Olgunlaşmamış üzüm, koruk.” (DS-VIII:2923) (-Vn.-Ezc.-Ker.)

köbelek (I): “Bir çeşit mantar.” (DS-VIII:2946) (-Sv.-Ker.)

kuşkovan: “Kuşları korkutmak için bahçelere konulan korkuluk.” (DS-VIII:3016) (-Ker.)

lelengi (II): “Kabuğu kolaylıkla soyulan küçük ve çok tatlı bir çeşit portakal.” (DS-IX:3071) (-Ker.)

lenevrek: “Hıyar.” (DS-IX:3072) (-Ker.)

lokko (II): “Ham incir.” (DS-IX:3084) (-K1b.)

maçcez: “Çok olgunlaşmış, ekşimiş üzüm.” (DS-IX:3100) (-Ant.-K1b.)

maş: “Baklagillerden yenilebilen bir bitki, mürdümük.” (DS-IX:3133) (-Dy.-Ml.-Gaz.-Kn.-Ant.-Ker.)

mereze (I): “Pirinç tarlası.” (DS-IX:3169) (-Ker.)

mev: “1.Üzüm kütüğü ve çubuğu, asma.” (DS-IX:3174) (-Vn.-Ker.)

mev: “2. Üzüm yaprağı.” (DS-IX:3174) (-Ker.)

miski: “Ekşi limon.” (DS-IX:3203) (-Ker.)

mücevvaze: “Altı kilelik ürünü olan tarla.” (DS-IX:3227) (-Kıb.)

öfelemek (II): “Meyveleri ağaçtan elle kopararak toplamak.” (DS-IX:3313) (-Kıb.)

pastıranlık: “Üstü yaban otlarıyla kapalı çorak yer.” (DS-IX:3405) (-Bul.)

pülçük: “2. Soğan, pırasa, havuç vb. sebzelerin dibinden sarkan ince kökler.” (DS-IX:3494) (-Kıb.)

soku (I) [sohu,sohur,soka (III),sokki,sokku,soko (II),sokueli,solgu,solku]: “1. Tahıl dövmeye yarayan büyük taş dibek.” (DS-X:3659) (-Af.-İz.-Çkl.-Bo.-Sk.-Zn.-Çr.-Sm.-Sn.-Ama.-To.-Tn.-El.Mr.-Gaz.-Hat.-Sv.-Yz.-Krş.-Ank.-Ky.-Nğ.-Nş.-Kn.-Ada.-Ed.-Ker.)

sürgü (I): “2. Tırmık.” (DS-X:3719) (-Sm.-Krk.-Kıb.)

sürgü (I): “1. Ekilen tohumu örtmeye ya da tarladaki büyük toprak parçalarını.” (DS-X:3719) (-Uş.-Isp.-Brd.-Dz.-Ba.-Çkl.-Bo.-Sn.-Sm.-Gaz.-Sv.-Ky.-İç.-Krk.-Kıb.)

şamdarı: “Mısır.” (DS-X:3741) (-Kn.-Ker.)

şikârta [şikâra]: “Küçük yere ekilen ekin.” (DS-X:3776) (-Ker.)

şuşlak: “Mısır sapı.” (DS-X:3794) (Üsküp,Yugoslavya.)

tahra: “Ağaç budamaya, kesmeye, odun kırmaya yarayan, satırdan biraz büyük, demir saplı araç.” (DS-X:3802) (-Af.-Isp.-Brd.-Dz.-Ay.-İz.-Mn.-Ba.-Brs.-Kü.-Bil.-Es.-İst.-Zn.-Ks.-Çkr.-Çr.-Sn.-Sm.-Or.-Tr.-Gm.-Rz.-Ar.-Gaz.-Mr.-Ank.-Krş.-Kn.-Ada.-İç.-Ant.-Krk.-To.-Kıb.)

tarım: “Tahıldan ayrılmış saman yığını: *Harman yerinde iki tarım samanım kaldı.*” (DS-X:3834) (-Ker.)

tok buğday: “Tam olgunlaşmamış, iri buğday.” (DS-X:3948) (-Kıb.)

türen: “Saban demiri.” (DS-X:4013) (-Bul.)

yasman: “Çiftçinin tarlaya su götürmekte kullandığı dibi geniş ağzı dar ağaç kap.” (DS-XI:4195) (-Rom.)

yavi (III): “Ot ve saman kaldırmak için kullanılan çatal biçiminde tarım aracı.” (DS-

XI:4205) (-Azer.)

yer kökü: “Havuç.” (DS-XI:4252) (-Ker.)

yeyinti: “3. Hayvanların yediği yabancı otlar.” (DS-XI:4261) (-Kıb.)

zangalak (II): “Baharda küçük, kokulu çiçekler açan meyvesiz bir ağaç.” (DS-XI:4347) (-Kıb.)

zilk: “Marula benzeyen, yaprağından sarma yapılan bir kış sebzesi, pazı.” (DS-XI:4369) (-Hat.-Ker.)

darı: “1. Mısır, mısır tanesi.” (DS-XII:4483) (-Af.-Uş.-Brd.-Dz.-İz.-Ba.-To.-Or.-Gr.-Tr.-Gaz.-Sv.-İç.-Mğ.-Kıb.)

değirmenlik: “Değirmene gönderilecek buğday, arpa vb. tahıl.” (DS-XII:4483) (-Ker.)

firez: “3. Biçildikten sonra sürülmemiş tarla.” (DS-XII:4504) (-Kıb.)

kara sevmiş: “Buğday tanelerini karartan bir çeşit mantar hastalığı.” (DS-XII:4534) (-Ker.)

kasıl: “Başak tutmamış arpa, buğday vb. tahıllar.” (DS-XII:4537) (-Ker.)

kırça: “Biçilmiş buğday, arpa başağı.” (DS-XII:4542) (-Ker.)

kenger: “Yabancı enginar.” (DS-XII:4545) (-Ker.)

kever: “Soğanın yeşil yapraklarına benzer, etle birlikte yenilen bir çeşit ot.” (DS-XII:4549) (-Ker.)

koturmaç: “Kadınların tarlada kullandıkları önlük.” (DS-XII:4567) (-Ker.)

kumpir: “Patates.” (DS-XII:4572) (-Ay.-İsp.-Ant.-Bul.)

meli: “Ekin bağlamı.” (DS-XII:4591) (-Ker.)

pandar: “Köy tarlaları bekçisi.” (DS-XII:4635) (-Bul.)

papır (II): “Sulak yerlerde, bataklıklarda yetişen uzun, sık otlar.” (DS-XII:4635) (-Bul.)

pavha: “Dövülmüş savrulmuş buğday arpa yığını.” (DS-XII:4640) (-Ker.)

pülüş: “Üzüm çekirdeği.” (DS-XII:4655) (-Ker.)

sarı kök: “Zencefilgillerden bir çeşit bitki, zerdeçal.” (DS-XII:4672) (-Ker.)

- serend:** “İri taneli nesneleri elemeye yarayan bir çeşit kap.” (DS-XII:4684) (-Ker.)
- sürtmeği (I):** “Mayıs ayının sonlarına doğru çöllerde yetişen, gövdesinin kabuğu soyularak yenilen bir çeşit bitki.” (DS-XII:4714) (-Ker.)
- şahra:** “Ekin bağlamı.” (DS-XII:4717) (-Ker.)
- şahra çekmek:** “Ekin bağlamlarını tarladan harmana taşımak.” (DS-XII:4717) (-Ker.)
- şakşakı (II) [->şakşak (IV)]:** “İri taneli bir çeşit üzüm.” (DS-XII:4718) (-Ker.)
- şam darı:** “Mısır.” (DS-XII:4719) (-Ker.)
- şamama:** “Bir çeşit yaban kavunu, süs kavunu.” (DS-XII:4719) (-İğ.-Kr.-Ada.-Ker.)
- şikerte:** “Tarlanın küçük bölümünde dost için ekilen ekin.” (DS-XII:4726) (-Ker.)
- şitil:** “2. Fidan.” (DS-XII:4729) (-Gaz.-Ker.)
- şüllem:** “Hurma ağacı diken.” (DS-XII:4730) (-Ker.)
- tağar (I):** “Yarım ton tahıl olan ölçek.” (DS-XII:4730) (-Ker.)
- tak (I):** “1. Bahçe sulama için ölçü birimi, kez: *Dört tak su ver.*” (DS-XII:4733) (-Ker.)
- topalağ:** “Küçük, kara, yuvarlak kökü yenilen bir çeşit ot.” (DS-XII:4768) (-Ker.)

KAYNAKÇA

- Atmaca, E. (2018). *Antalya'nın Elmalı ilçesinin köylerinde kullanılan tarım alet isimleri*. 4th Language. Culture & Literature Symposium May 17-18 2018. Akdeniz University Faculty of Letters Department of English Language & Literature.
- Baykara, T. (1997). *Eski Türk ziraat hayatı üzerine bazı bilgiler*. Türk Kültürü Araştırmaları. İzmir.
- Bayram, Y. (2007). *Divan şiirinde tarımsal ürünler*. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi. Özel Sayı: 81-96.
- Daher, Y. (1970). *Agricultura Anatolica I*. Helsinki. s. 87.
- Demiroğlu, H. (2011). *İtil Bulgarları'nda tarım aletleri*. İstem. 9/18, 49-63.
- Erenbaş Pehlivan, S. (2023). *Tarihî ve çağdaş Türk lehçelerinde tarım ve hayvancılık terminolojisi üzerine Türkiye'de yapılmış çalışmalar*. Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi. Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi. C4, S 1, s. 27-46.
- Eren, H. (1979). *Türklerde ekinciliğin gelişmesine katkılar*. Türkoloji Dergisi. 8, s. 1- 28.
- Gül, B. (2004). *Eski Türk tarım terimleri* [Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü]. YÖK Tez Merkezi.
- Gül, B. (2009). *äk- "ekmek" ve türevleri üzerine*. International Journal of Central Asian Studies 13, 291-316.
- Gül, B. (2009). *Eski Türk Tarım Terimlerinin Metaforik Kullanımları Üzerine*. Uluslararası Türkiyat Araştırmaları Bilgi Şöleni Bildirileri. 28-30 Mayıs 2008, 291-308.
- Kafesoğlu, İ. (1998). *Türk milli kültürü*. İstanbul: Ötüken Yayınları.
- Kaya, M. (2022). *Eski Türkçe tarım terimlerinin anadolu ağızlarındaki durumu*. Akademik Dil ve Edebiyat Dergisi, 6/1: 1460-1486.
- Korkut, G. (2019). *Tarama Sözlüğü'nde geçen tarım adları*. International Journal of Language Academy, 7/2: 165-180.
- Maşkaraoğlu, S. (2020). *Kırım Tatar Türkçesinde tarım terimleri*. XV. Uluslararası Büyük Türk Dili Kurultayı Bildirileri Kitabı, Gürcistan-Tiflis: Yunus Emre Enstitüsü, 436-445.
- Okçu, C. (2015). *Türkiye Türkçesi Ağızları'nda derlenmiş tarım sözcükleri*. [Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü]. YÖK Tez Merkezi.

Sertkaya, O.F. (2019). *Sagu kelimesinin yapısı ve anlamı üzerine*. <https://www.turkcenindirilisi.com/sagu-kelimesinin-yapisi-ve-anlami-uzerinemakale,326.html>

Rybatzki, V. (2001). *Bemerkungen zu einigen uigurischen Wörtern aus der Landwirtschaft*. Studia Etymologica Cracoviensia. vol. 6, Kraków, 133-171.

Stachowski, K. (2008). *Names of cereals in the Turkic languages*. Kraków: Studia Turcologica Cracoviensia, 11, 118.

Tuğluk, M.E. (2022). *Ege Bölgesi illeri ağızlarında yer alan tarım ve hayvancılıkla ilgili araç gereç adları üzerine tematik bir sınıflandırma*. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 19/2: 656-680.

Tuğluk, M.E. (2022). *Doğu Anadolu Bölgesi illeri ağızlarında yer alan tarım ve hayvancılıkla ilgili araç gereç adları üzerine tematik bir sınıflandırma*. Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 24: 65-95.

Yastı, M. (2019). *Derleme Sözlüğü'nde geçen "saban" ile ilgili kelimeler*. Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi, 47: 23-40.

Yavaş, G. (2016). *İç Anadolu Bölgesi Ağızları'nda ev, mutfak, tarım ve hayvancılık terimleri sözlüğü*. [Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Kültür Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü]. YÖK Tez Merkezi.

Yıldırım, T. & Çiftçi, M. (2012). *Dîvânü Lugâti't-Türk'te yer alan alet-eşya adları*. Turkish Studies, 7/2:1229-1249.

Zieme, P. (1974). *Ein uigurischer Landverkaufsvertrag aus Murtuq*. Altorientalische Forschungen I: Berlin. 295-30

EKLER

EK 1

[Tablo 2.1 (Devam) Tarımla İlgili İsimler]

badastan	banadura	bendek (I)	bitelge (I) (II)
badaz	banadora	benek (I) (II)	bitgen
badanak (II)	banda	benganat	bitik
badıç	bandak	bengilik	bitki (I)
badılcan (I) (II)	bandık	bembenlik	bitlican
badımalak (I) (II)	bandırma (I) (II)	benlik (III)	bitne
badınoz	banra	berd	bitim
badıramba	banraz	beşle	bobruk
badırık	barnak	beşmarmak	bobo (I)

Tablo 2.1 (Devam) Tarımla İlgili İsimler]

bobotınca	börtlerk	cambıt	cıbrı
boçça	buçalak	camburt	cıcık (I) (II)
bodam	budakcı	cancır	cevüz
boduç (I) (II)	buğda	cangalak	cıdal
boduroğlu	buğdaycık	capliga	cığ (I)
bodu (III)	buğ	carımla	cığa (I) (II)
boğa (IV)	buli	carhala	cığra
boğurtlak	buranya	cartlak (II)	cılga (I) (II) (III)
bohça (IV)	burc	catal	cılha (II)

bohçe	burcı	catıra	cılık (IV)
boki	burçalık	cayrak (II)	cılık (IV)
bokvi	burçalak (I) (II) (III)	cayuk	cıltık (II)
bokbaşı	burgacan	cebel (I) (II)	cımbar
bollık	burgaç (I) (II)	cebere	cımız (I)
boldan	burguç	cecara	cımcır
bombar	buruç	cecin	cımışka (I)
boncuk	burşak	cecüm	cınav
borana (I) (II)	buttum	cef	cıncık
boramut	buturak	cegan	cıncıla (II)
boruk (I) (II) (III)	buydar	cegen (I)	cıpcıvlak
borcak	buyurgan	cegert (I)	cır (I)
borola	buynuz	cegirgen	cırcır (III)
borza	buzağılık	ceğan	cırdamık
bostan	büber	cehri (I) (II) (III)	cırgana
bozağaç	bülbül	ceheri	cırlak
bozalkat	büldürgen	cel (III)	cırmık (I)
bozay	bülü	celek (VII)	cırnak (II)
bozartı	bülücük	celkek	cırt (I)
bozlak (I)	bürgülü	celep (VI)	cırtlak (I) (II)
bozuntu	büruç	celmük	cırtıgaz
bozca	bürtük	cemberek (II)	cırık (III)
bozge	büzgülü	ceneği	cırmılak

bozkulak	cabla	cenik (III)	cıtlamuk
bozuk (I) (II) (III)	cacık (II)	cerk (I)	cıtlāmuk (I)
böbe (I)	cacur	cerge	cırt (I) (II)
böci	cagart (I)	ceterlik	cırtlık
bödük	cağ (I) (II)	cetlemük	cıtgana
böğelek (II)	cağaz	ceve	cıvar
böğülce	cağcağana	cevk	cıvlağ
böğrölce	cakcakı	cevşen	cıynak (I) (II) (III)
böğürtlen	calas	ceyrik	cıyrik
böke	calaz (I) (II) (III) (IV) (V)	cıba (I) (II)	cız
bölmeç	calba	cıbara (III)	cızgan (I) (II)
börölce	calga	cıbarca	cızlak (II)
börtleğen	camala	cıbirdan	cibek (II)

[Tablo 2.1 (Devam) Tarımla İlgili İsimler]

cibi (VI)	coğmert	çağala	çatalca (III)
cibik	col (II)	çağçağ	çatlakoç
cicamık	colaz (II)	çağıldak (I) (II)	çatanak (I) (II) (III)
cici (II)	comak (I) (II)	çağşır (I) (II)	çatlak
cicik (III)	combak (I)	çağıltı (II)	çatlankoz
cidik	comuş (II)	çakıl (I)	çatırık (III)
ciet	congabır	çakıldak (I) (II) (III) (IV)	çatmı

ciğarı	coplak	çakır (I)	çatuk
cikgöz	cordık	çakırlı (I) (II) (III)	çavdarlık
ciladan	coruk (II)	çakırğa	çavlu
cilago	coz (VI)	çakıt (I)	çavşak
cilban (I)	cöccem	çalak (VIII)	çayan (III)
cilek	cöğür	çalba	çaylamık
cilga (III)	cökündür (I) (II)	çalgı	çaylambuk
cilhar (III)	cölle	çalgın (I)	çaymığ
cilkim	cöte	çalgınlık	çaynuğ
cilim (I) (II) (III)	cubuş (I)	çalhar (I)	çayraz
cimbirt (II)	cucum	çalık	çebiç (II)
cimbiz	cucul (III)	çalı	çecik (V)
cimil (III)	cuğla	çalım (I) (II)	çeç (I)
cimiz (II)	cullap	çalkağı	çedeme
cimlâ (II)	culuf	çalkak (I) (II)	çefa
cimete (VII)	culuylu	çalkap (II)	çefdeli
cimcime	cücül (I)	çalkar (II)	çeğil (III)
cimit (I)	cücük (I) (II)	çalkay (I) (II)	çeş
cincar	cülbant	çalkı	çekdirik
cincile	cülenk	çaltak (I)	çekem
cindal (II)	cülge	çaltı (I) (II)	çekkem
ciñek	cülük (III)	çarnak (I)	çekenek
cinik (I)	cüllük (IV)	çamçaka	çekert

cinit	cümbez	çamiç	çekgi
cinibiz (II)	cümele	çampır	çeki (I) (II)
cipcik (I)	cüncül	çanak (III)	çekildek
cipil (II)	cürgül	çangalak (I)	çekim (I)
cirif	cürük (III)	çanşır	çekin (I) (II)
citem	cüvür	çap (I)	çekmel
civelek (I) (II)	cüzüm	çapı (I)	çekmen (III)
civek (I)	çacoman	çapili	çekmer
civiz (II)	çactı	çapul (I)	çektirik
civcilik	çadar (I) (II)	çaral	çele (II)
civindirik (II)	çadırete	çarhala	çelem (I) (II)
cizgit	çadırga	çarpuhlu	çelen (V)
coğart	çaga	çarşu	çelh
coğabir (I) (II)	çağ (VII)	çaşıt	çeli
coğuz	çağa	çaşur	çelik (I) (II)

[Tablo 2.1 (Devam) Tarımla İlgili İsimler]

çelki (II)	çağıl (IV)	çil (I) (II)	çivril
çelmik (I)	çikal	çilbirtir	çizek (I) (II)
çelpik (II)	çıklık	çili (II)	çizgi (I) (II) (III)
çeltiyh	çıkım (I) (II)	çilgi (II)	çizi (I) (II) (III)
çeltük (I) (II)	çılıpı (I)	çilgirdi (I) (II)	çobancalık
çelt	çılıpık (V)	çilkim	çoğmer

çemiş (I) (II)	çımağ	çilte	çoğul
çemşik	çımışkı	çiltik	çokalak
çemüt	çımçıtlık	çim (I)	çom (I) (II)
çeneyh	çımkırık (III)	çimeş	çomar
çenevir	çın (II)	çimit (I) (II)	çomağ
çenço	çınar	çimlik	çomra
çepel (II)	çıntar	çinik (I) (II)	çomtuk
çeper (I) (II)	çıplak (III)	çingış	çomşak
çepka	çırçel	çipe	çon (I) (II)
çepik (II)	çırkık	çipi	çonça
çepin	çırlavuk	çipil (II)	çonur
çeper (I) (II)	çırmar	çipro	çor (VIII)
çergel	çırpak (I)	çir (III)	çorağlan
çerek (II)	çırpıcı (II)	çiras	çorak
çeren	çırpız (I) (II)	çireş	çorallı (I)
çerik (I)	çıta	çiriş (I)	çorar
çeşte	çitanak (I)	çirçirik	çorlu (II)
çet	çıtlamık	çirk (I)	çortu
çetel	çıtlanbuğ	çırmar	çorum
çetrez	çıtıf	çirmik	çorhala
çetlek	çıtılgı (I)	çirpi (II)	çortmuk
çetik (V)	çıtımık (II)	çirti	çotanak (I) (II)
çetil	çıtın (I)	çit (II)	çoturuz

çetlevik	çıtingı	çitemik (I)	çovür
çingıllı (VII)	çıtır (I) (II)	çitenlik	çöbek
çetlik (II)	çıyan	çitil (I) (II) (III)	çöğör
çeyil (I) (II)	çıyırđak	çitilli (III)	çöğül (I) (II)
çevlik (I) (II)	çıvgın (II)	çitim	çöğür (I) (II) (III) (IV)
çevlük	çıcık (I)	çitirik (IV)	çöğre
çevrenti (II)	çiçhola	çitlembek	çöğürtmeç
çevrik	çidik	çivil (I) (II) (III) (IV)	çöhre
çevşen	çifek (I)	çivit	çökür (I)
çıbıkçı (I)	çiğ (I) (II)	çivindirik	çöm (I)
çıçırgan	çiğirdek (I)	çiya	çömçek
çidik	çiğdem	çıyan	çömelti (II)
çıdar	çiğirdik	çiye (I) (II)	çönge (III)
çığ	çiğit (III)	çiyil (III)	çönür
çıgıtlı	çihri	çiyit (I) (II) (III)	çöör (I) (II)
çiğ (III)	çikricak	çiyirdek (II)	çöürdük

[Tablo 2.1 (Devam) Tarımla İlgili İsimler]

çöpel	dadırgan	dem (I)	dibiz
çöplöv	dadıranba	demcek	dibitathı
çöplük	dağdağan (I) (II) (III) (IV)	demirli (I) (II)	dida
çöpür (VI)	dağaca	demrek	diga

çöpürlü (III)	dağan (II)	dene (I) (II)	digdigan
çör (I) (II)	dağı	deperem	dikeç
çördek (I) (II)	dağdel	depik (II)	dikel (I) (II)
çörek	dahra	depki (I)	dikkel
çörüş (IV)	dahat	depçe	dikki
çört	dağım (I)	depit	dikencik
çörte (II)	dahlı (I)	derende	dikencük
çörüntü	darbız (I) (II)	derici	dilmit (I) (II) (III)
çörtlük	daracan (II)	dergi (I) (II)	dilve
çörlövük	darı (I) (II) (III)	derik (III)	dimenit
çörtük (I) (II)	darıcan (I) (II) (III) (IV) (V)	derim	dimmit
çörtek (II)	darende	derindi	dinge
çöte (I) (II) (III) (IV) (V) (VI) (VII) (VIII)	darahlıh	deryen	dingin
çötene	daraklık (I) (II) (III)	desdenbil	dingiş
çötürge (II)	dartı (II)	destimenci	dip (I) (II) (III) (IV)
çötüre (I)	daşgözer	deşdi	dipçin
çöttöyuh	daşlıca (I) (II)	deşli	dipkin
çötük (I)	davlum (II)	deştey	diplitura
çövelek (I)	davılga	deştiye (I) (II) (III)	dip üstü
çövür (I) (II) (III)	davulcu	develik (I) (II) (III)	dirfil
çöyken	davulgu	devegülü	dirmit (I) (II)

çubul	davşanak	deveklik	dirsek
çuğul (II)	davşancık	devlöp	disik
çuhar	dayaklık	devramber	dişice
çukur	daylan (II)	devramel	dişlice
çuklu	dazlak	devrinti	divlek (I) (II) (III)
çulut	debbeş	dıblga (I) (II)	divelek
çupuri	debgü	dığdak	diynek
çurt	deddevir	dığdığı	dize
çutol	degek	dığrak	dizi
çücük (I) (II) (III) (IV) (V) (VI) (VII)	değgin (II)	dığdır	dizgin
çüçcü	değirmenci	dıkıs (I) (II)	dodora
çükündür (I) (II)	değirmenlik (I) (II)	dılpik	dodanak
çülül	dehre (II)	dımışkı (I) (II)	doğum
çürüşü	dehrem	dıranı	dokulcan
çütçü	dekavun	dırı	dokurcun
daban (I) (II) (III) (IV) (V)	delebik	dırmıntı	dolu (I) (II) (III)
dabak (I) (II)	delce (I) (II)	dıkıs (I) (II)	domat
dabul	delice (I) (II)	dıvrak	domatça
dadağ (II)	delierik	dıydıklı	domartlak (III)
dadel	delgiç	dib	dolu (I) (II) (III)

[Tablo 2.1 (Devam) Tarımla İlgili İsimler]

domaylı	düzgölü	ehenk (III)	enek (VI)
domurcuk	ebe (I) (II)	ehya	enekeç
domuşuk	ebcin	eşyalık	enel (I) (II)
don (III)	ebece (I) (II)	ekâh	ener (I)
dondurma	ebeç (I)	ekelge (I) (II) (III) (IV)	engez (I)
dongurak	ebeli (II)	ekenek (I) (II)	engil (I)
doruk	ebelik (I) (II)	ekır	engir (I) (II)
döğmelik	ebilcan	ekinci	engiz (I) (II)
dökümlü	ebenk	ekinlik	eniz
dölek	ebişek	ekinnege	enlel
dölgen	eccur	ekşi	enlerci
dömbel	ecik (III)	ekşice	enlik (I) (II)
dömet	ecür	ekşimük	ennar
dönbaba	edik (IV)	el (VI)	ennimene
dönek	ediyaman	elibayır	enyek
döngel	eek	elbiz (II)	erez (I) (II)
dönmece	efek (I)	elçi (I) (II) (III)	erekemelik
dönerce	efelek (I) (II)	eldaş	eremük (I) (II)
dönüşük	efeng	eldeç	erelik
dörölce	efenk	eldirek (I)	eres
döşek	efil	ellefci	ergene (I)
döşşek	efin (I) (II)	elenti (I)	ergenet

dözdömbelek	efirge	elevcik	ergin (I)
durnacak	efsinti	ellik (I) (II) (III)	erik
dutulga	efiye	elme	erinti (II)
duvdak	efsecek	elmacık	erkenet
dübe	egan	elmelik	ernek
düdek (I) (II) (III) (IV)	egerti	eloç	erpik (IV)
düdenlik	egmecek	elyeri	ersin
düğlek (I) (II)	eğece (II)	emeç (V)	erük (I) (II)
düğenci	eğecen (I)	emen (II)	eskilik (I)
düğmecik (I)	eğenk	emesken	esrik (III)
düğlet	eğens	emicikılı	eşak
düğmeli	eğerek	emlik (III)	eşbabiye
dülek (I) (II) (III)	eğilcen	emirali	eşbeh
dümenit	eğnel	emriz	eşekcuğa
düre	eğrelti (I) (II)	emzik (I)	eşelek (I) (II)
dürü (I) (II)	eğşilik	en (I) (II)	eşemene (I) (II)
dürülü	eğpin	enar	eşgın
dürünge	eğiş (I) (II)	endek	eşgice
dütün	eğlim	endirez (I) (II)	eşgun
düve	eğinç	endiriz	eşgümük
düvelek (I) (II) (III)	eğrilce	endürüz	eşi
düvül	eğrim (I)	eneç	eşik (I)
düzen	ehil	enedut	eşkın (I) (II)

[Tablo 2.1 (Devam) Tarımla İlgili İsimler]

eşkit	fasi	firenk	gağaç
eterik	fasuk	firez (I) (II) (III) (IV) (V) (VI) (VII) (VIII) (IX) (X)	gağılık
evçi	faşak (I) (II)	firig (II)	gajgın
evelek (I) (II)	faşoma	firik (I) (II) (III)	gak (I) (II) (III)
evelik	favlak	firt (I) (II) (III) (IV) (V)	galdirik
eveyik (I)	favli	fisare	galgan
evik (I)	fazan	fisil (I) (II) (III)	galıf
evin (I) (II) (III) (IV) (V) (VI) (VII) (VIII)	fehlân	fışan (I)	gallik
evinli	felemin	fışek (IV)	galo (I)
evinsiz (I)	felenbur	fışirek	gamalak (I) (II)
evis	felk	fışne	gambak
evün (II)	felkan	fitire	gamaska
evür	felte	fitinalık	gamura
evüs	ferez	fitra (I) (II)	ganak
evram	ferek (I)	fitri	gandak (I) (II)
evratı	feren	fitye	gangal (I) (II) (III) (IV) (V)
evlek (II)	ferk (I)	fodana	ganız
evsecek	ferg	fola	gannıca
evsi	ferik (VI)	foli	ganyaşı

eya (III)	feriz	folik (I)	ganzi
eyecen	feslek (I) (II)	follu	gapçık (I) (II)
eyef	feşken	fukuku	gaaruk (I)
evlekçi	fıdık (I)	funduk	garageç
eyleyici (I)	fıdın	furçak	garagol (II)
eylentü	fırık (I) (II)	furda (II)	garamık
eynar	fırma	furma	garnabahar
eynel (eğnel)	fıska (III)	furuş	garalıh
eynelci	fişka (II)	gââl	garalık (II)
eyner (I)	fitruka	gaba (V)	garamsa
eyraltu	fik	gabaç	garamuk
eyricek	filcik (II)	gabak (I) (II)	garçın (II)
eysebak	filik (I) (II) (III)	gabaklô	gargeç
ezgen	fillice	gabalak (I) (II) (III) (IV) (V)	garellik
ezgin (I) (II)	filize (I)	gabarcık	garıca (II)
ezine	fin	gabcık (III)	garık
ezzezze	findos	gabda	garıklu
fadine	finiker	gabdo	garraf
falak (I) (II)	finnas	gaber	garuk (I) (II)
falit	finiyerli (II)	gabırcık	gart (III)
falsak (VI)	fink (I) (II)	gabık (II)	gasar
fambur	frahti	gabur	gaskan

farş	fransola	gadik	gaşal
farşak	firat	gafete	gaşşak (I) (II)
fasal (I)	firehti	gafulluk	gattran
fasille	firek (I) (II)	gagga	gav (VI)

[Tablo 2.1 (Devam) Tarımla İlgili İsimler]

gavak	gelberi (I) (II) (III) (IV)	gerz (III)	gındırğa
gavcar (II)	geleboru	gevcen	gırbalık
gavcın	gelek (I) (II)	geven (II)	gıribci
gavrama	gelemle (II)	gevenur	gırçıl (I)
gavruk (I) (II)	gelemge (I) (II)	gever (I)	gırcın (II)
gavsara (II)	gelevir	geveş	gırcon
gavşak (I) (II)	gelez (I)	gevgille	gırcot
gavuk (I)	gelik (V)	gevir	gırç (II)
gavurga	gelgi	gevirge	gıraç
gavuz (I) (II) (III) (IV)	gelincik (III)	gevik (I) (II) (III)	gıraf
gayasa	gelinti (II)	gevrek (I)	gırgat (I)
gaybana (IV)	geliç	gevrecik	gıran (IV)
gaygana (I) (II)	gelif (II)	gevuk	gırat (I) (II) (III) (IV)
gayganacılı	gelgölüm	geyz	gırvat
gayrak (I) (II) (III)	gem (I) (II)	geyiz (II)	gıravart
gayruk	gemere	geyicek	gıravı (II)
gazak (I) (II)	gemre (I)	gezek (VII)	gırt

gazaacı	gevin (I)	gezek (I) (II)	gırık
gazgıç (II)	geng	gezel	gırlangeç
gaziyak	genge (II)	gezenti	gırmızı (I) (II)
gazotu	gengel	gezgere	gırmit
gazvel	genegerçek	gıcı (I) (II)	gıranbuğ
gebece (I) (II)	genepakla	gıcır (I) (II)	gırnık
gebere	genevir	gıdal (I) (II)	gırık (I)
gebez	geneviz (I)	gıgış (I) (II)	gırtıl (II)
gebik (I) (II) (III)	gerce	gıgof	gırağ
gebiz (I) (II)	gercik (II)	gıfıl (II)	gırız
gecem	gerdama	gıla (I)	gısga
gecev	gerevi	gılamada	gışık
geçebuynuzu	gereviç	gılapa	gıvrışyık
geçek (VI)	gerensi (I) (II)	gılla (I)	gıyı
geçeneş	gerenti	gılıf	gıyık (II)
geçgel (III)	gerdenge	gılık (III)	gıyır
geçit	gergendi	gılı (II)	gıyşak
ged (I)	gernik (I)	gılgır (I)	gıvız
gedel (I)	gerrap	gılımboz	gıvzık
gedene (I)	germide	gılarınk	gızamık
gedevet (III)	gerimşek (II)	gıltan	gidişgen
gedilcen	germaşa	gımçı	gilappa
gedne (I)	germişek	gımı	gile (I)

gedik (II)	germesik	gımıl (I)	gilebolu
gedir (I)	germeşik	gımacık	gilemaç
geğiş	germeşoy	gıncırop	gilevat
gehre	germük	gındık (I)	gilik (I) (II) (III) (IV) (V)
gehte	geroc	gındıra (I) (II)	gille (II)

[Tablo 2.1 (Devam) Tarımla İlgili İsimler]

gilimadı	gompir	göbele (II)	göncü (II)
gilyaz	gön (I)	göbette (I) (II)	göndel (II)
gimi (II)	gonarga (I)	göcek (I) (II) (III)	göndem
gin (I)	goncalo	göçek (III)	göngür
gineş	goncuk (III)	göde (V)	gönük (I) (II)
girabolu	gonen	gödelek	gör (II)
gırağu	goner	gödük (I)	göre (V)
girebi (I) (II)	gongalak (III)	gödüne	görebi
girelik	gongun (I)	göğa	görengel
girek (II)	goñur (I)	göğce	görkem (I) (II)
girgil	gonyaşı	göğcek (II)	görlengöp (I)
girinti (I) (II)	gooluk	göğcür	görünge
girve	gorak	göğdeli	gösdül
giya	goranlık	göğdün	götürge (I) (II)
givirt	gordu	göğeri	gövcek

gizlek	gorgut (I)	göğerialik	göven (II)
gizir (II)	gorhhuluğ	göğnü (I)	gövenşe
gocacık (II)	gori	göğüs	göver (I)
goçgiç	goruğ (I) (II) (III)	göğem (I) (II) (III) (IV)	göveri (I) (II) (III) (IV) (V)
gocannık	gorunga	göğemcik	göveren (I) (II)
god (I) (II)	gort	göğerti	gövem (I) (II)
goda (II)	gorosa	gök	göverik
godel (II)	gorut	gökbaş	gövrek (I) (II)
godik (I) (II) (III)	goşgoz	gökçe (I) (II) (III)	göverti
godri	got (I) (II) (III) (IV) (V)	gökdün	gövelek (I)
godoş (I)	gotlocun	gökderike	gövlez (III)
goduk (III)	gotol	gökmesili	göylekçi
gofik	gova (I) (II)	gökterke	göylek
goerik	govar	göl (I)	göyemin
gogof	gover	gölcür	göynek (II)
gogot	goveri	göle	göynük (III)
gogoroz	goyak (I)	göleğez	göçergi
goğa	goyce	gölek (III)	göz (I)
goğalık	goz (II)	gölendir	gözebi
goğer	goza (I)	gölerti (II)	gözüm
goğcek	gozah	gölez (II)	gözenek (III)

goğlık	gozak (I) (II) (III) (IV) (V)	gölücür	gözer
goğnük	gozgoçu	gölüncür	gubar (II)
goğuş	gozik (II)	gömele (I) (II) (III)	gucur (II)
goğuz	gozlak	gömren	gudu (II)
gokçe	göbedde	gömül (I)	guduna
golağaz	göbelek (I) (II) (III) (IV) (V) (VI) (VII) (VIII)	gömürgen	gugul (I) (II)
goli	göbel (VII)	gömük (II)	gön (I) (II)
golo	göbet (III)	gömre	guguvak
gombak	göbre	gön (I) (II)	gulak (I) (II)

[Tablo 2.1 (Devam) Tarımla İlgili İsimler]

gullabı	günek (II)	hamşor	havun
guluncak	güneyik	hanayı	havuçluk
gulya	gününük	hanaylı	hayan
gumpir	günnük	hanav	hayik
gumuş	günsü (I)	hançar	hayıt
gumza	gürbe	hans	hayva
gunduru	güre (III)	hapas	havyar
gupik	gürük (II)	hapza	hayor
gurante	gürüz	hapır	hebil
gurgum (II)	güveri (I)	hararot	hebük

gurya	güvem (I)	haraza	hecelük
gurşeyik	güven (I)	haransa	heğ
gursalık	güvelek	harca	heğiz
guruk (I)	güvelden	hargin	hejir
gurik (I)	güyül	harlak	hek
gut	güylek	harmandal	hel (I) (II)
gutan	güz	harmut (II)	helige
gutuna	güzdede	harnıp	hennük
guya	güzdüyh	harpız	hepük
guyemin	güzlek (I) (II)	harpuz	herdidik
guz (VI)	güzlük	harsı	hergolik
gübah	güzelce (I)	hart	herik
gübür (I) (II)	haçki	hartı (I)	herke
gübelek (I) (II) (III)	hadağ	hartına	herim
güce (I) (II)	hadimala	hartlak	hermin
güççük (II)	hag	haru	heses
güdek (VI)	hahlat	harum (I) (II)	heşdan
güdeğer	hakkaş	harus (I) (II)	hetif
güdül (I) (II)	hakla	harıs (I)	hevayi
güeyk	haklık	harek	hevek
gügük (II)	halevi	harol	hevis
gülbeser	halfat	haskar	hevüş (II)
gülbah	halıç	hassek	hevkeve

gölcer	halıza (I) (II) (III) (IV) (V)	haşelek	heviç
gölger	haluç	hatlap	hevlek (II)
gölük (III)	haman	hatuncuk	heyder
güllâbi	hamaz	havara	heyet
güllük (III)	hamaylık	havay	heylül
güllük	hamıza	havayi	heyvâ
gümbül (I)	hambeles	havaza	hezertere
gümpür	hamçar	havcar	hıcık
gülnar	hamdan	havar (I) (II)	hılca
gölür (I)	hamdakuka	havarı (II)	havres
gülyâz	hamhaş	havalacı	hılorik
güncük	hamofta	havres	hılt

[Tablo 2.1 (Devam) Tarımla İlgili İsimler]

hındık	horaz (II)	hüşgü	ışıldırık
hıra (II)	horizüre	hüzmün	ışılak
hırt (IV)	hortlak	ıçk1	ışk1n
hırtı (III)	hortik	ıçk1n	ıza (I) (II)
hırtıl	horom	ığrat	ızgın (I) (II) (III)
hırtlak (III)	horzan	ıhka	ibez
hırman	horum (I)	ıhnaz	ibibik

hırhındilik	hostu	ıladanaz	ibran
hırladız	hoş	ılamık	içyer
hışık	hoşulga	ılbıda	idiş (II)
hışır (III)	hoşur (IV)	ıldırangıç	ifdoğum
hıta	hoyder	ılgın (I)	ifteri (I) (II)
hıtır (I)	hoyok	ılkı (III)	iğ (II)
hiyalık	hoytar	ılmık (I) (II)	iğcik (II)
hızkal (I)	hoyuk	ımrğa (I)	iğdir (II)
hila	hoza	ıncak (II)	iğdiş (I)
hiliça	hozalak	ıncık (II)	iğecen
hilik (I)	hozik	ındır	iğef
hinav	hozmur	ındız	iğes
hindiye	höbelek	ıngıldana	iğilce
hingic	höbet	ıramas (I)	iğilcen (II)
hiri	höbüt	ırasada	iğlek (I)
hitiri	höğüş (I)	ıravık (II)	iğli (II)
hiyalık	höl	ırbam	iğnelik
hobban	hölek	ırcı	iğner
hoban	höllek	ırgal	iğnesil
hobuz	hömbeles	ırgam	iğirtmik
hoçan	höngül (I) (II) (III)	ırgatlık	iğşe
hodar	höyük	ırkı (II)	ikili (III)
hodalak	hözek	ırnık gordoş	iknecik

hoğuz	hözmür	ırh�ak	ilabada
holt	hukar	ırlange� (I) (II)	ilağ�
holos	hulak	ırmık	ilahna
holluk (III)	hulam	ıspa	ilasan
holoz	humpur	ıspata	ilamur
holusu	hunk	ısbıt	ilibada (I) (II) (III)
holuz	hupbak	ıskaf	iledanaz
hompur	hurgun	ısmalak	iledin
hon	h�bek	ısrıgı (II)	ilekke
honcu	h�b�	ıstot (I) (II)	ilemelik
honaz	h�l� (II)	ıspıt	ileşber
hopuk (II)	h�lek	ıspıt	ilevent
horan (II)	h�l�b�	ışgın	ilezik
horansa	h�rmiye	ışgın	ilibadabi
horatalık	h�nc�	ışhıldı	ilik�e

[Tablo 2.1 (Devam) Tarımla İlgili İsimler]

ilikge	izmelece	kakıl	kangırcak
iliman	kaba (I) (II)	kaklık (I)	kankoş (IV)
illibide	kaba��	kakmut	kanlak
ilima�	kabağ�	kakuk	kanlıca
ilipin	kabaağ�	kalabak (IV)	kannes
iliske	kabbar	kalac�k	kanzi (I) (II)

ilişken	kabaç	kaladak	kanziye
ilişe (I) (II)	kabara (I) (II)	kalak (I) (II)	kap (VI)
ilişelik	kabak (I) (II) (III)	kaldan	kapak (I) (II)
ilitiri	kabalak (I) (II) (III) (IV) (V) (VI) (VII)	kaldırık	kapcuk (II)
ilki (II)	kabalcı	kalık	kapçık (I) (II) (III) (IV) (V)
ilmik (I)	kabanlık	kalle	kapçıyek
iman	kabankuç	kalleli	kapçuk (II)
incirik	kabarcık (I) (II)	kalmast	kaplıca
incirlik	kabartlak (I)	kalmi	kapsul
incirop	kabaş (II)	kalpak (III)	kapu
inemelik	kabbi	kalsavık	kapulca
inar	kabda	kaluç	kapurcak
innas	kabek	kaluk (I) (II)	karabacak
ipar	kabılak	kalum	karaca (I) (II)
ipci	kabiye	kalurlak	karacak
ipni	kaburcak	kamalak	karecan
iprom	kaçak (V)	kamana	karacık
irez (I)	kaçkırt	kamantı	karacot
iremeki	kadık	kambaz (I)	karacuh
irenk	kadımalak	kamberiz	karaçam
irendire	kafak	kambuk	karaçalı (I)

irim	kafkal (I)	kamçı	karaçaltı
irinlik	kafkarıt	kamilder	karçin (I) (II)
iryat	kafete	kametçi	karadal
isembik	kaful	kamrı (I)	karadağ
isga	kağ (III)	kamzak	karadavu (I) (II)
işe	kağan (I)	kan (III)	kargalık
işelek	kağaver	kanaçı	kargan
işgil	kağber	kanağacı	karagavuk
işhan	kağıl (II)	kanak	kargın (I) (II) (III)
iştir	kağmut	kanat (IV)	karageç
itek	kâhu	kancı	karagöz (I)
iteği	kahmut	kaçal	karağvak
ivinti (I)	kahniç	kandak (VIII)	karahopur
ivecen	kakaçık	kandal (III)	karakol (I)
ivez (III)	kakaç (IV)	kandik (I)	karalıh
iyef (I) (II)	kakalaşka	kandırif	karal
iylez	kakali	kangıldağ	karalık (I)
izcer	kakırdak (II)	kanger	karamarı

[Tablo 2.1 (Devam) Tarımla İlgili İsimler]

karamlık	kaşak (II)	kazerik	kemre
karamık	kaşşak (III)	kazık (I)	kemlik (II)
karamuk (I) (II)	kaşal (I) (II)	kazmaç	kemsik (II)

karamanca	kaşkam (I)	kazrek	ken (V)
karant	kaşel	keber	kendime
karantı	kaşık (I)	kebik	kendik
karankaz	kat (III)	kebiç	kendire
karaşabla	katağaç	kebre	kendirik (I) (II) (III) (IV)
karavlık (I) (II)	kater	keç (II)	kengerhan
karayantak	katgıntı	keçem	keni (II)
kardıhal	katıklı (I)	keçemçik	kenzi
kardoş	kaval	keçemük	kepir (I) (II)
karevlek	kâvan	kedene (II)	kepni
kargıdalı	kavanez	kedevle	kepenk (V)
kargın (I) (II) (III)	kavas (II)	kefek	keprem (VI)
karık (I) (II) (III)	kavcar	keğük	kera (II)
karıklı (I)	kavdan	kehân (I) (II)	kerde (I) (II)
karıva (I) (II)	kavgan	kehni	kerdiga
karide	kavsal	kekeç (II)	kerağ (I)
karkalak	kavsana	kekre (I) (II)	kerğaş
karaoğ	kavsara (I) (II)	kelçe	kerenti (I) (II) (III) (IV)
karot (II)	kavşak (V)	kele (II)	kerendil
karo	kavşayık	keli (I)	kersin
kars	kavız (I)	kelek (IX)	kertilce
karsak	kavruk (I) (II)	kelemne	kerk (II)

karsamba (V)	kavulca	kellik	kerik (III)
karsbağ	kavuşak (I)	kelete (I) (II) (III)	kerit
kartan	kavurga (I) (II)	kelemiy	keruk
kartol	kavuş	kelez (I) (II)	kerimtici
karuk (VI)	kavut	keles (III)	kernabat
kârus	kavuz (I) (II)	keletir (II)	kernik
kasak	kayı	kelkaş	kerpize
kasan (IV)	kaylık (II)	keleyh (II)	kertlice
kasar (I) (II)	kayrak (I)	kelepir (II)	kertil (III)
kasgur	kayran (I)	kelemiye	kertlek (II)
kasıl	kayrık (I) (II)	kelte (VI)	kertne
kasıl (I) (II)	kayşalak	kelti	kertlemik
kaskam	kaymacık	kemcik (I)	keroz
kaskar	kayın (I)	kemçik (III)	kereöz
kaskuruk	kayır (II)	kelete (I) (II) (III)	kesi (I)
kasnak	kayıt (I) (II)	kem	kesik (I) (II) (III) (IV) (V) (VI) (VII)
kasnı	kazaç	kembere	kesmük (I) (II) (III) (IV)
kaspancası	kazal (I) (II) (III) (IV)	keme (I) (II)	kesmik (I) (II)
kasrın	kazgılıç	kemire	kesim (I) (II)
kastel (II)	kazgıç	kemirdek	kesek

[Tablo 2.1 (Devam) Tarımla İlgili İsimler]

keskeldek	kındırğa	kızılçık (I) (II)	kocasan (I) (II) (III)
keşir (I)	kındıl	kızılaç (I) (II)	kocabaş (I) (II)
keşkut	kındırka	kızılak (I) (II)	koçara
keşan	kındik (I)	kızık (VII)	koçaç (I)
keşman	kıntır (III)	kızılık (I)	koçkuz
kevik	kır (IV)	kızıldip	kodak (III)
keviklik (I) (II) (III)	kıra (I)	kızımık	kodalak(VII)
kevirdek	kırım (V)	kızıyana	kodik (IV)
kever (I) (II)	kırık (I) (II)	kibelik (I)	kodoş (III)
kevek	kırık (II)	kibre	kofi (II)
kevsek (II)	kırkalık	kili (II)	kofik
kevük (I) (II)	kırkat	kilik	koful (I) (II)
kevür	kırlık (II)	kilisa	kofnek
kevzi	kırlangıç (III)	kilitli (II)	kofurgalık
kevze	kırlı (I)	kinkar	koğa (I) (II)
kevzen (II)	kırtan	kiral	koğur (II)
kezek (I)	kırtaban	kiravat (I) (II)	koğuz (I)
kıbıçkan	kırtarla	kirez	koh (III)
kııcı (I) (II) (III)	kırtıl (I) (II)	kirç (I) (II) (III)	kokarcık (II)
kıdıt	kırza	kirgit (I)	kokaz
kıf (IV)	kısır (I) (II)	kirıç	kokoz (II)
kıfır (II)	kışık	kirik (I) (II) (III)	kokoliz

kığış (III)	kışgana	kirinti (I) (II)	kokurdak
kığıştak	kışla (II)	kiriş (I) (II)	kokuş
kıkof	kıtıl (II)	kirk	kol (II)
kılcan (I) (II)	kıtır (II)	kirkâ	kolak (II)
kılacuk	kitleyük	kirkit (I) (II) (III)	kolakas
kılaç	kıtınak	kirlice	kolçak (V)
kılamık (I) (II)	kıv (III)	kirman	koldurdak
kılapa (I) (II)	kıvıç (I)	kirmit	k ô l
kıllavun	kıvırcık	kirpidin	koloz (I)
kılçiksız	kıvırsık	kirtek	komper
kıldır (I) (II) (III)	kıvrışık	kirtlek (I)	kongol (I) (II)
kılıf (II)	kıvrışayık	kirtil	kopaç
kılgıl	kıvşıyık	kisdik	kora
kılık (I) (II)	kıvrımca	kiskiç	korangal
kılkal (II)	kıyak (II)	kişnek	korannık
kılımboz	kıygıç	kitleyik	koringön
kıltır	kıyık (IV)	kitiz	korunga
kımçırık	kıyışak	kiyniş	koruğu
kımıl (I)	kızak (II)	kizir	korkucak
kınacık	kızan (III)	kobak (I) (II) (III) (IV) (V) (VI) (VII) (VIII) (IX)	korman
kınacuk	kızarantı (II)	kobalak (I) (II)	kornapa

kınaç	kızılacak (I)	kobar	kostil
kındıra	kızılca (I) (II) (III)	kobuk (II)	koşkoz

[Tablo 2.1 (Devam) Tarımla İlgili İsimler]

koşni	kövrek	kuvet	lamlı (I) (II)
kotor	köynük (II)	kuyguç	lap (I)
koturmacı	közer (I) (II)	kuyruklu	lapra
kotur	közgüç	kuzgut	lapaza (II)
kova	kuba (III)	kübür	las
kozak (I) (II)	kubar (I) (II)	küfük	lâtır
kozmur	kubdan	küğ	lazut
kozan	kucun	küknar	ledin
köbelek (I) (II)	kuğuk	külbe (II)	leğır
köbür	kukarca	külek	lek (II)
köçek (I) (II)	kukuça	küllü (II)	lenevrek
köde (IV)	kukuçi (I) (II) (III)	küllük (I) (II)	lelengi (II)
ködük	kukul (VII)	külür (I) (II)	leyden
köfes	kukuruz	küme	leylim (I) (II)
köğrek	kukus	kümürdak	leylingiç
köh	kukuvak	künci	leyvaz
köhnar	kulaklı	küncüt (I) (II) (III)	lıpbık
kök (III)	kulbik	küner	libye
kökçe	kulkaz	künte (II)	lifar

kökere	kuluba	küpelî	liğirte
köklük (I)	kulumcak	kür (II)	lilpar
kökenlik	kumbuz (III)	kürbe (II)	livik
köm (II)	kumara	kürdenk	living
kömçek	kumpil	kürebi	livirden
kömüs	kundak (II)	kürenk	livon
kön (II)	kundur (II)	kürüç (I)	livöp
könçek (I) (II)	kundur	kürkün	loap
köndar	kundulu	kürül	lobbak
köner	kuntura	kürümcak	lobik (I) (II)
könik	kupak	kürütgü	lobya
körek (II)	kureyş (II)	kürüz	lobiye
körlü	kuru (III)	küsküç	loda (III)
körmen (I) (II) (III)	kurugan	küte (I) (II)	lok (IV)
kört (I)	kurulgan	kütük (III)	lokko (II)
köröz	kuruluk (I) (II)	kütner	lokurdak
kös (III)	kurulkan	kütner	lolik (I) (II)
kösgüç	kurtmeç	kütürdek	longur (IV)
kösküç (II)	kurmut (I) (II)	kütür (II)	lover
kösöv	kurtuk (I)	küyner	lover
kösteklik	kuşça	labaltı	lozi
köşne	kuşkovan	labiye	lumun
kötürge (III)	kuşkuş (I) (II)	ladas	lüğep

kötük (II)	kuşulak	lagmeder	lülük (IV)
kövelek	kuşlu	lağız	lülüt
köveleyh	kutun (I)	lalik	lüzi
köveppe	kuvarı (II)	lami	mabrum

[Tablo 2.1 (Devam) Tarımla İlgili İsimler]

macar (I) (II) (III)	mana (II)	mâsil	memik (III)
macın	manadura	maşara	memleki
macor	mandalak (I) (II)	maşık (II)	menç (I)
macur (II)	mandallık	maştala	mençe
maççez	manav (IV)	mavrı (I) (II)	mendek (I) (II)
maçır	manalık	mavru (I) (II)	menderiç
maçi	mananuh	mavsul	menize
maçkal	mancar (I) (II) (III) (IV)	mayalı (I)	mendik (II)
mâdanıs	mancarlık	mayana	menengiş
mâdenis	mancır (I) (II) (III)	maye (II)	menes (I) (II)
madık	mancılık	maza (II)	mengen (I) (II)
madik (III)	manç	mazak (I) (II) (III)	mengil (IV)
madraba	mançer	mazzak	mengilik
madrap (I) (II)	mançeya	mazı (II)	menevcer
maduk	mandurus	mazırık	mercan (II)
madımağ	manger	mazılım	mere (III)
magal (II)	mangoz	mazla	merre

mağı	manıç	mecek (I)	merrek (II)
mağal (II)	mani (III)	meciefe	merendi
mağlak	maniye	meçikli	mereze (I)
mağıl (I)	mankoz	medeş	mergiz
mağru	mansımana	medik (I) (II)	merhep
mahluç	mansur	meel	merki
mahsere	mantırıç	meğge	merze (III)
makal	mantik	meğel (I) (II)	mehmez (II)
mâl (III)	mantuvar (I)	mehmil	meskenye
maal (I) (II)	manuk (II)	meke (I) (II) (III)	merdenos
malağra	mara (I) (II)	mekke	meris
malhamı	maraba	mektar	merülcen
malhıta	maraç (I)	melağma	mestan
malaşa	marak (I)	melank	mese
malatura	maran (I)	melemir (I) (II)	meşik (II)
malaz (I) (II) (III)	mardağıl	melencük	meştele
maldal (I) (II) (III)	mardavul (I) (II)	melengiç	mev (I) (II)
maldan (I) (II)	mare	melen (III)	mevlik
malıç	margul	melenk (I) (II) (III) (IV)	meyis
malkadın (II)	marseni	melesir	meyriç
maltepe	marsıma	meletüre	mezele
malto	marsımana	melevcen	mezlā
malyar	marsili	meli	mezmele

maman	marzalak (I)	melki (I) (II)	mezmeze
mamık (I) (II)	marzivat	melles (II)	mezne
mamuḥ	masar (I) (II)	mellengeç	mıḡal
mamya	masra (I) (II)	melötre	mıhlı (III)
mamye	masıra (I)	melük	mıhtan

[Tablo 2.1 (Devam) Tarımla İlgili İsimler]

mıkırık	moloş (I) (II)	namlı (I) (II) (III) (IV) (V)	oklan
mıkıklı	mora (I) (II)	namtik	olu
mılk	moramık	namzan	olduruk (I) (II) (III)
mılcık	morç	nanık	olhamur
mılıç	mordik	napızar	omak
mındar	morşabla	napuzar	on (III)
mırmıt	morlu	narat (I)	onbar
mırdık	mozak (I) (II) (III)	narınç (II)	onkun
mırgıl	mozalak (I) (II)	narince (II)	orman
mırık (I) (II) (III) (IV)	mozu (III)	narik	orak (I)
mırıl (II)	mölük	narpız	orakçılık
mırıs	muḡal (I) (II)	nartük	oram (II)
mırzı	muḥ	naşal (IV)	orek
mısırda	mumbulluk	natoz	orım
mıška	mumuç	navrı	oruka

mızık (I) (II)	mumuzak	naz	orum (V)
mızırgat	murcalık	nedrebol	orun (IV)
micik (III)	murdümük	neferlik	ortakçı (I) (II)
mihaliç	murmut	neferne	ostot
mihaşer	murmurik	nefirne	otçam
mihra (I) (II)	musabağ (II)	nehtel	otluk (I)
mihtan	muş (V)	nemisa	oturak (I) (II) (III) (IV) (V)
mikeri (I) (II)	muslak	nesnes	oturum
milhide	muşgut	neşle	oturgun
mindiraç	muşut	nevek	ovaca (I) (II)
minimeç	mut (V)	nevinsiz (II)	orun (IV)
minik (IV)	mutrum	niske	ovundurum (I)
miñkiriç	muval	nislik	oymalık (II)
mircalık	muzav (III)	nivik	oyuk
mirik (III)	mücevveze	nofut	oyum (I)
miravulcan	mürbe (I) (II)	nohra (II)	ozor
mircilik	mürdün	nubar (I) (II)	ozuk
miski	mürdük (I) (II) (III)	nuzla (VI)	öbek (I) (II)
misillik	mürdümük (I) (II)	nüfürne	öbelek (II)
misir	müklik	nünük (II)	öfelek(III)
mitik	müşk	nüyver	öflezik
miyasıl (I)	müşabağ	ocak (V)	ögcek

miytan (I)	müşkürüm	odoş	öğüm
moda (I)	müşekkire	ofuk	öğün
moduk (II)	nacır (I) (II)	oğaz	öğürden (I) (II)
modül (I) (II) (III)	nağat	oğlaz	öğrek (II)
modyah	nahma	oğul (III)	öğünt (I)
moduş	nahtik	oğuldak	ökçe
mol (III)	nakıl (II)	oğunduruk	ökre
molağ	naliya	ok (I) (II)	ökselek

[Tablo 2.1 (Devam) Tarımla İlgili İsimler]

ölağaz	paf (I) (II)	parlacık	pere (I)
öleğiz (I)	pafit (I) (II)	part (III)	perese (I) (II)
ölek (I)	paflak (I) (II)	partal (I) (II)	pereselik (I) (II)
ölü (III)	pağala	parpuz	periç
öllü	pağla	parthı	perpır
ömece (II)	pahalyolu	partoz	perpil (I) (II)
öndel	pağla	paska (I)	perzü
ör (IV)	pahe	pasra	petek (III)
örk (I) (II)	pakla	pasran	petez (I)
örs	palağ	pasta	pevraz
ören (I) (II) (III)	paladız	pastıranlık	pezük (I) (II) (III) (IV)
örık	palah	pasah	pıcık
örü (IV)	palandız	pat (I)	pıcık

örük (I) (II)	palaspir	patlangaç (I) (II)	pıherik
örüm (I) (II) (III) (IV)	palasanlık	patlangıç (I) (II) (III) (IV)	pışat
örümce (I) (II)	palatır (I) (II) (III)	patlayık	pışpışık
örlüm (I) (II) (III)	pambık	patanak (IV)	pırçalık
örmece	palah	patata	pırnap
örpek	paldır (IV)	patak (I) (II) (III) (IV)	pıraş
örtlek (I) (II)	palak (I) (II)	patlak (I) (II) (III)	pıransa
öşlek (I) (II) (III)	palanlık	patike (I)	pırrık
ötlegen	pakla	patki	pırnat (I) (II)
ötürük (II)	pambılpa	patiçi	pırtlak (III)
öveke (I) (II)	pamit	pavha	pıslak (II)
övez (III)	pamıklık	payam (I) (II)	pıspıtırak
övezi	pamukluk	payınt	pıta (I)
öyünt	pampara	paytar (I) (II) (III) (IV)	pıtırak
öyeliyh	pampul (II)	paytok (IV)	pıttırme
öyner	pamuça	pazı (I) (II)	pızlak
öz (IV)	pamucak (I) (II)	pazık	pirasit (I)
özbek (I)	pancar (I)	parlacık	pere (I)
özcüm	pancarcık	pazık	pirecik
özek (I) (II) (III) (IV)	pança (II)	pebik	piceli
özgen	pançaklı	peçek	picik (II)
özüllük	pandar	peçel (II)	piçine (II)

özlek (II)	pandır (I)	peçet (II)	piğretin
öznek	papır (I) (II) (III)	pehin	pik (I)
paala	papra	pelese (I)	piladan
pabıt	par (III)	peleste	pinar
paçal (I) (II)	parana	peliz	pinpakla
paçık	parasa	pelüm	pirçikli
paçğa	parçalak	pelüt	piriç
paçkar	pardı (I) (II)	penek (II)	piredin
padime	pardinç	pêncer	pirişil
padılcan	parparçağ	pençer	pirpirim

[Tablo 2.1 (Devam) Tarımla İlgili İsimler]

pisar	purç	saçmar	sancak (III)
pisko	purçak (I) (II) (III)	sağbalta	sandan
pişte	purçalık	sağıl	sañıra
pitana	purasa	sağrak (II)	sânlak
pitek (I) (II)	purlak	sahabı	sanyeli
piynar	purtlak	sahreç	sangı (II)
pizirgan	purunçalık	sahlan	sapcı
pocğı	puryer	sahran	sapağ
poçoç	pustuk	sakalak	sapakal
poğol	pusurak	sakanık	saplicatinton
pohur (II)	puşa	sakarık	sarol

pollik	puşta (I) (II)	sakava	sarıçıyle
pornuz	puştanbar	sakız (II)	sarot
portlak (III)	puşu (II)	sakızlık	sarrot
porsuk (III)	puta (I) (II)	sakızözü	sarul
poruk (I) (II)	puturak (I) (II) (III) (IV)	sakonar	sarma (I)
posalak	puylu	sakunar	sası (VIII)
posul	püñ	saklak	saskavi
posurga	pür (II)	sakna	sata
poşge	pürcük	sal (VI)	savlağa (I)
poşri	pürç (II)	salaç (II)	savrik (III)
pot (II)	pürçük (I) (II) (III) (IV) (V) (VI) (VII) (VIII)	salak (I) (II) (III) (IV) (V) (VI) (VII) (VIII) (IX) (X)	savrum
potat	pürçüklü (I) (II)	salamlık	say (II)
potik (II)	pülü	salamtüp	sayfan
potok (III)	pülçük (I) (II)	salı (I)	saylam
potot (I) (II) (III)	pülüskün	salıntı (I) (II)	saytoprak
potuk (III)	pürük (I) (II)	salım (II)	sayut
potukal	pürene	saldan	sazak (V)
potur (III)	pürsenek	salgam	sazat
poy	pürtük (II)	salgan (I) (II)	sazvan
pöçük (II)	püste	salmanca	sebzi
pöçükçü	pürçek (I) (II) (III)	salmaca	seçim

pöstük	pürlek	salman	seçmelik
pötelek (II)	pürlü (I)	salmanta	sede
pucda	pünpürün	salk	seftila
pufik (II)	pürpürü	samıra	seğir (I) (II)
puli (I)	raka	samalgını	seğrek
puluğ	ramas (II)	saltapla	sekim
pulul	rasada	samala	seklem (I)
pun (I) (II)	rasık	samannih	seke (IV)
pundal	reşber	samardala	selender
puntu (I)	reyfe	samit	selina
punci	rezdene	samut	selna
punçak (I)	saçkıl	samra	seli
pur (II)	saçkul	san (I) (II)	selmi

[Tablo 2.1 (Devam) Tarımla İlgili İsimler]

sellenti	sıra (III)	sivrek	söbek (I) (II)
selevgü	sırçan (III)	sivriç	söbelek (II)
semirik	sırgan	sivrik	söbü (IV)
semizlik	sırılı	siy (III)	söğürt
semsem (II)	sırım (I) (II)	siyeç (I) (II) (III)	söhsökü
semişga	sırımsız	siyek (I) (II)	sökü (II)
señ (I)	sısam	siyez	söküntü (I)
sengin	sısga	siyircik	sösük

senik (III)	sıska	sivrik	sövdek
seniter	sıtalaç	soe	sövüt
senük	sıvat (I)	soflaz	söyke (III)
serander	sıylan	soğalak (I) (II) (III)	söylez
serek (II)	sıyırğa (I) (II)	soğon	söysek
serend	sıyırğı (I) (II) (III)	sogu	sucuk (III)
serga	sıvga (II)	soğuklan	sufan
sergab	sızgıla	soğukluk (II)	suğla
sergen (I) (II) (III)	siğez	soğula	sugerdimesi
sergi (I) (II)	siğil (I)	soğla (I) (II)	sukarık
sergü	sikseya	soğunduruk	sulah
serpin (I) (II)	sıl (I)	sohan	sulugumbat
seslek	sılar	sokalak	suluk (X)
sete	silecek (I) (II)	sokarık (I) (II)	sumar (I) (II) (III)
setik	silgi (II)	soko (II)	sumur
sevuç	silk	soku (I)	sunu (III)
seykire	silke	sola	sungur (II)
seyvaz	silkik (II)	solak (II)	sunter
seyrek	silyan	solanga	susamlı (II)
sıbıç	simatora	solaz	suöğü
sıdalak (I) (II)	simele	solik	suvan
sıdalı (II)	simişka	som (II)	Suvarmılık

sıfıla	sin (IV)	somar (I) (II) (III) (IV) (V) (VI)	süce
sığala	sinci (III)	somarlık	süğğün (I)
sığlı	sinabat	somoder	sürükkü
sığlam	singil (IV)	soňah	sülsülük
sıhank	sipela	sondöl	süleymencik (II)
sıhrana	sipi (III)	sonluk	sülük (I)
sıkdini	sipsi (I) (II)	soñrun	süllük (II)
sıkanak	sire (I) (II)	sormağ	sümter (I) (II) (III)
sıkıntı	sirece	sovala (II)	sümün
sıl	sirik (I)	soy (I)	sünet (II)
sılapap	sirken	soya (III)	süngüllük
sılıf	sirkene	sovan	sünük (I)
sımatara	sirmik	soygun (I)	süpsöber
sımıška	sirmo	soyuk (I) (II) (III) (IV)	süpürge
sincar	sitil (I) (II) (III)	soyulgan	sürege

[Tablo 2.1 (Devam) Tarımla İlgili İsimler]

süreğçeç (III)	şampurt	şilik	tanas
süreke (II)	şângalak	şilop	tanışman
sürelge	şapla (I) (II)	şilor	tapa (II)
sürge (I)	şaplak (IX)	şimel	tapık
sürgü	şaptal	şınavat (I) (II)	tapsak (III)

sürgün (II)	şarapana	şiniyer	tar (III)
sürmece	şarlık	şipji	tarancı
sürmeli (I) (II)	şataf (II)	şirelik (I) (II)	tarbaz
sürünge	şefekek	şirinlik (III)	tarhın (I) (II)
sürsülük	şerevle	şirvan	tarı (II)
sürüm (I)	şengar	şireder	tarım
sürüt (II)	şehre	şişarka	tariç
süsgü	şekli	şum (I) (II)	tarak (I) (II)
sütlüce	şekere	taar (II)	taras (I) (II)
süygün (I)	şekeri	taban (I)	taras
süynük	şele (III)	tac	tartı (I) (II)
süzgü	şelek (III)	taflan	tarvis
şaabı	şelem (I) (II)	tağ (I) (II)	tasbatan
şabla	şemik (I) (II)	tağar (I)	taşağıryer
şabılat	şemşamer (I)	tağun	taşlantı
şaggalğan	şemsaver	tah (I)	taşlık (II)
şağman	şennik (II)	tahal (I) (II)	taşot
şahab	şevrek (I)	tahdik (II)	tatala (I) (II)
şahar (I)	şevit	tahıldak	tatıramba
şahman	şıf (I)	tahım (I)	tatlı
şahmelik	şığ	tahnal	tatüle
şahan (II)	şığva	tahannebi	tavan (II)
şahna (I) (II) (III)	şirahne	tahra	tavatır (III)

şahra (I) (II) (III) (IV) (V)	şıka (I) (II)	tahşut (II)	taykuyruk
şait	şılar	tak (II)	taylık
şakalak	şılga	takalak (I) (II)	te (II)
şakatur	şımarık (I) (II)	takıl (I)	tebe (II)
şakkalgan	şıma (II)	takımcık	tebik
şakman	şırlop	takurcun	tebur
şakşakı (I) (II) (III)	şıvga	takman (I) (II)	tebük
şakakul	şıvka (I)	takım (II)	tec (I)
şalba (I) (II) (III)	şıvrat	takır (III)	teç (I) (II)
şalgam	şibiji	tala (I)	tefe (II)
şalham	şifan (I)	talaş (I)	tefek
şalak (I) (II) (III) (IV)	şifi (I) (II)	talvar (I)	teğ (I)
şalkaba	şikârta	talvarlı	teğmen
şalgaba	şikerte	tamas	teğ (I)
şalgamcık	şikirdaklı	tambatın	tehennavı
şamdarı	şilfuni	tamli	tekecen (I) (II)
şamik	şilif	tamır	tekeç

[Tablo 2.1 (Devam) Tarımla İlgili İsimler]

tekide	tesçe (II)	tirpit	tomsek
tekel	teste	timar (I)	tomsuk (III)
tekerce	tetere	timin	tomsuruk

tekirgen	tetik (IV)	tirmit	tomurşak (I) (II)
tekkeş (I)	tevek (I) (II)	timinna	tonga (I) (II)
teklicen	tevriz	timinni	tonge
teklik	tevriz	tine	top (IX)
teksivrik	tezek (I)	tirmis	topacık
tekücek	tı	tırşik	topalağ
telbin	tıh (I)	tita (I)	topalak (I) (II)
telbiz (II)	tıhı (I)	titiz	topbaş
tellice (I)	tıhra	tiyeter	topbuz
telmin	tıkan (I)	tobuk	toplalak
telot	tıkıç (I)	tobbaş	topoç (I)
temas	tıkıl (III)	toççu	topuk (IV)
tembere	tılf	toğaç	topul
temeçi	tınar	toğom	toramanlık
temek (IV)	tıng	toh (II)	torhul
temeklik (II)	tırıl (II)	tohmegen	torlak (IV)
temetos	tırka (IV)	tohur (I)	toru (I)
temuruk	tırkı (II)	tok (III)	toruk (I)
tene	tırlak (VI)	toka (VI)	tort
tenek (II)	tırman (I) (II) (III)	tokat (V)	tufalık
tenbilik	tırmık	tokurcu (I) (II) (III)	tuful
tepe	tırşik (I) (II) (III)	tokurcun (I)	tug (I) (II)
tepealtı	tısga (II)	tokurdak (I) (II)	tugel

tepecek	tıstık	toklu (II)	tuğlak
tepenik	tıyrak (II)	tokmakan	tuhur
tepir	tiftikar	tol (III)	tuki
tepirci	tiğ	tolaka (III)	tukurcum
teпки (I)	tilbeki	tom	tum (I) (II)
tepinkin	tilfara	toom	tumba (II)
tepsi (I)	tilfir	tomak (III)	tuna
terece	tilki	tomara	tunaz
terekelik	tillice	tomat	tuncer
tereteli	tilye	tomatça	tungul
tercan (I) (II)	timun	tomatis	turuş
terhun	tinaz	tomates	tuşba (I)
terke (II)	tink (I) (II)	tombak (II)	tut (I)
terlembe	tincik (II)	tombatın	tutak (I)
termiye (I)	tirbitli	tomburcak	tuy (II)
terpiz (I)	tirem	tomburt	tuzla (II)
ters	tirempe	tomekan	tühmeken
terteli	tiringala	tomp	tük
tesbihlik	tirimit	tomun	tüle (III)

[Tablo 2.1 (Devam) Tarımla İlgili İsimler]

tülü (III)	üçdemirli	voz	yapıldak (II)
tüllü (I)	üfelek	vurgu (II)	yarnaz

tülüşah	üğüüm (I)	yaba	yas (II)
tülke	üğünlük	yabacılık	yasak (I) (II)
tülüş (I)	üğüür (I)	yabanifi	yasman
tümleği	üğüüz (II)	yabur (III)	yassı
tümüne	uşgun	yağardıç	yassu (I)
tümürlevü	ülübe (I) (II) (III)	yağlaç (III)	yastan
tünç	ülübü (I) (II)	yağlık	yastık (II)
türppek	ülüngür (I) (II)	yağlıcak (II)	yaşık (II)
türtü	ümbürek	yakmuk	yatık (I) (II) (III)
tüte (I)	ümmülük	yalagoz (II)	yatıkın (II)
tütünlük (I)	ün (III)	yalangoz (I) (II)	yatkın (III)
tüy	ürçek	yalanı	yatgın (I) (II) (III)
uccam	ürdümük	yalangı	yatęun
uçkur	ürka	yalçın	yatuk (I)
ufanti	ürlüm	yaldaş	yavşağan
uğur (VI)	üršek	yalgın	yavşan
uğunduruk (I) (II)	ürüm	yalkı (X)	yavşanlık
uhlamur	ürün (III)	yalku	yavraz
ulaf	üsgündür	yama (II)	yavrubaş
ulama (I) (II) (III)	üsküdür	yamağ	yavi (III)
ulasır	üskül (I) (II)	yanalak (I) (II)	yavsı (IV)
ulk (I)	üsküle	yandağ	yay (III)
uluñ	üskülü (II)	yandak (I) (II)	yaylı (II)

ulunkuş	üşük	yandaklık	yayılgaç
umcur (I) (II)	ütük	yandırız	yayasa (I) (II)
umça (I) (II)	ütküy	yangak	yazlak (I) (II)
umtırak	ütmelik	yaappaa	yazılı (I)
unnuca	üveyik (I) (II)	yapâ (II)	yazlık (II)
unnuk	varcık	yapassaban	yegiçe
ûra (III)	vayış	yapaz	yeğen
uri	vayıyo	yapıldak (II)	yekin (II)
ürge (II)	valta (I) (II)	yaprak (II)	yelek (III)
uruplağı (I) (II) (III) (IV)	vardıyan (II)	yapışak	yelenti
urumelli	varik (II)	yapışkan	yelpenek (I)
urumu	velkan	yarmaca (I) (II)	yeleşik
uruñguç	venk	yarıcı	yellik (VI)
usot	venki	yarım (I) (II) (III) (IV) (V)	yelmük
usküle	vez	yarımlâ (I) (II)	yelönü
uşkuçi	virni	yarımlağa (I) (II)	yemelik
üskül (II)	viyole	yarımlağı	yemiş
uşgun	vizik (II)	yarımna	yemlik (I) (II) (III) (IV) (V)
uşrat	volar	yarpız (III)	yemşi
uz (X)	volta (II)	yarpuz (I) (II)	yeni (I)

[Tablo 2.1 (Devam) Tarımla İlgili İsimler]

yenilik	yoncalık	zamzan	zılık
yépel	yoz (II)	zangalak (II)	zıncan
yepelek	yöre (I)	zardak	zıpçık (IV)
yer (II)	yörük (IV)	zārek	zıpkın (II)
yerğın (I)	yusufu	zartlak (I)	zıplak (II)
yerlik	yusufçuk (II)	zarnak	zıpızıylan
yerçük	yumak	zarpı	zırlangıç
yertudu	yumurca	zava (III)	zırmılank
yeşik	yumurcak	zavrak (I)	zıvılam
yetenek	yumrut	zavzı	zibek (II)
yevek	yumur (I)	zegerek	zifin
yeyinti	yunat	zegur	zile (II)
yıgınc	yurç	zek (I)	zilek
yığa	yuvalak (III)	zekgum	zillik (I)
yığaı	yuygu	zemi	zimbilaçı
yığınc	yüğük (II)	zenzeleğ	zimbit
yıhın	yüğüklü (II)	zenk (II)	zimilacı
yılgı (II)	yüklü (II)	zerzeme	zingit
yılgın (I)	yülebi	zere (II)	zipgın
yıllığıç	yüksükcük (I)	zerdek	zirge
yırgat	yüzellik	zerdene	ziron
yırtnak	zabıt	zerdeli	zivan

yıvgı (I) (II)	zagel (I) (II)	zerin (I)	zivzik
yidin	zaguda	zetin	zobcuk
yiilcik	zaguda	zevik	zoğ (I) (II)
yiilcik	zağ (IV)	zevze (I)	zola
yimlikçi	zağal (I)	zevzei	zombak
yiv (IV)	zağrak (I)	zeyrek (I)	zongula
yiiden	zağor (II)	zıbıç	zorkunluk
yiyeceen	zahra (I)	zıgı	zov
yogalok	zakota (I) (II)	zıgal	zoval
yoğşa	zalot	zıka	zöbek
yoğna	zambık (I)	zılbit	zakra
yoluk (I) (II)	zamharık	zılcan	zulfar
yonan	zamzak (I)	zılgar (II)	zölbeya

EK 2

[Tablo 2.6 (Devam) Belirtisiz İsim Tamlaması]

didem sakalı	geçi memesi	guşguş dalı	istanbul üzümü
difir otu	geçi sakalı	guzu gulağı	ispirik otu
diken ucu	geçe buynuzu	gül burnu	işşek burgacanı
davun otu	gelemir buğdayı (I) (II)	gül dibi	işşek turpu
elma eşeği	gelin armutu	güneş çiçeği	it boruğu

[Tablo 2.6 (Devam) Belirtisiz İsim Tamlaması]

it eriği	keçi tırnağı	köy ağı	metelik darı
it hıyarı	kedi biciği (I) (II)	kuman elması	mıgırık armudu
it inciri	kedi çırnağı	kumpir üzümü	mıh tepesi
it nanesi	kedi dudu	kurbağa gözü	minik otu
it sarmısağı	kedi kınası	kurt kulağı (I) (II) (III)	miskice armut
it siyeği	keler kuyruğu	kuş ayağı	miskiç elması
it üzümü (I) (II)	kedi kulağı	kuş ekmeği (I) (II)	miski üzümü
kabak armudu	keklik ganağı	kuş fesleği	mut üzümü
kabaldız diken	keklik otu	kuş gözü	nane dalı
kadın göbeği (I) (II) (III)	keler kuyruğu (I) (II)	kuşkuş otu	nar armudu
kadın parmağı (I) (II) (III)	kene börölcesi	kuş otu	nazik elması
kağşak otu	kesik otu	kuzu dili	ninem elması
kaplıngaba keleş (I) (II) (III)	keş karığı	kum armudu	norz eriği

kapçık otu	keş küreği	kum eriği	oğlak karası
kandil otu	keşirlik otu	kuş böyreği	oğlan elması
kantar topu	keşişyemez armudu	kuş çırılığı	oğlan otu
karga sabunu	keten gömleği	kuş kirazı	orak eriği
karga soğanı	kıl kirişi	kuş narı	orman güzeli
karğa külülü	kılıç otu	kutu kapağı	osuruk çiçeği
karı yaşı	kındırğa otu	kuzu böpreği	ot armudu
karın geveni	kıngıra otu	kuzu göbeği	ot biçimi
karpuz armudu (I) (II)	kır serdarı	kuzgun otu	ot eriği
karula otu	kırkık otu	leylek ayağı (I) (II)	ot kökü
katran ağacı	kırçkırç otu	leylek burnu	ot tapulu
katık damı	kış gözü	limon elması	oturak fasulyesi
katır daşyağı	kırtıl sapı	livik eriği	öğrek otu
katır gulağı	kıyık elması	lop armudu	öğlan otu
katır kuyruğu	kirez armudu	lör otu	öküz gözü (I) (II)
katır tırnağı	kiriş sırtı	maasusa elması	öküz göbeği (I) (II)
kavak elması	koca başı	mağzin elması	ölü soğanı
kavak yaprağı	koca bakla	mahra başı	öveyik buğdayı
kaya kuruğu	kocaman yemişi	mahşere daşı	pağa yaprağı
kaya üzümü	kovan otu	mambal otu	pamuklıyan otu (I) (II)
kayık yanı	koyun dibi (I) (II)	manda dili	pappat otu
kayıt damı	koyun gözü	manda eriği	parmak kurusu (I) (II)
kaygana çiçeği	koyun mantarı	maral otu	par yavşanı

kaylım başı	koza biberi	marha başı	patpat otu
kaynana çiçeği	köçet elması	mayıs çiçeği	patlak aşısı (I) (II)
kaynana dili (I) (II)	kömüş buynuzu	mayıs dikenini	patlıcan inciri
kaz ayağı	kömüş ciciği	mekrik armudu	pay yavşanı
kazan karası	köpek cevizi	melendere ayvası	pazı başı
kazık arabası	köpek mantarı	meliz götü	peç elması
keçi emceği	köpek üzümü	menendi armudu	peplivan üzümü
keçi kirazı	köpük elması	mercan üzümü	per yavşanı
keçi memesi (I) (II) (III)	köse otu	mesir otu	peygamber arpası

[Tablo 2.6 (Devam) Belirtisiz İsim Tamlaması]

peygamber buğdayı	su altı (I) (II) (III)	teke sakalı (I) (II) (III) (IV)	yara otu
peygamber üzümü	sulak buğdayı	tekel pancarı	yaren otu
pire otu	sulfata ağacı	teker elması	yarı yacı
piren yavşağı	sulu yoncası	tahıl okkası	yayla güzeli
pissik pahtası	su kuşağı	tel pancarı (I) (II)	yay oğu
pisik taşığı	su nanesi	temre otu	yayla otu
pişik cırnağı	su yarpuzu	tenhel ağacı	yazkış gövdesi
piz alacağı	süğüt elması	teper otu	yeğen aşısı
pokça otu	sülüş otu	tilki kuyruğu (I) (II) (III) (IV) (V)	yel çalığı
poruklu çalısı	sürgü altı	tilki toprağı	yelmeşük otu
potut otu	sürgü tahtası	taşlıoğlu buğdayı	yel önü

pürpürüm mantarı	sürtek daşı	tokal oğlu	yelkovan otu
sabun çiçeği	süt yılı	toklu başı	yer alması
sakal otu	şahra ağacı	tongar elması	yer göbeği
sakız otu (I) (II)	şalgam armudu	topbaş üzümü	yer elması (I) (II)
sam vurgunu	şam darı	top başı	yer ineği
sandık elması	şam üzümü	torasan inciri	yer kökü
sarıgöbek elması	şehmelik otu	tosba otu	yer meseri
sarıhider elması	şeker başı	tosgab otu	yer otu
saman örü	şeytan arabası	tosbağı otu	yer sakızı
saman yılı	şeytan keleş	tosun burnu	yer tudu
sancak otu	şeytan kulağı	toz ağacı	yer yumurtası
sapan kulağı	şeytan pürü	tuluk armudu	yılan baklası (I) (II)
sapankıran otu	şeytan takıracağı	turunç otu	yılan bıçağı
seç küreği	şeytan teknesi	turp otu	yılan cücüğü
sedef otu	şomalop armudu	turna dili	yılan çiçeği
selen direği	şota üzümü	tülkü guryuğu	yılan dili (I) (II)
serce otu	taban inciri	tütün iynesi	yılan kuyruğu
sergi üzümü	tahıl okkası	uç kurusu	yılan otu
serkiz otu	tahdik otu	ula otu	yılan pancarı
sıçan diken	tahıl yeri	ulama otu	yılan yastığı
sığır baldıranı	tahta kıyımı	uslu ebekömeci	yıldırım orağı
sığır dili (I) (II)	tana burnu	ülker üzümü	yıldız kökü
sıçan otu	tapan inciri	üper yavşanı	yılgın otu

sıçan ölüsü	tarak diken	ürkeğen otu	yıl algını
sığır kuyruğu	tarak otu	üzüm aharı	yivi taşı
sığır soğanı	taras üzüm	üzüm eriği	yonuz eriği
sığır tiken (I) (II)	tarçih vahtı	üzüm otu	yün otu
sıtma otu	taş ayvası	valay armudu	yüsuf efendi
sıyırma diken	taş gözeri	yaban armudu	zelderi diken
siğil otu (I) (II)	taşlıoğlu buğdayı	yay armudu	zerdeli aşması
sinek kanadı	tatar başı	vayvay tüyü	zeytin üzümü
soğan ufağı	tatlı elması	vay vay tavu	zeyrek otu
soğan taşığı	tavşan başı (I) (II) (III)	yaba vakti	zingirdak otu
soğlaç buğdayı	tavşan fasulyesi	yaban bacı	zina böycüsü
somruk otu	tavşan gölgesi	yaban erüğü	zomzom eriği
soya çivisi	tavşan topu	yal otu	
söğüt tozumu	tavşan topuğu	yaman eyisi	

EK 3

Tablo 2.8 (Devam) Sıfat Tamlaması

kara dene	kelleli ot	köse halil	sarı ot
kara diken	kene ağaç	köse sefer	sarı parmak
kara dimlit	keten göynek	kum darı	sarı patlıcan
kara ekin	kezel ağaç	kunduz buğday	sarı sabır
kara evlek	kınalı böyük	kuru kavşak	sarı oturak fasulye
kara fatma	kılı çarpa	kuru takırdak	sarı toppas
kara kulak (I) (II)	kızıl burun	pençek toprak	sarı yemiş

[Tablo 2.8 (Devam) Sıfat Tamlaması]

sarı yazlık	şen hıyar	top üzüm	yağlı mancar
sarıca armut	tapuz arpa	topuklu tiken	yalancı keçi
seyrek siççe	tatlı çiit	tülü tombak	yarım kabakulak (I) (II)
sergenlik üzüm	tere yer	tüylü dombalak	yarım somar
sık sarı	ters kulak	uç kulak	yavrı saman
sıyırma pakla	tel gömlek	uğralı toprak	yazılı incir
siyah böcek	tel gövnek	uzun alma	yellim kara
soğla toprak	tek çekirdek	uzun sap	yeni dünya
suluca armut	ter gömlek	üç gül (I) (II) (III)	yiñi bahar
sulu zırtlak	tek sivrik (I) (II)	yabani pancar (I) (II)	yoksul buğday
sultan dimlik	tırım toprak	yağlı buğday	yoş yer
südlü sarı	tırtlı eşki	yağlı ısırgan	zıbır toprak
sülüklü kavun (I) (II)	toz künye	yağlı misir	zingire baş
sürme gerge	topuz arpa	yağlı toprak	

EK 4

[Tablo 3.1 (Devam) Tarımla İlgili Fiilimsiler]

horomlamak	kardırmak	meğellemek	pütlemek
hortlamak	kardaşlanmak	mereslemek	ründelemek
hondermek	kardeşlenmek	mılcımak	sağlanmak
ıfılanmak	kardeşleşmek	mırışmak	salama
ıgılamak (I) (II)	katlamak (III)	modlamak	sansurmak
ıgşalamak	kavaklamak (II)	mudullamak	savırmak
ılgarmak (I)	kavramak (I) (II)	murtlamak (I) (II)	savlanmak
ıksalamak	kavrılmak	nezelmek	savmak
ılemek (I)	kayrılmak	ovalamak	saylamağ
ıtırılmak (I) (II)	kellemek (I) (II) (III) (IV)	otarmak	selemek
ırsamak	kelezlenmek	öbeklenmek	selermek
ırılmak	kemrelemek	öbrümek	senmek (I) (II)
ıskalamak	kepermek (I) (II)	öfelemek	sendirmek
ısılmak (III)	kepertmek	ökçelemek	seyrekletmek
ıskalamak	kesserlemek (II)	ötemek	sıdalanmak (I) (II)
ışkınlamak	keşlemek	övüşlemek	sığamak (III)

[Tablo 3.1 (Devam) Tarımla İlgili Fiilimsiler]

sığaçlamak	şirelenmek (I)	toflamak (II)	ürtme
sığlamak (I)	şışirmek (I)	tokalamak	yabalamak
sıptırlamak	şitillemek	tokutmak (II)	yandırma
sıvarmak (II)	taçlandırmak	tomburmak	yardırmak (I)
sıymak (I) (II)	takaçlamak	tomurma	yarılmak (II)
sıyınmak	talvarlanmak	tomurmak (I) (II) (III) (IV)	yarmak (IV)
şiflemek (I) (II)	talazlamak (II)	tomurtlamak	yastıklama (I) (II)
silme (I)	tanelemek (I) (II)	toymalamak	yatırmak
sitillemek	tansırlamak	tozaklanmak	yazılmak
sivişmek	taptamak (I) (II)	tuncurmak (III)	yelemek
soğlama	tapanlamak (I) (II)	tümmek (I)	yepezlenmek
sonlama	tarazlamak (I) (II)	tüñtürmek	verlemek
soyalamak	taslamak (V)	uğralaşmak	yetmek (I)
sörpüme	taşanlamak	ulamak (VI)	yılıkmak (II)
susamlamağ	taylamak (II)	ulmak	yitirmek (III)
susulamak	tebürlemek	ulgalamak	yolma (I) (II)
suvarmak	teklemek (III)	üçüklenmek	yörelemek
süğölemek	tellenmek (II)	üdemek	yörölemek
süğmek (I)	tenelemek (I) (II)	üğünmek (IV)	yöğrölmek (II)
sürgelemek	tepurlamak	üpremek (II)	yusmak
sürmek (I) (II)	tepürlemek	ürgelenmek	yuvalama (II)

süvmek	tepsermek (II)	ürtme	yüzleme (I)
şakımak (VI)	terslemek (I)	ütlenmek	yüzlemek (III)
şaşırtmak	tetiklemek	üvütlemek (I) (II)	zıbırtmak
şenelmek	tığlamak (II)	üzdermek	ziftimek (I) (II) (III) (IV)
şıralanmak (I)	tiğsirmek (II)	üzüklemek (I) (II)	zillenmek (I) (II)
siftlemek	tiskirmek (I)		

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Murat YILDIRIM

Yabancı Dil : İngilizce

ORCID Numarası :

Eğitim Bilgileri :

2023- Anadolu Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yeni Türk Dili Tezli Yüksek Lisans

2019-2022 Yozgat Bozok Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yeni Türk Dili Tezli Yüksek Lisans (Ders Dönemi)

2007, Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı

2006, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı

2004, Anadolu Üniversitesi İşletme Fakültesi, İşletme

2001, Ankara Üniversitesi, Kastamonu Meslek Yüksekokulu, İşletmecilik

Mesleki Deneyim

2024, Okul Müdürü, Milli Eğitim Bakanlığı, Şehit Ramazan Canıgür MTAL

2019-2024, Okul Müdürü, Milli Eğitim Bakanlığı, Kırka Şehit Halil Kara Çok Programlı Anadolu Lisesi

2017-2019, Müdür Yardımcısı, Milli Eğitim Bakanlığı, Yunus Emre Anadolu İmam Hatip Lisesi

2013-2017, Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni, Milli Eğitim Bakanlığı, Hacı Süleyman Çakır Anadolu Lisesi

2011-2013, Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni, Milli Eğitim Bakanlığı, Dinar Anadolu Lisesi

2009-2011, Bilgisayar İşletmeni, Karabük Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü

Ödülleri:

Üstün Başarı Belgesi, 2025, Seyitgazi Kaymakamlığı

Başarı Belgesi, 2024, Seyitgazi Kaymakamlığı

Başarı Belgesi, 2022, Milli Eğitim Bakanlığı

Başarı Belgesi, 2022, Milli Eğitim Bakanlığı

